EUROOPA KOMISJON
MAKSUNDUSE JA TOLLILIIDU
PEADIREKTORAAT
Toll
Tollipoliitika

Brüssel, 19.4.2021

TAXUD/A1/TRA/005/2020-1-ET

TRANSIIDI KÄSIRAAMAT

Commission européenne / Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË
TAXUD-UNIT-A1@ec.europa.eu

Eessõna

Euroopa transiiti käsitlevas tegevuskavas[1] kutsuti üles koostama käsiraamatut, mis sisaldab ühise ja liidu transiidiprotseduuri üksikasjalikku kirjeldust ning selgitab nii reguleerijate kui ka ettevõtjate rolli. Käsiraamatu eesmärk on selgitada, kuidas transiidiprotseduurid toimivad ja mis ülesanded on selles osalejatel. Selle abil püütakse tagada, et transiidieeskirju kohaldatakse järjepidevalt ja kõiki ettevõtjaid koheldakse võrdselt.

Käesolev tekst on käsiraamatu konsolideeritud versioon, mis sisaldab eri ajakohastusi alates käsiraamatu esmakordsest avaldamisest 2004. aasta mais, ja see on viidud vastavusse 1. maist 2016 kohaldatava liidu tolliseadustikuga. Käsiraamatut uuendatakse kooskõlas muudatustega ühises ja liidu transiidisüsteemis.

Käsiraamatus esitatakse standardne tõlgendus sellest, kuidas kõik tolliasutused, kes halduskokkuleppe alusel ühist/liidu transiidiprotseduuri kohaldavad, peaksid transiidieeskirju rakendama.

Käsiraamat ei kujuta endast õiguslikult siduvat akti ning autoriteetse tõlgenduse jaoks tuleks alati lähtuda transiiti käsitlevatest õigusnormidest ja muudest tollialastest õigusaktidest, mis on käsiraamatu suhtes ülimuslikud. Konventsioonide ja Euroopa Liidu õigusaktide autentsed tekstid on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas. Üldkohtu ja Euroopa Kohtu otsuste autentsed tekstid on avaldatud Euroopa Liidu Kohtu lahendite kogumikes.

Lisaks käesolevale käsiraamatule võivad olla olemas ka siseriiklikud juhised ja selgitused. Need võidakse lisada käesoleva käsiraamatu iga peatüki vastavasse jaotisse, kui kõnealune riik need avaldab, või need võib avaldada ka eraldi. Lisateabe saamiseks pöörduge oma riigi tolliameti poole.

Brüssel, 19. aprill 2021

1 KOM(97) 188 (lõplik), 30. aprill 1997.

Sisukord

Eessõna

Sisukord

I osa	Sissejuhatus
II osa	Kauba staatus
III osa	Tagatised
IV osa	Transiidi tavaprotseduur
V osa	Talitluspidevuse protseduur
VI osa	Lihtsustused
VII osa	Transiitveo lõpetamine ja päringuprotseduur
VIII osa	Võlg ja selle sissenõudmine
IX osa	TIR-protseduur

Üldkasutatavate lühendite loetelu

Mõistete loetelu

Üldised teabeallikad

TRANSIIDI KÄSIRAAMAT 1

I OSA – SISSEJUHATUS 32

I.1 Kuidas transiit toimib 33

I.2 Kauba staatus 36

I.3 Ühistransiit 36
I.3.1 Õigusaktid 36
I.3.2 Protseduuri kirjeldus 37

I.4 Liidusisene transiit 38
I.4.1 Liidu transiit 38
I.4.1.1 Õigusaktid 38
I.4.1.2 Protseduuri kirjeldus 39
I.4.1.2.1 Liidu välistransiidiprotseduur 40
I.4.1.2.2 Liidu sisetransiidiprotseduur 41
I.4.1.3 Transiidi andmevahetuse süsteem (NCTS) 42
I.4.1.3.1 Peamised NCTSis kasutatavad andmed või teated 42
I.4.1.3.2 Lähtetolliasutus 43
I.4.1.3.3 Sihttolliasutus 44
I.4.1.3.4 Vahetolliasutus 45
I.4.1.3.5 Vahe- või sihttolliasutuse muutmine 45
I.4.1.3.6 Lihtsustatud protseduurid: volitatud kaubasaatja ja volitatud kaubasaaja 46
I.4.2 Muud Euroopa Liidu transiidisüsteemid 47
I.4.2.1 Sissejuhatus 47
I.4.2.2 TIR (*Transport Internationaux Routiers*) protseduur 48
I.4.2.3 ATA (ajutine import) 49
I.4.2.3.1 Taust ja õigusaktid 49
I.4.2.3.2 Protseduuri kirjeldus 49
I.4.2.4 Reini manifest 50
I.4.2.4.1 Taust ja õigusaktid 50
I.4.2.4.2 Protseduuri kirjeldus 51
I.4.2.5 NATO veod 51
I.4.2.5.1 Taust ja õigusaktid 51
I.4.2.5.2 Protseduuri kirjeldus 51
I.4.2.6 Postipakid 53
I.4.2.6.1 Taust ja õigusaktid 53
I.4.2.6.2 Protseduuri kirjeldus 54

I.5 Erandid (pro memoria) 55

I.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 55

I.7 Kasutamiseks tollile 55

I.8 Lisad 55
I.8.1 Liidu transiiti käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist reguleerivad eeskirjad ja põhimõtted 56

I.8.2 Ühistransiiti käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist reguleerivad eeskirjad ja põhimõtted 65
II OSA – KAUBA TOLLISTAATUS 70

II.1 Sissejuhatus 70

II.2 Põhialused ja õigusaktid 71
II.2.1 Kauba tollistaatus 71
II.2.1.1 Liidu kaup 71
II.2.1.2 Liiduväline kaup 71
II.2.1.3 Millist transiidiprotseduuri kohaldatakse? 71
II.2.2 Liidu kauba vedu 72
II.2.2.1 Kaup suunatakse tolliprotseduurile 72
II.2.2.2 Kaupa ei suunata tolliprotseduurile, kuid tõendada tuleb selle liidu kauba tollistaatust 73
II.2.2.3 Kaupa ei suunata tolliprotseduurile ja selle liidu kauba tollistaatust ei ole vaja tõendada 73
II.2.3 Liidu kauba tollistaatuse tõend 74
II.2.3.1 Liidu kauba tollistaatuse eeldus 74
II.2.3.2 Nõue tõendada liidu kauba tollistaatust 74
II.2.3.3 Vabastus liidu kauba tollistaatuse tõendamisest 74
II.2.3.4 Liidu staatuse tõendamise vahendid 75
II.2.3.4.1 Tavapärased vahendid 75
II.2.3.4.2 Eriolukorrad 75
II.2.4 Ülevaade liidu kauba ajutisest väljaviimisest liidu tolliterritooriumilt 80

II.3 Liidu kauba vedu liidu kauba tollistaatuse tõendiga 83
II.3.1 Liidu staatuse tõendi kasutamine 83
II.3.2 Liidu kauba tollistaatuse tõendamise tavapärased vahendid – lisateave 83
II.3.2.1 DokumentT2L või T2LF 83
II.3.2.2 Tolli kaubamanifest 86
II.3.2.3 Laevandusettevõtja manifest *(üksnes meretransport – üleminekusäte)* 86
II.3.2.4 Kaubaarve või veodokument 88
II.3.2.5 TIR-märkmik, ATA-märkmik või vorm 302 89
II.3.3 Volitatud väljastaja 89
II.3.3.1 Üldsätted 89
II.3.3.2 Volitatud väljastaja poolt välja antud dokument T2L/T2LF, kaubaarve või veodokument *(üleminekusäte)* 91
II.3.3.2.1 Luba 91
II.3.3.2.2 Volitatud väljastaja poolt välja antud dokumendi T2L/T2LF, kaubaarvete või veodokumentide kasutamine 93
II.3.3.3 Volitatud väljastaja poolt välja antud tolli kaubamanifest 95
II.2.3.4 Volitatud väljastaja poolt välja antud laevandusettevõtja manifest *(üleminekusäte)* 96
II.3.3.4.1 Luba 96
II.3.3.4.2 Tõendi koostamine 97
II.3.3.4.3 Protseduur lähtesadamas 98
II.3.3.4.4 Protseduur sihtsadamas 99
II.3.3.4.5 Eeskirjade eiramine / rikkumised 99

II.3.3.4.6 Laevandusettevõtja kohustused 99
II.3.4 Ühistransiidiprotseduuri riik 99

II.4 Liidu kauba vedu ilma liidu kauba tollistaatuse tõendita 102
II.4.1 Kauba vedu õhuteed pidi 102
II.4.2 Regulaarliinilaevandus 102
II.4.2.1 Määratlus 102
II.4.2.2 Regulaarlaevaliini loa andmise menetlus 103
II.4.2.3 Osaprahtimine 105
II.4.2.4 Regulaarlaevaliini tingimuste täitmise kontroll 105
II.4.2.5 Regulaarne ja mitteregulaarne vedu 106
II.4.3 Protseduur T2-koridor 109

II.5 Merekalapüügisaaduseid ja sellistest saadustest saadud tooteid käsitlevad erisätted 110

II.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 112

II.7 Kasutamiseks tollile 112
II.7.1 Elektrooniliselt autenditud dokument T2L (T2LF) 112

II.8 Lisad 113
II.8.1 Sellise prahilepingu näidis, mis hõlmab alltöövõttu ja osaprahtimist 113
II.8.2 Laevamanifest –TC12 luba 118
II.8.2.B Lisa B – Konsulteeritavate pädevate asutuste nimekiri 119
II.8.3 Liidu maantee-mootorsõidukite tollistaatuse tõend 120
II.8.4 Regulaarlaevaliini valdkonna pädevate asutuste loetelu 142
II.8.5 Kinnitus selle kohta, et merekalapüügisaadused ja sellistest saadustest saadud kaubad on puutumata 143
II.8.6 Singapuris väljastatav kinnitus selle kohta, et kaup on puutumata 144

III OSA – TAGATISED 145

III.1 Sissejuhatus 145
III.1.1 Tagatise otstarve 146
III.1.2 Tagatise liigid 146
III.1.3 Tagatise esitamisest vabastamine 146
III.1.4 Kehtivusala 147
III.1.5 Tagatiste tabel 148
III.2 Üldsätted 149
III.2.1 Tagatise vajalikkus 149
III.2.1.1 Sissejuhatus 149
III.2.1.2 Eiramised 149
III.2.2 Tagatissumma arvutamine 150
III.2.2.1 Sissejuhatus 150
III.2.2.2 Arvutamine 150
III.2.3 Käendaja 150
III.2.3.1 Sissejuhatus 150
III.2.3.2 Asukoht ja heakskiitmine 151
III.2.3.3 Vastutus 151

III.2.3.4 Käendaja või tema kohustuse heakskiitmise kehtetuks tunnistamine ja käendaja kohustuse tühistamine 152

III.3 Üksiktagatis 153
III.3.1 Sularahasissemakse 153
III.3.1.1 Sissejuhatus 153
III.3.1.2 Tagasimakse 153
III.3.2 Käendaja kohustusena esitatav üksiktagatis 153
III.3.3 Maksekviitungina esitatav üksiktagatis (TC32) 154
III.3.3.1 Vastutus ja heakskiitmine 154
III.3.3.2 Teatamine 155
III.3.3.3 Maksekviitung (TC32) 155

III.4 Üldtagatis ja tagatise esitamise nõudest loobumine 157
III.4.1 Üldsätted 157
III.4.1.1 Sissejuhatus 157
III.4.1.2 Üldtingimused 157
III.4.1.3 Tollivõla limiidi arvutamine 157
III.4.1.4 Tagatissumma 158
III.4.1.5 Tagatissertifikaat 158
III.4.1.6 Protseduuri pidaja kohustused ja tollivõla limiidi läbivaatamine 158
III.4.1.7 Üldtagatise kasutamine 159
III.4.1.8 Üldtagatise kasutamise ajutine keelamine 160
III.4.1.8.1 Üksiktagatis, mida võib kasutada korduvalt – ainult ühistransiidiprotseduuri riigid 161
III.4.1.8.2 Erandid otsusest, millega ajutiselt keelatakse üldtagatise või vähendatud summaga üldtagatise kasutamine (sh tagatisest vabastamine) 161
III.4.1.9 Loa tühistamine ja kehtetuks tunnistamine 162
III.4.2 Tagatissumma vähendamine ja tagatise esitamisest vabastamine 162
III.4.2.1 Sissejuhatus 162
III.4.2.2 Vähendamise kriteeriumid 163

III.5 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 163

III.6 Kasutamiseks tollile 163

III.7 Lisad 163
III.7.1 Üksiktagatise maksekviitungeid TC32 välja andma volitatud käendajate nimekiri 164
III.7.2 Veeteede loetelu 164

IV OSA – TRANSIIDI TAVAPROTSEDUUR NCTS (TRANSIIDI ANDMEVAHETUSE SÜSTEEM) 166

1. PEATÜKK. TRANSIIDI TAVAPROTSEDUURI DEKLARATSIOON 167

IV.1.1 Sissejuhatus 167

IV.1.2 Põhialused ja õigusaktid 167

IV.1.3 NCTS 167
IV.1.3.1 NCTSi korraldus 167
IV.1.3.2 NCTSi kohaldamisala 168
IV.1.3.3 Ettevõtjate juurdepääs NCTSile 169

IV.1.4 Deklareerimise kord 169
IV.1.4.1 Laadimine 169
IV.1.4.2 Transiidideklaratsioon (IE015) 170
IV.1.4.2.1 Transiidideklaratsiooni vorm ja täitmine 170
IV.1.4.2.2 Segasaadetised 171
IV.1.4.2.3 Transiidideklaratsiooni esitamine 172
IV.1.4.2.4 Transiidi-/julgeolekudeklaratsioon 172

IV.1.5 Eriolukorrad 174
IV.1.5.1 Liidu ja kolmandate riikide kokkulepped turvalisus- ja julgeolekuandmete kohta 174
IV.1.5.2 Pakendatud kauba suhtes kohaldatav kord 175
IV.1.5.3 Reisija pagasis olev kaup 179
IV.1.5.4 Liidu kauba vedu ühistransiidiprotseduuri riiki, riigist või riigi kaudu 179

IV.1.6 Erandid (pro memoria) 182

IV.1.7 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 182

IV.1.8 Kasutamiseks tollile 182

IV.1.9 Lisad 182

2. PEATÜKK. FORMAALSUSED LÄHTETOLLIASUTUSES 183

IV.2.1 Sissejuhatus 183

IV.2.2 Põhialused ja õigusaktid 183

IV.2.3 Lähtetolliasutuse protseduuri kirjeldus 183
IV.2.3.1 Transiidideklaratsiooni aktsepteerimine ja registreerimine 184
IV.2.3.2 Transiidideklaratsiooni muutmine 185
IV.2.3.3 Transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine 186
IV.2.3.4 Transiidideklaratsiooni ja kauba kontrollimine 186
IV.2.3.5 Kaubaveo marsruut 188
IV.2.3.6 Kauba tollile esitamise tähtaeg 188
IV.2.3.7 Identifitseerimisvahend 189
IV.2.3.7.1 Sissejuhatus 189
IV.2.3.7.2 Tollitõkendi paigaldamise meetodid 191
IV.2.3.7.3 Tollitõkendite omadused 191
IV.2.3.7.4 Eriliste tõkendite kasutamine 192
IV.2.3.8 Kauba vabastamine 193
IV.2.3.8.1 Vabastamisega kaasneva dokumendid 194
IV.2.3.9 Transiidiprotseduuri lõpetamine 194

IV.2.4 Eriolukorrad 194

IV.2.5 Erandid (pro memoria) 194

IV.2.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 194

IV.2.7 Kasutamiseks tollile 194
IV.2.7.1 ATIS 194
IV.2.7.2 SMS 195

IV.2.8 Lisad 195

3. PEATÜKK. KAUBAVEOGA SEOTUD FORMAALSUSED JA VAHEJUHTUMID ÜHIS- / LIIDU TRANSIITVEO KÄIGUS 196

IV.3.1 Sissejuhatus 196

IV.3.2 Põhialused ja õigusaktid 196

IV.3.3 Vahejuhtumite korral ja vahetolliasutuses täidetavad formaalsused 196
IV.3.3.1 Vahejuhtumite korral täidetavad formaalsused 196
IV.3.3.2 Formaalsused vahetolliasutuses 198
IV.3.3.2.1 Vahetolliasutus 198
IV.3.3.2.2 Formaalsused vahetolliasutuses 202
IV.3.3.2.3 Vahetolliasutuse muutumine 203
IV.3.3.2.4 Meetmed tollieeskirjade ränga eiramise korral 204

IV.3.4 Eriolukorrad (pro memoria) 204

IV.3.5 Erandid (pro memoria) 204

IV.3.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 204

IV.3.7 Kasutamiseks tollile 204

IV.3.8 Lisad 204

4. PEATÜKK. FORMAALSUSED SIHTTOLLIASUTUSES 205

IV.4.1 Sissejuhatus 205

IV.4.2 Põhialused ja õigusaktid 205

IV.4.3 Formaalsused sihttolliasutuses 206
IV.4.3.1 Kauba esitamine 206
IV.4.3.2 Transiidiprotseduuri lõppemise kontrollimine 207

IV.4.4 Eriolukorrad 212
IV.4.4.1 Kviitungi väljastamine 212
IV.4.4.2 Alternatiivse tõendi väljastamine 213
IV.4.4.3 Kauba ja dokumentide esitamine väljaspool ettenähtud tööaega ja sihttolliasutust 214
IV.4.4.4 Eeskirjade eiramine 214

IV.4.4.4.1 Tollitõkenditega seotud eeskirjade eiramine....214
IV.4.4.4.2 Muud eeskirjade eiramised....215
IV.4.4.5 Sihttolliasutuse / marsruudi muutmine....215

IV.4.5 Kauba ja TADi esitamine pärast tähtaega....217

IV.4.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)....218

IV.4.7 Kasutamiseks tollile....218

IV.4.8 Lisad....218
IV.4.8.1 Struktureeritud teated ja andmete sisu teabevahetuse jaoks....218
IV.4.8.2 Riikide koodid....218
IV.4.8.3 Pakkeüksuste koodid....218

5. PEATÜKK. ANDORRA, SAN MARINO JA ERI MAKSUKORRALDUSEGA PIIRKONNAD....219

IV.5.1 Sissejuhatus....219

IV.5.2 Andorra....219
IV.5.2.1 Taust ja õigusaktid....219
IV.5.2.2 Formaalsused....220
IV.5.2.2.1 HSi gruppidesse 1−24 kuuluvad kaubad....220
IV.5.2.2.2 HSi gruppidesse 25–97 kuuluvad kaubad....222

IV.5.3 San Marino....225
IV.5.3.1 Taust ja õigusaktid....225
IV.5.3.2 Formaalsused....225

IV.5.4 Erikorraga maksuterritooriumid....227
IV.5.4.1 Taust ja õigusaktid....227
IV.5.4.2 Liidu sisetransiidiprotseduur....229

IV.5.5 Erandid (pro memoria)....229

IV.5.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)....229

IV.5.7 Kasutamiseks tollile....229

IV.5.8 Lisad (pro memoria)....229

V OSA – ÜHIS- / LIIDU TRANSIIDI TALITLUSPIDEVUSE PROTSEDUUR....230

1. PEATÜKK. SISSEJUHATUS....230

V.1.1 Põhialused ja õigusaktid....230

V.1.2 Transiidideklaratsioon (talitluspidevuse protseduur)....230

V.1.3 Talitluspidevuse protseduuri tempel....230

V.1.4 Lähtetolliasutuse NTCSi ajutine rike 231

V.1.5 Protseduuri pidaja arvutisüsteemi ajutine rike 231

V.1.6 Protseduur 232
V.1.6.1 Lähtetolliasutus – tavaprotseduur 232
V.1.6.2 Lähtetolliasutus – volitatud kaubasaatja 232
V.1.6.3 Sihttolliasutus – tavaprotseduur 233
V.1.6.4 Sihttolliasutus – volitatud kaubasaaja 233

V.1.7 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 233

V.1.8 Kasutamiseks tollile 233

V.1.9 Lisad 233
V.1.9.1 Talitluspidevuse protseduuri tempel 234

2. PEATÜKK. ÜHTSE HALDUSDOKUMENDI JA TRANSIIDI SAATEDOKUMENDIGA SEOTUD ÜLDISED JUHISED 242

3. PEATÜKK. TRANSIIDI TAVAPROTSEDUURI DEKLARATSIOON 243

V.3.1 Sissejuhatus 243

V.3.2 Põhialused ja õigusaktid 244

V.3.3 Deklareerimise kord 244
V.3.3.1 Paberil transiidideklaratsioon 245
V.3.3.1.1 SADi kui paberil transiidideklaratsiooni vormid ja täitmine 245
V.3.3.1.2 Lastinimekirjad, nende vorm ja täitmine 247
V.3.3.1.3 TADi kui paberil transiidideklaratsiooni vorm ja täitmine 248
V.3.3.1.4 Segasaadetised 249
V.3.3.1.5 Transiidideklaratsiooni allkirjastamine 250

V.3.4 Eriolukorrad (pro memoria) 251
V.3.4.1 Pakendatud kauba suhtes kohaldatav kord 251
V.3.4.2 Reisija pagasis olev kaup 251
V.3.4.3 Liidu kauba vedu ühistransiidiprotseduuri riiki, riigist või riigi kaudu 251
V.3.4.4 Duplikaadid 251

V.3.5 Erandid (pro memoria) 251

V.3.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 251

V.3.7 Kasutamiseks tollile 251

V.3.8 Lisad 251

4. PEATÜKK. FORMAALSUSED LÄHTETOLLIASUTUSES 252

V.4.1 Sissejuhatus 252

V.4.2 Põhialused ja õigusaktid 252

V.4.3 Lähtetolliasutuse protseduuri kirjeldus 252
V.4.3.1 Paberil transiidideklaratsiooni esitamine 253
V.4.3.2 Tagatise esitamine 253
V.4.3.3 Transiidideklaratsiooni aktsepteerimine ja registreerimine 254
V.4.3.4 Transiidideklaratsiooni muutmine 255
V.4.3.5 Transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine 255
V.4.3.6 Transiidideklaratsiooni kontrollimine ja kauba kontrollimine 256
V.4.3.7 Kaubaveo marsruut 257
V.4.3.8 Kauba tollile esitamise tähtaeg 258
V.4.3.9 Identifitseerimisvahend 259
V.4.3.9.1 Sissejuhatus 259
V.4.3.9.2 Tollitõkendi paigaldamise meetodid 260
V.4.3.9.3 Tollitõkendite omadused 261
V.4.3.9.4 Eriliste tõkendite kasutamine 262
V.4.3.10 Kauba vabastamine 262

V.4.4Eriolukorrad (pro memoria) 264
V.4.5 Erandid (pro memoria) 264
V.4.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud*)* 264
V.4.7 Kasutamiseks tollile 264
V.4.8 Lisad 264
V.4.8.1 Kinnitus „loobumine“ 265
V.4.8.2 Kinnitus „vastavuses“ 265

5. PEATÜKK. KAUBAVEOGA SEOTUD FORMAALSUSED JA VAHEJUHTUMID ÜHIS- / LIIDU TRANSIITVEO KÄIGUS 266

V.5.1 Sissejuhatus 266
V.5.2 Põhialused ja õigusaktid 266
V.5.3 Vahejuhtumite korral ja vahetolliasutuses täidetavad formaalsused 266
V.5.3.1 Formaalsused kaubaveo käigus esinevate vahejuhtumite korral 267
V.5.3.2 Formaalsused vahetolliasutuses 268
V.5.3.2.1 Vahetolliasutus 268
V.5.3.2.2 Formaalsused vahetolliasutuses 269
V.5.3.2.3 Meetmed tollieeskirjade ränga eiramise korral 270
V.5.4 Eriolukorrad (pro memoria) 270
V.5.5 Erandid (pro memoria) 270
V.5.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 270
V.5.7 Kasutamiseks tollile 270
V.5.8 Lisad 270

6. PEATÜKK. FORMAALSUSED SIHTTOLLIASUTUSES 271

V.6.1 Sissejuhatus 271
V.6.2 Põhialused ja õigusaktid 271
V.6.3 Formaalsused sihttolliasutuses 272
V.6.3.1 Kauba esitamine koos dokumentidega 272
V.6.3.2 Protseduuri lõppemise kontrollimine 273
V.6.4 Eriolukorrad 276

V.6.4.1 Kviitungi väljastamine 277
V.6.4.2 Alternatiivse tõendi väljastamine 278
V.6.4.3 Kauba ja dokumentide esitamine väljaspool ettenähtud tööaega ja sihttolliasutust 279
V.6.4.4 Eeskirjade eiramine 280
V.6.4.4.1 Tollitõkenditega seotud eeskirjade eiramine 280
V.6.4.4.2 Muud eeskirjade eiramised 280
V.6.4.5 Sihttolliasutuse muutumine 281
V.6.5 Kauba ja transiidideklaratsiooni esitamine pärast tähtaega 283
V.6.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 283
V.6.7 Kasutamiseks tollile 283
V.6.8 Lisad 283
V.6.8.1 Kinnitus „vastavuses“ 284
V.6.8.2 Kinnitus „alternatiivsed tõendid“ 284
V.6.8.3 Nimekiri keskasutustest, kuhu tagastada SADi eksemplar 5 või TADi teine eksemplar 285
V.6.8.4 Kinnitus „erinevused“ 286
V.6.8.5 Kinnitus „lahknevus“ 289
V.6.8.6 Kinnitus „tehakse järelepärimine“ 289
V.6.8.7 Kinnitus „maksud makstud“ 289
V.6.8.8 Kinnitus „erinevused: asutus, kuhu kaup esitati ….. (nimi ja riik)“ 290
V.6.8.9 Kinnitus „väljumine ... on aluseks piirangutele ja maksudele vastavalt määrusele/direktiivile/otsusele nr ...“ 291

VI OSA – LIHTSUSTUSED 293

VI.1 Sissejuhatus 293

VI.2 Põhialused ja õigusaktid 293
VI.2.1 Transiidilihtsustuste liigid ja tingimused 294
VI.2.2 A. Loa andmise kord 300
VI.2.3 Loa järelevalve 303
VI.2.4 Loa tühistamine, kehtetuks tunnistamine ja muutmine 304
VI.2.5 Loa peatamine 305
VI.2.6 Loa uuesti hindamine 306

VI.3 Lihtsustuste kirjeldus 307
VI.3.1 Üldtagatis ja tagatise esitamise nõudest loobumine 308
VI.3.2 Eriliste tõkendite kasutamine 308
VI.3.3 Volitatud kaubasaatja 309
VI.3.3.1 Sissejuhatus 310
VI.3.3.2 Luba 310
VI.3.3.3 Protseduur 311
VI.3.3.3.1 Transiidi tavaprotseduur – volitatud kaubasaatja kohustused 311
VI.3.3.3.2 Talitluspidevuse protseduur – volitatud kaubasaatja kohustused 312
VI.3.4Volitatud kaubasaaja 316
VI.3.4.1 Sissejuhatus 316
VI.3.4.2 Luba 316
VI.3.4.3 Ajutine ladustamine 317
VI.3.4.4 Protseduur 318

VI.3.4.4.1 Transiidi tavaprotseduur 318
VI.3.4.4.2 Talitluspidevuse protseduur 318
VI.3.5 Raudteed pidi veetav kaup 320
VI.3.5.1 Raudteed pidi veetava kauba transiidiprotseduuride suhtes kohaldatavad lihtsustused 320
VI.3.5.2 Raudteed pidi veetava kauba tavaprotseduur ja selle eripärad 321
VI.3.5.3 Raudteed pidi veetava kauba paberipõhine transiidiprotseduur (üleminekusäte) 323
VI.3.5.3.1 Sissejuhatus 323
VI.3.5.3.2 Paberipõhise CIM-saatelehe transiidideklaratsioonina kasutamise tingimused 324
VI.3.5.3.3 Volitatud raudteeveo-ettevõtjad 325
VI.3.5.3.4 Paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamine 327
VI.3.5.3.5 Järelevalve raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri alusel toimuva veo üle 338
VI.3.5.3.6 Tagatis raudteed pidi veetava kauba lihtsustatud transiidiprotseduuri raames 341
VI.3.5.3.7 Stsenaariumid 344
VI.3.5.4 Raudteed pidi veetava kauba muu paberipõhine transiidiprotseduur (üleminekusäte) 348
VI.3.5.5 Protseduur T2-koridor 348
VI.3.6 Õhuteed pidi veetav kaup – paberil manifestide kasutamine, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile 349
VI.3.6.1 Sissejuhatus 349
VI.3.6.2 Paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul 350
VI.3.6.2.1 Luba kasutada õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhist ühis- / liidu transiidiprotseduuri 350
VI.3.6.2.2 Paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul 351
VI.3.6.2.3 Paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul 353
VI.3.6.3 Elektroonilisel manifestil põhineva ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul 356
VI.3.6.4 Konkreetsed juhtumid (õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine) 356
VI.3.6.4.1 Kullerfirmade kaubaveod 360
VI.3.7 Meritsi veetav kaup 361
VI.3.7.1 Sissejuhatus 361
VI.3.7.2 Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul 362
VI.3.7.2.1 Luba kasutada meritsi veetava kauba puhul paberipõhist liidu transiidiprotseduuri 362
VI.3.7.2.2 Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul 363
VI.3.7.2.3 Näited 367
VI.3.7.4 Konkreetsed juhtumid (meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine) 368
VI.3.7.4.1 Liitsaadetis 368
VI.3.7.4.2 Kauba liikumine meritsi laevadel, mis ei teeninda regulaarlaevaliine 372

VI.3.8 Konventsiooni artiklil 6 põhinevad lihtsustatud protseduurid 372
VI.3.9 Õhuteed pidi veetav kaup – elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile 373
VI.3.9.1 Sissejuhatus 373
VI.3.9.2 Üldine teave 373
VI.3.9.3 Luba kasutada elektroonilist veodokumenti 374
VI.3.9.4 Elektroonilise veodokumendi kasutamise menetluseeskirjad 377
VI.3.9.4.1 Elektroonilises veodokumendis nõutavad andmed 377
VI.3.9.4.2 Lähtetolliasutuse protseduur 385
VI.3.9.4.3 Sihttolliasutuse protseduur 387
VI.3.10 Meritsi veetav kaup – elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina, et suunata kaup liidu transiidiprotseduurile 390
VI.3.10.1 Sissejuhatus 390
VI.3.10.2 Üldine teave 390
VI.3.10.3 Luba kasutada elektroonilist veodokumenti 391
VI.3.10.4 Elektroonilise veodokumendi kasutamise menetluseeskirjad 394
VI.3.10.4.1 Elektroonilises veodokumendis nõutavad andmed 394
VI.3.10.4.2 Lähtetolliasutuse protseduur 400
VI.3.10.4.3 Sihttolliasutuse protseduur 403

VI.4 Eriolukorrad (pro memoria) 406

VI.5 Erandid (pro memoria) 406

VI.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 406

VI.7 Kasutamiseks tollile 406

VI.8 Lisad 406
VI.8.1 Volitatud kaubasaatja eritempli näidis 407
VI.8.2 Erandid – eritempel (Itaalia) 407
VI.8.3 Lennujaamade ja kontrolle teostavate tolliasutuste nimekiri 407
VI.8.4 Õhuteed pidi veetava kauba puhul elektroonilisel manifestil põhineva ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamise loa näidis 408
VI.8.5 Liitsaadetiste õhuveo vooskeem 408
VI.8.6 Meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamise loa näidis 409
VI.8.7 Liitsaadetiste mereveo vooskeem 413
VI.8.8 Lihtsustatud protseduuridest teatamine 414
VI.8.9 Nimekiri asutustest, kes vastutavad konsultatsioonimenetluse eest, kui õhuteed pidi veetava kauba transiidideklaratsioonina kasutatakse elektroonilist veodokumenti 415
VI.8.10 Elektroonilist veodokumenti käsitleva konsultatsioonikirja näidis 416
VI.8.11 Nimekiri asutustest, kes vastutavad konsultatsioonimenetluse eest, kui meritsi veetava kauba transiidideklaratsioonina kasutatakse elektroonilist veodokumenti 418
VI.8.12 Vastavustabel: CIM – CIM/SMGS 419
VI.8.13 Raudteeveo-ettevõtjate deklaratsioonid 420

VII OSA – TRANSIIDIPROTSEDUURI LÕPETAMINE JA PÄRINGUPROTSEDUUR 421

VII.1 Sissejuhatus, õigusaktid ja üldpõhimõtted 422
VII.1.1 Sissejuhatus 422
VII.1.2 Õigusaktid ja üldpõhimõtted 422
VII.1.2.1 Õiguslikud allikad 422
VII.1.2.2 Üldpõhimõtted 422
VII.1.2.2.1 Transiitveo lõppemine ja lõpetamine 422
VII.1.2.2.2 Päringuprotseduur transiidiprotseduuri lõppemise kontrolliks 423
VII.1.2.2.3 Teabevahetus 424

VII.2 Transiidiprotseduuri lõpetamine ja staatuse päring 425
VII.2.1 Sissejuhatus 425
VII.2.2 Lõpetamise tingimused 425
VII.2.3 Lõpetamise mõju 425
VII.2.4 Lõpetamise vorm 426
VII.2.5 Staatuse päring ja vastus 426

VII.3 Päringuprotseduur 428
VII.3.1 Sissejuhatus 428
VII.3.2 Päringumenetluse algatamine protseduuri pidajaga 429
VII.3.2.1 Teabenõude eesmärk 429
VII.3.2.2 Protseduuri pidajalt teabe nõudmise üldine kord 430
VII.3.2.3 Teabe taotlemise kord teatavate transpordiliikide suhtes kohaldatavate lihtsustatud protseduuride puhul 431
VII.3.3 Alternatiivsed tõendid protseduuri lõppemise kohta 432
VII.3.3.1 Alternatiivne tõend kauba sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale esitamise kohta 433
VII.3.3.2 Alternatiivne tõend selle kohta, et asjaomane kaup suunati tolliprotseduurile kolmandas riigis 434
VII.3.4 Päring sihttolliasutusele 436
VII.3.4.1 Päringutaotluse esitamise eest vastutav pädev asutus ja selle esitamise tähtaeg 436
VII.3.4.2 Päringutaotluse sõnumi (IE142) saatmine 437
VII.3.4.2.1 Teabevahetussõnumite kasutamine 437
VII.3.4.3 Päringutaotluse (IE142) tühistamine 438
VII.3.4.4 Sihtriigi vastus 438
VII.3.4.4.1 Raamatupidamisdokumentide läbivaatamine 438
VII.3.4.4.2 Raamatupidamisdokumentide läbivaatamise tulemus 438
VII.3.4.4.3 Vastamistähtaeg sihttolliasutusega alustatud päringuprotseduuri puhul 440
VII.3.4.4.4 Päringutaotluse vastusekoodid 440
VII.3.4.5 Taotlus protseduuri pidajale pärast päringu alustamist sihttolliasutusega 441
VII.3.4.6 Päringuprotseduuri tulemuste mõju 441

VII.4 Talitluspidevuse protseduur 443
VII.4.1 Päringuteade talitluspidevuse protseduuri või teatavate transpordiliikide suhtes kohaldatavate lihtsustatud protseduuride puhul 443
VII.4.1.1 Sissejuhatus 443

VII.4.1.2 Päringumenetluse algatamine protseduuri pidajaga 444
VII.4.1.3 Päringuteate algatamise eest vastutav pädev asutus ja selle esitamise tähtaeg 445
VII.4.1.4 Päringuteade TC20 445
VII.4.1.5 Sihtriigi vastus päringuteatele 446
VII.4.1.6 Vahetolliasutuse vastus päringuteatele 448
VII.4.1.7 Päringuprotseduuri mõju 449

VII.5 Tollivormistusjärgne kontroll 450
VII.5.1 Tollivormistusjärgse kontrolli eesmärgid ja meetodid 450
VII.5.2 Kontrollitavad dokumendid 451
VII.5.2.1 Transiidideklaratsioonid (talitluspidevuse protseduur) 451
VII.5.2.2 Transiidideklaratsioonina kasutatav elektrooniline veodokument 451
VII.5.2.3 Alternatiivne tõend 452
VII.5.2.4 Dokument T2L 452
VII.5.2.5 Dokumendiga T2L võrdsustatud äridokumendid 452
VII.5.3 Kontrolli mõju 453

VII.6 Erandid (pro memoria) 453

VII.7 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 453

VII.8 Lisad 453
VII.8.1 Pädevate asutuste nimekiri 453
VII.8.2 Protseduuri pidajale saadetava teavitamiskirja näidis 454
VII.8.3 Päringuteate TC20 näidis ja selgitavad märkused 456
VII.8.4 Teabevormi TC20A näidis 461
VII.8.5 Tollivormistusjärgse kontrolli taotluse TC21 näidis 462
VII.8.6 Tollivormistusjärgse kontrolli taotluse TC21A näidis 464
VII.8.7 Päringuprotseduuri kasutamise näited 466

VIII OSA – TOLLIVÕLG JA SELLE SISSENÕUDMINE 468

VIII.1 Sätete kohaldamisala 468
VIII.1.1 Mõisted 468
VIII.1.2 Finants- ja karistussätete eristamine 468

VIII.2 Tollivõla tekkimine/mittetekkimine, eiramised ning võlgnike ja käendajate kindlakstegemine 469
VIII.2.1 Tollivõla tekkimine/mittetekkimine 469
VIII.2.1.1 Tollivõla tekkimine 469
VIII.2.1.1.1 Kauba ebaseaduslik väljaviimine tollijärelevalve alt protseduuri ajal 469
VIII.2.1.1.2 Tingimuste täitmata jätmine 470
VIII.2.2 Protseduurinõuete eiramine 470
VIII.2.2.1 Kauba ebaseaduslikult tollijärelevalve alt väljaviimise olukorrad 470
VIII.2.2.2 Olukorrad, mis ei kujuta endast kauba ebaseaduslikku tollijärelevalve alt väljaviimists 471
VIII.2.2.3 Olukord, kus jäetakse täitmata üks või mitu tingimust, mis on seotud kauba suunamisega protseduurile 471
VIII.2.2.4 Transiidiprotseduuriga seoses tekkinud võlg 472

VIII.2.3 Võla lõppemine 472
VIII.2.4 Võlgnike ja käendajate kindlakstegemine 473
VIII.2.4.1 Kes on võlgnikud 473
VIII.2.4.2 Nõuded võlgniku vastu 474
VIII.2.4.3 Eri võlgnikud ja nende solidaarvastutus 474
VIII.2.4.4 Võlgniku teavitamine 475
VIII.2.4.5 Nõuded käendaja vastu 475
VIII.2.4.5.1 Käendaja vastutus ja sellest vabastamine 475
VIII.2.4.5.2 Käendaja vastutuse piirang 475
VIII.2.4.5.3 Käendaja teavitamine 476
VIII.2.4.6 Võlasumma arvutamine 477

VIII.3 Tollivõla sissenõudmine 480
VIII.3.1 Üldine analüüs 480
VIII.3.2 Võla sissenõudmise eest vastutava asutuse kindlakstegemine 480
VIII.3.2.1 Sissenõudmise eest vastutav asutus 480
VIII.3.2.2 Võla tekkimise koht 481
VIII.3.2.2.1 Tollivõla põhjustanud sündmuse toimumise koht 481
VIII.3.2.2.2 Koht, mille puhul pädev asutus järeldab, et kaup oli seal võla põhjustanud olukorras 481
VIII.3.2.2.3 Vaikimisi määratav tollivõla tekkimise koht 481
VIII.3.3 Sissenõudmisprotseduur 484
VIII.3.3.1 Teabevahetussõnumid 484
VIII.3.3.2 Teabevahetus ja koostöö tollivõlgade sissenõudmiseks 484
VIII.3.3.3 Lähtetolliasutuse esitatav sissenõudmistaotlus 485
VIII.3.3.4 Teise pädeva asutuse esitatav sissenõudmistaotlus 486
VIII.3.3.5 Sissenõudmispädevuse aktsepteerimine taotluse saanud asutuses 486
VIII.3.3.6 Sissenõudmisprotseduuri algusest teatamine 488
VIII.3.4 Võla tekkimise koha hilisem kindlakstegemine 489
VIII.3.4.1 Pärast sissenõudmistoimingute algatamist saadud uued tõendid 489
VIII.3.4.2 Uus pädev asutus ja uued sissenõudmismeetmed 490
VIII.3.4.3 Algse sissenõudmise tulemused 491
VIII.3.4.4 Sissenõudmise tulemused 491
VIII.3.4.4.1 Lähte- ja tagatistolliasutuse teavitamine sissenõudmisest või protseduuri lõpetamisest 491
VIII.3.4.4.2 Käendaja teavitamine sissenõudmisest või protseduuri lõpetamisest 491

VIII.4 Eriolukorrad (pro memoria) 492

VIII.5 Erandid (pro memoria) 492

VIII.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud) 492

VIII.7 Kasutamiseks tollile 492

VIII.8 Lisad 492
VIII.8.1 Nimekiri pädevatest asutustest, kes vastutavad tollivõla sissenõudmise eest talitluspidevuse protseduuri puhul 492
VIII.8.2 TC24 infoteade ja TC25 sissenõudmisteade 493
VIII.8.3 TC30 aadressipäring 498

IX OSA – TIR-PROTSEDUUR (KOHALDATAKSE LIIDUS) 499

IX.1 TIR (*Transport Internationaux Routiers*) 499
IX.1.1 Taust ja õigusaktid 499
IX.1.2 TIR-süsteemi põhimõtted 500

IX.2 Load 501
IX.2.1 Garantiiühingutele antav luba 501
IX.2.1.1 Loa andmise menetlus 501
IX.2.1.2 Loa andmise kriteeriumid 501
IX.2.1.3 Kirjalik leping 502
IX.2.1.4 Loa järelevalve 502
IX.2.2 TIR-märkmike valdajatele antav luba 502
IX.2.2.1 Loa andmise menetlus 502
IX.2.2.2 Loa andmise menetluse jagamine 503
IX.2.2.2.1 Tolliasutuse kontroll 503
IX.2.2.2.2 Loa järelevalve 503
IX.2.2.3 Tegevusloa kehtetuks tunnistamine 504
IX.2.2.3.1 Artikkel 38 *versus* artikli 6 lõige 4 504
IX.2.2.3.2 TIR-konventsiooni artikli 38 kohaldamine 505
IX.2.2.3.3 TIR-konventsiooni artikli 6 lõike 4 kohaldamine 505
IX.2.2.3.4 Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide teavitamine 505
IX.2.2.4 TIR-süsteemi kasutamise loa taastamise otsusest teavitamine 506

IX.3 Tagatised 506
IX.3.1 Sissejuhatus 506
IX.3.2 Tagatissumma 506
IX.3.2.1 Maksimaalne tagatissumma 506
IX.3.2.2 Vahetuskurssi käsitlevad eeskirjad 507
IX.3.3 Tagatise ulatus 507
IX.3.4 Liidu garantiiühingute vastutus 508

IX.4 Formaalsused lähtetolliasutuses või sisenemistolliasutuses 508
IX.4.1 Sissejuhatus 508
IX.4.2 TIR-märkmiku andmete aktsepteerimine 509
IX.4.3 Sõiduki/konteineri ohutus 511
IX.4.3.1 Soovitus kasutada koodisüsteemi, et teatada TIR-tunnistuses märgitud puudustest 511
IX.4.4 Toimingud lähtetolliasutuses või sisenemistolliasutuses 511
IX.4.4.1 TIR-märkmiku nõuetekohane kasutamine 512
IX.4.4.2 HS-koodi kasutamise soovitus 512
IX.4.4.3 Liidu kauba tollistaatuse tõend 513
IX.4.4.4 Tagatise esitamine 513
IX.4.4.5 Sõidukite/konteinerite tõkendid 513
IX.4.4.6 Tähtaeg 514
IX.4.4.7 Kauba liikumismarsruut TIR-veoetapi käigus 514
IX.4.4.8 Kauba vabastamine TIR-veoetapiks 515
IX.4.5 Vahepealne pealelaadimine 515
IX.4.5.1 TIR-veo ajutine peatamine 516
IX.4.6 Erinevused 516

IX.4.6.1 Erinevuste käsitlemine 516
IX.4.6.2 Lähtetolliasutuse avastatud erinevused 517
IX.4.6.3 Sisenemistolliasutuse avastatud erinevused 517

IX.5 Formaalsused sihttolliasutuses või väljumistolliasutuses 518
IX.5.1 Sissejuhatus 518
IX.5.2 TIR-veoetapi lõpetamine lähte- või sisenemistolliasutuses 519
IX.5.3 Formaalsused sihttolliasutuses või väljumistolliasutuses 519
IX.5.4 Sihttolliasutuse või väljumistolliasutuse muutmine 520
IX.5.5 Vahejuhtumid kauba teekonnal ja aktilehe kasutamine 521
IX.5.6 Siht- või väljumistolliasutuses tuvastatud eeskirjade eiramine 522
IX.5.6.1 Kaubaga seotud eeskirjade eiramine 522
IX.5.6.2 Tollitõkenditega seotud eeskirjade eiramine 523
IX.5.6.3 Muud eeskirjade eiramised 523
IX.5.7 TIR-märkmike kontrolli süsteem 523
IX.5.8 Vahepealne mahalaadimine 524
IX.5.9 Tagasitoodud TIR-veose käsitlemine 525

IX.6 Päringuprotseduur 525
IX.6.1 Eelpäringud 526
IX.6.2 Päringuprotseduur 526
IX.6.3 Lõppemise alternatiivne tõendamine 527
IX.6.4 Võlg ja selle sissenõudmine 528
IX.6.4.1 Otseselt vastutava(te) isiku(te) kindlakstegemine 528
IX.6.4.2 Tollivõla ja/või muude maksude sissenõudmine 529
IX.6.5 Nõue garantiiühingule 529
IX.6.6 Rakendusmääruse artiklite 163–164 kohaldamine 530
IX.6.6.1 Tollivõla sissenõudmise kohustuse üleandmine 530

IX.7 Volitatud kaubasaaja 531
IX.7.1 Sissejuhatus 531
IX.7.2 Luba avada ja eemaldada tollitõkendeid 531
IX.7.3 Kauba saabumine 531
IX.7.4 TIR-märkmiku esitamine 532
IX.7.5 TIR-märkmiku kinnitamine ja tagastamine TIR-märkmiku valdajale 532

IX.8 IX osa lisad 533
IX.8.1 Liidu kontaktasutused 533
IX.8.2 Vastavustabel 534
IX.8.3 TIR-märkmiku täitmine 536
IX.8.4 TIR-veoetapid eriolukordades (talitluspidevuse protseduur (asendustoiming))) 543
IX.8.5 Kirjalik teatis 545
IX.8.6 Päringuteate näidis 547
IX.8.7 ELi standardleping/kohustus 549
IX.8.8 Talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) templi näidis 551
IX.8.9 Näited olukordadest elektroonilise TIR-märkmiku andmete esitamisel 551

Üldkasutatavate lühendite loetelu

e-HD	elektrooniline haldusdokument (ingl *Electronic Administrative Document*)
AT	Austria
ATA	ATA-märkmik (ajutine import)
BE	Belgia
BG	Bulgaaria / bulgaaria keel
ÜPP	ühine põllumajanduspoliitika
tollitariifistik	EÜ ühine tollitariifistik
CH	Šveits
CIM	rahvusvaheline saatekiri kauba raudteeveol (pr *Contrat de transport International ferroviaire des Marchandises*)
CMR	rahvusvaheline saatekiri kauba maanteeveol (pr *Contrat de transport international de Marchandises par Route*)
KOMISJON	Euroopa Komisjon
konventsioon	ühistransiidiprotseduuri konventsioon, 20. mai 1987
CS	tšehhi keel
CY	Küpros
CZ	Tšehhi
DA	taani keel
DA	komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik)
DE	Saksamaa / saksa keel
DK	Taani
EAD	ekspordi saatedokument
ECS	ekspordi kontrollisüsteem
EDI	elektrooniline andmevahetus
EE	Eesti / eesti keel
EFTA	Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon
EL	kreeka keel

EN	inglise keel
ENS	sisenemise ülddeklaratsioon
ES	Hispaania / hispaania keel
FI	Soome / soome keel
FR	Prantsusmaa / prantsuse keel
GB	Suurbritannia
GR	Kreeka
HS	kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteem
HR	Horvaatia / horvaadi keel
HU	Ungari / ungari keel
IE	Iirimaa
RA	komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad
IRU	Rahvusvaheline Maanteeveo Liit
IS	Island / islandi keel
IT	Itaalia / itaalia keel
LT	Leedu / leedu keel
LoI	kaubanimekiri
LU	Luksemburg
LV	Läti / läti keel
MK	Põhja-Makedoonia Vabariik
MT	Malta / malta keel
NCTS	transiidi andmevahetuse süsteem
NL	Madalmaad / hollandi keel
NO	Norra / norra keel
ELT	Euroopa Liidu Teataja
PL	Poola / poola keel
PT	Portugal / portugali keel
RO	Rumeenia / rumeenia keel

RS	Serbia / serbia keel
RSS	regulaarliinilaevandus
SAD	ühtne haldusdokument (ingl *Single Administrative Document*)
SAD-konventsioon	kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsioon, 20. mai 1987
SE	Rootsi
SI	Sloveenia
SK	Slovaki Vabariik / slovaki keel
SL	sloveeni keel
SV	rootsi keel
ÜDA	komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/341, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueeskirjadega, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi, ja muudetakse komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/2446 (ELT L 69, 15.3.2016, lk 1).
TR	Türgi / türgi keel
TAD	transiidi saatedokument
TIR	TIR-märkmik (pr *Transport Internationaux Routiers*) (rahvusvaheline maanteevedu)
TSAD	transiidi/julgeoleku saatedokument
TSLoI	transiidi/julgeoleku kaubanimekiri
LTS	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013)
UK	Ühendkuningriik

Mõistete loetelu

Elektrooniline haldusdokument (e-HD)	Ainult liidu transiidi puhul – kontrolldokument, mida kasutatakse aktsiisiga maksustatavate vabasse ringlusse lubatud kaupade veol ühest ELi punktist teise.
ATA-märkmik	Tollidokument, mida kasutatakse kaupade ajutise ekspordi, transiidi ja ajutise impordi korral konkreetseteks eesmärkideks, sh erialaste töövahenditena ja kaubanäidistena näitustel ja messidel.
Volitatud kaubasaatja	Isik, kellel on lubatud teha transiitvedusid lähtetolliasutusele kaupa esitamata.
Volitatud kaubasaaja	Isik, kellel on lubatud (oma valduses või mõnes muus kindlaksmääratud kohas) vastu võtta transiidiprotseduuril olevat kaupa seda sihttolliasutusele koos transiidideklaratsiooniga esitamata. Sellele kaubale peab kõnealuse transiitveo puhul olema lisatud tolli viitenumber (MRN).
Ühistransiit	Tolliprotseduur, mille alusel veetakse kaupa ELi ja ühistransiidiprotseduuri riikide vahel ning mille alusel veavad kaupa ühistransiidiprotseduuri riigid omavahel (määratlus on esitatud allpool).
Liidu kaup	Kaup, mis kuulub mõne järgmise kategooria alla: – täielikult liidu tolliterritooriumil saadud kaup, mis ei hõlma väljaspool kõnealust territooriumi asuvatest riikidest või territooriumidelt imporditud kaupa; – väljastpoolt liidu tolliterritooriumi asuvatest riikidest või territooriumidelt liidu territooriumile toodud ja vabasse ringlusse lubatud kaup; – liidu tolliterritooriumil ainult teises taandes osutatud kaupadest või nii esimeses kui ka teises taandes osutatud kaupadest saadud või toodetud kaup.
Liidu transiidiprotseduur	Tolliprotseduur, mis võimaldab vedada kaupa ühest ELi punktist teise.
Pädev asutus	Tollieeskirjade kohaldamise eest vastutav tolliasutus või mõni

muu asutus.

Konventsiooniosaline

Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni (20. mai 1987) osaline ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni (20. mai 1987) osaline. Konventsiooniosalisi on kaheksa: Euroopa Liit, Island, Norra, Šveits, Türgi, Põhja-Makedoonia Vabariik, Serbia ja Ühendkuningriik.

Tollistaatus

Kauba staatus liidu kauba või liiduvälise kaubana.

Liidu tolliterritoorium

Liidu tolliterritooriumi alla kuuluvad järgmised territooriumid koos oma territoriaalvete, sisevete ja õhuruumiga:

- Belgia Kuningriigi territoorium;
- Bulgaaria Vabariigi territoorium;
- Tšehhi Vabariigi territoorium;
- Taani Kuningriigi territoorium, välja arvatud Fääri saared ja Gröönimaa;
- Saksamaa Liitvabariigi territoorium, välja arvatud Helgolandi saar ja Büsingeni territoorium (23. novembri 1964. aasta leping Saksamaa Liitvabariigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel);
- Eesti Vabariigi territoorium;
- Iirimaa territoorium;
- Kreeka Vabariigi territoorium;
- Hispaania Kuningriigi territoorium, välja arvatud Ceuta ja Melilla;
- Prantsuse Vabariigi territoorium ja Monaco Vürstiriigi territoorium, nagu see on määratletud 18. mail 1963 Pariisis allakirjutatud tollikonventsioonis, välja arvatud ülemereterritooriumid ning Saint-Pierre ja Miquelon;
- Itaalia Vabariigi territoorium, välja arvatud Livigno haldusüksus;
- Küprose Vabariigi territoorium vastavalt 2003. aasta ühinemisakti sätetele;
- Läti Vabariigi territoorium;
- Leedu Vabariigi territoorium;
- Luksemburgi Suurhertsogiriigi territoorium;
- Ungari territoorium;
- Malta territoorium;
- Madalmaade Kuningriigi territoorium Euroopas;
- Austria Vabariigi territoorium;
- Poola Vabariigi territoorium;

- Portugali Vabariigi territoorium;
- Rumeenia territoorium;
- Sloveenia Vabariigi territoorium;
- Slovaki Vabariigi territoorium;
- Soome Vabariigi territoorium;
- Rootsi Kuningriigi territoorium;
- Horvaatia Vabariigi territoorium.

Liidu tolliterritooriumi alla kuuluvad ka järgmised **väljaspool liikmesriikide territooriumi** asuvad territooriumid koos oma territoriaalvete, sisevete ja õhuruumiga, võttes arvesse nende suhtes kohaldatavaid konventsioone ja lepinguid:

a) PRANTSUSMAA

Monaco territoorium, nagu on määratletud 18. mail 1963 Pariisis alla kirjutatud tollikonventsioonis (Journal officiel de la République française, 27. september 1963, lk 8679);

b) KÜPROS

Ühendkuningriigi suveräänsete baasipiirkondade territooriumid Akrotiris ja Dhekelias, nagu on määratletud 16. augustil 1960 Nicosias alla kirjutatud Küprose Vabariigi asutamislepingus (United Kingdom Treaty Series No 4 (1961) Cmnd. 1252).

Ekspordi saatedokument (EAD)

(*ainult ELi puhul*) Dokument, mis on kaubaga kaasas, kui ekspordideklaratsiooni töödeldakse eksporditolliasutuses ekspordikontrollisüsteemi abil.

Ekspordi saatedokument vastab ÜDA 9. lisa liidetes H1 ja H2 esitatud näidistele ja märkustele.

Euroopa Liit (EL)

Liikmesriigid on Austria, Belgia, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Portugal, Hispaania, Rootsi, Tšehhi, Küpros, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia.

Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon (EFTA)

Selliste riikide (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits) rühm, kes rakendavad vabakaubanduskorda.

Ühistransiidiprotseduuri

Kõik riigid, kes on 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri

riik	konventsiooni osalised, välja arvatud ELi liikmesriigid.
Tagatis	Rahaline kate, mille esitab ettevõtja, kes on ühistransiidiprotseduuri pidaja, tagamaks et tolliasutused koguvad tollimakse ja muid makse.
Lastinimekiri	Dokument, mida võidakse kasutada SAD-bis'i asemel, kui talitluspidevuse protseduuri kohane transiitvedu hõlmab rohkem kui üht kaubanimetust. Lastinimekiri vastab konventsiooni III liite B4 lisas / rakendusmääruse lisas 72-04 esitatud näidistele ja märkustele.
Kaubanimekiri (LoI)	Kaubanimekiri on TADi (transiidi saatedokument) ja kaubaga kaasas, kui rohkem kui ühte kaubaartiklit sisaldavat transiidideklaratsiooni töödeldakse lähtetolliasutuses NCTSi (transiidi andmevahetuse süsteem) abil. Kaubanimekiri vastab konventsiooni III liite A5 ja A6 lisas / ÜDA 9. lisa liites F2 esitatud näidistele ja märkustele.
Manifest	Mere- ja lennutranspordis kasutatav dokument, milles loetletakse veetavad kaubad. Dokumenti võib tollieesmärkidel kasutada eelneva loa olemasolul, kui see sisaldab vajalikke andmeid eelkõige kauba tollistaatuse ja identifitseerimise seisukohast.
Liiduväline kaup	Kaup, mis ei ole liidu kaup.
Lähtetolliasutus	Tolliasutus, kus võetakse vastu kauba suhtes transiidiprotseduuri rakendamise deklaratsioonid.
Sihttolliasutus	Tolliasutus, kus tuleb esitada transiidiprotseduuril olev kaup protseduuri lõpetamiseks.
Tagatistolliasutus	Tolliasutus, kus iga riigi toll otsustab, et tuleb esitada tagatis.
Vahetolliasutus	Sisenemis- või väljumiskohas asuv tolliasutus, olenevalt sellest, millist transiidisüsteemi kohaldatakse. Üksikasjalik teave tabelis:

	Ühistransiit	**Liidu transiit**

Sisenemiskoht	Ühistransiidiprotseduuri riiki (ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osaline)	Liidu tolliterritooriumile, kui kaup on läbinud transiitveo käigus kõnealusest territooriumist väljaspool asuva territooriumi
Väljumiskoht	Ühistransiidiprotseduuri riigist, kui kaup viiakse selle riigi territooriumilt välja transiitveo käigus, mille teekonnal ületatakse selle riigi ja kolmanda riigi (muu kui ühistransiidiprotseduuri riik) vaheline piir	Liidu tolliterritooriumilt, kui kaup viiakse sellelt territooriumilt välja transiitveo käigus, mille teekonnal ületatakse sellise territooriumi piir, mis ei ole ühistransiidiprotseduuri riik

Isik, kelle asukoht on konventsiooniosalises riigis

- isik, kelle alaline elukoht on konventsiooniosalises riigis (ühistransiidiprotseduuri riik);
- organisatsioon (juriidiline isik või isikute ühendus), mille registrijärgne asukoht, peakontor või püsiv tegevuskoht on konventsiooniosalises riigis (ühistransiidiprotseduuri riik).

Transiidiprotseduuri pidaja

Isik, kes esitab transiidideklaratsiooni või kelle eest kõnealune deklaratsioon esitatakse.

Tolliesindamine

Isik, kelle teine isik on määranud täitma enda eest tolliasutustes tollialastes õigusaktides nõutud toiminguid ja formaalsusi.

Ühtne haldusdokument (SAD)

Isekopeeruv blankett, mida kasutatakse kogu ELis ja ühistransiidiprotseduuri riikides kauba suunamisel transiidiprotseduurile talitluspidevuse protseduuri puhul (vt V osa).

SAD-bis

Ühtse haldusdokumendi eksemplare täiendav vorm juhuks, kui talitluspidevuse protseduuri alusel deklareeritakse rohkem kui üks kaubanimetus.

Erikorraga maksuterritooriumid

Liidu tolliterritooriumi osa, kus ei kehti järgmised kaks direktiivi:

– nõukogu 28.novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ

(mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi);
– nõukogu 16.detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda).

Need on järgmised:

Ahvenamaa, Kanaari saared, Athose mägi ja Prantsuse territooriumid (Guadeloupe, Prantsuse Guajaana, Martinique, Réunion, Mayotte ja Saint-Martin).

Ajakohastatud teave nende erikorraga maksuterritooriumide kohta on järgmisel veebisaidil:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/territorial-status-eu-countries-and-certain-territories_en

Transiidi saatedokument (TAD)

Kaubaga kaasas olev NCTSist prinditud dokument, mis põhineb transiidideklaratsiooni andmetel.

Transiidi saatedokument vastab konventsiooni III liite A3 ja A4 lisas / ÜDA 9. lisa liites F1 esitatud näidistele ja märkustele.

Transiidi/julgeoleku saatedokument (TSAD)

Ainult liidu transiidi puhul: TSAD on kaubaga kaasas, kui transiidideklaratsiooni töödeldakse lähtetolliasutuses NCTSi abil ning kui deklaratsioon sisaldab nii transiidi- kui ka julgeoleku- ja turvalisusandmeid.

TSAD vastab ÜDA 9. lisa liites F3 esitatud näidisele ja selgitustele. Selle võib siiski printida ka ühistransiidiprotseduuri riikides, kui vahe- ja/või sihttolliasutused asuvad ELis.

Transiidi/julgeoleku kaubanimekiri (TSLoI)

Ainult liidu transiidi puhul: TSLoI on TSADi ja kaubaga kaasas, kui
– transiidideklaratsiooni töödeldakse lähtetolliasutuses NCTSi abil;
– deklaratsioon sisaldab rohkem kui ühte kaubaartiklit ning
– deklaratsioon sisaldab transiidi-, julgeoleku- ja turvalisusandmeid.

TSLoI vastab ÜDA 9. lisa liites F4 esitatud näidisele ja selgitustele. Selle võib siiski printida ka ühistransiidiprotseduuri riikides, kui vahe- ja/või

	sihttolliasutused asuvad ELis.
Kolmas riik	Riik, mis ei ole ELi liige ega ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osaline.
Transiidideklaratsioon	Dokument, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja korras soovi suunata kaup transiidiprotseduurile.

Üldised teabeallikad

Euroopa Liit
http://eur-lex.europa.eu/homepage.html

Tollialased õigusaktid
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/procedural_aspects/transit/index_en.htm

– Transiidi käsiraamat
– Transiidi tolliasutuste nimekiri
– Transiidikontaktid
– Euroopa uued tollitransiidisüsteemid (brošüür)
– Õigusaktid
– Kaubanduskonsultatsioonid
– Riikide tolliametite veebisaidid:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/links/customs/index_en.htm

Muud:

Maailma Tolliorganisatsioon:	Maailma Tolliorganisatsioon
UNECE – TIR-konventsioon:	http://www.unece.org/trans/bcf/welcome.html

I OSA – SISSEJUHATUS

I osas esitatakse ajalooline taust ja antakse transiidisüsteemidest ülevaade.

Jaotises I.1 selgitatakse transiidi iseloomu ja eesmärki ning antakse lühiülevaate transiidi ajaloost.

Jaotises I.2 käsitletakse kauba tollistaatust.

Jaotises I.3 antakse kokkuvõtlik ülevaade ühistransiidiprotseduurist.

Jaotises I.4 antakse kokkuvõtlik ülevaade liidu transiidiprotseduurist ja teistest ELis kohaldatavatest transiidiprotseduuridest.

Jaotises I.5 käsitletakse erandeid.

Jaotis I.6 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis I.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis I.8 sisaldab lisasid.

I.1 Kuidas transiit toimib

Kauba liikumine

Kui kaup tuuakse riiki/territooriumile, nõuab toll imporditollimaksude ja muude maksude tasumist ning kohaldab vajaduse korral kaubanduspoliitika meetmeid (nt dumpinguvastast tollimaksu).

Neid võidakse kauba suhtes kohaldada isegi sel juhul, kui kaup peab teel teise riiki/territooriumile üksnes läbima (transiidina) selle riigi/territooriumi. Kui kaup viiakse riigist/territooriumilt välja, võidakse tasutud maksud teatavatel tingimustel tagasi maksta.

Järgmises riigis / järgmisel territooriumil tuleb seda menetlust võib-olla korrata. Võimalik, et kaup peab enne lõppsihtkohta jõudmist läbima piiriületustel hulgaliselt asjaomaseid haldusmenetlusi.

Kuidas transiit toimib

Transiit vähendab ettevõtjate jaoks neid haldusmenetlusi ja seonduvaid kulusid. See on tolliprotseduur, mida ettevõtjad saavad kasutada, et viia kaupa üle piiri või läbi territooriumide ilma selliseid makse maksmata, mis tavaliselt tuleks tasuda kauba territooriumile toomisel (või sealt välja viimisel). Transiidi puhul tuleb protseduuriga hõlmatud territooriumilt lahkudes täita ainult üks tolliformaalsus.

Transiit on eriti asjakohane ELis, kus ühtne tolliterritoorium kombineerub paljude maksuterritooriumidega: kaup võib liikuda transiidina selle ELi sisenemise kohast lõppsihtkohani.

Selles kohas transiitvedu lõpeb, täidetakse tolli- ja kohalikud maksukohustused ning kaup suunatakse vabasse ringlusse või alustatakse muud peatamismenetlust.

Peatamismenetlus võidakse lõpetada, suunates liiduvälise kauba transiidiprotseduurile, näiteks liidu tolliterritooriumilt reeksportimiseks.

Transiidisüsteemi areng

Pärast Teise maailmasõja lõppu kasvas kaubandus Euroopas kiiresti. Peagi selgus, et pikalevenivad ja vaevalised tolliprotseduurid kauba igakordsel piiriületamisel põhjustasid kaubanduses pingeid ja halduskoormust. Kasvava rahvastevahelise

koostöö taustal algasid ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni egiidi all läbirääkimised, mille eesmärk oli kauba liikumist Euroopas hõlbustava rahvusvahelise lepingu koostamine.

TIR-kokkulepe

1949. aastal koostati esimene selline akt – TIR-kokkulepe. Selle tulemusena võeti paljudes Euroopa riikides kasutusele tagatiste süsteem, mis hõlmab rahvusvahelise kaubanduse raames Euroopas liikuva kauba suhtes kohaldatavaid tolli- ja muid makse.

1949. aasta kokkuleppe edu viis TIR-konventsiooni[2] sõlmimiseni 1959. aastal. Konventsiooni muudeti 1975. aastal ja sellel on praegu 76 osalisriiki (juuni 2019).

Euroopa Ühendus

Paralleelselt rahvusvahelise kaubanduse globaalse arenguga leiti, et kasvav ja laienev Euroopa Ühendus vajab erilist transiidisüsteemi, et hõlbustada kauba liikumist ja tolliformaalsusi ühenduse liikmesriikides ja nende vahel.

Euroopa Ühendus / Euroopa Liit

Euroopa Ühenduse asutamisleping sõlmiti 1957. aastal ja see jõustus 1. jaanuaril 1958.

Asutajaliikmed olid Belgia, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Prantsusmaa ja Saksamaa.

1973. aastal ühinesid sellega Iirimaa, Taani ja Ühendkuningriik, neile järgnesid 1981. aastal Kreeka; 1986. aastal Portugal ja Hispaania; 1995. aastal Austria, Soome ja Rootsi; 2004. aastal Eesti, Küpros, Leedu, Läti, Malta, Poola, Slovaki Vabariik, Sloveenia, Tšehhi Vabariik ja Ungari; 2007. aastal Bulgaaria ja Rumeenia ning 2013. aastal Horvaatia. Ühendkuningriik lahkus Euroopa Liidust 2020. aastal.

Ühenduse transiidisüsteem

Vajadus Euroopa Ühenduse oma transiidisüsteemi järele tuli selgemalt ilmsiks 1968. aastal, kui võeti kasutusele ühine tollitariifistik.

Ühenduse transiidisüsteem võeti kasutusele 1968. aastal. See hõlbustas nii ühenduse kui ka ühendusevälise kauba liikumist Euroopa Ühenduses. Esimest korda hakati ühendusevälise kauba puhul kasutama tähist T1 ja ühenduse kauba puhul tähist T2.

Ühendusesisene kauba liikumine EFTA riikide

Kasvanud kaubanduse tõttu ning et hõlbustada kauba liikumist Euroopas, laiendati 1972. aastal ühenduse transiidisüsteemi kahe

2 Tollikonventsioon TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo kohta (TIR-konventsioon, 1975)

kaudu

lepinguga, et hõlmata kaubandust Austria ja Šveitsiga. Need kaks geograafiliselt tähtsa asukohaga riiki olid Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmed.

Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon (EFTA)

EFTA leping sõlmiti 1959. aastal ja see jõustus 1960. aastal. Esialgsed lepinguosalised olid Austria, Norra, Portugal, Rootsi, Šveits, Taani ja Ühendkuningriik. Island ja Soome said Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmeteks hiljem.

Austria, Taani, Soome, Portugal, Rootsi ja Ühendkuningriik ei ole enam EFTA liikmed.

Ühistransiit

EFTA riikide Šveitsi ja Austriaga (korraga) 1972. aastal sõlmitud lepingud asendati 1987. aastal kahe konventsiooniga, mis sõlmiti Euroopa Ühenduse ja kõikide EFTA riikide vahel.

Need konventsioonid hõlbustasid kauba importi, eksporti ja liikumist Euroopa Ühenduse ja EFTA riikide vahel, neisse riikidesse ja neist riikidest, kuid ka üksikute EFTA riikide vahel.

Ühe konventsiooniga – tuntud kui „**konventsioon**“ – kehtestati ühistransiidiprotseduur.[3]

Teisega – „**SAD-konventsiooniga**“ – nähti ette impordi-, ekspordi- ja transiidiformaalsuste lihtsustamine ühtse haldusdokumendi (SAD) alusel.[4]

Visegrádi riigid

Konventsioone laiendati 1. juulil 1996, et hõlmata neli Visegrádi riiki (Tšehhi Vabariik, Ungari, Poola ja Slovaki Vabariik), kuni nende ühinemiseni ELiga.

Muud ühistransiidiprotseduuri riigid

Konventsiooni laiendati ka muudele riikidele:

- Horvaatiale 1. juulil 2012 (kuni temast sai ELi liige);
- Türgile 1. detsembril 2012;
- Põhja-Makedoonia Vabariigile 1. juulil 2015;
- Serbiale 1. veebruaril 2016;
- Ühendkuningriigile 1. jaanuaril 2021.

Taotlejariigid

Kõiki tulevasi konventsiooniosalisi loetakse taotlejariikideks.

3 EÜ/EFTA 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsioon (EÜT L 226, 13.8.1987 + muudatused).

4 EÜ/EFTA kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsioon (k.a ühtne haldusdokument (SAD) sellise kaubavahetuse jaoks) (EÜT L 134, 22.5.1987 + muudatused).

Paljud teisedki riigid (peamiselt Lääne-Balkani riigid ja idapartnerluse riigid, nagu Albaania, Armeenia, Aserbaidžaan, Bosnia ja Hertsegoviina, Gruusia, Moldova Vabariik ja Ukraina) on avaldanud soovi ühistransiidisüsteemiga ühineda.

Transiidireform

Ühtse turu loomine 1993. aastal koos muutunud poliitilise keskkonnaga Kesk- ja Ida-Euroopas esitas uusi väljakutseid, mis muutsid vajalikuks transiidisüsteemide läbivaatamise.

I.2 Kauba staatus

Alates ühenduse transiidiprotseduuri kasutuselevõtmisest 1968. aastal otsustatakse kauba tollistaatuse alusel, kas kaupa veetakse transiidideklaratsiooni **T1** või **T2** kohaselt.

Teatavate asjaolude korral tuleb esitada liidu kauba staatust tõendav dokument.

Liidu kauba staatuse kohta vt üksikasjalikumalt II osa.

I.3 Ühistransiit

I.3.1 Õigusaktid

Ühistransiidiprotseduuri õiguslik alus on 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsioon (vt joonealune märkus 3).

Ühistransiidiprotseduuri riigid (*kõik konventsiooniosalised, v.a Liechtenstein, kellel on tolliliit Šveitsiga*) on:

- **ELi liikmesriigid,**
- **Šveits**, **Norra** ja **Island** (kolm EFTA riiki),
- **Türgi,**
- **Põhja-Makedoonia Vabariik ,**
- **Serbia,**
- **Ühendkuningriik.**

Euroopa Liidu ja ühistransiidiprotseduuri riikide vahelise ja ka ühistransiidiprotseduuri riikide omavahelise kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise õiguslik alus on 1987. aasta mais koostatud SAD-konventsioon (vt joonealune märkus 4).

Ühistransiiti käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist reguleerivaid

eeskirju ja protseduure selgitatakse lisas I.8.2.

I.3.2 Protseduuri kirjeldus

Ühistransiidiprotseduuriga nähakse ette kauba suhtes kohaldatavate tolli- ja aktsiisimaksude, käibe- ja muude maksude peatamine ajaks, kuni toimub kauba transiitvedu lähtetolliasutusest sihttolliasutusse.

Ettevõtjad saavad seda protseduuri kasutada, et hõlbustada kauba liikumist ühest osalisriigist teise. Selle kasutamine ei ole siiski kohustuslik.

Protseduuri haldavad osalisriikide tolliametid järgmiste tolliasutuste võrgustiku kaudu:

- lähtetolliasutused,
- vahetolliasutused;
- sihttolliasutused,
- tagatistolliasutused.

Ühistransiidiprotseduur algab lähtetolliasutuses ja lõpeb siis, kui kaup ja transiidi saatedokument esitatakse sihttolliasutusele ühistransiidieeskirjade kohaselt.

Protseduur hõlmab selleks ette nähtud NCTSi arvutisüsteemis (vt jaotis I.4.1.3) toimuvat sihttolliasutuse ja lähtetolliasutuse vahelist elektrooniliste sõnumite vahetamist.

Talitluspidevuse protseduuri (vt V osa) puhul tagastab sihttolliasutus paberipõhise transiidideklaratsiooni (SAD või TAD) ühe eksemplari lähtetolliasutusele (või lähteriigi tolli keskasutusele).

NCTSi kaudu kinnituse või paberipõhise transiidideklaratsiooni eksemplari kättesaamisel lõpetab lähtetolliasutus transiidiprotseduuri ja vabastab transiidiprotseduuri pidaja vastutusest, kui ei ole täheldatud suuri erinevusi.

Ühistransiidiprotseduuri pidaja

Ühistransiidiprotseduur algab siis, kui ettevõtja esitab lähtetolliasutuses transiidideklaratsiooni ja taotleb kauba suunamist transiidiprotseduurile.

Sellest isikust saab ühistransiidi puhul „protseduuri pidaja“.

Pärast seda, kui kaup vabastatakse transiidiks, peab kõnealune isik

esitama kauba ettenähtud aja jooksul sihttolliasutuses puutumatul kujul (vajaduse korral koos puutumata tollitõkendiga) ning koos transiidideklaratsiooniga.

See tolliasutus kohaldab tollieeskirju ühistransiidiprotseduuri ja eeskirjade eiramise puhul tekkida võiva (tolli)võla tasumise suhtes.

Protseduuri pidaja peaks andma tagatise, mis katab tekkida võiva võla (kui teda ei ole sellest seaduse või loaga vabastatud). See võib olla sularahasissemakse või käendajana tegutseva finantsasutuse võetud maksekohustus (tagatiste ja käendajate kohta vt täpsemalt III osa).

Konventsiooni artikkel 2

Ühistransiidiprotseduure on kahte liiki: protseduur T1 ja protseduur T2. Need kajastavad veetava kauba erinevat staatust.

T1

Protseduur **T1** (**välistransiidiprotseduur**) hõlmab liiduvälise kauba vedu nii, et kauba impordi suhtes tavaliselt kohaldatavad meetmed on peatatud.

T2

Protseduur **T2** (**sisetransiidiprotseduur**) hõlmab liidu kauba vedu nii, et selle kauba suhtes ühistransiidiprotseduuri riiki importimisel tavaliselt kohaldatavad meetmed on peatatud.

Transiidi-lihtsustused

Teatavatel juhtudel, kui vastav tolliasutus on andnud selleks loa, võib ühistransiidiprotseduuri lihtsustada (transiidilihtsustuste kohta vt täpsemalt VI osa).

I.4 Liidusisene transiit

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- teave liidusisese transiidiprotseduuri kohta (jaotis I.4.1);
- teave muude liidus kohaldatavate transiidisüsteemide kohta (jaotis I.4.2).

I.4.1 Liidu transiit

I.4.1.1 Õigusaktid

Liidu transiidi õiguslik alus on liidu tolliseadustik (määrus (EL) nr 952/2013) ja selle delegeeritud määrus (määrus (EL) 2015/2446), delegeeritud määrus üleminekumeetmete kohta (määrus (EL)

2016/341) ja rakendusmäärus (määrus (EL) 2015/2447).

Liidu transiidikorraldust laiendati teatava kauba vahetusele Andorraga ühenduse ja Andorra tolliliidu raames.

Samasugune laiendus kehtib ühenduse (nüüd liidu) ja San Marino vahelise kaubavahetuse suhtes San Marinoga loodud tolliliidu korra kohaselt (Andorra ja San Marino kohta vt täpsemalt IV osa 5. peatükk).

Liidu transiiti käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist reguleerivaid eeskirju ja protseduure selgitatakse lisas I.8.1.

I.4.1.2 Protseduuri kirjeldus

Käesolevas jaotises kirjeldatakse liidu transiidiprotseduure järgmiselt:

- liidu välistransiidiprotseduurid (jaotis I.4.1.2.1);
- liidu sisetransiidiprotseduurid (jaotis I.4.1.2.2).

Liidu transiidiprotseduuri kasutamine

Liidu transiidiprotseduuri kohaldatakse liiduvälise kauba liikumise suhtes ja teatavatel juhtudel liidu kauba liikumise suhtes kahe liidus asuva punkti vahel (liidu muude transiidiprotseduuride kohta vt ka jaotis I.4.2).

Protseduuri haldavad eri liikmesriikide tolliametid järgmiste tolliasutuste võrgustiku kaudu:

- lähtetolliasutused,
- vahetolliasutused;
- sihttolliasutused,
- tagatistolliasutused.

Protseduur algab lähtetolliasutuses ja lõpeb siis, kui kaup ja transiidi saatedokument esitatakse sihttolliasutusele transiiti reguleerivate sätete kohaselt.

Sellel hetkel vahetavad lähtetolliasutus ja sihttolliasutus NCTSis elektroonilisi sõnumeid kinnitamaks, et transiit on lõppenud.

Kui kohaldatakse ka talitluspidevuse protseduuri, tagastab sihttolliasutus paberipõhise transiidideklaratsiooni (SAD või TAD/TSAD) ühe eksemplari lähtetolliasutusele (või lähteliikmesriigi tolli keskasutusele).

NCTSi kaudu kinnituse või transiidideklaratsiooni eksemplari kättesaamisel lõpetab lähtetolliasutus transiidiprotseduuri ja vabastab transiidiprotseduuri pidaja vastutusest, kui ei ole täheldatud suuri erinevusi.

Liidu transiidiprotseduuri pidaja

Liidu ühistransiidiprotseduur algab siis, kui ettevõtja esitab lähtetolliasutuses transiidideklaratsiooni ja taotleb kauba suunamist transiidiprotseduurile.

Sellest isikust saab ühistransiidi puhul „protseduuri pidaja“.

Pärast seda, kui kaup vabastatakse transiidiks, peab kõnealune isik esitama kauba ettenähtud aja jooksul sihttolliasutuses puutumatul kujul (vajaduse korral koos puutumata tollitõkendiga) ning koos transiidideklaratsiooniga.

See tolliasutus kohaldab tollieeskirju ühistransiidiprotseduuri ja eeskirjade eiramise puhul tekkida võiva (tolli)võla tasumise suhtes.

Protseduuri pidaja peab andma tagatise, mis katab tekkida võiva võla (kui teda ei ole sellest seaduse või loaga vabastatud). See võib olla sularahasissemakse või käendajana tegutseva finantsasutuse võetud maksekohustus (tagatiste ja käendajate kohta vt täpsemalt III osa).

Väli- ja sisetransiit

LTS art 226 ja 227

Liidu transiidiprotseduure on kahte liiki ja need kajastavad veetava kauba staatust:

- T1 (välistransiit),
- T2 (sisetransiit).

Transiidilihtsustused

Teatavatel juhtudel, kui vastav tolliasutus on andnud selleks loa, võib liidu transiidiprotseduuri lihtsustada (transiidilihtsustuste kohta vt täpsemalt VI osa).

I.4.1.2.1 Liidu välistransiidiprotseduur

T1

Liidu välistransiidiprotseduuri (T1) **kohaldatakse peamiselt liiduvälise kauba liikumise suhtes**. Sellega peatatakse tolli- ja muude maksude tasumine ning kaubanduspoliitika meetmed ajani, mil kaup jõuab oma sihtkohta liidus.

DA art 189

Liidu välistransiidiprotseduuri rakendamine on siiski kohustuslik,

– kui liidu kaupa eksporditakse liidu tolliterritooriumilt ühistransiidiprotseduuri riiki või

– kui seda eksporditakse ja veetakse läbi ühe või mitme ühistransiidiprotseduuri riigi – ning pärast eksporti kasutatakse transiidiprotseduuri

järgmised juhtudel:

a) liidu kaup on läbinud ekspordi tolliformaalsused eksporditoetuse saamiseks selle kolmandatesse riikidesse eksportimisel ühise põllumajanduspoliitika alusel;

b) liidu kaup pärineb sekkumisvarudest ja selle suhtes kohaldatakse kasutamise ja/või sihtkohaga seotud kontrollimeetmeid ning see on läbinud ühise põllumajanduspoliitika alusel kolmandatesse riikidesse ekspordi tolliformaalsused;

c) liidu kaup vastab imporditollimaksu tagasimaksmise või vähendamise tingimustele (kooskõlas tolliseadustiku artikli 118 lõikele 4).

Kui direktiivi 2008/118/EÜ[5] artiklis 1 osutatud kaup, millel on liidu kauba tollistaatus, eksporditakse, siis võib selle suunata liidu välistransiidiprotseduurile.

I.4.1.2.2 Liidu sisetransiidiprotseduur

T2

Liidu sisetransiidiprotseduuri (T2) kohaldatakse liidu kauba suhtes, mis viiakse liidu tolliterritooriumil ühest punktist teise kõnealusest tolliterritooriumist väljaspool asuva riigi või territooriumi kaudu, ilma et kauba tollistaatus muutuks.

Protseduuri T2 kohaldatakse ka kauba suhtes, mis viiakse liidust ühistransiidiprotseduuri riiki, kui see järgneb ekspordiprotseduurile.

[5] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ (ELT L 9, 14.1.2009, lk 12).

Protseduuri T2 ei kasutata, kui kaupa veetakse täielikult mere- või õhuteed pidi.

T2F

Liidu sisetransiidiprotseduuri T2F kohaldatakse liidu kauba suhtes:

– mis viiakse erikorraga maksuterritooriumilt sellisesse liidu tolliterritooriumi ossa, mis ei ole erikorraga maksuterritoorium;
– kui kauba liikumine lõpeb väljaspool seda liikmesriiki asuvas kohas, kus kaup sisenes liidu tolliterritooriumile.

Sisetransiidiprotseduuri (T2F) võib siiski valikuliselt kasutada ka muudel juhtudel. Kaupa võib edasi toimetada ka siis, kui ettevõtjal on tõendid, et kaubal on liidu kauba tollistaatus.

I.4.1.3 Transiidi andmevahetuse süsteem (NCTS)

NCTS on ELi IT-vahend transiidisüsteemi juhtimiseks ja kontrolliks.

Selle põhieesmärk on muuta transiidiprotseduurid kiiremaks, tõhusamaks, tulemuslikumaks ja turvalisemaks, ennetades ning avastades pettusi.

Üldjuhul on NCTSi kasutamine **kohustuslik** liidu (sise- ja välis-) transiidiprotseduuri ja ühistransiidiprotseduuri puhul.

Erandid:

– lihtsustused teatavate veoliikide puhul;

– talitluspidevuse protseduur;

– reisijad, kes võivad teatavates olukordades kasutada paberdeklaratsiooni.

I.4.1.3.1 Peamised NCTSis kasutatavad andmed või teated

Enne üksikasjadesse laskumist on kasulik nimetada peamised

NCTSis kasutatavad andmed ja sõnumid.

- **Transiidideklaratsioon** – elektrooniline vorm (saadetud sõnumina *IE015 „Deklaratsiooni andmed“)*.
- **Tolli viitenumber (MRN)** – liikumise identifitseerimiseks süsteemi poolt deklaratsioonile antud kordumatu registreerimisnumber.
- **Transiidi saatedokument (TAD)** – on kaubaga kaasas lähtetolliasutusest sihttolliasutuseni.
- **„*Eeldatava saabumise teade*“** (sõnum (IE001) – lähtetolliasutus saadab selle deklaratsioonis nimetatud sihttolliasutusele.
- **„*Eeldatava transiidi teade*“** (sõnum IE050) – lähtetolliasutus saadab selle deklaratsioonis nimetatud vahetolliasutus(t)ele, et teatada kauba eeldatavast piiriületusest.
- **„*Piiriületusteade*“** (sõnum IE118) – tegelikult kasutatud tolliasutus saadab selle pärast kauba kontrollimist.
- **„*Saabumisteatis*“** (sõnum IE006) – tegelik sihttolliasutus saadab selle lähtetolliasutusele kauba saabumisel.
- **„*Kontrollitulemid*“** (sõnum IE018) – tegelik sihttolliasutus saadab selle lähtetolliasutusele (vajaduse korral pärast kauba kontrollimist).

Samuti on oluline mõista, et süsteem hõlmab kõiki tavaliste ja lihtsustatud protseduuride kombinatsioone nii kauba lähte- (volitatud kaubasaatja) kui ka sihtkohas (volitatud kaubasaaja).

Lisa IV.4.8.1 sisaldab veel sõnumeid (nende numbrid, nimed ja lühendid süsteemis).

I.4.1.3.2 Lähtetolliasutus

Transiidideklaratsioon edastatakse lähtetolliasutusele elektroonilisel kujul. Elektroonilisi deklaratsioone võib esitada kas lähtetolliasutuses või ettevõtja enda valdustes.

Deklaratsioon peab sisaldama kõiki nõutud andmeid ja vastama süsteemi nõuetele, sest süsteem kodeerib ja kontrollib andmeid automaatselt.

Kui andmetes on vastuolu, näitab süsteem selle ära. Deklareerijat

teavitatakse, et ta saaks teha vajalikud parandused enne deklaratsiooni lõplikku aktsepteerimist.

NB! Transiidideklaratsiooni parandamine ei tähenda selle muutmist, nagu on osutatud konventsiooni I liite artiklis 31 / liidu tolliseadustiku artiklis 173 (vt IV.2.3.2 transiidideklaratsiooni muutmise kohta).

Kui parandused on sisestatud ja deklaratsioon aktsepteeritud, annab süsteem deklaratsioonile kordumatu registreerimisnumbri ehk tolli viitenumbri (MRN).

Pärast vajalikku kontrolli kas lähtetolliasutuses või volitatud kaubasaatja valdustes ja kui tagatised on heaks kiidetud, vabastatakse kaup transiidiks.

Süsteemist trükitakse välja transiidi saatedokument (TAD) ja vajaduse korral kaubanimekiri (LoI) kas lähtetolliasutuses või volitatud kaubasaatja valdustes.

TAD ja LoI peavad liikuma koos kaubaga ning need tuleb esitada kõikides vahetolliasutustes ja sihttolliasutuses.

Samaaegselt TADi ja LoI trükkimisega saadab lähtetolliasutus deklareeritud sihttolliasutusele **sõnumi IE001**.

See sõnum sisaldab peamiselt deklaratsioonilt võetud andmeid, võimaldades sihttolliasutusel kaupa selle saabumisel kontrollida. Sihttolliasutusel peab olema juurdepääs transiidideklaratsiooni andmetele, et teha õige ja usaldusväärne otsus kauba saabumisel võetavate meetmete kohta.

Kui kaup peab läbima vahetolliasutuse, saadab lähtetolliasutus ka **sõnumi IE050**, et seda vahetolliasutust ette hoiatada, et ta saaks kauba läbimist kontrollida.

I.4.1.3.3 Sihttolliasutus

Kaup tuleb saabumisel esitada sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale koos transiidi saatedokumendiga ja vajaduse korral kaubanimekirjaga.

Tolliasutusel, kes on saanud sõnumi IE001, on kõik transiidideklaratsiooni andmed teada ja seetõttu on tal olnud

võimalik eelnevalt otsustada, milline kontroll on vajalik.

Kui sihttolliasutus sisestab NCTSi tolli viitenumbri (MRN), leiab see automaatselt selle kauba kohta sõnumi IE001, mida kasutatakse mis tahes meetme või kontrolli alusena.

Sihttolliasutus saadab seejärel kohe lähtetolliasutusele sõnumi IE006.

Pärast asjakohast kontrolli teavitab sihttolliasutus lähtetolliasutust kontrolli tulemustest, kasutades sõnumit IE018, ja märgib vajaduse korral ära avastatud eeskirjade eiramised.

Sõnumeid IE006 ja IE018 on vaja, et lähtetolliasutus saaks transiitveo lõpetada ja veo katteks kasutatud tagatised vabastada.

I.4.1.3.4 Vahetolliasutus

Kui kaup läbib vahetolliasutuse, tuleb sellele tolliasutusele esitada kaup, transiidi saatedokument ja vajaduse korral kaubanimekiri.

Sõnum IE050 peaks olema juba NCTSi sisestatud – tolliasutus leiab selle MRNi sisestamisel ja võib pärast seda veo jätkamise heaks kiita.

Seejärel saadab ta lähtetolliasutusele sõnumi IE118.

I.4.1.3.5 Vahe- või sihttolliasutuse muutmine

Kui kaupa veetakse muu kui deklareeritud vahetolliasutuse kaudu, on algselt deklareeritud vahetolliasutusele saadetud sõnum (IE050) kasutu.

Sel juhul saadab tegelik vahetolliasutus lähtetolliasutusele eeldatava transiidi teate taotluse sõnumi (IE114), paludes välja saata sõnumi IE050, et ta saaks ligipääsu deklaratsiooni andmetele.

Seepeale saadab lähtetolliasutus ATRi vastuse sõnumi (IE115).

Samuti võib kauba esitada muus kui deklareeritud sihttolliasutuses.

Sel juhul saadab tegelik sihttolliasutus lähtetolliasutusele eeldatava saabumise teate taotluse sõnumi (IE002), paludes välja saata sõnumi IE001. See võimaldab uuel sihttolliasutusel saada vajalikku

teavet deklaratsiooni andmete kohta.

Pärast AARi vastuse sõnumi (IE003) saamist ja kauba kontrollimist saadab sihttolliasutus sõnumi IE018.

Vahe- või sihttolliasutuse muutumisel on deklareeritud tolliasutustele saadetud sõnumid kasutud ja jäävad avatuks. Süsteemi tühjendamiseks saadab NCTS deklareeritud tolliasutustele automaatselt sõnumi, andes teada, kus ja millal kaup esitati, et need tolliasutused saaksid sõnumid sulgeda.

I.4.1.3.6 Lihtsustatud protseduurid: volitatud kaubasaatja ja volitatud kaubasaaja

Mõlema lihtsustatud protseduuri kasutamine kujutab endast NCTSi optimaalset kasutust. Ettevõtja võimalus teostada kõiki protseduure oma valdustes ja vahetada tolliga teavet elektrooniliselt on selgelt kõige kiirem, mugavam, turvalisem ja kokkuhoidlikum teabevahetusviis.

Nende lihtsustatud protseduuride kasutamise nõue on, et nii volitatud kaubasaatjal kui ka volitatud kaubasaajal peab olema asjakohane elektrooniline süsteem, et vahetada NCTSis teavet lähte- ja sihttolliasutusega.

NCTS võimaldab **volitatud kaubasaatjatel**:

- koostada transiidideklaratsioon oma arvutisüsteemis;
- saata lähtetolliasutusele sõnum IE015 ilma seal kaupa esitamata;
- saata ja vastu võtta teateid deklaratsiooni aktsepteerimise ja kauba vabastamise kohta. See toimub lähtetolliasutuse edaspidiste sõnumite abil, sealhulgas taotlused deklaratsiooni andmete parandamiseks.

NCTS võimaldab **volitatud kaubasaajatel**:

- vastu võtta kaupa ja transiidi saatedokumente ning vajaduse korral kaubanimekirju oma valdustes;
- saata saabumisteate sõnumi (IE007) vastavale sihttolliasutusele;
- vastu võtta ja saata edaspidiseid sõnumeid kauba mahalaadimise lubamise ja selle mahalaadimise tulemuste kohta.

I.4.2 Muud Euroopa Liidu transiidisüsteemid

I.4.2.1 Sissejuhatus

LTS art 226 lg 3 ja art 227 lg 2

Peale ühistransiidiprotseduuri ning liidu välis- ja sisetransiidiprotseduuri kasutatakse ka allpool kirjeldatud transiidiprotseduure:

- TIR,
- ATA-märkmik,
- Reini manifest,
- NATO veod,
- postipakid.

Erinevalt ühis- ja liidu transiidiprotseduurist on **TIR-protseduur** üles ehitatud rahvusvahelisele garantiisüsteemile, mis põhineb riiklike garantiiühingute ketil (TIRi kohta vt täpsemalt jaotis I.4.2.2 ja IX osa).

ATA-märkmiku protseduur sarnaneb TIR-protseduurile, kuid seda kohaldatakse üksnes teatavat tüüpi kaubale (ATA kohta vt täpsemalt jaotis I.4.2.3).

Reini manifesti protseduuri kohaldatakse liiduvälise kauba veetranspordi suhtes Reinil ja selle lisajõgedel (Reini manifesti kohta vt täpsemalt jaotis I.4.2.4).

NATO vedude protseduuri kohaldatakse NATO relvajõududele tarnitava kauba suhtes (NATO vedude protseduuri kohta vt täpsemalt jaotis I.4.2.5).

Postipakiprotseduuri kohaldatakse posti teel saadetava kauba suhtes (postipakiprotseduuri kohta vt täpsemalt jaotis I.4.2.6).

Liidu välistransiidiprotseduuri kohaldatakse ka siis, kui liidu kaupa eksporditakse kolmandasse riiki ja veetakse liidu tolliterritooriumil TIR-veoetapi või transiidiprotseduuri alusel vastavalt ATA konventsioonile või Istanbuli konventsioonile.

I.4.2.2 TIR (*Transport Internationaux Routiers*) protseduur

LTS art 226 lg 3 p b ja art 227 lg 2 p b

Peamine TIR-protseduuri reguleeriv õigusakt on 1975. aasta TIR-konventsioon, mis koostati ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) egiidi all. Konventsioonil on 77 osalist, nende seas EL ja selle liikmesriigid.

TIR-konventsioon võimaldab kauba rahvusvahelist liikumist ühest või mitmest lähtetolliasutusest ühte või mitmesse sihttolliasutusse (kokku kuni **neli lähte- ja sihttolliasutust**) ja läbi nii paljude riikide, kui vajalik.

Liidu õigusaktide kohaselt võib liidus TIR-protseduuri kasutada ainult sellise transiitveo korral, mis algab või lõpeb väljaspool liitu või toimub kahe liidus asuva punkti vahel kolmanda riigi territooriumi kaudu.

TIR-konventsiooni kohaldatakse veol maanteesõiduki, autorongi või konteineriga ning see võimaldab kasutada TIR-märkmikku kõigi veoliikide puhul, juhul kui osa teekonnast läbitakse maanteel.

TIR-konventsioon sisaldab ka tehnilisi erinõudeid sõidukite veoseruumidele ja konteineritele, et vältida salakaubavedu. Lisaks on kaubavedu TIR-protseduuri alusel lubatud üksnes vedajatele, kellel on tolli luba.

Selleks et katta riski korral kogu teekonna vältel tolli- ja muud maksud, on TIR-konventsiooniga loodud rahvusvaheline garantiikett, mida haldab Rahvusvaheline Maanteeveo Liit (IRU). IRU vastutab ka TIR-märkmike trükkimise ja levitamise eest; TIR-märkmik täidab nii tollideklaratsiooni kui ka tagatise tõendi funktsiooni.

TIR-konventsiooni ja selle kohaldamise üldise järelevalve eest kõikide osaliste territooriumil vastutab valitsustevaheline TIR-konventsiooni halduskomitee, milles on esindatud kõik konventsiooniosalised, ning selle TIR-juhatus (TIRExB), mis koosneb üheksast valitavast liikmest, kellest igaüks esindab eri konventsiooniosalist.

TIR-protseduuri kasutamise kohta liidus vt täpsemalt IX osa.

I.4.2.3 ATA (ajutine import)

I.4.2.3.1 Taust ja õigusaktid

LTS art 226 lg 3 p c ja art 227 lg 2 p c

Selle protseduuri õiguslik alus on ATA-konventsioon ja ajutise impordi konventsioon (mida tuntakse ka Istanbuli konventsioonina).

1961. aastal sõlmitud ATA-konventsioon on jätkuvalt jõus ja sellel on praegu 63 osalisriiki.

Istanbuli konventsioon, mis oli esialgu mõeldud asendama ATA-konventsiooni, sõlmiti 26. juunil 1990 Istanbulis Tollikoostöö Nõukogu (praegu Maailma Tolliorganisatsioon – WCO) egiidi all. Seda juhib halduskomitee ja sellel on praegu 69 osalisriiki.

Eeskirjad, mis käsitlevad ATA-märkmiku kasutamist liidus transiididokumendina, sisalduvad rakendusmääruse artiklites 283 ja 284.

I.4.2.3.2 Protseduuri kirjeldus

ATA-märkmiku kasutamisel käsitatakse liitu ühe territooriumina.

<u>Lähtetolliasutuses</u>

Lähtetolliasutus või liitu sisenemise tolliasutus peab

– eemaldama transiidikviitungi nr 1;
– täitma lahtri H (read A–D);
– sisestama lahtri H reale E (kasutades võimaluse korral pitsatit) selle tolliasutuse täieliku nime ja aadressi, kuhu kviitung nr 2 tuleb tagastada

Samuti peab kõnealune asutus täitma ja kinnitama enne märkmiku tagastamist selle omanikule asjaomase kontroll-lõigendi transiidi tolliprotseduuri rakendamiseks (read 1–7).

<u>Sihttolliasutuses</u>

Sihttolliasutus või liidust väljumise tolliasutus, sõltuvalt sellest, kumb asutus on asjakohane, peab

– eemaldama transiidikviitungi nr 2;
– kinnitama lahtri H (rida F);

– kandma märkused reale G;
– saatma kviitungi viivitamata lahtris H (rida E) märgitud tolliasutusele.

Enne märkmiku tagastamist selle omanikule peab kõnealune asutus täitma ja kinnitama transiidi kontroll-lõigendi lõpetamiskinnituse (read 1–6).

Päringuprotseduur

Kõigi ATA-märkmikuga seotud päringute puhul kasutatakse liikmesriikide keskasutuste loetelu (vt https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/customs-transit-ata-temporary-admission_en).

Järgneval skeemil on kujutatud ATA-märkmiku kasutamist transiididokumendina kauba liikumisel läbi liidu tolliterritooriumi ja selle sees ATA-märkmiku protseduuri raames.

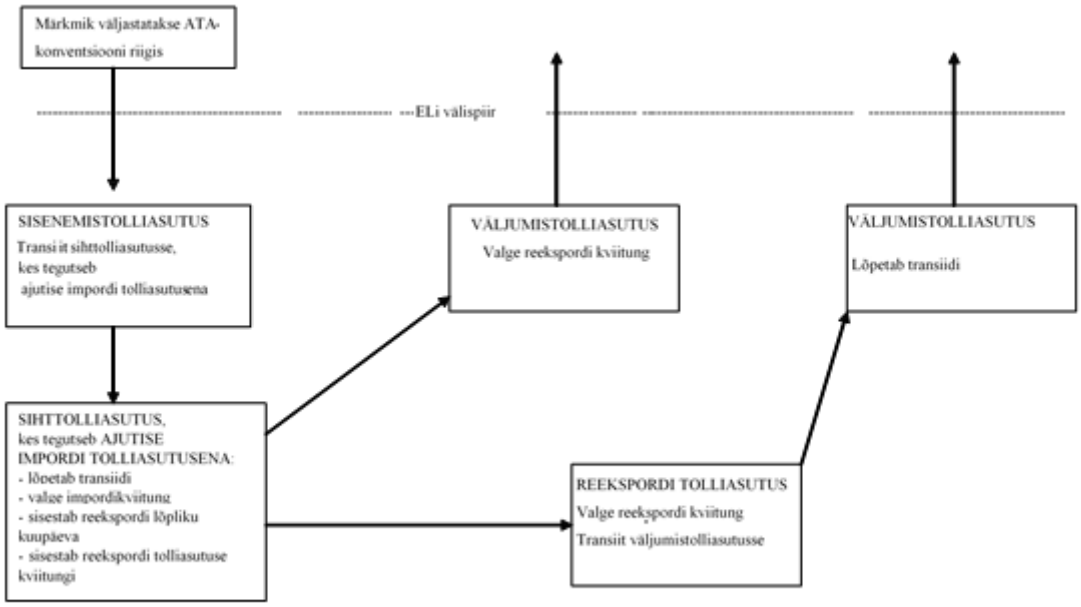

I.4.2.4 Reini manifest

I.4.2.4.1 Taust ja õigusaktid

LTS art 226 lg 3 p d ja art 227 lg 2 p d

Selle protseduuri õiguslik alus on 17. oktoobri 1868. aasta Mannheimi konventsioon ja 22. novembril 1963 Reini navigatsiooni keskkomisjoni poolt vastu võetud protokoll.

I.4.2.4.2 Protseduuri kirjeldus

Reini manifesti protseduuriga lubatakse Reinil ja selle lisajõgedel toimuval liiklusel riigipiire ületada.

Mannheimi konventsioon hõlmab järgmisi Reiniga piirnevaid riike: **Madalmaad**, **Belgia**, **Saksamaa**, **Prantsusmaa** ja **Šveits**. Konventsiooni kohaldamisel käsitatakse neid riike ühe territooriumina.

Konventsiooni artiklis 9 deklareeritakse, et kui laev sõidab Reinil ilma nimetatud riikide territooriumil lastimata või lossimata, ei tule tollikontrolli teha.

Reini manifesti protseduuri võib vajaduse korral kasutada liidu transiidiprotseduuris transiidideklaratsioonina.

I.4.2.5 NATO veod

I.4.2.5.1 Taust ja õigusaktid

LTS art 226 lg 3 p e ja art 227 lg 2 e

NATO relvajõududele ettenähtud kauba importi, eksporti ja transiiti käsitlevad eeskirjad sisalduvad Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmesriikide vahelises NATO relvajõudude staatust käsitlevas lepingus, mis kirjutati alla Londonis 19. juunil 1951.

Sellise kauba veoks kasutatakse **NATO vormi 302**. Seda vormi võib kasutada üksnes juhul, kui kaup liigub NATO vägede loal ja korraldusel.

ELi õigusaktid NATO vormi 302 kasutamiseks liidu transiidiprotseduuris transiidideklaratsioonina on esitatud rakendusmääruse artiklites 285–287.

I.4.2.5.2 Protseduuri kirjeldus

Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioonil (NATO) on 28 liikmesriiki: Belgia, Bulgaaria, Taani, Eesti, Saksamaa, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Luksemburg, Madalmaad, Portugal, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Ühendkuningriik, Kanada, Tšehhi Vabariik, Ungari, Island, Norra, Poola, Türgi, Albaania, Horvaatia ja Ameerika Ühendriigid.

Iga eespool nimetatud riigi toll määrab kokkuleppel iga selle territooriumil baseeruva NATO üksusega tolliasutuse (või keskasutuse), kes vastutab tolliformaalsuste ja iga NATO üksuse poolt või selle nimel veetava kauba liikumise kontrolli eest.

Kõik lähteliikmesriigi määratud tolliasutused peavad edastama oma vastutusalasse kuuluva(te)le NATO üksus(t)ele transiidideklaratsioonidena kasutatavad vormid 302:

- mis on eelautenditud tolliasutuse templi ja ametiisiku allkirjaga;
- mis on varustatud seerianumbriga;
- millele on märgitud tolliasutuse täielik aadress (vormi 302 tagastatava eksemplari jaoks).

Tolliasutus peab pidama arvestust NATO üksustele väljastatud vormi 302 eelautenditud eksemplaride arvu ja seerianumbrite kohta.

Iga saadetis tuleb lähetada eelautenditud vormi 302 alusel.

Hiljemalt kauba lähetamisel peab pädev NATO ametiisik tegema ühe järgmistest toimingutest:

- saatma vormi 302 andmed elektrooniliselt lähte- või sisenemistolliasutusele;
- täitma vormi 302 paberil ning lisama sellele avalduse, mille kohaselt kaupa veetakse nende kontrolli all, ning autendib avalduse allkirja, templi ja kuupäevaga.

Kui vorm 302 esitatakse paberil, tuleb täidetud ja allkirjastatud vormi üks eksemplar edastada viivitamata määratud tolliasutusele, kes vastutab selle NATO väeüksusega seotud tolliformaalsuste ja -kontrolli eest, kes kaupa lähetas või kelle nimel kaupa lähetatakse.

Vormi 302 ülejäänud eksemplarid saadetakse koos NATO vägede kaubaga sihtkohta, kus sealsed NATO väed vormi eksemplarid templiga varustavad ja allkirjastavad.

Kauba saabumisel esitatakse kaks vormi eksemplari määratud tolliasutusele. Kõnealune tolliasutus jätab vormi ühe eksemplari endale ja tagastab teise tolliasutusele, kes vastutab NATO väeüksusega seotud tolliformaalsuste ja -kontrolli eest (eespool nimetatud). Aadress on märgitud vormil 302.

Pange siiski tähele, et kui vormi 302 alusel ringlevaid kaupu

veetakse kogu teekonna või selle osa vältel paberipõhise transiidiprotseduuri alusel, mida kohaldatakse raudteel veetava kauba suhtes, peatatakse vormi 302 alusel teostatav vedu selle veolõigu ajaks.

I.4.2.6 Postipakid

I.4.2.6.1 Taust ja õigusaktid

LTS art 226 lg 3 p f ja art 227 lg 2 p f

Transiidivabaduse põhimõte on sätestatud Ülemaailmse Postiliidu põhikirja (1964) artiklis 1 ja ülemaailmse postikonventsiooni (2008) artiklis 4.

See põhimõte kohustab postiettevõtjat saatma kõige kiiremat marsruuti pidi ja kõige ohutumal viisil edasi kaubaartiklid, mille teine postiettevõtja on talle edasi andnud.

Sellega säilitatakse postimonopolid, kuid kohustatakse riikide postiettevõtjaid vedama kõiki kaubaartikleid, mille teine Ülemaailmse Postiliidu riik on neile edasi andnud.

Postisüsteemi raames toimiv transiidiprotseduur on kättesaadav Ülemaailmse Postiliidu õiguste valdajatele („määratud ettevõtja“, edaspidi „määratud postiettevõtja“[67]). Siseriiklikes postiteenuseid käsitlevates õigusaktides on sätestatud, kes see ettevõtja on.

Kui transiitposti ei anta edasi transiidiriigi määratud postiettevõtjale, vaid eraettevõtja veab selle läbi kõnealuse riigi, kohaldatakse tavapäraseid tolliprotseduure.

Liidu tolliterritooriumi käsitatakse transiitposti puhul ühtse territooriumina. Ühe liikmesriigi määratud postiettevõtja võib seega vedada kauba läbi kogu liidu tolliterritooriumi, kasutades posti jaoks ette nähtud transiidiprotseduuri.

See tähendab, et kõnealune postiettevõtja võib anda saadetise üle teise transiidiliikmesriigi määratud postiettevõtjale, aga ta ei ole kohustatud seda tegema.

Määratud postiettevõtja võib korraldada kauba vedamise üle ELi

6 24. märtsil 2021.

7 „Määratud postiettevõtja“ on ettevõtja, kes on asutatud liikmesriigis ja on liikmesriigilt saanud loa osutada praegu kehtiva Ülemaailmse Postiliidu konventsiooniga hõlmatud rahvusvahelisi teenuseid.

liikmesriikide piiride.

Allhankijad peaksid saama osutada transporditeenuseid määratud postiettevõtjale, tingimusel et nad on ettevõtja nõuetekohaselt identifitseerinud, näiteks veodokumendil.

I.4.2.6.2 Protseduuri kirjeldus

RA art 288–290

Postisüsteemi raames veetava kauba transiidiprotseduuri eeskirjad on sätestatud rakendusmääruse artiklites 288–290.

Kui liidu tolliterritooriumil saadetakse liiduvälist kaupa välistransiidiprotseduuri alusel ühest punktist teise postiga (sealhulgas postipakkidega), peab nii pakile kui ka selle saatedokumendile olema kinnitatud kollane silt (rakendusmääruse lisa 72-01).

Kui pakkeüksus, postikott või konteiner sisaldab mitut kaubaartiklit, tuleb välispakendile kinnitada üksnes üks kollane silt.

Kui puudub kollane silt või muu tõendus kõnealuse kauba liiduvälise staatuse kohta, käideldakse seda kaupa liidu kaubana.

Kui postisaadetis sisaldab nii liidu kaupa kui ka liiduvälist kaupa, tuleb saata sihtkoha postiettevõtjale (või lisada saadetisele) eraldi liidu kauba tollistaatuse tõend (T2L) (või viide sellise tõendi tolli viitenumbrile).

Kui **tõend saadetakse eraldi** sihtkoha postiettevõtjale, peab see postiettevõtja esitama tõendi sihttolliasutusele koos saadetisega.

Kui **tõend või selle tolli viitenumber on lisatud saadetisele**, tuleks see selgelt märkida pakendi välisküljele. Dokumendi T2L võib väljastada tagasiulatuvalt.

Pakkeüksuse välisküljele ja saatekirjale tuleb kinnitada kollased sildid. Postipakendite CN22/CN23 puhul tuleb silt kinnitada ka tollideklaratsioonile.

Kui liidu kaupa veetakse erikorraga maksuterritooriumidele, sealt välja või nende vahel sisetransiidiprotseduuri alusel, peab postisaadetisel ja selle saatedokumentidel olema rakendusmääruse lisas 72-02 sätestatud märgis.

Kui liidu kaupa veetakse sisetransiidiprotseduuri alusel liidu

tolliterritooriumilt ühistransiidiprotseduuri riiki kauba edasiseks toimetamiseks liidu tolliterritooriumile, tuleb kaubale lisada liidu kauba tollistaatuse tõend, kasutades selleks ühte rakendusmääruse artiklis 199 loetletud lahendustest.

See tõend tuleb esitada tollile, kui kaup tuuakse uuesti liidu tolliterritooriumile.

Alternatiivina on piiriületustel viivituste ärahoidmiseks väga soovitatav kasutada sellise liidu kauba puhul liidu transiidiprotseduuri. Ühistransiidiprotseduuri ei kohaldata siiski postisaadetiste suhtes (vt ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artikkel 2). Seepärast peatatakse ühistransiidiprotseduuri riike läbides liidu transiidiprotseduur.

I.5 Erandid (pro memoria)

I.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

I.7 Kasutamiseks tollile

I.8 Lisad

I.8.1 Liidu transiiti käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist reguleerivad eeskirjad ja põhimõtted

Tolliseadustiku komitee ja eksperdirühma töökorra viimane versioon on kättesaadav järgmisel aadressil:

https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/home?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=23818&no=1&lang=et

TOLLIEKSPERTIDE RÜHMA TÖÖKORD

TOLLIEKSPERTIDE RÜHM,

võttes arvesse liidu tolliseadustikku ja liidu tolliseadustikku käsitlevat rakendusmäärust (eriti tolliseadustiku artikli 211 lõiget 6 ja rakendusmääruse artiklit 259),

võttes arvesse tollieksperdide rühma pädevusraamistikku,

võttes arvesse eksperdirühmade töökorra standardeeskirju,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE TÖÖKORRA:

Artikkel 1

Esindamine

1. Iga liikmesriiki käsitatakse tollieksperdide rühma (edaspidi „rühm“) ühe liikmena. Rühma iga liige määrab oma delegatsiooni koosseisu, võttes arvesse nõutavaid eksperditeadmisi, ja teatab selle esimehele.

2. Kutses nimetatud kuupäevaks ja igal juhul hiljemalt viis kalendripäeva enne rühma koosoleku kuupäeva edastavad liikmesriikide ametiasutused komisjonile järgmise teabe:

   a) iga delegatsiooni koosseis, välja arvatud juhul, kui see koosseis on esimehele juba teada;

   b) delegatsiooni puudumine koosolekult.

3. Liikme delegatsioon võib esindada maksimaalselt veel ühte liiget. Esindatav liige teavitab kirjalikult esimeest enne koosolekut või alalise volituse korral enne esimest koosolekut, kus kõnealune volitus kehtib.

   Volitus esindada teist liiget võib hõlmata järgmist:

a) liige võib anda teisele liikmele alalise volituse kuni täiendava teatamiseni, et see esindaks teda kõikidel koosolekutel ja nende koosolekute kõiki päevakorrapunkte hõlmavates aruteludes;

b) liige võib anda teisele liikmele ühekordse volituse, et see esindaks teda konkreetsel koosolekul selle koosoleku kõiki päevakorrapunkte hõlmavates aruteludes, või

c) liige võib anda teisele liikmele ühekordse volituse, mis hõlmab konkreetse koosoleku konkreetset punkti / konkreetseid punkte.

Artikkel 2

Sekretariaat

Komisjon tagab rühmale ja artikli 6 alusel loodud sektsioonidele või alarühmadele sekretariaaditeenuse.

Artikkel 3

Koosoleku kokkukutsumine

1. Töörühma koosoleku kutsub kokku esimees kas omal algatusel või komitee liikmete absoluutsel häälteenamusel põhineval taotlusel pärast seda, kui esimees on andnud oma nõusoleku.

2. Kokku võib kutsuda ka rühma sektsioonide või rühma ja teiste eksperdirühmade ühiskoosolekuid, et arutada nende vastavates vastutusalades tekkivaid küsimusi.

Artikkel 4

Päevakord

1. Sekretariaat koostab esimehe vastutusel päevakorra ja esitab selle rühma liikmetele.

2. Rühm võtab päevakorra vastu koosoleku alguses.

3. Päevakorras tehakse vahet järgmiste küsimuste vahel:

   a) konsulteerimist eeldavad delegeeritud õigusaktide eelnõud;

   b) majanduslike tingimuste kontrollimine seoses eriprotseduuri kasutamise taotluse või loaga liidu tolliseadustiku artikli 211 lõike 6 või liidu tolliseadustikku käsitleva rakendusmääruse artikli 259 alusel;

   c) muud küsimused, mille esimees esitab rühmale teadmiseks või arvamuste vahetamiseks omal algatusel või rühma liikme kirjaliku taotluse korral.

Artikkel 5

Rühma liikmetele esitatavad dokumendid

1. Sekretariaat peab hiljemalt 14 kalendripäeva enne koosoleku kuupäeva esitama rühma liikmetele koosolekukutse, päevakorra kavandi ja delegeeritud õigusakti või eriprotseduuri kasutamise taotluse või loa, mis on rühma arutelude aluseks.

2. Sekretariaat peab rühma liikmetele esitama muud koosolekuga seotud dokumendid võimaluse korral sama tähtaja jooksul.

3. Erakorralistel juhtudel võib lõigetes 1 ja 2 osutatud dokumentide esitamise tähtaegu vähendada viie kalendripäevani enne koosoleku kuupäeva.

Artikkel 6

Sektsioonid ja alarühmad

1. Rühm koosneb järgmistest sektsioonidest:

   – üldiste tollialaste õigusaktide sektsioon;

   – andmete integratsiooni ja ühtlustamise sektsioon – ELi tolliandmete mudel;

   – volitatud ettevõtjate sektsioon;

   – tollikontrolli ja riskijuhtimise sektsioon;

   – tariifi- ja statistikanomenklatuuri sektsioon;

– tariifsete meetmete sektsioon;

– tollimaksuvabastuse sektsioon;

– päritolusektsioon;

– tolliväärtuse määramise sektsioon;

– tollivõla ja tagatiste sektsioon;

– impordi- ja ekspordiformaalsuste sektsioon;

– tollistaatuse ja transiidisektsioon;

– TIR-konventsiooni ja muude UNECE tollikonventsioonide sektsioon;

– muude eriprotseduuride kui transiidi sektsioon;

– intellektuaalomandi õiguskaitse tagamise sektsioon;

– rahvusvaheliste tolliküsimuste sektsioon.

2. Tolli üldeeskirjade sektsioon säilitab tollialaste õigusaktide üldist struktuuri ja kooskõla.

3. Kahe või enama sektsiooni tegevusvaldkonda kuuluva küsimusega seotud konsultatsioonid toimuvad tolli üldeeskirjade sektsioonis, võttes arvesse vastavates sektsioonides tehtud järeldusi.

4. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja esimehe ettepanekul võib tolli üldeeskirjade sektsioon lõikes 3 osutatud juhtudel siiski otsustada vastavalt artiklile 7, et konsultatsioonid toimuvad üldeeskirjade sektsioonist erinevas sektsioonis.

5. Lisaks sektsioonidele võib esimees pärast rühmaga konsulteerimist luua ajutisi alarühmi, et arutada eriküsimusi konkreetsete tingimuste alusel. Sellised alarühmad saadetakse laiali kohe, kui nende ülesanded on täidetud.

6. Selle töökorra kohaldamisel tähendavad viited „rühmale“ asjaomast sektsiooni või alarühma, kui ei ole teisiti ette nähtud.

Artikkel 7

Rühma järeldused

1. Võimaluse korral jõuab rühm üksmeelsete järeldusteni.

2. Kui üksmeelt ei saavutata ja kui esimees palub rühmal hääletada, võetakse rühma järeldused vastu liikmete absoluutse häälteenamusega. Liikmetel on õigus saada koosoleku aruandele lisatud dokument nende seisukoha põhjenduste kokkuvõttega.

Artikkel 8

Rühma nõuanded majanduslike tingimuste täitmise kohta

Kui rühmal palutakse liidu tolliseadustiku artikli 211 lõike 6 või liidu tolliseadustikku käsitleva rakendusmääruse artikli 259 alusel anda komisjonile nõu selle kohta, kas eriprotseduuri kasutamise taotluse või loaga seotud majanduslikud tingimised on täidetud, kohaldatakse järgmisi erieeskirju.

a) Rühmal palutakse komisjonile nõu anda alles pärast seda, kui on kontrollitud, kas kõik muud loa andmise asjakohased tingimused (v.a tagatise esitamine) on täidetud ning kas vajaduse korral on nii liikmed kui ka komisjon korraldanud kõik muud taotlusega seotud vajalikud konsultatsioonid, eelkõige dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete osas.

b) Enne kui rühm hääletab, esitab ta taotluse või loa kohta oma esialgse/soovitusliku seisukoha. Kui rühm on seisukohal, et majanduslikud tingimused on täidetud, edastab asjaomane liige taotlejale või loaomanikule põhjendused, mille alusel rühm oma seisukoha kujundas.

c) Kui rühm ei saavuta üksmeelt, hääletavad liikmed taotluse või loa üle.

d) Rühma nõuande kohaselt on majanduslikud tingimused täidetud, kui kohal (või esindatud) on rohkem taotluse või loa poolt hääletavaid liikmeid kui vastu hääletavaid liikmeid. Kõigil muudel juhtudel on rühma nõuanne see, et majanduslikud tingimused on täitmata või ei ole enam täidetud. Hääletamisest hoidumist arvesse ei võeta.

e) Vastu hääletanud liikmed peavad oma seisukohta põhjendama.

f) Kui liige ei ole sisest konsulteerimismenetlust lõpetanud ja ei saa seepärast oma arvamust taotluse või loa kohta koosoleku ajal esitada, võib kõnealune liige esimehe loal esitada oma arvamuse kirjalikult kahe nädala jooksul pärast koosolekut. Kui esimees ei luba arvamust kirjalikult esitada, on asjaomasel liikmel võimalus hääletada rühma koosoleku ajal või hääletamisest hoiduda.

Artikkel 9

Suhtlemine Euroopa Parlamendi ja nõukoguga

1. Komisjon esitab parlamendile ja nõukogule samad liidu tollialaste õigusaktide ettevalmistamist ja rakendamist käsitlevad dokumendid, mille ta saadab ka koosoleku jaoks liikmetele. See hõlmab mittesiduvaid ja delegeeritud õigusakte. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ekspertidel on juurdepääs rühma koosolekutele.

2. Konfidentsiaalse teabe jagamist ja kättesaadavust reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe II lisaga.

3. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel tagab komisjon, et õigusaktide eelnõud saadetakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule õigel ajal ja samaaegselt.

Artikkel 10

Kolmandad riigid ja eksperdid

1. Esimees kutsub vajaduse korral vaatlejatena

a) Türgi esindajad osalema rühma koosolekutel küsimustes, mis mõjutavad EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu 22. detsembri 1995. aasta otsust nr 1/95 (tolliliidu lõppetapi rakendamise kohta);

b) Andorra esindajad osalema rühma koosolekutel küsimustes, mis mõjutavad EÜ-Andorra ühiskomitee 3. septembri 2003. aasta otsust nr 1/2003 (tolliliidu laitmatuks töötamiseks vajalike õigusnormide kohta);

c) Šveitsi esindajad osalema rühma koosolekutel küsimustes, mis mõjutavad Brüsselis 25. juunil 2009 allkirjastatud Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist lepingut (mis käsitleb kaubaveoga seotud kontrolli ja formaalsuste lihtsustamist ning tolli turvameetmeid);

d) Norra esindajad osalema rühma koosolekutel küsimustes, mis mõjutavad EMP lepingut (mis käsitleb kaubaveoga seotud kontrolli ja formaalsuste lihtsustamist), mida on muudetud EMP ühiskomitee otsusega 76/2009;

e) ühinevate riikide esindajad osalema rühma koosolekutel alates ühinemislepingu allakirjutamise kuupäevast.

3. Esimees võib otsustada kutsuda rühma või sektsioonide töös osalema teisi osalisi, nagu muude kolmandate isikute esindajaid või väliseksperte, kes on pädevad konkreetses päevakorraküsimuses. See võib toimuda esimehe omal algatusel või rühma liikme taotluse korral. Esimees teavitab rühma liikmeid kõikidest sellistest kutsutud osalistest koosolekukutses. Nende osaliste osalemist võib takistada, kui mitte hiljem kui kutses osutatud kuupäevaks otsustab rühma liikmete absoluutne enamus, et ei soovi nende osalemist.

Artikkel 11

Kirjalik menetlus

1. Vajaduse korral võib rühmaga konsulteerida kirjaliku menetluse teel. Selleks saadab sekretariaat rühma arutelude aluseks oleva(d) dokumendi(d) rühma liikmetele artiklis 5 nimetatud tähtaja jooksul.

2. Kui aga rühma liikmete absoluutne enamus soovib küsimust arutada koosolekul, lõpetatakse kirjalik menetlus ilma tulemusele jõudmiseta ning esimees kutsub rühma koosoleku kokku nii ruttu kui võimalik.

3. Esimees teavitab rühma liikmeid kirjaliku menetluse tulemustest ja mitte hiljem kui 14 kalendripäeva jooksul pärast hääletamise tähtaja lõppu.

Artikkel 12

Koosolekute protokollid

1. Protokollis kajastatakse adekvaatselt ja täielikult päevakorra iga punkti arutlusi ja rühma poolt artikli 8 kohaselt esitatud arvamusi. Protokolli koostab sekretariaat esimehe volitusel.

2. Protokoll esitatakse liikmetele niipea kui võimalik ja hiljemalt viis kalendripäeva enne sama sektsiooni järgmist koosolekut.

3. Rühma liikmed võivad taotleda protokollis muudatuste tegemist.

Artikkel 13

Osavõtjate nimekiri

Sekretariaat koostab esimehe volitusel igal koosolekul osalejate nimekirja, märkides vajaduse korral ära asutuse, organisatsiooni või institutsiooni, kuhu osavõtja kuulub.

Artikkel 14

Huvide konfliktid

Kui artikli 9 lõike 3 kohaselt sõltumatu eksperdina koosolekule kutsutud väliseksperdiga seoses tekib huvide konflikt, võtab esimees kõik asjakohased meetmed vastavalt komisjoni üldeeskirjadele eksperdirühmade kohta.

Artikkel 15

Kirjavahetus

1. Rühma tööga seotud kirjavahetus adresseeritakse komisjonile, märkega suunata kirjad rühma esimehele.

2. Kirjad rühma liikmetele saadetakse nende poolt selleks ettenähtud e-posti aadressi(de)le, mille hulka võivad kuuluda ka liikmesriikide alaliste esinduste e-posti aadressid.

Artikkel 16

Juurdepääs dokumentidele

Juurdepääsu taotlusi rühma valduses olevatele dokumentidele käsitletakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001 ja selle kohaldamise üksikasjalikele eeskirjadele.

Artikkel 17

Arutelud

Rühm võib esimehega kooskõlastatult otsustada liikmete absoluutse häälteenamusega oma arutluste avalikustamise üle üldsusele.

Artikkel 18

Isikuandmete kaitse

Isikuandmeid töödeldakse käesoleva töökorra raames vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001.

Artikkel 19

Kohaldamine

Käesolevat töökorda hakatakse kohaldama alates kuupäevast, mil rühm selle vastu võtab.

I.8.2 Ühistransiiti käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist reguleerivad eeskirjad ja põhimõtted

ELi ja ühistransiidiprotseduuri riikide ühistransiidi ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ühiskomiteed ja töörühmad

ELi ja ühistransiidiprotseduuri riikide ühistransiidi ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ühiskomiteede sätted, millega kehtestatakse nende asjaomane töökord ja luuakse töörühm

ELi JA ÜHISTRANSIIDIPROTSEDUURI RIIKIDE ühistransiidi ÜHISKOMITEE (edaspidi „ühistransiidi ÜHISKOMITEE“),

võttes arvesse 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni, eriti selle artikli 14 lõikeid 4 ja 5,

ning

ELi JA ÜHISTRANSIIDIPROTSEDUURI RIIKIDE kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ÜHISKOMITEE (edaspidi „kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ÜHISKOMITEE“),

võttes arvesse 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni, eriti selle artikli 10 lõikeid 4 ja 5,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISED SÄTTED:

I peatükk

Ühiskomitee

Artikkel 1

Ühiskomitee esimeheks ühe kalendriaasta pikkuseks ajavahemikuks on vaheldumisi Euroopa Komisjoni esindaja ja ühe EFTA riigi esindaja.

Artikkel 2

Ühiskomitee sekretariaadi ülesandeid täidavad vaheldumisi Euroopa Komisjoni esindaja ja sellise EFTA riigi esindaja, kes on parajasti ühiskomitee esimees.

Artikkel 3

Ühiskomitee esimees määrab lepinguosaliste nõusolekul kindlaks koosolekute kuupäeva ja toimumise koha.

Artikkel 4

Enne iga koosolekut teatatakse esimehele iga delegatsiooni koosseis.

Artikkel 5

Ühiskomitee koosolekud ei ole avalikud, kui ei ole otsustatud teisiti. Ühiskomitee võib olenevalt käsitletavatest teemadest kutsuda osalema mis tahes isikuid või organisatsioone, kes on seotud arutatava teemaga.

Artikkel 5a

1. Kui ühiskomitee on otsustanud, et kolmas riik kutsutakse konventsioonidega ühinema, võib asjaomane kolmas riik olla vastavalt ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikele 6 ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 10 lõikele 6 esindatud vaatlejatega ühiskomitees, allkomiteedes ja töörühmades.

2. Ühiskomitee võib teha ettepaneku muudele kolmandatele riikidele olla esindatud mitteametlike vaatlejatega ühiskomitees, allkomiteedes ja/või töörühmades enne ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikes 6 ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 10 lõikes 6 osutatud kuupäeva.

   Kutse esitab esimees kirjalikult ning kutse võib olla tähtajaline või piirduda teatud rühmade või päevakorrapunktidega. Selline kutse võidakse igal ajal tühistada.

Artikkel 6

Ühiskomitee võib kiireloomulisi küsimusi käsitlevad otsused ja soovitused vastu võtta kirjaliku menetlusega.

Artikkel 7

Kõik käesoleva töökorra kohaselt esimehe või osaliste poolt esitatavad teated adresseeritakse osalistele ja ühiskomitee sekretariaadile.

Artikkel 8

1. Esimees koostab iga koosoleku jaoks päevakorra eelnõu. See saadetakse osalistele hiljemalt viisteist päeva enne koosoleku algust.

2. Esialgne päevakord sisaldab küsimusi, mille päevakorda võtmise kohta on esimees saanud taotluse hiljemalt 21 päeva enne koosoleku algust, tingimusel et asjaomased dokumendid on saadetud hiljemalt esialgse päevakorra väljasaatmise kuupäeval.

3. Iga koosoleku alguses võtab ühiskomitee vastu päevakorra. Päevakorda võib panna ka neid küsimusi, mida esialgses päevakorras ei ole.

4. Kokkuleppel osalistega võib esimees esitatud nõuete arvessevõtmiseks lühendada lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaegu.

Artikkel 9

Ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga loodud ühiskomitee ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga loodud ühiskomitee võivad pidada ühiseid koosolekuid.

Artikkel 10

1. Ühiskomitee sekretariaat koostab iga koosoleku lühiprotokolli. See sisaldab eelkõige lõppjäreldusi, milleni ühiskomitees jõuti.

2. Kui lühiprotokoll on ühiskomitees heaks kiidetud, allkirjastavad selle ühiskomitee esimees ja sekretariaat ning see antakse säilitamiseks Euroopa Komisjoni arhiivi.

3. Lühiprotokolli koopia edastatakse osalistele.

Artikkel 11

Ühiskomitee aktidele kirjutab alla komitee esimees.

Artikkel 12

Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 kohased ühiskomitee soovitused ja otsused

kannavad nimetust „soovitus“ või „otsus“, millele järgneb järjekorranumber ja viide sisule.

Artikkel 13

1. Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 kohased ühiskomitee soovitused ja otsused jaotatakse artikliteks. Üldjuhul peab otsustes olema säte, millega on määratud kindlaks selle jõustumise kuupäev.

2. Lõikes 1 osutatud soovitused ja otsused lõpevad sõnadega „Koostatud … (koht) … (kuupäev)“; kuupäev on nende soovituste ja otsuste asjakohase ühiskomitee poolt vastuvõtmise kuupäev.

3. Lõikes 1 nimetatud soovitused ja otsused edastatakse artiklis 7 nimetatud adressaatidele.

Artikkel 14

Iga osaline kannab ühiskomitee koosolekutel osalemise tõttu tekkinud personali-, sõidu-, majutus-, posti- ja telekommunikatsioonikulud.

Artikkel 15

1. Tõlkekulud (suuline tõlge koosolekutel ja dokumentide tõlkimine Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse ja ametlikest keeltest) katab Euroopa Liit.

2. Kui ühistransiidiprotseduuri riik kasutab keelt, mis ei ole Euroopa Liidu ametlik keel, katab see riik Euroopa Liidu ametlikku keelde tõlkimise kulud.

3. Koosolekute korraldamisega seotud praktilised kulud katab see osaline, kes on esimees vastavalt artiklile 1.

Artikkel 16

Ilma et see piiraks käesoleva töökorra muude sätete kohaldamist, on ühiskomitee arutelud salajased.

II peatükk

Töörühm

Artikkel 17

Ühiskomitee abistamiseks selle ülesannete täitmisel luuakse töörühm, milles on esindatud kõik vastava konventsiooni osalised.

Artikkel 18

Euroopa Komisjon juhib töörühma ja tagab selle sekretariaaditeenused.

Artikkel 19

Artikleid 3–5, 7–10 ja 14–16 kohaldatakse töörühma suhtes *mutatis mutandis*.

Vastu võetud ELi ja ühistransiidiprotseduuri riikide ühistransiidi ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ühiskomiteede poolt 5. detsembril 2017 Oslos.

II OSA – KAUBA TOLLISTAATUS

II.1 Sissejuhatus

II osa käsitleb kauba tollistaatuse mõistet ja kirjeldab, kuidas ja millal tuleb liidu kauba tollistaatust tõendada ning kuidas mõjutab kauba staatus transiidisüsteemi valikut.

Jaotis II.2 sisaldab kauba tollistaatuse põhialuseid ja asjaomaseid õigusakte.

Jaotises II.3 esitatakse tavapärased vahendid, mida kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks.

Jaotis II.4 käsitleb liidu kauba vedu ilma liidu kauba tollistaatuse tõendita.

Jaotises II.5 esitatakse üksikasjad selle kohta, kuidas tõendada merekalapüügisaaduste liidu staatust.

Jaotis II.6 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis II.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis II.8 sisaldab II osa lisasid.

II.2 Põhialused ja õigusaktid

II.2.1 Kauba tollistaatus

II.2.1.1 Liidu kaup

LTS art 5 p 23
Konventsiooni art 2

Liidu kaup on kaup, mis on:

1. **täielikult saadud või toodetud liidu tolliterritooriumil** või
2. toodud väljastpoolt liidu tolliterritooriumi asuvatest riikidest või territooriumidelt liidu territooriumile ja **lubatud vabasse ringlusse** või
3. **saadud või toodetud liidu tolliterritooriumil** vabasse ringlusse lubatud kaubast, mis on toodud liidu tolliterritooriumile riigist või territooriumilt, mis ei moodusta liidu tolliterritooriumi osa, või sellise kauba ja täielikult liidu tolliterritooriumil saadud või toodetud kauba kombinatsioonist.

LTS art 153 lg 3

Kui kaup on täielikult saadud välistransiidiprotseduurile suunatud kaubast, ei ole sellel liidu kauba tollistaatust. Nii on see näiteks loomade puhul. Vastsündinud loomad loetakse liiduväliseks kaubaks.

II.2.1.2 Liiduväline kaup

LTS art 5 p 24

Liiduväline kaup on eespool nimetamata kaup või kaup, mis on kaotanud liidu kauba tollistaatuse.

LTS art 154
Konventsiooni art 2 lg 3 p a

Liidu kaup kaotab oma staatuse, kui

- see viiakse liidu tolliterritooriumilt välja, välja arvatud jaotises II.2.2 täpsustatud juhtudel;
- see suunatakse välistransiidi-, vabatsooni-, tolliladustamis- või seestöötlemisprotseduurile, või
- see suunatakse lõppkasutusprotseduurile ja loovutatakse riigile või hävitatakse järele jäävad jäätmed.

II.2.1.3 Millist transiidiprotseduuri kohaldatakse?

Kui kaup deklareeritakse transiidiks, määrab eespool nimetatud erinevus kauba tollistaatuses ära, kas kohaldatakse protseduuri T1 või T2/T2F.

Täiendavad selgitused nende koodide kasutamise kohta on esitatud jaotistes I.4.1.2.1 ja I.4.1.2.2.

LTS art 227 lg 1

Transiidiprotseduuri T2 võib kasutada üksnes juhul, kui asjaga on

seotud kolmas riik. Kui liidu kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt ajutiselt välja ja selle veoga ei ole seotud ükski kolmas riik, võib teise võimalusena vedada seda kaupa liidu kauba tollistaatust reguleerivate sätete alusel, nagu on kirjeldatud allpool jaotises II.2.2.

II.2.2 Liidu kauba vedu

LTS art 154 p a ning DA art 119 lg 2 ja 3

Kui liidu kaupa veetakse kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja see kaup võidakse ajutiselt kõnealuselt territooriumilt välja viia, kaotab kaup liidu kauba tollistaatuse alates hetkest, mil see liidu tolliterritooriumilt välja viiakse. Erijuhtudel võib selle liidu kauba siiski liidu tolliterritooriumilt ajutiselt välja viia, ilma et selle liidu kauba tollistaatus muutuks. Eristatakse kolme võimalikku stsenaariumi:

1. kaup suunatakse tolliprotseduurile;
2. kaupa ei suunata tolliprotseduurile, kuid tõendada tuleb selle liidu kauba tollistaatust;
3. kaupa ei suunata tolliprotseduurile ja selle liidu kauba tollistaatust ei ole vaja tõendada.

Neid kolme võimalikku stsenaariumi käsitletakse põhjalikumalt järgmistes jaotistes.

II.2.2.1 Kaup suunatakse tolliprotseduurile

Liidu kaup võib **liikuda** kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja kõnealuselt territooriumilt **ajutiselt välja**, kui see suunatakse **sisetransiidiprotseduurile**.

LTS art 155 lg 1

Kui sisetransiidiprotseduur toimub ühel järgmistest tingimustest, säilitab kaup oma liidu kauba tollistaatuse ainult juhul, kui see staatus on kindlaks tehtud teatavatel tollialastes õigusaktides sätestatud tingimustel ja vahenditega:

- TIR-konventsiooni kohaselt;
- ATA-konventsiooni / Istanbuli konventsiooni kohaselt;
- Reini manifesti alusel;
- vormi 302 alusel;
- postisüsteemi raames vastavalt Ülemaailmse Postiliidu aktidele.

Vt ka jaotised II.2.3.4.2. ja II.3.2.5.

LTS art 154 p b

NB! Kui liidu kaup suunatakse sisetransiidiprotseduuri (T2) asemel

välistransiidiprotseduurile (T1), kaotab see liidu kauba tollistaatuse ja seda käsitatakse liiduvälise kaubana.

Transiidiprotseduuride kohaldamise üksikasju kirjeldatakse käesoleva käsiraamatu muudes osades.

II.2.2.2 Kaupa ei suunata tolliprotseduurile, kuid tõendada tuleb selle liidu kauba tollistaatust

DA art 119 lg 3

Liidu kaup võib **liikuda** kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja kõnealuselt territooriumilt **ajutiselt välja**, **ilma et** selle suhtes kohaldataks **tolliprotseduuri** ja ilma et kauba tollistaatus muutuks, **kui** selle liidu kauba **tollistaatust tõendatakse**, järgmistel juhtudel:

- kaup viidi õhuteed pidi või meritsi territooriumilt ajutiselt välja;
- kaupa veetakse liikmesriigis väljaantud ühtse veodokumendi alusel ja seda ei laadita ümber väljaspool liidu territooriumi;
- kaup laaditakse ümber väljaspool liidu territooriumi muule transpordivahendile kui see, millele see algselt laaditi, ja kauba jaoks on välja antud uus, väljaspool liitu toimuvat vedu hõlmav veodokument, tingimusel et uus dokument esitatakse koos ühtse originaalveodokumendi koopiaga;
- kaubaks on liikmesriigis registreeritud maantee-mootorsõidukid;
- kui sellise kauba vedamisel, mis on ajutiselt territooriumilt välja viidud, kasutatakse pakendeid, kaubaaluseid ja muud sarnast varustust (v.a konteinerid), mis kuuluvad isikule, kelle asukoht on liidus, või
- tegemist on reisija pagasis oleva kaubaga, mis ei ole mõeldud kasutamiseks kaubanduslikul eesmärgil.

II.2.2.3 Kaupa ei suunata tolliprotseduurile ja selle liidu kauba tollistaatust ei ole vaja tõendada

DA art 119 lg 2

Liidu kaup võib **liikuda** kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja kõnealuselt territooriumilt **ajutiselt välja**, **ilma et** selle suhtes kohaldataks **tolliprotseduuri** ja ilma et kauba **tollistaatus muutuks**, järgmistel juhtudel:

- kaupa veetakse õhuteed pidi ja see on peale või ümber laaditud ELi lennujaamas saatmiseks ELi teise lennujaama liikmesriigis väljaantud ühtse veodokumendi alusel (vt jaotis II.4.1);
- kaupa veetakse meritsi regulaarliinil sõitva laevaga kahe ELi sadama vahel (vt jaotis II.4.2), või

- kaupa veetakse raudteed pidi läbi konventsiooni osalisriigi liikmesriigis väljaantud ühtse veodokumendi alusel ja selline võimalus on sätestatud rahvusvahelises kokkuleppes (vt jaotis VI.3.5).

II.2.3 Liidu kauba tollistaatuse tõend

II.2.3.1 Liidu kauba tollistaatuse eeldus

LTS art 153 lg 1

Üldjuhul eeldatakse, et liidu tolliterritooriumil oleval kaubal on liidu kauba tollistaatus, kui ei ole kindlaks tehtud, et see ei ole liidu kaup.

Sellele vaatamata on olukordi (nagu on kirjeldatud järgmises jaotises), kus erinevalt üldreeglist kauba liidu tollistaatust ei eeldata ja kauba staatust tuleb tõendada.

II.2.3.2 Nõue tõendada liidu kauba tollistaatust

DA art 119 lg 1

Eeldus, et kaubal on liidu kauba tollistaatus, ei kehti järgmistel juhtudel:

- kui kaup tuuakse liidu tolliterritooriumile ja see on endiselt tollijärelevalve all, kuna toll teeb kindlaks selle tollistaatust;
- kui kaup on ajutiselt ladustatud;
- kui kaup on suunatud mis tahes eriprotseduurile, välja arvatud sisetransiidi-, välistöötlemis- ja lõppkasutusprotseduur;
- kui merekalapüügisaadused, mis on püütud liidu kalalaevadega väljaspool liidu tolliterritooriumi ja kolmanda riigi territoriaalvetest väljaspool, st rahvusvahelistes vetes, tuuakse liidu tolliterritooriumile;
- kui kaup, mis on saadud eespool nimetatud merekalapüügisaadustest kalalaeva või liidu kalatöötlemislaeva pardal ja mille tootmisel on vajaduse korral kasutatud muid liidu tollistaatusega kaupu, tuuakse liidu tolliterritooriumile, või
- merekalapüügi- ja muud saadused on püütud kolmanda riigi lipu all sõitvate laevadega liidu tolliterritooriumil.

Konventsiooni II liite art 2 lg 2

Kaup, mille liidu kauba tollistaatust ei ole võimalik tõendada, nagu eespool nõutud, loetakse liiduväliseks kaubaks.

II.2.3.3 Vabastus liidu kauba tollistaatuse tõendamisest

Liidu kauba tollistaatust ei ole siiski vaja tõendada, kui seda veeti

vastavalt eespool jaotises II.2.2.3 kirjeldatule.

II.2.3.4 Liidu staatuse tõendamise vahendid

II.2.3.4.1 Tavapärased vahendid

RA art 199
Konventsiooni
II liite art 4

Kui on vaja tõendada jaotises II.2.3.2 loetletud liidu kauba tollistaatust ja liidu kaupa on veetud vastavalt jaotises II.2.2.2 kirjeldatule, võib liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks kasutada ühte järgmistest vahenditest:

- **dokument T2L või T2LF** (üksikasjalikum teave on esitatud jaotistes II.3.2.1 ja II.3.3.2);
- **tolli kaubamanifest** (üksikasjalikum teave on esitatud jaotistes II.3.2.2 ja II.3.3.3);
- **laevandusettevõtja manifest**, millele on märgitud kõik kaupa tähistavad sümbolid (üleminekusäte, üksikasjalikum teave on esitatud jaotistes II.3.2.2 ja II.3.3.4);
- nõuetekohaselt täidetud **kaubaarve või veodokument**, mis hõlmab üksnes liidu kaupa ja millele on märgitud kas kood T2L või T2LF (üksikasjalikum teave on esitatud jaotistes II.3.2.4 ja II.3.3.2).

Üksikasjalikum teave tavapäraste tõendamise vahendite kohta on esitatud jaotises II.3.2.

II.2.3.4.2 Eriolukorrad

Teatavatele vedudele kohandatud erivahendeid võib kasutada liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks allpool loetletud juhtudel. Nende erivahendite kättesaadavus ei välista siiski eespool nimetatud tavapäraste vahendite kasutamist juhul, kui staatus ei ole tõendatud kooskõlas erivahenditega.

- **Sisetransiidi deklaratsiooni andmed liidu kauba tollistaatuse tõendina**

RA art 199 lg 1 p a

Sisetransiidi deklaratsiooni andmeid võib kasutada liidu kauba tollistaatuse tõendina, kuna sisetransiidiprotseduurile võib suunata ainult liidu kaupa. Seega võib toll deklaratsiooni T2 esitamisel eeldada, et kaubal on liidu kauba tollistaatus.

Sellist tõendit ei saa siiski kasutada jaotises II.2.2.2 kirjeldatud kauba vedamisel.

- **Kauba TIR- või ATA-vedu**

RA art 207
Konventsiooni
II liite art 12

Kui liidu kaupa veetakse TIR- või ATA-konventsiooni alusel, kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendina TIR- või ATA-märkmikku, millele on märgitud vastavalt kood T2L või T2LF

ning mille on autentinud lähtetolliasutus. Vt täpsemalt jaotis II.3.2.5.

RA art 207

- **Sõjaväeline liikuvus**

Kui liidu kaupa veetakse vormi 302 alusel, kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendina seda vormi, millele on märgitud kas kood T2L või T2LF ning mille on autentinud lähtetolliasutus. Üksikasjalikum teave vormi 302 kasutamise kohta on esitatud dokumendis „Guidance document on military mobility for Member States and their Military Forces".

RA art 199 lg 1 p h ja art 290
RA lisa 72-02

- **Postisaadetised**

Kui postisüsteemi raames veetakse pakke eri maksukorraldusega piirkondadesse, neist piirkondadest välja või nende piirkondade vahel, peab pakkidele ja nende saatedokumentidele olema kinnitatud rakendusmääruse lisas 72-02 esitatud spetsiaalne silt.

Konventsiooni II liite art 2 lg 3

Märkus: postisüsteemi raames veetava liidu kauba jaoks ei ole muudel juhtudel ette nähtud spetsiaalseid silte. Seega kui liidu kaupa veetakse

(1) otse kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja see viiakse kõnealuselt territooriumilt ajutiselt välja õhuteed pidi, kehtib selle puhul eeldus, et kaubal on liidu kauba tollistaatus, kui see tuuakse uuesti liidu tolliterritooriumile;

(2) kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja kaup jaotatakse ümber selle edasiseks toimetamiseks ELi, tuleb selle liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks kasutada ühte jaotises II.2.3.4.1 esitatud tavapärast vahendit, kui kaup tuuakse uuesti liidu tolliterritooriumile.

RA art 208

- **Transpordivahendina kasutatavad sõidukid**

Kui maantee-mootorsõidukid viiakse ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja ja tuuakse seejärel uuesti liidu tolliterritooriumile, kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendina liikmesriigis registreeritud mootorsõiduki registreerimismärki ja registreerimistunnistust. Vt täpsemalt lisa II.8.3.

DA art 119 lg 3 p e ja RA art 209

- **Kauba vedamiseks kasutatavad pakendid**

Kui sellise kauba vedamisel, mis viiakse ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja, kasutatakse pakendeid, kaubaaluseid ja muud sarnast varustust (v.a konteinerid), tuleb märkida, et need kuuluvad isikule, kelle asukoht on ELis, deklaratsioonis, mida kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendina, kui puuduvad kahtlused deklaratsiooni õigsuses.

Märkus

Eelmine lõik kehtib ainult pakendite suhtes, mida kasutatakse kauba vedamiseks delegeeritud määruse artikli 119 lõike 3 punkti e kohaselt.

Kui tühjad pakendid tuuakse tagasi liidu tolliterritooriumile, ilma et neid kasutataks kauba vedamiseks, tuleb kasutada üht rakendusmääruse artiklis 199 loetletud muud tõendamise vahendit.

Kui pakendeid kasutatakse kauba vedamiseks kolmandasse riiki, kaotavad need liidu kauba tollistaatuse. Sel juhul kohaldatakse tagasitoodud kaupa käsitlevaid sätteid (liidu tolliseadustiku artikkel 203). Näiteks kaup eksporditakse Šveitsi ja pakendid tuuakse tühjalt tagasi ELi.

Märkus. Liidu kauba tollistaatuseta pakendid

RA art 199 lg 4

Liidu kauba tollistaatusega kauba puhul, mille pakendil puudub liidu kauba tollistaatus, tuleb liidu kauba tollistaatust tõendavasse dokumenti kanda üks järgmistest märkustest:

BG	опаковка N
CS	obal N
DA	N-emballager
DE	N-Umschließungen
EE	N-pakendamine
EL	Σνσκενασια N
EN	N packaging
ES	envases N
FI	N-pakkaus
FR	emballages N
HR	N pakiranje
HU	N csomagolás
IT	imballagi N
LT	N pakuoté
LV	N iepakojums
MT	ippakkjar N
NL	N-verpakkingen
PL	opakowania N
PT	embalagens N
RO	ambalaj N
SI	N embalaža
SK	N - obal
SV	N förpackning

- **Pagasis olev mittekaubanduslikku laadi kaup**

DA art 119 lg lõike 3 p f ja RA art 210 Konventsiooni II liite art 13

Kui reisija pagasis on mittekaubanduslikku laadi kaup, mis viiakse ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja ja tuuakse seejärel uuesti liidu tolliterritooriumile, piisab reisija deklaratsioonist liidu kauba tollistaatuse kohta, kui puuduvad kahtlused deklaratsiooni õigsuses.

RA art 205 lg 2

Kui reisija peab esitama dokumendi T2L/T2LF kinnitamise

taotluse, tuleks tal kasutada rakendusmääruse lisas 51-01 esitatud vormi.

- **Aktsiisikaup**

RA art 199 lg 1 p g

Aktsiisikauba puhul võib liidu staatust tõendava vahendina kasutada väljatrükki elektroonilisest haldusdokumendist (e-HD), mis on ette nähtud nõukogu direktiiviga 2008/118/EÜ ja määrusega (EÜ) nr 684/2009 ning mida kasutatakse vabasse ringlusse lubatud, kuid aktsiisi peatamise korraga hõlmatud aktsiisikauba saatedokumendina liidu kahe punkti vahel.

- **Kalandusest saadud tooted**

RA art 199 lg 1 p e

Liidu kalalaevadega väljaspool liidu tolliterritooriumi ja kolmandate riikide territoriaalvetest väljaspool püütud merekalapüügisaaduste ning neist valmistatud kauba puhul võib liidu staatust tõendava vahendina kasutada vastavalt vajadusele püügipäevikut, lossimisdeklaratsiooni, ümberlaadimisdeklaratsiooni ja laeva seireandmeid. (Vt jaotis II.5.)

- **Eksporditav kaup**

RA art 199 lg 6
Konventsiooni II liite art 2 lg 2 p a

Staatust tõendavaid dokumente või eeskirju ei tohi kasutada kauba suhtes, mille puhul ekspordiformaalsused on täidetud või mis on suunatud välistöötlemisprotseduurile.

- **Tõendi tagasiulatuv väljaandmine**

RA art 199 lg 5
Konventsiooni II liite art 4 lg 2

Kui liidu kauba tollistaatust tõendava dokumendi väljaandmise tingimused on täidetud, võib dokumendi välja anda tagasiulatuvalt. Sel juhul peab dokument kandma punases kirjas ühte järgmistest märkustest:

BG	Издаден впоследствие
CS	Vystaveno dodatečně
DA	Udstedt efterfølgende
DE	Nachträglich ausgestellt
EE	Välja antud tagasiulatuvalt
EL	Εκδοθέν εκ των υστέρων
EN	Issued retrospectively – [code 98201] 99210
ES	Expedido a posteriori
FI	Annettu jälkikäteen
FR	Délivré a posteriori
HR	Izdano naknadno.
HU	Kiadva visszamenőleges hatállyal
IS	Útgefið eftir á
IT	Rilasciato a posteriori
LT	Retrospektyvusis išdavimas HR
LV	Izsniegts retrospektīvi
MT	Maħruġ b'mod retrospettiv
NL	Achteraf afgegeven

NO	Utstedt i etterhånd
PL	Wystawione retrospektywnie
PT	Emitido a posteriori
RO	Eliberat ulterior
SI	Izdano naknadno
SK	Vyhotovené dodatočne
SV	Utfärdat i efterhand

Üksikasjalikum teave tõendi tagasiulatuva väljaandmise kohta on esitatud tõendeid käsitlevates jaotistes, st dokumendi T2L/T2LF puhul jaotises II.3.2.1, tolli kaubamanifesti puhul jaotises II.3.2.2, laevandusettevõtja manifesti puhul jaotises II.3.2.3 ja kaubaarve või veodokumendi puhul jaotises II.3.2.4.

II.2.4 Ülevaade liidu kauba ajutisest väljaviimisest liidu tolliterritooriumilt

Kirjeldus	Tõend	Tollideklaratsioon	Muud nõuded	Õigusnorm
Lennutransport				
• Ühest ELi lennujaamast teise väljaspool ELi peatumata	Ei nõuta	Ei ole vajalik	Liikmesriigis väljaantud üks lennuveokiri	DA art 119 lg 2 p a
• Ühest ELi lennujaamast teise võimaliku peatusega väljaspool ELi	Nõutakse tõendit	Ei ole vajalik	Lennuveokiri	DA art 119 lg 3 p a ja b
• Ühest ELi lennujaamast teise, kaup laaditakse ümber väljaspool ELi	Nõutakse tõendit	Ei ole vajalik	Uus lennuveokiri + liikmesriigis väljaantud lennuveokirja originaali koopia	DA art 119 lg 3 p c
Meretransport				
• Ühest ELi sadamast teise väljaspool ELi peatumata	Ei nõuta	Ei ole vajalik	Regulaarlaevaliini luba	DA art 119 lg 2 p b
• Ühest ELi sadamast teise võimaliku peatusega väljaspool ELi	Nõutav	Ei ole vajalik	Veokiri	DA art 119 lg 3 p a ja b
• Ühest ELi sadamast teise, kaup laaditakse ümber väljaspool ELi	Nõutav	Ei ole vajalik	Uus veokiri + liikmesriigis väljaantud originaalveokirja koopia	DA art 119 lg 3 p c
Raudteetransport				
• Ühest ELi raudteejaamast teise, kaup veetakse läbi kolmanda riigi, mis on ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osalisriik	Ei nõuta	Ei ole vajalik*	- DA artikli 119 lõike 2 punkti c kohaldamist toetav rahvusvaheline leping (nt protseduur T2-koridor Šveitsis) - Liikmesriigis väljaantud CIM-saateleht	DA art 119 lg 2 p c

Kirjeldus	Tõend	Tollideklaratsioon	Muud nõuded	Õigusnorm
• Ühest ELi raudteejaamast teise, kaup veetakse läbi kolmanda riigi, mis on ühistransiidiprotseduuri konventsiooni osalisriik, ilma et kaupa väljaspool ELi ümber laaditaks	Nõutav	Ei ole vajalik*	Liikmesriigis väljaantud CIM-saateleht	DA art 119 lg 3 p b
• Ühest ELi raudteejaamast teise, kaup laaditakse ümber väljaspool ELi	Nõutav	Puudub*	Uus CIM-saateleht + liikmesriigis väljaantud CIM-saatelehe originaali koopia	DA art 119 lg 3 p c
Maanteetransport				
• Ühest ELi punktist teise, ilma et kaupa väljaspool ELi ümber laaditaks	Nõutav	Ei ole vajalik*	Liikmesriigis väljaantud maanteeveokiri	DA art 119 lg 3 p b
• Ühest ELi punktist teise, kaup laaditakse ümber väljaspool ELi	Nõutav	Ei ole vajalik*	Uus maanteeveokiri + liikmesriigis väljaantud maanteeveokirja originaali koopia	DA art 119 lg 3 p c
Transpordivahend*				
• Liikmesriigis registreeritud maanteesõidukid	Loetakse tõendatuks	Ei ole vajalik	Registreerimismärk ja registreerimistunnistus	DA art 119 lg 3 p d, RA art 208 lg 1
• Liikmesriigis registreeritud maanteesõidukid	Nõutav	Ei ole vajalik	Ei ole vajalik	DA art 119 lg 3 p d, RA art 208 lg 2
• Pakendid, kaubaalused ja muu sarnane varustus	Loetakse tõendatuks	Ei ole vajalik	- Kaup kuulub isikule, kelle asukoht on ELis - Liidu kauba tollistaatuse deklaratsioon - Puudub kahtlus õigsuses	DA art 119 lg 3 p e, RA art 209 lg 1

Kirjeldus	Tõend	Tollideklaratsioon	Muud nõuded	Õigusnorm
	Nõutav, kui liidu kauba tollistaatust ei saa lugeda tõendatuks	Ei ole vajalik	Ei ole vajalik	DA art 119 lg 3 p e, RA art 209 lg 2
• Konteiner	Alati tagasitoodud kaup	ATA	Istanbuli konventsiooni kohaselt	ATA-konventsioon
Reisijad**				
• Reisijaga kaasas olev mittekaubanduslikku laadi kaup	Loetakse tõendatuks	Ei ole vajalik	- Reisija deklaratsioon - Puudub kahtlus õigsuses	DA art 119 lg 3 p f
Postisaadetised				
• Ühest ELi punktist teise veetav postisaadetis, ilma et seda väljaspool ELi ümber laaditaks	Ei ole vajalik	T2	Postisaadetisena identifitseerimine	
• Ühest ELi punktist teise veetav postisaadetis, mis saadetakse ühistransiidiprotseduuri riigist edasi	Nõutav	T2	Postisaadetisena identifitseerimine	RA art 290 lg 2
• Postisaadetis veetakse erikorraga maksuterritooriumidele, sealt välja või nende vahel	RA lisas 72-02 esitatud silt	T2F	Postisaadetisena identifitseerimine	RA art 290 lg 1

* Märge, et tollideklaratsioon ei ole nõutav, puudutab üksnes ELi tolliterritooriumi. Kolmas riik võib nõuda, et liidu kaup suunatakse transiidiprotseduurile, kui see kaup läbib tema territooriumi. Näiteks Šveitsi territooriumil kohaldatakse transiidiprotseduurina protseduuri T2-koridor.

** Transpordivahendid ja reisijaga kaasas olev mittekaubanduslikku laadi kaup ei kaota liidu kauba tollistaatust, kui neid veetakse vastavalt delegeeritud määruse artikli 119 lõikele 3 (nt Saksamaalt Šveitsi kaudu Itaaliasse). Muudes olukordades kohaldatakse liidu tolliseadustiku artikli 203 kohast tagasitoodud kauba jaoks ettenähtud protseduuri.

II.3 Liidu kauba vedu liidu kauba tollistaatuse tõendiga

Eelmises jaotises selgitati, et **liidu kaup** võib **liikuda** kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel ja kõnealuselt territooriumilt **ajutiselt välja**, **ilma et** selle suhtes kohaldataks **tolliprotseduuri** ja ilma et kauba tollistaatus muutuks, **kui** selle liidu kauba **tollistaatust tõendatakse** (vt jaotis II.2.2.2). Jaotises II.2.3.4 kirjeldatakse vahendeid, mida võib kasutada liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks.
Käesolevas jaotises kirjeldatakse täpsemalt liidu kauba tollistaatuse tõendamise tavapäraste vahendite üksikasju ja kasutamist.

II.3.1 Liidu staatuse tõendi kasutamine

Liidu kauba tollistaatus **tehakse kindlaks** järgmiselt:

1. asjaomane isik esitab liidu kauba tollistaatuse tõendi, kasutades ühte jaotises II.2.3.4 loetletud vahenditest;
2. lähtetolliasutus kinnitab vajaduse korral selle tõendi;
3. lähtetolliasutus registreerib vajaduse korral selle tõendi.

Seejärel **kasutatakse** tõendeid järgmiselt.

1. Asjaomane isik võib kaupa vedada. Kui kaup tuuakse uuesti liidu tolliterritooriumile, esitatakse tõend saabumisel tolliasutusele.
2. Taassisenemise koha tolliasutus peab jälgima tõendi nõuetekohast kasutamist, st tõendi ehtsust, selle õiget kasutamist jne.
   Jälgimise hõlbustamiseks peaks taassisenemise koha tolliasutus, kus tõend esitati, panema vajaduse korral taassisenemise vormile templi, et vältida selle teistkordset kasutamist.

II.3.2 Liidu kauba tollistaatuse tõendamise tavapärased vahendid – lisateave

II.3.2.1 Dokument T2L või T2LF

DA art 124a
Konventsiooni II liite art 5 ja 6

Liidu kauba tollistaatuse elektroonilise tõendamise süsteemi kasutuselevõtuni koosneb liidu staatuse tõendamiseks kasutatud dokument T2L/T2LF järgmisest:

- dokument T2L: ühtse haldusdokumendi (SAD) eksemplar 4 (vt täpsemalt jaotis V.3.3.1.1), või
- dokument T2LF: SADi eksemplar 4 kauba jaoks, mida veetakse eri maksukorraldusega piirkondadesse, neist piirkondadest või nende piirkondade vahel (vt täpsemalt jaotis IV.5.4), ning

- erijuhtudel lastinimekiri.

Dokumendi T2L/T2LF vorminõuete puhul kohaldatakse jaotise IV.1.4.2.1 „Transiidideklaratsiooni vorm ja täitmine“ sätteid.

DA art 124a
Konventsiooni II liite art 6 ja 8

ETTEVÕTJA

Asjaomane isik märgib vormi lahtri 1 parempoolsesse ossa koodi T2L või T2LF ja kõikide kasutatud lisalehtede ja vajaduse korral lastinimekirjade lahtri 1 parempoolsesse ossa koodi T2Lbis või T2LFbis.

Dokument tuleb koostada ühe originaalina.

RA art 200 ja 202

Toll peab kinnitama dokumendi T2L/T2LF, lisalehed ja lastinimekirjad.

DA art 124a
Konventsiooni II liite art 8

TOLL

Lähtetolliasutus peab dokumendi kinnitama ja registreerima ning märkima lahtrisse C järgmise teabe:

- vormi puhul:
  - tolliasutuse nimi ja tempel, selle asutuse ametniku allkiri, kinnituse kuupäev, registreerimisnumber või juhul, kui nõutakse lähetusdeklaratsiooni, siis selle deklaratsiooni number;
- lisalehtede või lastinimekirjade puhul:
  - dokumendil T2L/T2LF olev number, mis kantakse kas templiga või käsitsi. Templil peab olema pädeva asutuse nimi või kande juures peaks olema pädeva asutuse ametlik tempel.

Dokumendid tuleb tagastada asjaomasele isikule.

DA art 123

Kinnitatud dokumendi T2L/T2LF kehtivusaeg on 90 päeva. Asjaomase isiku taotluse korral või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib toll kehtestada pikema kehtivusaja.

Tõendi ühekordne kasutus

RA art 205 lg 1

Dokumenti T2L/T2LF võib kasutada ainult ühe korra, kui see

esitatakse esimest korda. Kui dokumenti kasutati ainult mõne kauba puhul, esitades selle esimest korda, tuleb ülejäänud kauba kohta esitada uus tõend vastavalt eespool kirjeldatud menetlusele.

Asendamine

Tolliasutus, kes kinnitas dokumendi T2L/T2LF originaali, võib vajaduse korral asendada dokumendi T2L/T2LF ühe või enama uue dokumendiga.

Lisaeksemplarid

Kui on nõutud kolme eksemplari esitamist, võib esitada originaali ja kaks fotokoopiat, kui viimased on tähistatud sõnaga „koopia“.

Dokumendi T2L/T2LF tagasiulatuv väljaandmine

RA art 199 lg 5
Konventsiooni II liite art 4 lg 2

Dokumendi T2L/T2LF võib anda välja tagasiulatuvalt, kui see ei ole mõne õigusaktiga konkreetselt välistatud ja kui sellist väljaandmist hoolikalt kontrollitakse, et tagada kõigi kõnealuse dokumendi andmiseks ettenähtud tingimuste täitmist.

RA art 212
Konventsiooni II liite art 21

Toll peab siiski kinnitama tagasiulatuvalt väljaantud dokumendi T2L/T2LF, ilma et see mõjutaks tagasiulatuvate kontrollimenetluste või teiste haldusabimenetluste kohaldamist, eriti kui kahtlustatakse pettust või eeskirjade eiramist.

Tagasiulatuvalt välja antud dokumendil T2L/T2LF peab olema asjakohane fraas, mis on esitatud jaotise II.2.3.4.2.

Tagasiulatuvalt välja antud dokumendi T2L/T2LF eest vastutav tolliasutus on sama asutus, kes vastutab dokumendi T2L/T2LF originaali kinnitamise eest.

DA art 148 lg 4 p b

Ekslikult koostatud deklaratsioon T1

Dokumendi T2L/T2LF võib anda välja tagasiulatuvalt kauba suhtes, mille kohta koostati ekslikult deklaratsioon T1.

Dokumendis T2L/T2LF peab sellisel juhul olema viide kõnealusele deklaratsioonile T1.

Duplikaadid

Dokumendi T2L/T2LF duplikaadi võib välja anda, kui see ei ole mõne õigusaktiga konkreetselt välistatud ning kui sellist duplikaati hoolikalt kontrollitakse, et tagada kõigi kõnealuse dokumendi väljaandmiseks ettenähtud tingimuste täitmist. Üksikasjalikum teave

duplikaatide väljaandmise kohta on esitatud jaotises V.3.4.4.

II.3.2.2 Tolli kaubamanifest

See jaotis täidetakse, kui võetakse kasutusele liidu kauba tollistaatuse tõendamise süsteem ja laevandusettevõtja manifesti kasutamine liidu kauba tollistaatuse tõendina lõpetatakse.

II.3.2.3 Laevandusettevõtja manifest *(üksnes meretransport – üleminekusäte)*

RA art 199 lg 2
Konventsiooni II liite art 10

Ettevõtjad võivad kuni liidu kauba tollistaatuse elektroonilise tõendamise süsteemi kasutuselevõtuni kasutada liidu kauba tollistaatuse tõendina jätkuvalt laevandusettevõtja manifesti.

DA art 126a
Konventsiooni II liite art 10

ETTEVÕTJA

Laevandusettevõtja manifest (mitteregulaarse veo korral) peab sisaldama järgmist teavet:
- laevandusettevõtja nimi ja täielik aadress;
- laeva nimi;
- lastimise koht ja kuupäev;
- lossimise koht;
- kaubasaatja allkiri.

Iga kaubasaadetise kohta:
- viide veokirjale või muule äridokumendile;
- pakendite arv, kirjeldus, tähised ja viitenumbrid;
- kauba tavapärane kaubanduslik kirjeldus, mis sisaldab kauba identifitseerimiseks vajalikke andmeid;
- brutomass kilogrammides;
- vajaduse korral konteineri identifitseerimisnumber ning
- vajaduse korral järgmised tähised kauba staatuse kohta:
    - täht „C“ (vastab koodile T2L) kauba puhul, mille liidu tollistaatust on võimalik tõendada;
    - täht „F“ (vastab koodile T2LF) kauba puhul, mille liidu kauba tollistaatust on võimalik tõendada ja mis on toodud liidu tolliterritooriumi osasse või osast, kus direktiivi 2006/112/EÜ ei kohaldata (st eri maksukorraldusega piirkonnad), või

- täht „N“ kogu muu kauba puhul.

RA art 203
Konventsiooni II liite art 10

Laevandusettevõtja poolt nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud manifestile peaks tema taotluse korral andma pädev asutus kinnituse.

DA art 126a
Konventsiooni II liite art 10

TOLL

Laevandusettevõtja manifestile pädeva asutuse poolt antud kinnitus sisaldab järgmist:

- pädeva asutuse nimi ja tempel;
- pädeva asutuse ametniku allkiri ja
- kinnituse kuupäev.

RA art 199 lg 5
Konventsiooni II liite art 2 lg 2

Tagasiulatuvalt välja antud laevandusettevõtja manifestil peab olema asjakohane fraas, mis on esitatud jaotises II.2.3.4.2.

II.3.2.4 Kaubaarve või veodokument

DA art 126
Konventsiooni II liite art 9

ETTEVÕTJA

Kaubaarve või veodokument peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- kaubasaatja täielik nimi ja aadress või juhul, kui asjaomane isik ei ole kaubasaatja, siis selle isiku nimi ja aadress;
- pakkeüksuste arv, liik, markeering ja identifitseerimisnumbrid;
- kauba kirjeldus;
- brutomass kilogrammides;
- kaupade väärtus;
- vajaduse korral konteinerite numbrid;
- vastavalt kood T2L või T2LF ja
- asjaomase isiku käsitsi kirjutatud allkiri.

Märkus. Kaubaarve või veodokument peab hõlmama üksnes liidu kaupa.

Kaubaarved või veodokumendid, kui hõlmatud kauba koguväärtus ei ületa 15 000 eurot

RA art 199 lg 1 p d ja art 211
Konventsiooni II liite art 9

Kui kaubaarve või veodokumendiga hõlmatud liidu kauba koguväärtus ei ületa 15 000 eurot, ei ole pädeva asutuse kinnitus nõutav. Kaubaarvele või veodokumendile tuleb siiski lisaks ülaltoodud üksikasjadele märkida pädeva asutuse nimi ja aadress.

Kaubaarved või veodokumendid, kui hõlmatud kauba koguväärtus ületab 15 000 eurot

DA art 126 ja RA art 201
Konventsiooni II liite art 9

Asjaomase isiku poolt nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud kaubaarvele või veodokumendile annab tema taotluse korral pädev asutus kinnituse. Kui kaubaarvet või veodokumenti ei ole kinnitatud, siis ei tohi kasutada seda liidu kauba tollistaatuse tõendina.

DA art 126
Konventsiooni II liite art 9

TOLL

Pädeva tolliasutuse kinnitus kaubaarvel või veodokumendil sisaldab järgmist:

- pädeva asutuse nimi ja tempel;
- pädeva asutuse ametniku allkiri
- kinnituse kuupäev ning
- kas registreerimisnumber või nõudmise korral lähetusdeklaratsiooni number.

RA art 199 lg 5
Konventsiooni II liite art 4 lg 2

Tagasiulatuvalt välja antud kaubaarvel või veodokumendil peab olema asjakohane fraas, mis on esitatud jaotises II.2.3.4.2.

II.3.2.5 TIR-märkmik, ATA-märkmik või vorm 302

DA art 127
RA art 207
Konventsiooni II liite art 12

Kui kogu TIR-märkmikuga, ATA-märkmikuga või vormi 302 alusel veetav kaup on liidu kaup, peab deklarant märkima selgelt kas koodi T2L või T2LF koos oma allkirjaga märkmiku iga asjaomase märkmiku kviitungi kaubakirjelduse lahtrisse ja esitama märkmiku kinnitamiseks lähtetolliasutusele.

Kui TIR-märkmik, ATA-märkmik või vorm 302 hõlmab nii liidu kaupa kui ka liiduvälist kaupa, tuleb kumbagi kaubakategooriat näidata eraldi ning kood T2L või T2LF tuleb märkida nii, et see on selgelt seotud ainult liidu kaubaga.

TOLL

Kui liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks esitatakse lähtetolliasutusele kinnitamiseks TIR-märkmik, ATA-märkmik või vorm 302, tuleb tagada, et liidu kaup oleks muust kaubast näidatud eraldi ning kood T2L või T2LF märgitud nii, et see on selgelt seotud ainult liidu kaubaga.

Kood T2L või T2LF tuleb autentida lähtetolliasutuse templi ja pädeva ametniku allkirjaga.

II.3.3 Volitatud väljastaja

II.3.3.1 Üldsätted

DA art 128

Toll võib lubada isikul, keda nimetatakse „volitatud väljastajaks“,

Konventsiooni II liite art 14

anda välja järgmisi liidu kauba tollistaatuse tõendeid:

1. dokumendid T2L ja T2LF, ilma et neid oleks vaja kinnitada (vt jaotis II.3.3.2) (üleminekusäte):
    a) toll teeb eelautentimise,
    b) volitatud väljastaja teeb ise autentimise,
    c) elektrooniline autentimine ilma allkirjata;
2. tolli kaubamanifest ilma kinnituse ja registreerimiseta (vt jaotis II.3.3.3);
3. laevandusettevõtja manifest ilma kinnituseta (vt jaotis II.3.3.4) (üleminekusäte):
    a) laevandusettevõtja manifesti kasutamine tõendina,
    b) laevandusettevõtja manifesti kasutamine pärast lähetamist;
4. kaubaarved või veodokumendid, kui kauba väärtus ei ületa 15 000 eurot, ilma kinnituseta (üleminekusäte) (vt jaotis II.3.3.2).

NB! Luba anda välja dokumenti T2L/T2LF, ilma et seda peaks kinnitama, on üleminekusäte, kuna tõend koosneb dokumendist T2L/T2LF, mitte liidu kauba tollistaatuse tõendamise süsteemi sisestatud andmetest.

Luba anda välja teatavaid liidu kauba tollistaatuse tõendeid, ilma toll peaks neid kinnitama (ja registreerima), eeldab taotluse alusel tehtud tolli otsust. See tähendab, et kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse tolliotsuste üldeeskirju, mida on kirjeldatud VI osas.

Järgitav menetlus peab vastama VI osa jaotisele 2.2, kui allpool ei ole esitatud täiendavaid üksikasju.

Taotlus tuleb esitada tolliasutusele, kes vastutab selle koha eest, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus vähemalt osa loaga hõlmatud tegevusest ellu viiakse.

Taotleja peab täitma üld- ja eritingimused. Allpool esitatud tabelis on loetletud kõikides olukordades kohaldatavad üldtingimused. Eritingimused on loetletud allpool esitatud jaotistes, milles käsitletakse kõiki konkreetseid vahendeid või võimalusi.

Üldtingimused

DA art 128 lg 1
Konventsiooni II liite art 14

- taotleja on asutatud ELis või ühistransiidiprotseduuri riigis;

- taotlejal peab olema ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise (EORI-)number, kui ta on ELis asutatud;
- asjaomane isik ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi;
- pädevad tolliasutused on suutelised tegema protseduuri järelevalvet ja kontrolli, ilma et sellega kaasneks asjaomase isiku vajadustega võrreldes ebaproportsionaalne halduskoormus;
- asjaomane isik peab arvestust, mis võimaldab tollil teha tõhusat kontrolli.

II.3.3.2 Volitatud väljastaja poolt välja antud dokument T2L/T2LF, kaubaarve või veodokument *(üleminekusäte)*

II.3.3.2.1 Luba

Lisaks jaotises II.3.3.1 loetletud üldtingimustele peab taotleja täitma järgmised eritingimused, et tal oleks luba anda välja dokumenti T2L/T2LF, kaubaarveid või veodokumente kui liidu kauba tollistaatuse tõendeid ilma tolli kinnituseta.

Eritingimused dokumendi T2L/T2LF, kaubaarvete või veodokumentide väljaandmiseks

DA art 128 lg 2 ja 4
Konventsiooni II liite art 14

- asjaomane isik väljastab regulaarselt liidu kauba tollistaatuse tõendi või kelle puhul toll teab, et ta on suuteline täitma nende tõenditega seotud õiguslikke kohustusi.

Lisaks jaotises II.3.3.1 loetletud üldtingimustele ja eritingimustele peab taotleja täitma järgmised eritingimused, et tal oleks luba anda välja elektrooniliselt autenditud dokumenti T2L/T2LF kui liidu kauba tollistaatuse tõendit ilma tolli kinnituseta.

Eritingimused, mille alusel saab teha ise elektroonilise autentimise ilma allkirjata

DA art 128b
Konventsiooni II liite art 17

- Volitatud väljastaja on esitanud kirjaliku dokumendi, millega ta kohustub vastutama kõikidest eritemplit kandvatest dokumentidest T2L/T2LF või äridokumentidest tulenevate õiguslike tagajärgede eest.

DA art 128a lg 2
Konventsiooni II liite art 15

TOLL

Loas tuleb eelkõige täpsustada järgmine:

a) tolliasutus, kes vastutab vormi T2L või T2LF eelautentimise eest;
b) viis, kuidas volitatud väljastaja teeb kindlaks, kas vorme on kasutatud nõuetekohaselt;
c) välja jäetud kaubakategooriad või kauba liikumised;
d) ajavahemik, mille jooksul, ja viis, kuidas volitatud väljastaja peaks teavitama pädevat tolliasutust, nii et ta võib teha vajalikud kontrollid enne kauba lähetamist;
e) kas tõendid peaksid olema
   i) tolli poolt eelautenditud,
   ii) volitatud väljastaja poolt allkirjaga autenditud,
   iii) volitatud väljastaja poolt elektrooniliselt autenditud (ilma allkirjata);
f) volitatud kaubasaatja peab vormi täitma ja allkirjastama enne kauba lähetamist;
g) kas toll annab loa kasutada lastinimekirju, mis ei vasta kõigile nõuetele.

II.3.3.2.2 Volitatud väljastaja poolt välja antud dokumendi T2L/T2LF, kaubaarvete või veodokumentide kasutamine

Kui toll teeb tõendi eelautentimise

DA art 128a
Konventsiooni II liite art 16

TOLL
Toll paneb eelnevalt templi ja allkirja

- kaubaarve või veodokumendi esiküljele või
- dokumendi T2L/T2LF esiküljel olevasse lahtrisse „C. Lähtetolliasutus“ ja vajaduse korral lisalehtedele.

Kui eelautentimise teeb üksainus kesktolliasutus, ei pea eelautentimise eest vastutava asutuse ametniku allkiri olema käsitsi kirjutatud ja selle asutuse tempel võib olla eelnevalt trükitud.

Kui volitatud väljastaja autendib tõendi ise

DA art 128a ja RA II osa II peatüki lisa 72-04
Konventsiooni II liite art 16 ja III liite B9 lisa

ETTEVÕTJA
Volitatud väljastaja paneb eritempli

- kaubaarve või veodokumendi esiküljele või
- dokumendi T2L/T2LF esiküljel olevasse lahtrisse „C. Lähtetolliasutus“ ja vajaduse korral lisalehtedele.

Selle templijälje võib eelnevalt vormile trükkida, kui trükkimine on usaldatud selleks volitatud trükikojale. Eritempli lahtritesse 1 ja 2 ning 4–6 tuleb kanda järgmine teave:

– vapp või muud riiki iseloomustavad tähised või tähed,
– pädev tolliasutus,
– kuupäev,
– volitatud väljastaja ja
– loa number.

Märkus. Sellise eritempli eelneva trükkimise kiidab heaks selle riigi pädev asutus, kus asub volitatud väljastaja, mitte selle riigi pädev asutus, kus asub trükikoda.

Volitatud väljastaja poolt täidetavad tõendid

DA art 128a
Konventsiooni II liite art 16 lg 4, 19 ja 20

ETTEVÕTJA

Enne kauba lähetamist peab volitatud väljastaja täitma ja allkirjastama vormi ning sisestama

- äridokumendi selgelt märgatavasse kohta või
- dokumendi T2L/T2LF esiküljel olevasse lahtrisse „D. Kontroll lähtetolliasutuses“ ja vajaduse korral lisalehtedele

järgmised andmed:

- pädeva tolliasutuse nimi,
- dokumendi täitmise kuupäev ja volitatud väljastaja allkiri ning
- ühe järgmistest märkustest:

BG	Одобрен издател
CS	Schválený vydavatel
DA	Autoriseret udsteder
DE	Zugelassener Aussteller
EL	Εγκεκριμένος εκδότης
EN	Authorised issuer
ES	Emisor autorizado
ET	Volitatud väljastaja
FI	Valtuutettu antaja
FR	Emetteur agréé
HR	Ovlaštenog izdavatelja
HU	Engedélyes kibocsátó
IT	Emittente autorizzato
LT	Įgaliotasis išdavėjas
LV	Atzītais izdevējs
MT	Emittent awtorizzat
NL	Toegelaten afgever
PL	Upoważnionego wystawcę
PT	Emissor autorizado
RO	Emitent autorizat
SK	Schválený vystaviteľ
SL	Pooblaščeni izdajatelj
SV	Godkänd utfärdare

Volitatud väljastaja peab

- tegema igast väljaantud tõendist koopa,
- esitama koopiad tollile kontrollimiseks vastavalt lubadele ja
- säilitama neid vähemalt kolm aastat.

Kui volitatud väljastaja autendib tõendi elektrooniliselt ilma allkirjata

DA art 128b
Konventsiooni II liite art 17

ETTEVÕTJA

Enne kauba lähetamist peab volitatud väljastaja täitma ja allkirjastama vormi, nagu on kirjeldatud eelmises „Ettevõtja“ lahtris, järgmise erandiga.

Dokumenti T2L/T2LF või äridokumentidesse tuleb volitatud väljastaja allkirja jaoks ette nähtud kohta sisestada üks järgmistest märkustest:

BG	Освободен от подпис
CS	Podpis se nevyžaduje
DA	Fritaget for underskrift
DE	Freistellung von der Unterschriftsleistung
EE	Allkirjanõudest loobutud
EL	Δεν απαιτείται υπογραφή
EN	Signature waived
ES	Dispensa de firma
FI	Vapautettu allekirjoituksesta
FR	Dispense de signature
HR	Oslobodeno potpisa
HU	Aláírás alól mentesítve
IS	Undanþegið undirskrift
IT	Dispensa dalla firma
LT	Leista nepasirašyti
LV	Derīgs bez paraksta
MT	Firma mhux meħtieġa
NL	Van ondertekening vrijgesteld
NO	Fritatt for underskrift
PL	Zwolniony ze składania podpisu
PT	Dispensada a assinatura
RO	Dispensă de semnătură
SI	Opustitev podpisa
SK	Oslobodenie od podpisu
SV	Befrielse från underskrift

Üksikasjalikum teave kõnealuste tõendite kasutamise kohta on esitatud dokumendi T2L/T2LF puhul jaotises II.3.2.1 ning kaubaarve või veodokumendi puhul jaotises II.3.2.4.

II.3.3.3 Volitatud väljastaja poolt välja antud tolli kaubamanifest

See jaotis täidetakse, kui võetakse kasutusele liidu kauba tollistaatuse tõendamise süsteem ja laevandusettevõtja manifesti kasutamine liidu kauba tollistaatuse tõendina lõpetatakse.

II.2.3.4 Volitatud väljastaja poolt välja antud laevandusettevõtja manifest *(üleminekusäte)*

II.3.3.4.1 Luba

Lisaks jaotises II.3.3.1 loetletud üldtingimustele peab taotleja täitma järgmised eritingimused, et tal oleks luba koostada **laevandusettevõtja manifest** kui liidu kauba tollistaatuse tõendit ilma tolli kinnituseta.

Eritingimused

DA art 128 lg 2 ja 4

- asjaomane isik väljastab regulaarselt liidu kauba tollistaatuse tõendi või kelle puhul toll teab, et ta on suuteline täitma nende tõenditega seotud õiguslikke kohustusi.

Logistilistel põhjustel ei ole manifest merel viibimise ajal siiski mõnikord kinnitamiseks kättesaadav. Sel juhul võib laevandusettevõtja pärast laeva lähtesadamast lahkumist saata manifesti sisu elektrooniliselt nii, et see oleks sihtsadamas kättesaadav enne, kui laev sinna saabub. Toll võib anda laevandusettevõtjale loa **koostada** selline manifest hiljemalt laeva väljumisele **järgneval päeval**, kuid enne laeva saabumist sihtsadamasse (TC12 luba, vt lisa 8.2). Lisaks jaotises II.3.3.1 loetletud üldtingimustele peab taotleja täitma järgmised eritingimused.

Eritingimused

DA art 128d lg 1 ja 2, konventsiooni II liite art 18

- tegemist on rahvusvahelise laevandusettevõtjaga;
- laevandusettevõtja kasutab liidu tolliterritooriumil asuvate lähte- ja sihtsadamate vaheliseks teabevahetuseks elektroonilist andmevahetussüsteemi;
- laevandusettevõtja teenindab suurt hulka vedusid liikmesriikide või ühistransiidiprotseduuri riikide sadamate vahel kinnitatud marsruutidel.

Kohaldamine

DA art 128c ja 128d
Konventsiooni II liite art 18

Laevandusettevõtja taotluses tuleks nimetada kõik asjaomased riigid ning lähte- ja sihtsadamad.

Laevandusettevõtja peab taotluses esitama ka oma esindaja(te) nime(d), kes neis sadamates teda esindavad.

Loaga seotud konsultatsioonimenetlus

Kui taotlus esitatakse, peab selle liikmesriigi tolliasutus, kus kõnealune laevandusettevõtja asub, teatama sellest teistele liikmesriikidele, kus eeldatavad lähte- ja sihtsadamad paiknevad. Asjaomased kontaktisikud on loetletud jaotise II.8.2 lisas B.

Seejärel uurivad nimetatud lähte- ja sihtsadamates asuvad tolliasutused koos laevandusettevõtja kohalike kontoritega, kas on täidetud lihtsustatud protseduuri kasutamiseks esitatavad nõuded, eriti see nõue, et nende riikide vahelistel kinnitatud marsruutidel toimuks märkimisväärne arv kaubavedusid.

Kui konsultatsioonimenetlus on lõpule viidud, teatavad lähte- ja sihtsadamate tolliasutused sealsetele pädevatele asutustele, kas nendes sadamates on olemas kasutamiskõlblik elektrooniline andmevahetussüsteem ja kas asjaomane laevandusettevõtja vastab eespool loetletud kriteeriumidele.

Kui 60 päeva (liikmeriigid) või 45 päeva (ühistransiidiprotseduuri riigid) jooksul pärast teate kuupäeva vastuväiteid ei laeku, peavad tolliasutused andma loa kasutada lihtsustatud protseduuri, et koostada laevandusettevõtja manifest kui liidu kauba tollistaatuse tõend ilma tolli kinnituseta.

Kõnealune luba kehtib kõikides asjaomastes riikides ja seda kohaldatakse ainult loas nimetatud sadamate vaheliste vedude suhtes. Lihtsustamine kehtib kõigi selliste kaupade puhul, mida laevandusettevõtja veab meritsi loas loetletud liikmesriikide ja ühistransiidiprotseduuri riikide sadamate vahel.

II.3.3.4.2 Tõendi koostamine

Laevandusettevõtja peab kinnitama sellise manifesti õigsust enne, kui laev lähtesadamast väljub.

Logistilistel põhjustel ei ole manifest merel viibimise ajal siiski mõnikord kinnitamiseks kättesaadav. Sel juhul võib

laevandusettevõtja pärast laeva lähtesadamast lahkumist saata manifesti sisu elektrooniliselt nii, et see oleks sihtsadamas kättesaadav enne, kui laev sinna saabub.

DA art 128c ja 128d
Konventsiooni II liite art 18

Delegeeritud määruse artiklites 128c ja 128d (konventsiooni II liite artikkel 18) lubatakse selline manifest staatuse tõendamiseks välja anda tagasiulatuvalt ja teatavatel tingimustel saata sihtsadamale elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu.

DA art 126a
Konventsiooni II liite art 18

Kui laevandusettevõtja manifesti kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks, peab see sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- laevandusettevõtja nimi ja täielik aadress;
- laeva nimi;
- lastimise koht ja kuupäev;
- lossimise koht;
- ja iga kaubasaadetise kohta:
  - viide veokirjale või muule äridokumendile;
  - pakendite arv, kirjeldus, tähised ja viitenumbrid;
  - kauba tavapärane kaubanduslik kirjeldus, mis sisaldab kauba identifitseerimiseks vajalikke andmeid;
  - brutomass kilogrammides;
  - vajaduse korral konteineri identifitseerimisnumber, ning
  - järgmised tähised kauba staatuse kohta:
    - täht „C“ (vastab koodile T2L) kauba puhul, mille liidu tollistaatust on võimalik tõendada, või
    - täht „F“ (vastab koodile T2LF) kauba puhul, mida veetakse eri maksukorraldusega piirkondadesse, neist piirkondadest või nende piirkondade vahel ja mille liidu tollistaatust on võimalik tõendada, või
    - täht „N“ kogu muu kauba puhul.

II.3.3.4.3 Protseduur lähtesadamas

Laevandusettevõtja peab koostama liidu kauba tollistaatust tõendava manifesti hiljemalt laeva väljasõidule järgneval päeval ja igal juhul enne sihtsadamasse saabumist.

Laevandusettevõtja saadab manifesti sihtsadamasse elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu.

Taotluse korral saadab laevandusettevõtja manifesti lähtesadama tolliasutusele kas elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu või paberil (juhul kui tollil ei ole vahendeid andmeid elektronpostiga

vastu võtta).

Sihtsadama pädevad asutused teevad kontrolli riskianalüüsi alusel.

II.3.3.4.4 Protseduur sihtsadamas

Laevandusettevõtja edastab manifesti ühe eksemplari sihtsadama tolliasutusele kas elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu või paberil (juhul kui tollil ei ole vahendeid andmeid elektronpostiga vastu võtta).

Sihtsadama pädevad asutused kontrollivad deklareeritud liidu kauba tollistaatust, tehes kontrolli riskianalüüsi alusel ja vajaduse korral koostöös lähtesadama pädevate asutustega.

II.3.3.4.5 Eeskirjade eiramine / rikkumised

Laevandusettevõtja peab lähte- ja sihtsadamate pädevatele asutustele ette kandma kõikidest avastatud eeskirjade eiramistest või rikkumistest. Laevandusettevõtja on kohustatud ka abistama selliste eeskirjade eiramiste või rikkumiste kõrvaldamisel, mille on avastanud lähte- ja sihtsadamate pädevad asutused.

Kui eeskirjade eiramisi ja rikkumisi ei ole võimalik kõrvaldada sihtsadamas, teatavad sihtsadama pädevad asutused sellest lähtesadama pädevatele asutustele ja loa väljastanud asutus võtab seejärel vajalikud meetmed.

II.3.3.4.6 Laevandusettevõtja kohustused

Laevandusettevõtja peab:

- pidama asjakohast arvestust, mis võimaldab pädevatel asutustel kontrollida vedusid lähte- ja sihtsadamas;
- tegema kogu asjaomase arvestuse pädevatele asutustele kättesaadavaks;
- kohustuma võtma pädevate asutuste ees kogu vastutuse oma kohustuste täitmise eest, teatama neile kõikidest eeskirjade eiramistest ja rikkumistest ning abistama eeskirjade eiramiste ja rikkumiste kõrvaldamisel.

II.3.4 Ühistransiidiprotseduuri riik

Konventsiooni art 9 Kui liidu kaup on saabunud ühistransiidiprotseduuri riiki

protseduuri T2 alusel, siis säilib selle liidu kauba tollistaatus tingimusel, et

- kaup jäi ühistransiidiprotseduuri riigis protseduurile T2 või tolliladustamisprotseduurile ja
- kauba ladustamise aeg ei ületa viit aastat (või kuut kuud mõne teatava kaubakategooria puhul) ja
- kaup on olnud kogu aeg tolliasutuse kontrolli all.

Liidu kaup ühistransiidiprotseduuri riikides

Konventsiooni art 2 lg 3 p b ja lg 9
Konventsiooni II liite art 2

Ühistransiidiprotseduuri riikides oleva liidu kauba võib suunate protseduurile T2 üksnes juhul, kui

- kaup on saabunud kõnealusesse riiki protseduuri T2 alusel;
- kaup saadetakse edasi järgmistel tingimustel:
    - kaup on olnud kogu aeg tolliasutuse kontrolli all, et tagada kauba säilimine algse tunnusega ja muutumatul kujul;
    - kaupa ei ole suunatud muule tolliprotseduurile kui transiidi- või tolliladustamisprotseduur, ning
    - kui kaup on suunatud tolliladustamisprotseduurile, siis
        - ei ületa ladustamise aeg viit aastat;
        - kaupade klassifitseerimise kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 1–24 kuuluva kauba puhul ei ületa ladustamise aeg kuut kuud;
        - kaupa on ladustatud eri ruumis ja sellega ei ole tehtud muid toiminguid kui need, mis on vajalikud kauba seisundi säilitamiseks või saadetiste osadeks jaotamiseks ilma pakendit asendamata, ja
        - kõik toimingud tehti tollijärelevalve all,

  ning
- uus protseduur T2 sisaldab viidet eelmisele protseduurile, mille alusel liidu kaup saabus ühistransiidiprotseduuri riiki, sealhulgas kõiki eelmise protseduuriga seotud erikinnitusi.

Liidu kauba tollistaatuse tõendite esitamine ühistransiidiprotseduuri riigis

Konventsiooni art 5, 9, 10 ja 18a

Ühistransiidiprotseduuri riigis võib välja anda järgmised tõendid:

- dokument T2L;
- kaubaarve või veodokument;
- laevandusettevõtja manifest.

Üksikasjalikum teave kõnealuste tõendite andmise ja kasutamise

kohta on esitatud jaotistes II.3.2 ja II.3.3.

Ühistransiidiprotseduuri riigi pädeva asutuse poolt liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks välja antud dokumendis peab olema viide vastavale deklaratsioonile T2 või liidu kauba tollistaatust tõendavale dokumendile, mille alusel kaup kõnealusesse ühistransiidiprotseduuri riiki saabus, ning see peab sisaldama kõiki nendes dokumentides olevaid erikinnitusi.

Ühistransiidiprotseduuri riigist reeksporditud liidu kaup

Konventsiooni art 9
Konventsiooni II liite art 12

Liidu kauba puhul, mis toodi ühistransiidiprotseduuri riiki reekspordi kohustusega muu transiidiprotseduuri kui ühistransiidiprotseduuri alusel, ei tule dokumenti T2L/T2LF uuendada, kui kaupa ei ole enne edasisaatmist ladustatud. Näitamaks, et kaup on olnud tolli alalise järelevalve all, paneb ühistransiidiprotseduuri riigi pädev tolliasutus dokumendi esikülje ülaserva templi, lisades kauba reekspordi kuupäeva.

Näide: liidu kaup saabub ühistransiidiprotseduuri riiki muu kui regulaarliinil sõitva laevaga ja see reeksporditakse veoautoga TIR-protseduuri alusel. NB! Dokumendi T2L/T2LF kehtivusaeg on 90 päeva.

Tõendi väljaandmine ühistransiidiprotseduuri riigis

Konventsiooni II liite art 2

Tõendi ühistransiidiprotseduuri riigist veetava liidu kauba kohta saab anda üksnes juhul, kui kaup veetakse sellest ühistransiidiprotseduuri riigist otse teise ühistransiidiprotseduuri riiki või liikmesriiki,

- ilma et see läbiks kolmandat riiki, või
- kui see läbib kolmandat riiki, siis veetakse seda ühistransiidiprotseduuri riigis väljaantud ühtse veodokumendi alusel.

Ühistransiidiprotseduuri riigist eksporditud liidu kaup

Konventsiooni II liite art 2

Liidu kauba tollistaatuse tõendit ei saa kasutada liidu kauba puhul, mis on mõeldud ekspordiks ühistransiidiprotseduuri riigist või EList.

Liidu kauba tollistaatuse eeldus

Ajutine import

Konventsiooni art 9

lg 2

Liidu kauba tollistaatuse tõendit ei nõuta siiski ühistransiidiprotseduuri riigis oleva liidu kauba kohta, mis on suunatud ajutise impordi protseduurile ja millega ei ole tehtud muid toiminguid kui need, mis on vajalikud kauba seisundi säilitamiseks või saadetiste osadeks jaotamiseks.

Protseduur T2-koridor

Konventsiooni II liite art 2a

Raudteed pidi veetav liidu kauba tollistaatusega kaup võib liikuda kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel, ilma et kauba suhtes kohaldataks tolliprotseduuri, ning kõnealust kaupa võib vedada läbi ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi, ilma et kauba tollistaatus muutuks. Protseduuri T2-koridor kohta vt täpsemalt VI osa jaotis 3.5.5.

II.4 Liidu kauba vedu ilma liidu kauba tollistaatuse tõendita

II.4.1 Kauba vedu õhuteed pidi

DA art 119 lg 2 p a

Liidu kauba puhul, mida veetakse õhuteed pidi ühest ELi lennujaamast teise väljaspool ELi peatumata, kehtib eeldus, et kaubal on liidu kauba tollistaatus, tingimusel et seda veetakse ühtse veodokumendi (st liikmesriigis väljaantud maanteeveokirja) alusel. Seega ei ole sellises olukorras vaja tõendada liidu kauba tollistaatust.

II.4.2 Regulaarliinilaevandus

II.4.2.1 Määratlus

DA art 120

Laevandusettevõtjad, kes teevad üksnes (lähimere)vedusid kahe või enama ELi sadama vahel ja veavad liidu kaupa, võivad taotleda regulaarlaevaliini luba.

Liidu kaup, mida veetakse kahe või enama ELi sadama vahel regulaarlaevaliini loa saanud laeval, säilitab liidu kauba tollistaatuse ja seda staatust ei ole vaja ELi saabumise sadamas tõendada. Regulaarlaevaliini loaga laeval ei ole lubatud külastada

- väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvat sadamat;
- sadamat, mis ei ole regulaarlaevaliini jaoks heakskiidetud marsruudil;
- ELi sadama vabatsooni

- ega kaupu merel ümber laadida.

DA art 119 lg 2 p b

Regulaarlaevaliini võib seepärast võrrelda kahe või enama ELi sadama vahelise maismaasillaga, mille kummaski otsas ei toimu tollikontrolli. Liiduväline kaup, mida veetakse regulaarlaevaliini loa saanud laevaga, tuleb siiski suunata transiidiprotseduurile T1.

Kui ELi sadamate vahel sõidab muu kui regulaarliinilaev, mis lahkub liidu tolliterritooriumilt, siis kaotab selle laeva pardal olev liidu kaup liidu kauba tollistaatuse. Liitu tagasi saabumisel tuleb tõendada liidu kauba tollistaatust, kuna muidu loeb toll kogu laeval oleva kauba liiduväliseks kaubaks.

Kui laevandusteenuseid osutatakse ELi ja ELi-väliste sadamate vahel, ei anta neile kõnealustel marsruutidel regulaarlaevaliini luba. Muu kui regulaarliinil sõitva laevaga veetava liidu kauba puhul tuleb tõendada selle liidu kauba tollistaatust, kui kaup laaditakse maha ELi sadamas.

Ühistransiidiprotseduuri konventsioon ei hõlma regulaarlaevaliiniga seotud lihtsustusi ega elektroonilise veodokumendi kasutamist transiidideklaratsioonina mereveo korral.

Regulaarlaevaliini mõistet tuleb eristada meretranspordiettevõtjate kasutatavast regulaarse veo mõistest.

II.4.2.2 Regulaarlaevaliini loa andmise menetlus

DA art 120 ja 121
LTS art 39 p a

Luba antakse ainult laevandusettevõtjatele, kes

- on asutatud liidu tolliterritooriumil;
- ei tohi olla toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid (märkus: see tingimus loetakse täidetuks nende puhul, kellel on volitatud ettevõtja (AEO) staatus);
- kohustuvad pärast loa saamist teatama loa andnud tolliasutusele
    - regulaarlaevaliinil sõitvate laevade nimed,
    - regulaarlaevaliinil sõitva laeva lähtesadama ja
    - külastatavad sadamad;
- kohustuvad regulaarlaevaliini marsruudil mitte tegema peatusi üheski väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvas sadamas ega ELi sadama vabatsoonis ja kaupu merel mitte ümber laadima.

Taotluse alusel tehtud tolli otsuseid reguleerivaid üldeeskirju kohaldatakse täielikult regulaarlaevaliini avamise loa suhtes. Allpool kirjeldatud üksikasjadele lisaks kohaldatakse seega ka võrdselt VI osa jaotistes 2.2–2.5 kirjeldatud juhiseid.

ETTEVÕTJA

Taotluses tuleb märkida regulaarlaevaliiniga seotud liikmesriigid ja selles võidakse märkida ka liikmesriigid, mille puhul taotleja kinnitab tulevaste teenustega seonduvaid kavatsusi.

RA art 195

Pärast taotluse läbivaatamist peaks pädev tolliasutus (luba andev tolliasutus) teavitama tolliotsuste süsteemi kaudu teiste laevandusteenusega tegelikult või tulevikus potentsiaalselt seotud liikmesriikide tolliasutusi (konsulteeritud tolliasutused) nõusoleku saamiseks. Need tolliasutused peavad teatama nõusoleku andmisest või taotluse tagasilükkamisest 15 päeva jooksul alates luba andvalt tolliasutuselt teate saamisest. Kui konsulteeritud liikmesriik teatab taotluse tagasilükkamisest, peab ta esitama tolliotsuste süsteemi kaudu põhjuse(d) ja viitama vastavatele rikkumist käsitlevatele sätetele. Selle liikmesriigi tolliasutused, kus taotlus esitati, peavad loa andmisest keelduma ja esitama taotlejale loa andmisest keeldumise põhjused.

RA art 195

Kui 15 päeva jooksul alates teate kättesaamisest ei saada vastust ega teadet taotluse tagasilükkamise kohta, peavad luba andvad tolliasutused andma asjaomasele laevandusettevõtjale loa.

Teiste laevandusteenusega tegelikult või tulevikus potentsiaalselt seotud liikmesriigid peavad luba aksepteerima.

DA art 121

ETTEVÕTJA

Laevandusettevõtja, kes saab regulaarlaevaliini avamise loa, peab edastama luba andvale tolliasutusele järgmised andmed:

a) regulaarlaevaliinil sõitvate laevade nimed;
b) esimene sadam, kust regulaarlaevaliinil sõitev laev alustab teekonda;
c) külastatavad sadamad,

ning teavitama luba andvat tolliasutust järgmisest:

d) muudatused punktides a, b ja c osutatud andmetes;
e) kuupäev ja kellaaeg, millal muudatused jõustuvad,

ning vajaduse korral:

f) osaprahtijate nimed.

DA art 121 ja RA art 196

TOLL

Kõik loas tehtavad muudatused, millest laevandusettevõtja teatab, tuleb registreerida tolliotsuste süsteemis ühe tööpäeva jooksul alates teate saamisest ning need peavad olema kättesaadavad tolliasutustele, keda regulaarlaevaliin puudutab. Muudetud registreerimine jõustub registreerimisele järgneval tööpäeval.

Kogu teabevahetus teiste regulaarlaevaliiniga seotud tolliasutustega toimub tolliotsuste süsteemi kaudu.

Lisas II.8.4 on esitatud loetelu asutustest, kes vastutavad regulaarlaevaliini lubade andmise ja muu suhtluse eest.

TOLL

Luba => regulaarlaevaliini registreerimine elektroonilises teabe- ja sidesüsteemis.

Vajaduse korral märkida regulaarlaevaliini loa lahtrisse „Muu teave“ iga laeva puhul osaprahtija(te) nimi (nimed).

Seda teavet täiendatakse pärast tolliotsuste haldamise süsteemi *ajakohastamist, mis toimub kavandatult 2020. aasta lõpus.*

II.4.2.3 Osaprahtimine

Osaprahtimise korral esitab regulaarlaevaliini loa taotluse regulaarlaevaliini pidav isik (rendileandja või prahtija) või tema esindaja, kes määrab kindlaks regulaarlaevaliinil sõitva(d) laeva(d) ja külastatavad sadamad. Luba andvad tolliasutused võivad nõuda mis tahes lisateavet, mis on vajalik taotluse menetlemiseks.

Näited allprahtijaid ja osaprahtijaid hõlmavate veolepingute kohta on esitatud lisas II.8.1.

II.4.2.4 Regulaarlaevaliini tingimuste täitmise kontroll

Toll võib nõuda, et laevandusettevõtja tõendaks, et ta järgib regulaarlaevaliini teenindamist käsitlevaid sätteid, st et regulaarlaevaliini käitatakse pädeva tolliasutuse poolt registreeritud teabe alusel ja üksnes registreeritud külastatavate sadamate vahel.

Kui toll teeb kindlaks, et regulaarlaevaliini teenindamist käsitlevaid sätteid ei ole järgitud, teatab ta sellest viivitamata tolliotsuste süsteemi kaudu teiste regulaarlaevaliiniga seotud liikmesriikide tolliasutustele, et nad saaksid võtta vajalikud meetmed.

II.4.2.5 Regulaarne ja mitteregulaarne vedu

Regulaarliinil sõitva laeva pardal olevat liiduvälist kaupa ja teatavatel juhtudel ka liidu kaupa tuleb vedada tolliprotseduuri alusel („veoauto parvlaeval“) või see tuleb regulaarliinilaevaga vedamiseks suunata liidu transiidiprotseduurile (T1 või T2F). Selleks võib regulaarlaevaliini käitaja valida, kas ta taotleb luba kasutada elektroonilist veodokumenti transiidideklaratsioonina mereveo korral või kasutab T1 või T2F kauba puhul transiidi tavaprotseduuri (ehk SADil põhinevat NCTSi deklaratsiooni ja tagatist). Kui mereveo korral kasutatakse transiidideklaratsioonina elektroonilist veodokumenti, võib selleks kasutada regulaarlaevaliini lastimanifeste ja tagatist ei nõuta.

Kui ettevõtjad teevad kahe või enama ELi sadama vahel lähimerevedusid ja veavad peamiselt liiduvälist kaupa, peaksid nad arvesse võtma seonduvat halduskoormust. Nad peaksid hindama, kas tasub täita haldusnõuded, mis on vajalikud, et saada load regulaarlaevaliini jaoks ja elektroonilise veodokumendi kasutamiseks transiidideklaratsioonina mereveo korral, ning tegevusnõuded, mis on vajalikud nende lubade kasutamiseks. Regulaarlaevaliini asemel võivad ettevõtjad kaaluda ka muid võimalusi. Sel juhul ei ole vaja regulaarlaevaliini luba ja ettevõtja võib vajaduse korral esitada lihtsa liidu kauba tollistaatuse tõendi.

Ettenägematud asjaolud regulaarlaevaliinil toimuva veo ajal

Kui regulaarlaevaliinil sõitmiseks registreeritud laev on sunnitud ettenägematute asjaolude tõttu kauba merel ümber laadima, külastama ELi-välist sadamat, muud kui regulaarlaevaliini sadamat või ELi sadama vabatsooni või seal kaupa peale või maha laadima, siis peab laevandusettevõtja teatama sellest viivitamata kõikide laeva kavandatud marsruudile jäävate ELi sadamate tolliasutustele.

Kõnealuse laeva pardal oleva kauba tollistaatust ei tohi muuta, kui tegemist ei ole uue kauba pealelaadimise või kauba mahalaadimisega ja selle jätmisega kõnealustesse kohtadesse.

Näide 1 **Mitteregulaarne vedu liinil New York – Le Havre – Antwerpen**

Le Havre’isse saabumisel loetakse kogu kaup liiduväliseks kaubaks.

- Le Havre’is lastitav liidu kaup (v.a aktsiisiga maksustatav kaup): kasutada tuleb dokumenti T2L või laevandusettevõtja

taotlusel koodi „C“ kandvat laevandusettevõtja manifesti.
- Le Havre’is lastitav aktsiisiga maksustatav liidu kaup: kasutada tuleb elektroonilise haldusdokumendi (e-HD) (mis on ette nähtud nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ artiklitega 21 ja 34 ning määrusega (EÜ) nr 684/2009) väljatrükki.

Näide 2 **Mitteregulaarne vedu liinil Le Havre – Pointe à Pitre (Guadeloupe)**

Pointe à Pitre’isse saabumisel loetakse kogu kaup liiduväliseks kaubaks.

- Liidu kaup: kasutada tuleb dokumenti T2L või laevandusettevõtja taotlusel koodi „F“ kandvat laevandusettevõtja manifesti.

Näide 3 **Mitteregulaarne vedu liinil Genova–Marseille**

Marseille’sse saabumisel loetakse kogu kaup liiduväliseks kaubaks.

- Genovas lastitav liidu kaup (v.a aktsiisiga maksustatav kaup): kasutada tuleb dokumenti T2L või laevandusettevõtja taotlusel koodi „C“ kandvat laevandusettevõtja manifesti.
- Genovas lastitav aktsiisiga maksustatav liidu kaup: kasutada tuleb e-HD-d (mis on ette nähtud nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ artiklitega 21 ja 34 ning määrusega (EÜ) nr 684/2009) väljatrükki.

Näide 4 **Mitteregulaarne vedu liinil New York – Le Havre – Antwerpen**

Laeva saabumisel Le Havre’isse loetakse kogu kaup liiduväliseks kaubaks.

Osa kaupa lossitakse Le Havre’is, osa jääb laeva pardale.

Selleks on kaks võimalust.

- *Kaup lossitakse Le Havre’is ja veetakse Antwerpenisse mööda maanteed*: maanteeveol on nõutav transiidiprotseduur T1 ja esitada tuleb tagatis.
- *Kaupa ei lossita Le Havre’is ja see veetakse Antwerpenisse meritsi*: transiidiprotseduur T1 ei ole nõutav. Antwerpenisse saabumisel loetakse kogu kaup liiduväliseks kaubaks, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõend liidu kauba tollistaatuse kohta.

Näide 5 **Sellise kauba eksport, mille suhtes taotletakse eksporditoetust**

Mitteregulaarne vedu liinil Le Havre – Antwerpen – New York

Ekspordiformaalsused täidetakse Le Havre'is, kus kaup lastitakse üheainsa veolepingu alusel ELi-välisesse riiki vedamiseks, ja kaup veetakse Antwerpenisse, kus see laaditakse ümber teisele laevale, mis on teel ELi-välisesse riiki.

Kuna kaupa veetakse mitteregulaarselt, loetakse see liiduväliseks kaubaks.

Liidu kauba tollistaatuse tõend ümberlaadimise puhul

Liidu kaupa veetakse regulaarlaevaliinil (vt jaotis II.4.2). Kui kaup laaditakse seejärel ELi sadamas ümber mitteregulaarset vedu teostavale laevale, võib staatus kaduda ja kaup suunatakse ajutise ladustamise protseduurile. See tekitab probleeme viimases ELi sihtsadamas (protseduuri lõpetamise sadamas). Probleemi illustreerib järgmine skeem:

DUBLIN
liidu kauba pealelaadimine
→
Laev A (regulaarlaevaliin)
→
MARSEILLE
ümberlaadimine
→
Laev B (mitteregulaarne vedu)
→
TARANTO
liidu staatuse tõendamine nõutav

Sel juhul tuleb kauba staatust ELi viimases sihtsadamas (protseduuri lõpetamise sadamas), nt Tarantos tõendada dokumendiga T2L, mille on välja andnud ja kinnitanud pädev asutus viimases ümberlaadimissadamas, nt Marseilles's.

Sel juhul on soovitatav, et staatust tõendav dokument oleks kaubaga kaasas alates veo algusest (laev A).

Teise võimalusena võib nõutav tõend olla laevandusettevõtja manifest (vt jaotis II.4.2).

II.4.3 Protseduur T2-koridor

Vt jaotis VI.3.5.5.

II.5 Merekalapüügisaaduseid ja sellistest saadustest saadud tooteid käsitlevad erisätted

Merekalapüügisaaduste ja laevadega püütud muude saaduste liidu kauba tollistaatuse tõendamine

RA art 213

Liidu staatuse tõendamiseks tuleb vajaduse korral esitada püügipäevik, lossimisdeklaratsioon, ümberlaadimisdeklaratsioon ja laevaseiresüsteemi andmed:

- merekalapüügisaaduste puhul, mis on püütud liidu kalalaevadega väljaspool liidu tolliterritooriumi asuva kolmanda riigi territoriaalvetest väljaspool, ning
- kauba puhul, mis on saadud sellistest saadustest liidu kalalaeva või liidu kalatöötlemislaeva pardal ja mille tootmiseks võidi kasutada teisi liidu kauba tollistaatusega tooteid.

DA art 129

Vajaduse korral peab püügipäeviku, lossimisdeklaratsiooni, ümberlaadimisdeklaratsiooni ja laevaseiresüsteemi andmed esitama kas:

1. liidu kalalaev, millega nimetatud saadused on püütud ja, vastavalt olukorrale, mille pardal neid töödeldi;
2. muu liidu kalalaev või liidu kalatöötlemislaev, mille pardal saadusi pärast nende ümberlaadimist punktis 1 osutatud laevalt töödeldi;
3. mis tahes muu laev, millele saadused ja tooted punktides 1 ja 2 osutatud laevadelt ümber laaditi ilma edasiste muudatusteta, või
4. transpordivahend, mis veab kaupa ühtse veodokumendi alusel, mis on välja antud riigis või territooriumil, mis ei kuulu liidu tolliterritooriumi alla, kust saadused või kaubad toodi maale punktis 1, 2 või 3 osutatud laevadelt.

RA art 214

Kui merekalapüügisaaduseid või sellistest saadustest saadud kaupu on enne nende ELi vedamist ümber laaditud ja veetud ELi-välise territooriumi kaudu, tuleb nende saaduste ja kaupade saabumisel liidu tolliterritooriumile esitada nende liidu kauba tollistaatuse tõend. Selleks võib olla püügipäeviku väljatrükk, sealhulgas asjaomase riigi või territooriumi tolliasutuse kinnitus, et saadused ja kaubad olid

- kõnealuses riigis või kõnealusel territooriumil viibimise ajal tollijärelevalve all ja
- nendega on tehtud ainult nende säilitamiseks vajalikke toiminguid.

Kehtivate õigusaktide kohaselt võib püügipäeviku väljatrükk

tähendada kas

- püügipäeviku asjakohaste osade väljatrükki (st väljavõtet), mis hõlmab vajaduse korral ka ümberlaadimis(t)e andmeid, või
- kogu püügipäeviku väljatrükki, tingimusel, et see võimaldab vastava merekalapüügisaaduste või sellistest saadustest saadud kaupade saadetise kindlaks teha ja sisaldab viidet asjakohasele püügipäevikule.

Kolmandate riikide tolliasutustel ei ole õiguslikku kohustust kinnitada püügipäeviku väljatrükil, et merekalapüügisaadused või sellistest saadustest saadud kaubad, mis on nende riikide kaudu ümber laaditud ja veetud, on puutumata. Seepärast võib vastu võtta ka muu kui püügipäeviku väljatrükil esitatud kinnituse.

Kinnitamisdokumentide vorm on vaba; lisas II.8.5 on näitena toodud kalandussektoris kasutatav vorm. Lisas II.8.6 on teise näitena esitatud väljatrükk Singapuris väljastatavast kinnitusest selle kohta, et kaup on puutumata.

DA art 130 ja 133

Delegeeritud määruse artiklis 130 on sätestatud andmenõuded olukorraks, kus tõendatakse, et merekalapüügisaadustel ja sellistest saadustest saadud kaupadel, mis on saabunud liidu tolliterritooriumile otse või ümberlaadimise kaudu, on liidu tollistaatus.

Delegeeritud määruse artiklis 133 on sätestatud andmenõuded olukorraks, kus kinnitatakse, et merekalapüügisaadused ja sellistest saadustest saadud kaubad, mis on ümber laaditud ja veetud kolmanda riigi või territooriumi kaudu, on puutumata; see kinnitus on nende saaduste ja kaupade liidu tollistaatuse tõendi lahutamatu osa.

Kui kauba puutumata oleku tõendamiseks kasutatakse muid dokumente kui püügipäeviku väljatrükk või püügipäeviku asjakohaste osade väljatrükk, peavad need muud tõendid sisaldama

- kõiki delegeeritud määruse artiklitega 130 ja 133 ette nähtud asjakohaseid andmeid;
- viidet püügipäevikule.

Kui need tõendid esitatakse kauba liidu tolliterritooriumile saabumise ajal liikmesriikide tolliasutustele, tuleb neile lisada asjakohane püügipäeviku väljatrükk või püügipäeviku asjakohaste

osade väljatrükk.

Seoses artikli 130 lõike 1 punktis a sätestatud teabega koha kohta, kus merekalapüügisaadused on püütud, ollakse arusaamal, et täpse püügikoha teavet peetakse tundlikuks ja selle teabe jagamine kolmandate riikide tolliasutustega kinnitamise eesmärgil võib olla probleemne. Seepärast ei tuleks ette näha kohustust lisada see teave kolmandate riikide tolliasutustele kinnitamise eesmärgil esitatavatesse dokumentidesse, tingimusel et teave täpse püügikoha kohta esitatakse liikmesriikide tolliasutustele kauba liidu tolliterritooriumile saabumise ajal.

II.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

II.7 Kasutamiseks tollile

II.7.1 Elektrooniliselt autenditud dokument T2L (T2LF)

II.8 Lisad

II.8.1 Sellise prahilepingu näidis, mis hõlmab alltöövõttu ja osaprahtimist

Osaprahtimine

Käesolevas jaotises selgitatakse osaprahtimise kaubanduslikke aspekte, eelkõige konteinervedusid ja nende mõju liidu transiidiprotseduurile.

1. Sissejuhatus

Konteinervedude puhul nimetatakse osaprahtimist (ingl *part charter*) tavaliselt kohaprahtimiseks (ingl *slot charter*). „Koht“ on ühele konteinerile või konteinerühikule vastava kindla suurusega osa laeval lasti jaoks ette nähtud ruumist. Konteinereid on kahte tüüpi:

a) TEU = kahekümnejalane standardkonteiner
ja
b) FEU = neljakümnejalane standardkonteiner (ehk kaks TEU konteinerit)

Märkus: muud konteinerite tüübid on kümnejalane, kõrge mahtkonteiner, 45-jalane jne.

2. Kohaprahtimise liigid

Peamiselt on neid kahte liiki:

a) tavapärane kohaprahtimine,

b) laeva ühiskasutamise kokkulepe.

3. Tavapärane kohaprahtimine

Tavapärase kohaprahtimise puhul prahib prahtija (laevandusettevõtja) laevaomanikult (teine laevandusettevõtja, kelle laeval on vaba ruumi) mingi arvu „kohti“. Prahtija maksab (tavaliselt) prahitud kohtade koguarvu eest sõltumata sellest, kas ta kasutab kõiki prahitud kohti või mitte. Tavapärase kohaprahtimise kokkulepe sõlmitakse (tavaliselt) iga reisi jaoks eraldi.

4. Laeva ühiskasutamise kokkulepe

Laeva ühiskasutamise kokkuleppes lepivad kaks (või rohkem) laevandusettevõtjat kokku, et annavad kindlaksmääratud laevadel või marsruutidel üksteise käsutusse teatud arvu konteinerikohti. Kokkulepped on tavaliselt vastastikused ja laevandusettevõtjad kohtade kasutamise eest üksteisele tasu ei maksa.

5. Kaubanduslikud mõjud

a) Kuigi tavapärase kohaprahtimisega kaasneb tasu maksmine ja ühiskasutamise kokkuleppega seda ei kaasne, on mõlemat tüüpi prahtimise õiguslik rakendus sama.

b) Süsteem toimib tavapärase prahtimisena, see tähendab, et kohaprahtimise või laeva ühiskasutamise kokkuleppega veetakse lasti prahtija nimel ning tema veokirja ja manifestide alusel. Laeva omanik annab välja ühe veokirja kõigi kasutatud kohtade kohta ega tee iga üksiku konteineri/saadetise kohta eraldi veokirja. Laeva omanikul ei ole üksikasjalikumaid dokumente (v.a ohtliku veose deklaratsioonid vms) üksikute kaubasaadetiste kohta: kaubasaatja, kaubasaaja, saadetise sisu jne.

c) Lasti vedu kohaprahtimise / laeva ühiskasutamise kokkuleppe alusel toimub *de facto* nii, nagu see oleks toimunud prahtija oma laevade pardal.

d) Kaubasaatja/kaubasaaja ei pruugi teada ning prahtija ei pea talle teatama, et osa veost toimus kohaprahtimisega või laeva ühiskasutamise kokkuleppe alusel.

e) Kaubasaatja/kaubasaaja saab veokirja, mille on välja andnud laevandusettevõtja, kellega ta oli veolepingu sõlminud.

6. Mõju liidu transiidiprotseduurile

Kui kasutatakse kaubanduslikku osaprahtimist, võib iga laevandusettevõtja tegutseda protseduuri pidajana juhul, kui kõik manifestid vastavad täielikult ÜDA artiklites 50 ja 51 sätestatud nõuetele.

Lisaks peab lasti vedava laeva manifesti veokirja kantud punkt näitama sihtsadama pädevatele asutustele, et transiidi kontrollimisel võetakse aluseks prahtija manifestid ja veokirjad.

7. Mõju regulaarlaevaliinide lubamisele

a) Osaprahtimise korral peab regulaarlaevaliini loa taotluse esitama isik (rendileandja või prahtija) või tema esindaja, kes regulaarset vedu korraldab.

Tolliasutused võivad taotleja ja eriti osaprahtija hindamiseks nõuda mis tahes teavet.

b) Näited

Näide 1:

– laev Goodwill kuulub laevaomanikule A, kes sõlmib tähtajalise prahilepingu laevandusettevõtjaga B. Lepingu alusel annab A oma laeva kasutamiseks ettevõtjale B;

– B vastutab renditud laeva äriks kasutamise korraldamise eest. Ta määrab selle laeva külastatavad sadamad (regulaarlaevaliin). B sõlmib laeva ühiskasutamise lepingu (osaprahtimine) teise laevandusettevõtja C-ga, et tagada laeva täituvus. See tähendab, et sõlmitud on osaprahtimise kokkulepe. B lubab C-l osaliselt laeva Goodwill ärilistel eesmärkidel kasutada, kuid säilitab õiguse kasutada ülejäänud osa laevast. **Laeva Goodwilli puhul peab regulaarlaevaliini luba** taotlema B.

Näide 2.

Liinid (1)	Laevad (2)	Veo korraldamise eest vastutavad isikud (3)	Osaprahtijad (4)
Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon – Leixoes – Vigo	Corvette ning Caravel	A	B: laeval Corvette: Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon; laeval Caravel: Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon – Vigo
			C: laeval Corvette: Rotterdam – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon; laeval Caravel: Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon – Vigo
			D: laeval Corvette: Rotterdam – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon
Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Bilbao – Lissabon – Leixoes – Vigo	Douro	B	A: Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Bilbao
			C: Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Bilbao – Lissabon – Leixoes
			D: Antwerpen – Le Havre – Bilbao – Lissabon – Leixoes – Vigo
Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon – Leixoes – Vigo	Angela J	C	A: Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon
			B: Rotterdam – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon

Liinid (1)	Laevad (2)	Veo korraldamise eest vastutavad isikud (3)	Osaprahtijad (4)
			D: Antwerpen – Le Havre – Lissabon – Leixoes – Vigo
Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Bilbao – Lissabon – Leixoes – Vigo	Firmaväärtus	D	A: Rotterdam – Dublin – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon
			B: Rotterdam – Rosslare – Antwerpen – Le Havre – Lissabon
			C: Antwerpen – Le Havre – Lissabon – Leixoes – Vigo

- Veerus 1 on loetletud teenindatavad liinid ja sadamad, mida asjaomased laevad külastavad. Regulaarlaevaliini luba taotletakse nendele liinidele.
- Veerus 2 on nimetatud laev(ad), mis ette nähtud liine teenindama. Selleks et laevad oleksid hõlmatud ühtse taotlusega, peavad laevad külastama taotluses nimetatud sadamaid.
- Veerus 3 on regulaarlaevaliini (külastatavad sadamad jne) eest vastutava isiku nimi. See isik taotleb regulaarlaevaliini luba ja peab teavitama osaprahtijaid (vt veerg 4) sellest, et tegemist on regulaarlaevaliiniga. Sama isik võib loomulikult ka ise olla sellel liinil kauba vedaja.
- Veerus 4 on nimetatud osaprahtijad, kes on rentinud koha rendileandja laeval. Need isikud ei pea luba taotlema, kuid peavad järgima või tagama, et nende kliendid järgiksid regulaarlaevaliini suhtes kohaldatavaid tolliprotseduure (vastavalt veetava kauba tollistaatusele).

c) Regulaarlaevaliini taotluse sisu ja loa andmine

Regulaarlaevaliini luba koostatakse vastavalt järgmistele juhistele.

- Üldine
  Euroopa Komisjon ja liikmesriikide tolliasutused peavad luba säilitama ning saama jälgida luba ja selle muudatusi regulaarlaevaliini elektroonilises teabe- ja sidesüsteemis.

- Lahtrid
  Lahter 1. Märkida laevandusettevõtja või tema esindaja nimi ja täielik aadress.

  Kui laeva äriks kasutamise eest vastutavad mitu ettevõtjat, kes koos täpsustavad külastatavad sadamad, märkida iga asjaomase laevandusettevõtja või tema esindaja nimi ja täielik aadress.

  Sel juhul tuleb iga asjaomane laevandusettevõtja nimetada regulaarlaevaliini loa ühtses taotluses.

  Lahter 2. Märkida asjaomase marsruudi puhul kõik külastatavad sadamad külastamise järjekorras. Iga sadama järele märkida asjaomane ISO riigikood (nt Rotterdam (NL), Dublin (IE), Le Havre (FR)).

  Kui luba antakse rohkem kui ühe marsruudi kohta, tuleb iga marsruudi jaoks määrata number (nt 1. Rotterdam (NL) – Dublin (IE) – Le Havre (FR), 2. Lissabon (PT) – Vigo (ES) – Bilbao (ES), jne).

  Lahter 3. Märkida lahtris 2 esitatud marsruudil sõitva(te) laeva(de) nimi/nimed. Kui lahtris 2 on esitatud rohkem kui üks marsruut, tuleb laevale määrata selle marsruudi number, millel ta sõidab (nt 1. Neptune, Goodwill, 2. Corvette, 3. Douro, jne).

  Lahter 4. Märkida osaprahtija(te) nimi /nimed (mitte laevade nimed). Luba taotlev isik peab esitama tollile osaprahtija(te) nime(d). NB! Osaprahtija(d) ei ole sertifikaadi omanikud ja nad ei ole märgitud lahtris 1.

  Lahter 5. Sellesse lahtrisse peavad lahtris 1 märgitud laevandusettevõtjad või nende esindajad märkima kuupäeva ja panema oma allkirja.

  Lahter A. Liikmesriigi nime järele märkida sulgudes selle ISO riigikood: (AT), (BE), (BG), (CY), (CZ), (DE), (DK), (EE), (ES), (FI), (FR), (GR), (HR), (HU), (IE), (IT), (LT), (LU), (LV), (MT), (NL), (PL), (PT), (RO), (SE), (SI) või (SK).

II.8.2 Laevamanifest – TC12 luba

Luba kasutada delegeeritud määruse artikli 128d lõike 5 punktis c sätestatud lihtsustust (konventsiooni II liite artikkel 18). Vt jaotis II.3.3.4.

Näidisluba TC12

<table>
<tr><td rowspan="2">1. Loa omanik</td><td>(Loa number)
…….</td></tr>
<tr><td>Luba kasutada delegeeritud määruse artikli 128d lõike 5 punktis c sätestatud lihtsustust (konventsiooni II liite artikkel 18)</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. Lähteriigid ja -sadamad, mille kohta luba on välja antud, ja laevandusettevõtja esindaja(te) nimi/nimed.</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. Sihtriigid ja -sadamad, mille kohta luba on välja antud, ja laevandusettevõtja esindaja(te) nimi/nimed.</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Muu teave</td></tr>
</table>

5. Väljaandev asutus Tempel Nimi: Kuupäev: Aadress: Riik: (Allkiri)

II.8.2.B Lisa B – Konsulteeritavate pädevate asutuste nimekiri

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

II.8.3 Liidu maantee-mootorsõidukite tollistaatuse tõend

Liidu tolliterritooriumil peab maantee-mootorsõiduki tollistaatuse kindlaksmääramisel järgima järgmisi eeskirju.

1. Liidu tolliterritooriumil ühest punktist teise veetavat kaupa käsitlevaid eeskirju kohaldatakse nii mootorsõidukite, lõbusõidulaevade kui ka eralennukite liikumise suhtes.

2. Nii nagu mis tahes muu liidu kauba puhul, hõlmab termin „liikumine“ lisaks sõiduki kasutamisele selle liikumisel liidu tolliterritooriumil ka omandiõiguse üleminekut (üleandmist/omandamist) ja sõiduki alalise asukoha muutmist, sealhulgas sõiduki üleviimist uude asukohta ilma selle omanikku muutmata.

3. Liidu tolliseadustiku artikli 153 kohaselt „eeldatakse, et liidu tolliterritooriumil oleval kaubal on liidu kauba tollistaatus, kui ei ole kindlaks tehtud, et see ei ole liidu kaup“. Seda eeldust kohaldatakse ka sõidukite liikumise suhtes.

4. Seega, kui sõidukid on imporditud kolmandast riigist ja lubatud vabasse ringlusse ilma neid liidu liikmesriigis registreerimata, saab neid saata teise liikmesriiki liidu kaubana, sest liidu tolliseadustiku artiklis 153 sätestatud põhieeldus on täidetud. Registreerimisel tuleb selliseid sõidukeid käsitada täpselt samuti kui liidus valmistatud sõidukeid.

5. Sel juhul ei tohi uute sõidukite registreerimine sõltuda liidu sõiduki tollistaatuse tõendamisest.

6. Kahtluse korral võivad pädevad asutused taotleda teavet vastastikuse abi korras. Sedalaadi taotlusi ei tohiks siiski rutiinselt esitada.

7. Järelikult peavad liidu sõidukid saama liidu tolliterritooriumil liikuda liidu kaubaga samadel tingimustel. Tolli sekkumist ei ole ette nähtud.

8. Käesolevad eeskirjad ei mõjuta maksustamisalaseid sätteid, eelkõige seoses nõudega, et sõiduki omanik peab olema registreeritud elukohariigis.

9. Ilma et see mõjutaks eespool esitatud eeskirju, loetakse liikmesriigis registreeritud mootorsõiduk liidu staatust omavaks tingimusel, et:

    a) sõiduki registreerimise dokument esitatakse selle riigi pädevatele asutustele, kuhu kõnealune sõiduk sisse tuuakse;

    b) sõiduki registreerimine selle dokumendi ja ka registreerimisnumbri järgi vastab täpselt allpool esitatud sätetele, sõltuvalt registreerimise riigist.

Kui need tingimused ei ole täidetud, tuleb kauba liidu staatus kindlaks määrata vastavalt rakendusmääruse artiklile 199.

10. Liidu mootorsõiduki tollistaatuse tõendamine registreerimisnumbri järgi (rakendusmääruse artikkel 208) toimub järgmiselt.

Austria

Austrias koosneb registreerimismärk tunnusmärgist ja sõiduki jaoks reserveeritud märgist.

Tunnusmärk koosneb ühest või kahest tähest ja osutab halduspiirkonnale (haldusüksus), linnale, liidumaale või föderaalasutustele; sõiduki jaoks reserveeritud märk koosneb numbrite ja tähtede kombinatsioonist.

Registreerimismärk koosneb musta värvi tähtedest valgel taustal ning märgi ala- ja ülaosas on kitsad punane-valge-punane triibud. Registreerimismärk peab koosnema ladina tähtedest ja araabia numbritest. Alates 2002. aasta novembrist on registreerimismärgi vasakul küljel sinine väli, millel on ELi täheembleemi all valge „A“.

Tunnusmärk ja sümbolid on eraldatud embleemiga. Tavaliste registreerimismärkide puhul on see vastava liidumaa vapp, mille all on kõnealuse liidumaa nimi mustade suurtähtedega.

Registreerimismärkide (tavaliselt horisontaalpaigutusega ristkülikukujuline ümardatud nurkadega) mõõtmed on järgmised (laius × kõrgus):

- üks rida: 520 × 120 mm, sümbolite kõrgus 67 mm
- kaks rida: 300 × 200 mm, sümbolite kõrgus 67 mm

Illustreerivad näited:

Belgia:

Belgias registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud allpool kirjeldatud juhtudel.

1. Registreerimistunnistusel, nagu allpool näidatud, on lühend T1:

a. kuni 16. novembrini 2010 märgiti lühend esilehe pöördele ajutise impordi jaoks ettenähtud osa vasakule poolele;

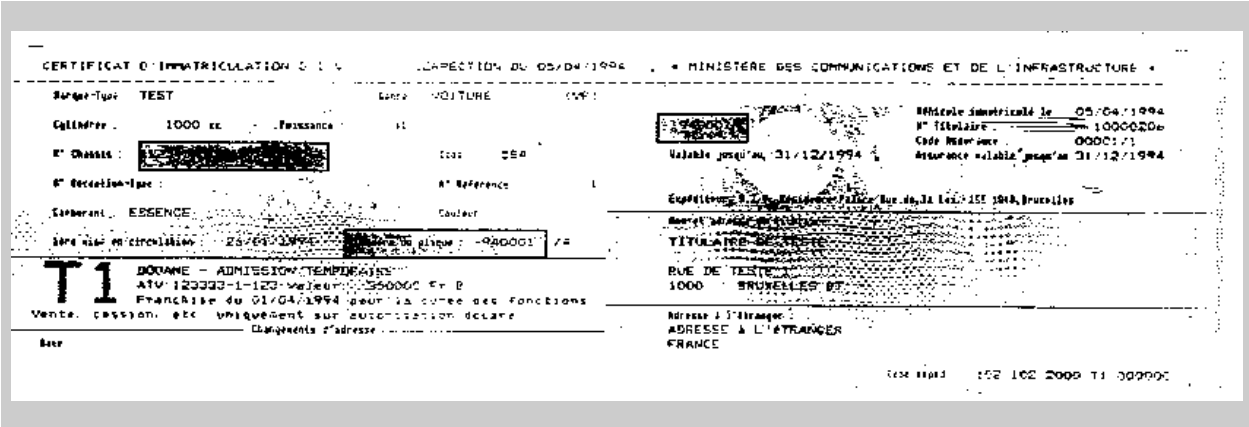

b. alates 16. novembrist 2010 märgitakse lühend tunnistuse esimese osa esiküljele ajutise impordi jaoks ettenähtud tabeli vasakusse alanurka.

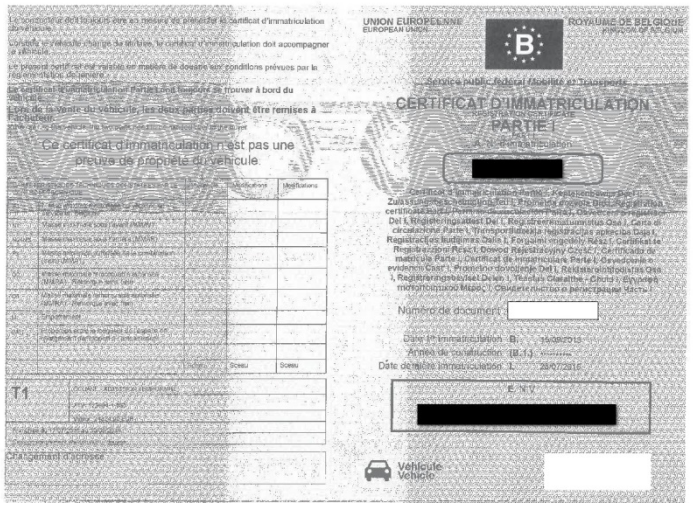

2. Kui sõidukil on müügi jaoks ettenähtud numbrimärk, **ei tohi** sellel olla liidu kauba tollistaatust. Sel juhul peab sõidukis olema ajutise impordi luba. Registreerimistunnistusel on sõiduki omaduste asemel registreerimisnumber, kehtivusaeg, edasimüüja registreerimismärgid, riiklik registrinumber või ettevõtte registreerimisnumber ja mootori suurim töömaht või omaniku taotletud maksimumvõimsus.

Nimetatud registreerimismärkidel on registrinumber, mis koosneb kolmest tähest ja kolmest numbrist järgmiste kombinatsioonidena:

– *„edasimüüja registreerimismärgid“ autodele: 1 – Z + 2 muud tähte + 3 numbrit;*

– *„edasimüüja registreerimismärgid“ mootorratastele: 1 – ZM või 1 – ZW + 1 muu täht + 3 numbrit (mõõtmed erinevad teiste registreerimismärkide mõõtmetest; tähed on üleval, numbrid nende all).*

– *„edasimüüja registreerimismärgid“ mopeedidele: 1 – SZ + 1 muu täht + 3 numbrit (mõõtmed erinevad teiste registreerimismärkide mõõtmetest; tähed on üleval, numbrid nende all).*

– *„edasimüüja registreerimismärgid“ haagistele: 1 – ZQ või 1 – ZU + 1 muu täht + 3 numbrit.*

Numbrid ja tähed on rohelist värvi, valgel taustal. Selleks ette nähtud kohta tuleb paigaldada ka aastaarvu näitav kleebis.

3. Kui sõidukil on proovisõidu jaoks ettenähtud numbrimärk, **ei tohi** sellel olla liidu kauba tollistaatust. Sel juhul peab sõidukis olema ajutise impordi luba. Sellised sõidukid ei tohi siiski liikuda Belgia territooriumist väljaspool. Registreerimistunnistusel on sõiduki omaduste asemel registreerimisnumber, kehtivusaeg, proovisõidu jaoks ettenähtud numbrimärk ja riiklik registrinumber või ettevõtte registreerimisnumber.

   Nimetatud registreerimismärkidel on registrinumber, mis koosneb kolmest tähest ja kolmest numbrist (mopeedil kahest numbrist) järgmiste kombinatsioonidena:

   – *autodel: 1 – ZZ + 1 muu täht + 3 numbrit;*

   – *mootorratastel: 1 – ZZM või 1 – ZZW + 3 numbrit (mõõtmed erinevad teiste registreerimismärkide mõõtmetest; tähed on üleval, numbrid nende all);*

   – *mopeedidel: 1 – SZZ + 2 numbrit (mõõtmed erinevad teiste registreerimismärkide mõõtmetest; tähed on üleval, numbrid nende all);*

   – *haagistel: 1 – ZZQ või 1 – ZZU + 3 numbrit.*

   Numbrid ja tähed on rohelist värvi, valgel taustal. Selleks ette nähtud kohta tuleb paigaldada ka aastaarvu näitav kleebis.

Bulgaaria

Bulgaarias registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui sellel on ristkülikukujuline registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb musta värvi tähtede ja/või numbrite kombinatsioonist helkival valgel taustal sinise ribaga vasakul äärel.

Registreerimismärgi sinisel ribal on Bulgaaria riigilipu kujutis ja valget värvi tähed „BG“.

Registreerimismärgil on kolme rühma kombinatsioon (nt C 5027 AB):

- esimene rühm koosneb tähtedest ja osutab piirkonnale;
- teine rühm koosneb neljast araabia numbrist;
- kolmas rühm näitab seeriat (üks või kaks tähte).

Bulgaarias registreeritud mootorsõidukil ei ole liidu kauba tollistaatus, kui sellel on:

- ristkülikukujuline registreerimismärk, mis koosneb kuuest musta värvi numbrist, mida eraldab keskel täht „B“, valgel taustal; kehtivusaasta on märgitud punasel taustal paremasse serva;
- ristkülikukujuline registreerimismärk, mis koosneb kuuest musta värvi numbrist, mida eraldab keskel täht „T“ või „H“, valgel taustal;
- ristkülikukujuline registreerimismärk, mis koosneb valget värvi tähtede „C“, „CC“ või „CT“ ja numbrite kombinatsioonist punasel taustal; või
- ristkülikukujuline registreerimismärk, mis koosneb valget värvi tähtede „XX“ ja numbrite kombinatsioonist sinisel taustal.

Sellise registreerimismärgiga mootorsõidukil ei pruugi olla liidu kauba tollistaatust.

Staatuse kindlakstegemiseks tuleb kontrollida registreerimistunnistust.

Horvaatia

1. Horvaatias registreeritud mootorsõidukitel on liidu kauba tollistaatus, kui neil on vastavad registreerimismärgid.

Sõidukite registreerimismärgid on metallist, kaetud helkiva kihiga, neil on halduspiirkonnale osutav tunnus ning sõiduki registreerimisnumber koosneb musta värvi tähtedest valgel taustal. Horvaatia vapp on halduspiirkonnale osutava tunnuse ja sõiduki registreerimisnumbri vahel.

Erandina on registreerimismärgi tähed ja numbrid punast värvi *nõutavatele tingimustele (pikkus, laius, kõrgus) mittevastavatel sõidukitel*, mille suurim lubatud mass või täismass on ettenähtust suurem.

Ajutise või alalise elamisloaga välismaalaste sõidukite (ajutiselt registreeritud sõidukid, välismaiste kaubandus-, liiklus-, kultuuri- või muude organisatsioonide esinduste, väliskorrespondentide ja alaliste väliskorrespondentide sõidukite) registreerimismärgi tähed ja numbrid on rohelised.

2. Horvaatias tegutsevate *diplomaatiliste ja konsulaaresinduste, välisesinduste ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste ja nende töötajate sõidukite* registreerimismärgid on sinised kollast värvi tähtede ja numbritega. Samuti kannavad need oma riigi koodi ja tähte, mis osutab esinduse tegevusele, st vastava isiku staatusele esinduses, ja sõiduki registreerimisnumbrit.

Küpros

Alates jaanuarist 1997 on Küprose maanteeamet üle läinud arvutipõhisele asjaajamisele. Kõik pärast seda välja antud registreerimistunnistused on trükitud arvutil.

a. Alaliselt Küprosel registreeritud sõidukid

Kõik Küprosel alaliselt registreeritud sõidukid kannavad registreerimismärki, mis koosneb ühe, kahe või kolme ladina tähestiku tähe ja järjekorranumbri 1–999 kombinatsioonist. Igal sõidukil on kaks registreerimismärki: ees valge helkiva taustaga ja taga kollase helkiva taustaga märk. Mõlema märgi tähed ja numbrid on musta värvi.

Suurem osa sõidukeid kannab registreerimismärki kujul TTNNN (nt YW764) või TTTNNN (nt EAY857). Nende liidu kauba tollistaatuse kindlakstegemiseks tuleb kontrollida registreerimistunnistuse asjaomaseid üksikasju, nagu on selgitatud tabelis A.

b. Diplomaatiliseks kasutuseks registreeritud sõidukid (CD või AT)

Diplomaatiliseks kasutuseks registreeritud sõidukitel on registreerimistunnistusele kirjutatud kaks registreerimisnumbrit. Esimene number tähistab alalist registreerimist. Teine number osutab sellele, et sõiduk kuulub diplomaatilisele korpusele.

Diplomaatilisele korpusele kuuluva sõiduki registreerimisnumber koosneb kahe numbri kombinatsioonist, millest üks viitab asjaomase saatkonna või esinduse koodile, millele järgnevad tähed „CD“ või „AT“, ning teine asjaomase saatkonna või esinduse poolt sõidukile antud numbrile.

Nendel sõidukitel on diplomaatiline registreerimisnumber seni, kuni neil on diplomaatiline staatus. Kui diplomaatiline staatus lõpeb, kasutavad nad alalist registreerimisnumbrit. Nende sõidukite liidu kauba tollistaatuse kindlakstegemiseks tuleb kontrollida nende dokumente.

Tabel A

	Maksustamist käsitlev teave (inglise ja kreeka keeles, nagu on kirjutatud registreerimistunnistusele)	Võimalik teabe vorm koos ingliskeelse tõlkega, mis on väiketähtedega
1	Customs duty Τελωνειακός Δασμός	Duty free, Duty partly paid, Duty paid ΠΛΗΡΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗ, ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ, ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ
2	Custom R.C (Customs Relief Code) Κ.Ε Δασμών (Κωδικός Εξαίρεσης Δασμών)	01.01, 01.18, 01.19, 07.02, 07.03, 07.05, 07.06, 07.07, 11(4)α, 11(4)β, 11(4)γ

Tšehhi

1. Tšehhis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui selle registreerimismärk kuulub järgmistesse eriseeriatesse.

   - Ristkülikukujuline registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb 5–7 musta värvi märgist (millest vähemalt üks on täht ja üks on number), nt 1K3 2246. Esimene täht on

piirkonna tunnus. **Eritellimusel valmistatud registreerimismärgil on valgel taustal viis, seitse või kaheksa musta värvi märgist (millest vähemalt üks on täht ja üks on number). Armeesõidukite registreerimismärgil on valgel taustal seitse araabia numbrit (ilma tähtedeta).** Eriotstarbeliste mootorsõidukite ning põllumajandus- ja metsatraktorite registreerimismärgil on ristkülikukujuline kollane taust.

Liikluses on ka mootorsõidukeid varasematesse seeriatesse kuuluvate valgete registreerimismärkidega, millel olev tunnus koosneb kahest või kolmest musta värvi tähest ja neljast numbrist, mis on üksteisest eraldatud sidekriipsuga (nt CHA 63-46). Veoautode, busside ja haagiste varasematesse seeriatesse kuuluvatel registreerimismärkidel on ristkülikukujuline kollane taust.

- Ristkülikukujuline valge registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb musta värvi märkidest ja millel on ekspordiks registreerimisele viitav punane ala, kuhu on kantud registreerimise kehtivusaja lõppkuupäev.
- **Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb mustadest sümbolitest: tähed „EL“, millele järgneb kolm, neli või viis araabia numbrit (elektrisõidukid).**
- **Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb rohelistest sümbolitest: kaks araabia numbrit, millele järgneb täht „V“ ning kaks, kolm või neli araabia numbrit (vanasõidukid).**
- **Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb rohelistest sümbolitest: kaks araabia numbrit, millele järgneb täht „R“ ning kolm või neli araabia numbrit (võidusõiduautod ja mootorrattad).**
- Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk rohelistest sümbolitest koosneva tunnusega, mis osutab sõiduki registreerimisele püsivaks kasutamiseks ja mis koosneb 5–7 märgist, millest esimene täht osutab piirkonnale ja sellele järgnevad araabia numbrid.
- Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk rohelistest sümbolitest koosneva tunnusega, mis osutab sõiduki registreerimisele testsõidukina ja mis koosneb viiest märgist, kus tähele „F“ järgnevad araabia numbrid.

2. Tšehhis registreeritud mootorsõidukil ei ole liidu kauba tollistaatust, kui sellel on **valge** ristkülikukujuline registreerimismärk, millel on **kolm araabia numbrit, millele järgnevad tähed „CD“ või „XX“ või „XS“ või „HC“ ja kaks sinist araabia numbrit** (diplomaatiline korpus või välisesindused), välja arvatud juhul, kui registreerimistunnistusel osutatakse liidu staatusele.

Taani

Taanis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui registreerimistunnistuse alumises lahtris on järgmine märkus: 'IKKE TOLDDOKUMENT VED OMREGISTRERING' (tõlge: ümberregistreerimisel ei pea esitama tollidokumenti).

Eesti

Eestis registreeritakse mootorsõidukid nende jaoks ettenähtud määruse alusel. Mootorsõiduki registreerimismärgil on kolmest tähest ja kolmest numbrist koosnev tunnus. Alates maist 2004 on registreerimismärgi vasakus ääres tunnusmärk „EST".

Soome

Soomes registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud juhul, kui see on registreeritud ajutiselt ekspordiks. Sel juhul on sõidukil registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb ühest tähest ja kuni neljast musta värvi numbrist valgel helkival taustal. Lisaks on registreerimismärgi paremal äärel punasel helkival taustal valget värvi numbrid, mis tähistavad registreerimise kehtivusaja lõppkuud ja -aastat.

Mootorsõidukil ei ole liidu kauba tollistaatust ka juhul, kui sellel on:

1) sõiduki transporti tähistav registreerimismärk, millel on punast värvi täht ja kuni neli numbrit valgel helkival taustal;
2) test-registreerimismärk, millel on vertikaalselt kirjutatud musta värvi sõna „KOE" (= test), üks täht ja kuni kolm numbrit helkival kollasel taustal.

Prantsusmaa

Prantsusmaal registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud juhul, kui selle registreerimismärk kuulub järgmistesse eriseeriatesse:

– CMD, CD, C, K (diplomaatiline või sarnane staatus);
– TT (ajutine elukoht);
– IT (ajutine elukoht);
– WW (garaaž).

Saksamaa

Saksamaal registreeritud mootorsõiduki (mootorsõidukid ja nende haagised) liidu spetsifikatsioonid **kehtivad**, kui on väljastatud Saksa registreerimistunnistus ja kui sõidukil on ristkülikukujuline registreerimismärk, mis koosneb halduspiirkonnale osutavast **kindlast tähekombinatsioonist** (kuni kolm tähte) ja **tunnusest** (koosneb tähtede ja numbrite rühmast). **(Vt näide 1.)**

Tunnuse järel võib registreerimismärgil olla märgitud täht „H“ (vanasõiduki registreerimismärk ajaloolise väärtusega sõidukite puhul, **vt näide 2**) või kindel ajavahemik, mil sõidukit võib teatud aastaajal kasutada (hooajaline registreerimismärk, **vt näide 3**).

Liidu spetsifikatsioonid **ei kehti**, kui sõiduki registreerimismärk:

– sisaldab halduspiirkonnale osutavate tähtede kombinatsiooni puhul üksnes numbrit 0 (diplomaatilise korpuse ja privilegeeritud rahvusvaheliste organisatsioonide spetsiaalsed registreerimismärgid);
– sisaldab üksnes numbritest koosneva tunnuse järel näiteks tunnustähte „A“ ja kehtivusaja lõppkuupäeva, mille väli on punane;
– on ekspordi registreerimismärk (**vt näide 4**);

– kehtib lühikest aega (lühiajaline registreerimismärk): tunnus koosneb üksnes numbritest ja sisaldab kehtivusaja lõppkuupäeva, mille väli on kollane;
– on konkreetselt ette nähtud testimiseks või proovisõiduks või üleandmiseks mõeldud autole (**vt näide 5)**;
– sisaldab punaseid, mitte musti tähti.

Registreerimisnumbrid võivad koosneda ühest või kahest reast.

Näide 1

Halduspiirkonnale osutav kindel tähekombinatsioon ja tunnus

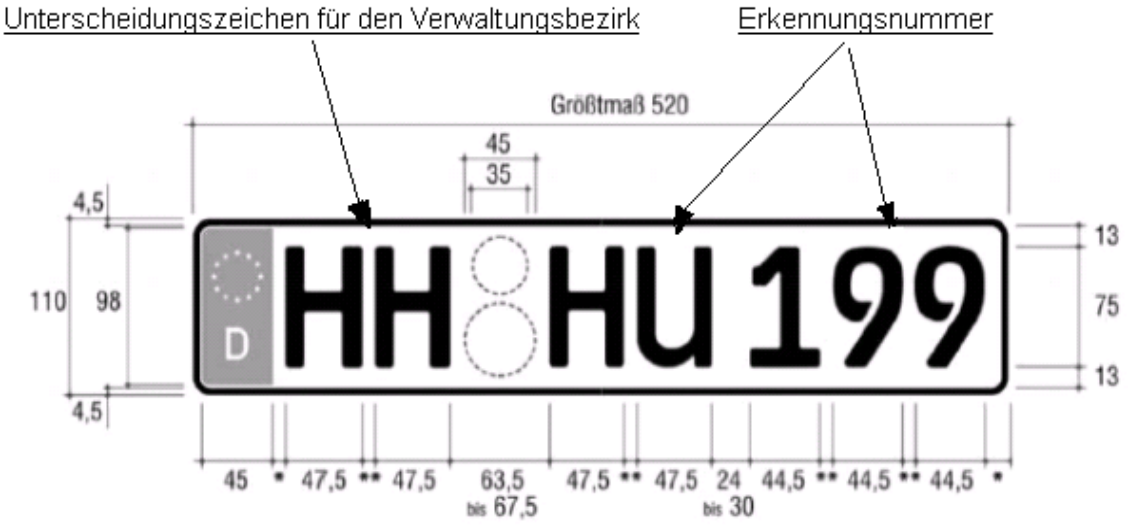

Näide 2 (vanasõiduki registreerimismärk ajaloolise väärtusega sõidukite puhul)

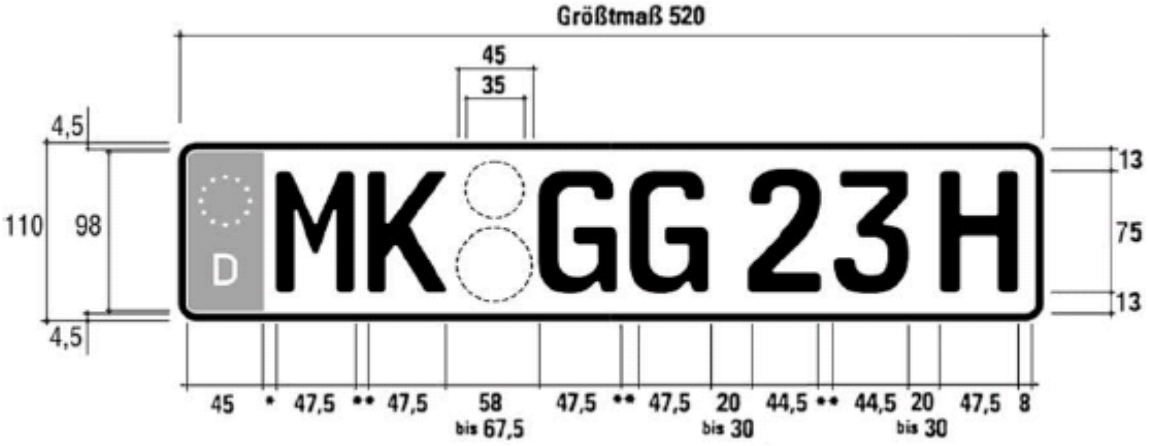

Näide 3 (hooajaline registreerimismärk)

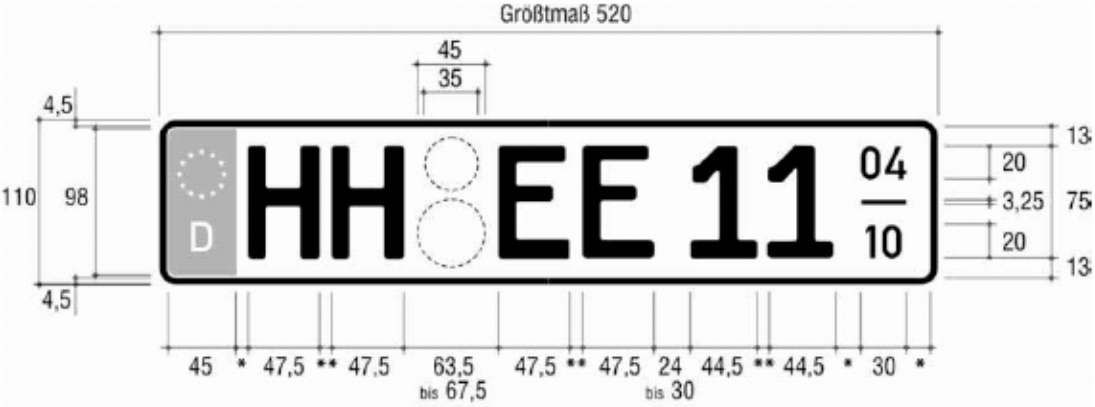

Näide 4 (ekspordi registreerimismärk)

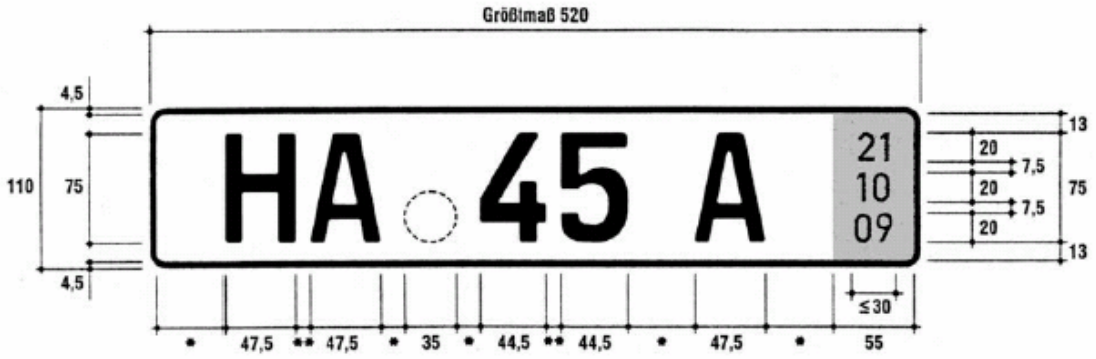

Näide 5 (registreerimismärk sõiduki testimiseks või proovisõiduks või üleandmiseks)

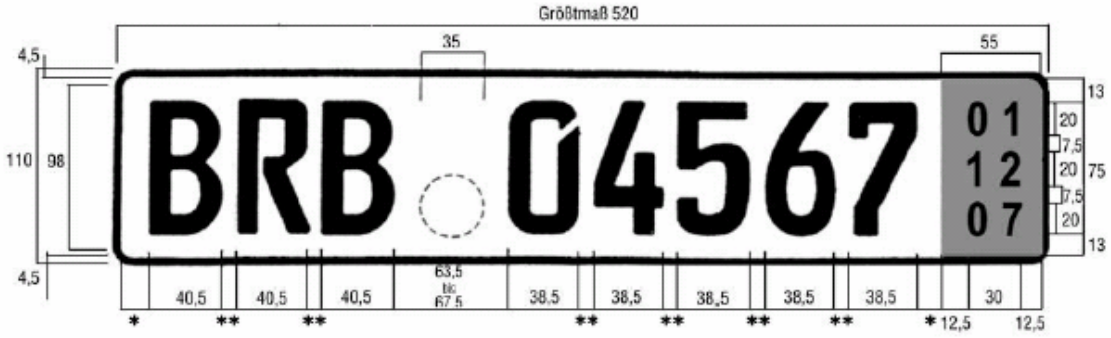

Kreeka

Kreekas registreeritud mootorsõiduk loetakse Kreekas EMÜ asutamislepingu artiklite 9 ja 10 tingimustele vastavaks, kui sellel on valge ristkülikukujuline registreerimismärk, millel olev registreerimistunnus koosneb kolmest tähest ja neljast numbrist (nt BAK 7876) või ainult kuuest numbrist (nt 237.568 – vanem registreerimismärk, mis kehtib siiani), ja registreerimistunnistus vastab vormile T-01-19.

Sõidukil ei ole liidu kauba tollistaatust, kui ristkülikukujulisel registreerimismärgil on numbri ees:

a) tähed CD või ΔΣ (diplomaatiline korpus (roheline registreerimismärk);
b) tähed Ξ A (välisesindus) (kollane registreerimismärk);
c) tähed EX (ajutine import) (valge registreerimismärk).

Ungari

Ungaris registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud juhul, kui selle registreerimismärk kuulub järgmistesse eriseeriatesse:

– V (ajutine viibimine);
– E (esialgne).

Iirimaa

Iirimaal registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus ainult siis, kui selle registreerimismärk kuulub muusse seeriasse kui ZZ (ajutise registreerimise süsteem, koosneb tähtedest ZZ, millele järgneb kordumatu viiekohaline number) ja selle registreerimistunnistusel puudub tolli erimärge (nt viide „Revenue Commissioners“). Sellise märke õigsus peab olema kinnitatud tolli templiga.

Itaalia

Itaalias registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud järgmistel juhtudel:

1) selle registreerimismärk kuulub ühte järgmistest eriseeriatest:

   – E (Escursionisti Esteri),
   – CD (Corpo diplomatico)

2) registreerimismärgil on sõna „PROVA“;

3) registreerimismärgil on tähis „SO“ ja lisaks on registreerimistunnistusel (libretto di circolazione) järgmine märkus:

   „veicolo soggetto a formalità doganali nel caso di transferimento diproprieta o di transferimento di residenza del proprietario dal territorio di Livigno ad altro comune. Produrre documento doganale al p.r.a. di Sondrio.“

Läti

Lätis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui sellel on valge ristkülikukujuline registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb (tavaliselt) kahest musta värvi tähe ja ühe kuni nelja musta värvi numbri kombinatsioonist (nt EP-6037), (kuid võib esineda ka registreerimismärke, millel on ainult tähed või ainult numbrid), ja selle kohta on välja antud Läti registreerimistunnistus. Registreerimismärgi paremas ääres on ka Läti riigilipp või Euroopa Liidu sinine 12 tähega lipp (alates 1. maist 2004) ja kaks musta värvi tähte (LV).

Leedu

Leedus registreeritud mootorsõidukitel on liidu kauba tollistaatus, kui on väljastatud registreerimistunnistus ja kui sõidukil on ristkülikukujuline registreerimismärk (mõõtmed: 520 × 110 mm või 300 × 150 mm), mis on valge ja helkiv ning millel on korduv ohutusmärgis. Registreerimismärgi vasakul küljel on sinine riba ning ääris, tähed ja numbrid on mustad. Registreerimismärgi vasakul küljel oleval ribal on ELi sümbol ja Leedut tähistav valge tunnus „LT“. Leedu registreerimismärkide pealiskirju ja nende kombinatsioone kirjeldatakse allpool.

- Autode registreerimismärgil on kolm tähte ja kolm numbrit, haagistel ja poolhaagistel kaks tähte ja kolm numbrit, mootorratastel kolm numbrit ja kaks tähte (mõõtmed: 250 × 150 mm, 185 × 210 mm või 520 × 110 mm), mopeedidel (mootorratastel) kaks numbrit ja kolm tähte (mõõtmed: 145 × 120 mm või 520 × 110 mm) ning võimsatel neliratastel kaks numbrit ja kaks tähte (mõõtmed: 250 × 150 mm) (vt näide 1). Vanasõidukite registreerimismärgil on täht „H“ ja viis numbrit, mis tähistavad järjekorranumbrit. Seda liiki registreerimismärgid on kättesaadavad alates 3. aprillist 2018 (vt näide 2).

- Isiklikul registreerimismärgil, millel on tellija valitud pealiskiri, on üks kuni kuus sümbolit, millest üks peab olema number (vt näide 3).

- Elektrisõiduki registreerimismärgil on kaks tähte (täht „E“ ja muu tähestiku täht tõusvas järjekorras) ja neli numbrit, mis tähistavad järjekorranumbrit. Seda liiki registreerimismärgid on kättesaadavad alates 1. juulist 2016 (vt näide 4).

- Taksode registreerimismärgil on täht „T“ ja viis numbrit. Seda liiki registreerimismärgid on kättesaadavad alates 3. aprillist 2018 (vt näide 5).

Näide 1

Autodele

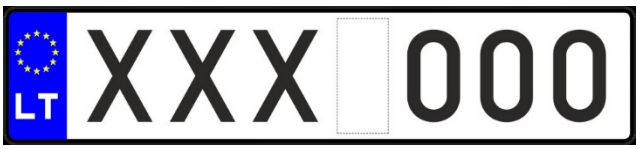

Haagistele või poolhaagistele

Mootorratastele

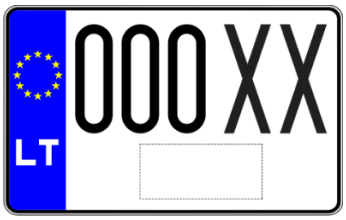

Näide 2

Näide 3

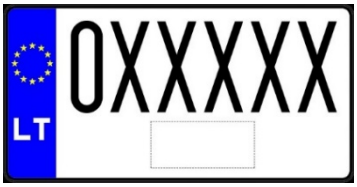

Näide 4

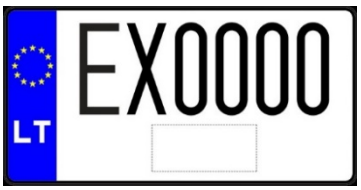

Näide 5

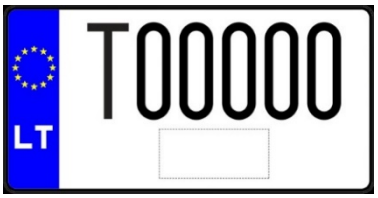

Leedus registreeritud mootorsõidukitel ei ole liidu kauba tollistaatust, kui sõidukil on järgmist tüüpi registreerimismärk.

- **Diplomaatilise sõiduki** ristkülikukujuline registreerimismärk välisesinduste ja rahvusvaheliste organisatsioonide jaoks.

  Sellel registreerimismärgil on roheline helkiv taust ja korduv ohutusmärgis. Märgi ääris, tähed ja numbrid on valged. Seda liiki registreerimismärkidel on kuus numbrit. Kaks esimest numbrit tähistavad välisministeeriumi protokolliteenistuse poolt vastavalt Leedus kehtivale välisesinduste akrediteerimise korrale antud välisesinduse koodi. Kolmas number tähistab sõiduki kategooriat (sõiduki omanikuks oleva isiku staatus). Kolm viimast numbrit tähistavad registreerimismärgile väljastatud järjekorranumbrit. Seda liiki registreerimismärgid on kättesaadavad alates 11. oktoobrist 2004 (vt näide 6).

- **Ajutine edasimüüja** ristkülikukujuline registreerimismärk.

  Sellel registreerimismärgil on valge helkiv taust ja korduv ohutusmärgis. Registreerimismärgi vasakul küljel on sinine riba ning ääris, tähed ja numbrid on punased. Registreerimismärgi vasakul küljel oleval sinisel ribal on ELi sümbol ja Leedut tähistav valge tunnus „LT“. Ajutisi registreerimismärke võib väljastada autodele, haagistele ja mootorratastele. Autode ja haagiste registreerimismärgil on täht „P“ ja viis numbrit, mis tähistavad järjekorranumbrit, ning mootorrataste registreerimismärgil on täht „P“ ja neli numbrit, mis tähistavad järjekorranumbrit. Ajutised registreerimismärgid on kättesaadavad alates 30. septembrist 2004. Alates 3. aprillist 2018 on seda liiki registreerimismärke väljastatud piiramata ajaks. Neid registreerimismärke võib kasutada üksnes sõidukitel, mille juurde need kuuluvad, ja üksnes Leedu territooriumil asuvatel avalikel teedel (vt näide 7).

- **Ajutine transiidiks** mõeldud ristkülikukujuline registreerimismärk.

Sellel registreerimismärgil on valge helkiv taust ja korduv ohutusmärgis. Registreerimismärgi vasakul küljel on sinine riba ning ääris, tähed ja numbrid on punased. Registreerimismärgi vasakul küljel oleval sinisel ribal on ELi sümbol ja Leedut tähistav valge tunnus „LT“. Seda liiki registreerimismärke võib väljastada Leedust eksporditavatele autodele, haagistele ja mootorratastele (vt näide 8).

Sellise registreerimismärgiga mootorsõidukil ei pruugi olla liidu kauba tollistaatust. Staatuse kindlakstegemiseks tuleb kontrollida registreerimistunnistust.

Näide 6

Autodele ja haagistele:

Formaat 1 520 × 110 mm

Formaat 2 300 × 150 mm

Mootorratastele:

Formaat 3 250 × 150 mm

Formaat 5 182 × 210 mm

Mopeedidele:

Formaat 4 145 × 120 mm

Näide 7

Autodele ja haagistele:

520 × 110 mm

300 × 150 mm

Mootorratastele:

250 × 110 mm

Näide 8

Autodele ja haagistele:

520 × 110 mm

300 × 150 mm

Mootorratastele:

250 × 110 mm

Luksemburg

Luksemburgis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud järgmistel juhtudel:

1) registreerimistunnistusel (carte grise) on järgmine märkus:

„DOUANE - ADMISSION TEMPORAIRE
Duties when sold“

Malta

Maltal registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui sellel on kaks ristkülikukujulist registreerimismärki.

Üks neist tuleb kinnitada sõiduki ette ja teine taha nii, et kõik numbrid oleksid registreerimismärgil püstiasendis.

Malta registreerimismärgil on kolm numbrilist, tähelist või tähtnumbrilist märgikombinatsiooni.

Registreerimismärgil on ka ELi 12 tähega embleem, mille all on täht M. Registreerimismärgil on ka hologramm, mille all on registreerimismärgi järjekorranumber.

Maltal registreeritud mootorsõidukitel ei ole liidu kauba tollistaatust, kui registreerimismärgil olev tunnus sisaldab järgmisi märgikombinatsioone:

CD* ***	**Diplomaadid**
TRIAL RN ***	**Mootorsõidukite importijad**
DDV ***	**Diplomaatilised külalised**
PRO ***	**Protokoll**
DMS ***	**Diplomaatilised esindused**
*** **X**	**Edasimüüjate eksport**
TF* ***	**Maksuvaba**
GV* ***	**Valitsuse sõidukid**
GM **	**Ministeeriumide sõidukid**

Madalmaad

Madalmaades registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud juhul, kui registreerimistunnistusel (kentekenbewijs) on järgmised tähed ja numbrid:

CD-xx-xx

xx-CD-xx

CDJ-xxx

BN-xx-xx

GN-xx-xx

Poola

Poolas registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui sellel on:

1) ristkülikukujuline registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb musta värvi tähtedest ja numbritest (kuni seitse sümbolit, millest vähemalt üks on täht) valgel või kollasel helkival taustal (vanasõidukid), punast värvi sümbolitest valgel helkival taustal (testsõidukid), valget värvi sümbolitest helkival sinisel taustal (diplomaatiline või samalaadne staatus) ja valget värvi sümbolitest mustal taustal (siiani kehtivad varasemad registreerimismärgid), ning
2) asjaomasele sõidukile on välja antud Poola registreerimistunnistus.

Portugal

1. Portugalis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui sellel on ristkülikukujuline valge registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb kahest musta värvi tähest ja neljast numbrist, mis on eraldatud sidekriipsudega (nt AB-32-46). Registreerimistunnistus on vormil „LIVRETE 1227“.

2. Tähti CD, CC või FM kujutava valge ristkülikukujulise registreerimismärgiga sõidukid kuuluvad diplomaatilisele korpusele ja neil ei pruugi olla liidu kauba tollistaatust. Staatuse kindlakstegemiseks tuleb kontrollida registreerimistunnistust.

Rumeenia

Rumeenias kasutatakse kolme liiki mootorsõidukite registreerimismärke: alalised, ajutised ja diplomaatilise korpuse jaoks ettenähtud registreerimismärgid.

Rumeenias **alaliselt registreeritud** mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus.

Registreerimismärkidel on järgmine struktuur: LL NN XXX, kus LL osutab piirkonnale ja koosneb ühest või kahest tähest, NN on esimene osa järjekorranumbrist vahemikus 01–99 ja XXX on teine osa järjekorranumbrist, mis koosneb kolmest tähest vahemikus AAA–ZZZ.

Registreerimismärgil on alumiiniumist kinniti ja helkiv valge taust, tähed ja numbrid on musta värvi ning need on esitatud asjaomase sõiduki registreerimistunnistusel.

Ajutiselt registreeritud või **diplomaatilisele korpusele** kuuluvatel mootorsõidukeid ei loeta liidu sõidukiteks, välja arvatud juhul, kui kaasasolevad dokumendid seda tõendavad.

Ajutine registreerimismärk määratakse välismaistele sõidukitele ja haagistele, mis on hõlmatud ajutise impordi korraga või mis on ette nähtud ekspordiks.

Ajutistel registreerimismärkidel on järgmine struktuur: LL NNNNNN F, kus LL osutab piirkonnale ja koosneb ühest või kahest tähest, NNNNNN on järjekorranumber vahemikus

101–999999 ja F on punasel taustal olev murdarv, millel on kahe numbriga tähistatud kuu ja aasta, mil registreerimismärk kehtetuks muutub.

Registreerimismärgil on alumiiniumist kinniti ja helkiv valge taust, tähed ja numbrid on musta värvi ning need on esitatud asjaomase sõiduki registreerimistunnistusel. Registreerimistunnistusel ei ole märgitud, kas mootorsõiduk on pärit EList või mitte.

Diplomaatiliste esinduste, konsulaatide ja nende töötajate ning muude Rumeenias tegutsevate diplomaatilise staatusega organisatsioonide ja välismaalaste mootorsõidukite registreerimismärkidel on järgmine struktuur: üks tähistest CD, CO või TC ja kaks kolmenumbrilist tunnust.

Registreerimismärgil on helkiv valge taust, tähed ja numbrid on sinist värvi ning need on esitatud asjaomase sõiduki registreerimistunnistusel.

Slovaki Vabariik

1. Slovaki Vabariigis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui selle registreerimismärk kuulub ühte järgmistest eriseeriatest.

   – Riskülikukujuline valge registreerimismärk, millel on mustaga kujutatud kaks tähte ja viis sümbolit (kolm numbrit ja tähepaar), mis on omavahel eraldatud sidekriipsuga (nt BA-858BL). Esimene täherühm osutab piirkonnale. Teine sümbolirühm pärast sidekriipsu võib koosneda viiest tähest või tähtedest esimesel neljal positsioonil ja numbrist viiendal positsioonil, või tähtedest esimesel kolmel positsioonil ning numbritest neljandal ja viiendal positsioonil.

   – Ringluses on ka mootorsõidukeid valgete registreerimismärkidega, mis kuuluvad varasematesse seeriatesse, millel on musta värvi kombinatsioonid kahest või kolmest tähest ja neljast kahekaupa rühmitatud ja sidekriipsuga eraldatud numbrist (nt BA 12-23).

   – Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk kahes reas olevate punaste märkidega. Esimene rida koosneb kahest tähest, mis osutavad piirkonnale, ja teine rida tähest „M“, millele järgneb kolm numbrit. Pärast tähte „M“ võib olla veel üks täht. Selliseid registreerimismärke väljastatakse uutele sõidukitele, uutena ostetud sõidukitele või testitavatele sõidukitele.

   – Ristkülikukujuline eriotstarbeline kollane registreerimismärk, millel on kahes reas musta värvi numbrid. Esimene rida koosneb kahest tähest, mis osutavad piirkonnale, ja teine rida koosneb tähest „V“, mille järel on kolm numbrit. Pärast tähte „V“ võib olla veel üks täht. Selliseid registreerimismärke võidakse väljastada ekspordiks registreeritud sõidukitele. Üleval paremas servas on kehtivusaja lõppkuupäeva väli.

– Ristkülikukujuline eriotstarbeline kollane registreerimismärk, millel on kahes reas punast värvi numbrid. Esimene rida koosneb kahest tähest, mis osutavad piirkonnale, ja teine rida koosneb tähest „H“, mille järel on kolm numbrit. Pärast tähte „H“ võib olla veel üks täht. Selliseid registreerimismärke võidakse väljastada vanasõidukitele.

– Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk, millel on kahes reas sinist värvi numbrid. Esimene rida koosneb kahest tähest, mis osutavad halduspiirkonnale, ja teine rida koosneb tähest „S“, mille järel on kolm numbrit. Pärast tähte „S“ võib olla veel üks täht. Selliseid registreerimismärke väljastatakse spordis kasutatavatele sõidukitele.

– Ristkülikukujuline eriotstarbeline valge registreerimismärk, millel on kahes reas rohelist värvi numbrid. Esimene rida koosneb tähest „C“, millele võib järgneda veel üks täht, ja teine rida koosneb viiest numbrist. Selliseid registreerimismärke väljastatakse sõidukitele, mille üksikisikud on Slovaki Vabariiki importinud ja mille tehniline seisukord ei ole heaks kiidetud, või muudele sõidukitele.

2. Mootorsõidukid, millel on ristkülikukujuline sinine registreerimismärk, millel on tähed „EE“ või „ZZ“, millele järgneb kollasega viis numbrit, kuuluvad diplomaatilisele korpusele või välisesindustele ning nendel ei pruugi olla liidu kauba tollistaatust. Liidu staatuse kindlakstegemiseks tuleb kontrollida registreerimistunnistust.

Sloveenia

Sloveenias registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, kui sellel on ristkülikukujuline registreerimismärk, millel on tähtnumbriline registreerimistunnus (3–6 tähte või tähe ja numbri kombinatsioon, mis vastab piirkonnale), ja kui sõidukile on välja antud Sloveenia registreerimistunnistus.

Hispaania

1. Mootorsõiduki registreerimismärgil on kaks täherühma. Esimene osutab piirkonnale, nt MA – Malaga, M – Madrid; teine koosneb ühest või kahest tähest) ja numbrirühmast (0000–9999), mis on kahe täherühma vahel (nt MA-6555-AT).

   Liikluses on ka sõidukeid varasematesse seeriatesse kuuluvate registreerimismärkidega, millel olev tunnus koosneb ühe või kahe tähe ja kuni kuue numbri kombinatsioonist, nt M-636.454.

Alates 2002. aasta oktoobrist on mootorsõidukil registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb neljast numbrist, millele järgneb kolm tähte, mis ei osuta piirkonnale (nt 4382 BRT).

Eespool nimetatud korra alusel Hispaanias registreeritud mootorsõidukid loetakse liidu kauba tollistaatust omavaks.

2. Hispaanias registreeritud mootorsõidukil ei ole liidu kauba tollistaatust, kui selle registreerimismärk kuulub järgmistesse eriseeriatesse.

– CD, CC.
– Turisti-registreerimismärk, millel olev tunnus koosneb kahest numbrirühmast (esimene 00–99, teine 0000–9999) ja ühest täherühmast (olenevalt olukorrast üks või kaks tähte); rühmad on eraldatud sidekriipsuga, nt 00-M-0000.
– Turisti-registreerimismärgil on vertikaalne punane 3 cm laiune riba, kuhu on valgega märgitud asjaomase aasta kaks viimast numbrit (ülestikku) ja kuu Rooma numbritega (araabia numbrite all). Nt 00-M-0000 - 86VI. Sellise registreerimismärgiga määratakse kindlaks kuupäev, mil ajutise liiklemise luba lõpeb.

Rootsi

Rootsis registreeritud mootorsõidukil on liidu kauba tollistaatus, välja arvatud juhul, kui see on ajutiselt registreeritud ekspordiks. Sel juhul on registreerimismärgil valged numbrid punasel taustal. Registreerimismärgi paremal ja vasakul äärel on ajutise registreerimise lõppkuupäev (aasta, kuu, kuupäev). Lisaks registreerimismärgile on omanikul eriotsus, milles on nimetatud ajutise registreerimise tüüp.

Muudel ajutiselt registreeritud mootorsõidukitel on liidu kauba tollistaatus.

Ühendkuningriik (ainult Põhja-Iirimaa)

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli artikli 13 kohaselt on Põhja-Iirimaal registreeritud mootorsõidukil liidu kauba tollistaatus, kui selle registreerimismärgil on järgmine teave ning registreerimistunnistusele ei ole kantud sõnu „Customs restriction“ või „Customs concession“ või „Warning: Customs duty and tax have not been paid on this vehicle“. Sõiduki ees oleval registreerimismärgil on mustad sümbolid valgel taustal. Tagumisel registreerimismärgil on mustad sümbolid kollasel taustal.

- **Põhja-Iirimaa**

  Kolm tähte ja kuni neli numbrit, nt CDZ 1277.

II.8.4 Regulaarlaevaliini valdkonna pädevate asutuste loetelu

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

II.8.5 Kinnitus selle kohta, et merekalapüügisaadused ja sellistest saadustest saadud kaubad on puutumata

Reference to the Fishing Trip:

Vessel Information

Vessel name: Radio Callsign: Register and Page:

CERTIFICATE OF NON-MANIPULATION

The undersigned Customs Authority hereby certifies that the products of sea-fishing and/or goods obtained from the said products have remained under customs supervision throughout their stay and have undergone no handling other than that necessary for their preservation.

Products of sea-fishing (name and type):

Gross mass (kg):

Goods obtained from products of sea-fishing (kind):

Description of the goods:

Gross mass (kg):

Date of arrival of the products/goods:

Date of departure of the products/goods:

Means of transport used for reconsignment to the customs territory of the Union:

Address of the Customs Authority:

Country or territory:
Date:

Captain of the Fishing Vessel

Signature and Stamp

Customs Authority

Signature and Stamp

Certification of non-manipulation for products of sea-fishing and/or goods obtained from said products transhipped and transported through a country or territory that is not part of the customs territory of the Union (Articles 130 and 133 of Commission Delegated Regulation (EU) 2015/2446 of 28 July 2015 and Article 214 of Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 of 24 November 2015).

Esitatud vorm on välisdokument ning ei pruugi tingimata kajastada Euroopa Komisjoni seisukohta ega arvamust. Komisjon ei vastuta selle täpsuse ega ajakohasuse eest.

II.8.6 Singapuris väljastatav kinnitus selle kohta, et kaup on puutumata

Original

1. Name & Address of Shipping Agent/ Freight Forwarder	SINGAPORE CUSTOMS 55 Newton Road #07-01 Revenue House Singapore 307987 Tel : 6355 2000 Fax : 6337 6361 E-mail: customs_cnmcfsHQ@customs.gov.sg **CERTIFICATE OF NON-MANIPULATION** No. .....

2. Details of Consignment			
Item(s) Description		Quantity/ Gross Weight	
Country of Origin of Goods		Outward Bill of Lading No./ Air Waybill No.	
Date of Discharge in Singapore		Date of Departure from Singapore	
Country of Final Destination		Outgoing Vessel/ Vehicle/ Flight No.	

3. Declaration by Shipping Agent/Freight Forwarder

I/We undertake that

a) The goods indicated, when transshipped via Singapore, will not undergo operations beyond the following:
   i. ensuring the preservation of goods in good condition for the purpose of transport or storage;
   ii. facilitating shipment or transportation; and
   iii. packaging or presenting goods for sale.

b) all information provided for above is true and correct.

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: (company stamp)

4. Certification by Singapore Customs

We certify that, to the best of our knowledge, the declaration by the shipping agent/ freight forwarder is true and correct.

This Certificate is issued without any prejudice or liability whatsoever on our part arising from any circumstances.

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: (stamp)

SC-A-009 (Ver 3 – 01/17)

Vastutuse välistamine. Esitatud vorm on välisdokument ning ei pruugi tingimata kajastada Euroopa Komisjoni seisukohta ega arvamust. Komisjon ei vastuta selle täpsuse ega ajakohasuse eest.

III OSA – TAGATISED

III.1 Sissejuhatus

III osa käsitleb transiiditagatisi.

Jaotis III.1.1 sisaldab sissejuhatust ja viiteid õigusaktidele, mis käsitlevad transiiditagatisi.

Jaotis III.1.2 sisaldab transiiditagatistega seotud üldsätteid.

Jaotises III.1.3 kirjeldatakse üksiktagatist.

Jaotises III.1.4 kirjeldatakse üldtagatist ja tagatise esitamisest vabastamist.

Jaotis III.1.5 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis III.1.6 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis III.1.7 sisaldab lisasid.

III.1.1 Tagatise otstarve

Tollimaksud ja muud kauba suhtes rakendatavad maksud peatatakse ajutiselt, kui see kaup vabastatakse ühistransiidi / liidu transiidi jaoks. Selleks et tagada tolli- ja muude maksude tasumine, kui transiitveo käigus peaks tekkima (tolli)võlg, nõutakse protseduuri pidajalt tagatise esitamist.

Transiiditagatiste õiguslikud alused on järgmised:

- konventsiooni artikkel 10;
- konventsiooni I liite artiklid 9–13 ja 74–80;
- konventsiooni I liite I lisa;
- konventsiooni III liite lisad C1−C7;
- liidu tolliseadustiku artiklid 89–98;
- delegeeritud määruse artiklid 82 ja 85;
- rakendusmääruse artiklid 148, 150–152, 154–162;
- rakendusmääruse lisad 32-01, 32-02, 32-03 ja 32-06;
- rakendusmääruse lisa 72-04.

.

III.1.2 Tagatise liigid

Konventsiooni I liite art 11 ja art 55 p a

LTS art 89 lg 5 ja art 92 lg 1

Tagatis võidakse esitada sularahasissemakse kujul või selle võib anda käendaja. Tagatis peab olema kas üksiktagatis, millega tagatakse üks transiitvedu, või üldtagatis, millega tagatakse mitu vedu. Käendaja antavaks üksiktagatiseks võivad olla maksekviitungid, mille käendaja protseduuri pidajale välja annab, või käendaja kohustus. Üldtagatise kasutamine on standardeeskirjade lihtsustus ja seetõttu on selleks vaja luba.

III.1.3 Tagatise esitamisest vabastamine

Konventsiooni I liite art 13

LTS art 89 lg 7, 8 ja 9

ÜDA art 24 lg 2

Erandkorras ei nõuta tagatist järgmistel juhtudel.

– Tagatise esitamisest vabastamine seadusest tulenevalt:

- kauba vedu Reini jõel, selle veeteedel, Doonau jõel ja selle veeteedel;
- kauba vedu kinnistranspordiseadme abil;
- kaup, mis on suunatud ühis- / liidu transiidiprotseduurile, kasutades elektroonilise veodokumendi lihtsustust lennu- ja

meretranspordi puhul (viimane puudutab ainult liidu transiidiprotseduuri);

- liidus – kui imporditollimaksu summa ei ületa statistilise väärtuse läve, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega (ELT L 152, 16.6.2009, lk 23)) artikli 3 lõikes 4;
- liidus – riikidelt, piirkondlikelt ja kohalikelt omavalitsustelt ning teistelt avalik-õiguslikelt organisatsioonidelt tegevuste suhtes, millega nad on hõivatud kui riigiasutused.

Reini jõe veeteed on määratletud lisas III.7.2. Selle teabe on andnud asjaomaste riikide tolliasutused.

– Tagatisest vabastamine üksnes ühistransiidiprotseduuri riikide suhtes kehtiva siseriikliku otsusega:

Konventsiooni art 10 lg 2 p a

- konventsiooniosaliste kahe- või mitmepoolse kokkuleppe alusel, kui on tegu ainult nende osaliste territooriume hõlmavate protseduuridega;

Konventsiooni art 10 lg 2 p b

- lähtetolliasutuse ja esimese vahetolliasutuse vahelise veo suhtes vastavalt asjaomase konventsiooniosalise otsusele.

III.1.4 Kehtivusala

Konventsiooni art 10 lg 1

Konventsiooni I liite art 19 lg 2 ja art 21 lg 2

Üldiselt peab tagatis kehtima üksnes nende konventsiooniosaliste suhtes, mida ühis- / liidu transiitvedu läbib. Erandina kehtivad sularahasissemakse teel või maksekviitungite kujul esitatud üksiktagatised kõikides konventsiooniosalistes riikides.

Kui tagatis kehtib üksnes asjaomastes konventsiooniosalistes riikides, on võimalik kehtivusala piirata. Käendaja võib käendaja kohustuses läbi kriipsutada ühe või mitme konventsiooniosalise või Andorra või San Marino nime. Selle tulemusel kehtib tagatis kõikides konventsiooniosalistes ja teistes riikides, mida ei ole läbi kriipsutatud. Tagatis ei kata siiski ühistransiitvedusid Andorrasse ja Andorrast ning San Marinosse ja San Marinost, sest nende suhtes konventsiooni ei kohaldata.

Liidu transiidiprotseduuri puhul kehtib tagatis kõikides liikmesriikides ning Andorras ja San Marinos. Kui ELi või Andorra või San Marino nimi on käendaja kohustuses läbi kriipsutamata ja kui protseduuri pidaja peab kinni tagatise kasutamise tingimustest, tohib protseduuri pidaja esitada liidu transiitveoks liidu piires ja/või liidu ja ühe sellise riigi vaheliseks transiitveoks tagatise, mida on aktsepteerinud või lubanud liiduvälise konventsiooniosalise pädev asutus.

III.1.5 Tagatiste tabel

	Üksiktagatis			**Üldtagatis**
	Sularahasisse makse	**käendaja kohustus**	**maksekviitung**	
Kasutusala	üks vedu	üks vedu	üks vedu	mitu vedu
Kehtivusala	piiranguteta	piirang võimalik	piiranguteta	piirang võimalik
Nõutav tagatissumma	100 % (tolli)võlast	100 % (tolli)võlast	100 % (tolli)võlast	100 % 50 % 30 % 0 % tollivõla limiidist
Sertifikaatide kehtivusaeg	–	–	kuni üks aasta alates väljaandmise kuupäevast	kaks aastat (võimalik ühekordne pikendamine kaheks aastaks)
Tõendus	Protseduuri	Käendaja	Käendaja	Käendaja kohustus

	Üksiktagatis			Üldtagatis
	Sularahasisse makse	**käendaja kohustus**	**maksekviitung**	
tagatise esitamise kohta	pidaja sularahasisse makse	kohustus (näidis konventsiooni III liite C1 lisas / rakendusmääruse lisas 32-01)	kohustus (näidis konventsiooni III liite C2 lisas / rakendusmääruse lisas 32-02)	(näidis konventsiooni III liite C4 lisas / rakendusmääruse lisas 32-03)

III.2 Üldsätted

III.2.1 Tagatise vajalikkus

III.2.1.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 10 lg 1

Tekkida võiva (tolli)võla tasumist kindlustava tagatise esitamine on tingimuseks, et kaupa saaks vedada ühis- või liidu transiidiprotseduuri alusel.

LTS art 89 lg 2

Selleks et tagada kõnealuste summade tasumine, arvutatakse tagatissumma vastavalt kasutatavat tagatist käsitlevatele asjakohastele sätetele.

III.2.1.2 Eiramised

Konventsiooni I liite art 30

LTS art 89 lg 2, art 94 lg 3 ja art 95

Kui transiidideklaratsioonis puuduvad andmed tagatise kohta või kui talitluspidevuse protseduuri puhul ei esitata lähtetolliasutusele nõutavat tagatisdokumenti, ei tohi deklaratsiooni aktsepteerida.

Kui tagatissumma osutub ebapiisavaks, ei tohi lähtetolliasutus kaupu transiidiks vabastada, kui ei esitata tagatist, mis katab kogu tekkida võiva (tolli)võla summa.

Lähtetolliasutus peab kauba vabastamisest keelduma ka siis, kui talitluspidevuse protseduuri puhul ilmneb esitatud dokumentidest, et vastava transiitveo protseduuri pidajale ei ole antud tagatist.

III.2.2 Tagatissumma arvutamine

III.2.2.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 10 lg 1

Tagatissumma tuleb arvutada nii, et see hõlmaks kogu tekkida võiva (tolli)võla summa.

LTS art 89 lg 2

III.2.2.2 Arvutamine

Konventsiooni I liite art 18 ja 74

RA art 148 ja 155

Üldiselt tuleb tagatis arvutada selliste kõrgeimate määrade põhjal, mida lähteriigis sellise kauba suhtes kohaldatakse. Arvutamisel tuleb arvestada kõiki tolli- ja muid makse – nt aktsiisimaksu ja käibemaksu –, mida selliste kaupade importimisel üldiselt kohaldatakse. Kõrgeimad tollimaksude määrad tulenevad kokkuleppelistest tariifidest. Seejuures ei võeta arvesse näiteks selliseid soodustusi nagu soodusmäärad või kvoodid, mis sõltuvad tõenduse esitamisest vabasse ringlusse lubamisel.

Arvutamise aluseks võetakse imporditollimaksud, mida kohaldataks lähteriigis sama liiki kauba tollivormistusel selle kauba omamaiseks vabasse ringlusse lubamiseks. Konventsiooniosalises riigis vabas ringluses olevaid kaupu tuleb käsitada kolmandast riigist imporditud kaubana.

Sama kehtib liidu kauba suunamisel liidu transiidiprotseduurile sihtkohaga ühistransiidiprotseduuri riigis. Tagatise summa arvutamisel käsitatakse sellist kaupa liiduvälise kaubana, et tagatis kataks tekkida võiva (tolli)võla liiduvälises konventsiooniosalises riigis.

Konventsiooni I liite art 74 lg 2

RA art 155 lg 3

Asjaomased kaubad klassifitseeritakse tollitariifi järgi, ent kui klassifitseerimine ei ole võimalik või asjakohane, võidakse tagatise summa määrata hindamise teel. Hindamisel tuleb tagada, et tagatis kataks kogu tekkida võiva (tolli)võla summa. Erandjuhul, kui ka selline hindamine ei ole võimalik, loetakse tagatise summaks 10 000 eurot. See põhimõte kehtib nii üld- kui ka üksiktagatiste suhtes.

III.2.3 Käendaja

III.2.3.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 12

Käendaja peab olema füüsiline või juriidiline kolmas isik.

LTS art 94

Käendaja ja protseduuri pidaja peavad olema eri isikud.

III.2.3.2 Asukoht ja heakskiitmine

Käendaja asukoht peab olema selles konventsiooniosalises riigis, kus tagatis esitatakse, ja käendajal peab olema tagatist nõudva tolliasutuse heakskiit.

Selline heakskiit antakse vastavalt asjaomases riigis kehtivatele sätetele. Seega põhineb käendaja ja pädevate asutuste vaheline õigussuhe transiidieeskirjade üldraamistiku piires siseriiklikul õigusel.

Liidus ei pea käendajal olema tolli heakskiitu, kui käendajaks on liidus vastavalt kehtivatele liidu sätetele akrediteeritud krediidiasutus, finantsasutus või kindlustusselts.

Toll võib keelduda sellise käendaja heakskiitmisest, kes ei taga tema hinnangul (tolli)võla tasumist ettenähtud aja jooksul.

Igas riigis, kus käendaja tagatis kehtib, peab tal olema ametlik aadress, või kui riigi seadustega sellist aadressi ei nõuta, peab ta olema sinna määranud oma esindaja. Sellest ametlikust aadressist tuleneb vastavalt asjaomase riigi seadustele registreeritud asukoht, kus pädevad asutused saavad kirjalikult, õiguslikult siduval kujul täita kõik käendajaga seotud formaalsused ja protseduurid. Esindaja peab olema käendaja määratud füüsiline või juriidiline isik.

Sellega tagatakse, et käendajale edastatavad teated ja käendajaga seotud õigustoimingud saab kontrollitavalt käendajani toimetada mis tahes riigis, kus võib tekkida tollivõlg seoses transiidiprotseduurile suunatud kaubaga.

ETTEVÕTJA
1. Käendaja peab võtma kirjalikult kohustuse tasuda tagatud (tolli)võlasumma.
2. Käendaja kohustub oma ametlike aadresside muutmisel saatma tagatistolliasutusele oma kohustuse lisa, milles on esitatud uued ametlikud aadressid.

III.2.3.3 Vastutus

Konventsiooni I liite art 117

LTS art 94

DA art 85

Käendaja vastutus põhineb sellel, et tagatistolliasutus aktsepteerib tema kohustuse. See vastutus hakkab kehtima alates kuupäevast, mil lähtetolliasutus vabastab kaubad käendaja tagatisega kaetud transiitveoks.

Käendaja vastutus piirdub käendaja kohustuses näidatud maksimumsummaga. Sellest suuremaid nõudeid ei saa käendaja vastu esitada.

Kui ühis- / liidu transiidiprotseduuri ei ole lõpetatud, peab lähteriigi toll üheksa kuu jooksul alates kuupäevast, mil kaup esitati sihttolliasutusele, käendajale teatama, et protseduuri ei ole lõpetatud.

Kui protseduur on pärast üheksakuulist ajavahemikku endiselt pooleli, peab lähteriigi toll kolme aasta jooksul alates transiidideklaratsiooni aktsepteerimise kuupäevast käendajale teatama, et temalt nõutakse või võidakse nõuda (tolli)võla tasumist. Teates esitatakse tolli viitenumber ja transiidideklaratsiooni kuupäev, lähtetolliasutuse nimi, protseduuri pidaja nimi ja asjaomane summa.

Kui kumbagi teadet nimetatud tähtaja jooksul käendajale ei saadeta, vabaneb ta oma kohustustest. Kui käendajale on saadetud üks nimetatud teadetest, tuleb talle teatada ka võla tasumisest või protseduuri lõpetamisest.

III.2.3.4 Käendaja või tema kohustuse heakskiitmise kehtetuks tunnistamine ja käendaja kohustuse tühistamine

Konventsiooni I liite art 23

LTS art 93

DA art 82

Tagatistolliasutus võib käendaja või tema kohustuse heakskiidu igal ajal kehtetuks tunnistada. Tolliasutus peab teatama kehtetuks tunnistamisest käendajale ja protseduuri pidajale. Kehtetuks tunnistamine jõustub 16. päeval pärast kuupäeva, mil käendaja saab või oleks pidanud saama kätte kehtetuks tunnistamise otsuse.

Kui toll ei nõua, et valitud vormis tagatis jääks teatavaks ajavahemikuks kehtima, võib käendaja oma kohustuse igal ajal tühistada. Käendaja peab teavitama tühistamisest tagatistolliasutust.

Käendaja kohustuse tühistamine ei mõjuta kaupa, mis on tühistamise jõustumise hetkel juba ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunatud ja mis on endiselt sellel protseduuril tühistatud kohustuse tõttu.

Käendaja kohustus peab jõustuma 16. päeval pärast kuupäeva, mil käendaja teatab kohustuse tühistamisest tagatistolliasutusele.

Kui käendaja kohustus tunnistatakse kehtetuks või tühistatakse,

peab tagatistolliasutus säilitama käendaja kohustust vähemalt üheksa kuud, välja arvatud juhul, kui (tolli)võlg kustutatakse või see ei saa enam tekkida või kui käendajale on teatatud (tolli)võla sissenõudmisest või protseduuri lõpetamisest.

Kui käendajale on teatatud, et transiidiprotseduur on lõpetamata, peab tagatistolliasutus säilitama vastavat kohustust laekunud teabe põhjal kuni võla sissenõudmiseni või protseduuri lõpetamiseni või vajaduse korral käendaja vastutusest vabastamiseni.

Asjaomase tagatistolliasutuse eest vastutava riigi toll peab sisestama elektroonilisse süsteemi teabe iga tagatise kehtetuks tunnistamise või tühistamise kohta ja selle jõustumise kuupäeva.

III.3 Üksiktagatis

III.3.1 Sularahasissemakse

III.3.1.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 19

LTS art 92 lg 1 p a

RA art 150

Tagatise sularahasissemakse kujul saab esitada lähtetolliasutusele vastavalt lähteriigis kehtivatele õigusaktidele ja see makstakse tagasi siis, kui protseduur on lõpetatud.

III.3.1.2 Tagasimakse

Üldjuhul vastutab tagasimakse eest lähtetolliasutus. Lähtetolliasutus peaks sularahasissemakse või muu samaväärse makse tegemise ajal teavitama protseduuri pidajat tagasimaksest ja küsima temalt, millist tagasimaksmise viisi ta eelistab. Kui protseduuri pidaja valib rahaülekande, peaks lähtetolliasutus märkima üles protseduuri pidaja pangakonto andmed ja teatama talle, et ülekande kulud jäävad tema kanda.

Kui tagatis esitatakse sularahasissemaksena, ei pea toll maksma sellelt intressi.

III.3.2 Käendaja kohustusena esitatav üksiktagatis

Konventsiooni I liite art 20

Käendaja kohustusena antavad üksiktagatised esitatakse tagatistollisutusele, kes annab neile heakskiidu. Nimetatud asutus peab need registreerima tagatiste haldamise süsteemis (GMS). GMS

LTS art 92

on ühendatud NCTSiga.

RA art 152 ja 154

Iga kohustuse korral peab tagatistolliasutus edastama protseduuri pidajale järgmise teabe:

- tagatise viitenumber (GRN);
- tagatise viitenumbriga seotud juurdepääsukood.

Protseduuri pidaja ei saa kõnealust juurdepääsukoodi muuta.

Kui tollideklaratsioon esitatakse, peab see sisaldama tagatise viitenumbrit ja vastavat juurdepääsukoodi. Lähtetolliasutus peab kontrollima süsteemist tagatise olemasolu ja kehtivust.

Talitluspidevuse protseduuri puhul tuleb käendaja kohustus esitada lähtetolliasutuses. Kui tagatistolliasutuseks ei ole lähtetolliasutus ja seepärast on tagatistolliasutus säilitanud käendaja kohustuse ühe koopia, peab lähtetolliasutus tagatistolliasutusele teatama, kui ta on tagastanud originaali protseduuri pidajale.

Kohustuse näidis on esitatud konventsiooni III liite C1 lisas / rakendusmääruse lisas 32-01. Kui riigi õigus- või haldusnormid seda nõuavad või kui see on kooskõlas üldise tavaga, võib riik lubada kohustuse koostada teistsuguse näidise alusel, tingimusel, et sellel on C1 lisas või lisas 32-01 esitatud näidisega võrdne õiguslik jõud.

III.3.3 Maksekviitungina esitatav üksiktagatis (TC32)

III.3.3.1 Vastutus ja heakskiitmine

Konventsiooni I liite art 21

RA art 160 ja 161

Käendaja maksekviitungina antavad üksiktagatised (TC32) esitatakse tagatistollisutuses, kes annab neile heakskiidu. Neid säilitatakse selles tolliasutuses kehtivusaja lõpuni. Lisaks peab see tolliasutus registreerima kohustused ja maksekviitungid tagatiste haldamise süsteemis.

Kohustus ei sisalda vastutuse ülemmäära. Tagatistolliasutus peaks tagama, et käendajal on piisavalt rahalisi vahendeid igasuguse tekkida võiva (tolli)võla tasumiseks. Eriti peaks tagatistolliasutus kaaluma ühe käendaja väljaantavate maksekviitungite arvu piiramist.

Kohustuse näidis on esitatud konventsiooni III liite C2 lisas / rakendusmääruse lisas 32-02. Kui riigi õigus- või haldusnormid seda nõuavad või kui see on kooskõlas üldise tavaga, võib riik

lubada kohustuse koostada teistsuguse näidise alusel, tingimusel, et sellel on C2 lisas või lisas 32-02 esitatud näidisega võrdne õiguslik jõud.

III.3.3.2 Teatamine

Iga riik peab Euroopa Komisjonile teatama maksekviitungina esitatavaid üksiktagatisi andma volitatud käendajate nimed ja aadressid.

Volitatud käendajate nimekiri on esitatud lisas III.7.1.

Kui volitus tunnistatakse kehtetuks, peab tagatistolliasutuse eest vastutav liikmesriik teatama sellest viivitamata komisjonile ja andma teada kuupäeva, mil kehtetuks tunnistamine jõustub.

Komisjon teavitab teisi riike.

III.3.3.3 Maksekviitung (TC32)

Käendaja koostab maksekviitungid ja annab need isikutele, kes kavatsevad olla protseduuri pidajad. Käendaja võib siduda maksekviitungi lõigendiga ja asjakohastel puhkudel vastuvõtukviitungiga.

Protseduuri pidaja allkirja puudumine maksekviitungil ei mõjuta maksekviitungi kehtivust ja käendaja allkiri ei pea olema maksekviitungile käsitsi kirjutatud.

Iga maksekviitung katab 10 000 euro suuruse summa, mille eest vastutab käendaja. Maksekviitungi kehtivusaeg on üks aasta alates selle väljastamise kuupäevast.

Kõik maksekviitungid tuleb registreerida tagatiste haldamise süsteemis ja tagatistolliasutus peab edastama protseduuri pidajale iga maksekviitungi kohta järgmise teabe:

- tagatise viitenumber (GRN);
- tagatise viitenumbriga seotud juurdepääsukood.

Protseduuri pidaja ei saa kõnealust juurdepääsukoodi muuta.
Kui esitatakse tollideklaratsioon, peab see sisaldama iga maksekviitungi tagatise viitenumbrit ja vastavat juurdepääsukoodi. Lähtetolliasutus peab kontrollima süsteemist tagatise olemasolu ja kehtivust.

Deklarant esitab lähtetolliasutusele sellise arvu maksekviitungeid,

mis vastab tekkida võiva (tolli)võla katmiseks vajalikule 10 000 eurole (st kui (tolli)võla summa on 8 000 eurot, piisab ühest maksekviitungist, ent 33 000 euro suuruse võla puhul on vaja nelja maksekviitungit).

Talitluspidevuse protseduuri puhul tuleb maksekviitung või maksekviitungid esitada lähtetolliasutuses ja neid säilitatakse selles asutuses.

Maksekviitungi vorm peab vastama konventsiooni III liite lisas C3 / rakendusmääruse lisas 32-06 esitatud näidisele.

ETTEVÕTJA
Käendaja märgib maksekviitungile TC32 kuupäeva, milleni maksekviitung kehtib. See kuupäev ei tohi olla hilisem kui üks aasta pärast väljaandmise kuupäeva.

III.4 Üldtagatis ja tagatise esitamise nõudest loobumine

III.4.1 Üldsätted

III.4.1.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 55 p a

LTS art 89 lg 5 ja art 95

DA art 84

Üldtagatise või vähendatud summaga üldtagatise kasutamine, sealhulgas tagatise esitamisest vabastamine on lihtsustused, mida võimaldatakse loa alusel. Selleks peab taotleja esitama taotluse ja pädev asutus andma loa.

III.4.1.2 Üldtingimused

Taotleja peab vastama konventsiooni I liite artiklites 57 ja 75 / liidu tolliseadustiku artiklis 95 ja delegeeritud määruse artiklis 84 sätestatud tingimustele (üksikasjalikum teave jaotistes VI.2.1 ja VI.3.1).

III.4.1.3 Tollivõla limiidi arvutamine

Konventsiooni I liite art 74

RA art 155

Üldtagatise või vähendatud summaga üldtagatise kasutamist, sealhulgas tagatise esitamisest vabastamist lubatakse tollivõla limiidi piires. Selleks et kaitsta konventsiooniosaliste finantshuve ning tagada protseduuri pidaja vastavus nõuetele, tuleb tollivõla limiit välja arvutada äärmiselt hoolikalt.

Tollivõla limiit peab vastama (tolli)võla summale, mis võib tasumisele kuuluda kauba ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunamise ja kõnealuse protseduuri lõpetamise hetke vahelisel ajal seoses iga ühis- / liidu transiitveoga, mille kohta tagatis on esitatud. See ajavahemik peaks vastama protseduuri pidaja tavapärasele transiitveole. Tollivõla limiidi arvutamisel tuleks arvestada ka kaubavedu tippaegadel või sellise kauba vedu, mida protseduuri pidaja harilikult transiidiks ei deklareeri, et hõlmata kõik võimalikud olukorrad.

Arvutamisel tuleb võtta arvesse tagatistolliasutuse liikmesriigis sama liiki kaubale kohaldatavaid kõrgeimaid (tolli)võlamäärasid.

Tagatistolliasutus peab määrama tollivõla limiidi kindlaks koostöös protseduuri pidajaga, võttes aluseks eelnenud 12 kuu jooksul ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunatud kaupa käsitleva teabe ja

kavandatavate vedude eeldatava mahu. Kokkuleppel taotlejaga võib tagatistolliasutus määrata tollivõla limiidi hindamise teel, ümardades nõutava summa katteks vajalikud summad. Kui nimetatud teave puudub, tuleb limiidiks määrata 10 000 eurot iga transiitveo kohta.

Tagatistolliasutus peaks vaatama tollivõla limiidi omal algatusel või protseduuri pidaja taotlusel läbi ja vajaduse korral seda muutma.

III.4.1.4 Tagatissumma

Üldtagatise tollivõla limiit peab olema võrdne maksimumsummaga käendaja kohustusel, mille taotleja esitab tagatistolliasutusele aktsepteerimiseks.

III.4.1.5 Tagatissertifikaat

Konventsiooni I liite art 79

RA lisa 72-04

Pädevad asutused peavad väljastama protseduuri pidajale sertifikaadi (üldtagatise sertifikaat TC31 ja tagatisest vabastamise sertifikaat TC33). Et ära hoida sertifikaatide ja tagatise väärkasutust, peaksid pädevad asutused andma lisasertifikaate välja üksnes põhjendatud juhtudel ning sellisel arvul, mida protseduuri pidaja suudab põhjendada (nt kui protseduuri pidaja esitab transiidideklaratsioone korrapäraselt mitmele tolliasutusele).

Üldtagatise sertifikaat TC31 ja tagatisest vabastamise sertifikaat TC33 tuleb esitada üksnes talitluspidevuse protseduuri puhul.

Sertifikaatide näidised on esitatud konventsiooni III liite lisades C5 ja C6 / rakendusmääruse lisa 72-04 VI ja VII peatükis.

Sertifikaadid kehtivad kaks aastat ja neid võib pikendada veel kaheks aastaks (rakendusmääruse lisa 72-04 punkt 19.3).

III.4.1.6 Protseduuri pidaja kohustused ja tollivõla limiidi läbivaatamine

Konventsiooni I liite art 74 lg 5 ja 6

RA art 156 ja 157

Protseduuri pidaja peab tagama, et summa, mis tuleb maksta või mida võib olla vaja maksta, ei ületa tollivõla limiiti.

Süsteemid (GMS ja NCTS) tagavad iga ühis- / liidu transiitveo puhul tollivõla limiidi jälgimise kauba ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunamise ajal.

Talitluspidevuse protseduuri puhul peab pädev asutus märkima loale jälgimismeetodi kirjelduse. Seejuures võib ta arvestada protseduuri pidaja poolt jälgimismeetodi kohta tehtud ettepanekuid. Jälgimismeetod peab igal juhul võimaldama protseduuri pidajal kindlaks teha, kas taotletava transiitveo tulemusel ületatakse tollivõla limiit.

Selles suhtes võivad pädevad asutused konkreetselt nõuda, et protseduuri pidaja peaks arvestust vähemalt iga enda talitluspidevuse protseduuri raames esitatud transiidideklaratsiooni ning arvutatud või hindamise teel määratud tolli- ja muude maksude summa kohta. Eelkõige võib protseduuri pidaja jälgida, kas ta ületab tollivõla limiiti või mitte, arvates limiidist maha iga transiitvedu puudutava summa siis, kui kaup vabastatakse transiidiks. Hiljem, kui talle on laekunud teave transiitveo lõppemise kohta, lisab ta selle summa taas limiidile. Protseduuri pidaja võib eeldada, et vedu on lõppenud kuupäeval, mil kaup tuli sihttolliasutuses esitada. Kui talle laekub teave, et protseduur on lõpetamata või et vedu lõppes pärast lähtetolliasutuse seatud tähtaja möödumist, peab ta oma arvestust tagasiulatuvalt korrigeerima.

Kui protseduuri pidaja teeb kindlaks, et tal on oht tollivõla limiit ületada, peab ta võtma meetmeid, arvestades talle antud luba ja vajaduse korral tulevasi transiitvedusid.

Kui protseduuri pidaja ei teata talitluspidevuse protseduuris tollivõla limiidi ületamisest tagatistolliasutusele, võidakse talle antud luba kehtetuks tunnistada.

III.4.1.7 Üldtagatise kasutamine

Konventsiooni I liite art 76

RA art 154

Käendaja kohustustena antavad üldtagatised esitatakse tagatistollisutusele, kes annab neile heakskiidu. See tolliasutus peab registreerima kohustused tagatiste haldamise süsteemis.

Iga kohustuse korral peab tagatistolliasutus edastama protseduuri pidajale järgmise teabe:

- tagatise viitenumber (GRN);
- tagatise viitenumbriga seotud juurdepääsukood.

Protseduuri pidaja taotlusel peab tagatistolliasutus määrama selle tagatise

jaoks ühe või mitu täiendavat juurdepääsukoodi, mida kõnealune pidaja või tema esindajad saavad kasutada.

Kui esitatakse tollideklaratsioon, peab see sisaldama tagatise viitenumbrit ja vastavat juurdepääsukoodi. Lähtetolliasutus peab kontrollima süsteemist tagatise olemasolu ja kehtivust.

Talitluspidevuse protseduuri puhul tuleb esitada üldtagatise sertifikaat või tagatisest vabastamise sertifikaat (üksikasjalikum teave jaotises III.4.1.5).

Käendaja kohustuse näidis on esitatud konventsiooni III liite C4 lisas / rakendusmääruse lisas 32-03. Kui riigi õigus- või haldusnormid seda nõuavad või kui see on kooskõlas üldise tavaga, võib riik lubada kohustuse koostada teistsuguse näidise alusel, tingimusel, et sellel on C4 lisas või lisas 32-03 esitatud näidisega võrdne õiguslik jõud.

III.4.1.8 Üldtagatise kasutamise ajutine keelamine

Konventsiooni I liite art 77
Konventsiooni I liite I lisa

LTS art 96

Üldtagatise või vähendatud summaga üldtagatise ja tagatisest vabastamise kasutamise võib ajutiselt keelata järgmistel juhtudel:

- eriasjaolud;
- kaup, mille puhul on tõendatud tagatise kasutamist hõlmav ulatuslik pettus.

Liidu transiidiprotseduuri puhul teeb keelu kohta otsuse Euroopa Komisjon ja ühistransiidiprotseduuri puhul ELi-CTC ühiskomitee.

Eespool nimetatud **erandlikud asjaolud** tähendavad olukorda, kus on kindlaks tehtud, et üldtagatis või vähendatud summaga üldtagatis, sealhulgas tagatisest vabastamine, ei ole enam piisav tagamaks, et ettenähtud tähtaja jooksul tasutakse (tolli)võlg, mis tekib siis, kui teatav kaup viiakse ühis- / liidu transiidiprotseduuri ajal tollijärelevalve alt välja. Väga paljudel juhtudel on see hõlmanud rohkem kui üht protseduuri pidajat ja ohustanud protseduuri tõrgeteta toimimist.

Eespool nimetatud **ulatuslik pettus** tähendab olukorda, kus on kindlaks tehtud, et üldtagatis või vähendatud summaga üldtagatis ja tagatisest vabastamine ei ole enam piisav tagamaks, et ettenähtud tähtaja jooksul tasutakse (tolli)võlg, mis tekib siis, kui mõni kaup viiakse ühis- / liidu transiidiprotseduuri ajal tollijärelevalve alt välja. Kui selline olukord tekib, tuleb arvesse võtta protseduuri ajal tollijärelevalve alt välja viidava kauba mahtu ja väljaviimise asjaolusid, eelkõige juhul, kui see on tingitud rahvusvahelisest organiseeritud kuritegevusest.

III.4.1.8.1 Üksiktagatis, mida võib kasutada korduvalt – ainult ühistransiidiprotseduuri riigid

Konventsiooni I liite I lisa Konventsiooni III liite lisa A2

Üldtagatise (sh vähendatud summaga üldtagatise ja tagatisest vabastamise) ajutise keelamise korral võivad üldtagatise loa omanikud taotleda luba kasutada üksiktagatist, mida võib kasutada korduvalt, kui täidetud on järgmised tingimused.

- Üksiktagatis tuleb vormistada spetsiaalse tagatisdokumendina, mis hõlmab ainult keeluotsuses nimetatud kaubaliike.
- Üksiktagatist võib kasutada ainult tagatisdokumendis kindlaks määratud lähtetolliasutuses.
- Üksiktagatist võib kasutada mitme korraga või järgemööda toimuva veo puhul, kui summad, mis on seotud käsilolevate vedudega, mille puhul protseduur ei ole veel lõpetatud, ei ületa üksiktagatise tollivõla limiiti. Sellisel juhul määrab tagatistolliasutus protseduuri pidajale iga tagatise jaoks ühe esialgse juurdepääsukoodi. Protseduuri pidaja võib määrata selle tagatise jaoks ühe või mitu juurdepääsukoodi, mida hakkab kasutama ta ise või hakkavad kasutama tema esindajad.
- Iga kord, kui lõpetatakse üksiktagatisega hõlmatud transiitveo protseduur, tuleb vabastada sellele veole vastav summa, mille võib järgmise veo puhul maksimaalse tagatissumma ulatuses uuesti kasutusele võtta.

Üksiktagatis, mida võib kasutada korduvalt, on kohaldatav üksnes ühistransiitvedudel, mida on alustatud ühistransiidiprotseduuri riikide lähtetolliasutustes või volitatud kaubasaatjate poolt. Seda ei saa kasutada ELis alustatud liidu transiitvedudel.

Transiidideklaratsiooni tuleb märkida tagatise kood „9“. Seda koodi ei ole ELi õigusaktides sätestatud.

III.4.1.8.2 Erandid otsusest, millega ajutiselt keelatakse üldtagatise või vähendatud summaga üldtagatise kasutamine (sh tagatisest vabastamine)

Olenemata otsusest, millega ajutiselt keelatakse üldtagatise või vähendatud summaga üldtagatise (sh tagatisest vabastamise) kasutamine, võib siiski anda üldtagatise kasutamiseks loa protseduuri pidajale, kes täidab järgmised tingimused:

- tõendab, et kõnealuse kauba puhul ei tekkinud (tolli)võlga ühis- / liidu transiitvedude käigus, mida see isik tegi kahe aasta jooksul enne keeluotsuse tegemist; või kui sel ajavahemikul tekkis (tolli)võlg, tõendab, et võlgnik(ud) või käendaja tasusid need võlad ettenähtud tähtaja jooksul täielikult;
- tõendab, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgetasemeliselt haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja veoandmete haldamise süsteemi;
- tema maksevõime loetakse tõendatuks, kui tal on hea finantsseisund, mis võimaldab tal oma kohustusi täita, võttes vajalikul määral arvesse asjaomase äritegevuse eripära.

Kirjeldatud erijuhul võib üldtagatist kasutada nii ühis- kui ka liidu transiitvedudel.

Talitluspidevuse protseduuri puhul tuleks tagatissertifikaadi TC31 lahtrisse 8 teha märkus „PIIRAMATU KASUTAMINE – 99209“. Selle märkuse eri keeleversioonid on esitatud konventsiooni III liite B6 lisas / ÜDA 9. lisa liites D1.

III.4.1.9 Loa tühistamine ja kehtetuks tunnistamine

Konventsiooni I liite art 80

LTS art 27 ja 28

Kui luba tühistatakse või tunnistatakse kehtetuks, ei tohi varem välja antud sertifikaate kauba ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunamiseks kasutada ning protseduuri pidaja peab need viivitamata tagatistolliasutusele tagastama.

Tagatistolliasutuse eest vastutav riik peab esitama komisjonile andmed, mille abil on võimalik identifitseerida kehtima jäänud, kuid seni tagastamata sertifikaadid.

Komisjon teavitab teisi riike.

Vt täpsemalt osa VI.2.3.

III.4.2 Tagatissumma vähendamine ja tagatise esitamisest vabastamine

III.4.2.1 Sissejuhatus

Maksimaalset tagatissummat, mis põhimõtteliselt võrdub tollivõla limiidiga, võib vähendada, kui protseduuri pidaja vastab teatavatele usaldusväärsuskriteeriumidele. Summat võidakse vähendada 50 %ni või 30 %ni tollivõla limiidist või anda vabastus tagatise esitamisest.

III.4.2.2 Vähendamise kriteeriumid

Vt täpsemalt osa VI.3.1.

III.5 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

III.6 Kasutamiseks tollile

III.7 Lisad

III.7.1 Üksiktagatise maksekviitungeid TC32 välja andma volitatud käendajate nimekiri

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

III.7.2 Veeteede loetelu

Belgia	a) Terneuzeni kanal b) Schelde jõgi kuni Antwerpeni linnani c) Smeermaasi või Petit-Lanaye'd ja Liège'i ühendavad kanalid d) uus Schelde–Reini kanal alates Antwerpeni sadamast kuni Krammerini Madalmaades Ida-Schelde, Eendrachti, Slaakdam'i ja Prins Hendrikpolderi kaudu e) Albert'i kanal f) Willebroeki kanal
Saksamaa	Kõik Reiniga ühenduses olevad veeteed, sealhulgas Maini–Doonau kanal, välja arvatud Doonau ja Doonau veeteed.
Prantsusmaa	a) Alsace'i suurkanal b) Moseli jõgi Apachi ja Neuves-Maisons'i vahel c) Marckolsheimi, Rhinau, Gerstheimi, Strasbourgi ja Gambsheimi tasandike veeteed Reini jõe Prantsusmaa-poolsel kaldal Kembs'i ja Vogelgruni vahel
Luksemburg	Moseli jõe kanaliosa Apachi–Schengeni lüüsi ja Wasserbilligi vahel
Madalmaad	1. Reini jõe veeteed täpselt määratletuna: a) Lobithi–Amsterdami ühendus: – Rein, Waal, Amsterdami–Reini kanal b) Lobithi–Rotterdami sadama-ala ühendus: – Rein, Waal, Merwede, Noord, Nieuwe Maas, Nieuwe Waterweg – Rein, Lek, Nieuwe Maas, Nieuwe Waterweg c) Lobithi–Dordrechti–Hansweerti–Antwerpeni ühendus: Rein, Waal, Merwede, Dordtse Kil või Nieuwe Merwede, Hollands Diep, Volkerak, Krammer, Zijpe, Mastgat,

	Keeten, Oosterschelde (Ida-Schelde kanal), Zuid-Beveland'i kaudu, Westerschelde (Lääne-Schelde), Schelde d) Lobithi–Dordrechti–Hansweerti–Genti ühendus: Rein, Waal, Merwede, Dordtse Kil või Nieuwe Merwede, Hollands Diep, Volkerak, Krammer, Zijpe, Mastgat, Keeten, Oosterschelde (Ida-Schelde), Zuid-Beveland'i kanal, Westerschelde (Lääne-Schelde), Terneuzen'i kanal e) Lobithi – De Kempeni – Smeermaasi või St. Pieteri ühendus: kõik veeteed, mida tavaliselt kasutatakse nende kohtade ja järgmiste veeteede sõlmpunktide vaheliseks ühenduseks; Rein, Waal, Juliana kanal, Dieze, Zuid-Willemsvaart, Wessem-Nederweerti kanal. 2. Reini veeteede kasutajateks peetakse järgmisi laevu: – Reini jõelt Antwerpenisse või Genti suunduvad laevad, või – laevad, mis tulevad Antwerpenist või Gentist ja peavad lahkuma Madalmaadest Reini jõe kaudu, kui need läbivad Rotterdami sadama, et ümber laadida Reini manifestiga hõlmatud transiitkaupu või peale laadida kaupu, mis peavad väljuma Madalmaadest mööda Reini veeteid, mis viivad Reini jõe kaudu Antwerpenisse või Genti. 3. Praktiliselt peetakse Reini veeteeks ka seda alates 1975. aastast olemas olnud veeteed, mis viib Kreekraki lüüside kaudu Antwerpenisse.
Šveits	Reini jõgi kuni Baseli linnani

IV OSA – TRANSIIDI TAVAPROTSEDUUR NCTS (TRANSIIDI ANDMEVAHETUSE SÜSTEEM)

Käesolevas osas kirjeldatakse transiidi tavaprotseduuri transiidi andmevahetuse süsteemis (NCTS).

Märkus: V osas kirjeldatakse talituspidevuse protseduuri juhul, kui NCTSi ei ole võimalik kasutada.

IV.1 peatükis käsitletakse transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni.

IV.2 peatükis käsitletakse lähtetolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

IV.3 peatükis käsitletakse veoformaalsusi ja veo käigus esinevaid vahejuhtumeid.

IV.4 peatükis käsitletakse sihttolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

IV.5 peatükis käsitletakse Andorra, San Marino ja erikorraga maksuterritooriumide eeskirju.

Märkus.

Käesolev tekst ei asenda NCTSi tehnilisi rakendusi ja tarkvara (FTSS + DDNTA) käsitlevaid suunised ning tehnilise abi vahendeid.

1. PEATÜKK. TRANSIIDI TAVAPROTSEDUURI DEKLARATSIOON

IV.1.1 Sissejuhatus

Käesolevas peatükis kirjeldatakse transiidi tavaprotseduuri transiidi andmevahetuse süsteemis (NCTS).

Jaotises IV.1.2 esitatakse transiidi tavaprotseduuri põhialused ja seda reguleerivad õigusaktid.

Jaotises IV.1.3 kirjeldatakse NCTSi kasutamist.

Jaotises IV.1.4 käsitletakse kauba pealelaadimist ja transiidideklaratsiooni täitmist.

Jaotises IV.1.5 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis IV.1.6 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis IV.1.7 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis IV.1.8 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis IV.1.9 sisaldab 1. peatüki lisa.

IV.1.2 Põhialused ja õigusaktid

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artikli 3 punktid c, d ja e;
- konventsiooni III liite I jaotis;
- lisad A1 ja A2; konventsiooni III liide;
- liidu tolliseadustiku artikli 5 punkt 12, artikli 6 lõige 1, artiklid 158, 162, 163 ja 170–174;
- delegeeritud määruse artiklid 143 ja 148;
- rakendusmääruse artiklid 294 ja 296;
- üleminekuperioodi delegeeritud määruse 9. lisa liited D1, D2, F1, F2, G1 ja G2.

IV.1.3 NCTS

IV.1.3.1 NCTSi korraldus

NCTS on transiidi andmevahetuse süsteem elektrooniliste teadete vahetamiseks. Elektroonilised sõnumid asendavad mitmesuguseid

transiidisüsteemis kasutusel olnud paberkandjal dokumente ja teatavaid formaalsusi.

Elektrooniline sõnumivahetus toimub kolmel tasandil:

- ettevõtjate ja tolli vahel („välisdomeen“);
- ühe riigi tolliasutuste vahel („sisedomeen“);
- eri riikide tolliasutuste vahel ning eri riikide tolliasutuste ja komisjoni vahel („ühisdomeen“).

NCTSis kasutatud peamised dokumendid ja sõnumid on järgmised:

- transiidideklaratsioon, mis esitatakse elektrooniliselt – deklaratsiooni andmete sõnum (IE015);
- tolli viitenumber (MRN) – kordumatu registreerimisnumber, mille pädev asutus määrab transiidideklaratsioonile ja mis trükitakse transiitveo identifitseerimiseks transiidi saatedokumendile (TAD) või transiidi/julgeoleku saatedokumendile (TSAD) ning kaubanimekirjale (LoI) või transiidi/julgeoleku kaubanimekirjale (TSLoI);
- TAD/TSAD – prinditakse välja lähtetolliasutuses või ettevõtja ruumides, kui kaup vabastatakse transiidiks ja on kaubaga kaasas lähtekohast sihtkohani;
- eeldatava saabumise teate sõnum – AAR (IE001), mille lähtetolliasutus saadab deklaratsioonis nimetatud sihttolliasutusele;
- eeldatava transiidi teate sõnum – ATR (IE050), mille lähtetolliasutus saadab deklaratsioonis nimetatud vahetolliasutus(t)ele, et teatada kaubasaadetise eeldatavast piiriületusest;
- piiriületusteate sõnum – NCF (IE118), millega tegelikult kasutatud vahetolliasutus teavitab lähtetolliasutust kaubasaadetise piiriületusest;
- saabumisteatise sõnum – AA (IE006), mille tegelik sihttolliasutus saadab lähtetolliasutusele kauba saabumisel;
- kontrollitulemite sõnum (IE018), mille tegelik sihttolliasutus saadab lähtetolliasutusele (vajaduse korral pärast kauba kontrollimist).

IV.1.3.2 NCTSi kohaldamisala

NCTSi kohaldatakse kõikide ühis- / liidu transiitvedude suhtes, sõltumata kasutatavast transpordiliigist, välja arvatud transiidiprotseduuride puhul, kus transiidideklaratsiooniks on äridokument (nt lennu-, mere- või raudteetranspordi

transiidiprotseduurid, kus transiidideklaratsiooniks on vastavad veodokumendid või CIM-saateleht).

IV.1.3.3 Ettevõtjate juurdepääs NCTSile

Üldiselt on ettevõtjatel NCTSi kasutamiseks järgmised võimalused:

- ettevõtja otsetee (sh andmete sisestamise võimalus tolli veebisaidi kaudu);
- elektrooniline andmevahetus (EDI);
- andmete sisestamine tolliasutuses.

Lisateavet ettevõtjate süsteemile juurdepääsu kohta saab riikide tolliasutustest.

IV.1.4 Deklareerimise kord

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- kauba laadimine (jaotis IV.1.4.1);
- transiidideklaratsioon (jaotis IV.1.4.2).

IV.1.4.1 Laadimine

Konventsiooni I liite art 24

RA art 296

Iga transiidideklaratsioon peab hõlmama üksnes sellist ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunatud kaupa, mida veetakse või mida tuleb vedada konteineris või pakendis ühe transpordivahendiga ühest lähtetolliasutusest ühte sihttolliasutusse (nt kaheksa pakendit ühes haagises).

Siiski võib üks transiidideklaratsioon hõlmata kaupa, mida veetakse või mida tuleb vedada ühest lähtetolliasutusest ühte sihttolliasutusse rohkem kui ühes konteineris või pakendis, kui need konteinerid või pakendid laaditakse ühele transpordivahendile.

Tingimusel et veetav kaup lähetatakse koos, peetakse üheks transpordivahendiks järgmisi transpordivahendeid:

- haagis(t)e või poolhaagis(t)ega maanteesõiduk;
- koosseis raudteevaguneid;
- ühe terviku moodustavad veesõidukid.

Kui kaubasaadetis on jaotatud kahele transpordivahendile, peab kummagi transpordivahendi jaoks olema eraldi transiidideklaratsioon,

isegi kui kogu kaup veetakse samast lähtetolliasutusest samasse sihttolliasutusse.

Samas võib ühele transpordivahendile laadida kaupa mitmes lähtetolliasutuses ja seda maha laadida mitmes sihttolliasutuses.

Kui kaup laaditakse ühele transpordivahendile mitmes lähtetolliasutuses, tuleb igas lähtetolliasutuses koostada iga kaubasaadetise kohta transiidideklaratsioon selles tolliasutuses laaditud kauba kohta.

Näide 1.

Lähtetolliasutuses A veoautole laaditud kolme pakendi kohta on koostatud üks transiidideklaratsioon ja need pakendid tuleb toimetada sihttolliasutusse C. Järgmises lähtetolliasutuses B lisandus veel viis pakendit, mis laaditi samale veoautole ja tuleb samuti toimetada sihttolliasutusse C. Nende viie pakendi kohta tuleb koostada uus transiidideklaratsioon.

Ilma et see mõjutaks konventsiooni artikli 7 lõike 3 kohaldamist, võib ühe transpordivahendiga samasse sihtkohta või eri sihtkohtadesse veetava kauba kohta väljastada samale protseduuri pidajale mitu transiidideklaratsiooni. Iga sellise deklaratsiooni kohta tuleb esitada tagatis.

Näide 2.

Lähtetolliasutuses A veoautole laaditud kahe pakendi kohta on koostatud üks transiidideklaratsioon sihtkohaga sihttolliasutuses C ja kolme pakendi kohta teine transiidideklaratsioon sihtkohaga sihttolliasutuses D. Sihttolliasutustes (C ja D) laaditakse pakendid maha ja transiitveod lõpetatakse.

IV.1.4.2 Transiidideklaratsioon (IE015)

IV.1.4.2.1 Transiidideklaratsiooni vorm ja täitmine

Konventsiooni III liite lisad A1 ja B1

LTS art 5 p 12

Terminil „**transiidideklaratsioon**“ on kaks tähendust. Esiteks tähendab „transiidideklaratsioon“ deklaratsiooni, millega isik ettenähtud vormis ja viisil avaldab soovi esitada kaup transiidiprotseduurile. Teiseks tähendab see transiidideklaratsiooni andmeid, st deklaratsiooni andmete teate sõnum (IE015) ja selle deklaratsiooni väljatrükki transiidi saatedokumendi (TAD) vormis. Järgmistes peatükkides kasutatakse „transiidideklaratsiooni“ esimeses tähenduses.

Andmeelemendid tuleks esitada vastavalt konventsiooni III liite A1 lisale / ÜDA 9. lisa liitele C2.

Transiidideklaratsiooni esitamiseks tuleb esitada kõik kohustuslikud andmeelemendid (IE015).

Transiidideklaratsioonid tuleb koostada konventsiooniosaliste ühes ametlikus keeles, mis on vastuvõetav lähteriigi pädevale asutusele.

On oluline, et ettevõtjad täidavad transiidideklaratsiooni õigesti, et NCTS seda aktsepteeriks.

Kui NCTS lükkab transiidideklaratsiooni tagasi, teatatakse selle põhjustest deklarandile, kes saab teha vajalikud muudatused või esitada uue deklaratsiooni.

Ühe transiitveo ajal võib vedada maksimaalselt 999 kaubanimetust. Iga kaubanimetus sisestatakse NCTSi ning kantakse transiidi saatedokumenti (TAD) või kaubanimekirja (LoI). Kaubanimekiri koostatakse juhul, kui transiidideklaratsioon hõlmab rohkem kui ühte kaubanimetust. Nimekiri lisatakse transiidi saatedokumendile, mille lahtris 31 viidatakse kaubanimekirjale. Transiidi saatedokumendi näidis ja selle selgitused on esitatud konventsiooni III liite A3–A4 lisas / ÜDA 9. lisa liites F1. Kaubanimekirja näidis ja selle selgitus on esitatud konventsiooni III liite A5–A6 lisas / ÜDA 9. lisa liites F2.

IV.1.4.2.2 Segasaadetised

Konventsiooni I liite art 28

RA art 294

ÜDA 9. lisa liide D1

RA B lisa

Üldjuhul koostatakse sellise kaubasaadetise kohta, mis sisaldab transiidiprotseduuri T1 alusel veetavat liiduvälist kaupa ja transiidiprotseduuri T2/T2F alusel veetavat liidu kaupa, üks transiidideklaratsioon, millele lisatakse transiidi saatedokument (TAD) ja kaubanimekiri (LoI). Transiidi saatedokument sisaldab teavet ja eri tollistaatusega kaupade kohta koostatud kaubanimekirja kokkuvõtet.

Teise võimalusena võib koostada eraldi transiidideklaratsioonid (nt T1 transiidideklaratsioon liiduväliste kaupade jaoks ja T2 või T2F transiidideklaratsioon liidu kaupade jaoks).

Märkus. Võib juhtuda, et liidu kaupa, mida ei suunata transiidiprotseduurile (ja mis liigub liidu tolliterritooriumil), veetakse sama transpordivahendiga, millega veetakse ka transiidiprotseduurile suunatud kaupa. Sel juhul hõlmab transiidideklaratsioon üksnes transiidiprotseduurile suunatud kaupa.

ETTEVÕTJA Segasaadetiste puhul sisestatakse deklaratsiooni selle tasandil deklaratsiooni liigina tähis „T-“. Iga kaubanimetuse tegelik staatus (T1, T2, T2F) sisestatakse NCTSi kaubanimetuse tasandil ja trükitakse kaubanimekirja.

IV.1.4.2.3 Transiidideklaratsiooni esitamine

Transiidideklaratsiooni esitamisega (IE015 andmetöötlusmeetodit kasutades) võtab protseduuri pidaja endale vastutuse järgmise eest:

a) deklaratsioonis esitatud teabe õigsus;

b) esitatud dokumentide ehtsus;

c) kõikide kohustuste täitmine, mis on seotud asjaomasele kaubale liidu/ühistransiidiprotseduuri kohaldamisega.

Deklaratsiooni ehtsust tõendatakse vastavalt lähteriigis kohaldatavatele tingimustele.

ETTEVÕTJA Elektroonilisel kujul esitatud transiidideklaratsiooni ehtsuse tõendamise viisi kindlaksmääramiseks pöördub protseduuri pidaja tolli poole.

IV.1.4.2.4 Transiidi-/julgeolekudeklaratsioon

LTS art 127 ja 128

Enne kauba saabumist liidu tolliterritooriumile tuleb esimesele sisenemistolliasutusele esitada sisenemise ülddeklaratsioon (ENS).

DA art 104 ja 105–109

Tolliasutus tagab seejärel, et deklaratsiooni põhjal tehakse veole

riskihindamine, analüüsides andmeid riskikriteeriumidest lähtuvalt.

RA art 182

Art 106 lg 3 ÜDAga muudetud kujul

Transpordiliigiga vahetult seotud sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise tähtajad on järgmised:

a) maanteetransport – hiljemalt üks tund enne saabumist;

b) raudtee:
- kui rongisõit kolmandas riigis asuvast viimasest rongide koostejaamast esimesse sisenemistolliasutusse kestab vähem kui kaks tundi – hiljemalt üks tund enne saabumist;
- muudel juhtudel – hiljemalt kaks tundi enne saabumist;

c) siseveeteed – hiljemalt kaks tundi enne saabumist;

d) konteinervedu meritsi – hiljemalt 24 tundi enne lähtesadamas pealelaadimist;

e) mahtlasti/tükikauba merevedu – hiljemalt neli tundi enne saabumist;

f) järgmistest kohtadest saabuva kauba puhul:
- Gröönimaa,
- Fääri saared,
- Island,
- Läänemere, Põhjamere, Musta mere ja Vahemere sadamad,
- kõik Maroko sadamad –

hiljemalt kaks tundi enne saabumist;

g) liidu tolliterritooriumist väljaspool asuva territooriumi ning Prantsusmaa ülemeredepartemangude, Assooride, Madeira või Kanaari saarte vahel liikudes, kui reis kestab vähem kui 24 tundi – hiljemalt kaks tundi enne saabumist;

h) lennutranspordi puhul on tähtajad järgmised:

- vähem kui neli tundi kestvatel lendudel – hiljemalt enne õhusõiduki tegelikku väljalendu;
- muude lendude puhul – hiljemalt neli tundi enne saabumist.

Sisenemise ülddeklaratsioon ei ole nõutav:

a) delegeeritud määruse artiklis 104 loetletud kauba puhul;

b) kui liidu ja kolmandate riikide vaheliste rahvusvaheliste lepingutega tunnustatakse nendes riikides kui ekspordiriikides tehtud julgeoleku- ja turvalisuskontrolle vastavalt liidu tolliseadustiku artikli 127 lõike 2 punktile b. See käib järgmiste riikide kohta: Norra, Šveits ja Liechtenstein, Andorra ja San Marino.

Sisenemise ülddeklaratsiooni esitavad vedaja ja, olenemata vedaja kohustusest, järgmised isikud:

a) importija või kauba saaja või muu isik, kelle nimel või kelle eest vedaja tegutseb, või

b) ükskõik milline isik, kes saab kõnealuse kauba sisenemistolliasutusele esitada või esitada lasta.

Sisenemise ülddeklaratsioon esitatakse elektrooniliselt impordikontrollisüsteemi abil.

Teise võimalusena võib kasutada NCTSi, juhul kui:

a) transiidiprotseduur algab kauba sisenemisel liidu välispiiril;

b) andmed sisaldavad kõiki sisenemise ülddeklaratsioonis nõutavaid üksikasju.

Sel juhul esitatakse nii transiidi- kui ka turvalisuse ja julgeoleku andmetega transiidi-/julgeolekudeklaratsioon (IE015) sisenemistolliasutusele, mis on ka lähtetolliasutus. Pärast riskihindamist ja kauba vabastamist transiidiks prinditakse TSAD ja TSLoI välja. TSADi ja TSLoI näidised on esitatud ÜDA 9. lisa liidetes G1 ja G2.

Kõik viited TADile ja LoI-le käivad ka TSADi ja TSLoI-i kohta.

IV.1.5 Eriolukorrad

IV.1.5.1 Liidu ja kolmandate riikide kokkulepped turvalisus- ja julgeolekuandmete kohta

Ühistransiidiprotseduuri riigid, v.a Norra, Šveits ja Liechtenstein, ei ole sõlminud liiduga konkreetseid kokkuleppeid neis riikides tehtava ekspordiriigi turva- ja julgeolekukontrolli tunnustamise kohta.

See tähendab, et kui kaup saabub liidu tolliterritooriumile riikidest, kes ei ole liiduga konkreetseid kokkuleppeid sõlminud, peavad ettevõtjad esitama

sisenemise ülddeklaratsiooni vastavalt liidu tollialastele õigusaktidele. Selleks võivad nad

- kasutada sisenemise ülddeklaratsiooni esitamiseks impordikontrollisüsteemi või
- kasutada NCTSi, kus saab turva- ja julgeolekuandmed lisada transiidideklaratsioonile.

Teist võimalust saab kasutada juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- NCTS aktsepteerib neis riikides ettevõtjate esitatavaid deklaratsioone, mis sisaldavad transiidiandmeid ja sisenemise ülddeklaratsiooni andmeid;
- TADi ja LoI asemel trükitakse TSAD ja TSLoI;
- NCTS suudab neis riikides vastu võtta sisenemise ülddeklaratsioonide andmeid ja edastada neid ELi riikidele ja teistele konventsiooniosalistele ning võtta vastu ka ELi riikidest ja teistest konventsiooniosalistest riikidest neisse riikidesse (kui transiidi- ja sihtriikidesse) saadetavaid sisenemise ülddeklaratsioonide andmeid;
- ELi riigid tunnustavad ja aktsepteerivad nimetatud ühistransiidideklaratsioonide andmeid nii ühistransiidiprotseduuris kui ka sisenemise ülddeklaratsiooni andmetena liidu tolliseadustiku vastavate sätete alusel ilma õigusakte muutmata või konventsiooni kohaldamisala laiendamata;
- teised konventsiooniosalised tunnustavad transiidi- ja sisenemise ülddeklaratsioonide andmeid ning nende tolliasutustele esitatavaid TSADi ja TSLoId samaväärsena TADi ja LoIga, juhul kui need sisaldavad kõiki vajalikke transiidiandmeid.

IV.1.5.2 Pakendatud kauba suhtes kohaldatav kord

Pakendatud kauba suhtes kohaldatakse järgmist korda.

a) Liiduväline kaup, mis on liidu staatuseta pakendis

Kauba ja selle pakendi kohta tuleb täita üksainus deklaratsioon T1.

b) Liiduväline kaup, mis on liidu staatusega pakendis

Kauba ja selle pakendi kohta tuleb igal juhul täita üksainus deklaratsioon T1.

c) Delegeeritud määruse artiklis 189 osutatud liidu kaup, mis on liidu staatuseta pakendis

Kauba ja selle pakendi kohta tuleb täita üksainus deklaratsioon T1.

Kui aga selline kaup lubatakse tolliterritooriumilt eksportimise asemel vabasse ringlusse, võib sellele liidu kauba tollistaatust kohaldada üksnes tagasiulatuvalt väljaantud dokumendi T2L esitamise korral.

Arvestamata põllumajandustoodete eksporditoetuse võimalikku tagastamist, võib sellise dokumendi T2L saada üksnes pärast pakendi suhtes kohaldatava tollimaksu tasumist.

d) Liidu kaup, mis on liidu staatuseta pakendis ja eksporditakse ELi tolliterritooriumilt kolmandasse riiki, mis ei ole ühistransiidiprotseduuri riik

Pakendi kohta tuleb täita deklaratsioon T1, nii et pakendit ei saaks selle lubamisel vabasse ringlusse käsitada liidu kauba tollistaatust omavana. Kõnealusel dokumendil peab olema üks järgmistest märkustest:

BG	Общностни стоки
CS	zboží Unie
DA	fælleskabsvarer
DE	Unionswaren
EE	Ühenduse kaup
EL	κοινοτικά εμπορεύματα
ES	mercancías communitarias
FR	marchandises communautaires
IT	merci unionali
LV	Savienības preces
LT	Bendrijos prekės
HU	közösségi áruk
MT	Merkanzija Komunitarja
NL	communautaire goederen
PL	towary unijne
PT	mercadorias comunitárias
RO	Mărfuri unionale
SI	skupnostno blago
SK	Tovar Únie
FI	unionitavaroita
SV	gemenskapsvaror
EN	Union goods
HR	Roba Unije

e) Liidu kaup, mis on liidu staatuseta pakendis ja eksporditakse ELi tolliterritooriumilt ühistransiidiprotseduuri riik

Kauba ja selle pakendi kohta tuleb täita üksainus deklaratsioon T1. Sellel peab olema märkus „liidu kaup“ vastavalt eespool toodule ja märkus „T1-pakend“ vastavalt allpool toodule.

Liidu tolliseadustiku artiklis 227 osutatud juhul teise liikmesriiki saadetav kaup.

Pärast pakendi suhtes kohaldatava tollimaksu tasumist tuleb kauba ja selle pakendi kohta täita üksainus deklaratsioon T2.

Kui asjaomane isik ei soovi pakendi eest tollimaksu tasuda, peab deklaratsioonil T2 olema üks järgmistest märkustest:

BG	T1 колети
CS	obal T1
DA	T1 emballager
DE	T1-Umschließungen
EE	T1-pakend
EL	συσκευασία T1
ES	envases T1
FR	emballages T1
IT	imballaggi T1
LV	T1 iepakojums
LT	T1 pakuotė
HU	T1 göngyölegek
MT	Ippakkjar T1
NL	T1-verpakkingsmiddelen
PL	opakowania T1
PT	embalagens T1
RO	Ambalaje T1
SI	pakiranje T1
SK	Obal T1
FI	T1-pakkaus
SV	T1-förpackning
EN	T1 packaging
HR	T1 pakiranje

f) Segasaadetised

1) Saadetised, mis pakituna ühte pakendisse sisaldavad kaupa, mille suhtes kohaldatakse protseduuri T1, ja kaupa, mille suhtes kohaldatakse protseduuri T2.

Vastavalt kauba staatusele tuleb koostada eraldi deklaratsioonid. Lahtris 31 tuleb näidata osasaadetiste kogused ning selle lahtri ülaossa märgitakse kõnealuse segasaadetise kohta täidetud teiste

dokumentide kirjeldus ja arv. Deklaratsioonidel peab olema üks järgmistest märkustest:

BG	Общностни колети
CS	obal Unie
DA	fælleskabsemballager
DE	gemeinschaftliche Umschließungen
EE	Ühenduse pakend
EL	κοινοτική συσκευασία
ES	envases comunitarios
FR	emballages communautaires
IT	imballaggi unionali
LV	Savienības iepakojums
LT	Bendrijos pakuotė
HU	közösségi göngyölegek
MT	Ippakkjar Komunitarju
NL	communautaire verpakkingsmiddelen
PL	opakowania unijne
PT	embalagens comunitárias
RO	Ambalaje unionale
SI	skupnostno pakiranje
SK	Obal Únie
FI	yhteisöpakkaus
SV	gemenskapsförpackning
EN	Union packaging
HR	Pakiranje Unije

Kui segasaadetis on pakendatud T1-pakendisse, tuleb kauba ja selle pakendi kohta täita üksainus deklaratsioon T1.

2) Segasaadetised, mis pakituna ühte pakendisse sisaldavad kaupa, mille suhtes kohaldatakse protseduuri T1, ja kaupa, mille suhtes transiidiprotseduuri ei kohaldata.

Täita tuleb üksainus deklaratsioon. Lahtrisse 31 märgitakse protseduuri T1 alusel käsitletavate osasaadetiste kogused ja kaubaliigid, samuti üks järgmistest märkustest:

BG	Стоки не обхванати от транзитен режим
CS	zboží není v režimu tranzitu
DA	varer ikke omfattet af forsendelsesprocedure
DE	nicht im Versandverfahren befindliche Waren,
EE	Kaubad ei ole transiidiprotseduuril
EL	Εμπορεύματα εκτός διαδικασίας διαμετακόμισης
ES	mercancías fuera del procedimento de tránsito

FR	goods not covered by a transit procedure,
IT	marchandises hors procédure de transit,
LV	Precēm nav piemērota tranzīta procedūra
LT	Prekės, kurioms neįforminta tranzito procedūra
HU	nem továbbítási eljárás alá tartozó áruk
MT	Merkanzija mhux koperta bi proċedura ta' transitu
NL	geen douanevervoer
PL	towary nieprzewożone w procedurze tranzytu
PT	mercadorias não cobertas por um procedimento de trânsito
RO	Mărfuri neplasate în regim de tranzit
SI	blago, ki ni krito s tranzitnim postopkom
SK	Tovar nie je v tranzitnom režime
FI	tavaroita, jotka eivät sisälly passitusmenettelyyn
SV	varor ej under transitering
EN	goods not covered by a transit procedure
HR	Roba koja nije u postupku provoza

IV.1.5.3 Reisija pagasis olev kaup

RA art 210

Kui tegemist on reisija pagasis oleva kaubaga, mis ei ole mõeldud kasutamiseks kaubanduslikul eesmärgil, peavad ametkonnad kohaldama rakendusmääruse artiklit 210 (liidu kauba tollistaatuse määramine).

Kolmandatest riikidest saabuvad reisijad võivad liidu tolliterritooriumile sisenedes suunata oma kauba siiski liidu tolliprotseduurile.

IV.1.5.4 Liidu kauba vedu ühistransiidiprotseduuri riiki, riigist või riigi kaudu

Kui liidu kaupa veetakse ühte või mitmesse ühistransiidiprotseduuri riiki või läbi ühe või mitme ühistransiidiprotseduuri riigi, on kiire piiriületuse tagamiseks soovitatav järgida järgmist korda.

a) Kaup, mida veetakse ühest liidu tolliterritooriumil asuvast punktist teise läbi ühe või mitme ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi või liidu tolliterritooriumilt mõne ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumile, tuleks piiriületusel viivituste ärahoidmiseks suunata liidu transiidiprotseduurile / ühistransiidiprotseduurile protseduuri pidaja asukoha või liidu transiidiprotseduuri / ühistransiidiprotseduuri alusel veetava kauba laadimise koha pädevas asutuses või hiljemalt enne liidu /

ühistransiidiprotseduuri riigi ühist piirivööndit. Samamoodi on soovitatav võimaluse korral lõpetada liikumine liidu transiidiprotseduuri / ühistransiidiprotseduuri alusel väljaspool liidu / ühistransiidiprotseduuri riigi piirivööndit.

b) Liikmesriikide ja ühistransiidiprotseduuri riikide pädevad asutused peavad tagama, et asjaomaseid ettevõtjaid teavitatakse ametlikult nendest sätetest ning et neile selgitatakse punkti a kohaldamise eeliseid, et vältida võimaluse korral praktiliste probleemide tekkimist liidu / ühistransiidiprotseduuri riikide piiril.

Transiit läbi ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi

Liidu kauba liikumine ühest liidu punktist teise läbi mõne ühistransiidiprotseduuri riigi võib toimuda kas transiidiprotseduuri T2, T2F või T1 alusel (vt I osa jaotis 4.1.2.1).

Liidu kauba vedu ühistransiidiprotseduuri riiki

DA art 189

Kui liidu kaupa eksporditakse liidu tolliterritooriumilt ühistransiidiprotseduuri riiki ja eksportimisele järgnev transiidiprotseduur algab liidus, kohaldatakse kaubale liidu piires liidu sisetransiidiprotseduuri (T2), mis jätkub seejärel ühistransiidiprotseduuri riikides ühistransiidiprotseduurina.

Erandlikes olukordades, kui ekspordile järgneb transiidiprotseduur, kohaldatakse siiski liidu välistransiidiprotseduuri (T1), mis jätkub seejärel ühistransiidiprotseduuri riikides ühistransiidiprotseduurina. See hõlmab järgmisi olukordi:

a) liidu kaup on läbinud ekspordi tolliformaalsused eksporditoetuse saamiseks selle kolmandatesse riikidesse eksportimisel ühise põllumajanduspoliitika alusel;

b) liidu kaup pärineb sekkumisvarudest ja selle suhtes kohaldatakse kasutamise või sihtkohaga seotud kontrollimeetmeid ning see on läbinud ühise põllumajanduspoliitika alusel kolmandatesse riikidesse eksportimisega seotud tolliformaalsused;

c) liidu kaup vastab imporditollimaksu tagasimaksmise või vähendamise tingimustele, kui see suunatakse välistransiidiprotseduurile kooskõlas liidu tolliseadustiku artikli 118 lõikega 4;

d) direktiivi 2008/118/EÜ artiklis 1 osutatud liidu kaup (vt

joonealune märkus 9) eksporditakse; liidu kauba edasisaatmine ühistransiidiprotseduuri riigist:

i) protseduuri T2 alusel ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumile toodud liidu kauba võib selle protseduuri alusel edasi saata, kui:

- kaup on jäänud kõnealuse riigi tolliasutuste kontrolli alla, et tagada kauba säilimine algse tunnusega ja muutumatul kujul;

- kauba suhtes ei kohaldata kõnealuses ühistransiidiprotseduuri riigis muud tolliprotseduuri kui transiit või ladustamine,* v.a juhul, kui kaupa esitatakse ajutiselt mõnel näitusel või muul samalaadsel avalikul väljapanekul;

  * Ladustatud kaup tuleb edasi saata viie aasta jooksul (harmoneeritud süsteemi gruppidesse 1–24 kuuluvat kaupa tohib ladustada vähem kui kuus kuud), tingimusel et kaupa on ladustatud eri ruumis ja sellega ei ole tehtud muid toiminguid kui need, mis on vajalikud kauba seisundi säilitamiseks või saadetiste osadeks jaotamiseks ilma pakendit asendamata, ja et kõik toimingud on tehtud tollijärelevalve all.

- T2 või T2F deklaratsioonis või muus ühistransiidiprotseduuri riigi välja antud liidu kauba tollistaatust tõendavas dokumendis peab olema viide deklaratsiooni tolli viitenumbrile või liidu kauba tollistaatuse tõendile, mille alusel see kaup ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumile saabus;

ii) kui kaupa eksporditakse ilma transiidiprotseduurita, ei tohi ühistransiidiprotseduuri riigid deklaratsiooni T2 või T2F väljastada, kuna varasem transiidideklaratsioon puudub. Seetõttu toimub edasisaatmine protseduuri T1 alusel. Kui saadetis siseneb uuesti liitu, tuleb seda käsitada liiduvälise kauba impordina, välja arvatud juhul, kui selle suhtes võib kohaldada tagasitoodud kaupa käsitlevaid sätteid.

Toimimine edasisaadetud kauba liidu tolliterritooriumile taassisseveo puhul

a) Kui liidu kaup saadetakse mõnest ühistransiidiprotseduuri riigist edasi liidus asuvasse sihtkohta, toimub see deklaratsiooni T2 või T2F või sellega samaväärse dokumendi (nt CIM-T2 saatelehe) alusel.

b) Et sihtliikmesriigis oleks võimalik otsustada, kas tegemist on kauba liikumisega ühest liidu punktist teise, mis on ühistransiidiprotseduuri riigis katkestatud, või taassisseveoga liidu tolliterritooriumile pärast lõplikku või ajutist liidust väljavedu, tuleb järgida järgmist korda:

- sihttolliasutusele tuleb transiitveo lõpetamiseks esitada kaup ja T2 või T2F deklaratsioon või samaväärne dokument;

- kõnealuse asutuse kohustus on otsustada, kas kauba võib koheselt lubada vabasse ringlusse või tuleb see suunata muule tolliprotseduurile;

- kaup tuleb lubada vabasse ringlusse kohe, kui T2 või T2F deklaratsioonil või samaväärsel dokumendil ei ole viidet varasemale ekspordile liidu tolliterritooriumilt.

  Sihttolliasutus võib kahtluse korral nõuda kaubasaajalt tõendite (nt kaubasaatja ja kaubasaaja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbreid kandev arve vastavalt muudetud direktiivile 2006/112/EÜ või elektrooniline haldusdokument (e-HD) vastavalt direktiivile 2008/118/EÜ) esitamist;

- kaubale tuleb määrata edasine transiidiprotseduur või see tuleb suunata ajutise ladustamise protseduurile koos kõigi selle tagajärgedega (vajaduse korral impordikäibemaksu ja riigisiseste maksude tasumine):
  – kui kaup on eksporditud liidu tolliterritooriumilt, või
  – kui kaubasaaja või tema esindaja ei suuda tolliasutusele tõendada, et tegemist on kauba veoga ühest liidu tolliterritooriumil asuvast punktist teise.

Konventsiooni art 9 lg 4

IV.1.6 Erandid (pro memoria)

IV.1.7 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

IV.1.8 Kasutamiseks tollile

IV.1.9 Lisad

2. PEATÜKK. FORMAALSUSED LÄHTETOLLIASUTUSES

IV.2.1 Sissejuhatus

Jaotises IV.2.2 käsitletakse lähtetolliasutuses täidetavate formaalsuste põhialuseid ja neid reguleerivaid õigusakte.

Jaotises IV.2.3 kirjeldatakse protseduuri lähtetolliasutuses.

Jaotises IV.2.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis IV.2.5 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis IV.2.6 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis IV.2.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis IV.2.8 sisaldab 2. peatüki lisasid.

IV.2.2 Põhialused ja õigusaktid

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni artikkel 11;
- konventsiooni I liite artiklid 30–41 ja 81–83;
- liidu tolliseadustiku artiklid 162, 163 ja 170–174;
- rakendusmääruse artiklid 222, 226, 227 ja 297–303.

IV.2.3 Lähtetolliasutuse protseduuri kirjeldus

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- transiidideklaratsiooni aktsepteerimine ja registreerimine (jaotis IV.2.3.1);
- transiidideklaratsiooni muutmine (jaotis IV.2.3.2);
- transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine (jaotis IV.2.3.3);
- transiidideklaratsiooni kontrollimine ja kauba kontrollimine (jaotis IV.2.3.4);
- kaubaveo marsruut (jaotis IV.2.3.5);
- tähtaeg (jaotis IV.2.3.6);
- identifitseerimine (jaotis IV.2.3.7);
- kauba vabastamine (jaotis IV.2.3.8).
- transiidiprotseduuri lõpetamine (jaotis IV.2.3.9).

IV.2.3.1 Transiidideklaratsiooni aktsepteerimine ja registreerimine

Konventsiooni I liite art 27, 30 ja 35

LTS art 171–172

DA art 143

Lähtetolliasutus aktsepteerib transiidideklaratsiooni (deklaratsiooni andmete sõnum IE015) tingimusel, et

- see sisaldab kõiki ühis- / liidu transiidiprotseduuri kohaldamiseks vajalikke andmeid;
- selle juurde on lisatud kõik vajalikud dokumendid;
- transiidideklaratsioonis osutatud kaup on tollile esitatud ametlikel lahtiolekuaegadel.

NCTS kontrollib deklaratsiooni automaatselt. Ebaõige või mittetäielik deklaratsioon lükatakse tagasi deklaratsiooni tagasilükkamise sõnumiga (IE016). Deklaratsiooni ei võeta vastu ka juhul, kui esitatud andmed ei vasta riiklikus andmebaasis registreeritud andmetele.

Kui transiidideklaratsioon aktsepteeritakse, annab NCTS sellele tolli viitenumbri (MRN) (sõnum IE028).

Deklaratsioon saab seejärel staatuse „aktsepteeritud“ ja lähtetolliasutus otsustab, kas kontrollida kaupa enne selle vabastamist või mitte.

Toll võib otsustada, et seda tolliprotseduuri, mille jaoks kaup on deklareeritud, reguleerivate sätete rakendamiseks vajalikke täiendavaid dokumente ei ole vaja koos deklaratsiooniga esitada. Sel juhul hoitakse nimetatud dokumente tollile kättesaadavana. Transiidideklaratsiooni lahter 44 tuleb täita järgmiselt:

- atribuuti „dokumendi liik“ märkida asjaomase dokumendi kood (koodid on esitatud konventsiooni III liite A2 lisas; ÜDA 9. lisa liites D1)
- atribuuti „dokumendi viide“ märkida dokumendi kirjeldus ja viitenumber.

Riigi tolliasutus lubab reisijatel esitada lähtetolliasutusele NCTSis töötlemiseks paberkandjal transiidideklaratsiooni ühes eksemplaris (kasutades ühtset haldusdokumenti või vajaduse korral transiidi saatedokumendi vormi).

Lähtetolliasutus peab olema pädev tegelema transiitveoga ja asjakohast liiki liiklusega. Pädevate tolliasutuste nimekiri on järgmisel veebisaidil:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/csrdhome_en.htm.

IV.2.3.2 Transiidideklaratsiooni muutmine

Konventsiooni I liite art 31

LTS art 173

Deklarant võib taotleda luba muuta tollideklaratsiooni liidu tolliseadustiku artikli 173 kohaselt. Enne tollideklaratsiooni aktsepteerimist võib deklarant parandada seda ilma eelneva taotluseta.

Protseduuri pidaja võib taotleda luba transiidideklaratsiooni muutmiseks isegi pärast selle aktsepteerimist tolli poolt. Muudatus ei tohi tollideklaratsiooni laiendada muudele kaupadele kui need, mille kohta see algselt tehti.

Protseduuri pidaja esitab deklaratsiooni andmete muudatused deklaratsiooni muutmise sõnumiga (IE013) ja saadab need lähtetolliasutusse, kes otsustab, kas võtta muudatuse taotlus vastu (muudatuse vastuvõtmise sõnum IE004) või lükata see tagasi (muudatuse tagasilükkamise sõnum IE005).

Muudatuste tegemine ei ole lubatud, kui pädev asutus on pärast transiidideklaratsiooni kättesaamist teatanud, et ta kavatseb kaupa kontrollida, on kindlaks teinud valeandmed või on kauba juba transiidiks vabastanud.

Transiidideklaratsiooni muutmine enne, kui toll on selle aktsepteerinud, ei ole hõlmatud liidu tolliseadustiku artikliga 173 ja deklarant ei pea esitama selleks eelnevat taotlust.

Konventsiooni I liite art 29a

LTS art 130 ja 171

Näiteks kui transiidideklaratsiooni ei ole veel esitatud või see on eelnevalt esitatud, kuid veel aktsepteerimata, tohib seda muuta ilma eelneva loata, kuna seda ei käsitata liidu tolliseadustiku artiklis 173 sätestatud muudatusena.

Asjakohastes NCTSi kirjeldustes (T-TRA-DEP-A-002-Correction) on märgitud, et eelnevalt esitatud deklaratsiooni tuleb töödelda sama sõnumi abil kui muudatuse puhul.

IV.2.3.3 Transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine

Konventsiooni I liite art 32

LTS art 174

DA art 148

Lähtetolliasutus võib transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistada, saates tühistamisteate sõnumi (IE010) deklarandile, kes esitas lähtetolliasutusele deklaratsiooni tühistamise taotluse sõnumi (IE014), kuni kauba vabastamiseni transiidiks. Seejärel peab lähtetolliasutus teavitama deklaranti tema taotluse kohta tehtud otsusest tühistamisotsuse sõnumiga (IE009).

Kui lähtetolliasutus on deklarandile teatanud, et ta kavatseb kaupa kontrollida, ei võeta tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamise taotlust vastu enne, kui kaup on kontrollitud.

Transiidideklaratsiooni ei saa kehtetuks tunnistada pärast kauba vabastamist transiidiks, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- kui liidu kaup on ekslikult deklareeritud tolliprotseduurile, mida kohaldatakse liiduvälise kauba suhtes, ja kui selle liidu kauba tollistaatus on tõendatud hiljem tõenditega T2L ja T2LF või tolli kaubamanifestiga;
- kui kaup on ekslikult deklareeritud rohkem kui ühe tollideklaratsiooni alusel.

Talitluspidevuse protseduuri korral tuleb tagada, et tunnistatakse kehtetuks kõik deklaratsioonid, mis on sisestatud NCTSi, kuid mida ei ole süsteemi rikke tõttu täiendavalt töödeldud.

Ettevõtja on kohustatud teavitama pädevat asutust igast NCTSi sisestatud, ent seejärel talitluspidevuse protseduurile suunatud deklaratsioonist.

Mõnikord võib toll nõuda uue deklaratsiooni esitamist. Sel juhul tunnistatakse eelmine deklaratsioon kehtetuks ja antakse uuele deklaratsioonile uus MRN.

IV.2.3.4 Transiidideklaratsiooni ja kauba kontrollimine

Konventsiooni I liite art 35

LTS art 188

Pärast seda, kui lähtetolliasutus on transiidideklaratsiooni aktsepteerinud, teeb ta andmete õigsuse kontrollimiseks järgmist:

- vaatab läbi tollideklaratsiooni ja selle lisadokumendid;
- nõuab deklarandilt olemasolu korral muude dokumentide esitamist;

RA art 238 ja 239

- kontrollib vajaduse korral kaupa;
- võtab vajaduse korral kauba analüüsiks või üksikasjalikuks läbivaatamiseks proove;
- kontrollib tagatise olemasolu ja kehtivust.

Tagatise olemasolu ja kehtivust kontrollitakse tagatise viitenumbri ja juurdepääsukoodi järgi (üksikasjalikum teave III osas).

Enne kauba vabastamist transiidiks kontrollib NCTS tagatiste haldamise süsteemist (GMS) tagatise terviklikkust ja kehtivust järgmise teabe alusel olenevalt järelevalve põhjalikkusest:

- kas tagatise summa on küllaldane (üldtagatise puhul, kas vaba summa on küllaldane);
- kas tagatis kehtib kõikides transiitveoga seotud konventsiooniosalistes riikides;
- kas tagatis on protseduuri pidaja nimel.

Seejärel registreerib GMS tagatise kasutamise ja teavitab sellest NCTSi.

Kui kaupa kontrollitakse, toimub see lähtetolliasutuse määratud kohtades ja selleks ettenähtud tööajal. Koht ja aeg tehakse teatavaks protseduuri pidajale. Toll võib siiski protseduuri pidaja taotluse korral kontrollida kaupa mõnes teises kohas või väljaspool ametlikku tööaega.

Lähtetolliasutus teavitab protseduuri pidajat kontrolli käigus avastatud väiksematest erinevustest. Erinevuste kõrvaldamiseks teeb lähtetolliasutus (kokkuleppel protseduuri pidajaga) deklaratsiooni andmetes väiksemaid muudatusi, et kaupa oleks võimalik transiidiks vabastada.

Kui avastatakse tõsiseid eeskirjade eiramisi, teatab lähtetolliasutus protseduuri pidajale, et kaupa ei vabastata (transiidiks vabastamisest keeldumise sõnum IE051) ja registreerib mitterahuldava tulemuse.

Lähtetolliasutus märgib sõnumisse IE001 järgmise kontrolli tulemuste koodi:

- „A1“ (vastavuses): kui kaup vabastatakse transiidiks pärast füüsilist (täielikku või osalist) kontrolli ja ühtegi erinevust ei avastatud;
- „A2“ (peetakse vastavuses olevaks): kui kaup vabastatakse transiidiks ainult pärast dokumentide kontrolli (mitte füüsilist kontrolli) ja ühtegi erinevust ei avastatud või kui kaupa ei kontrollita;

- „A3“ (lihtsustatud protseduur): kui volitatud kaubasaatja vabastab kauba transiidiks.

IV.2.3.5 Kaubaveo marsruut

Konventsiooni I liite art 33

Üldjuhul tuleb transiidiprotseduurile suunatud kaupa vedada sihttolliasutusse majanduslikult põhjendatud teed pidi.

RA art 298

Kui lähtetolliasutus või protseduuri pidaja seda vajalikuks peab, määrab kõnealune tolliasutus kindlaks transiidiprotseduuri raames kohaldatava kaubaveo marsruudi, võttes arvesse kogu asjakohast teavet, mille on esitanud protseduuri pidaja.

TOLL

Võttes arvesse protseduuri pidaja esitatud asjakohast teavet, määrab lähtetolliasutus veose ettenähtud teekonna, sisestades NCTSis deklaratsiooni andmetesse teabe transiitveol läbitavate riikide kohta (piisab riigi koodist).

1. märkus: liidu puhul märgitakse asjaomaste liikmesriikide koodid.

2. märkus: märgitakse kõikide ettenähtud teekonnaga seotud riikide koodid.

Transiitveo käigus võib veose kindlaksmääratud teekonda muuta. Sel juhul on vedaja kohustatud tegema vajalikud kanded transiidi saatedokumendi (TAD) lahtrisse 56 ning esitama selle viivitamata pärast marsruudi muutmist koos kaubaga selle riigi lähimale tolliasutusele, kelle territooriumil transpordivahend asub. Pädev asutus teeb otsuse transiitveo jätkamise kohta, võtab kõik vajalikud meetmed ja kinnitab transiidi saatedokumendi lahtris G.

Üksikasjalikum teave veo käigus esinevate vahejuhtumite korral järgitavate protseduuride kohta on esitatud jaotises IV.3.3.1.

IV.2.3.6 Kauba tollile esitamise tähtaeg

Konventsiooni I liite art 34 ja art 45 lg 2

Lähtetolliasutus määrab tähtaja, mille jooksul kaup tuleb sihttolliasutuses esitada.

RA art 297 ja art 306 lg 3

Nimetatud asutuse määratud tähtaeg on kohustuslik nende riikide pädevatele asutustele, kelle territooriumile kaup transiitveo käigus

siseneb. Nad ei saa seda tähtaega muuta.

Kui kaup esitatakse sihttolliasutusele pärast lähtetolliasutuse määratud tähtaega, loetakse protseduuri pidaja tähtaega järginuks, kui protseduuri pidaja või vedaja suudab sihttolliasutusele nõuetekohaselt tõendada, et tema ei ole viivituse eest vastutav.

TOLL

Tähtaja määramisel peab lähtetolliasutus võtma arvesse järgmist:

- kasutatav transpordivahend;
- marsruut;
- transpordialased õigusaktid või muud õigusaktid, mis võivad mõjutada tähtaja määramist (nt veoliigi valikut mõjutavad sotsiaal- või keskkonnaalased õigusaktid, veoeeskirjade sätted tööaja ja juhtide kohustusliku puhkeaja kohta);
- vajaduse korral protseduuri pidajale edastatav teave.

Lähtetolliasutus peab kandma tähtaja deklaratsiooni ja/või kinnitama selle, kui tähtaeg vastab protseduuri pidaja poolt sisse kantud tähtajale (kasutades süsteemi PP-KK-AAAA). See on kuupäev, millal kaup ja transiidi saatedokument tuleb esitada sihttolliasutusele.

IV.2.3.7 Identifitseerimisvahend

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis IV.2.3.7.1);
- tollitõkendi paigaldamise meetodid (jaotis IV.2.3.7.2);
- tollitõkendi omadused (jaotis IV.2.3.7.3);
- eriliste tõkendite kasutamine (jaotis IV.2.3.7.4).

IV.2.3.7.1 Sissejuhatus

Konventsiooni art 11 lg 2

Konventsiooni I liite art 36–39

LTS art 192

RA art 299

On oluline tagada, et transiidiprotseduuri alusel veetavat kaupa oleks võimalik identifitseerida. Üldiselt võib sellise kauba identifitseerimiseks kasutada tollitõkendit.

Konventsiooni I

Lähtetolliasutus võib siiski tollitõkendi nõudest loobuda, kui

liite art 39

RA art 302

deklaratsioonis või lisadokumentides esitatud kauba kirjeldus on kauba hõlpsaks identifitseerimiseks piisavalt täpne ning hõlmab ka kauba kvaliteeti, laadi ja eritunnuseid (nt autode transiitveol märgitakse mootori- ja kerenumber või kauba seerianumbrid).

Erandina ei nõuta tollitõkendeid (kui lähtetolliasutus ei otsusta teisiti) juhul, kui:

- kaupa veetakse õhuteed pidi ning igale saadetisele kinnitatakse sildid asjaomase lennuveokirja numbriga või kujutab saadetis endast veoseüksust, millele on märgitud asjaomase lennuveokirja number;
- kaupa veetakse raudteel ja identifitseerimismeetmeid kohaldavad raudteeveo-ettevõtjad.

TOLL

Lähtetolliasutus kannab pärast tollitõkendite paigaldamist deklaratsiooni tollitõkendite arvu ja nende identifitseerimismärgid.

Kui tollitõkendid ei ole identifitseerimiseks nõutavad, jätab lähtetolliasutus lahtri tühjaks. Sel juhul trükib NCTS transiidi saatedokumendi lahtrisse D automaatselt märgi „- -“.

Kui kaupa, mille suhtes ei kohaldata transiidiprotseduuri, veetakse koos transiidiprotseduuril oleva kaubaga samal transpordivahendil või samas konteineris, siis veoseruumile või kaupa sisaldavale ruumile tavaliselt tollitõkendit ei paigaldata, juhul kui kaupa on võimalik identifitseerida tollitõkendi paigaldamisega pakkeüksustele või kauba piisavalt täpse kirjeldamisega.

Märkus: kaup peab olema selgelt eraldatud ja märgistatud, et oleks võimalik kergesti vahet teha, milline on transiitkaup ja milline mitte.

Kui kaubasaadetise identifitseeritavus ei ole tagatud tollitõkendite või kauba täpse kirjeldusega, keeldub lähtetolliasutus kauba suunamisest transiidiprotseduurile.

Konventsiooni I liite art 38 lg 5

Tollitõkendeid ei tohi eemaldada ilma pädeva tolliasutuse loata.

RA art 301 lg 5

Kui transpordivahendile paigaldati tollitõkend lähtetolliasutuses ja sellega transporditav kaup veetakse eri sihttolliasutustesse ning sellega on kaasas mitu transiidi saatedokumenti (TAD) ja järgnev mahalaadimine toimub eri riikide mitmes sihttolliasutuses, peavad vahepealsed sihttolliasutused, kus tollitõkendid eemaldatakse

kauba mahalaadimiseks, paigaldama uued tollitõkendid ja märkima selle TADi lahtrisse F. Sel juhul püüab toll vajaduse korral paigaldada uue vähemalt samaväärsete turvaelementidega tollitõkendi.

Sihttolliasutus kannab TADis märgitud uue(d) tollitõkendi(d) lähtetolliasutusele saadetavasse sõnumisse IE018 väljale „uue tollitõkendi teave“ või „uue tollitõkendi identifitseerimistunnus“.

IV.2.3.7.2 Tollitõkendi paigaldamise meetodid

Konventsiooni art 11 lg 2

RA art 299

Tollitõkendi paigaldamiseks on kaks meetodit:

- kaupa sisaldavale ruumile, kui lähtetolliasutus on tunnistanud transpordivahendi või konteineri tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks;
- muudel juhtudel igale üksikpakendile.

Kaupa sisaldavale ruumile tollitõkendi paigaldamiseks peab transpordivahend selleks sobima.

TOLL

(Konventsiooni art 11 lg 3, RA art 300)

Lähtetolliasutus tunnistab transpordivahendi tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks, kui:

- tõkendeid on võimalik transpordivahendi või konteineri külge lihtsalt ja tõhusalt kinnitada;
- transpordivahend või konteiner ei sisalda peidikuid, kuhu saaks kaupa peita;
- kauba jaoks ettenähtud ruum on tollikontrolliks kergesti ligipääsetav.

Märkus: transpordivahendit või konteinerit peetakse tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks, kui see on kaubaveoks heaks kiidetud vastavalt rahvusvahelisele lepingule, millega konventsiooniosalised on ühinenud (nt 14. novembril 1975 TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo suhtes sõlmitud tollikonventsioon).

IV.2.3.7.3 Tollitõkendite omadused

Kõik kasutatavad tollitõkendid ja identifitseerimisvahendid peavad olema kindlaksmääratud omadustega ja vastama tehnilistele nõuetele.

Konventsiooni I liite art 38

RA art 301

Tollitõkendid peavad eelkõige:

- jääma tavakasutuse puhul terveks ja kindlalt kinnitatuks;
- olema hõlpsasti kontrollitavad ja äratuntavad;
- olema valmistatud nii, et kõik vigastus-, rikkumis- ja

eemaldusjäljed oleksid palja silmaga selgesti nähtavad;

- olema ühekordse kasutusega; korduskasutusega tollitõkenditele peab olema võimalik anda iga kord selge kordumatu identifitseerimistunnus;
- olema varustatud individuaalsete tollitõkendi tunnustega, mis on alalised, kergesti loetavad ja kordumatu numbriga.

Lisaks peavad tollitõkendid vastama järgmistele tehnilistele nõuetele:

- tollitõkendi kuju ja mõõtmed võivad olenevalt paigaldusmeetodist erineda, kuid selle mõõtmed peavad olema sellised, et identifitseerimistunnus oleks hõlpsasti loetav;
- tollitõkendi identifitseerimistunnus peab olema selline, et seda oleks võimatu võltsida ja raske järele teha;
- kasutatavad materjalid peavad olema juhusliku purunemise suhtes vastupidavad ja võimaldama vältida märkamatut võltsimist ja taaskasutamist.

Tollitõkendid loetakse eeltoodud nõuetele vastavaks, kui need on sertifitseeritud pädeva asutuse poolt vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 17712:2013 „Kaubakonteinerid – mehaanilised tollitõkendid“.

Konteinervedude korral tuleb võimalikult suures ulatuses kasutada kõrge turvatasemega tõkendeid.

Tollitõkendil peab olema järgmine märgistus:

- sõna „toll“ ühes liidu või ühistransiidiprotseduuri riikide ametlikest keeltest või vastav lühend;
- kahetähelisele ISO riigikoodile vastav riigikood, mille abil saab kindlaks teha riigi, kus tollitõkend paigaldati.

Lisaks võivad konventsiooniosalised vastastikusel kokkuleppel teha otsuse ühiste turvaelementide ja tehnoloogia kasutamise kohta.

Iga riik peab teavitama komisjoni kasutusel olevate tollitõkendite liikidest. Komisjon teeb selle teabe kõikidele riikidele kättesaadavaks.

IV.2.3.7.4 Eriliste tõkendite kasutamine

Konventsiooni I liite

Et protseduuri pidaja võiks kasutada erilisi tollitõkendeid, on vaja pädeva asutuse luba.

art 81–83

RA artiklid 317–318

Eriliste tollitõkendite kasutamine on lihtsustus, mille suhtes kohaldatakse teatavaid tingimusi (täiendavad üksikasjad on esitatud VI osa jaotises 3.3).

Eriliste tollitõkendite kasutamise korral märgib protseduuri pidaja paigaldatud tollitõkendite margi, liigi ja arvu deklaratsiooni (lahtrisse D). Tollitõkendid tuleb paigaldada enne kauba vabastamist.

IV.2.3.8 Kauba vabastamine

Konventsiooni I liite art 40

RA art 303

Pärast seda, kui lähtetolliasutuses on täidetud järgmised formaalsused:

- deklaratsiooni andmete esitamine lähtetolliasutusele;
- deklaratsiooni andmete kontrollimine;
- transiidideklaratsiooni aktsepteerimine;
- võimaliku kontrolli lõpetamine;
- tagatise esitamine, kui see on nõutav (vt III osa);
- tähtaja määramine;
- marsruudi kindlaksmääramine, kui see on nõutav;
- tollitõkendite paigaldamine, kui see on nõutav;

vabastatakse kaup transiidiks. Saadetakse vastavad sõnumid:

- transiidiks vabastamise sõnum (IE029) deklarandile;
- sõnum IE001 sihttolliasutusele;
- sõnum IE050 vahetolliasutusele, olemasolu korral.

Nende sõnumite sisu põhineb transiidideklaratsioonil (vajaduse korral koos muudatustega).

TOLL

Pärast seda, kui formaalsused on täidetud, teeb lähtetolliasutus järgmist:

- kontrollib transiidideklaratsiooni;
- kannab kontrolli tulemused protokolli;
- registreerib tagatise;
- saadab deklareeritud sihttolliasutusele ja vahetolliasutus(t)ele (kui neid on) sõnumi IE001 ja vajaduse korral sõnumi IE050, ning
- prindib välja TADi (sealhulgas vajaduse korral LoI).

IV.2.3.8.1 Vabastamisega kaasneva dokumendid

Konventsiooni I liite art 41

RA art 303 lg 4

Lähtetolliasutus annab transiidi saatedokumendi (TAD) koos MRNiga protseduuri pidajale või kauba lähtetolliasutusele esitanud isikule. TAD ja vajaduse korral sellele lisatud LoI on transiitveo jooksul kaubaga kaasas.

DA art 184 lg 2 ÜDAga muudetud kujul

TADi võib välja printida ka deklarant, kui lähtetolliasutus on selleks eelnevalt loa andnud.

IV.2.3.9 Transiidiprotseduuri lõpetamine

Konventsiooni I liite art 48 lg 2

LTS art 215 lg 2

Toll lõpetab transiidiprotseduuri, kui ta saab lähtetolliasutuse ja sihttolliasutuse käsutuses olevate andmete võrdlemise põhjal kinnitada, et protseduur on nõuetekohaselt lõpetatud.

IV.2.4 Eriolukorrad

Suure hulga väikeste eri kaubaartiklite puhul (nt laevavarud, majapidamistarbed rahvusvahelise kolimise raames), mis saadetakse samale lõplikule kaubasaajale ja mis tuleb suunata liidu transiidiprotseduurile / ühistransiidiprotseduurile, piisab kauba üldisest kirjeldusest, et vältida transiidiandmete sisestamisega seotud lisakulusid. Sellisel juhul on lisatingimuseks, et tolli jaoks on olemas kauba täielik kirjeldus ja see on saadetisega kaasas.

Igal juhul on vaja kõigepealt kontrollida, kas kõik kaubad tuleb suunata liidu transiidiprotseduurile / ühistransiidiprotseduurile.

IV.2.5 Erandid (pro memoria)

IV.2.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

IV.2.7 Kasutamiseks tollile

IV.2.7.1 ATIS

TOLL See dokumendi osa on kättesaadav CIRCABC (riiklike haldusasutuste, ettevõtete ja

kodanike suhtlus- ja teabekeskuses) veebisaidil

https://circabc.europa.eu/ui/group/fac511f0-681d-41af-b678-7d743f529c8f/library/d9bfedcd-976c-4e10-836b-5158b27518f7

IV.2.7.2 SMS

TOLL

See dokumendi osa on kättesaadav CIRCABC veebisaidil

https://circabc.europa.eu/ui/group/fac511f0-681d-41af-b678-7d743f529c8f/library/d9bfedcd-976c-4e10-836b-5158b27518f7

IV.2.8 Lisad

3. PEATÜKK. KAUBAVEOGA SEOTUD FORMAALSUSED JA VAHEJUHTUMID ÜHIS- / LIIDU TRANSIITVEO KÄIGUS

IV.3.1 Sissejuhatus

Käesolevas peatükis kirjeldatakse kaubaveoga seotud formaalsusi ja vahejuhtumeid ühis- / liidu transiitveo käigus.

Jaotises IV.3.2 käsitletakse põhialuseid ja õigusakte.

Jaotises IV.3.3 kirjeldatakse kauba ühis- / liidu transiitveo käigus esinevate vahejuhtumite korral ja vahetolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

Jaotises IV.3.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis IV.3.5 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis IV.3.6 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis IV.3.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis IV.3.8 sisaldab 3. peatüki lisasid.

IV.3.2 Põhialused ja õigusaktid

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artiklid 43 ja 44;
- rakendusmääruse artiklid 304 ja 305;
- üleminekuperioodi delegeeritud määruse 9. lisa liide F1.

IV.3.3 Vahejuhtumite korral ja vahetolliasutuses täidetavad formaalsused

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- formaalsused, mida tuleb täita kauba ühis- / liidu transiitveo käigus esineva vahejuhtumi korral (jaotis IV.3.3.1);
- formaalsused vahetolliasutuses (jaotis IV.3.3.2).

IV.3.3.1 Vahejuhtumite korral täidetavad formaalsused

Mõned näited kauba ühis- / liidu transiitveol kõige sagedamini

esinevatest vahejuhtumitest:

- marsruuti ei ole võimalik vedajast mitteolenevatel põhjustel järgida;
- veo jooksul on vedajast mitteolenevatel põhjustel eksikombel eemaldatud või rikutud tollitõkendid;
- kaup laaditakse ümber ühelt transpordivahendilt teisele;
- otsese ohu tõttu on vaja kaup transpordivahendilt kohe osaliselt või täielikult maha laadida;
- toimub õnnetus, mis võib mõjutada protseduuri pidaja või vedaja võimet oma kohustusi täita;
- mõni transpordivahendi koosseisu kuuluv osa muutub (nt eemaldatakse üks vagun).

Konventsiooni I liite art 44

RA art 305

Kõigil neil juhtudel peab vedaja viivitama teavitama selle riigi lähimat tolliasutust, kelle territooriumil transpordivahend asub. Pärast vahejuhtumit peab vedaja tegema viivitamata ka vajalikud kanded TADi lahtrisse 56 ja esitama kauba koos TADiga nimetatud tolliasutusele. Tolliasutuse pädev ametiisik otsustab seejärel, kas transiitvedu võib jätkuda või mitte. Kui transiitvedu võib jätkuda, sisestab pädev asutus kinnituse lahtrisse G, kirjeldades rakendatud meetmeid.

Kui tollitõkendid on rikutud vedajast olenematutel põhjustel, vaatab pädev asutus kauba ja veoki läbi. Kui transiitvedu lubatakse jätkata, tuleb paigaldada uued tollitõkendid ja tolliasutus peab vastavalt kinnitama ka TADi.

Kaupa võib ühelt transpordivahendilt teisele ümber laadida üksnes pädeva asutuse loal ja järelevalve all selleks ettenähtud kohas. Sel juhul peab vedaja täitma TADi lahtri 55 „Ümberlaadimine“. Seda võib teha käsitsi, kasutades tinti ja suurtähti. Vajaduse korral kinnitab toll TADi lahtri F. Kui on toimunud rohkem kui kaks ümberlaadimist ja lahter F on seepärast täis saanud, peab vedaja märkima nõutava teabe TADi lahtrisse 56.

Kui aga kaup laaditakse ümber transpordivahendilt, millele ei ole paigaldatud tollitõkendit, vaatamata vedaja tehtud märgetele, ei pea kaupa ega TADi lähimale tolliasutusele esitama ja toll ei pea kinnitust andma.

Kui muutub mõni transpordivahendi koosseisu kuuluv osa, ei pea kaupa ega transpordivahendit lähimale tolliasutusele esitama ja

tolliasutuse kinnitus ei ole vajalik järgmistel juhtudel.

- Üks vagun või mitu vagunit eemaldatakse tehniliste probleemide tõttu raudteevagunite koosseisust. Sel juhul võib vedaja pärast TADis vajalike märgete tegemist transiitvedu jätkata.
- Teekonnal vahetatakse ainult maanteesõiduki vedukit, mitte haagiseid ega poolhaagiseid (kaubaga toiminguid teostamata ja seda ümber laadimata), millisel juhul peab vedaja kandma uue veduki registreerimisnumbri ja riikkondsuse TADi lahtrisse 56 ning transiitvedu võib jätkuda.

Kui vedaja ei pea eespool nimetatud juhtudel esitama kaupa ja TADi tolliasutusele, kelle territooriumil transpordivahend asub, ei pea ta seda asutust ka sellistest vahejuhtumitest teavitama.

Kõigil eespool nimetatud juhtudel peab vahetolliasutus (olemasolu korral) või sihttolliasutus sisestama NCTSi vedaja vastavad kanded ja tolli kinnituse.

Kaubasaadetis tuleb osadeks jaotada tollikontrolli all ja ühis- / liidu transiidiprotseduur tuleb lõpetada. Kaubasaadetise iga osa kohta tuleb koostada uus transiidideklaratsioon.

IV.3.3.2 Formaalsused vahetolliasutuses

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- vahetolliasutus (jaotis IV.3.3.2.1);
- formaalsused vahetolliasutuses (jaotis IV.3.3.2.2);
- vahetolliasutuse muutumine (jaotis IV.3.3.2.3);
- meetmed eeskirjade eiramise korral (jaotis IV.3.3.2.4).

IV.3.3.2.1 Vahetolliasutus

Konventsiooni I liite art 3 p h

RA art 1 lg 13

Vahetolliasutus on konventsiooniosalise territooriumile sisenemise või sealt väljumise kohas asuv tolliasutus. Järgmises tabelis on kirjeldatud erinevaid võimalusi ühis- ja liidu transiidiprotseduuri korral.

	Ühistransiit	Liidu transiit

Sisenemiskoht	– konventsiooniosalise territooriumile	– liidu tolliterritooriumile, kui kaup on läbinud transiitveo käigus kolmanda riigi territooriumi
Väljumiskoht	– konventsiooniosalise territooriumilt, kui kaup viiakse kõnealuse konventsiooniosalise tolliterritooriumilt välja transiitveo käigus, mille teekonnal ületatakse kõnealuse konventsiooniosalise ja kolmanda riigi vaheline piir	– liidu tolliterritooriumilt, kui kaup viiakse kõnealuselt territooriumilt välja transiitveo käigus, mille teekonnal ületatakse liikmesriigi ja muu kolmanda riigi kui ühistransiidiprotseduuri riigi vaheline piir.

Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni kohaselt tuleks vahetolliasutus üldjuhul paigaldada Iirimaa ja Põhja-Iiri vahele. Kuna see ei ole Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli[8] kohaselt teostatav, nõustus Ühendkuningriik[9] täitma vahetolliasutuse ülesandeid Iirimaa saare välispiiril, Iirimaa ja Põhja-Iiri sadamates. Iirimaa ja Põhja-Iiri vahele ei ole vahetolliasutusi vaja.

Hõlbustamaks liidu kauba liikumist liidu tolliterritooriumi eri osade vahel juhul, kui kaup peab läbima muu kolmanda riigi kui ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi, peavad liikmesriigid kohustuma võimaluse korral (kui kohalikud olud seda võimaldavad) looma liidu välispiiril asuvatesse tolliasutustesse eraldi rajad, mis on reserveeritud teises liikmesriigis väljastatud transiidideklaratsiooni alusel liikuva liidu kauba kontrollimiseks.

Sellise kauba kontrollimine piirdub liidu kauba tollistaatuse tõendi läbivaatamisega ja vajaduse korral veo lõpetamisega, tingimusel et selle toimingu asjaolud ei eelda üksikasjalikumat läbivaatamist.

Kui eespool nimetatud kontrolli käigus ei ilmne eeskirjade eiramist,

[8] *ELT C 384I, 12.11.2019, lk 92.*

[9] EL ja Ühendkuningriik on seepärast sõlminud vastastikuse mõistmise memorandumi, mille kohaselt täidab Ühendkuningriik vahetolliasutuse ülesandeid Iirimaa saare välispiiril, mitte Iirimaa ja Põhja-Iiri piiril.

lubatakse jätkata kaupade vedu sihtkohta.

Vahetolliasutuste asukoha näited

Näide 1: Saksamaalt Belgia kaudu Suurbritanniasse

Lähtetolliasutus asub Saksamaal ja kaup viiakse EList välja Belgias asuva parvlaevasadama kaudu. Vahetolliasutus asub Suurbritannia sadamas.

Näide 2: Saksamaalt läbi Prantsusmaa ja Suurbritannia Põhja-Iirimaale

Lähtetolliasutus asub Saksamaal ja kaup viiakse EList välja Prantsusmaal asuva parvlaevasadama kaudu. Esimene vahetolliasutus asub Suurbritannia parvlaevasadamas. Transiidiprotseduur jätkub Suurbritannias parvlaevasadamani, kus kaup laaditakse parvlaevale, mille sihtkoht on Põhja-Iirimaa. Suurbritanniast lahkudes ei ole Suurbritannia parvlaevasadamas vaja täita mingeid formaalsusi. Põhja-Iirimaa sadamasse saabumisel kohaldatakse vahetolliasutuse formaalsusi.

Näide 3: Saksamaalt läbi Madalmaade, Suurbritannia ja Iirimaa Põhja-Iirimaale

Lähtetolliasutus asub Saksamaal ja kaup viiakse EList välja Madalmaades asuva parvlaevasadama kaudu. Esimene vahetolliasutus asub Suurbritannia parvlaevasadamas. Transiidiprotseduur jätkub Suurbritannias parvlaevasadamani, kus kaup laaditakse parvlaevale, mille sihtkoht on Iirimaa. Iirimaale saabumisel kohaldatakse vahetolliasutuse formaalsusi. Transiidiprotseduur jätkub Iirimaal ning kaup ületab Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahelise piiri ilma tolliformaalsusteta. Kaup esitatakse Põhja-Iiri sihttolliasutusele.

Protseduuri T1 või T2 kasutamine EList Põhja-Iirimaale veetava kauba puhul

- Kui liidu kaupa veetakse EList Põhja-Iirimaale läbi ühistransiidiprotseduuri riigi, ei ole transiidiprotseduuri vaja (vt näide 9).
- Kui liidu kaupa veetakse Põhja-Iirimaale, kasutatakse protseduuri T2. Kaupa veetakse ELi-sisese tarnena liikmesriigist läbi Suurbritannia Põhja-Iirimaale. Põhja-Iirimaal asuvas sihttolliasutuses transiidiprotseduur lõpeb ja kuna liidu kauba tollistaatus tehakse kindlaks protseduuri T2 abil, võib tollijärelevalve lõpetada ja järgnev tolliprotseduur ei ole nõutav.

- Kui liiduvälist kaupa veetakse Põhja-Iirimaale, tuleb kasutada protseduuri T1. Põhja-Iirimaal asuvas sihttolliasutuses on nõutav järgnev tolliprotseduur.

Näide 4: Põhja-Iirimaalt Suurbritanniasse

Lähtetolliasutus asub Põhja-Iirimaal ja kaup viiakse Põhja-Iirimaalt välja parvlaevasadama kaudu. Vahetolliasutus asub Suurbritannia sadamas.

Protseduuri T1 või T2 kasutamine Põhja-Iirimaalt Suurbritanniasse veetava kauba puhul

– Välistransiidiprotseduuri T1 kasutamine: liiduväline kaup (või eksport, millele järgneb transiidiprotseduur, kui kohaldatakse delegeeritud määruse artiklit 189).
– Sisetransiidiprotseduuri T2 kasutamine: liidu kaup, mida eksporditakse ja millele järgneb transiidiprotseduur.

Näide 5: Suurbritanniast Põhja-Iirimaale

Lähtetolliasutus asub Suurbritannias ja kaup viiakse Suurbritanniast välja parvlaevasadama kaudu. Vahetolliasutus asub Põhja-Iirimaa sadamas.

Protseduuri T1 või T2 kasutamine Suurbritanniast Põhja-Iirimaale veetava kauba puhul

- Sisetransiidiprotseduuri T2 kasutatakse ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 9 kohaldamisel Suurbritannias.
- Välistransiidiprotseduuri T1 kasutamine: kõikidel muudel juhtudel.

Näide 6: Suurbritanniast Põhja-Iirimaa kaudu Iirimaale

Lähtetolliasutus asub Suurbritannias ja kaup viiakse Suurbritanniast välja parvlaevasadama kaudu. Vahetolliasutus asub Põhja-Iirimaa sadamas. Kaup ületab Põhja-Iirimaa ja Iirimaa vahelise piiri ilma täiendavate tolliformaalsusteta. Kaup esitatakse Iirimaa sihttolliasutusele.

Protseduuri T1 või T2 kasutamine Suurbritanniast veetava kauba puhul

- Vt näide 5.

Näide 7: Suurbritanniast Madalmaade kaudu Saksamaale

Lähtetolliasutus asub Suurbritannias ja kaup viiakse Suurbritanniast välja parvlaevasadama kaudu. Vahetolliasutus asub ELis Madalmaade parvlaevasadamas. Transiidideklaratsioon ja kaup esitatakse Saksamaa sihttolliasutusele.

Näide 8: Iirimaalt Põhja-Iirimaa, Suurbritannia, Belgia, Prantsusmaa ja Šveitsi kaudu Itaaliasse

Lähtetolliasutus asub Iirimaal. Kaup ületab Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahelise piiri ilma tolliformaalsusteta ning transiidiprotseduur jätkub Põhja-Iirimaal. Kaup viiakse Põhja-Iirimaalt välja parvlaevasadama kaudu. Esimene vahetolliasutus asub Suurbritannia parvlaevasadamas. Transiidiprotseduur jätkub Suurbritannias parvlaevasadamani, kus kaup laaditakse parvlaevale, mille sihtkoht on Belgia. Belgiasse saabumisel kohaldatakse teise vahetolliasutuse formaalsusi. Transiidiprotseduur jätkub ELis. Kolmas vahetolliasutus on esimene tolliasutus Šveitsis. Neljas vahetolliasutus on esimene tolliasutus Itaalias. Transiidideklaratsioon ja kaup esitatakse Itaalia sihttolliasutusele.

Näide 9: Põhja-Iirimaalt Iirimaa kaudu Prantsusmaale (ja vastupidi)

Kaup lahkub Põhja-Iirimaalt ning ületab Põhja-Iirimaa ja Iirimaa vahelise piiri ilma tolliformaalsusteta. Kaup viiakse Iirimaalt välja parvlaevasadama kaudu. Parvlaeva saabumissadam asub Prantsusmaal. Kaup esitatakse Prantsusmaal asuva saabumissadama tolliasutusele.

Protseduuri T1 või T2 kasutamine või üksnes liidu kauba tollistaatuse tõend, kui kaupa veetakse Iirimaa saare ja ELi vahel

- Selles näites ei veeta liidu kaupa ühistransiidiprotseduuri riigi kaudu. Seega ei saa protseduuri T2 kasutada. Kui see on nõutav, piisab liidu kauba tollistaatuse tõendist, kui kaup esitatakse saabumissadama tollile.
- Kui liiduvälist kaupa veetakse Iirimaa saare ja ELi vahel, tuleb kasutada protseduuri T1. Sihttolliasutuses on nõutav järgnev tolliprotseduur.

IV.3.3.2.2 Formaalsused vahetolliasutuses

Konventsiooni I liite art 43

Igas vahetolliasutuses tuleb koos kaubaga esitada TAD koos MRNiga.

RA art 304

Vahetolliasutus(ed) võib (võivad) vajaduse korral kaupa kontrollida. Kauba mis tahes kontrolli puhul lähtutakse peamiselt

lähtetolliasutuselt sõnumiga IE050 transiitveo kohta saadud andmetest.

TOLL

Vahetolliasutus:

- registreerib MRNi;
- registreerib piiriületuse ja
- saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE118.

Kui kauba suhtes kohaldatakse ekspordipiirangut, tehakse TADile üks järgmistest märgetest:

- ühistransiidil:
  DG0 („Eksport riigist, mille suhtes on kehtestatud piirangud“) või
  DG1 („Riigist eksportimisel kehtivad tollimaksud“);
- liidu transiidil:
  DG0 („EList eksportimisel kehtivad piirangud“) või
  DG1 („Eksport riigist, mille suhtes on kehtestatud tollimaksud“).

IV.3.3.2.3 Vahetolliasutuse muutumine

Kaupa võib vedada ka läbi TADis deklareerimata vahetolliasutuste.

Kui kaup ja TAD esitatakse muule vahetolliasutusele kui deklareeritud vahetolliasutus ja tegeliku vahetolliasutuse sisestatud MRN on seotud transiitveoga, mille kohta nimetatud tolliasutus ei ole saanud vastavat sõnumit IE050, saadab NCTS automaatselt lähtetolliasutusele eeldatava transiidi teate taotluse sõnumi (IE114).

Lähtetolliasutuse NCTS saadab automaatselt ATRi vastuse sõnumi (IE115). Sõnumi IE115 saamisel uuendatakse NCTSi ning transiitveo kirje on tollis töötlemiseks valmis staatuses „ATR loodud“.

Deklareeritud vahetolliasutus(t)ele, mida ei ole läbitud, saadetakse automaatteade transiitveo lõppemise kohta sihttolliasutuses.

Kui asjaomase transiitveo andmeid ei saa mingil põhjusel edastada, saadetakse tegelikule vahetolliasutusele sõnum IE115 koos ATRi tagasilükkamise põhjuse koodiga ja tagasilükkamise põhjusega (kohustuslik koodi 4 puhul) ning vahetolliasutus võtab vajalikud meetmed.

TOLL

Tegelikus vahetolliasutuses:

- registreeritakse MRN NCTSis;
- saadetakse lähtetolliasutusele sõnum IE114;
- lähtetolliasutuse NCTS saadab vastuseks sõnumi IE115, mis sisaldab sõnumis IE050 olevat teavet;
- vahetolliasutuse NCTSi uuendatakse ja transiitveo kirje on tollis töötlemiseks valmis staatuses „ATR loodud“;
- vahetolliasutus registreerib piiriületuse ja saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE118.

IV.3.3.2.4 Meetmed tollieeskirjade ränga eiramise korral

Kui vahetolliasutus avastab tollieeskirjade ränga eiramise seoses asjaomase transiitveoga, peab ta transiidiprotseduuri lõpetama ja alustama uurimist.

IV.3.4 Eriolukorrad (pro memoria)

IV.3.5 Erandid (pro memoria)

IV.3.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

IV.3.7 Kasutamiseks tollile

IV.3.8 Lisad

4. PEATÜKK. FORMAALSUSED SIHTTOLLIASUTUSES

IV.4.1 Sissejuhatus

4. peatükis kirjeldatakse sihttolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

Jaotises IV.4.2 käsitletakse põhialuseid ja õigusakte.

Jaotises IV.4.3 kirjeldatakse sihttolliasutuses täidetavaid formaalsusi, sealhulgas protseduuri lõpetamist ja kontrolli.

Jaotises IV.4.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis IV.4.5 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis IV.4.6 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis IV.4.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis IV.4.8 sisaldab 4. peatüki lisasid.

IV.4.2 Põhialused ja õigusaktid

Transiitveo lõppemisel tuleb sihttolliasutusele esitada kaup koos TADiga ning sihttolliasutuse nõutava teabega (nt politsei protokoll õnnetuse korral, autoabi teenuse kviitung, CMR jne). Sellega transiitvedu lõpeb. Sihttolliasutus saadab lähtetolliasutusele viivitamata saabumisteatise sõnumi (IE006).

Sihttolliasutus kontrollib kaupa NCTSist saadud teabe alusel, mida vajaduse korral täiendab TAD, sisestab kontrolli tulemused süsteemi ja saadab lähtetolliasutusele kontrollitulemite sõnumi (IE018).

Kui erinevusi ei leita, lõpetab lähtetolliasutus transiitveo.

Erinevuste korral on vaja võtta täiendavaid meetmeid.

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artiklid 8 ja 45–51;
- konventsiooni III liite B10 lisa;
- liidu tolliseadustiku artikkel 215, artikli 233 lõiked 1, 2 ja 3;

- rakendusmääruse artiklid 306–312;
- rakendusmääruse lisa 72-03.

IV.4.3 Formaalsused sihttolliasutuses

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

– kauba ja dokumentide esitamine sihttolliasutusele (jaotis IV.4.3.1);

– protseduuri lõpetamise kontroll (jaotis IV.4.3.2).

Käesolevas jaotises eeldatakse, et ühtegi erinevust ei esine. Erinevuste korral võetavaid meetmeid tutvustatakse käesoleva peatüki jaotises IV.4.4.

Märkus: transiidiprotseduuri **lõppemine** sihttolliasutuses ei ole sama mis transiidiprotseduuri **lõpetamine**. Transiidiprotseduuri lõpetab lähtetolliasutus, kes sihttolliasutusest saadud teabe põhjal otsustab, kas transiidiprotseduuri võib lõpetada.

IV.4.3.1 Kauba esitamine

Konventsiooni I liite art 8

LTS art 233 lg 1 ja 2

Transiidiprotseduur lõpeb ja protseduuri pidaja kohustused loetakse täidetuks, kui protseduurile suunatud kaup, TAD ja muu nõutav teave on kooskõlas tollialaste õigusaktidega sihttolliasutusele kättesaadavad.

Praktikas tähendab protseduuri lõppemine kauba, TADi ja muu nõutava teabe esitamist sihttolliasutusele. Juriidiliselt tähendab see, et esitamine toimub kooskõlas eeskirjadega, millega reguleeritakse kasutatud protseduuri liiki, s.o kas tava- või lihtsustatud protseduuri[10]. Mõlema toimingu eest vastutab protseduuri pidaja.

Protseduuri lõppemisega lõppevad ka sellest tulenevad protseduuri pidaja kohustused. Pärast seda kuupäeva esinev vahejuhtum või kohustuste mittetäitmine on seotud pigem muude sihtkohtadega ja selle suhtes kohaldatakse muid kui transiidiga seotud tollieeskirju. See ei tähenda siiski, et protseduuri pidaja vastutus (rahaline või muu) ei või pärast protseduuri lõppemist päevakorda kerkida, kuid see võib olla seotud üksnes eelnenud transiitveoga.

10 Lisaks protseduuri lõppemise üldisele määratlusele on mitmeid erisätteid, millega määratakse kindlaks eritingimused, mille alusel protseduur lõppeb või seda peetakse lõppenuks selliste protseduuride raames nagu volitatud kaubasaaja, lennu- ja meretransiidining kinnistranspordiseadmega transiidigaseotud protseduurid (üksikasjalikumalt vt V osa).

Konventsiooni I liite art 8

LTS art 233 lg 3

Transiidiprotseduuriga seotud kohustusi on ka muudel isikutel peale protseduuri pidaja. Vedaja või isik, kes võtab kauba vastu, teades, et see oli suunatud transiidiprotseduurile, vastutab samuti kauba puutumatul kujul esitamise eest sihttolliasutusele ettenähtud tähtaja jooksul ja kooskõlas meetmetega, mille toll on võtnud kauba identifitseerimise tagamiseks.

Kaup tuleb koos TADi ja muu nõutava teabega esitada sihttolliasutusele. Seda tuleb teha tolliasutuse ametlikul lahtiolekuajal (lihtsustuste kohta vt VI osa).

Kaup tuleb esitada lähtetolliasutuse määratud tähtaja jooksul.

Tähtaeg on märgitud TADi lahtrisse D.

Lähtetolliasutuse määratud tähtaeg on kohustuslik nende riikide pädevatele asutustele, kelle territooriumile transiitveo käigus sisenetakse. Pädevad asutused, kaasa arvatud sihttolliasutus, ei tohi seda tähtaega muuta (üksikasjalikum teave on esitatud jaotises IV.2.3.6).

Sihttolliasutus kasutab MRNi, et saada NCTSist andmed, mis on edastatud sõnumiga IE001.

Kui sihttolliasutuse ametnik on MRNi NCTSis registreerinud, saadetakse lähtetolliasutusele sõnum IE006, et teavitada teda kauba saabumisest. Sõnum edastatakse päeval, mil kaup ja TAD sihttolliasutusele esitatakse.

Kui kaup on lähtetolliasutuse NCTSis vabastatud transiidiks, kuid sihttolliasutuse NCTS kauba saabumisel ei toimi, lõpetab sihttolliasutus protseduuri TADi alusel ja teeb transiidiprotseduuri lõpetamiseks vajalikud kanded NCTSi, kui see on jälle töökorras.

IV.4.3.2 Transiidiprotseduuri lõppemise kontrollimine

Konventsiooni I liite art 47

LTS art 188

RA artiklid 308–309

Pärast kauba, TADi ja muu nõutava teabe esitamist registreerib **sihttolliasutus** saabumise ja sisestab NCTSi järgmised andmed:

1) MRN (transiitveo registreerimisnumber);
2) saabumiskuupäev;
3) kui kauba liikumise ajal on esinenud vahejuhtumeid (nt uued tollitõkendid, ümberlaadimine), siis kõik TADist saadavad vajalikud andmed (kui eelmine tolliasutus ei ole neid juba sisestanud).

Sihttolliasutus otsustab, kas kaupa kontrollida või mitte, ja jätab TADi endale. Kauba kontrollimisel tuleb kasutada lähtetolliasutuselt saadud sõnumis IE001 esitatud teavet.

Sihttolliasutus sisestab sobiva kontrolli tulemuste koodi sõnumisse IE018 ja saadab selle lähtetolliasutusele. Lähtetolliasutus peab märkima järgmise kontrolli tulemuste koodi.

1. Kui sihttolliasutus on kontrollinud kaupa füüsiliselt (täielikult või osaliselt) ja ühtegi erinevust ei avastatud, märgitakse kood „A1“ (vastavuses). Lisaks kauba füüsilisele kontrollile tuleb kontrollida vähemalt järgmist:

   - lähte- ja sihtkohas kasutatud transpordivahendi registreerimisnumber, võrreldes deklaratsioonil esitatud andmeid sihtkohas olemasolevate andmetega;
   - paigaldatud tollitõkendite seisukord.

2. Kood „A2“ (peetakse vastavuses olevaks) märgitakse järgmistel juhtudel:
   - kui sihttolliasutus on kontrollinud ainult dokumente (ei kontrollinud kaupa füüsiliselt) ja ühtegi erinevust ei ole avastatud või kui sihttolliasutus ei olegi kontrolli teinud. Paigaldatud tollitõkendite seisukorra kontroll ilma kaupa füüsiliselt kontrollimata märgitakse samuti koodiga „A2“, kui tollitõkendid on rikkumata;
   - kui kaup on toimetatud volitatud kaubasaaja kätte, sihttolliasutus otsustab kaupa ja/või dokumente mitte kontrollida ning mahalaadimismärkuste sõnumi (IE044) järgi ei ole esinenud eeskirjade eiramist.

   Koodi „A2“ kasutamise korral soovitatakse sihttolliasutusel saata sõnum IE018 samal päeval, mil kaup esitatakse sihttolliasutusele, või hiljemalt järgmisel tööpäeval.

3. Kood „A5“ (erinevused) märgitakse järgmistel juhtudel:
   a) kui avastatud on väiksemad erinevused, mis ei ole aga põhjustanud võlga.
      Näited:
      - puuduvad, rikutud või kahjustatud tollitõkendid;
      - kauba kohaletoimetamine pärast tähtaja lõppu;
      - ebaõiged transpordivahendi identifitseerimis-/riikkondsuse andmed;
      - kauba liikumise käigus esinenud vahejuhtumite korral vajalike kannete tegemata jätmine;
      - kaaluga seonduv eeskirjade eiramine, ilma et oleks näha märke kauba rikkumisest (kaalu ümardamisest tekkivad väikesed kaaluerinevused);
   b) kui avastatud on väiksemad erinevused, tuleb riigi eeskirjade kohaselt määrata haldustrahv;

c) kui avastatud on (sama või teist liiki) kauba ülejääk, mis kujutab endast deklareerimata kaupa, ja kui ei ole võimalik kindlaks teha sellise kauba liidusisest tollistaatust / staatust konventsiooniosalise kaubana.
Kui transiidideklaratsioonis deklareeritud kaup on sihttolliasutusse kohale toimetatud, ei takista kauba ülejäägi olemasolu lähtetolliasutusel transiidiprotseduuri ja kauba veo lõpetamist. Seejärel võib vabastada algselt transiidiks deklareeritud kauba. Sihttolliasutus lahendab kauba ülejäägiga seotud olukorra.

Sihttolliasutus peaks sõnumis IE018 esitama erinevuste üksikasjaliku kirjelduse. Kõik andmed, mis sisestatakse tühja tekstilahtrisse, tuleks esitada nii suures ulatuses kui võimalik selles keeles, mis on lähtetolliasutusele arusaadav.

4. Kood „B1“ (ei ole vastavuses) tähendab suuremaid erinevusi, mille puhul transiidiprotseduuri lõpetamine ei ole võimalik. Transiitvedu ei lõpetata NCTSis ning protseduuri pidaja ja käendaja vastutavad endiselt kuni juhtumi lahendamiseni. Seepärast tuleks seda koodi kasutada ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui kaup on (täielikult või osaliselt) kadunud, või sarnastel juhtudel, näiteks kui sihtkohas esitatud kaup erineb suuresti deklaratsioonil kirjeldatust (liigi ja koguse poolest).

Kasutatakse kahte liiki koodi B1.

a) Kood „B1“ (ei ole vastavuses) koos märkusega „Oodatakse erinevuste kõrvaldamist“ märgitakse juhul, kui füüsilise või dokumentide tollikontrolli käigus on avastatud kauba puudujääk või deklareeritust erineva kauba esitamine ja kui sihttolliasutus kahtlustab, et selle põhjus võib olla lähtekohas tehtud viga või hooletus.

Sihttolliasutus

- peab paluma lähtetolliasutusel asja uurida, eeskätt kontrollides protseduuri pidaja / deklarandi esitatud dokumente ja võrreldes neid deklaratsiooni andmetega, ning
- ei tohi vabastada kaupa transiidiprotseduuri alt.

Transiitveo kohta tehakse märge „Oodatakse erinevuste kõrvaldamist“. Lähtetolliasutuses peatatakse menetlus senikauaks, kuni eeskirjade eiramised on välja selgitatud.

Kui juhtum on lahendatud, teavitab lähtetolliasutus sellest sihttolliasutust, saates sõnumi erinevuste kõrvaldamise teate kohta (IE020) koos koodiga „1“.
Seejärel vabastatakse kaup transiidiprotseduuri alt, vedu loetakse täiesti lõpetatuks ja lähtetolliasutus lõpetab selle NCTSis.
Kui juhtum ei ole lahendatud, teavitab lähtetolliasutus sellest sihttolliasutust, saates sõnumi erinevuste kõrvaldamise teate kohta (IE020) koos koodiga „0“. Pärast selle sõnumi saamist või juhul, kui kuue kalendripäeva jooksul pärast märkusega varustatud sõnumi IE018 saatmist ei ole sõnumit saadud, alustab sihttolliasutus oma uurimist juhtumi lahendamiseks[11].

Konventsiooni I liite art 112 ja art 114 lg 1

b) Koodi „B1“ (ei ole vastavuses) ilma märkuseta „Oodatakse erinevuste kõrvaldamist“ kasutatakse juhul, kui füüsilise või dokumentide tollikontrolli käigus on avastatud kauba puudujääk või erineva kauba esitamine ja kui sihttolliasutus ei kahtlusta, et selle põhjus võib olla lähtekohas tehtud viga või hooletus.
Sihttolliasutus alustab juhtumi lahendamiseks oma uurimist.

LTS art 79, art 87 lg 1 ja 4 ning art 124 lg 1 p g ja h

DA art 103

Punktis 3 (kauba ülejääk) ning punkti 4 alapunktides a ja b osutatud võla puhul on kaks varianti:

- võlg on tekkinud vastavalt liidu tolliseadustiku artiklile 79 / konventsiooni I liite artikli 112 lõike 1 punktile b (jäetakse täitmata mõni tingimus kauba suunamisel liidu transiidiprotseduurile või ühistransiidiprotseduurile; kaup viiakse tollijärelevalve alt välja) ja tuleb ära maksta;
- võlg oli tekkinud, aga see lõppes vastavalt liidu tolliseadustiku artikli 124 lõike 1 punktidele g ja h ning delegeeritud määruse artiklile 103 / konventsiooni I liite artikli 112 lõikele 2.

Võlg lõpeb, kui:

- ✓ kauba eemaldamine transiidiprotseduurilt või kauba transiidiprotseduurile suunamisega või transiidiprotseduuri kasutamisega seotud tingimuste

[11] Kui lähtetolliasutus asub järgmistes riikides: BG, CH, CZ, ES, MK ja RS, kasutage palun seda koodi siin näidatud kujul. Teistes riikides on menetlus erinev ja sõnumis IE020 esitatud koodist olenemata lõpetatakse vedu süsteemis automaatselt. See tähendab, et edasine menetlus toimub väljaspool NCTSi. Seepärast soovitatakse teiste riikide puhul kasutada koodi „B1“ koos märkusega ainult siis, kui sihttolliasutus on täiesti veendunud, et kauba puudujäägi või deklareeritust erineva kauba esitamise põhjus on lähtekohas tehtud viga või hooletus ja et juhtumiga tuleb tegeleda lähtetolliasutuses.

täitmata jätmine tuleneb sellest, et kõnealune kaup on oma laadi tõttu või ettenägematutest asjaoludest või vääramatust jõust tingituna või tolliasutuse korralduse tagajärjel täielikult hävinud või pöördumatult kahjustatud;

- ✓ võla tekkimise põhjustanud kohustuse täitmata jätmine ei mõjutanud märkimisväärselt transiidiprotseduuri nõuetekohast teostamist ega kujutanud endast pettusekatset ning kõik kauba olukorra normaliseerimiseks vajalikud formaalsused on seejärel täidetud.

Delegeeritud määruse artiklis 103 täpsustatakse, et selliseks kohustuse täitmata jätmiseks peetakse ka tollijärelevalve hilisemat kehtestamist sellise kauba suhtes, mis ei ole hõlmatud transiidideklaratsiooniga, kuid mida enne ladustati ajutiselt või mis enne suunati eriprotseduurile koos ametlikult transiidiprotseduurile suunatud kaubaga[12].
Vt täpsemalt osa VIII.2.3.2.

Mõlemal juhul (kui võlg lõppes või ei lõppenud) jätkab sihttolliasutus oma uurimist ja järgib liidu tolliseadustiku artikli 87 lõiget 1 / konventsiooni I liite artikli 114 lõiget 1, et teha kindlaks, milline tolliasutus on pädev võlga sisse nõudma või tegema otsuse võla lõppemise kohta. Vt täpsemalt osad VIII.2.1, VIII.2.2, VIII.2.3 ja VIII.3.2.

Kui sihttolliasutust peetakse pädevaks võlga sisse nõudma, peaks ta esitama lähtetolliasutusele taotluse pädevuse üleandmiseks, saates sõnumi IE150 (sissenõudmistaotlus). Vt täpsemalt osad VIII.3.3.3, VIII.3.3.4 ja VIII.3.3.5.

Kui sissenõudmise eest vastutav tolliasutus ei ole lähtetolliasutus, peab ta pärast võla sissenõudmist teavitama lähtetolliasutust võla sissenõudmisest, saates sõnumi IE152 („Sissenõudmise kiirteade“).

Kui tollivõlg on väiksem kui 10 000 euro, loetakse võlg tekkinuks selles liikmesriigis, kus see avastati, ja seega on sihttolliasutus ka pädev võlga sisse nõudma (liidu tolliseadustiku artikli 87 lõige 4)[13]. Sõnumeid IE150/151 on siiski vaja vahetada, et sihttolliasutus saaks sissenõudmisprotseduuri alustada. Kui võlg on sisse nõutud, saadab sihttolliasutus lähtetolliasutusele sõnumi IE152. Vt täpsemalt osa

12 Ainult liidu transiidiprotseduur.
13 Ainult liidu transiidiprotseduur.

VIII.3.3.5.

Eespool punktides 1, 3 ja 4 osutatud juhtudel peab sihttolliasutus saatma sõnumi IE018 hiljemalt:

- kolmandal päeval pärast kauba esitamist sihttolliasutuses või muus kohas (erandjuhul, kui tegu on nt järjestikuste riigipühadega, võib seda tähtaega pikendada kuue päevani);
- kuuendal päeval pärast seda, kui volitatud kaubasaaja on kauba vastu võtnud.

IV.4.4 Eriolukorrad

Käesolev jaotis käsitleb transiidiprotseduuri eriolukordi sihttolliasutuses. Sellised eriolukorrad on:

- kviitungi väljastamine (jaotis IV.4.4.1);
- alternatiivse tõendi väljastamine (jaotis IV.4.4.2);
- kauba ja dokumentide esitamine väljaspool ettenähtud päevi ja kellaaegu mujal kui sihttolliasutuses (jaotis IV.4.4.3);
- eeskirjade eiramine (jaotis IV.4.4.4);
- sihttolliasutuse muutumine (jaotis IV.4.4.5).

IV.4.4.1 Kviitungi väljastamine

Sihttolliasutusele kauba ja TADi esitanud isiku taotluse korral peab see tolliasutus väljastama kviitungi (TC11). Kviitungit ei saa siiski kasutada protseduuri lõpetamise alternatiivse tõendina.

Konventsiooni I liite art 46

RA art 306 lg 5

Kviitungil on kaks olulist funktsiooni. Esiteks teavitatakse sellega protseduuri pidajat, et vedaja on toimetanud kauba ja dokumendid sihttolliasutusse. Teiseks on kviitungil oluline roll päringute esitamisel, kuna lähtetolliasutus ei ole saanud sõnumit IE006. Sel juhul on protseduuri pidajal võimalik esitada kviitung lähtetolliasutusele, et tõendada, millisele tolliasutusele kaup ja dokumendid esitati. See muudab päringute esitamise tõhusamaks.

Konventsiooni III liite B10 lisa

RA lisa 72-03

Kviitungi vorm peab vastama konventsiooni III liite B10 lisas / rakendusmääruse lisas 72-03 esitatud näidisele TC11.

Kviitungit taotlev isik peab selle enne selle sihttolliasutuse

ametnikule kinnituse saamiseks esitamist ise täitma.

ETTEVÕTJA

Sihttolliasutuses kviitungit taotlev isik märgib vormile TC11 loetavalt järgmised andmed:

- sihttolliasutuse koht, nimi ja viitenumber;
- vastavas TADis (T1, T2, T2F) täpsustatud kauba staatus;
- tolli viitenumber (MRN);
- lähtetolliasutuse koht, nimi ja viitenumber;
- täitmise koht.

Kviitung võib sisaldada ka muud teavet kauba kohta. Protseduuri pidaja võib näiteks soovida näidata aadressi, kuhu kauba vedaja peab pärast tollilt kinnituse saamist kviitungi tagastama. Sihttolliasutus ei pea kviitungit posti teel tagastama, kuid võib seda vajaduse korral teha. Tavaliselt palub protseduuri pidaja, et vedaja tagastaks kviitungi temale.
Tagastamise aadressi võib märkida kviitungi tagaküljele.

TOLL

Kui taotletakse kviitungit, siis teeb sihttolliasutus järgmist:

- kontrollib, kas kasutati õiget vormi (TC11);
- kontrollib, kas see on loetav;
- kontrollib, kas see on õigesti täidetud;
- kontrollib, kas on asjaolusid, mis takistavad kviitungi väljastamist;
- väljastab taotlejale kviitungi, kui kõik on nõuetekohane.

IV.4.4.2 Alternatiivse tõendi väljastamine

Konventsiooni I liite art 45 lg 4

RA art 308 lg 2

Protseduuri pidaja võib taotleda tollilt TADi koopiale alternatiivset tõendit transiidiprotseduuri nõuetekohase lõppemise ja eeskirjade eiramiste puudumise kohta. Seda võib taotleda sihttolliasutuses kauba ja TADi esitamisel.

Märkus: VII osa jaotis 3.3.1 sisaldab üksikasjalikku teavet alternatiivse tõendi aktsepteerimise kohta lähtetolliasutuse poolt.

ETTEVÕTJA

Alternatiivse tõendi saamiseks konventsiooni I liite artikli 45 lõike 4 / rakendusmääruse artikli 308 kohaselt võib sihttolliasutusele (vajaduse korral)

kinnitamiseks esitada TADi ja LoI koopiad.

Koopia, mis võib olla fotokoopia, peab olema:
- märgistatud sõnaga „koopia“;
- varustatud sihttolliasutuse templi, ametniku allkirja, kuupäeva ja järgmise märkega: „Alternatiivne tõend – 99202“.

Lisas 8.3 on esitatud kinnitus „alternatiivne tõend“ kõikides asjaomastes keeltes.

TOLL

Sihttolliasutus peab (vajaduse korral) kinnitama TADi ja LoI. Selleks võib kasutada arvutisüsteemis antavat kinnitust, kuid lähteriigi tollile peab olema arusaadav, et kinnitus on autentne.

Kui eeskirjade eiramist ei avastatud, kinnitab sihttolliasutus alternatiivse tõendi. TADile pannakse tempel, ametniku allkiri ja kuupäev.

Isikut, kes esitab alternatiivse tõendi koos kauba ja TADiga, peetakse protseduuri pidaja esindajaks. Sihttolliasutus väljastab sellisele isikule TADi kinnitatud koopia.

IV.4.4.3 Kauba ja dokumentide esitamine väljaspool ettenähtud tööaega ja sihttolliasutust

Konventsiooni I liite art 45 lg 1

Üldjuhul tuleb kaup, TAD ja nõutav teave esitada:
- sihttolliasutusele ja
- ettenähtud lahtioleku päevadel ja kellaaegadel.

RA art 306 lg 1

Samas võib sihttolliasutus protseduuri pidaja või muu isiku taotlusel, kes kaubad esitab, lubada esitamise korraldada väljaspool ametlikke lahtiolekuaegasid või muus kohas.

IV.4.4.4 Eeskirjade eiramine

IV.4.4.4.1 Tollitõkenditega seotud eeskirjade eiramine

Ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunamiseks vabastatakse üksnes kaup, millele on paigaldatud tollitõkend. Sihttolliasutus kontrollib tõkendite puutumatust. Kui tollitõkendit on püütud eemaldada, teeb sihttolliasutus sellekohase märke lähtetolliasutusele saadetavasse sõnumisse IE018.

TOLL

Sihttolliasutus kontrollib tollitõkendite seisukorda ja sisestab tulemused NCTSi. Kui

tollitõkendid puuduvad, on halvas seisukorras või on ilmseid jälgi nende eemaldamise katsest, on rangelt soovitatav, et tolliametnik kontrolliks kaupa ja sisestaks tulemused NCTSi.

IV.4.4.4.2 Muud eeskirjade eiramised

Sihttolliasutus sisestab avastatud eeskirjade eiramised NCTSi, et teavitada neist lähtetolliasutust. Kõnealune asutus hindab talle esitatud tulemuste põhjal eeskirjade eiramist ja määrab kindlaks asjakohased meetmed.

Sihttolliasutuses võidakse avastada erinevus NCTSis deklareeritud kauba ja sihttolliasutuses tegelikult esitatud kauba vahel. Iga juhtumit tuleks käsitleda eraldi, kuna võib ette tulla, et lähetamisel on tehtud viga.

TOLL

Sihttolliasutus:

- MRN registreerib MRNi ja
- märgib eeskirjade eiramised, kui neid on, sõnumisse IE018.

IV.4.4.5 Sihttolliasutuse / marsruudi muutmine

Konventsiooni I liite art 47 lg 2

Transiitvedu võib lõppeda tolliasutuses, mida ei ole transiidideklaratsiooni märgitud. Sel juhul käsitatakse kõnealust tolliasutust sihttolliasutusena.

RA art 306 lg 4 ja art 307 lg 2

Kuna NCTS näitab, et tegelik sihttolliasutus ei ole saanud esitatud MRNi kohta sõnumit IE001, peab ta saatma eeldatava saabumise teate taotluse sõnumi (IE002).

Kui lähtetolliasutus leiab veoetapi MRNi järgi, peab ta saatma eeldatava saabumise teate vastuse sõnumi (IE003). Sihttolliasutus aktsepteerib tolliasutuse muutuse ja saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE006.

Kui lähtetolliasutus ei leia vedu MRNi järgi, peab ta lisama sõnumisse IE003 põhjused (koodid 1–4), miks sõnumit IE001 ei saa saata. NCTS tühistab saabumise ja teatab sellest sihtkoha ettevõtjale eeldatava saabumise teate tagasilükkamise sõnumiga (IE021). Tagasilükkamise põhjused võivad olla järgmised:

1) kaup ja TAD on juba jõudnud mõnda muusse sihttolliasutusse;

2) lähtetolliasutus tühistas veo;
3) MRN on tundmatu (tehnilistel põhjustel või eeskirjade eiramise tõttu), või
4) muud põhjused.

Esineda võib kolm olukorda.

1. Uus sihttolliasutus asub samas konventsiooniosalises riigis / liikmesriigis, mis on tollideklaratsioonis märgitud:

TOLL

Sihttolliasutus:
- registreerib MRNi;
- küsib MRNi alusel lähtetolliasutuselt teavet deklaratsiooni kohta, saates sõnumi IE002;
- saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE006;
- kontrollib tähtaega, tollitõkendite seisukorda (kui on paigaldatud) ja marsruuti (kui on ette nähtud);
- otsustab, milline kontroll on vajalik;
- saanud kontrollimisel positiivse tulemuse, sisestab kontrolli tulemused NCTSi;
- saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE018.

Lähtetolliasutus teavitab pärast sõnumi IE006 saamist deklareeritud sihttolliasutust ja deklareeritud (kuid kasutamata) vahetolliasutusi edastatud saabumisteatise sõnumiga (IE024) transiitveo lõppemisest.

2. Uus sihttolliasutus asub mõnes teises konventsiooniosalises riigis / liikmesriigis kui transiidideklaratsioonis märgitud:

TOLL

Sihttolliasutus:
- registreerib MRNi;
- küsib MRNi alusel lähtetolliasutuselt teavet deklaratsiooni kohta, saates sõnumi IE002;
- saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE006;
- kontrollib tähtaega, tollitõkendite seisukorda (kui on paigaldatud) ja marsruuti (kui on ette nähtud);
- otsustab, milline kontroll on vajalik;
- saanud kontrollimisel positiivse tulemuse, sisestab kontrolli tulemused NCTSi;
- saadab lähtetolliasutusele sõnumi IE018.

Lähtetolliasutus teavitab pärast sõnumi IE006 saamist deklareeritud sihttolliasutust ja deklareeritud (kuid kasutamata) vahetolliasutusi edastatud saabumisteatise sõnumiga (IE024) transiitveo lõppemisest.

3. Uus sihttolliasutus asub sellises konventsiooniosalises riigis / liikmesriigis, mis erineb TADis märgitust, ja TADi on kantud üks järgmistest märkustest:
   – ühistransiidiprotseduuri korral:
   - DG0 („Eksport riigist, mille suhtes on kehtestatud piirangud“)

   või
   - DG1 („Riigist eksportimisel kehtivad tollimaksud“);

   – liidu transiidiprotseduuri korral:
   - DG0 („EList eksportimisel kehtivad piirangud“)

   või
   - DG1 („Eksport riigist, mille suhtes on kehtestatud tollimaksud“).

TOLL

Sihttolliasutus:
- registreerib MRNi;
- küsib MRNi alusel lähtetolliasutuselt teavet deklaratsiooni kohta, saates sõnumi IE002;
- hoiab kaupa tollikontrolli all ja otsustab, kas:
  – lubada kauba väljaviimist konventsiooniosalisse riiki / liikmesriiki, mille jurisdiktsiooni alla lähtetolliasutus kuulub, või
  – mitte lubada kauba väljaviimist, enne kui lähtetolliasutuselt on saadud kirjalik luba kauba vabastamiseks.

IV.4.5 Kauba ja TADi esitamine pärast tähtaega

Konventsiooni I liite art 45 lg 2

RA art 306 lg 3

Kui kaup ja TAD esitatakse pärast lähtetolliasutuse poolt määratud tähtaja lõppemist, loetakse protseduuri pidaja või vedaja tähtaega järginuks, kui nad tõendavad sihttolliasutusele nõuetekohaselt, et nad ei ole viivituse eest vastutavad.

Järgnevalt on toodud näited tõenditest ettenägematute asjaolude kohta, mis võivad põhjustada tähtaja ületamist, kuid mille eest ei vastuta protseduuri pidaja ega vedaja:
- politsei väljastatud tõend (nt avarii või varguse kohta);
- tervishoiuasutuses väljastatud tõend (nt arstiabi kasutamise kohta);
- autoteeninduse väljastatud kviitung (nt sõiduki remondi kohta);

- mis tahes tõend viivituse kohta, mille põhjuseks on streik, ilmastikuolud või muu ettenägematu asjaolu.

Tõendi kehtivuse üle otsustab siiski sihttolliasutus.

IV.4.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

IV.4.7 Kasutamiseks tollile

IV.4.8 Lisad

IV.4.8.1 Struktureeritud teated ja andmete sisu teabevahetuse jaoks

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

IV.4.8.2 Riikide koodid

IV.4.8.3 Pakkeüksuste koodid

5. PEATÜKK. ANDORRA, SAN MARINO JA ERI MAKSUKORRALDUSEGA PIIRKONNAD

IV.5.1 Sissejuhatus

Eelmises peatükis kirjeldati transiidi tavaprotseduuri. 5. peatükis kirjeldatakse transiidi eritingimusi järgmiste osaliste vahel:

- Euroopa Liit ja Andorra (jaotis IV.5.2);
- Euroopa Liit ja San Marino (jaotis IV.5.3);
- Euroopa Liit ja selle erikorraga maksuterritooriumid (jaotis IV.5.4).

Jaotis IV.5.5 käsitleb erandeid.

Jaotis IV.5.6 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis IV.5.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Lisad on loetletud jaotises IV.5.8.

IV.5.2 Andorra

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

– taust ja õigusaktid (IV.5.2.1);

– formaalsused (IV.5.2.2);

IV.5.2.1 Taust ja õigusaktid

Euroopa Majandusühendus ja Andorra asutasid 1990. aastal kirjavahetuse teel sõlmitud kokkuleppega tolliliidu[14]. See tolliliit kehtib harmoneeritud süsteemi (HS) gruppidesse 25–97 kuuluva kauba vahetuse suhtes.

14 Euroopa Majandusühenduse ja Andorra Vürstiriigi vahel kirjavahetuse teel sõlmitud kokkulepe, millele on alla kirjutatud 28. juunil 1990, EÜT L 374, 31.12.1990, lk 14.

EÜ ja Andorra ühiskomitee otsusega nr 1/96[15] laiendati ühenduse tolliseadustikus ja selle rakendussätetes sisalduvat ühenduse transiidiprotseduuri kaubavahetusele, mis jääb kõnealuse tolliliidu raamesse. Hiljem asendati see otsus EÜ ja Andorra ühiskomitee otsusega nr 1/2003[16]. 1. mail 2016 asendati ühenduse transiidiprotseduur liidu transiidiprotseduuriga, kuna liidu tolliseadustik ning selle delegeeritud ja rakendusaktid astusid ühenduse tolliseadustiku ja selle rakendussätete asemele.

IV.5.2.2 Formaalsused

IV.5.2.2.1 HSi gruppidesse 1−24 kuuluvad kaubad

Nendesse gruppidesse kuuluvate kaupade eksporti ja importi Andorrast käsitatakse ekspordina kolmandasse riiki või impordina kolmandast riigist.

Sellepärast esitatakse tollideklaratsioon, mille lahtris 1 on ekspordi kohta lühend EX ja impordi kohta lühend IM.

Näited[17].

a) Liidu kauba eksport, mille sihtkoht on Andorra

– eksporditoetusega põllumajandustooted

Esitatakse ekspordideklaratsioon EX1 (ekspordiliikmesriigi tolliasutuses). Ekspordi saatedokument (EAD) tuleb esitada (Prantsusmaa või Hispaania) tolliasutuses, mille kaudu kaup liidust väljub.

– eksporditoetuseta põllumajandustooted

Esitatakse ekspordideklaratsioon EX1 (ekspordiliikmesriigi tolliasutuses). Ekspordi saatedokument (EAD) tuleb esitada (Prantsusmaa või Hispaania) tolliasutuses, mille kaudu kaup liidust

15 EÜ ja Andorra ühiskomitee 1. juuli 1996. aasta otsus nr 1/96, mis käsitleb teatavaid halduskoostöö meetodeid EMÜ ja Andorra Vürstiriigi vahel kirjavahetuse teel sõlmitud kokkuleppe rakendamiseks ning kaupade transiidiks nende kahe lepinguosalise vahel (EÜT L 184, 24.7.1996, lk 39).

16 EÜ ja Andorra ühiskomitee 3. septembri 2003. aasta otsus nr 1/2003 tolliliidu nõuetekohaseks toimimiseks vajalike õigus- ja haldusnormide kohta (EÜT L 253, 7.10.2003, lk 3).

17 Need näited käsitlevad maanteevedusid.

väljub.

– *aktsiisiga maksustatav kaup, mille kohta on koostatud elektrooniline haldusdokument (e-HD), mis liigub koos kaubaga kuni piirini*

Esitatakse ekspordideklaratsioon EX1 (ekspordiliikmesriigi tolliasutuses). EAD ja e-HD tuleb esitada (Prantsusmaa või Hispaania) tolliasutuses, mille kaudu kaup liidust väljub.

– *aktsiisiga maksustatavad eksporditoetusega põllumajandussaadused, mille kohta on koostatud e-HD, mis liigub koos kaubaga kuni piirini*

Esitatakse ekspordideklaratsioon EX1 (ekspordiliikmesriigi tolliasutuses). EAD ja e-HD tuleb esitada (Prantsusmaa või Hispaania) tolliasutuses, mille kaudu kaup liidust väljub.

b) Andorrast saabuvate põllumajandustoodete import liidu tolliterritooriumile

Liidu sisenemistolliasutuses suunatakse kaup tolliprotseduurile, nagu näiteks vabasse ringlusse lubamine või liidu välistransiidiprotseduur (T1), kui sihttolliasutus paikneb liidus.

Märkus: Andorrast pärit kaup on tolliliidu kokkuleppe määratluse kohaselt vabastatud liidu imporditollimaksudest, kui see kaup imporditakse liikumissertifikaadiga EUR.1 või eksportija arvedeklaratsiooniga (tolliliidu kokkuleppe II jaotis).

c) Liidu tolliterritooriumi läbiv transiit, mille sihtkoht on Andorra

Kolmandatest riikidest saabuva kauba edasitoimetamiseks Andorrasse esitatakse liitu sisenemise kohas (näiteks Belgias) liidu välistransiidiprotseduuri transiidideklaratsioon (T1).

d) Kahe liidus asuva punkti vaheline transiit läbi Andorra

Liidu transiidiprotseduur ei hõlma Andorra läbimist; selleks nõutakse eraldi (Andorra) protseduuri.

Kui vedu läbi Andorra toimub ühtse veodokumendi alusel, loetakse liidu transiidiprotseduur Andorra territooriumil peatatuks.

Kui ei ole ühtset veodokumenti, mis hõlmaks Andorra läbimist, lõpeb liidu transiidiprotseduur liidust väljumise kohas enne Andorra tollipiiri ületamist.

IV.5.2.2.2 HSi gruppidesse 25–97 kuuluvad kaubad

Otsuses nr 1/2003 on sätestatud alus ühenduse tolliseadustiku ja selle rakendussätetega ette nähtud ühenduse transiidiprotseduuri kohaldamiseks vajalike muudatustega (*mutatis mutandis*) ühenduse ja Andorra vahelises kaubavahetuses HSi gruppidesse 25−97 kuuluvate kaupade suhtes. 1. mail 2016 asendati ühenduse transiidiprotseduur liidu transiidiprotseduuriga, kuna liidu tolliseadustik ning selle delegeeritud ja rakendusaktid astusid ühenduse tolliseadustiku ja selle rakendussätete asemele.

Tolliformaalsused tuleb liidu liikmesriikide ja Andorra vahelises kaubavahetuses täita samamoodi kui enne ühtse turu loomist 1993. aastal. Sellepärast tuleb esitada tollideklaratsioon, mille lahtris 1 kasutatakse ekspordi kohta lühendit EX ja impordi kohta lühendit IM.

Sellega seoses eristatakse järgmisi juhtusid:

- tolliliidu kokkuleppes määratletud vabas ringluses olev kaup liigub vastavalt liidu sisetransiidiprotseduurile (T2) või mida veetakse liidu kauba tollistaatuse tõendiga;

- kaup, mis ei ole vabas ringluses, liigub vastavalt liidu välistransiidiprotseduurile (T1), vt näide b jaotises 2.2.1;

- määruses (EÜ) nr 3448/93[18] osutatud tooted on erijuhtum; need liiguvad vastavalt liidu välistransiidiprotseduurile (T1), vt näide c.

Vastavalt liidu transiidiprotseduurile ette nähtud tagatis peab kehtima nii liidus kui ka Andorras. Käendaja kohustustes ega üldtagatise sertifikaatides ei tohi kustutada sõnu „Andorra Vürstiriik“.

Näited.

a) Vabas ringluses oleva (määrusega (EÜ) nr 3448/93 hõlmamata) kauba lähetamine liidust Andorrasse ja vastupidi

- lähetusformaalsused täidetakse liikmesriigis/Andorras asuvas tolliasutuses: antakse välja ekspordideklaratsioon EX1 ja liidu

18 Nõukogu 6. detsembri 1993. aasta määrus (EÜ) nr 3448/93, millega nähakse ette põllumajandussaaduste töötlemisel saadud teatavate kaupadega kauplemise kord (EÜT L 318, 20.12.1993, lk 18). Käsitletavad saadused on näiteks mannitool, sorbitool, kaseiin, kaseinaadid ja muud kaseiini derivaadid, dekstriinid ja dekstriinliimid, tärklised ja tärklisliimid, valmisglasuurid ja -apretid, mis põhinevad tärklisainetel.

sisetransiidiprotseduuri deklaratsioon (T2) või

- lähetusformaalsused täidetakse ELi ja Andorra piiril: kaup on vabas ringluses kuni piirini, kus antakse välja ekspordideklaratsioon EX1, juhul kui esitatakse liidu kauba tollistaatuse tõend.

Tuleb siiski tähele panna, et väljumistolliasutuseks olev piiritolliasutus võib keelduda transiidiprotseduuri rakendamisest kauba suhtes, kui on ette nähtud selle protseduuri lõppemine naabruses asuvas piiritolliasutuses.

b) Vabas ringluses mitte oleva (määrusega (EÜ) nr 3448/93 hõlmamata) kauba lähetamine liidust Andorrasse ja vastupidi

Kaup, mis ei ole vabas ringluses, veetakse liidu välistransiidiprotseduuri (T1) alusel sihttolliasutusse Andorras või liidus.

c) Määruses (EÜ) nr 3448/93 osutatud kaupade erijuhtum

Kohaldatakse eespool kirjeldatud protseduure järgmistel tingimustel:

- liidu töödeldud põllumajandustooted, mis lähetatakse liidust Andorrasse ja millega seoses antakse eksporditoetust

  Antakse välja ekspordideklaratsioon EX1 ja liidu välistransiidiprotseduuri deklaratsioon (T1);

- Andorras vabas ringluses olevad töödeldud põllumajandustooted, mis lähetatakse liitu

  Need tooted liiguvad liidu välistransiidiprotseduuri alusel (T1).

Et muutuvkomponendi sissenõudmiseks on vaja liidu tolliteenuseid, märgitakse välistransiidiprotseduuri deklaratsiooni (T1) transiidi saatedokumenti järgmine, punasega allajoonitud fraas: „*Sisse nõuda ainult põllumajanduskomponent – EMÜ ja Andorra vaheline kokkulepe*“.

<u>Muud transiidiprotseduurid</u>

Kaubanduses Andorraga ei kohaldata ühistransiidiprotseduuri.

Andorra ei ole TIR-konventsiooni osalisriik.

Ülevaade valitud protseduuridest (transiit, eksport, import)	Kaubad HSi koodiga 01–24	
	EList pärit kaup	Andorrast pärit kaup
Eksporditoetusega kaup	EX1	
Eksporditoetuseta kaup	EX1 või T1[19]	
Aktsiisikaup	EX1 + e-HD	
Aktsiisiga maksustatav eksporditoetusega kaup	EX1 + e-HD	
Kõik kaubad		IM4[20] (+ EUR.1) (vabasse ringlusse lubamine), või T1

Kaubad HSi koodiga 25–97 (muud kui määruses (EÜ) nr 3448/93 nimetatud tooted)		
	EList pärit kaup	Andorrast pärit kaup
Vabasse ringlusse lastav kaup	EX1 + T2 (T2F) (sisetolliasutuses) või T2L, T2LF või samaväärne dokument + EX1 (piiril)	EX1 + T2 (T2F) (sisetolliasutuses) või T2L, T2LF või samaväärne dokument + EX1 (piiril)
Kaup, mida vabasse ringlusse ei lasta	T1	T1 (transiit) või IM4 (vabasse ringlusse lubamine)

Määruses (EÜ) nr 3448/93 nimetatud põllumajandustooted		
	EList pärit kaup	Andorrast pärit kaup
Eksporditoetusega kaup	EX1 + T1	
Vabas ringluses		T1 + fraas „maksustatakse ainult põllumajandusmaksuosaga – EMÜ-Andorra leping“.

19 Liiduvälise kauba vedu läbiliidu tolliterritooriumi.

20 Kauba lubab vabasse ringlusse liidu sisenemistolliasutus .

IV.5.3 San Marino

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- taust ja õigusaktid (IV.5.3.1);
- formaalsused (IV.5.3.2).

IV.5.3.1 Taust ja õigusaktid

EMÜ ja San Marino sõlmisid 1992. aastal vahekokkuleppe kaubandus- ja tolliliidu kohta[21]. See asendati koostöö ja tolliliidu lepinguga,[22] mis jõustus 1. aprillil 2002. See tolliliit kehtib ühise tollitariifistiku gruppidesse 1–97 kuuluva kauba suhtes.

EMÜ ja San Marino koostöökomitee otsusega nr 4/92[23] on määratud kindlaks sätted seoses kaupade liikumisega ühenduse ja San Marino vahel. See otsus hakkas kehtima alates 1. aprillist 1993 ja seda on muudetud otsusega nr 1/2002,[24] mis jõustus 23. märtsil 2002.

ELi ja San Marino koostöökomitee otsus nr 1/2010[25] sisaldab nende Itaalia tolliasutuste ajakohastatud loetelu, kes võivad täita San Marinosse lähetatavate kaupadega seotud tolliformaalsusi.

IV.5.3.2 Formaalsused

Muudetud otsusega nr 4/92 kooskõlastatakse San Marino ja ELi vahelise halduskoostöö meetodeid ühenduse transiidiprotseduuri eeskirjade kohaldamiseks, mis asendati 1. mail 2016 liidu transiidiprotseduuriga (liidu tolliseadustik ja sellega seotud aktid astusid ühenduse tolliseadustiku ja selle rakendusmääruste asemele).

---

21 Euroopa Majandusühenduse ja San Marino Vabariigi ajutine kaubandus- ja tolliliiduleping (EÜT L 359, 9.12.1992, lk 14).

22 Euroopa Majandusühenduse ja San Marino Vabariigi vaheline koostöö- ja tolliliiduleping (EÜT L 84, 28.3.2002, lk 43).

23 EMÜ ja San Marino koostöökomitee 22. detsembri 1992. aasta otsus nr 4/92, mis käsitleb teatavaid halduskoostöö meetodeid vahekokkuleppe rakendamiseks ning kaupade San Marino Vabariiki edasitoimetamise protseduuri (EÜT L 42, 19.2.1993, lk 34).

24 Otsus nr 1/2002, millega muudetakse EMÜ ja San Marino koostöökomitee 22. detsembri 1992. aasta otsust nr 4/92, mis käsitleb teatavaid halduskoostöö meetodeid vahekokkuleppe rakendamiseks ning kaupade San Marino Vabariiki edasitoimetamise protseduuri (EÜT L 99, 16.4.2002, lk 23).

25 EL–San Marino koostöökomitee 29. märtsi 2010. aasta koondotsus nr 1/2010, millega kehtestatakse Euroopa Majandusühenduse ja San Marino Vabariigi vahelise koostöö- ja tolliliidulepingu rakendusmeetmed (ELT L 156, 23.6.2010, lk 13).

Järgmisi eeskirju kohaldatakse sellise kauba suhtes, mis jääb EÜ ja San Marino vahelise tolliliidu rakendusalasse (ühise tollitariifistiku grupid 1−97, v.a ESTÜ tooted):

1. Kaup, mis liigub liidu määratud tolliasutustest Itaalias San Marinosse

Välistransiidiprotseduuri (T1) alusel liikuv kaup, mille sihtkoht on San Marino, tuleb lubada vabasse ringlusse ühes liidu määratud tolliasutuses Itaalias[26].

Määratud tolliasutuses algatatakse T2-SM (sisetransiidiprotseduur) või antakse välja dokument T2L-SM[27] (liidu kauba tollistaatus), mis hõlmab kauba liikumise edasi San Marinosse. San Marino pädevad asutused peavad kas lõpetama T2-SM sisetransiidiprotseduuri NCTSis või kinnitama dokumendi T2L-SM eksemplari templiga ning tagastama selle Itaalia lähtetolliasutusele (st ühele liidu määratud tolliasutustest, mis on loetletud otsuses nr 1/2010).

2. Liidust San Marinosse [28] liikuv kaup

San Marino pädevatele asutustele tuleb tõendada, et kaup on liidus vabas ringluses. Seda võib tõendada TADiga (T2 või T2F), liidu kauba tollistaatuse tõendi (T2L või T2LF) originaaleksemplariga või muu samaväärse dokumendiga (eriti e-HDga, millele viidatakse komisjoni määruses (EÜ) nr 684/2009).

3. San Marinost liitu (välja arvatud Itaaliasse[29]) liikuv kaup

San Marinost liitu veetav kaup peab liikuma kas sisetransiidiprotseduuri (T2 või T2F) alusel, mille algatavad San Marino pädevad asutused (sihttolliasutus asub liidus) või liidu kauba tollistaatuse tõendi (T2L või T2F) või samaväärse dokumendi alusel. TAD, T2L või T2LF või samaväärne dokument tuleb esitada liidu imporditolliasutusele tõendamaks, et kaup on San

26 Need tolliasutused on loetletud otsuses nr 1/2010 (ELT L 156, 23.6.2010). Need on Ancona, Bologna, Forlì, Genova, Gioia Tauro, La Spezia, Livorno, Ravenna, Rimini, Rooma, Orio Al Serio, Milano, Taranto, Trieste ja Veneetsia.

27 Dokument T2L-SM antakse välja kolmes eksemplaris ning igal eksemplaril on järgmised fraasid Rilasciato in tre essemplari – Délivré en trois exemplaires. Dokumendi T2L-SM originaal ja veel üks eksemplar toimetatakse asjaomasele isikule ning teine eksemplar säilitatakse lähtetolliasutuses.

28 Itaalia ja San Marino vahelises kaubavahetuses kehtib (käibe)maksusüsteem.

29 Sealsamas

Marinos vabas ringluses.

Kui liitu edasi toimetatav kaup on varem toodud San Marinosse vastavalt dokumendile T2F või T2LF või samaväärsele dokumendile (eriti e-HD-le, millele on osutatud komisjoni määruses (EÜ) nr 684/2009), peavad San Marino asutused lisama viite dokumendile, mis oli kaubaga kaasas ajal, kui see San Marinosse jõudis.

Sõnu „San Marino Vabariik“ ei tohi käendaja kohustustes ega tagatissertifikaatides kustutada.

Märkus: ESTÜ tooted jäävad tolliliidu rakendusalast välja. Sellest tulenevalt käsitatakse neid nende liitu saabumisel vabas ringluses mitteoleva kaubana.

4. Muud transiidiprotseduurid

Kaubavahetuses San Marinoga ei kohaldata ühistransiidiprotseduuri.

San Marino ei ole TIR-konventsiooni osalisriik.

IV.5.4 Erikorraga maksuterritooriumid

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- taust ja õiguslik alus (IV.5.4.1);
- liidu sisetransiidiprotseduur (IV.5.4.2);
- tollistaatust tõendavad dokumendid (IV.5.4.3).

IV.5.4.1 Taust ja õigusaktid

RA art 1 p 35

Direktiiv 2006/112/EÜ

Direktiiv 2008/118/EÜ

Erikorraga maksuterritooriumid on liidu tolliterritooriumi osad, kus ei kehti nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) ega nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) sätted.

Erikorraga maksuterritooriumid on:

- Kanaari saared;
- järgmised Prantsusmaa ülemeredepartemangud: Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Prantsuse Guajaana ja Réunion ja Saint-Martin;

- Athose mägi;
- Ahvenamaa.

Ajakohastatud teave nende erikorraga maksuterritooriumide kohta on järgmisel veebisaidil:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/territorial-status-eu-countries-and-certain-territories_en

DA art 188

Selleks et tagada maksude (käibemaks ja aktsiisid) kontroll ja arvestus, rakendatakse eri maksukorraldusega territooriumidele, territooriumidelt või territooriumide vahel liikuvale liidu kaubale järgmisi formaalsusi.

- Kui liidu kaup viiakse erikorraga maksuterritooriumilt sellisesse liidu tolliterritooriumi ossa, mis ei ole erikorraga maksuterritoorium, ja kui kauba liikumine lõpeb väljaspool seda liikmesriiki asuvas kohas, kus kaup sisenes kõnealusesse liidu tolliterritooriumi ossa, tuleb kõnealust liidu kaupa vedada liidu sisetransiidiprotseduuri alusel.

  Näited.
  1. Kaup sisenes liitu Prantsusmaal, kui see viidi Prantsusmaalt Kanaari saartele ja toodi hiljem Hispaaniasse. Kauba liikumist Kanaari saarte ja Hispaania vahel tuleb reguleerida liidu sisetransiidiprotseduuriga.
  2. Laevaga Ahvenamaalt Rootsi viidavale liidu kaubale ei ole vaja liidu sisetransiidiprotseduuri (T2F) kohaldada, kuna kaup viiakse erikorraga maksuterritooriumilt otse liikmesriiki ja jääb sinna. Kui aga sama kaup veetakse maanteed pidi edasi Taani, mis on liidu tolliterritooriumi teine osa, kohaldatakse liidu sisetransiidiprotseduuri (T2F).

- Muudes olukordades (nt kui kaup sisenes liitu Prantsusmaal, kus see lubati vabasse ringlusse, kuid viidi hiljem Kanaari saartele ja toodi lõpuks tagasi Prantsusmaale, või kui liidu kaupa viiakse Rootsist otse Ahvenamaale), võib sisetransiidiprotseduuri (T2F) kasutada ühe võimalusena. Kauba edasitoimetamine võib põhineda ka liidu kauba tollistaatuse tõendamisel.

IV.5.4.2 Liidu sisetransiidiprotseduur

ÜDA art 47, 50, 52 ja 53

Delegeeritud määruse artikliga 188 hõlmatud vedude liidu sisetransiidiprotseduuri ehk protseduuri T2F kohaldatakse järgmiselt:

- transiidideklaratsioon:

märkida transiidideklaratsiooni lahtrisse 1 kood T2F;

- lennu- või laevandusettevõtja (õhu- või mereteed pidi veetava kauba paberipõhine transiidideklaratsioon):

märkida vastavale manifestile kood T2F;

- lennu- või laevandusettevõtja (elektroonilise veodokumendi / ETD kasutamine transiidideklaratsioonina õhu- või mereteed pidi veetava kauba puhul):

märkida kõnealuse liidu kauba puhul kood T2F.

IV.5.5 Erandid (pro memoria)

IV.5.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

IV.5.7 Kasutamiseks tollile

IV.5.8 Lisad (pro memoria)

V OSA – ÜHIS- / LIIDU TRANSIIDI TALITLUSPIDEVUSE PROTSEDUUR

1. PEATÜKK. SISSEJUHATUS

Käesolevas osas kirjeldatud talitluspidevuse protseduur hõlmab olukordi, kus kas tolli või ettevõtja IT-süsteem ei tööta.

Talitluspidevuse protseduuri kasutamisel tuleb järgida mitut olulist **üldreeglit**:

- NCTSiga hõlmatud transiitvedu ja talitluspidevuse protseduur tuleks käsitada selgelt eri protseduuridena. See tähendab, et kõik NCTSis alustatud ja edukalt lõpetatud veod tuleb lõpetada NCTSis ja kõik talitluspidevuse protseduuri raames alustatud veod tuleb lõpetada selle protseduuri kasutamist reguleerivate sätete kohaselt;
- kui tehakse otsus kasutada talitluspidevuse protseduuri, on oluline tagada, et tühistatakse kõik deklaratsioonid, mis on sisestatud NCTSi, kuid mida ei ole IT-süsteemi rikke tõttu edasi töödeldud.

V.1.1 Põhialused ja õigusaktid

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artikkel 26;
- liidu tolliseadustiku artikli 6 lõike 3 punkt b;
- rakendusmääruse artikkel 291;
- konventsiooni I liite II lisa;
- rakendusmääruse lisa 72-04.

V.1.2 Transiidideklaratsioon (talitluspidevuse protseduur)

Talitluspidevuse protseduuris kasutatakse transiidideklaratsioonina paberdokumente.

V.1.3 Talitluspidevuse protseduuri tempel

Selleks et hoida ära probleeme vahetolliasutus(te)s ja sihttolliasutuses, peab talitluspidevuse protseduuri puhul kasutatav paberil transiidideklaratsioon olema kõigile transiitveos osalejatele

äratuntav.

Selleks tuleb talitluspidevuse protseduuri kasutamine märkida transiidideklaratsiooni pabereksemplaridel templiga (mõõtmed 26 × 59 mm) SADi lahtris A või TADil tolli viitenumbri lahtris. Templi võib eelnevalt SADile või TADile trükkida.

- Dokumendile peab tavaprotseduuri korral panema templi lähtetolliasutus ja lihtsustatud protseduuri korral volitatud kaubasaatja.
- Talitluspidevuse protseduuri tempel eri keeltes on esitatud lisas V.1.8.1.

Aktsepteeritakse mõlemat liiki templeid – nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) ette nähtud vana templit ja liidu tolliseadustikuga ette nähtud uut templit. Vanu templeid võib kasutada varude lõppemiseni.

V.1.4 Lähtetolliasutuse NTCSi ajutine rike

Iga riigi toll otsustab, millistel tingimustel pädev asutus talitluspidevuse protseduuri kasutab. Need tingimused tuleb siiski eelnevalt kindlaks määrata ja teha ettevõtjatele teatavaks/kättesaadavaks.

V.1.5 Protseduuri pidaja arvutisüsteemi ajutine rike

Käesolev jaotis hõlmab järgmisi juhtumeid:

- protseduuri pidaja arvutisüsteem ei tööta;
- protseduuri pidaja arvutisüsteemi ja NCTSi vaheline elektrooniline ühendus ei tööta.

Talitluspidevuse protseduuri kasutamise peab toll eelnevalt heaks kiitma. Heakskiidu saamiseks peab nii tavaprotseduuri kui ka lihtsustatud protseduuri kasutav protseduuri pidaja teatama tollile faksi või e-posti teel või muul viisil talitluspidevuse protseduuri kasutamise põhjused ja algusaja.

Kui tolliasutused on veendunud, et ühendus ei tööta, teatavad nad protseduuri pidajale oma nõusolekust kasutada talitluspidevuse protseduuri. Nad võivad paluda ka tõendeid või teha kontrolle. Kui sama protseduuri pidaja teatab süstemaatiliselt süsteemi riketest, keelduvad tolliasutused talle nõusoleku andmisest.

Toll kontrollib talitluspidevuse protseduuri kasutamist, et vältida

selle kuritarvitamist.

Kui rohkem kui 2 % volitatud kaubasaatja aastastest deklaratsioonidest tehakse talitluspidevuse protseduuri raames tulenevalt tema arvutisüsteemi või tema süsteemi ja NTCSi elektroonilise ühenduse riketest, vaadatakse luba läbi, et hinnata, kas talitluspidevuse protseduuri tingimused on endiselt täidetud.

V.1.6 Protseduur

V.1.6.1 Lähtetolliasutus – tavaprotseduur

Tavaprotseduuri korral peab protseduuri pidaja täitma paberil transiidideklaratsiooni ja esitama selle koos kaubaga lähtetolliasutusele.

Vt täpsemalt osad V.2 ja V.3.

Transiitvedu ja transiidiprotseduur tuleb lõpetada paberil deklaratsiooni alusel.

TOLL
Kui otsustatakse kasutada talitluspidevuse protseduuri, on oluline tagada, et **tunnistatakse kehtetuks** kõik deklaratsioonid, mis on sisestatud NCTSi, kuid mida ei ole süsteemi rikke tõttu edasi töödeldud. Ettevõtja on kohustatud teavitama pädevat asutust iga kord, kui ta esitab deklaratsiooni süsteemi, kuid kasutab seejärel talitluspidevuse protseduuri.

Sellistel juhtudel tuleb NCTSist kustutada kõik transiitveo andmed ja transiitveole määratud LRN või MRN.

V.1.6.2 Lähtetolliasutus – volitatud kaubasaatja

Toll võib anda talitluspidevuse protseduuri kasutamise loa volitatud kaubasaatja ja tolli vahel varem kokku lepitud meetodi abil.

Protseduuri pidaja peab täitma paberil transiidideklaratsiooni.

Vt täpsemalt osa VI.3.3.3.2.

Kui volitatud kaubasaatja arvutisüsteem on jälle töökorras, peab kõnealune isik teavitama sellest tolli ja vajaduse korral esitama kasutatud paberdokumentide üksikasjad.

V.1.6.3 Sihttolliasutus – tavaprotseduur

Kui kaup on lähtetolliasutuse NCTSis vabastatud transiidiks, kuid sihttolliasutuse süsteem kauba saabumisel ei toimi, peab sihttolliasutus lõpetama protseduuri TADi alusel ja tegema vajalikud kanded NCTSi, kui see on jälle töökorras. See võimaldab lähtetolliasutusel protseduuri lõpetada.

Kui eeskirjade eiramisi ei avastatud, peab sihttolliasutus väljastama protseduuri pidajale või vedajale alternatiivse tõendi protseduuri lõpetamise kohta. Vt täpsemalt osa V.6.4.2.

V.1.6.4 Sihttolliasutus – volitatud kaubasaaja

Kui sihttolliasutuse NCTS ei tööta, järgib volitatud kaubasaaja VI osa kohast volitatud kaubasaaja protseduuri.

V.1.7 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

V.1.8 Kasutamiseks tollile

V.1.9 Lisad

V.1.9.1 Talitluspidevuse protseduuri tempel

A) Tempel enne ja pärast 1. maid 2016 (vanu templeid võib kasutada varude lõppemiseni)

BG:
NCTS АВАРИЙНА ПРОЦЕДУРА
НЯМА НАЛИЧНИ ДАННИ В СИСТЕМАТА
ЗАПОЧНАТА НА _____
(Дата/час)

CH:
NCTS FALLBACK PROCEDURE
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON_____
(Date/hour)

CS:
NCTS HAVARIJNÍ POSTUP
DATA NEJSOU V SYSTÉMU
ZAHÁJEN DNE_____
(Datum/hodina)

DA:
NCTS NØDPROCEDURE
INGEN DATA TILGÆNGELIGE I SYSTEMET
PÅBEGYNDT DEN_____
(Dato/klokkeslæt)

DE:
NCTS NOTFALLVERFAHREN
KEINE DATEN IM SYSTEM VERFÜGBAR
Begonnen am_____
(Datum/Uhrzeit)
Ticket-Nr: _____

EE:
NCTSi ASENDUSTOIMING
Süsteemi andmed ei ole kättesaadavad
Algatatud _____
(Kuup/kellaaeg)

EL:
ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ NCTS
ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΚΑΝΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟ
ΑΡΧΙΣΕ ΣΤΙΣ_____
(Ημερομηνία/ώρα)

EN:
NCTS FALLBACK PROCEDURE
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON_____
(Date/hour)

ES:
PROCEDIMIENTO DE EMERGENCIA PARA CASOS DE FALLO DEL NCTS
DATOS NO DISPONIBLES EN EL SISTEMA
INICIADO EL_____
(Fecha/hora)

FI:
NCTS-VARAMENETTELY
JÄRJESTELMÄ EI KÄYTETTÄVISSÄ
ALOITETTU _____
(pvm/kellonaika)

FR: **PROCÉDURE DE SECOURS NSTI**
AUCUNE DONNÉE DISPONIBLE DANS LE SYSTÈME
ENGAGEE LE _____ _____
(Date/heure)

HU: **NCTS TARTALÉK ELJÁRÁS**
NINCS ELÉRHETŐ ADAT A RENDSZERBEN
INDÍTVA _____
(Dátum/óra)

IS:

IT: **PROCEDURA DI RISERVA DEL NCTS**
DATI NON DISPONIBILI NEL SISTEMA
AVVIATA IL_____
(Data/ora)

LV: **DTKS ALTERNATĪVĀ PROCEDŪRA**
DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI
UZSĀKTS _____
(Datums/stunda)

LT: **NCTS ATSARGINĖ PROCEDŪRA**
SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA
PRADĖTA _____
(data/valanda)

MK: **НКТС РЕЗЕРВНА ПОСТАПКА**
ТРАНЗИТ ВО УНИЈАТА/ЗАЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
НЕМА ДОСТАПНИ ПОДАТОЦИ ВО СИСТЕМОТ
ЗАПОЧНАТО НА_____
(датум/час)

MT: **PROĊEDURA TA' RIŻERVA NCTS**
L-EBDA DEJTA DISPONIBBLI FIS-SISTEMA
MIBDIJA FI _____
(Data/ħin)

NL: **NOODPROCEDURE NCTS**
GEGEVENS NIET BESCHIKBAAR IN HET SYSTEEM
BEGONNEN OP_____
(Datum/uur)

NO: **NCTS FALLBACK PROCEDURE**
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON_____
(Date/hour)

PL: **PROCEDURA AWARYJNA NCTS**
DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W SYSTEMIE
OTWARTO W DNIU_____
(data/godzina)

PT: **PROCEDIMENTO DE CONTINGÊNCIA EM CASO DE FALHA DO NSIT**
DADOS NÃO DISPONÍVEIS NO SISTEMA
INICIADO A_____
(Data/hora)

RO: **PROCEDURA DE REZERVĂ NCTS**
NICIO DATĂ DISPONIBILĂ ÎN SISTEM
INIŢIATĂ LA _____
(Data/ora)

RS: **NCTS РЕЗЕРВНИ ПОСТУПАК**
ТРАНЗИТ УНИЈЕ/ЗАЈЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
У СИСТЕМУ НЕМА ДОСТУПНИХ ПОДАТАКА
ПОКРЕНУТО ДАНА_____
(датум/час)

SI: **ALTERNATIVNI POSTOPEK NCTS**
PODATKI V SISTEMU NISO NA VOLJO
ZAČETO DNE_____
(Datum/ura)

SK: **NCTS HAVARIJNÝ STAV**
V SYSTÉME NIE SÚ K DISPOZÍCII ŽIADNE ÚDAJE
SPUSTENÝ _____
(Dátum/hodina)

SV: **RESERVRUTIN NÄR NCTS INTE FUNGERAR**
INGA DATA TILLGÄNGLIGA I SYSTEMET
INLEDD DEN_____
(Datum/klockslag)

HR **Stamp**

TR

NCTS KAĞIT USULÜ

BİRLİK TRANSİTİ/ORTAK TRANSİT

SİSTEMDE VERİ BULUNMAMAKTADIR

. . . . . .'DE *BAŞLATILMIŞTIR*

(Tarih/Saat)

B) Alates 1. maist 2016 kasutatav uus tempel

BG:

CS:

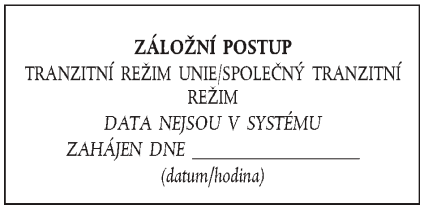

DA:

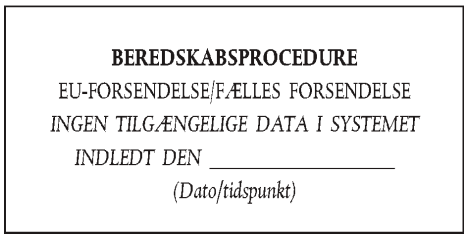

DE:

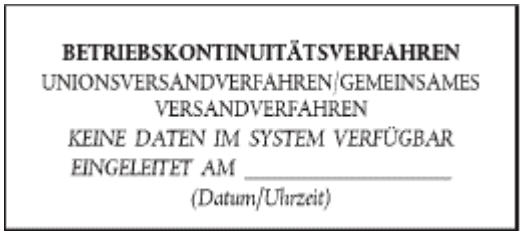

EE:

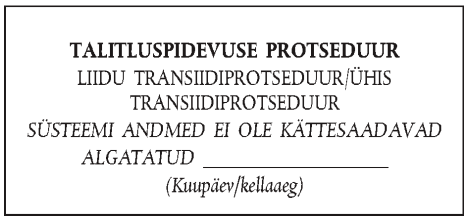

EL:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ/ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ _____
(Ημερομηνία/ώρα)

EN:

BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE
UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON _____
(Date/hour)

ES:

PROCEDIMIENTO DE CONTINUIDAD DE LAS ACTIVIDADES
TRÁNSITO DE LA UNIÓN/TRÁNSITO COMÚN
DATOS NO DISPONIBLES EN EL SISTEMA
INICIADO EL _____
(Fecha/hora)

FI:

TOIMINNAN JATKUVUUTTA KOSKEVA MENETTELY
UNIONIN PASSITUS / YHTEINEN PASSITUS
JÄRJESTELMÄSSÄ EI OLE TIETOJA
ALOITETTU _____
(Pvm/kellonaika)

FR:

PLAN DE CONTINUITÉ DES OPÉRATIONS
TRANSIT DE L'UNION/TRANSIT COMMUN
AUCUNE DONNÉE DISPONIBLE DANS LE SYSTÈME
ENGAGÉE LE _____
(Date/heure)

HU:

ÜZLETMENET-FOLYTONOSSÁGI ELJÁRÁS
UNIÓS/EGYSÉGES ÁRUTOVÁBBÍTÁS
A RENDSZERBEN NEM ÁLL RENDELKEZÉSRE ADAT
KEZDŐIDŐPONT _____
(Nap/óra)

IS:

IT:

PROCEDURA DI CONTINUITÀ OPERATIVA
TRANSITO UNIONALE/TRANSITO COMUNE
NESSUN DATO DISPONIBILE NEL SISTEMA
AVVIATA IL _____
(Data/ora)

LV:

DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS PROCEDŪRA
SAVIENĪBAS TRANZĪTS /KOPĒJAIS TRANZĪTS
DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI
SĀKUMA DATUMS _____
(Datums/laiks)

LT:

VEIKLOS TĘSTINUMO PROCEDŪRA
SĄJUNGOS TRANZITAS/BENDRASIS TRANZITAS
SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA
PRADĖTA _____
(Data ir laikas)

MK: **ПОСТАПКА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА КОНТИНУИТЕТ ВО РАБОТЕЊЕТО**
ТРАНЗИТ НА УНИЈАТА/ЗАЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
НЕМА ДОСТАПНИ ПОДАТОЦИ ВО СИСТЕМОТ
*ЗАПОЧНАТО НА*_____
(датум/час)

MT:

IL-PROĊEDURA TAL-KONTINWITÀ TAL-OPERAT
IT-TRANŻITU TAL-UNJONI/IT-TRANŻITU KOMUNI
L-EBDA DEJTA DISPONIBBLI FIS-SISTEMA
INBDIET NHAR _____
(Id-data/il-ħin)

NL:

BEDRIJFSCONTINUÏTEITSPROCEDURE
UNIEDOUANEVERVOER/GEMEENSCHAPPELIJK DOUANEVERVOER
GEEN GEGEVENS BESCHIKBAAR IN HET SYSTEEM
BEGONNEN OP _____
(Datum/uur)

NO:

BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE
UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON _____
(Date/hour)

PL:

PROCEDURA CIĄGŁOŚCI DZIAŁANIA
PROCEDURA TRANZYTU UNIJNEGO/WSPÓLNA PROCEDURA TRANZYTOWA
DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W SYSTEMIE
OTWARTO W DNIU _____
(data/godzina)

PT:

PROCEDIMENTO DE CONTINUIDADE DAS ATIVIDADES
TRÂNSITO DA UNIÃO/TRÂNSITO COMUM
DADOS NÃO DISPONÍVEIS NO SISTEMA
INICIADO EM _____
(Data/hora)

RO:

PLANUL DE ASIGURARE A CONTINUITĂȚII ACTIVITĂȚII
TRANZIT UNIONAL/TRANZIT COMUN
NU EXISTĂ DATE DISPONIBILE ÎN SISTEM
INIȚIAT LA DATADE _____
(Data/ora)

SI:

POSTOPEK NEPREKINJENEGA POSLOVANJA
TRANZIT UNIJE / SKUPNI TRANZIT
PODATKI V SISTEMU NISO NA VOLJO
SPROŽEN DNE _____
(Datum/ura)

SK:

PLÁN NA ZABEZPEČENIE KONTINUITY ČINNOSTÍ
COLNÝ REŽIM TRANZITU ÚNIE/SPOLOČNÝ TRANZITNÝ REŽIM
V SYSTÉME NIE SÚ DOSTUPNÉ ŽIADNE ÚDAJE
ZAČATÝ _____
(dátum/hodina)

SV:

KONTINUITETSPLAN
UNIONSTRANSITERING/GEMENSAM TRANSITERING
INGA DATA ÄR TILLGÄNGLIGA I SYSTEMET
INLEDD DEN _____
(Datum/klockslag)

HR:

POSTUPAK OSIGURAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA
PROVOZ UNIJE / ZAJEDNIČKI PROVOZ
PODACI NISU RASPOLOŽIVI U SUSTAVU
POKRENUT DANA _____
(Datum/sat)

TR:

İŞ SÜREKLİLİĞİ USULÜ
BİRLİK TRANSİTİ/ORTAK TRANSİT
SİSTEMDE VERİ BULUNMAMAKTADIR
. . . . . *'DE BAŞLATILMIŞTIR*
(Tarih/Saat)

RS: **ОСИГУРАЊЕ КОНТИНУИТЕТА ПОСТУПКА**
ТРАНЗИТ УНИЈЕ/ЗАЈЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
У СИСТЕМУ НЕМА ДОСТУПНИХ ПОДАТАКА
ПОКРЕНУТО ДАНА_____
(датум/час)

2. PEATÜKK. ÜHTSE HALDUSDOKUMENDI JA TRANSIIDI SAATEDOKUMENDIGA SEOTUD ÜLDISED JUHISED

Konventsiooni I liite art 3 p d ja v

LTS art 5 p 12 ja art 6 lg 3 p b

V osa käsitleb talitluspidevuse protseduuri, milles kasutatakse ühtset haldusdokumenti (SAD) või transiidi saatedokumenti (TAD) paberil transiidideklaratsioonina. Käesolev osa on jagatud kuude peatükki.

3. peatükis käsitletakse transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni.

4. peatükis käsitletakse formaalsusi lähtetolliasutuses.

5. peatükis käsitletakse veo käigus esinevaid vahejuhtumeid.

6. peatükis käsitletakse sihttolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

Märkus.

Terminil „**transiidideklaratsioon**“ on kaks tähendust. Esiteks tähendab „**transiidideklaratsioon**“ deklaratsiooni, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja korras soovi suunata kaup transiidiprotseduurile Teiseks tähendab see dokumenti, mida kasutatakse transiidideklaratsioonina, st nõutavaid „**SADi või TADi eksemplare**“. Järgmistes peatükkides kasutatakse sõna „transiidideklaratsioon“ esimeses tähenduses ja selle ettenähtud vorm on SAD või TAD.

3. PEATÜKK. TRANSIIDI TAVAPROTSEDUURI DEKLARATSIOON

V.3.1 Sissejuhatus

Käesolevas peatükis kirjeldatakse talitluspidevuse protseduuri, milles kasutatakse SADi või TADi paberil transiideklaratsioonina.

Jaotises V.3.2 esitatakse transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni põhialused ja seda reguleerivad õigusaktid.

Jaotises V.3.3 kirjeldatakse transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni täitmist alates kauba pealelaadimisest kuni deklaratsiooni allkirjastamiseni.

Jaotises V.3.4 käsitletakse tavapärase transiidiprotseduuri deklaratsiooniga seotud eriolukordi.

Jaotis V.3.5 hõlmab erandeid.

Jaotis V.3.6 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis V.3.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis V.3.8 sisaldab 3. peatüki lisasid.

V.3.2 Põhialused ja õigusaktid

Paberil transiidideklaratsioon on tollideklaratsioon, mille alusel kohaldatakse kauba suhtes transiidiprotseduuri. Selle võib esitada järgmisel kujul:

- ühtne haldusdokument (SAD) või
- ettevõtja arvutisüsteemist tavalisele paberile trükitud SAD või
- transiidi saatedokument (TAD), millele on vajaduse korral lisatud kaubanimekiri (LoI).
  Sel juhul puudub TADil tolli viitenumber.

SADi ja TADi transiidideklaratsioonina kasutamise õiguslikud allikad on järgmised:

- SAD-konventsioon;
- konventsiooni I liide:
  - ✓ artikli 3 punktid c ja v ning artikkel 26;
- konventsiooni III liide:
  - ✓ II jaotise artiklid 5 ja 6;
  - ✓ lisad A3, A4, A5 ja A6;
  - ✓ lisad B1, B4, B5 ja B6;
- liidu tolliseadustiku artikli 5 punkt 12 ja artikli 6 lõike 3 punkt b;
- üleminekuperioodi delegeeritud määruse 9. lisa liited B1–B6, C1, D1, F1 ja F2;
- rakendusmääruse lisa 72-04 III ja IV peatükk.

V.3.3 Deklareerimise kord

Käesolev jaotis sisaldab teavet järgmise kohta:

- SADi ja SAD-bis lisalehtede kui paberil transiidideklaratsiooni vorm (jaotis V.3.3.1);
- lastinimekirjad, vorm ja kasutamine(jaotis V.3.3.2);
- TADi kui paberil transiidideklaratsiooni vorm (jaotis V.3.3.3);
- segasaadetised (jaotis V.3.3.4);
- transiidideklaratsiooni allkirjastamine (jaotis V.3.3.5)

V.3.3.1 Paberil transiidideklaratsioon

V.3.3.1.1 SADi kui paberil transiidideklaratsiooni vormid ja täitmine

SAD koosneb järgmistest nummerdatud eksemplaridest:

- kaheksast järjestikku nummerdatud eksemplarist koosnev 8-leheküljeline komplekt (eksemplarid 1–8) või
- neljast järjestikku nummerdatud eksemplarist koosnev 4-leheküljeline komplekt (eksemplarid 1/6, 2/7, 3/8 ja 4/5).

SADi võib vajaduse korral täiendada ja jätkata SAD-bis'i vormide või lastinimekirjadega. SAD-bis'i vormid nummerdatakse nagu tavalised eksemplaride komplektid järgmiselt:

- kaheksast eksemplarist koosnev 8-leheküljeline komplekt 1 bis – 8 bis;
- eksemplaridest 1/6 bis, 2/7 bis, 3/8 bis ja 4/5 bis koosnev 4-leheküljeline komplekt.

Lisateave lastinimekirjade kohta on jaotises V.3.3.1.2.

Paberil transiidideklaratsiooni jaoks kasutatakse kolme SADi eksemplari – 1, 4 ja 5:

- eksemplar 1 jääb pärast deklaratsiooni registreerimist lähtetolliasutusse;
- eksemplar 4 liigub koos kaubaga sihttolliasutusse ja jääb sinna;
- eksemplar 5 liigub koos kaubaga sihttolliasutusse ja saadetakse pärast transiidiprotseduuri lõpetamist tagasi lähteriiki.

Kui transiidideklaratsiooniks kasutatakse 4-leheküljelist komplekti, tuleb võtta kasutusele kaks komplekti: ühest komplektist eksemplarid 1 ja 4 ning teisest eksemplar 5. Mõlemas komplektis tuleb kasutamata jäänud eksemplarid ära näidata, kriipsutades lehekülje serval maha kasutamata jäänud eksemplari numbri. Näiteks kui eksemplaril 1/6 on number 6 maha kriipsutatud, tähendab see, et kasutatakse eksemplari 1.

Konventsiooni III liite I jaotise art 5 ja 6

Transiidideklaratsioonina kasutatavad SADi vormid peavad vastama järgmistele tehnilistele nõuetele, v.a ettevõtja arvutisüsteemis koostatava deklaratsiooni puhul.

SAD-konventsiooni II lisa

ÜDA 9. lisa liited

Üldjuhul koostatakse paberil transiidideklaratsioonid SADis kas

B1–B6, C1 ja D1

kirjalikult käsitsi (tagades, et need on täidetud loetavalt, kasutades tinti ja suurtähti) või väljatrükina ettevõtja arvutisüsteemist. SADi võib siiski lubada vajaduse korral välja trükkida tavalisele paberile ametliku või erasektori andmetöötlussüsteemi abil, kui on täidetud teatavad tingimused (vt täpsemalt ÜDA 9. lisa liide C1 / konventsiooni III liite B6 lisa).

SAD-konventsiooni II lisa 3. liide

Konventsiooni III liite B6 lisa

ÜDA 9. lisa liide C1

Paberil transiidideklaratsiooni puhul tuleb täita kõik SADi eksemplaride kohustuslikud lahtrid, muude lahtrite täitmine on vabatahtlik.

Täitma peab vaid SADi esimese (pealmise) eksemplari. Kuna kasutatav dokument peab olema isekopeeruv, jäävad andmed nähtavad ka teistel eksemplaridel.

Transiidideklaratsioonid tuleb koostada konventsiooniosaliste ühes ametlikus keeles, mis on vastuvõetav lähteriigi pädevale asutusele.

Viivituste vältimiseks lähte- ja sihttolliasutuses (või vahetolliasutuses) on oluline, et ettevõtjad täidaksid SADi korrektselt.

Lähtetolliasutus vastutab selle eest, et SAD on korrektselt ja loetavalt täidetud ning kinnitatud lähtetolliasutuse selgelt loetava templiga.

TOLL

Suurtähtedega B, C, D(/J), E(/J), F, G ja I tähistatud SAD-vormi lahtrid täidab toll. Lahtri I vasakpoolset osa võib siiski kasutada ka volitatud kaubasaaja tehtud kannete jaoks.

SAD-konventsiooni II lisa 3. liide

ÜDA 9. lisa liide C1

Kustutamine või ülekirjutamine ei ole lubatud. Kõikide muudatuste korral tuleb valed andmed läbi kriipsutada ja vajaduse korral lisada nõutavad andmed ning muudatuse tegija peab märkima oma initsiaalid. Sellised muudatused peab kinnitama tolliasutus. Mõnel juhul võib toll nõuda uue deklaratsiooni esitamist.

LTS art 173

Muudatuste tegemine ei ole siiski lubatud, kui pädev asutus on pärast transiidideklaratsiooni kättesaamist teatanud, et ta kavatseb kaupa kontrollida, on kindlaks teinud valeandmed või on kauba juba transiidiks vabastanud.

Konventsiooni I liite art 31

SADi võib vajaduse korral täiendada ühe või mitme lisalehega SAD-bis.

SAD-bis vorme võib kasutada järgmistes olukordades:

SAD-konventsiooni I lisa 3. liide

- kui transiidideklaratsioon on seotud rohkem kui ühe kaubanimetusega või

ÜDA 9. lisa liide B3

- kui kaubasaadetis sisaldab nii T1, T2 kui T2F tollistaatusega kaupa.

SAD-bis vorme kasutatakse sel juhul (nagu lastinimekirju) eri tollistaatusega kauba (T1, T2 või T2F) andmete märkimiseks. Lisaks peab SAD sisaldama kokkuvõtet eri tollistaatusega kauba jaoks kasutatud SAD-bis vormidest.

SAD-bis vormid on transiidideklaratsiooni üks osa ja need peavad vastama samadele tehnilistele nõuetele.

Need tuleb täita vastavalt SAD vormi täitmise juhendile.

Märkus: SAD-bis vorme ja lastinimekirju ei ole lubatud kombineeritult koos kasutada.

V.3.3.1.2 Lastinimekirjad, nende vorm ja täitmine

Konventsiooni III liite B4 ja B5 lisa

Lastinimekirju võib kasutada SADi kui transiidideklaratsiooni kirjeldava osana.

ÜDA 11. lisa

RA lisa 72-04 III ja IV peatükk

Lastinimekirjade kasutamine ei mõjuta kauba lähetamis-/ekspordiprotseduuriga seotud kohustusi ega sihtriigi mis tahes protseduure või selliste formaalsuste puhul kasutatavaid vorme.

Lastinimekirjana võib kasutada ainult vormi esikülge.

Lastinimekirju tuleb esitada transiidideklaratsioonidega võrdne arv eksemplare.

ETTEVÕTJA
1. Igale lastinimekirja kaubanimetusele peab eelnema järjekorranumber. 2. Igale kaubanimetusele peavad vajaduse korral järgnema kõik õigusaktidega ettenähtud andmed, eelkõige viited esitatud dokumentide, sertifikaatide ja lubade kohta.

3. Viimase kande alla tuleb tõmmata horisontaaljoon ja kasutamata ruum kriipsutada läbi, et igasuguste täienduste lisamine oleks võimatu.
4. Kui lastinimekirju kasutatakse kaht või enamat tüüpi kaupa sisaldava kaubasaadetise jaoks, ei tohi kasutada SADi lahtrit 31 „Pakkeüksused ja kauba kirjeldus“ markeeringute, konteineri numbrite, pakkeüksuste arvu ja liigi näitamiseks või kauba kirjeldamiseks. Selles lahtris tuleb siiski vastavalt viidata lisatud lastinimekirja seerianumbrile ja tähisele (T1, T2, T2F).

TOLL
Lähtetolliasutus peab märkima lastinimekirjale registreerimisnumbri. See on vastava SADi registreerimisnumber. Number kantakse lastinimekirjale kas lähtetolliasutuse nime sisaldava templiga või käsitsi. Kui number kantakse lastinimekirjale käsitsi, peab numbri juures olema lähtetolliasutuse tempel. Tolliametniku allkiri ei ole kohustuslik.

Pädevad asutused võivad lubada protseduuri pidajal kasutada spetsiaalseid lastinimekirju, mis ei vasta kõikidele eespool toodud lastinimekirjade standardnõuetele.

Kõnealuseid nimekirju võib kasutada üksnes siis, kui:

- neid annavad välja äriühingud, kelle raamatupidamine toimub elektroonilise andmetöötlussüsteemi abil;
- need on koostatud ja täidetud sellisel viisil, et pädev asutus saab neid hõlpsasti kasutada;
- need sisaldavad iga kaubanimetuse kohta standardlastinimekirjades nõutavat teavet.

Kui ühe SADi juures on kaks või enam lastinimekirja, peab neil kõigil olema protseduuri pidaja antud seerianumber. SADile lisatud lastinimekirjade üldarv on näidatud SADi lahtris 4 „Lastinimekirjad“.

V.3.3.1.3 TADi kui paberil transiidideklaratsiooni vorm ja täitmine

Konventsiooni III liite A3, A4, A5 ja A6 lisa

Paberil transiidideklaratsioonina võib kasutada transiidi saatedokumendi (TAD) vormi, millele vajaduse korral lisatakse kaubanimekiri (LoI).

ÜDA 9. lisa liited F1 ja F2

TAD tuleb täita kas kirjalikult käsitsi (tagades, et see on täidetud loetavalt, kasutades tinti ja suurtähti) või väljatrükina ettevõtja arvutisüsteemist. Kõik transiidideklaratsiooni kohustuslikud lahtrid tuleb täita vastavalt konventsiooni III liite B6 lisale / ÜDA 9. lisa liitele

C1.

Kui TADi kasutatakse paberil transiidideklaratsioonina, ei määrata transiitveole tolli viitenumbrit (MRN). Selle asemel kasutatakse riiklikku talitluspidevuse protseduuri viitenumbrit, mis märgitakse TADi paremasse ülanurka.

Kui transiitvedu hõlmab rohkem kui ühte kaubanimetust, tuleb TADile lisada üks või mitu kaubanimekirja. Kaubanimekirjal peab olema sama transiidideklaratsiooni viitenumber kui TADil, millele see on lisatud. Kaubanimekiri tuleb täita vastavalt konventsiooni III liite A5 lisale / ÜDA 9. lisa liitele F2.

Üks LoI võib sisaldada mitut kaubanimetust (lahtrid on vertikaalselt laiendatavad). Üks transiidideklaratsioon võib sisaldada kuni 99 kaubanimetust.

V.3.3.1.4 Segasaadetised

Konventsiooni I liite art 28

RA art 294
ÜDA 9. lisa

liide D1

RA B lisa

Kui ühe transiidideklaratsiooniga hõlmatud kaubasaadetis sisaldab transiidiprotseduuri T1 alusel veetavat liiduvälist kaupa ja transiidiprotseduuri T2/T2F alusel veetavat liidu kaupa, lisatakse SADile kas eraldi SAD-bis vormid (vt V.3.3.2.2) või lastinimekirjad (vt V.3.3.2.3). SAD annab üldteabe ja kokkuvõtte eri tollistaatusega kauba puhul kasutatavatest SAD-bis vormidest või lastinimekirjadest. Iga SAD-bis vorm või lastinimekiri hõlmab sama tollistaatusega kaupa. Tähis „T“ on SADi lahtri 1 kolmandas osas, kood T1bis, T2bis või T2Fbis kantakse vastavalt SAD-bis vormi lahtri 1 kolmandasse ossa „Deklaratsioon“.

Kui TADi kasutatakse paberil transiidideklaratsioonina, tuleb lahtri 1 parempoolsesse ossa märkida tähis „T-“ ja iga kaubanimekirjas oleva kaubanimetuse kohta lahtrisse 1/3 vastav kood (T1, T2 või T2F).

Kui ei ole tegemist segasaadetisega, tuleb läbi kriipsutada kasutamata jäänud kauba kirjelduse lahtrid 31, et vältida nende hilisemat kasutamist.

Teise võimalusena võib koostada eraldi SADi või TADi (nt T1 SAD/TAD liiduvälise kauba jaoks ja T2 või T2F SAD/TAD liidu kauba jaoks).

Märkus: võib juhtuda, et liidu kaupa, mille suhtes ei kohaldata transiidiprotseduuri (ja mis liigub liidu tolliterritooriumil), võib vedada sama transpordivahendiga, millega veetakse ka transiidiprotseduurile suunatud kaupa. Sel juhul hõlmab transiidideklaratsioon üksnes

transiidiprotseduurile suunatud kaupa.

V.3.3.1.5 Transiidideklaratsiooni allkirjastamine

Konventsiooni I liite II lisa

RA lisa 72-04

Deklaratsiooni allkirjastamisega võtab protseduuri pidaja vastutuse deklaratsioonis esitatud teabe õigsuse, lisatud dokumentide ehtsuse ja kõikide kõnealuse kauba transiidiprotseduurile suunamisega seotud kohustuste täitmise eest.

ETTEVÕTJA Protseduuri pidaja või tema esindaja peab andma transiidideklaratsioonile allkirja SADi või TADi lahtrisse 50.

Konventsiooni I liite II lisa

Konventsiooni III liite B6 ja B9 lisa

RA lisa 72-04

Volitatud kaubasaatjatel võib lubada jätta allkirjastamata transiidideklaratsioonid, millel on eritempel. Allkirjastamata jätmise luba antakse siis, kui volitatud kaubasaatja on eelnevalt esitanud tolliasutusele kirjaliku dokumendi, millega ta kohustub olema kõigi kõnealust eritemplit kandvate transiidideklaratsioonide alusel toimuvate transiitvedude puhul protseduuri pidaja.

Allkirjastamata transiidideklaratsiooni sellesse lahtrisse, mis on ette nähtud protseduuri pidaja allkirja jaoks, tuleb kanda märkus „Allkirjanõudest loobutud – 99207“.

Täpsem teave selle lihtsustatud protseduuri kohta on esitatud VI osas.

V.3.4 Eriolukorrad (pro memoria)

V.3.4.1 Pakendatud kauba suhtes kohaldatav kord

Vt täpsemalt osa IV.I.5.1.

V.3.4.2 Reisija pagasis olev kaup

Vt täpsemalt osa IV.I.5.2.

V.3.4.3 Liidu kauba vedu ühistransiidiprotseduuri riiki, riigist või riigi kaudu

Vt täpsemalt osa IV.I.5.3.

V.3.4.4 Duplikaadid

Transiidideklaratsiooni või dokumendi T2L/T2LF varguse, kadumise või hävimise korral võib tolliasutus, kes väljastas originaaldokumendi, välja anda duplikaadi.

Duplikaati taotlev huvitatud isik peab taotlust nõuetekohaselt põhjendama ja kirjalikult kinnitama, et ta tagastab originaali, kui see leitakse.

Volitatud kaubasaatjad ja volitatud väljastajad võivad välja anda ka transiidideklaratsiooni või dokumendi T2L/T2LF duplikaadi, tingimusel et nad:

- väljastasid originaaldokumendi;
- esitasid pädevale asutusele originaali duplikaadi väljaandmiseks nõuetekohaselt põhjendatud taotluse, ning
- pädev asutus rahuldas taotluse.

Toll peaks hindama kuritarvitamise riski ja eelkõige uurima korduvaid taotlusi.

Duplikaadil peab paksus kirjas olema i) sõna „DUPLIKAAT“; ii) duplikaadi väljaandnud tolliasutuse, volitatud kaubasaatja või volitatud väljastaja tempel, ja iii) pädeva ametniku allkiri.

V.3.5 Erandid (pro memoria)

V.3.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

V.3.7 Kasutamiseks tollile

V.3.8 Lisad

4. PEATÜKK. FORMAALSUSED LÄHTETOLLIASUTUSES

V.4.1 Sissejuhatus

Jaotises V.4.2 käsitletakse lähtetolliasutuses täidetavate formaalsuste põhialuseid ja antakse üldteavet õiguslike allikate kohta.

Jaotises V.4.3 kirjeldatakse protseduuri lähtetolliasutuses.

Jaotises V.4.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis V.4.5 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis V.4.6 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis V.4.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis V.4.8 sisaldab 4. peatüki lisasid.

V.4.2 Põhialused ja õigusaktid

Transiidiprotseduur algab lähtetolliasutuses paberil transiidideklaratsiooni (SADi või TADi) ja kauba esitamisega.

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artikkel 26;
- liidu tolliseadustiku artikli 6 lõike 3 punkt b;
- rakendusmääruse artikkel 291;
- konventsiooni I liite II lisa;
- rakendusmääruse lisa 72-04.

V.4.3 Lähtetolliasutuse protseduuri kirjeldus

Käesolev jaotis sisaldab teavet järgmise kohta:

- paberil transiidideklaratsiooni esitamine (jaotis V.4.3.1);
- tagatise esitamine (jaotis V.4.3.2);
- paberil transiidideklaratsiooni aktsepteerimine, registreerimine ja kinnitamine (jaotis V.4.3.3);
- paberil transiidideklaratsiooni muutmine (jaotis V.4.3.4);
- paberil transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine (jaotis V.4.3.5);
- paberil transiidideklaratsiooni kontrollimine (jaotis V.4.3.6);
- marsruut (jaotis V.4.3.7);

- tähtaeg (jaotis V.4.3.8);
- identifitseerimismeetmed (jaotis V.4.3.9);
- kauba vabastamine transiidiks (jaotis V.4.3.10).

V.4.3.1 Paberil transiidideklaratsiooni esitamine

Paberil transiidideklaratsioon ja kõik saatedokumendid tuleks esitada koos kaubaga lähtetolliasutuses selle ettenähtud lahtioleku päevadel ja kellaaegadel. Protseduuri pidaja taotlusel võib neid siiski esitada ka muul ajal ja muudes lähtetolliasutuse poolt heakskiidetud kohtades.

ETTEVÕTJA

Lähtetolliasutuses tuleb esitada järgmised dokumendid:

- nõuetekohaselt täidetud SADi eksemplarid 1, 4 ja 5. SAD-bis vormide või lastinimekirjade kasutamisel tuleb need lisada SADile;
- kaks TADi eksemplari, millele on vajaduse korral lisatud kaubanimekiri;
- tagatis (kui see on nõutav: vt III osa);
- muud dokumendid, kui on nõutavad.

TOLL

Sihttolliasutus kontrollib:

- kas SADi eksemplarid 1, 4 ja 5 on nõuetekohaselt täidetud ning kas SAD-bis vormide või lastinimekirjade kasutamisel on need SADile lisatud;
- kas kaks TADi eksemplari on nõuetekohaselt täidetud ja kas LoI kasutamisel on see TADile lisatud;
- tagatise kehtivust ja summat;
- muid vajalikke dokumente.

V.4.3.2 Tagatise esitamine

Konventsiooni I liite art 9

Transiidiprotseduuri alustamiseks nõutakse tagatist (v.a seaduse või loaga tehtud erandi korral).

Liidu tolliseadustiku artikli 89 lõige 2.

Lisateave tagatiste kohta on esitatud III osas.

TOLL

Lähtetolliasutus peab kontrollima, kas:

- SADi või TADi lahtris 52 esitatud üksikasjad tagatise kohta langevad kokku esitatud tagatisdokumentide originaalidel olevate andmetega;
- tagatissumma on küllaldane;
- tagatis kehtib kõikides transiitveoga seotud konventsiooniosalistes riikides;
- tagatis on SADi või TADi lahtris 50 nimetatud protseduuri pidaja nimel;
- tagatis ei ole muutunud kehtetuks (TC31 ja TC33 sertifikaadid on kehtivad);
- üheaastane kehtivusaeg alates tagatise andmise kuupäevast ei ole lõppenud (TC32 kviitungi kehtivus);
- allkiri deklaratsioonil SADi või TADi lahtris 50 vastab allkirjale TC31 üldtagatise sertifikaadi või TC33 tagatisest vabastamise sertifikaadi pöördel.

NB! Esitada tuleb tagatisdokumentide originaalid.

Kui tegemist on maksekviitungina esitatava üksiktagatisega, säilitatakse TC32 tagatise maksekviitung ja lisatakse see SADi eksemplarile 1 või TADi esimesele eksemplarile.

Kui tegemist on üksiktagatisega kohustuse vormis, säilitatakse kohustust tõendav dokument ja lisatakse SADi eksemplarile 1 või TADi esimesele eksemplarile.

Üldtagatise või tagatisest vabastamise korral tagastatakse üldtagatise sertifikaadi (TC31 või TC33) originaal deklarandile.

V.4.3.3 Transiidideklaratsiooni aktsepteerimine ja registreerimine

Konventsiooni I liite art 30 ja 35

LTS art 171–172

DA art 143

Lähtetolliasutus aktsepteerib transiidideklaratsiooni tingimusel, et:

- see sisaldab kõiki ühis- / liidu transiidiprotseduuri kohaldamiseks vajalikke andmeid;
- selle juurde on lisatud kõik vajalikud dokumendid;
- transiidideklaratsioonis osutatud kaup on tollile esitatud ametlikel lahtiolekuaegadel.

Silmanähtavalt ebaõiget (või mittetäielikku) SADi või TADi ei aktsepteerita.

Lähtetolliasutus registreerib transiidideklaratsiooni, kandes registreerimisnumbri SADi või TADi lahtrisse C „Lähtetolliasutus“ ja märkides SADi või TADi lahtrisse D(/J) „Kontroll lähtetolliasutuses“ teostatud kontrollide andmed, paigaldatud tollitõkendid ja määratud tähtajad. Seejärel lisatakse allkiri ja

tempel.

Talitluspidevuse protseduuri korral kasutatav deklaratsioonide registreerimise süsteem peab NCTSist erinema.

Lähtetolliasutus peab olema pädev tegelema transiitveoga ja asjakohast liiki liiklusega. Transiitvedude alal pädevate tolliasutuste nimekiri on siin:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/csrdhome_en.htm

V.4.3.4 Transiidideklaratsiooni muutmine

Konventsiooni I liite art 31

LTS art 173

Protseduuri pidaja võib taotleda luba transiidideklaratsiooni muutmiseks isegi pärast selle aktsepteerimist tolli poolt. Muudatus ei tohi tollideklaratsiooni laiendada muudele kaupadele kui need, mille kohta see algselt tehti.

Muudatuste korral tuleb valed andmed läbi kriipsutada ja vajaduse korral lisada nõutavad andmed ning deklarant peab märkima oma initsiaalid. Muudatused peab kinnitama tolliasutus. Mõnel juhul võib toll nõuda uue deklaratsiooni esitamist. Kustutamine ja ülekirjutamine ei ole lubatud.

Muudatuste tegemine ei ole lubatud, kui pädev asutus on pärast transiidideklaratsiooni kättesaamist teatanud, et ta kavatseb kaupa kontrollida, on kindlaks teinud valeandmed või on kauba juba transiidiks vabastanud, välja arvatud liidu tolliseadustiku artikli 173 lõikes 3 osutatud juhtudel.

Kui transiidideklaratsioon on eelnevalt esitatud, kuid veel aktsepteerimata, ei saa seda muuta.

V.4.3.5 Transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine

Konventsiooni I liite art 32

Lähtetolliasutus võib deklarandi taotlusel transiidideklaratsiooni kehtetuks tunnistada ainult enne kauba vabastamist transiidiks. Seejärel teavitab lähtetolliasutus deklaranti tema taotluse kohta tehtud otsusest.

LTS art 174

DA art 148

Kui lähtetolliasutus on deklarandile teatanud oma kavatsusest kaupa kontrollida, ei võeta tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamise taotlust vastu enne kontrolli lõpetamist.

Transiidideklaratsiooni ei saa kehtetuks tunnistada pärast kauba

vabastamist transiidiks, välja arvatud erandjuhtudel:

- kui liidu kaup on ekslikult deklareeritud tolliprotseduurile, mida kohaldatakse liiduvälise kauba suhtes, ja kui selle liidu kauba tollistaatus on tõendatud hiljem tõenditega T2L ja T2LF või tolli kaubamanifestiga;

- kui kaup on ekslikult deklareeritud rohkem kui ühe tollideklaratsiooni alusel.

Talitluspidevuse protseduuri korral on oluline tagada, et tunnistatakse kehtetuks kõik deklaratsioonid, mis on sisestatud NCTSi, kuid mida ei ole süsteemi rikke tõttu täiendavalt töödeldud.

Ettevõtja on kohustatud teavitama pädevat asutust igast NCTSi sisestatud, ent seejärel talitluspidevuse protseduurile suunatud deklaratsioonist.

Mõnel juhul võib toll nõuda uue deklaratsiooni esitamist. Sel juhul tunnistatakse eelmine deklaratsioon kehtetuks ja esitatakse uus deklaratsioon.

V.4.3.6 Transiidideklaratsiooni kontrollimine ja kauba kontrollimine

Konventsiooni I liite art 35

LTS art 188

RA art 238 ja 239

Lähtetolliasutus võib pärast deklaratsiooni aktsepteerimist transiidideklaratsiooni andmete õigsuse kontrollimiseks teha järgmisi riskianalüüsil põhinevaid või pistelisi kontrolle:

- vaadata läbi deklaratsiooni ja selle lisadokumendid;
- nõuda deklarandilt muude dokumentide esitamist;
- vaadata läbi kauba ja võtta sellest analüüsiks või üksikasjalikuks läbivaatamiseks proove ja näidiseid.

Kaupa kontrollitakse lähtetolliasutuse määratud kohtades ning selleks ette nähtud tööajal. Koht ja aeg tehakse teatavaks protseduuri pidajale. Toll võib siiski protseduuri pidaja taotluse korral vaadata kauba läbi mõnes teises kohas või väljaspool ametlikku tööaega.

Lähtetolliasutus teavitab protseduuri pidajat kontrolli käigus avastatud väiksematest erinevustest. Erinevuste kõrvaldamiseks teeb lähtetolliasutus (kokkuleppel protseduuri pidajaga) deklaratsioonis väiksemaid muudatusi, et kaup oleks võimalik transiidiks vabastada.

Kui kontrolli käigus avastatakse suuremaid erinevusi, teatab

lähtetolliasutus protseduuri pidajale, et kaupa ei vabastata.

Lähtetolliasutus või volitatud kaubasaatja peab märkima SADi või TADi järgmise kontrolli tulemuste koodi:

- „A1“ (vastavuses): kui kaup vabastatakse transiidiks pärast füüsilist (täielikku või osalist) kontrolli ja ühtegi erinevust ei avastatud;
- „A2“ (peetakse vastavuses olevaks): kui kaup vabastatakse transiidiks pärast dokumentide kontrolli (mitte füüsilist kontrolli) ja ühtegi erinevust ei avastatud või kui kaupa ei kontrollita;
- „A3“ (lihtsustatud protseduur): kui volitatud kaubasaatja vabastab kauba transiidiks.

V.4.3.7 Kaubaveo marsruut

Konventsiooni I liite art 33

Üldjuhul tuleb transiidiprotseduuril olev kaup vedada sihttolliasutusse majanduslikult põhjendatud teed pidi.

RA art 298

Kui lähtetolliasutus või protseduuri pidaja seda vajalikuks peab, määrab kõnealune tolliasutus kindlaks transiidiprotseduuri ajal kohaldatava kaubaveo marsruudi, võttes arvesse asjakohast teavet, mille on esitanud protseduuri pidaja.

Kui nähakse ette marsruut, siis peab lähtetolliasutus märkima SADi või TADi lahtrisse 44 vähemalt need liikmesriigid või teised konventsiooniosalised (ühistransiidiprotseduuri riikidest), mille kaudu transiitvedu toimub.

TOLL

Lähtetolliasutus, võttes arvesse protseduuri pidaja esitatud andmeid, määrab veose ettenähtud teekonna:

- kandes SADi või TADi lahtrisse 44 sõnad „ettenähtud teekond“ ja selle järele transiitveol läbitavate riikide andmed (riigikoodidest piisab).

1. märkus: liidu puhul märgitakse asjaomaste liikmesriikide koodid.

2. märkus: märgitakse kõikide ettenähtud teekonnaga seotud riikide koodid.

Konventsiooni I liite art 44

RA art 305

RA lisa 72-04

Transiitveo käigus võib veose kindlaksmääratud teekonda muuta. Sel juhul on vedaja kohustatud tegema pärast ettenähtud teekonna muutmist vajalikud kanded SADi eksemplaride 4 ja 5 või TADI teise eksemplari lahtrisse 56 ning esitama selle viivitamata koos

kaubaga selle riigi lähimale tolliasutusele, kelle territooriumil transpordivahend asub. Pädev asutus teeb otsuse transiitveo jätkamise kohta, võtab kõik vajalikud meetmed ja kinnitab SADi eksemplarid 4 ja 5 või TADI teise eksemplari lahtris G.

Üksikasjalikum teave veo käigus esinevate vahejuhtumite korral järgitavate protseduuride kohta on esitatud jaotises V.5.3.1.

V.4.3.8 Kauba tollile esitamise tähtaeg

Konventsiooni I liite art 34 ja art 45 lg 2

Lähtetolliasutus määrab tähtaja, mille jooksul kaup tuleb sihttolliasutuses esitada.

RA art 297 ja art 306 lg 3

Nimetatud tolliasutuse määratud tähtaeg on kohustuslik nende riikide pädevatele asutustele, kelle territooriumile kaup transiitveo käigus siseneb. Kõnealuste riikide asutused ei saa seda tähtaega muuta.

Kui kaup esitatakse sihttolliasutusele pärast lähtetolliasutuse määratud tähtaja lõppu, loetakse protseduuri pidaja tähtaega järginuks, kui tema või vedaja suudab sihttolliasutusele nõuetekohaselt tõendada, et tema ei ole viivituse eest vastutav.

TOLL

Tähtaja määramisel võtab lähtetolliasutus arvesse järgmist:

- kasutatav transpordivahend;
- marsruut;
- transpordialased õigusaktid või muud õigusaktid, mis võivad mõjutada tähtaja määramist (nt veoliigi valikut mõjutavad sotsiaal- või keskkonnaalased õigusaktid, veoeeskirjade sätted tööaja ja juhtide kohustusliku puhkeaja kohta);
- vajaduse korral protseduuri pidajale edastatav teave.

Kui tähtaeg vastab protseduuri pidaja poolt sisse kantud tähtajale, siis lähtetolliasutus kas kannab ja/või kinnitab tähtaja SADi või TADi lahtrisse D(/J), kasutades PP-KK-AA süsteemi (päev, kuu, aasta). See on kuupäev, millal tuleb transiidideklaratsioon ja kõik saatedokumendid esitada sihttolliasutusele.

V.4.3.9 Identifitseerimisvahend

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis V.4.3.9.1);
- tollitõkendi paigaldamise meetodid (jaotis V.4.3.9.2);
- tollitõkendi omadused (jaotis V.4.3.9.3);
- eriliste tõkendite kasutamine (jaotis V.4.3.9.4).

V.4.3.9.1 Sissejuhatus

Konventsiooni art 11 lg 2

Transiidiprotseduuri alusel veetava kauba identifitseerimise tagamine on väga oluline. Üldjuhul tagatakse kauba identifitseerimine tollitõkendite abil.

Konventsiooni I liite art 36–39

LTS art 192

RA art 299

Kõik kauba identifitseerimiseks kasutatavad dokumendid tuleb lisada SADile või TADile ja kinnitada templiga viisil, mis muudaks asendamise võimatuks.

Konventsiooni I liite art 39

RA art 302

Lähtetolliasutus võib siiski tollitõkendi nõudest loobuda, kui deklaratsioonis või lisadokumentides esitatud kauba kirjeldus on kauba hõlpsaks identifitseerimiseks piisavalt täpne ning hõlmab ka kauba kvaliteeti, laadi ja eritunnuseid (nt autode transiitveol märgitakse mootori- ja kerenumber või kauba seerianumbrid). See kirjeldus tuleb kanda SADi või TADi lahtrisse 31.

Erandina ei nõuta tollitõkendeid (kui lähtetolliasutus ei otsusta teisiti) juhul, kui:

- kaupa veetakse õhuteed pidi ning igale saadetisele kinnitatakse sildid asjaomase lennuveokirja numbriga või kujutab saadetis endast veoseüksust, millele on märgitud asjaomase lennuveokirja number;
- kaupa veetakse raudteel ja identifitseerimismeetmeid kohaldavad raudteeveo-ettevõtjad.

TOLL

Lähtetolliasutus kannab pärast tollitõkendite paigaldamist SADi või TADi lahtrisse D(/J) „Tollitõkendid paigaldatud“ paigaldatud tollitõkendite arvu ja identifitseerimismärgid.

Kui tollitõkendid ei ole identifitseerimiseks nõutavad, märgib lähtetolliasutus SADi või TADi lahtrisse D (/J) päise „Tollitõkendid paigaldatud“ juurde sõna „VABASTUS – 99201“.

Lisa V.4.8.1 sisaldab kinnitust „vabastus“ kõikides asjaomastes keeltes.

Kui muud kui tolliprotseduuril olevat kaupa veetakse koos transiidiprotseduuril oleva kaubaga samal transpordivahendil, siis tavaliselt transpordivahendile tollitõkendit ei paigaldata, kui kauba identifitseerimine tagatakse tollitõkendi paigaldamisega pakkeüksustele või kauba täpse kirjeldamisega.

Märkus: kaup peab olema selgelt eraldatud ja märgistatud, et oleks võimalik kergesti vahet teha, milline on transiitkaup ja milline mitte.

Konventsiooni I liite art 38 lg 5

Kui kaubasaadetise identifitseeritavus ei ole tagatud tollitõkendite või kauba täpse kirjeldusega, keeldub lähtetolliasutus kauba suunamisest transiidiprotseduurile.

RA art 301 lg 5

Tollitõkendeid ei tohi eemaldada ilma pädeva tolliasutuse loata.

Kui transpordivahendile või konteinerile paigaldati lähtetolliasutuses tollitõkendid ja sellega transporditav kaup veetakse eri sihttolliasutustesse ning sellega on kaasas mitu transiidideklaratsiooni ja järgnev mahalaadimine toimub eri riikide mitmes sihttolliasutuses, peavad vahepealsed sihttolliasutused, kus tollitõkendid eemaldatakse kauba mahalaadimiseks, paigaldama uued tollitõkendid ja märkima selle SADi eksemplaride 4 ja 5 või TADi mõlema eksemplari lahtrisse F.

Sel juhul peab toll vajaduse korral püüdma paigaldada uue vähemalt samaväärsete turvaelementidega tollitõkendi.

V.4.3.9.2 Tollitõkendi paigaldamise meetodid

Konventsiooni art 11 lg 2

RA art 299

Kaupa sisaldavale ruumile tollitõkendi paigaldamiseks peab transpordivahend selleks sobima.
Tollitõkendi paigaldamiseks on kaks meetodit:

- kaupa sisaldavale ruumile, kui lähtetolliasutus on tunnistanud transpordivahendi või konteineri tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks;
- muudel juhtudel igale üksikpakendile.

Kaupa sisaldavale ruumile tollitõkendi paigaldamiseks peab transpordivahend selleks sobima.

TOLL

Lähtetolliasutus tunnistab transpordivahendi tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks, kui:

- tõkendeid on võimalik transpordivahendi või konteineri külge lihtsalt ja tõhusalt kinnitada;
- transpordivahend või konteiner ei sisalda peidikuid, kuhu saaks kaupa peita;
- veose jaoks ettenähtud ruum on pädevatele asutustele kontrolliks kergesti ligipääsetav. *(Konventsiooni artikkel 11 / rakendusmääruse artikkel 300)*

Märkus: transpordivahendit või konteinerit peetakse tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks, kui see on kaubaveoks heaks kiidetud vastavalt rahvusvahelisele lepingule, millega konventsiooniosalised on ühinenud (nt 14. novembril 1975 TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo suhtes sõlmitud tollikonventsioon).

V.4.3.9.3 Tollitõkendite omadused

Kõik kasutatavad tollitõkendid ja identifitseerimisvahendid peavad olema kindlaksmääratud omadustega ja vastama tehnilistele nõuetele.

Konventsiooni I liite art 38

RA art 301

Tollitõkendid peavad eelkõige:

- jääma tavakasutuse puhul terveks ja kindlalt kinnitatuks;
- olema hõlpsasti kontrollitavad ja äratuntavad;
- olema valmistatud nii, et kõik vigastused ning purustamis- või eemaldamiskatsed jätavad palja silmaga nähtava jälje;
- olema ühekordseks kasutuseks; korduskasutusega tollitõkenditele peab olema võimalik anda iga kord selge kordumatu identifitseerimistunnuse;
- olema varustatud individuaalsete tollitõkendi tunnustega, mis on alalised, kergesti loetavad ja kordumatu numbriga.

Lisaks peavad tollitõkendid vastama järgmistele tehnilistele nõuetele:

- tollitõkendi vorm ja mõõtmed võivad olenevalt plommimismeetodist erineda, kuid selle mõõtmed peavad siiski olema sellised, et identifitseerimistunnus oleks hõlpsasti loetav;
- tollitõkendi identifitseerimistunnus peab olema selline, et seda oleks võimatu võltsida ja raske järele teha;
- kasutatavad materjalid peavad olema juhusliku purunemise suhtes vastupidavad ja võimaldama vältida märkamatut võltsimist ja taaskasutamist.

Tollitõkendid loetakse eeltoodud nõuetele vastavaks, kui need on sertifitseeritud pädeva asutuse poolt vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 17712:2013 „Kaubakonteinerid – mehaanilised tollitõkendid“.

Konteinervedude korral tuleb nii palju kui võimalik kasutada kõrge turvatasemega tõkendeid.

Tollitõkendil peab olema järgmine märgistus:

- sõna „toll“ ühes liidu või ühistransiidiprotseduuri riikide ametlikest keeltest või vastav lühend;
- kahetähelisele ISO riigikoodile vastav riigikood, mille abil saab kindlaks teha riigi, kus tollitõkend paigaldati.

Lisaks võivad konventsiooniosalised leppida kokku, et kasutatakse ühiseid turvaelemente ja tehnoloogiat.

Iga riik peab teavitama komisjoni kasutusel olevate tollitõkendite liikidest. Komisjon peab tegema selle teabe kõikidele riikidele kättesaadavaks.

V.4.3.9.4 Eriliste tõkendite kasutamine

Konventsiooni I liite art 81–83

Et protseduuri pidaja võiks kasutada erilisi tollitõkendeid, on vaja pädeva asutuse luba.

RA art 317–318

Eri liiki tollitõkendite kasutamine on lihtsustus, mille suhtes kohaldatakse teatavaid tingimusi (vt täpsemalt jaotis VI.3.3).

Eriliste tollitõkendite kasutamise korral peab protseduuri pidaja märkima paigaldatud tollitõkendite margi, liigi ja arvu SADi või TADi lahtrisse D(/J) „Paigaldatud tõkendid“. Tollitõkendid tuleb paigaldada enne kauba vabastamist.

V.4.3.10 Kauba vabastamine

Konventsiooni I liite art 40

Kaup vabastatakse ja vabastamise kuupäev märgitakse SADi või TADi eksemplaride lahtrisse D(/J) pärast formaalsuste täitmist lähtetolliasutuses. Formaalsuste täitmine tähendab järgmist:

RA art 303

- SADi või TADi asjakohaste eksemplaride nõuetekohane täitmine;
- võimaliku kontrolli lõpetamine;

- tagatise esitamine, kui see on nõutav (vt III osa);
- tähtaja määramine;
- veose ettenähtud teekonna kindlaksmääramine, kui see on nõutav;
- deklaratsiooni aktsepteerimine ja registreerimine;
- deklaratsiooni kontrollimine, ja
- tollitõkendite paigaldamine, kui see on nõutav.

TOLL

Pärast formaalsuste täitmist:

- märgib lähtetolliasutus SADi või TADi eksemplari 1 lahtrisse D(/J) järgmise kontrolli tulemuste koodi:
- „A1“ (vastavuses): kui kaup vabastatakse transiidiks pärast füüsilist (täielikku või osalist) kontrolli ja ühtegi erinevust ei avastatud;
- „A2“ (peetakse vastavuses olevaks): kui kaup vabastatakse transiidiks pärast dokumentide kontrolli (mitte füüsilist kontrolli) ja ühtegi erinevust ei avastatud või kui kaupa ei kontrollita;
- märgib volitatud kaubasaatja koodi „A3“ (lihtsustatud protseduur), kui kaup on transiidiks vabastatud;
- tagavad lähtetolliasutus ja volitatud kaubasaatja, et kinnitused lahtris D(/J) on tõestatud tolliametniku / volitatud kaubasaatja allkirjaga ning neil on selge templijäljend ja kuupäev;
- lisavad lähtetolliasutus ja volitatud kaubasaatja talitluspidevuse protseduuri templi (mõõtmed: 26 × 59 mm) transiidideklaratsiooni eksemplaridel SADi või TADi lahtrisse A.

Lisa V.1.8.1 sisaldab fraasi „talitluspidevuse protseduuri tempel“ kõikides asjaomastes keeltes.

ETTEVÕTJA – oluline märkus

Ettevõtja peab teatama tollile, et deklaratsioon esitati NCTSi kaudu, kuid enne kauba vabastamist algatati talitluspidevuse protseduur.

TOLL – oluline märkus

Lähtetolliasutus peab tunnistama kehtetuks kõik deklaratsioonid, mis on sisestatud NCTSi, kuid mida ei ole süsteemi ajutise rikke tõttu täiendavalt töödeldud.

Konventsiooni I liite art 40

RA art 303

SADi eksemplari 1 või TADi esimest eksemplari säilitatakse lähtetolliasutuses. Transiidiprotseduuril olevat kaupa veetakse sihttolliasutusse SADi eksemplaride 4 ja 5 või TADi teine eksemplari alusel.

V.4.4 Eriolukorrad (pro memoria)

Suure hulga väikeste eri kaubaartiklite puhul (nt laevavarud, majapidamistarbed rahvusvahelise kolimise raames), mis saadetakse samale lõplikule kaubasaajale ja mis tuleb suunata liidu transiidiprotseduurile / ühistransiidiprotseduurile, soovitatakse kasutada kauba üldist kirjeldust, et vältida transiidiandmete sisestamisega seotud lisakulusid. Sellisel juhul on lisatingimuseks, et tolli jaoks on olemas kauba täielik kirjeldus ja see on saadetisega kaasas.

Igal juhul tuleb kõigepealt kontrollida, kas kõik kaubad tuleb suunata liidu transiidiprotseduurile / ühistransiidiprotseduurile.

V.4.5 Erandid (pro memoria)

V.4.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud*)*

V.4.7 Kasutamiseks tollile

V.4.8 Lisad

V.4.8.1 Kinnitus „loobumine“

BG Освободено

CS Osvobození

DA Fritaget

DE Befreiung

EE Loobumine

EL Απαλλαγή

ES Dispensa

FR Dispense

HR Oslobodeno

IT Dispensa

LV Atbrīvojums

LT Leista neplombuoti

HU Mentesség

MK Изземање

MT Tneħħija

NL Vrijstelling

PL Zwolnienie

PT Dispensa

RO Dispensă

RS: Ослобођено

SI Opustitev

SK Oslobodenie

FI Vapautettu

SV Befrielse

EN Waiver

IS Undanþegið

NO Fritak

TR: Vazgeçme

V.4.8.2 Kinnitus „vastavuses“

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

5. PEATÜKK. KAUBAVEOGA SEOTUD FORMAALSUSED JA VAHEJUHTUMID ÜHIS- / LIIDU TRANSIITVEO KÄIGUS

V.5.1 Sissejuhatus

Käesolevas peatükis kirjeldatakse kauba transiitveoga seotud formaalsusi ja vahejuhtumeid talitluspidevuse protseduuri kasutamise korral.

Jaotises V.5.2 käsitletakse põhialuseid ja õigusakte.

Jaotises V.5.3 kirjeldatakse kaubaveo käigus esinevate vahejuhtumite korral ja vahetolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

Jaotises V.5.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis V.5.5 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis V.5.6 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis V.5.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis V.5.8 sisaldab 5. peatüki lisasid.

V.5.2 Põhialused ja õigusaktid

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artiklid 43 ja 44;
- konventsiooni III liite B6 lisa II jaotise punkt II;
- rakendusmääruse art 304 ja 305;
- üleminekuperioodi delegeeritud määruse 9. lisa liited C1 ja F1.

V.5.3 Vahejuhtumite korral ja vahetolliasutuses täidetavad formaalsused

Käesolev jaotis sisaldab teavet järgmise kohta:

- formaalsused, mida tuleb täita kauba ühis- / liidu transiitveo käigus esineva vahejuhtumi korral (jaotis V.5.3.1);
- formaalsused vahetolliasutuses (jaotis V.5.3.2).

V.5.3.1 Formaalsused kaubaveo käigus esinevate vahejuhtumite korral

Mõned näited kauba ühis- / liidu transiitveol kõige sagedamini esinevatest vahejuhtumitest:

- marsruuti ei ole võimalik vedajast mitteolenevatel põhjustel järgida;
- veo jooksul on vedajast mitteolenevatel põhjustel eksikombel eemaldatud või rikutud tollitõkendid;
- kaup laaditakse ümber ühelt transpordivahendilt teisele;
- otsese ohu tõttu on vaja kaup transpordivahendilt kohe osaliselt või täielikult maha laadida;
- toimub õnnetus, mis võib mõjutada protseduuri pidaja või vedaja võimet oma kohustusi täita;
- mõni transpordivahendi koosseisu kuuluv üksik osa muutub (nt eemaldatakse üks vagun).

Konventsiooni I liite art 44

RA art 305

Kõigil neil juhtudel peab vedaja viivitama teavitama selle riigi lähimat tolliasutust, kelle territooriumil transpordivahend asub. Lisaks peab ta pärast vahejuhtumit tegema viivitamata vajalikud kanded SADi või TADi lahtrisse 56 ja esitama kauba koos SADi või TADiga nimetatud tolliasutusele. Tolliasutuse pädev ametiisik otsustab, kas konkreetne transiitvedu võib jätkuda või ei. Kui transiitvedu võib jätkuda, sisestab pädev asutus kinnituse SADi või TADi lahtrisse G, kirjeldades rakendatud meetmeid.

Kui tollitõkendid on rikutud vedajast olenematutel põhjustel, vaatab pädev asutus kauba ja veoki läbi. Kui transiitvedu lubatakse jätkata, tuleb paigaldada uued tollitõkendid ja kinnitada vastavalt ka SAD või TAD.

Kaupa võib ühelt transpordivahendilt teisele ümber laadida üksnes pädeva asutuse loal ja järelevalve all selleks ettenähtud kohas. Sel juhul peab vedaja täitma SADi või TADi lahtri 55 „Ümberlaadimine“. Seda võib teha käsitsi, tindiga ja suurtähtedega, kuid loetavalt. Vajaduse korral teeb toll SADi või TADi lahtrisse F märkuse. Kui on toimunud rohkem kui kaks ümberlaadimist ning lahter F on täis saanud, peab vedaja märkima nõutava teabe SADi või TADi lahtrisse 56.

Kui aga kaup laaditakse ümber transpordivahendilt, millele ei ole paigaldatud tollitõkendit, vaatamata vedaja tehtud märgetele, ei pea kaupa ega SADi või TADi lähimale tolliasutusele esitama ja toll ei pea kinnitust andma.

Kui muutub mõni transpordivahendi koosseisu kuuluv osa, võib kaupa ja transpordivahendit lähimale tolliasutusele mitte esitada ja

tolliasutuse kinnitus ei ole nõutav järgmistel juhtudel:

- üks vagun või mitu vagunit eemaldatakse tehniliste probleemide tõttu raudteevagunite koosseisust. Sel juhul võib vedaja pärast SADis või TADis vastavate muudatuste tegemist transiitvedu jätkata;

- teekonnal vahetatakse ainult maanteesõiduki vedukit, mitte haagiseid ega poolhaagiseid (kaubaga toiminguid teostamata ja seda ümber laadimata) Sel juhul kannab vedaja uue veduki registreerimisnumbri ja riikkondsuse SADi või TADi lahtrisse 56 ning transiitvedu võib jätkata.

Kõikidel eespool nimetatud juhtudel sisestab pädev asutus vahejuhtumiga seotud teabe, sealhulgas andmed uute tollitõkendite kohta, SADi või TADi lahtrisse F.

Kaubasaadetis tuleb osadeks jaotada tollikontrolli all ja transiidiprotseduur tuleb lõpetada. Kaubasaadetise iga osa kohta tuleb koostada uus transiidideklaratsioon.

V.5.3.2 Formaalsused vahetolliasutuses

Käesolev jaotis sisaldab teavet järgmise kohta:

- vahetolliasutus (jaotis V.5.3.2.1);
- formaalsused vahetolliasutuses (jaotis V.5.3.2.2);
- vahetolliasutuse muutumine (jaotis V.5.3.2.3).
- meetmed eeskirjade eiramise korral (jaotis V.5.3.2.4).

V.5.3.2.1 Vahetolliasutus

Konventsiooni I liite art 3 lg 4

RA art 1 lg 13

Vahetolliasutus on territooriumile sisenemise või sealt väljumise kohas asuv tolliasutus. Järgmises tabelis on kirjeldatud erinevaid võimalusi ühis- ja liidu transiidiprotseduuri korral.

	Ühistransiit	Liidu transiit
Sisenemiskoht	– konventsiooniosalise territooriumile	– liidu tolliterritooriumile, kui kaup on läbinud transiitveo käigus kolmanda riigi

		territooriumi
Väljumiskoht	– konventsiooniosalise territooriumilt, kui kaubasaadetis viiakse välja kõnealuse konventsiooniosalise territooriumilt transiitveo käigus, mille teekonnal ületatakse asjaomase konventsiooniosalise ja kolmanda riigi vaheline piir	– liidu tolliterritooriumilt, kui kaubasaadetis viiakse välja kõnealuselt territooriumilt transiitveo käigus, mille teekonnal ületatakse liikmesriigi ja ühistransiidiprotseduuri riikide hulka mittekuuluva kolmanda riigi vaheline piir

Hõlbustamaks liidu kauba liikumist liidu tolliterritooriumi eri osade vahel juhul, kui kaup peab läbima muu kolmanda riigi kui ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi, peavad liikmesriigid kohustuma võimaluse korral (kui kohalikud olud seda võimaldavad) looma liidu välispiiril asuvatesse tolliasutustesse eraldi rajad. Neer eraldi rajad on reserveeritud teises liikmesriigis väljastatud transiidideklaratsiooni alusel liikuva liidu kauba kontrollimiseks.

Sellise kauba kontrollimine piirdub liidu kauba tollistaatuse tõendi läbivaatamisega ja vajaduse korral veo lõpetamisega, tingimusel et selle toimingu asjaolud ei eelda üksikasjalikumat läbivaatamist.

Kui eespool nimetatud kontrolli käigus ei ilmne eeskirjade eiramist, lubatakse jätkata kaupade vedu sihtkohta.

V.5.3.2.2 Formaalsused vahetolliasutuses

Konventsiooni I liite art 43

RA art 304

Igas vahetolliasutuses tuleb koos kaubaga esitada SAD või TAD. Vahetolliasutus(t)el on õigus kaupa kontrollida, kui seda peetakse vajalikuks.

Vedaja peab esitama transiiditeatise igale vahetolliasutusele, kes need säilitab. Transiiditeatise asemel võib vahetolliasutustele säilitamiseks esitada SADi eksemplari 4 fotokoopia või TADi teise eksemplari fotokoopia.

Konventsiooni III liite B8 lisa

Kui kaupa veetakse muu kui deklareeritud tolliasutuse kaudu, peab tegelik vahetolliasutus teavitama lähtetolliasutust.

RA lisa 72-04 V peatükk

Vahetolliasutus(t)el on õigus kaupa kontrollida, kui seda peetakse vajalikuks.

Transiiditeatise (TC10) vorm peab vastama konventsiooni III liite B8 lisas / rakendusmääruse lisa 72-04 V peatükis esitatud näidisele.

TOLL
Vahetolliasutus: – kontrollib talitluspidevuse protseduuri templit SADil või TADil; – kontrollib lähtetolliasutuse templit või lihtsustatud protseduuri korral volitatud kaubasaatja templit SADil või TADil; – säilitab transiiditeatise või samaväärse dokumendi; – võtab vajalikud meetmed, ja – paneb SADile või TADile tolliasutuse templi.

V.5.3.2.3 Meetmed tollieeskirjade ränga eiramise korral

Kui vahetolliasutus avastab tollieeskirjade ränga eiramise seoses asjaomase transiitveoga, peatab ta transiitveo ja alustab uurimist.

V.5.4 Eriolukorrad (pro memoria)

V.5.5 Erandid (pro memoria)

V.5.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

V.5.7 Kasutamiseks tollile

V.5.8 Lisad

6. PEATÜKK. FORMAALSUSED SIHTTOLLIASUTUSES

V.6.1 Sissejuhatus

6. peatükis kirjeldatakse sihttolliasutuses täidetavaid formaalsusi.

Jaotises V.6.2 käsitletakse põhialuseid ja õigusakte.

Jaotises V.6.3 kirjeldatakse sihttolliasutuses täidetavaid formaalsusi, sealhulgas protseduuri lõpetamist ja kontrolli.

Jaotises V.6.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotis V.6.5 hõlmab erandeid üldeeskirjadest.

Jaotis V.6.6 on jäetud siseriiklike erieeskirjade jaoks.

Jaotis V.6.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis V.6.8 sisaldab 6. peatüki lisasid.

V.6.2 Põhialused ja õigusaktid

Transiitveo lõppemisel tuleb sihttolliasutusele esitada kaup koos SADi või TADi ja sihttolliasutuse nõutava teabega. Seda peetakse transiitveo lõpetamiseks.

Sihttolliasutus kontrollib kaupa SADi või TADi andmete alusel, sisestab kontrolli tulemused SADile või TADile ning saadab dokumendi lähtetolliasutusele tagasi.

Kui eeskirjade eiramist ei esinenud, lõpetab lähtetolliasutus transiidiprotseduuri pärast kontrolli tulemuse saamist paberil.

Tollieeskirjade eiramise korral on vaja võtta täiendavaid meetmeid.

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artikkel 8, artiklid 45, 46, 48 ja 51;
- konventsiooni I liite II lisa;
- konventsiooni III liite B10 lisa;
- liidu tolliseadustiku artikkel 215, artikli 233 lõiked 1, 2 ja 3;
- rakendusmääruse artiklid 306, 308, 310 ja 312;
- rakendusmääruse lisad 72-03 ja 72-04.

V.6.3 Formaalsused sihttolliasutuses

Käesolev jaotis sisaldab teavet järgmise kohta:

- kauba ja dokumentide esitamine sihttolliasutusele (jaotis V.6.3.1);
- protseduuri lõpetamise kontroll (jaotis V.6.3.2).

Käesolevas jaotises eeldatakse, et ühtegi eeskirjade eiramist ei toimunud. Eeskirjade eiramise korral võetavaid meetmeid tutvustatakse jaotises V.6.4.4.

Märkus: transiidiprotseduuri **lõppemine** sihttolliasutuses ei ole sama mis transiidiprotseduuri **lõpetamine**. Transiidiprotseduuri lõpetab lähtetolliasutus, kes sihttolliasutusest saadud teabe põhjal otsustab, kas transiidiprotseduuri võib lõpetada.

V.6.3.1 Kauba esitamine koos dokumentidega

Transiidiprotseduur lõpeb ja protseduuri pidaja kohustused loetakse täidetuks, kui protseduurile suunatud kaup ja SAD või TAD ning muud nõutavad dokumendid esitatakse sihttolliasutusele kooskõlas protseduuri reguleerivate sätetega.

Praktikas tähendab protseduuri lõppemine kauba, SADi või TADi ja muude nõutavate dokumentide esitamist sihttolliasutusele. Juriidiliselt tähendab protseduuri lõppemine, et selline esitamine toimub kooskõlas eeskirjadega, millega reguleeritakse kasutatud protseduuri liiki, s.o kas tava- või lihtsustatud protseduuri[30]. Mõlema toimingu eest vastutab protseduuri pidaja.

Kui protseduur lõpeb, vabaneb ka protseduuri pidaja protseduurist tulenevatest kohustustest. Pärast seda esinev vahejuhtum või kohustuste mittetäitmine on seotud pigem järgmiste tollikäitlusviiside ja teiste tollieeskirjadega, mitte transiidiga. See ei tähenda siiski, et protseduuri pidaja vastutus (rahaline või muu) ei või pärast protseduuri lõppemist päevakorda kerkida, kuid see võib olla seotud üksnes eelnenud transiitveoga.

Transiidiprotseduuriga seotud kohustusi on ka muudel isikutel peale protseduuri pidaja. Vedaja või isik, kes võtab kauba vastu, teades, et

30 Lisaks protseduuri lõppemise üldisele määratlusele on mitmeid erisätteid, millega määratakse kindlaks eritingimused, mille alusel protseduur lõppeb või seda peetakse lõppenuks selliste protseduuride raames nagu volitatud kaubasaaja, lennu- ja meretransiidi ning kinnistranspordiseadmega transiidiga seotud protseduurid (üksikasjalikumalt vt V osa).

see oli suunatud transiidiprotseduurile, vastutab samuti kauba puutumatul kujul esitamise eest sihttolliasutusele ettenähtud tähtaja jooksul ja kooskõlas meetmetega, mille toll on võtnud kauba identifitseerimise tagamiseks.

Kaup ning SAD või TAD ja nõutavad dokumendid tuleb esitada sihttolliasutusele selle lahtioleku päevadel ja kellaaegadel. Lihtsustuste kohta vt VI osa.

Kaup tuleb esitada lähtetolliasutuse määratud tähtaja jooksul. Tähtaeg on märgitud SADi või TADi lahtrisse D.

Lähtetolliasutuse määratud tähtaeg on kohustuslik nende riikide pädevatele tolliasutustele, kelle territooriumile transiidiprotseduuri käigus sisenetakse. Pädevad tolliasutused, kaasa arvatud sihttolliasutus, ei tohi seda tähtaega muuta. Vt täpsemalt osa IV.2.3.7.

V.6.3.2 Protseduuri lõppemise kontrollimine

Konventsiooni I liite II lisa p 13 ja 15

LTS art 188

RA lisa 72-04 p-d 13 ja 15

Pärast kauba, SADi või TADi ja nõutavate dokumentide esitamist teeb sihttolliasutus järgmist:

- registreerib transiidideklaratsiooni eksemplarid ja märgib neile saabumiskuupäeva;
- kontrollib talitluspidevuse protseduuri templit SADil või TADil;
- kontrollib lähtetolliasutuse templit või lihtsustatud protseduuri korral volitatud kaubasaatja templit SADil või TADil;
- teeb vajaduse korral kontrolli;
- paneb SADile või TADile tolliasutuse templi.

Sihttolliasutus otsustab, kas kaupa kontrollida või mitte. Kaupa kontrollitakse sihttolliasutusele esitatud SADi või TADi teabe alusel.

Sihttolliasutus jätab endale SADi eksemplari 4 või TADi esimese eksemplari.

Enne SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari saatmist lähtetolliasutusele märgib sihttolliasutus sobiva kontrollitulemuse koodi SADi või TADi lahtrisse I.

1. Kui sihttolliasutus on kontrollinud kaupa füüsiliselt (täielikult või osaliselt) ja ühtegi erinevust ei avastatud, märgitakse kood „A1“ (vastavuses). Lisaks kauba füüsilisele kontrollile tuleb kontrollida vähemalt järgmist:

- lähte- ja sihtkohas kasutatud transpordivahendi registreerimisnumber, võrreldes deklaratsiooni kandeid sihtkohas olemasolevate kannetega;
- paigaldatud tollitõkendite seisukord.

2. Kood „A2“ (peetakse vastavuses olevaks) märgitakse järgmistel juhtudel:

   - kui sihttolliasutus on kontrollinud dokumente ilma kaupa füüsiliselt kontrollimata ja ühtegi erinevust ei ole avastatud või kui sihttolliasutus ei olegi kontrolli teinud;
   - kui kaup on toimetatud volitatud kaubasaaja kätte, sihttolliasutus otsustab kaupa ja/või dokumente mitte kontrollida ning volitatud kaubasaajalt saadud teabe järgi ei ole erinevusi esinenud.

   Paigaldatud tollitõkendite seisukorra kontrollimine ilma kaupa füüsiliselt kontrollimata märgitakse samuti koodiga „A2“, kui tollitõkendid on rikkumata.

3. Kood „A5“ (erinevused) märgitakse järgmistel juhtudel:
   a) kui avastatud on väiksemad erinevused, mis ei ole aga põhjustanud võlga.
      Näiteks:
      - puuduvad, rikutud või kahjustatud tollitõkendid;
      - kauba kohaletoimetamine pärast tähtaja lõppu;
      - ebaõiged transpordivahendi identifitseerimis- / riikkondsuse andmed;
      - kauba liikumise käigus esinenud vahejuhtumite korral vajalike kannete tegemata jätmine;
      - kaaluga seonduv eeskirjade eiramine, ilma et oleks näha märke kauba rikkumisest (väiksem kaal või kaalu ümardamisest tekkivad erinevused);
   b) kui riigi eeskirjade kohaselt on tulnud väiksemate erinevuste pärast määrata haldustrahv;
   c) kui avastatud on (sama või teist liiki) kauba ülejääk, mis kujutab endast deklareerimata kaupa, ja kui ei ole võimalik kindlaks teha sellise kauba liidusisest tollistaatust / staatust konventsiooniosalise kaubana.

   Kuna transiidideklaratsioonis deklareeritud kaup on sihttolliasutusse kohale toimetatud, ei takista kauba ülejäägi olemasolu lähtetolliasutusel transiidiprotseduuri lõpetamist. Seejärel võib vabastada algselt transiidiks deklareeritud kauba. Sihttolliasutus lahendab kauba ülejäägiga seotud olukorra.

4. Kood „B1“ (ei ole vastavuses) tähendab suuremaid erinevusi,

mille puhul transiidiprotseduuri lõpetamine ei ole võimalik. Protseduuri pidaja ja käendaja vastutus jääb kehtima kuni juhtumi lahendamiseni. Seepärast tuleb koodi „B1“ kasutada ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui kaup on (täielikult või osaliselt) kadunud, või sarnastel juhtudel, näiteks kui sihtkohta toimetatud kaup erineb suuresti deklaratsioonil kirjeldatust (liigi ja koguse poolest).

Kui sihttolliasutus kahtlustab, et kauba koguse erinevus või deklareeritust erineva kauba esitamine võib olla põhjustatud lähtekohas tehtud veast või hooletusest, peaks ta juhtumi lahendamiseks võtma viivitamata – enne SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari saatmist – ühendust lähtetolliasutusega (e-postiga, telefonitsi, riikliku transiidikoordinaatori vahendusel või riikliku kasutajatoe kaudu). Kui juhtum on lahendatud, märgib sihttolliasutus SADi eksemplarile 5 või TADi teisele eksemplarile koodi „B1“ asemele koodi „A1“ ja saadab selle lähtetolliasutusele.

Kui aga juhtumit ei lahendata või kui sihttolliasutus ei arva, et kauba koguse erinevuse või deklareeritust erineva kauba esitamise põhjustas lähtekohas tehtud viga või hooletus, märgib ta SADi eksemplarile 5 või TADi teisele eksemplarile koodi „B1“ ja saadab selle lähtetolliasutusele.

Konventsiooni I liite art 112 ja art 114 lg 1

Sihttolliasutus peab juhtumi lahendamiseks alustama oma uurimise.

LTS art 79, art 87 lg 1 ja 4 ning art 124 lg 1 punktid g ja h

DA art 103

Punktides 3 (kauba ülejääk) ja 4 nimetatud võla puhul on kaks varianti:

- võlg on tekkinud vastavalt liidu tolliseadustiku artiklile 79 / konventsiooni I liite artikli 112 lõike 1 punktile b (nt jäetakse täitmata mõni tingimus kauba suunamisel liidu transiidiprotseduurile või ühistransiidiprotseduurile; kaup viiakse tollijärelevalve alt välja) ja tuleb ära maksta;
- võlg oli tekkinud, aga see lõppes vastavalt liidu tolliseadustiku artikli 124 lõike 1 punktidele g ja h ning delegeeritud määruse artiklile 103 / konventsiooni I liite artikli 112 lõikele 2.

  Võlg lõpeb, kui:

  ✓ kauba eemaldamine transiidiprotseduurilt või kauba transiidiprotseduurile suunamisega või transiidiprotseduuri kasutamisega seotud tingimuste täitmata jätmine tuleneb sellest, et kõnealune kaup on oma laadi tõttu või ettenägematutest asjaoludest või vääramatust jõust tingituna või tolliasutuse korralduse tagajärjel täielikult hävinud või pöördumatult kahjustatud;

  ✓ võla tekkimise põhjustanud kohustuse täitmata jätmine ei mõjutanud oluliselt transiidiprotseduuri käiku ega kujutanud endast pettusekatset ning kõik kauba olukorra

normaliseerimiseks vajalikud formaalsused täidetakse tagantjärele.

Delegeeritud määruse artiklis 103 täpsustatakse, et selliseks kohustuse täitmata jätmiseks peetakse ka tollijärelevalve hilisemat kehtestamist sellise kauba suhtes, mis ei ole hõlmatud transiidideklaratsiooniga, kuid mida enne ladustati ajutiselt või mis enne suunati eriprotseduurile koos ametlikult transiidiprotseduurile suunatud kaubaga[31].

Vt täpsemalt osa VIII.2.3.2.

Mõlemal juhul (kui võlg lõppes või ei lõppenud) jätkab sihttolliasutus oma uurimist ja järgib liidu tolliseadustiku artikli 87 lõiget 1 / konventsiooni I liite artikli 114 lõiget 1, et teha kindlaks, milline tolliasutus on pädev võlga sisse nõudma või viimaks otsustama, kas võlg lõpeb. Vt täpsemalt osad VIII.2.1, VIII.2.2, VIII.2.3 ja VIII.3.2.

Kui sihttolliasutus peab end pädevaks võlga sisse nõudma, esitab ta lähtetolliasutusele taotluse pädevuse üleandmiseks, saates dokumendi TC24 „Tollivõla sissenõudmise eest vastutava asutuse määramine“. Vt täpsemalt osa VIII.3.3.4.

Kui tollivõlg on alla 10 000 euro, loetakse võlg tekkinuks selles liikmesriigis, kus see avastati, ja seega on sihttolliasutus ka pädev võlga sisse nõudma (liidu tolliseadustiku artikli 87 lõige 4[32]). Nimetatud tolliasutus peab siiski enne sissenõudmisprotseduuri alustamist saatma lähtetolliasutusele dokumendi TC24, ehkki ainult teavitamiseks.

Eespool punktides 1–4 osutatud juhtumite korral tuleb SADi eksemplar 5 või TADi teine eksemplar tagastada lähteliikmesriigi või konventsiooniosalise lähteriigi tolliasutusele viivitamata hiljemalt kaheksa päeva jooksul pärast transiitveo lõpetamise kuupäeva.

V.6.4 Eriolukorrad

Käesolevas jaotises kirjeldatakse transiidiprotseduuride eriolukordi sihttolliasutuses. Sellised eriolukorrad on:

- kviitungi väljastamine (jaotis V.6.4.1);

[31] Ainult liidu transiidiprotseduur.

[32] Ainult liidu transiidiprotseduur.

- alternatiivse tõendi väljastamine (jaotis V.6.4.2);
- kauba ja dokumentide esitamine väljaspool ettenähtud päevi ja kellaaegu mujal kui sihttolliasutuses (jaotis V.6.4.3);
- eeskirjade eiramine (jaotis V.6.4.4);
- sihttolliasutuse muutumine (jaotis V.6.4.5).

V.6.4.1 Kviitungi väljastamine

Sihttolliasutusele kauba ja SADi või TADi esitanud isiku taotluse korral väljastab see tolliasutus kviitungi. Kviitungit ei saa siiski kasutada protseduuri lõpetamise alternatiivse tõendina.

Konventsiooni I liite art 46
RA art 306 lg 5

Kviitungil on kaks olulist funktsiooni. Esiteks teavitatakse sellega protseduuri pidajat, et vedaja on toimetanud transiididokumendid sihttolliasutusse. Teiseks on kviitungil oluline roll päringute esitamisel, kuna lähtetolliasutus ei ole saanud teavet saadetise saabumise kohta. Sel juhul on protseduuri pidajal võimalik esitada kviitung lähtetolliasutusele, et tõendada, millisele tolliasutusele kaup ja dokumendid esitati. See muudab päringute esitamise tõhusamaks.

Konventsiooni III liite B10 lisa Lisa 72-03

SAD-konventsiooni I lisa

ÜDA 9. lisa liide B1

Kviitungi täitmiseks kasutatakse kas

i) konventsiooni III liite B10 lisas / rakendusmääruse lisas 72-03 esitatud näidist TC11 või
ii) selleks ettenähtud kohta SADi eksemplari 5 tagaküljel.

Kui kviitungina kasutatakse eksemplari 5 tagakülge, peab sihttolliasutus märkima sinna järgmised andmed:

- transiitveo viitenumber;
- lähtetolliasutuse koht, nimi ja viitenumber;
- kuupäev ja allkiri.

Kviitungit vormina TC11 taotlev isik täidab kviitungi ise, enne kui ta esitab selle sihttolliasutuse ametnikule kinnituse saamiseks.

ETTEVÕTJA

Sihttolliasutuses kviitungit taotlev isik täidab vormi TC11 loetava käekirjaga, kandes sellele järgmised andmed:

- sihttolliasutuse koht, nimi ja viitenumber;
- vastavas SADis või TADis täpsustatud kauba staatus;

- transiitveo viitenumber;
- lähtetolliasutuse koht, nimi ja viitenumber.

Kviitung võib sisaldada ka muud teavet kauba kohta. Protseduuri pidaja võib näiteks soovida näidata aadressi, kuhu kauba vedaja peab pärast tollilt kinnituse saamist kviitungi tagastama. Sihttolliasutus ei pea kviitungit posti teel tagastama, kuid võib seda vajaduse korral teha. Tavaliselt palub protseduuri pidaja, et vedaja tagastaks kviitungi temale.

Tagastamise aadressi võib märkida kviitungi tagaküljele.

TOLL

Kui taotletakse kviitungit, peab sihttolliasutus tegema järgmist:

- kontrollima, kas kasutati õiget vormi, s.o TC11;
- kontrollima, kas see on loetav;
- kontrollima, kas see on õigesti täidetud;
- kontrollima, kas on asjaolusid, mis takistavad kviitungi väljastamist;
- väljastama taotlejale kviitungi, kui kõik on nõuetekohane.

V.6.4.2 Alternatiivse tõendi väljastamine

Konventsiooni I liite art 51

RA art 312

Protseduuri pidaja võib taotleda tollilt alternatiivset tõendit transiidiprotseduuri nõuetekohase lõppemise ja eeskirjade eiramise puudumise kohta. Seda võib taotleda sihttolliasutuses transiidideklaratsiooni ja kauba esitamisel.

Protseduuri pidaja võib taotleda tollilt TADi teise eksemplari koopiale alternatiivset tõendit transiidiprotseduuri nõuetekohase lõppemise ja eeskirjade eiramise puudumise kohta. Seda võib taotleda sihttolliasutuses kauba ja TADi esitamisel.

Märkus: üksikasjalik teave alternatiivse tõendi aktsepteerimise kohta lähtetolliasutuse poolt on jaotises VII.3.3.1.

ETTEVÕTJA

Alternatiivse tõendi saamiseks konventsiooni I liite artikli 45 lõike 4 / rakendusmääruse artikli 308 kohaselt võib sihttolliasutusele vajaduse korral kinnitamiseks esitada TADi teise eksemplari ja LoI koopiad.

Koopia peab

- olema märgistatud sõnaga „koopia“;
- olema varustatud sihttolliasutuse templi, ametniku allkirja, kuupäeva ja järgmise märkega: „Alternatiivne tõend – 99202“;
- sisaldama transiidideklaratsiooni viitenumbrit ja andmeid.

Lisa IV.8.3 sisaldab kinnitust „alternatiivne tõend“ kõikides asjaomastes keeltes.

TOLL

Sihttolliasutus peab (vajaduse korral) kinnitama viitenumbriga varustatud TADi ja LoI. See võib olla arvutisüsteemis lisatav tõend, kuid lähtetolliasutusele peab olema arusaadav, et tõend on autentne.

Kui eeskirjade eiramist ei avastatud, kinnitab sihttolliasutus alternatiivse tõendi. Dokumendile kantakse asutuse tempel, ametniku allkiri ja kuupäev.

Isikut, kes esitab alternatiivse tõendi koos kauba ja TADiga, peetakse protseduuri pidaja esindajaks. Sihttolliasutus väljastab sellisele isikule TADi kinnitatud koopia.

V.6.4.3 Kauba ja dokumentide esitamine väljaspool ettenähtud tööaega ja sihttolliasutust

Konventsiooni I liite art 45 lg 1

RA art 306 lg 1

Üldjuhul tuleb kaup, transiidideklaratsioon ja nõutavad dokumendid esitada:

- sihttolliasutuses ning
- ettenähtud lahtioleku päevadel ja kellaaegadel.

Samas võib sihttolliasutus protseduuri pidaja või muu isiku taotlusel, kes kaubad esitab, lubada esitada kauba ja transiididokumendid väljaspool ametlikke lahtiolekuaegasid või muus kohas.

V.6.4.4 Eeskirjade eiramine

V.6.4.4.1 Tollitõkenditega seotud eeskirjade eiramine

Ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunamiseks vabastatakse üksnes kaup, millele on paigaldatud tollitõkend. Sihttolliasutus peab kontrollima paigaldatud tollitõkendite puutumatust. Kui tollitõkendeid on püütud eemaldada, peab sihttolliasutus märkima selle teabe lähtetolliasutusele saadetavasse SADi või TADi.

TOLL

Sihttolliasutus kontrollib tollitõkendite seisukorda ja märgib tulemuse SADi või TADi. Kui tollitõkendid on halvas seisukorras või leidub ilmseid jälgi nende eemaldamise katsest, on rangelt soovitatav, et tolliametnik kontrolliks kaupa ja märgiks tulemused SADi või TADi.

V.6.4.4.2 Muud eeskirjade eiramised

Sihttolliasutus märgib avastatud eeskirjade eiramise SADi või TADi, et teavitada sellest lähtetolliasutust, ja võtab vajalikud meetmed.

Sihttolliasutuses võidakse avastada erinevus deklaratsioonil kirjeldatud kauba ja sihttolliasutuses tegelikult esitatud kauba vahel. Iga sellist juhtumit tuleb käsitleda eraldi, kuna võib ette tulla, et lähetamisel on tehtud viga.

Üle- ja puudujäägi korral tuleks märkida kas pakkeüksuste arv või kogumass või mõlemad.

Erinevused tariifses klassifitseerimises tuleb näidata üksnes juhul, kui ühis- / liidu transiiti käsitlevad õigusaktid seda nõuavad.

Vajaduse korral tuleks nendest erinevustest teatada kirja teel või asjaomase dokumendi (T1, T2, T2F, T2L, T2LF, CIM) koopial.

Üle- ja puudujäägi korral tuleks märkida ka neto- või brutomass või muud sobivad koguseühikud.

Lisa V.6.8.4 sisaldab kinnitust „vastavuses“ kõikides asjaomastes keeltes.

TOLL

Sihttolliasutus

- märgib eeskirjade eiramise SADi või TADi.

V.6.4.5 Sihttolliasutuse muutumine

Konventsiooni liite art 47 lg 2

I Transiitvedu võib lõppeda tolliasutuses, mida transiidideklaratsiooni ei ole märgitud. Sel juhul on kõnealune tolliasutus tegelik sihttolliasutus.

RA art 306 lg 4

Kui sihttolliasutus muutub, ei ole protseduuri pidaja täitnud oma kohustusi, kui ta esitab kauba viimases vahetolliasutuses, mis oli esialgse kava kohaselt sihttolliasutus. Protseduuri pidaja vastutab veo nõuetekohase teostamise eest kuni uue sihttolliasutuseni.

Eristada võib kolme olukorda

1. Uus sihttolliasutus asub samas konventsiooniosalises riigis / liikmesriigis, mis on tollideklaratsioonis märgitud.

TOLL

Sihttolliasutus
- registreerib transiidideklaratsiooni;
- kontrollib, kas SADi eksemplari 4 või TADi esimese eksemplari andmed vastavad SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari andmetele;
- kontrollib tähtaega, tollitõkendite seisukorda (kui need on paigaldatud) ja teekonda (kui see on ette nähtud);
- otsustab, milline kontroll on vajalik;
- saanud kontrollimisel positiivse tulemuse, sisestab SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari lahtrisse I sõna „Märkused“ järele koodi „A1“, „A2“ või „A5“;
- saanud kontrollimisel negatiivse tulemuse, sisestab SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari lahtrisse I sõna „Märkused“ järele koodi „B1“;
- tagastab lähteriigile SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari tavapärasel viisil.

2. Uus sihttolliasutus asub mõnes teises konventsiooniosalises riigis / liikmesriigis kui transiidideklaratsioonis märgitud.

TOLL

Sihttolliasutus
- registreerib transiidideklaratsiooni;
- kontrollib SADi või TADi lahtrit 52, et kindlaks teha, kas tagatis on asjaomases riigis kehtiv;
- kontrollib, kas SADi eksemplari 4 või TADi esimese eksemplari andmed vastavad SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari andmetele;

- kontrollib tähtaega, tollitõkendite seisukorda (kui need on paigaldatud) ja teekonda (kui see on ette nähtud);
- otsustab, milline kontroll on vajalik;
- „teeb pärast kontrollitulemuse koodi („A1“, „A2“, „A5“ või „B1“) sisestamist SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari lahtrisse I sõna „Märkused“ järele järgmise märke: „ERINEVUSED: TOLLIASUTUS, KUS KAUP ESITATI … (NIMI JA RIIK)“;
- tagastab lähteriigile SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari tavapärasel viisil.

Lisa V.6.8.9 sisaldab märget „Erinevused: ...“ kõikides asjaomastes keeltes.

3. Uus sihttolliasutus asub mõnes teises liikmesriigis või konventsiooniosalises riigis, kui on märgitud SADis või TADis, millel on järgmine märge:

„VÄLJUMINE ... ON ALUSEKS PIIRANGUTELE JA MAKSUDELE VASTAVALT MÄÄRUSELE/DIREKTIIVILE/OTSUSELE NR ….“
Lisa 8.10 sisaldab kõnealust märget kõikides asjaomastes keeltes.

TOLL

Sihttolliasutus

- registreerib transiidideklaratsiooni;
- kontrollib SADi või TADi lahtrit 52, et kindlaks teha, kas tagatis on asjaomases riigis kehtiv;
- kontrollib, kas SADi eksemplari 4 või TADi esimese eksemplari andmed vastavad SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari andmetele;
- kontrollib tähtaega, tollitõkendite seisukorda (kui need on paigaldatud) ja teekonda (kui see on ette nähtud);
- otsustab, milline kontroll on vajalik;
- saanud kontrollimisel positiivse tulemuse, sisestab SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari lahtrisse I sõna „Märkused“ järele järgmise märke: „ERINEVUSED: ASUTUS, KUHU KAUP ESITATI …(NIMI JA RIIK)“;
- saadab lähteriigile tavapärasel viisil
  - teatise, et asjaomasesse tolliasutusse toimetati kaup, mille suhtes kohaldatakse ekspordipiiranguid või eksporditollimaksu;
  - SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari;
- hoiab kaupa tollikontrolli all ja otsustab, kas
  - lubada kauba väljaviimist konventsiooniosalisse riiki, mille jurisdiktsiooni alla lähtetolliasutus kuulub, või
  - mitte lubada kauba väljaviimist enne lähtetolliasutusest kauba vabastamiseks antud kirjaliku loa saamist.

V.6.5 Kauba ja transiidideklaratsiooni esitamine pärast tähtaega

Järgnevalt on toodud näited tõenditest ettenägematute asjaolude kohta, mis võivad põhjustada tähtaja ületamist, kuid mille eest ei vastuta vedaja ega protseduuri pidaja:

- politsei väljastatud tõend (nt avarii või varguse kohta);
- tervishoiuasutuses väljastatud tõend (nt arstiabi kasutamise kohta);
- autoteeninduse väljastatud kviitung (nt sõiduki remondi kohta);
- mis tahes tõend viivituse kohta, mille põhjustajaks on streik või mõni muu ettenägematu asjaolu.

Tõendi kehtivuse üle otsustab siiski sihttolliasutus.

V.6.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

V.6.7 Kasutamiseks tollile

V.6.8 Lisad

V.6.8.1 Kinnitus „vastavuses“

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

V.6.8.2 Kinnitus „alternatiivsed tõendid“

BG	Алтернативно доказателство
CS	Alternativní důkaz
DE	Alternativnachweis
EE	Alternatiivsed tõendid
EL	Εναλλακτική απόδειξη
ES	Prueba alternativa
FR	Preuve alternative
IT	Prova alternativa
LV	Alternatīvs pierādījums
LT	Alternatyvusis įrodymas
HU	Alternatív igazolás
MK	Алтернативен доказ
MT	Prova alternattiva
NL	Alternatief bewijs
PL	Alternatywny dowód
PT	Prova alternativa
RO	Probă alternativă
SI	Alternativno dokazilo
SK	Alternatívny dôkaz
RS:	Алтернативни доказ
FI	Vaihtoehtoinen todiste
SV	Alternativt bevis
EN	Alternative proof
IS	Önnur sönnun
NO	Alternativt bevis
HR	Alternativni dokaz
TR	Alternatif Kanıt

V.6.8.3 Nimekiri keskasutustest, kuhu tagastada SADi eksemplar 5 või TADi teine eksemplar

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

V.6.8.4 Kinnitus „erinevused“

Kinnitus juhul, kui sihttolliasutus on leidnud erinevusi

Lahtris I sõna „Märkused“ järel:

BG:	Разлики:	В повече.... Липси.... Описание на стоките. .... Тарифна позиция....
CS:	Odlišnosti:	přebytečné množství … chybějící množství .... název zboží . .... sazební zařazení ....
DA:	Uoverensstemmelser:	overtallig : ….. manko : ….. varebeskrivelse : ….. tarifering : .....
DE:	Unstimmigkeiten:	Mehrmenge : ….. Fehlmenge : ….. Art der Waren : ….. Unterposition HS: .....
EE:	Erinevused:	ülejääk: ..... puudujääk: ..... kauba kirjeldus: ..... tariifne klassifitseerimine: .....
EL:	Διαφορές	Πλεόνασμα : ..... Ελλειμμα :..... Φύση των εμπορευμάτων :…. Δασμολογική κατάταξη : .....
ES:	Diferencias:	sobra : ….. falta : ….. clase de mercancia : ….. clasificación arancelaria : .....
FR:	Différences :	excédent : ..... manquant : ..... nature des marchandises : ..... classement tarifaire : .....
IT:	Differenze:	Eccendenza : ….. Deficienza : …..

Natura della merci : …..
Classificazione tariffaria : .....

LV: Atšķirības:
vairāk : .....
Mazāk : .....
Preču apraksts : .....
Tarifu klasifikācija : .....

LT: Neatitikimai:
perteklius : .....
trūkumas : .....
prekių aprašimas : .....
tarifinis klasifikavimas : .....

HU: Eltérések:
többlet ....
hiány ....
az áruk fajtája....
tarifaszáma ....

MT:

MK: Разлики:
вишок: .....
кусок: .....
опис на стока: .....
тарифно распоредување: .....

NL: Verschillen:
teveel : …..
tekort : …..
soort goederen : …..
tariefpostonderverdeling : .....

PL: Niezgodności:
nadwyżki ….
braki ….
opis towarów …
klasyfikacja taryfowa …

PT: Diferenças:
para mais : .....
para menos : .....
natureza das mercadorias: .....
onsigneeion pautal : .....

RO: Diferenţe:
excedent: …..
lipsa: …..
descrierea mărfurilor:…..
încadrare tarifară: .....

SI: Razlike:
višek : …..
manko : …..

		opis blaga: …..
		tarifna oznaka : .....
SK:	Nezrovnalosti:	nadbytočné množstvo ....
		chýbajúce množstvo ….
		druh tovaru ....
		sadzobné zaradenie ....
RS: Разлике:		
		Вишак:……..
		Мањак:……..
		Опис робе:…….
		Тарифна ознака:……
FI:	Eroavuudet:	ylilukuinen tavara : …..
		puuttuu : …..
		tavaralaji : .....
		tariffiointi : .....
SV:	Avvikelser:	övertaligt gods : …..
		manko : …..
		varuslag : …..
		klassificering : .....
EN:	Differences:	excess : .....
		shortage : .....
		description of goods : .....
		tariff classification: .....
IS:	Osamræmi:	Umframmagn: ....
		Vöntun: .....
		Vörulysing: ....
		Tollflokkun:…
NO:	Uoverensstemmelser:	overtallig: ….
		manko:…..
		varebeskrivelse:….
		tariffering:..
HR:	Razlike:	višak: ....
		manjak:.....
		opis robe:....
		* razvrstavanje u tarifu
TR:	Farklılıklar:	fazlalık:…….
		Eksiklik:…….
		Eşya tanımı:……
		* tarife sınıflandırması

V.6.8.5 Kinnitus „lahknevus“

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

V.6.8.6 Kinnitus „tehakse järelepärimine“

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

V.6.8.7 Kinnitus „maksud makstud“

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

V.6.8.8 Kinnitus „erinevused: asutus, kuhu kaup esitati ….. (nimi ja riik)“

BG Различия: митническо учреждение, където стоките са представени ((наименование и страна)

CS Nesrovnalosti: úřad, kterému bylo zboží předloženo…… (název a země)

DA Forskelle: det sted, hvor varerne blev frembudt …… (navn og land)

DE Unstimmigkeiten: Stelle, bei der die Gestellung erfolgte …… (Name und Land)

EE Erinevused: asutus, kuhu kaup esitati …….. (nimi ja riik)

EL Διαφορές: εμπορεύματα προσκομισθέντα στο τελωνείο……(΄Ονομα και χώρα)

ES Diferencias: mercancías presentadas en la oficina …… (nombre y país)

FR Différences : marchandises présentées au bureau …… (nom et pays)

IT Differenze: ufficio al quale sono state presentate le merci …… (nome e paese)

LV Atšķirības: muitas iestāde, kurā preces tika uzrādītas (nosaukums un valsts)

LT Skirtumai: įstaiga, kuriai pateiktos prekės (pavadinimas ir valstybė)

HU Eltérések: hivatal, ahol az áruk bemutatása megtörtént …… (név és ország)

MK Разлики: испостава каде стоките се ставени на увид (назив и земја)

MT Differenzi: uffiċċju fejn l-oġġetti kienu ppreżentati (isem u pajjiż)

NL Verschillen: kantoor waar de goederen zijn aangebracht …… (naam en land)

PL Niezgodności: urząd w którym przedstawiono towar(nazwa i kraj)

PT Diferenças: mercadorias apresentadas na estância …… (nome e país)

RO Diferențe: mărfuri prezentate la biroul vamal (numebiroul unde au fost prezentate mărfurile (denumire şi țara)

SI Razlike: urad, pri katerem je bilo blago predloženo … (naziv in država)

SK Nezrovnalosti: úrad, ktorému bol tovar dodaný …… (názov a krajina)

FI Muutos: toimipaikka, jossa tavarat esitetty …… (nimi ja maa)

RS: Разлике: царинарница којој је роба предата (назив и земља)

SV Avvikelse: tullkontor där varorna anmäldes …… (namn och land)

EN Differences: office where goods were presented …… (name and country)

IS Breying: tollstjóraskrifstofa þar sem vörum var framvísað …… (nafn og land)

NO Forskjell: det tollsted hvor varene ble fremlagt …… (navn og land)

HR Razlike: carinarnica kojoj je roba podnesena … (naziv I zemlja)

TR Farklılıklar: Eşyanın sunulduğu idare… (adı/ülkesi)

V.6.8.9 Kinnitus „väljumine ... on aluseks piirangutele ja maksudele vastavalt määrusele/direktiivile/otsusele nr ...“

BG Напускането на …. Подлежи на ограничения или такси съгласно Регламент/Директива/Решение № …

CS Výstup ze …… podléhá omezením nebo dávkám podle nařízení/směrnice/rozhodnutí č …

DA Udpassage fra …….. undergivet restriktioner eller afgifter i henhold til forordning/direktiv/afgørelse nr. …

DE Ausgang aus ……..- gemäß Verordnung/Richtlinie/Beschluss Nr. … Beschränkungen oder Abgaben unterworfen.

EE Väljumine … on aluseks piirangutele ja maksudele vastavalt määrusele/direktiivile/otsusele nr….

EL Η έξοδος από ……. Υποβάλλεται σε περιοριορισμούς ή σε επιβαρύνσεις από τον Κανονισμό/την Οδηγία/την Απόφαση αριθ. …

ES Salida de…….. sometida a restricciones o imposiciones en virtud del (de la) Reglamento/Directiva/Decisión no …

FR Sortie de …….. soumise à des restrictions ou à des impositions par le règlement ou la directive/décision no ...

IT Uscita dalla …… soggetta a restrizioni o ad imposizioni a norma del(la) regolamento/direttiva/decisione n. …

LV Izvešana no ……, piemērojot ierobežojumus vai maksājumus saskaņā ar Regulu/Direktīvu/Lēmumu No…,

LT Išvežimui iš …… taikomi apribojimai arba mokesčiai, nustatyti Reglamentu/Direktyva/Sprendimu Nr.…,

HU A kilépés…..... területéről a ……..... rendelet/irányelv/határozat szerinti korlátozás vagy teher megfizetésének kötelezettsége alá esik

MK Излезот од …… предмет на ограничувања или давачки согласно Уредба/Директива/Решение Бр. …

MT Ħruġ mill-suġġett għall-restrizzjonijiet jew ħlasijiet taħt Regola/Direttiva/Deċiżjoni Nru…

NL Bij uitgang uit de …… zijn de beperkingen of heffingen van Verordening/Richtlijn/Besluit nr. … van toepassing.

PL Wyprowadzenie z…….. podlega ograniczeniom lub opłatom zgodnie z rozporządzeniem/dyrektywą/decyzją nr …

PT Saída da …….. sujeita a restrições ou a imposições pelo(a) Regulamento/Directiva/Decisão n.º ...

RO Ieșire din … supusă restricțiilor sau impozitelor prin Regulamentul/Directiva/Decizia Nr …

SI Iznos iz …….. zavezan omejitvam ali obveznim dajatvam na podlagi uredbe/direktive/odločbe št …

SK Výstup z……. podlieha obmedzeniam alebo platbám podľa nariadenia/smernice/rozhodnutia č ….

RS Излаз из…….. подлеже ограничењима или трошковима на основу Уредбе/Директиве/ Одлуке бр…….

FI …….. vientiin sovelletaan asetuksen/direktiivin/päätöksen N:o … mukaisia rajoituksia tai maksuja

SV Utförsel från …… underkastad restriktioner eller avgifter i enlighet med förordning/direktiv/beslut nr …

EN Exit from …… subject to restrictions or charges under Regulation/Directive/Decision No ...

IS Útflutningur frá ……háð takmörkunum eða gjöldum samkvæmt reglugerð/fyrirmælum/ákvörðun nr. …….

NO Utførsel fra ……. Underlagt restriksjoner eller avgifter i henhold til forordning/direktiv/vedtak nr. …

HR Izlaz iz … podliježe ograničenjima ili pristojbama na temelju Uredbe/Direktive/Odluke br…

TR Eşyanın ……’dan çıkışı ….. No.lu Tüzük/ Direktif / Karar kapsamında kısıtlamalara veya mali yükümlülüklere tabidir

VI OSA – LIHTSUSTUSED

VI.1 Sissejuhatus

VI osas käsitletakse transiidilihtsustusi.

Jaotises VI.2 kirjeldatakse transiidilihtsustuste põhialuseid ja neid käsitlevaid õigusakte.

Jaotises VI.3 kirjeldatakse iga transiidilihtsustust eraldi.

Jaotises VI.4 käsitletakse eriolukordi.

Jaotises VI.5 käsitletakse erandeid.

Jaotis VI.6 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis VI.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis VI.8 sisaldab lisasid.

VI.2 Põhialused ja õigusaktid

Õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artiklid 55–111b;
- liidu tolliseadustiku artikli 233 lõige 4;
- delegeeritud määruse artiklid 191–200;
- rakendusmääruse artiklid 313–320;
- üleminekuperioodi delegeeritud määruse artiklid 25–26.

Üldiselt jagunevad transiidilihtsustused kahte suuremasse kategooriasse:

1) ettevõtjaga seotud lihtsustused;

2) transpordiliigiga seotud lihtsustused.

Selliste transiidilihtsustuste eesmärk, mis kõik sõltuvad ettevõtja usaldusväärsusest ja mille kohaldamiseks on vaja luba, on saavutada tasakaal tollikontrolli ja kaubavahetuse hõlbustamise vahel. Kõiki transiidilihtsustusi kirjeldatakse jaotises VI.3.

Käesolevas jaotises kirjeldatakse transiidilihtsustuse loa taotlemise korda. Täpsemalt kirjeldatakse järgmist:

- üldtingimused, millele ettevõtja peab lihtsustuse loa saamiseks vastama (jaotis VI.2.1);
- loa taotlemise kord (jaotis VI.2.2);
- loa järelevalve (jaotis VI.2.3);
- loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kord (jaotis VI.2.4);
- loa peatamise kord (jaotis VI.2.5);
- loa ümberhindamine (jaotis VI.2.6);

VI.2.1 Transiidilihtsustuste liigid ja tingimused

Konventsiooni art 6

Konventsiooni I liite art 55

LTS art 89 lg 5 ja art 233 lg 4

ÜDA art 24 lg p b art 25–28

Kui esitatakse lihtsustuse taotlus, võib toll lubada kasutada järgmisi kauba ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunamisega või selle protseduuri lõpetamisega seotud lihtsustusi:

a) üldtagatise ja vähendatud summaga üldtagatise kasutamine (sh tagatise esitamisest vabastamine);

b) eriliste tollitõkendite kasutamine, kui tõkendi paigaldamine on vajalik ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunatud kauba identifitseerimise tagamiseks;

c) volitatud kaubasaatja staatus, mis lubab loa omanikul suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile seda tollile esitamata;

d) volitatud kaubasaaja staatus, mis võimaldab loa omanikul võtta vastu ühis- / liidu transiidiprotseduuri kohaselt liikunud kaupa loas kindlaksmääratud kohas, et lõpetada protseduur;

e) õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine (kohaldatakse üksnes NCTSi ajakohastamise kuupäevani);

f) meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine (kohaldatakse üksnes NCTSi ajakohastamise kuupäevani);

g) elektroonilise veodokumendi kasutamine tollideklaratsioonina, et suunata õhuteed pidi veetav kaup ühis- või liidu transiidiprotseduurile ning meritsi veetav kaup liidu transiidiprotseduurile;

h) raudteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine (kohaldatakse üksnes NCTSi ajakohastamise kuupäevani);

i) konventsiooni artiklil 6 põhinevate muude lihtsustatud protseduuride kasutamine.

1. Et lubada lihtsustusena kasutada üldtagatist, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- taotleja on asutatud konventsiooniosalise tolliterritooriumil;
- taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid;
- taotleja kasutab regulaarselt ühis- / liidu transiidiprotseduuri või tal on praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega.

Konventsiooni I liite art 57 ja 75

LTS art 95 lg 1

DA art 84

Üldtagatise puhul võib tollivõla limiiti vähendada 50 %, 30 % või 0 %-ni (vabastus), kui on täidetud lisatingimused:

- 50 % tollivõla limiidist:
  - taotlejal on raamatupidamissüsteem, mis on kooskõlas selle konventsiooniosalise üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega, kus raamatupidamisarvestust peetakse, lubab teha auditipõhiseid tollikontrolle ja peab andmete registrit, mis tagab kontrolljälje alates andmete arvestusse sisestamise hetkest;
  - taotlejal on halduskorraldussüsteem, mis vastab ettevõtte tüübile ja suurusele ning on sobiv kaubavoogude haldamiseks, ning tal on sisekontrollisüsteem, millega on võimalik ära hoida, avastada ja parandada vigu ning ära hoida ja avastada ebaseaduslikke või eeskirju eiravaid tehinguid;
  - taotleja suhtes ei ole algatatud pankrotimenetlust;
  - taotluse esitamisele eelneva viimase kolme aasta jooksul on taotleja täitnud oma finantskohustused seoses kauba impordilt või ekspordilt või sellega seoses kogutava võla tasumisega;
  - taotleja näitab taotluse esitamisele eelnenud kolme aasta kohta kättesaadavate andmete ja teabe põhjal, et tal on piisavalt finantssuutlikkust oma kohustuste täitmiseks, võttes arvesse tema äritegevuse liiki ja mahtu, sh seda, et tal ei ole negatiivset netovara, v.a juhul, kui seda on võimalik katta;
- 30 % tollivõla limiidist:
  - taotlejal on raamatupidamissüsteem, mis on kooskõlas selle konventsiooniosalise üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega, kus raamatupidamisarvestust peetakse, lubab teha auditipõhiseid tollikontrolle ja peab andmete registrit, mis tagab kontrolljälje alates andmete arvestusse

sisestamise hetkest;
  - taotlejal on halduskorraldussüsteem, mis vastab ettevõtte tüübile ja suurusele ning on sobiv kaubavoogude haldamiseks, ning tal on sisekontrollisüsteem, millega on võimalik ära hoida, avastada ja parandada vigu ning ära hoida ja avastada ebaseaduslikke või eeskirju eiravaid tehinguid;
  - taotleja tagab, et asjakohased töötajad on teadlikud vajadusest teavitada tolliasutusi kohe, kui ilmnevad raskused seoses tollieeskirjade järgimisega, ja kehtestab menetlused, mille abil tolliasutusi sellistest juhtudest teavitatakse;
  - taotleja suhtes ei ole algatatud pankrotimenetlust;
  - taotluse esitamisele eelneva viimase kolme aasta jooksul on taotleja täitnud oma finantskohustused seoses kauba impordilt või ekspordilt või sellega seoses kogutava võla tasumisega;
  - taotleja näitab taotluse esitamisele eelnenud kolme aasta kohta kättesaadavate andmete ja teabe põhjal, et tal on piisavalt finantssuutlikkust oma kohustuste täitmiseks, võttes arvesse tema äritegevuse liiki ja mahtu, sh seda, et tal ei ole negatiivset netovara, v.a juhul, kui seda on võimalik katta;
- 0 % tollivõla limiidist (tagatisest vabastamine):
  - taotlejal on raamatupidamissüsteem, mis on kooskõlas selle konventsiooniosalise üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega, kus raamatupidamisarvestust peetakse, lubab teha auditipõhiseid tollikontrolle ja peab andmete registrit, mis tagab kontrolljälje alates andmete arvestusse sisestamise hetkest;
  - taotleja võimaldab tollile füüsilise juurdepääsu oma raamatupidamisarvestusele ning vajaduse korral ka oma äridokumentidele ja transpordiandmetele;
  - taotlejal on logistiline süsteem, kus kaup identifitseeritakse kui osalisriigis vabas ringluses olev kaup või kolmanda riigi kaup ja vajaduse korral märgitakse selle asukoht;
  - taotlejal on halduskorraldussüsteem, mis vastab ettevõtte tüübile ja suurusele ning on sobiv kaubavoogude haldamiseks, ning tal on sisekontrollisüsteem, millega on võimalik ära hoida, avastada ja parandada vigu ning ära hoida ja avastada ebaseaduslikke või eeskirju eiravaid tehinguid;

– vajaduse korral kohaldab taotleja kaubanduspoliitiliste meetmete või põllumajandustoodetega kauplemisega seotud litsentside ja lubade haldamise nõuetekohast korda;
– taotleja on kehtestanud rahuldava andmete ja teabe arhiveerimise ning andmete kaotsimineku ärahoidmise korra;
– taotleja tagab, et asjakohased töötajad on teadlikud vajadusest teavitada tolliasutusi kohe, kui ilmnevad raskused seoses tollieeskirjade järgimisega, ja kehtestab menetlused, mille abil tolliasutusi sellistest juhtudest teavitatakse;
– taotleja on kehtestanud asjakohased turvameetmed oma arvutisüsteemi kaitsmiseks loata juurdepääsu eest ja dokumentide turvamiseks;
– taotleja suhtes ei ole algatatud pankrotimenetlust;
– taotluse esitamisele eelneva viimase kolme aasta jooksul on taotleja täitnud oma finantskohustused seoses kauba impordilt või ekspordilt või sellega seoses kogutava võla tasumisega;
– taotleja näitab taotluse esitamisele eelnenud kolme aasta kohta kättesaadavate andmete ja teabe põhjal, et tal on piisavalt finantssuutlikkust oma kohustuste täitmiseks, võttes arvesse tema äritegevuse liiki ja mahtu, sh seda, et tal ei ole negatiivset netovara, v.a juhul, kui seda on võimalik katta.

Konventsiooni I liite art 57

DA art 191, 193, 195, 199 ja 200

ÜDA art 25–28

2. Eriliste tollitõkendite kasutamise, volitatud kaubasaatja staatuse ja volitatud kaubasaaja staatuse lubamiseks peaksid olema täidetud järgmised tingimused:

- taotleja on asutatud konventsiooniosalise tolliterritooriumil;
- taotleja deklareerib, et ta kasutab ühis- / liidu transiidiprotseduure regulaarselt;
- taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid;
- taotleja tõendab, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgtasemel haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi;
- taotlejal on praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega.

3. Luba kasutada õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhist ühis- / liidu transiidiprotseduuri:

- taotleja on lennuettevõtja ja ta on asutatud konventsiooniosalise tolliterritooriumil;
- taotleja kasutab regulaarselt ühis- / liidu transiidiprotseduuri või pädev tolliasutus teab, et taotleja suudab täita kõnealuse protseduuriga seotud kohustusi;
- taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi.

4. Luba kasutada meritsi veetava kauba puhul paberipõhist liidu transiidiprotseduuri:

- taotleja on laevandusettevõtja ja ta on asutatud liidu tolliterritooriumil;

- taotleja kasutab regulaarselt liidu transiidiprotseduuri või pädev tolliasutus teab, et taotleja suudab täita kõnealuse protseduuriga seotud kohustusi;

- taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi.

5. Elektroonilise veodokumendi transiidideklaratsioonina kasutamise lubamiseks, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile:

- lennutranspordi puhul (kohaldatakse ühis- / liidu transiidi suhtes):
  - ✓ taotleja teenindab suurt hulka lende liidu / ühistransiidiprotseduuri riikide lennujaamade vahel;
  - ✓ taotleja tõendab, et ta on suuteline tagama elektroonilise veodokumendi andmete kättesaadavuse lähtetolliasutusele lähtelennujaamas ja sihttolliasutusele sihtlennujaamas ning et lähte- ja sihttolliasutusele esitatakse ühesugused andmed;
  - ✓ taotleja on asutatud konventsiooniosalise tolliterritooriumil;
  - ✓ taotleja deklareerib, et ta kasutab liidu / ühistransiidiprotseduure regulaarselt;
  - ✓ taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid;

- ✓ taotleja tõendab, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgtasemel haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi;
- ✓ taotleja on võimeline tõendama, et tal on praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega.

- mereveo puhul (kohaldatakse liidu transiidi suhtes):
  - ✓ taotleja teenindab suurt hulka vedusid ELi sadamate vahel;
  - ✓ taotleja tõendab, et on suuteline tagama elektroonilise veodokumendi andmete kättesaadavuse lähtetolliasutusele lähtesadamas ja sihttolliasutusele sihtsadamas ning et mõlemale tolliasutusele esitatakse ühesugused andmed;
  - ✓ taotleja on asutatud liidu territooriumil;
  - ✓ taotleja deklareerib, et ta kasutab liidu transiidiprotseduure regulaarselt;
  - ✓ taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid;
  - ✓ taotleja tõendab, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgtasemel haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi;
  - ✓ taotleja on võimeline tõendama, et tal on praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega.

Konventsiooni I liite art 111a–111b

LTS art 233 lg 4

6. Raudteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühistransiidiprotseduuri kasutamise lubamiseks:

DA art 191 ja art-d 199–200

- taotleja on raudteeveo-ettevõtja;
- taotleja on asutatud konventsiooniosalise tolliterritooriumil;
- taotleja kasutab regulaarselt ühis- / liidu transiidiprotseduuri või pädev tolliasutus teab, et taotleja suudab täita protseduuriga seotud kohustused;
- taotleja ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi.

Luba antakse üksnes juhul, kui toll leiab, et on suuteline teostama järelevalvet ja kontrolli ühis- / liidu transiidiprotseduuri üle, ilma et sellega kaasneks asjaomasele isikule seatud nõuetega

ebaproportsionaalne halduskoormus.

VI.2.2 A. Loa andmise kord

Konventsiooni I liite art 61

LTS art 22 lg 1

DA art 192 ja 194

Iga lihtsustuse jaoks on vaja luba. Taotlused tuleb esitada elektrooniliselt või kirjalikult, need tuleb autentida ja dateerida[33]. Taotleja peab pädevale asutusele andma kogu teabe, mida on vaja loa andmiseks.

Taotluse esitamise koht sõltub lihtsustuse liigist. Üldjuhul esitatakse taotlus selle koha pädevale tolliasutusele, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus toimub vähemalt osa loaga hõlmatud tegevustest. Erijuhtudel esitatakse taotlus siiski muus kohas. Volitatud kaubasaatja puhul esitatakse taotlus selle riigi pädevale asutusele, kus ühis- / liidu transiitvedu kavandatult algab. Volitatud kaubasaaja puhul esitatakse taotlus selle riigi pädevale asutusele, kus ühis- / liidu transiitvedu kavandatult lõpeb. Eriliste tõkendite kasutamise loa saamiseks võib taotluse esitaja ise pädeva tolliasutuse valida. Kui taotluse esitaja on volitatud kaubasaatja, võib ta esitada eriliste tõkendite kasutamise taotluse pädevale tolliasutusele, kes vastutab lubade andmise eest volitatud kaubasaatjatele, või lähtudes eespool esitatud üldreeglitest.

Lubade andmise ja nende andmisest keeldumise menetlusi tuleb reguleerida konventsiooniosaliste siseriikliku õiguse üldsätetega.

ETTEVÕTJA

Loa saamiseks tuleb teha järgmist.

1. Esitage autenditud ja dateeritud elektrooniline või kirjalik taotlus, kus on märgitud, millist lihtsustust taotlete.

2. Esitage taotluses menetluse jaoks kogu üksikasjalik teave, näiteks:

– taotleja andmed;
– asukoht;
– kogu teave, mille põhjal pädevad asutused saavad otsustada, kas tingimused on täidetud.

3. Kirjeldage, kuidas te oma majandustegevust dokumenteerite.

[33] Liidus kasutatakse taotluste ja lubade jaoks tolliotsuste haldamise süsteemi (CDMS).

Märkus: loa taotleja vastutab esitatud teabe täpsuse ja dokumentide autentsuse eest.

Enne loa andmist peavad pädevad asutused kontrollima, kas tingimused on täidetud.

Peamised tingimused, mis kehtivad kõigile transiidilihtsustustele, on liidu tolliseadustiku artikli 39 punktides a, b ja d sätestatud volitatud ettevõtja kriteeriumid, välja arvatud järgmiste lihtsustuste puhul:

- õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine;
- meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine;
- raudteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine.

Konventsiooni I liite art 64

LTS art 22 lg 4 ja 5 ning art 39

DA art 14

Nendel juhtudel kehtivad üksnes liidu tolliseadustiku artikli 39 punktis a sätestatud volitatud ettevõtja kriteeriumid.

Nendele kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks soovitatakse tungivalt kasutada dokumenti „Volitatud ettevõtjad. Suunised“.

Dokumendis on üksikasjalikult kirjeldatud, kuidas ja millisel viisil pädevad tolliasutused kontrollivad vastavust konkreetsetele kriteeriumidele ja alakriteeriumidele, võttes arvesse taotluse esitaja suurust ja liiki (nt hargmaised ja suurettevõtjad, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, transpordiettevõtjad, kullerfirmad, kaubasaajad/kaubasaatjad).

Tingimustele vastavuse kontrollimisel võidakse arvesse võtta ka muudelt valitsusasutustelt ja ametitelt saadud teavet.

Luba peab sisaldama kogu teavet, mida ettevõtjal on vaja lihtsustuse nõuetekohaseks kohaldamiseks ja pädevatel asutustel selle järelevalveks.

Konventsiooni I liite art 62

Luba kehtib üldjuhul tähtajatult.

Luba hakkab kehtima alates kuupäevast, mil taotleja selle kätte saab või mil see loetakse kättesaaduks, ja toll peab selle täitmise tagama alates kõnealusest kuupäevast. Kuupäev erineb sellest üksnes järgmistel erandjuhtudel:

Konventsiooni I liite art 58

- kui taotleja on taotlenud sellest erinevat jõustumiskuupäeva;

LTS art 23 lg 5

- eelmine luba on antud piiratud ajaks ja kehtiva loa ainus eesmärk on pikendada selle kehtivusaega (sel juhul jõustub luba eelmise loa kehtivusaja lõppemisele järgneval päeval);
- luba jõustub tingimusel, et taotleja on lõpule viinud teatavad formaalsused, mille puhul jõustub luba päeval, mil taotleja saab pädevalt tolliasutuselt teate, et formaalsused on rahuldavalt lõpule viidud.

Loa omanik peab teatama tollile kõikidest pärast loa andmist ilmnenud asjaoludest, mis võivad mõjutada loa kehtivust või sisu.

Taotluste tagasilükkamise otsustes tuleb märkida tagasilükkamise põhjused ja otsus tuleb edastada taotlejale asjaomases osalisriigis ettenähtud tähtaja jooksul ning kooskõlas seal kehtivate õigusnormidega.

Toll peab tegema järelevalvet tingimuste üle, mida loa omanik peab täitma, ja kõnealusest loast tulenevate kohustuste täitmist.

TOLL

Pädev tolliasutus

– annab taotlejale autenditud ja dateeritud loa (ja selle ühe või mitu koopiat, juhul kui luba antakse välja kirjalikult);

– säilitab taotlused ja kõik tõendavad dokumendid;

– säilitab loa koopia.

Mõnel juhul taotlus lükatakse tagasi või luba tühistatakse, tunnistatakse kehtetuks, muudetakse või peatatakse. Sel juhul tuleb taotlust ja selle tagasilükkamise või loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise, muutmise või peatamise otsust ja kõiki lisatud tõendavaid dokumente säilitada vähemalt kolm aastat. See ajavahemik algab selle kalendriaasta lõpust, millal taotlus tagasi lükati või luba tühistati, tunnistati kehtetuks, muudeti või peatati.

ETTEVÕTJA
Kui luba on välja antud, tuleb lähtetolliasutuse nõudmise korral alati transiidideklaratsioonile märkida loa viitenumber, kui tegemist on järgmiste lihtsustustega:

– eriliste tõkendite kasutamine;

– õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine;

– meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine;

– elektroonilise veodokumendi kasutamine tollideklaratsioonina, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile.

See teave tuleb esitada juhul, kui seda ei saa tuletada muude andmeelementide, näiteks loa omaniku EORI-numbri või tolliotsuste haldamise süsteemi (CDMS) põhjal.

VI.2.3 Loa järelevalve

Konventsiooni I liite art 58

Iga antud loa üle peavad pädevad tolliasutused tegema pidevat ja regulaarset järelevalvet.

LTS art 23 lg 5

Selle eesmärk on varakult kindlaks teha märgid, mis viitavad loaga seotud kohustuste eiramisele.

Kui loa omanik on asutatud vähem kui kolm aastat tagasi, peab toll tegema esimesel aastal pärast loa andmist omaniku üle hoolikat järelevalvet.

Järelevalve tegemiseks võib pädev tolliasutus koostada järelevalvekava, mis sisaldab eri järelevalvetegevusi, sealhulgas nende sagedust ja aega (nt kriteeriumide ja reeglite täitmise, sh ettevõtja igapäevase tegevuse kontroll, kohapealne kontroll, andmebaaside kontroll, ettevõtjate esitatud aruanded).

Järelevalvekava peaks põhinema eri etappides tehtud riskianalüüsil (loa andmisele eelnev kontroll, antud loa haldamine jne) ning selles peaks olema arvestatud eelkõige järgmist:

– loa liik;

– ettevõtja stabiilsus;

– ettevõtja suurus ja tegevuskohtade arv;

– koostöö ettevõtjaga;

– ettevõtjalt saadud teave leitud erinevuste või muutuste kohta, mis võivad mõjutada loa tingimusi;

– kas ettevõtjal on volitatud ettevõtja staatus.

Ettevõtjate kohapealset kontrolli on soovitatav teha vähemalt kord aastas.

Toll peab koordineerima järelevalvekava väljatöötamist ja kontrollkäike ettevõtja rajatistesse (võttes arvesse muid auditi-/järelevalvetegevusi, mis konkreetse ettevõtjaga seoses on ette nähtud, nt volitatud ettevõtjate auditid ja järelevalve), et vältida kontrollide dubleerimist.

VI.2.4 Loa tühistamine, kehtetuks tunnistamine ja muutmine

Konventsiooni I liite art 65 lg 2 ja 3

LTS art 27 ja 28

Toll tühistab loa, kui see anti vale või puuduliku teabe põhjal ja kui loa omanik teadis või oleks pidanud teadma, et teave oli vale või puudulik (nt vale transiitvedude arv lihtsustuse kasutamise põhjendusena, kauba vale asukoht).

Luba tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse loa omaniku taotlusel.

Samamoodi võivad pädevad asutused loa kehtetuks tunnistada või seda muuta, kui nad järeldavad kas neile esitatud või oma teabe põhjal, et luba ei vasta enam sätestatud tingimustele, näiteks:

- üks või mitu loa väljastamiseks nõutavat tingimust ei ole enam täidetud;
- pärast loa andmist tekkinud asjaolu mõjutab loa sisu või kehtivuse jätkumist;
- loa omanik ei täida loaga kehtestatud kohustust.

Konventsiooni I liite art 65 lg 4, 5 ja 6

Pädevad asutused peavad teavitama loa omanikku loa tühistamisest, kehtetuks tunnistamisest või muutmisest osalisriigis kehtiva tähtaja jooksul ja kooskõlas seal kehtivate õigusnormidega.

LTS art 27 ja 28

Loa tühistamine jõustub alates esialgse loa jõustumise kuupäevast.

Loa kehtetuks tunnistamine või muutmine jõustub alates kuupäevast, mil taotleja selle kätte saab või mil see loetakse kättesaaduks. Loa omaniku õigustatud huvi korral võib toll kehtetuks tunnistamise või muutmise jõustumise kuupäeva erandjuhtudel edasi lükata kooskõlas osalisriikides kehtivate tähtaegadega. Otsuse jõustumise kuupäev tuleb märkida loa kehtetuks tunnistamise või muutmise otsusesse.

Kui luba kehtib teistes riikides, peavad pädevad tolliasutused neid

riike loa tühistamisest, kehtetuks tunnistamisest või muutmisest viivitamata teavitama viisil, mis on iga lihtsustuse liigi puhul kindlaks määratud.

VI.2.5 Loa peatamine

Konventsiooni I liite art 67–69

DA art 16–18

Loa peatamine tähendab, et väljastatud luba ei kehti konkreetse perioodi jooksul.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise asemel võib selle kehtivuse peatada järgmistel juhtudel:

- loa tühistamiseks, kehtetuks tunnistamiseks või muutmiseks on piisavalt alust, kuid pädevatel asutustel ei ole veel kõiki andmeid, mida on vaja tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise otsuse tegemiseks;
- loa omanik ei täida enam üht või mitut tingimust või ei taga oma kohustuste täitmist, kuid toll annab talle võimaluse võtta olukorra parandamiseks vajalikke meetmeid;
- loa omanik taotleb sellist peatamist, kuna ta ei suuda ajutiselt tingimusi või loa alusel kehtestatud kohustusi täita.

Kui loa omanik on oma olukorda parandanud, teatab ta tollile

i) meetmetest, mida ta kohustub võtma, et tagada tingimuste või kohustuste täitmine, ja
ii) sellest, kui palju aega ta nende meetmete võtmiseks vajab.

Toll peab määrama peatamistähtaja. Üldjuhul peaks see vastama ajale, mida kõnealune asutus vajab, et teha kindlaks, kas tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise tingimused on täidetud.

Loa omaniku taotluse alusel võib peatamistähtaega pikendada. Toll võib seda tähtaega veelgi pikendada, kui ta vajab lisaaega, et kontrollida, kas loa omaniku võetud meetmetega tagatakse tingimuste või kohustuste täitmine, kuid mitte rohkem kui 30 päeva võrra.

Peatamistähtaja pikendamine on vajalik ka juhul, kui toll plaanib loa pärast peatamist tühistada, kehtetuks tunnistada või seda muuta. Sel juhul pikendatakse tähtaega kuni loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise otsuse jõustumiseni.

Peatamine lõpeb peatamisaja lõppemisel, välja arvatud juhul, kui enne selle ajavahemiku lõppemist ilmneb üks järgmistest olukordadest:

- peatamine tühistatakse, kuna puudub alus loa tühistamiseks,

kehtetuks tunnistamiseks või muutmiseks, millisel juhul lõpeb peatamine selle tühistamise kuupäeval;

- peatamine tühistatakse, kuna loa omanik on võtnud loa andmiseks pädeva tolliasutuse jaoks rahuldavalt vajalikud meetmed, et tagada loa jaoks kehtestatud tingimuste või selle loa alusel kehtestatud kohustuste täitmine. Sel juhul lõpeb peatamine selle tühistamise kuupäeval;

- peatatud luba tühistatakse, tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse, millisel juhul lõpeb otsuse peatamine selle tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kuupäeval.

7

Toll teavitab loa omanikku peatamise lõppemisest.

Kui luba kehtib teistes riikides, peavad pädevad tolliasutused neid riike loa peatamisest ja loa peatamise lõppemisest viivitamata teavitama viisil, mis on iga lihtsustuse liigi puhul kindlaks määratud.

VI.2.6 Loa uuesti hindamine

Konventsiooni I liite art 66

Loa andmiseks pädevad tolliasutused on kohustatud seda teatavate ajavahemike järel uuesti hindama järgmistel juhtudel:

DA art 15

- õigusaktides on tehtud luba mõjutavad muudatused;
- see on vajalik järelevalve tulemustest lähtuvalt;
- loa omaniku või teiste asutuste esitatud teabe tõttu.

Olenevalt uuesti hindamise põhjustest võidakse konkreetsete tingimuste korral ette võtta kas täielik või osaline läbivaatamine.
Loa omanikku teavitatakse uuesti hindamise tulemustest.
Et saada rohkem teavet lubade uuesti hindamise kohta, soovitatakse tungivalt kasutada dokumenti „Volitatud ettevõtjad. Suunised“.

Uuesti hindamise tulemus võib hõlmata järgmist:
– antud loa kehtima jätmine ilma muudatusteta;
– loa muutmine;
– loa kehtetuks tunnistamine;
– loa peatamine.

VI.3 Lihtsustuste kirjeldus

Käesolevas jaotises kirjeldatakse järgmisi lihtsustusi:

- üldtagatise kasutamine ja tagatise esitamisest vabastamine (jaotis VI.3.1);
- eriliste tõkendite kasutamine (jaotis VI.3.2);
- volitatud kaubasaatja (jaotis VI.3.3);
- volitatud kaubasaaja (jaotis VI.3.4);
- raudteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine (jaotis VI.3.5);
- õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine (jaotis VI.3.6);
- meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine (jaotis VI.3.7);
- konventsiooni artiklil 6 / tolliseadustiku artikli 97 lõikel 2 põhinev lihtsustatud kord (jaotis VI.3.8).
- elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina, et suunata õhuteid pidi veetav kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile (jaotis VI.3.9);
- elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina, et suunata meritsi veetav kaup liidu transiidiprotseduurile (jaotis VI.3.10).

Transiidilihtsustuse geograafiline kehtivus	
KÕIK RIIGID:	– üldtagatis*; – vähendatud summaga üldtagatis*; – tagatisest vabastamine*; – raudteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine. * Välja arvatud ühistransiidiprotseduuri riigid, mille käendaja on välistanud. Andorra ja/või San Marino puhul kehtib ainult liidu transiidiprotseduuri korral.
KÕIK RIIGID tingimusel, et transiitvedu algab riigist, kus luba anti:	– eriliste tõkendite kasutamine; – volitatud kaubasaatja.
RIIK, kus luba anti:	– volitatud kaubasaaja.
Asjaomane RIIK / asjaomased RIIGID:	– õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine; – meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine;

	– elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina; – konventsiooni artiklil 6 põhinevate muude lihtsustatud transiidiprotseduuride kasutamine.

VI.3.1 Üldtagatis ja tagatise esitamise nõudest loobumine

Protseduuri pidaja peab nõudmise korral esitama kauba transiidiprotseduurile suunamiseks tagatise.

Konventsiooni I liite art 74–80

Tavaline transiiditagatis on üksiktagatis, mis katab üht transiitvedu.

LTS art 89 lg 5 ja art 95
DA art 84

Ettevõtja võib teatavatel jaotises 2.1 kirjeldatud tingimustel siiski saada loa kasutada mitme transiitveo katmiseks üldtagatist või tagatise esitamisest vabastamist. Üksikasjalikum teave üldtagatise ja tagatise esitamisest vabastamise kohta on esitatud III osas.

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2.

Loa kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.4.

VI.3.2 Eriliste tõkendite kasutamine

Konventsiooni I liite art 81–83

RA art 317–318

Pädevad asutused võivad protseduuri pidajale anda loa kasutada oma transpordivahenditel, konteineritel või pakkeüksustel erilisi tollitõkendeid.

Toll peab loa andmisel aktsepteerima teise riigi tolliasutuse heakskiidetud erilisi tõkendeid, välja arvatud juhul, kui tollil on teave selle kohta, et mõni konkreetne tõkend ei sobi tolliprotseduuride jaoks.

Erilistel tollitõkenditel peavad olema jaotises IV.2.3.8.4 kirjeldatud omadused.

Kui tollitõkendid on pädeva asutuse poolt sertifitseeritud vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 17712:2013 „Kaubakonteinerid – mehaanilised tollitõkendid“, loetakse need tollitõkendid kõnealustele nõuetele vastavaks.

Konteinervedude korral kasutatakse nii palju kui võimalik kõrge turvatasemega tõkendeid.

Eriline tollitõkend peab olema varustatud ühega järgmistest

märgetest:

- loa omaniku nimi;
- vastav lühend või kood, mille alusel lähteriigi tolliasutus saab isiku kindlaks teha.

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2.

Loa kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.4.

TOLL

Tolliasutus peab tegema järgmist:

– teavitama komisjoni ja muude konventsiooniosaliste tolliasutusi kasutatavatest erilistest tõkenditest ning nendest erilistest tõkenditest, mida ta on otsustanud eeskirjade eiramise või tehniliste puuduste tõttu mitte heaks kiita;

– kontrollima enda poolt heakskiidetud ja kasutusel olevaid tollitõkendeid, kui ta saab teavet selle kohta, et teine tolliasutus on otsustanud seda konkreetset liiki tollitõkendit mitte heaks kiita;

– korraldama vastastikuse konsultatsiooni, et jõuda ühise hinnanguni;

– jälgima eriliste tollitõkendite kasutamist volitatud isikute poolt.

Vajaduse korral võivad liikmesriigid ja teised konventsiooniosalised vastastikusel kokkuleppel luua ühtse numeratsioonisüsteemi ning otsustada ühtsete turvaelementide ja ühtse tehnoloogia kasutamise üle.

ETTEVÕTJA

Protseduuri pidaja (enamasti volitatud kaubasaatja) peab märkima eriliste tollitõkendite arvu ja individuaalsed tunnused transiidideklaratsiooni ja paigaldama tõkendid hiljemalt siis, kui kaup vabastatakse ühis- / liidu transiidiprotseduuriks.

VI.3.3 Volitatud kaubasaatja

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis VI.3.3.1);
- luba (jaotis VI.3.3.2);
- protseduurid (jaotis VI.3.3.3).

VI.3.3.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 84 ja 86

RA art 314

Volitatud kaubasaatja on isik, kellele pädevad asutused on andnud loa teostada transiitvedusid ilma kaupa lähtetolliasutusele esitamata. See isik on protseduuri pidaja. Deklaratsiooni esitamise hetkel peab kaup olema selle isiku kontrolli all ja tema valdustes loas sätestatud kohas.

Volitatud kaubasaatja võib esitada transiidideklaratsiooni NCTSis ja sisestada süsteemi järgmise teabe:

- tollitõkendite arv ja tähised (kui on paigaldatud tollitõkendid);
- tähtaeg, mille jooksul tuleb kaup sihttolliasutusele esitada;
- ettenähtud teekond, kui see on nõutav.

Volitatud kaubasaatja paigaldab erilised tollitõkendid, seega peab tal nende jaoks olema eraldi luba (vt jaotis 3.2).

VI.3.3.2 Luba

Konventsiooni I liite art 84

DA art 193

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2.

Volitatud kaubasaatja staatuse saamiseks peab ettevõtja vastama tingimustele (vt jaotis VI.2.1) ja lisaks:

- omama luba üldtagatise ja vähendatud summaga üldtagatise kasutamiseks (sh tagatisest vabastamine) (vt III osa punkt 4);
- kasutama tolliga suhtlemiseks andmetöötlusvahendeid.

Selleks et pädev asutus saaks taotlusele anda esialgse hinnangu, tuleb selles võimaluse korral ära näidata:

- mitu korda kuus taotleja hinnanguliselt ühis- / liidu transiidiprotseduuri alusel kaupa saadab;
- kauba asukoht,
- koht, kus dokumentatsiooni säilitatakse.

Konventsiooni I liite art 85

DA A lisa

Pädev asutus võib nõuda, et taotleja esitaks
kõik taotluse menetlemiseks vajalikud täiendavad andmed
või dokumendid.
Loa omaniku töö peab olema korraldatud nii, et transiidideklaratsioonis kauba kohta esitatud teavet oleks lihtne seostada sama kauba kohta saatelehtedel, arvetel jms esitatud teabega. Eriti tähtis on pakkeüksuste arv ja liik ning kauba liik ja

kogus ning tollistaatus.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.4.

TOLL
Loas tuleb täpsustada järgmine: 1) lähtetolliasutus või -asutused, kes vastutavad kavandatavate ühistransiitvedude eest; 2) ajavahemik (minutites), mille jooksul lähtetolliasutus võib vajaduse korral teha kauba vabastamisele ja väljumisele eelneva kontrolli pärast seda, kui volitatud kaubasaatja on esitanud transiidideklaratsiooni; 3) talitluspidevuse protseduuri puhul, kuidas ja mis ajaks peab volitatud kaubasaatja tulevastest transiitvedudest lähtetolliasutusele teatama, et sellel oleks mis tahes vajalikku kontrolli võimalik teha enne kauba lähetamist; 4) kauba kategooriad ja veod, mida luba ei hõlma (kui on); 5) tegevus- ja kontrollimeetmed, mida volitatud kaubasaatja peab järgima; 6) vajaduse korral eritingimused seoses lähtetolliasutus(t)e väljaspool tavalist tööaega sooritatavate transiiditoimingutega (kui on).

VI.3.3.3 Protseduur

VI.3.3.3.1 Transiidi tavaprotseduur – volitatud kaubasaatja kohustused

Konventsiooni I liite art 86

RA art 314

Volitatud kaubasaatja ei või ühis- / liidu transiitvedu alustada enne loas kindlaks määratud tähtaja möödumist (vt jaotis VI.3.3.2). Volitatud kaubasaatja järgib sama menetlust, mida on kirjeldatud jaotises IV.1.3, välja arvatud kaupade esitamine lähtetolliasutusele.

Kontrolli korral peab volitatud kaubasaatja tagama, et kaup on tollile kättesaadav.

Lihtsustuse kasutamise korral peab volitatud kaubasaatja täitma kõiki kohustusi ja tingimusi, mille suhtes tema loas on kokku lepitud.

Pärast kauba vabastamist ühis- / liidu transiidiprotseduuriks trükib volitatud kaubasaatja välja TADi ja vajaduse korral kaubanimekirja (LoI) ning annab selle vedajale.

RA lisa 72-04 I osa III peatüki punkt 20.1

Konventsiooni I

Toll võib lubada volitatud kaubasaatjal kasutada TADi kirjeldava osana kaubanimekirja asemel lastinimekirja tingimusel, et kõik andmed on NCTSis kättesaadavad. Lastinimekirjade kasutamist on kirjeldatud V osa jaotises V.3.3.1.2.

liite II lisa III peatüki punkt 20

TADi lahtris 31 tuleb märkida, et kaubanimekiri on asendatud lastinimekirjaga, ning lastinimekirja viited ja lehekülgede koguarv. Sel eesmärgil võib kasutada templit, mille näidis on esitatud allpool, või selle elektroonilist koopiat.

List of Items replaced by_____ pages of the loading list __(number)__ / __(date)__

Kõik volitatud kaubasaatja ja lähtetolliasutuse vahelised sõnumid vahetatakse andmetöötlusvahendite abil.

Üldiselt võib volitatud kaubasaatja alustada ühis- / liidu transiidiprotseduure lähtetolliasutuse tavapärasel lahtiolekuajal.

Arvestades aga teatavate ettevõtjate üksiktegevusi, võivad pädevad asutused loas muu hulgas sätestada, et ühis- / liidu transiidiprotseduuri võib alustada väljaspool asjaomase tolliasutuse lahtiolekuaega.

Loas sätestatakse, milliseid identifitseerimismeetmeid tuleb kasutada ja kas neid kohaldab volitatud kaubasaatja või lähtetolliasutus.

Kui volitatud kaubasaatja peab transpordivahenditele või pakkeüksustele paigaldama tollitõkendeid, tuleb tal kasutada erilisi tollitõkendeid talle antud loa alusel.

Erilistel tollitõkenditel peavad olema jaotistes IV.2.3.8.2 ja IV.2.3.2 kirjeldatud omadused.

Toll võib tollitõkendite kasutamise nõudest loobuda, kui volitatud kaubasaatja

- esitab kauba hõlpsaks identifitseerimiseks piisavalt täpse kaubakirjelduse ning
- märgib kauba koguse ja laadi ning kõik eritunnused, näiteks kauba seerianumbrid.

Loas tuleb sätestada, millal peab kasutama tollitõkendeid või muid identifitseerimismeetmeid.

VI.3.3.3.2 Talitluspidevuse protseduur – volitatud kaubasaatja kohustused

Konventsiooni I

Kui NCTS või volitatud kaubasaatja elektrooniline süsteem ei tööta, peab volitatud kaubasaatja pöörduma pädevate asutuste poole ja

liite II lisa

küsima luba talitluspidevuse protseduuri kasutamiseks.

RA lisa 72-04

Pärast loa saamist võib volitatud kaubasaatja kasutada transiidideklaratsioonina SADi, SADi väljatrükki või TADi.

Transiidideklaratsiooni täitmisel tuleb märkida:

- vajaduse korral lahtrisse 44 ettenähtud teekond;
- lahtrisse D kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaeg ja teave paigaldatud tollitõkendite kohta (kui on);
- kinnitus „Volitatud kaubasaatja – 99206“;
- kauba lähetamise kuupäev;
- kood „A3“;
- transiidideklaratsiooni number (vastavalt lähtetolliasutusega kokku lepitud või loas sätestatud eeskirjadele).

SADi või TADi võib esitada järgmistel viisidel.

- Need varustatakse eelnevalt lähtetolliasutuse templiga ja kõnealuse asutuse ametniku allkirjaga lahtris C. Eelautenditud SADid ja TADid nummerdatakse järjestikku ja tolliasutus peab need registreerima. Eelautenditud SADide või TADidega kaasnevad SAD-bis dokumendid, lastinimekirjad või kaubanimekirjad peavad samuti olema eelautenditud.
- Volitatud kaubasaatja varustab need pädeva asutuse heakskiidetud ja konventsiooni III liite B9 lisas / rakendusmääruse lisas 72-04 esitatud vormile vastava eritempliga. Templi võib eelnevalt vormile trükkida, kui seda teeb selleks volitatud trükikoda.
  Volitatud kaubasaatja peab märkima sellesse lahtrisse kauba lähetamise kuupäeva ja nummerdama transiidideklaratsiooni loas ette nähtud korra kohaselt.

Templiga varustatakse SADi eksemplarid 1, 4 ja 5 ning TADi kaks eksemplari ja SAD-bis dokumendi, lastinimekirjade või kaubanimekirjade kõik eksemplarid.

SADi või TADi number on märgitud eritempli lahtrisse 3. Selle võib dokumendile panna samal ajal eritempli ja selle jäljendiga. Loas sätestatakse, et numeratsioon peab olema järjestikune.

Templi võib eelnevalt SADile või TADile trükkida. Ettevõtjad, kes soovivad kasutada templi eelneva trükkimise meetodit, peavad selleks kasutama volitatud kaubasaatja asukohariigi tolli poolt

heakskiidetud trükikoda.

Toll võib volitatud kaubasaatjale anda loa täita SAD või TAD andmetöötlusmeetodit kasutades. Sel juhul võib eritempli jäljend arvuti väljatrükis pisut erineda.

Märkus: Itaalia toll kasutab eritemplit. Kõnealuse templi näidis on esitatud lisas VI.8.1.

Volitatud kaubasaatjad peavad võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada eritempli või eelautenditud või eelnevalt trükitud SADi või TADi vormide säilitamine, et vältida nende kuritarvitamist, kadumist või vargust, ning esitama need nõudmise korral tollile.

Toll võib teha tollivormistusjärgse kontrolli, et teha kindlaks, kas volitatud kaubasaatja on võtnud kõik vajalikud meetmed eritempli ning lähtetolliasutuse või eritempli jäljendiga vormide säilitamiseks.

Kui eritempliga SADid või TADid täidetakse andmetöötlusmeetodit kasutades, võib pädev asutus vabastada volitatud kaubasaatja nende allkirjastamise kohustusest.

Selle vabastuse saanud volitatud kaubasaatjad peavad tegema SADi või TADi lahtrisse 50 märke „Allkirjanõudest loobutud – 99207“.

Allkirjastamata jätmise luba antakse siis, kui volitatud kaubasaatja on eelnevalt esitanud tolliasutusele kirjaliku dokumendi, millega ta kohustub olema kõigi kõnealust eritemplit kandvate SADide või TADide alusel toimuvate transiitvedude puhul protseduuri pidaja.

Kui otsustatakse kasutada talitluspidevuse protseduuri, on oluline tagada, et tunnistatakse kehtetuks kõik deklaratsioonid, mis on sisestatud NCTSi, kuid mida ei ole süsteemi rikke tõttu edasi töödeldud.

VI.3.3.3.2.1 Identifitseerimismeetmed

Vaata jaotis VI.3.3.3.1.

Kui tollitõkendeid ei nõuta, peab volitatud kaubasaatja märkima SADi või TADi lahtrisse D märkuse „Paigaldatud tõkendid“ järele märkuse „Vabastatud – 99201“.

VI.3.3.3.2.2 Kauba lähetamine

Volitatud kaubasaatja peab täitma SADi või TADi.

Ta peab teatama lähtetolliasutusele faksi või e-posti teel või muul loas kokku lepitud viisil kõikidest tulevastest transiitvedudest. Nii saavad pädevad asutused vajaduse korral teha kontrolli enne kauba vabastamist.

Tolliasutusele saadetav teave peab sisaldama järgmist:

- transiidideklaratsiooni andmed;
- kauba lähetamise kuupäev ja kellaaeg ning vajaduse korral paigaldatavate tollitõkendite andmed;
- kauba tavapärane kaubanduslik kirjeldus;
- vajaduse korral lisatud dokumentide numbrid.

Üldiselt võib volitatud kaubasaatja alustada ühis- / liidu transiidiprotseduuri kohaliku tolliasutuse tavapärasel lahtiolekuajal.

Arvestades aga teatavate ettevõtjate üksiktegevusi, võivad pädevad asutused loas muu hulgas sätestada, et ühis- / liidu transiidiprotseduuri võib alustada väljaspool asjaomase tolliasutuse lahtiolekuaega.

Peale selle võib toll anda kaupa korrapärase graafiku alusel (kindlatel päevadel ja kellaaegadel) saatvale volitatud kaubasaatjale loa edastada graafik asjaomasele tolliasutusele. Toll võib kaubasaatja vabastada iga saadetise väljasaatmisest teatamise kohustusest ja lähtetolliasutuse kontrollist.

Kui toll kaupa enne selle lähetamist ei kontrolli, peab volitatud kaubasaatja märkima hiljemalt kauba lähetamisel:

- SADi eksemplari 1 või TADi esimese eksemplari lahtrisse 44 ettenähtud teekonna andmed (vajaduse korral);
- SADi eksemplari 1 või TADi esimese eksemplari lahtrisse 50 märkuse „allkirjanõudest loobutud“ (kui kohaldatakse); ning
- SADi eksemplari 1 või TADi esimese eksemplari lahtrisse D:

– tähtpäeva, mil kaup tuleb esitada sihttolliasutusele (nimetada tuleb kuupäev, mitte päevade arv);
– kasutatud tollitõkendite andmed (või vajaduse korral märkus „Vabastatud“);
– märkuse „Volitatud kaubasaatja“;
– koodi „A3“, ja
– talitluspidevuse protseduuri kasutamist näitava templi. Talitluspidevuse protseduuri tempel eri keeltes on esitatud lisas

V.1.8.1.

Kui lähtetolliasutus kontrollib kaupa, peab ta tegema selle kohta märke SADi või TADi lahtrisse D.

SADi eksemplarid 4 ja 5 ning TADi teine eksemplar tuleb anda vedajale. Volitatud kaubasaatjale jääb SADi eksemplar 1 või TADi esimene eksemplar.

Pärast kauba lähetamist peab volitatud kaubasaatja saatma SADi eksemplari 1 või TADi esimese eksemplari viivitamata loas täpsustatud tähtaja jooksul lähtetolliasutusele.

TOLL Lähtetolliasutus – säilitab SADi eksemplari 1 või TADi esimese eksemplari; – kontrollib SADide või TADide nummerduse järjepidevust (eelautenditud SADid või TADid, mida ei ole kasutatud, tuleb tagastada tollile).

VI.3.4Volitatud kaubasaaja

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis VI.3.4.1);
- luba (jaotis VI.3.4.2);
- protseduurid (jaotis VI.3.4.3).

VI.3.4.1 Sissejuhatus

Üldjuhul esitatakse ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunatud kaup koos vastavate dokumentidega sihttolliasutusele.

Volitatud kaubasaaja luba võimaldab loa omanikul kaupa vastu võtta oma valdustes või mis tahes muus kindlaksmääratud kohas ilma kaupa sihttolliasutusele esitamata.

VI.3.4.2 Luba

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2, välja arvatud juhul, kui edaspidi on sätestatud teisiti.

Volitatud kaubasaaja staatuse saamiseks peab ettevõtja vastama tingimustele (vt jaotis VI.2.1).

Volitatud kaubasaaja staatus antakse ettevõtjale ainult siis, kui

ettevõtja kasutab lisaks muude tingimuste täitmisele tolliga suhtlemiseks andmetöötlusvahendeid.

Selleks et pädev asutus saaks taotlusele anda esialgse hinnangu, tuleb selles võimaluse korral ära näidata:

Konventsiooni I liite art 89

DA A lisa

- mitu korda kuus taotleja hinnanguliselt ühis- / liidu transiidiprotseduuri alusel kaupa saab;
- kauba asukoht,
- koht, kus dokumentatsiooni säilitatakse.

Volitatud kaubasaaja töö peab olema korraldatud nii, et transiidideklaratsioonis nimetatud kauba kohta olemas olevat teavet on lihtne seostada volitatud kaubasaaja dokumentatsioonis hõlmatud teabega, et toll saaks kauba liikumist kontrollida. Eriti tähtis on kaubasaadetiste arv ja liik ning kauba maht ja tollistaatus.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.4.

TOLL

Loas tuleb täpsustada järgmine:

1) volitatud kaubasaaja järelevalve eest vastutav(ad) sihttolliasutus(ed);
2) ajavahemik (minutites), mille jooksul sihttolliasutus võib vajaduse korral teha kauba vabastamisele eelneva kontrolli pärast seda, kui transiidiprotseduur on lõpetatud;
3) talitluspidevuse protseduuri puhul, kuidas ja mis ajaks peab volitatud kaubasaaja tulevastest transiitvedudest sihttolliasutusele teatama, et sellel oleks mis tahes vajalikku kontrolli võimalik teha enne kauba lähetamist;
4) kaubakategooriad ja veod, mida luba ei hõlma (kui on);
5) tegevus- ja kontrollimeetmed, mida volitatud kaubasaaja peab järgima;
6) vajaduse korral eritingimused seoses sihttolliasutus(t)e väljaspool tavalist tööaega sooritatavate transiiditoimingutega (kui on).

VI.3.4.3 Ajutine ladustamine

LTS art 144, art 145 lg 1, 3 ja 11, art 147 ja 148
DA art 115

See jaotis käsitleb üksnes ELi.

Kui kaup esitatakse volitatud kaubasaaja valdustes ja liidu transiidiprotseduur lõpetatakse, on kaup ajutiselt ladustatud.

Ajutiselt ladustatud kaup ladustatakse ajutise ladustamise kohtades

või teistes tolli poolt määratud või heakskiidetud kohtades. Kui kaup on muudes kohtades ladustatud, tuleb see deklareerida järgmisele tolliprotseduurile või reeksportida mitte hiljem kui kuus päeva pärast selle esitamist (välja arvatud juhul, kui toll nõuab kauba kontrollimist).

Ajutise ladustamise kohtade pidamiseks on nõutav pädeva tolliasutuse luba.

Kui tagatisest vabastamist ei kohaldata, tuleks tagatis esitada ajutise ladustamise kohast (ajutise ladustamise rajatised või tolli poolt määratud ja heakskiidetud koht) olenemata.

VI.3.4.4 Protseduur

VI.3.4.4.1 Transiidi tavaprotseduur

Konventsiooni I liite art 88

Volitatud kaubasaaja järgib sama menetlust, mida on kirjeldatud jaotises IV.4.3, välja arvatud järgmised kohustused, mida ta peab täitma (allpool esitatud järjekorras):

RA art 315–316

- kaup tuleb esitada sihttolliasutusele;
- pärast kauba saabumist loal märgitud kohta peab kaubasaaja viivitamata saatma sihttolliasutusele saabumisteatise sõnumi (IE007), märkides ära kõik veo käigus toiminud eeskirjade eiramised või vahejuhtumid (nt eemaldatud tollitõkendid);
- ta peab ootama tähtaja möödumiseni ja mahalaadimisloa sõnumi (IE043) saamiseni ning andma tollile võimaluse kontrollida kaupa enne selle mahalaadimist;
- ta peab kaupa kontrollima ja selle maha laadima;
- ta peab saatma lähtetolliasutusele võimalikke eeskirjade eiramisi sisaldava mahalaadimise märkuste sõnumi (IE044) hiljemalt kolmandal päeval pärast päeva, mil ta sai loa kaup maha laadida.

Vedaja taotlusel väljastab volitatud kaubasaaja tõendi, millega tõendatakse kauba saabumist loas kindlaksmääratud kohta ning mis sisaldab viidet ühis- / liidu transiitveo tolli viitenumbrile. Tõendi väljastamiseks tuleb kasutada konventsiooni III liite B10 lisas / rakendusmääruse lisas 72-03 esitatud vormi.

VI.3.4.4.2 Talitluspidevuse protseduur

Talitluspidevuse protseduuri korral peab volitatud kaubasaaja viivitamata teatama pädevale asutusele kauba saabumisest, kasutades selleks nende vahel loas kokku lepitud vahendeid (faksi või e-posti teel või muul viisil). Pärast sihttolliasutuselt mahalaadimisloa saamist võib ta kaubad loas sätestatud kohas või kohtades maha laadida.

Volitatud kaubasaaja peab märkima kaubaga kaasas olnud SADi eksemplaridele 4 ja 5 või TADi teisele eksemplarile saabumiskuupäeva, tollitõkendi(te) tegeliku seisukorra, kontrolli tulemuste koodi ja oma loatempli ning esitama need sihttolliasutusele esimesel võimalusel, aga mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval.

Volitatud kaubasaaja peab teatama kooskõlas loas sätestatud tingimustega sihttolliasutusele kauba saabumisest, et pädevad asutused saaksid kaupa vajaduse korral enne vabastamist kontrollida.

Sihttolliasutusele saadetav teave peaks sisaldama järgmist:
– transiidideklaratsiooni number;
– kauba saabumise kuupäev ja kellaaeg ning vajaduse korral tollitõkendite seisund;
– kauba tavapärane kaubanduslik kirjeldus (sh HS-kood, kui see sisaldub deklaratsioonis);
– üleliigsed kogused, puudujäägid, kauba asendamine ja muud eeskirjade eiramised, näiteks rikutud tollitõkendid.

Üldjuhul saab volitatud kaubasaaja kaupa vastu võtta sihttolliasutuse tavapärasel lahtiolekuajal.

Arvestades aga teatavate ettevõtjate üksiktegevusi, võivad pädevad asutused volitatud kaubasaaja loas muu hulgas sätestada, et väljaspool asjaomase tolliasutuse lahtiolekuaega saabunud kauba võib vabastada volitatud kaubasaaja.

Peale selle võib toll anda volitatud kaubasaajale, kes võtab kaubasaadetisi vastu korrapärase graafiku alusel (kindlatel päevadel ja kellaaegadel), loa edastada graafik asjakohasele tolliasutusele. See võib volitatud kaubasaaja vabastada iga kaubasaadetise saabumisest teatamise kohustusest ja anda talle loa asuda kaupa käsutama selle saabumisel, ootamata sihttolliasutuse sekkumist.

Märkus: kauba üleliigsetest kogustest, puudujääkidest, asendamistest või muudest eeskirjade eiramistest, näiteks rikutud

tollitõkenditest, tuleb sihttolliasutusele teatada kohe.

Kui toll otsustab kaupa kontrollida, ei tohi volitatud kaubasaaja seda maha laadida. Kui toll kaupa kontrollida ei soovi, tuleb volitatud kaubasaajale anda luba see maha laadida.

Kui toll kaubasaadetist saabumisel ei kontrolli, peab volitatud kaubasaaja märkima SADi eksemplaride 4 ja 5 või TADi teise eksemplari lahtri I vasakpoolsesse ossa ja vajaduse korral oma registrisse

- saabumiskuupäeva ja
- paigaldatud tollitõkendite seisukorra.

Märkus: lahtri I teine osa on reserveeritud sihttolliasutuse märgete jaoks.

Volitatud kaubasaaja peab edastama SADi eksemplarid 4 ja 5 või TADi teise eksemplari viivitamata sihttolliasutusele.

TOLL

Seoses
- SADi või TADi registreerimise, kontrolli või kommentaaridega;
- SADi eksemplari 5 või TADi teise eksemplari tagastamisega lähtetolliasutusele;
- eeskirjade eiramiste menetlemisega, võimalike kontrollidega jne

kohaldatakse IV osa sätteid *mutatis mutandis*.

VI.3.5 Raudteed pidi veetav kaup

VI.3.5.1 Raudteed pidi veetava kauba transiidiprotseduuride suhtes kohaldatavad lihtsustused

Raudtee-kaubavedu avati ELis nii riigisisestele kui ka rahvusvahelistele teenustele 2007. aasta algusest. Liberaliseeritud tingimustel raudtee-kaubaveo puhul peab rakendama sama transiidi tavaprotseduuri nagu mis tahes muu transiidi puhul. Selle korral tuleks kasutada transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni NCTSis, nagu on kirjeldatud üksikasjalikult IV osas, või jaotises I.4.2 kirjeldatud muud transiidiprotseduuri, nagu muu transiitveo puhul.

Jaotises VI.3.5.2 on aga märgitud teatavad raudteeveo eripärad tavaprotseduuri kasutamise korral.

Vaatamata raudtee-kaubaveo liberaliseerimisele võib üleminekuperioodil endiselt kohaldada spetsiaalset „raudteed pidi

veetava kauba paberipõhist transiidiprotseduuri“, kuni NCTS on vastavalt liidu tolliseadustiku tööprogrammile ajakohastatud. Seda paberipõhist protseduuri võib kasutada aga üksnes juhul, kui vähemalt kaks raudteeveo-ettevõtjat teevad transpordisüsteemis koostöövedusid, mis liberaliseeritud turul endiselt eksisteerivad, kuigi nende kasutus väheneb. Vt jaotis VI.3.5.3.

Kuni NCTS ei ole vastavalt liidu tolliseadustiku tööprogrammile ajakohastatud, on liikmesriikidel ühtlasi võimalus jätkata muude paberipõhiste liidu transiidiprotseduuride kohaldamist. Selle üleminekusätte kohaldamist on üksikasjalikumalt kirjeldatud jaotises VI.3.5.4.

Samuti on võimalik vedada liidu kaupa raudteed pidi kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel läbi ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi, ilma et kauba tollistaatus muutuks ja kauba suhtes kohaldataks tolliprotseduuri, nagu kirjeldatud jaotises VI.3.5.5.

VI.3.5.2 Raudteed pidi veetava kauba tavaprotseduur ja selle eripärad

Kui kauba vedamisel kasutatakse transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni NCTSis, nagu on kirjeldatud üksikasjalikult IV osas, esinevad raudteeveo puhul teatavad eripärad.

Lähtetolliasutus on lähtejaamas pädev tolliasutus. Sihttolliasutus on sihtjaamas pädev tolliasutus. Kui raudtee-kaubavedu alustati enne liidu tolliterritooriumile või ühistransiidiprotseduuri riiki sisenemist, on lähtejaam jaam esimeses sisenemistolliasutuses. Kui raudtee-kaubavedu jätkub pärast liidu tolliterritooriumilt või ühistransiidiprotseduuri riigist väljumist ilma taassisenemiseta, on sihtjaam jaam väljumistolliasutuses.

RA art 302 lg 2 p b
Konventsiooni I liite art 39 lg 2 p b

Erandina üldisest kohustusest paigaldada saadetistele identifitseerimise eesmärgil tollitõkendid, ei tule tõkendit paigaldada kaupa sisaldavale transpordivahendile ega pakenditele eraldi, kui raudteeveo-ettevõtjad on kohaldanud identifitseerimismeetmeid.

Olenemata sellest erandist võib lähtetolliasutus siiski otsustada saadetistele identifitseerimise eesmärgil tollitõkendid paigaldada.

RA art 304 lg 6

Raudteed pidi liidu või ühistransiidiprotseduuri alusel veetavat

Konventsiooni I liite art 43 lg 5

kaupa ei ole vaja vahetolliasutuses esitada tingimusel, et vahetolliasutus saab kauba piiriületust kontrollida muul viisil.

Selline kontrollimine peaks toimuma üksnes vajaduse korral. Kontrollimine võib toimuda tagasiulatuvalt.

RA art 305 lg 1 p f ja lg 4

Konventsiooni I liite art 44 lg 1 p f ja lg 2 p b

Kui vagunid eemaldatakse tehniliste probleemide tõttu raudteevagunite koosseisust, tähendab see tolli seisukohast veo käigus esinevat vahejuhtumit. Sellest hoolimata võib vedaja transiitvedu jätkata kehtiva transiidiprotseduuri alusel. Väljendit „tehnilised probleemid“ tuleks tõlgendada laialt ning see peaks hõlmama ka näiteks rongide jagamist või vagunite eemaldamist ettenägematute talitlushäirete tõttu.

RA art 305 lg 6
Konventsiooni I liite art 44 lg 3

Kui vahejuhtum aset leiab, peab kauba vedaja märkima selle TADile ja sihttolliasutus sisestab selle NCTSi.

RA art 309 lg 1, 2 ja 3
Konventsiooni I liite art 47 lg 4 ja 5

Eemaldatud vagunid kuuluvad endiselt eemaldatud vagunitega kaasas oleva TADi koopias (või muul asjaomasel vormil, mis sisaldab tolli viitenumbrit ja viidet vahejuhtumile) märgitud transiidideklaratsiooni alla. Need tuleb siiski esitada sihttolliasutusele kuue päeva jooksul alates sellest, kui esimesed vagunid esitati kõnealusele tolliasutusele ja transiitvedu on lõppenud. Sihttolliasutus peab kontrolli tulemused tagastama nende kuue päeva jooksul.

Kui kaup veetakse sihtjaama enne, kui päringuprotseduur on alanud, võib see jääda kehtiva transiidiprotseduuri alla kuni saabumiseni. Kui päringu tegemise ajal peetakse kaupa endiselt kinni kohas, kus vahejuhtum aset leidis, tuleb nende edasiliikumiseks esitada uus transiidideklaratsioon. Eemaldatud vagunite suhtes kohaldatavat täpset protseduuri hinnatakse juhtumipõhiselt. Sellise hindamise teeb põhimõtteliselt selle koha pädev tolliasutus, kus vahejuhtum aset leidis, ja lisaks konsulteerib lähtetolliasutus sihttolliasutusega võimaliku päringuprotseduuri algatamise ajal. Üks võimalik tulemus on nõue esitada uus transiidideklaratsioon eemaldatud vagunite kohta, mida ei esitatud kuuepäevase tähtaja jooksul.

Sihttolliasutuses esitatud kauba võib vabastada transiidiprotseduuri alt ja suunata järgmisele tolliprotseduurile või ajutisele ladustamisele, kui esitatakse riigi tasandi lahendus. Seda osa tagatise tollivõla limiidist, mis blokeeriti, võib uuesti kasutusele võtta, kui transiitvedu lõpetatakse (kuigi osa saadetisest ei olnud veel esitatud). Transiidiprotseduur ei ole lõpetatud ja toll võib endiselt vajaduse korral nõuta tagatist, nt kui eemaldatud vagun ei

saabu kunagi.

Kui vagunid saabuvad kuue päeva jooksul, võib saata kontrolli tulemuse, mis kinnitab koodiga „A“, et kogu kaup saabus nõuetekohaselt, ja lähtetolliasutus võib seejärel transiidiprotseduuri lõpetada.

Kui aga vagunid ei saabu kuue päeva jooksul, ei saa transiidiprotseduuri lõpetada. Sihttolliasutus peab saatma kontrolli tulemused koodiga „B“ ja märkima, et kaup/vagunid puuduvad. Küsimus tuleb lahendada päringuprotseduuri raames ja vahejuhtumi tolliasutuse võetud meetmete alusel.

Pärast seda, kui lähtetolliasutuses võetakse kasutusele NCTSi 5. etapp, pikendatakse kontrolli tulemuste saatmise tähtaega 12 päevale. Eespool kirjeldatud protsessi hallatakse kui „osalist vabastamist“ NCTSi 5. etapis. Transiidi käsiraamatut muudetakse hiljem, et kirjeldada NCTSi 5. etapi menetluseeskirju eelkäijate kogemusi arvestades.

Raudteed pidi veetava kauba suhtes kohaldatakse loa alusel ka järgmisi lihtsustusi:

- volitatud kaubasaatja staatus (vt VI osa) ja
- volitatud kaubasaaja staatus (vt IV osa).

VI.3.5.3 Raudteed pidi veetava kauba paberipõhine transiidiprotseduur (üleminekusäte)

VI.3.5.3.1 Sissejuhatus

ÜDA art 24

Konventsiooni I liite art 55 p f

Raudteed pidi veetava kauba suhtes kohaldatav paberipõhine transiidiprotseduur on üleminekuprotseduur. See hõlmab paberipõhise CIM-saatelehe kasutamist transiidideklaratsioonina kauba puhul, mida veavad volitatud raudteeveo-ettevõtjad. Paberipõhist CIM-saatelehte võib kasutada kuni uuendatud NCTSi (5. etapp) kasutuselevõtuni[34].

NCTSi 5. etapi uuendus hõlmab funktsioone, mis hõlbustavad tollitransiidideklaratsiooni esitamist raudteeveo puhul. Seega, kui NCTSi 5. etapi uuendus on lähtetolliasutuses kasutusele võetud, kohaldatakse IV osas kirjeldatud transiidi tavaprotseduuri, mis

[34] Kooskõlas liidu tolliseadustiku tööprogrammiga.

põhineb NCTSil.

Paberipõhise CIM-saatelehe kasutamine transiidideklaratsioonina on vabatahtlik. Raudteeveo-ettevõtja võib otsustada kasutada NCTSil põhinevat transiidi tavaprotseduuri. Sel juhul on CIM-saateleht üksnes veodokument ning kohaldatakse kõiki transiidi tavaprotseduuri sätteid, nagu on kirjeldatud IV osas ja eespool jaotises VI.3.5.2.

Transiidi tavaprotseduuri kohaldatakse ka juhul, kui paberipõhise CIM-saatelehe asemel kasutatakse elektroonilist vormi. Selle elektroonilise veodokumendi andmeid, mida raudteeveo-ettevõtjad kasutavad transiidideklaratsioonina, töödeldakse NCTSi abil.

VI.3.5.3.2 Paberipõhise CIM-saatelehe transiidideklaratsioonina kasutamise tingimused

ÜDA art 30

Konventsiooni I liite art 91

Et kasutada CIM-saatelehte liidu või ühistransiidiprotseduuril transiidideklaratsioonina, peavad olema täidetud allpool esitatud tingimused.

1. Raudteeveo-ettevõtja peab vedama kaupa kooskõlas 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta protokolliga.

2. Raudteeveo-ettevõtjad, kes teevad vedusid liidu tolliterritooriumil või ühistransiidiprotseduuri riikides, peavad olema volitatud raudteeveo-ettevõtjad või mõnel neist peab olema riiklik luba tegutseda nn vahepealse raudteeveo-ettevõtjana.

ÜDA art 32 lg 1

Konventsiooni I liite art 94 lg 1

3. Erinevad raudteeveo-ettevõtjad peavad võtma üksteise järel kauba üle ja vedama seda asjaomase riigi piires, et kaupa oleks võimalik vedada naaberterritooriumi lähimast jaamast ja lähimasse jaama viisil, mis on vedajate vahel kokku lepitud.

4. Asjaomased raudteeveo-ettevõtjad peavad vastutama solidaarselt tolli ees võimaliku tollivõla korral (imporditollimaksud ja muud maksud).

ÜDA art 29 ja art 32 lg 3, art 41 lg 1–2

Konventsiooni I liite art 92 lg 2 ja

5. Raudteeveo-ettevõtjad peavad oma raamatupidamisosakondade kaudu rakendama omavahelises koostöös ühiselt kokkulepitud süsteemi, et kontrollida ja uurida kauba vedamisega seotud eeskirjade eiramist (vt ka jaotis VI.3.5.3.5.1).

art 94 lg 3

6. Raudteeveo-ettevõtjad peavad vastutama järgmise eest:
   (a) veokulude eraldi arveldamine,
   (b) veokulude jaotumine riikide vahel,
   (c) kuludest oma osa tasumine ning
   (d) eeskirjade eiramise kontrollimise ja uurimise süsteem.

   Pädeval tolliasutusel peab olema juurdepääs asjaomase raudteeveo-ettevõtja raamatupidamisosakonna andmetele.

Paberipõhist protseduuri ei saa kasutada, kui:

- veoga tegeleb **ainult *üks* vedaja** või
- **vedaja veab** kaupa **oma riigi territooriumilt väljapoole**, välja arvatud juhul, kui tegu on vedudega naaberterritooriumi jaamadesse või jaamadest, nagu vedajate vahel kokku lepitud (vt punkt 3 eespool), või
- **vedaja ei vasta** lihtsustatud protseduuri **nõudele**, välja arvatud juhul, kui tal on luba tegutseda nn vahepealse raudteeveo-ettevõtjana[35] (vt punkt 2 eespool).

Kõigil neil juhtudel kohaldatakse transiidi tavaprotseduuri ja CIM-saateleht on üksnes veodokument.

Selle lihtsustatud protseduuri kasutamise täpsemad juhud ja näited on esitatud jaotises VI.3.5.3.7.

VI.3.5.3.3 Volitatud raudteeveo-ettevõtjad

Toll teeb otsuse paberipõhise raudteeprotseduuri kasutamise loa kohta taotluse alusel.

See tähendab, et kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse tolliotsuste üldeeskirju, mida on kirjeldatud VI osas. Märkida tuleb aga, et selliste otsuste esitamiseks, tegemiseks ja haldamiseks ei kasutata elektroonilist tolliotsuste süsteemi CDMS. Tolliasutused peavad üksteist muul viisil teavitama ja komisjon saab seda protsessi hõlbustada. Seega peavad need asutused teavitama komisjoni oma otsustest volitatud raudteeveo-ettevõtjate kohta. Komisjon avaldab selle teabe ja ajakohastab seda CIRCABC

35 Kuigi see ei vasta kõigile paberipõhise protseduuri tingimustele, võib vahepealse raudteeveo-ettevõtjana tegutsemine olla lubatud, kui: i) raudteeveo-ettevõtja, kellel on õigus kasutada paberipõhist protseduuri, tegutseb protseduuri pidajana ja ii) vahepealne raudteeveo-ettevõtja ei ole esimene ega viimane vedaja liidu tolliterritooriumil või ühistransiidiprotseduuri riikides.

transiidi huvirühma[36] töödokumendi TAXUD/A2/TRA/02/2019 2. lisas.

Taotlus tuleb esitada selle koha pädevale tolliasutusele, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus vähemalt osa loaga hõlmatud tegevusest ellu viiakse.

Raudteeveo-ettevõtja peab täitma üld- ja eritingimusi, sealhulgas allkirjastama asjakohase deklaratsiooni(*).

Üldtingimused

DA art 11
ÜDA art 29 lg 1 p a
Konventsiooni I liite art 57 lg 4 ja 6

- Taotleja peab olema registreeritud ja tal on EORI-number, kui ta on asutatud ELis.
- Taotleja peab olema asutatud ELis või ühistransiidiprotseduuri riigis.
- Toll peab olema suuteline teostama järelevalvet transiidiprotseduuri üle ja tegema kontrolle, ilma et sellega kaasneks ebaproportsionaalne koormus.

Eritingimused

ÜDA art 25 lg 1, art 29 lg 1 p b, art 32 lg 1
Konventsiooni I liite art 57 lg 4, art 92 lg 1 ja art 94 lg 1

- Taotleja peab olema raudteeveo-ettevõtja.
- Kas: i) taotleja peab regulaarselt kasutama liidu või ühistransiidiprotseduuri või ii) tolliasutus peab teadma, et taotleja suudab täita nende protseduuridega seotud kohustusi.
- Taotleja ei tohi olla ei ole toime pannud tolli- ega maksualaste õigusaktide tõsiseid ja korduvaid rikkumisi.
- Taotleja peab pidama arvestust, mis võimaldab tolliasutusel teha tõhusat kontrolli.
- Raudteeveo-ettevõtja peab vastutama solidaarselt tolli ees, kui ta on seotud sellise kauba veoga, mille puhul kohaldatakse raudteed pidi veetava kauba paberipõhist transiidiprotseduuri(*).

* Deklaratsioonis on sätestatud üldtunnustatud põhimõte, et paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamise ajal avastatud eeskirjade eiramised lahendatakse selle pädeva tolliasutuse ja vastutava raudteeveo-ettevõtja vahel, kes asuvad riigis, kus eiramine tuvastati. Vastutav raudteeveo-ettevõtja võtab vastutuse tollivõla (imporditollimaksud ja muud maksud) maksmise eest ja temalt

36 Juurdepääs CIRCABC transiidi huvirühmale on üksnes riiklikel tolliasutustel, kes tegelevad transiidiküsimuste ja kauba tollistaatusega. Juurdepääsu saamiseks rühmale võtke ühendust oma riikliku transiidikoordinaatoriga. Ühtlasi antakse raudteeveo-ettevõtjatele piiratud juurdepääs Euroopa raudtee- ja infrastruktuuriettevõtjate ühenduse (CER, Community of European Railway and Infrastructure Companies) kaudu.

nõutakse seda esimeses järjekorras. Näidisdeklaratsioon on esitatud töödokumendi TAXUD/A2/TRA/02/2019 1. lisas.

ÜDA art 39 ja art 41 lg 3

Kui see on asjakohane, määrab toll kindlaks:

Konventsiooni I liite art 92 lg 3 ja art 97 lg 3

- liidu kauba vedamise korra (vt märkus jaotises VI.3.5.3.4.4);
- tagatiste kasutamise korra;
- korra, mida tuleb järgida raamatupidamisosakondades, et teha järelevalvet CIM-saatelehe transiidideklaratsioonina kasutamise üle.

ÜDA art 25 lg 2

Konventsiooni I liite art 56 lg 4

Luba kehtib kõigis liikmesriikides ja ühistransiidiprotseduuri riikides, tingimusel et volitatud või vahepealsed raudteeveo-ettevõtjad on asjaomases riigis asutatud.

Volitatud raudteeveo-ettevõtja võib aga tegutseda üksnes asjaomase riigi piires, välja arvatud vedude puhul naaberterritooriumil asuvasse jaama ja asuvast jaamast, nagu vedajate vahel kokku lepitud (vt ka jaotis VI.3.5.3.2).

LTS art 22 lg 4

Konventsiooni I liite art 64

Luba jõustub viivitamatult.

LTS art 22 lg 5 ja art 28

Konventsiooni I liite art 64

Üldiselt võib luba kehtida ajalise piiranguta ning seni, kuni raudteeveo-ettevõtja täidab kõiki kriteeriume ja tingimusi. Tähelepanu tuleb aga pöörata järgmistele iseärasustele.

- Protseduuri ei tohi enam ELi liikmesriigis või ühistransiidiprotseduuri riigis alustada, kui selles liikmesriigis või ühistransiidiprotseduuri riigis on kasutusele võetud NCTSi 5. etapp (vt ka jaotis VI.3.5.3.1 – „Sissejuhatus“).
- Volitatud raudteeveo-ettevõtjad neis riikides võivad endiselt osaleda vahepealsete või vastuvõtvate raudteeveo-ettevõtjatena.
- Kõik load kaotavad kehtivuse kohe, kui NCTSi 5. etapp on kõigis ELi liikmesriikides ja ühistransiidiprotseduuri riikides kasutusele võetud.

VI.3.5.3.4 Paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamine

Joonisel 1 on kujutatud transiidiprotseduuri juhul, kui CIM-saatelehte kasutatakse transiideklaratsioonina kauba puhul, mida veetakse ühest punktist ELis või ühistransiidiprotseduuri riigis teise

punkti ELis või ühistransiidiprotseduuri riigis.

Kohaldatavate eeskirjade ja võimalike erinevuste täielikuks mõistmiseks tuleks lugeda kõigi alajaotiste täisteksti.

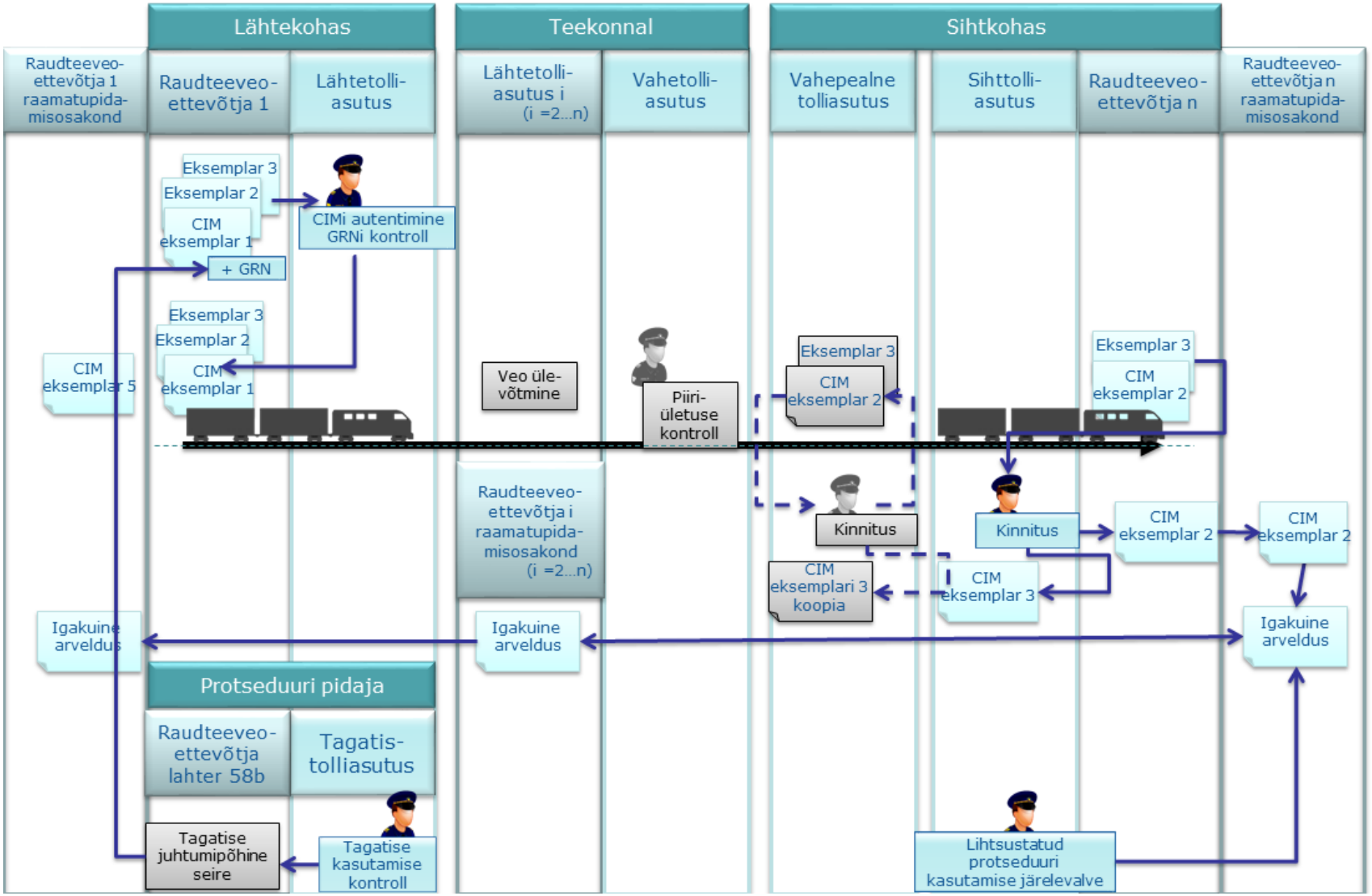

Joonis 1. Raudteed pidi veetava kauba paberipõhine transiidiprotseduur

VI.3.5.3.4.1 CIM-saateleht transiidideklaratsioonina

COTIF art 6 ja 7

Rahvusvaheline Raudteetranspordi Komitee (CIT) on kokkuleppel tolliasutuste ja Euroopa Komisjoniga[37] koostanud i) CIM-saatelehe näidise, ii) CIM/SMGS-saatelehe näidise ja iii) kombineeritud vedude CIM-saatelehe näidise. Need vormid on kättesaadavad aadressil http://www.cit-rail.org.

CIM-saatelehte võib kasutada ka vaguni CUV-saatelehena[38]. Sel juhul tuleb märgistada kastike „CUV Wagon Note“ (vaguni CUV-saateleht) lahtris 30. Selline kasutus on seotud tühjade vagunite transportimisega, kui neid veetakse transpordivahenditena. Tühje vaguneid ei tohiks suunata liidu / ühistransiidiprotseduurile, välja arvatud juhul, kui nende tollivormistust ei ole veel tehtud. Seega ei ole näidise kasutamine vaguni CUV-saatelehena transiidi korral asjakohane.

Samuti ei ole kombineeritud vedude CIM-saatelehel ja kombineeritud CIM/SMGS-saatelehel transiidi puhul erinevat tähendust. Transiidi kontekstis tuleb neid mõlemaid käsitada CIM-saatelehena. Järgmistes jaotistes kehtivad kõik viited CIM-saatelehele ka kombineeritud CIM/SMGS-saatelehe ja kombineeritud vedude CIM-saatelehe suhtes. Kõik viited vormi lahtritele puudutavad käesolevas jaotises CIM-saatelehte. Viited muude saatelehtede vastavatele lahtritele on loetletud lisas VI.8.11 esitatud vastavustabelis.

Kuigi tolliasutused ja komisjon ei vastuta nende vormide eest, võib neid kasutada tollitransiidideklaratsioonina. Seega ei saa neid vorme muuta ilma tolliasutuste ja komisjoni eelneva nõusolekuta.

VI.3.5.3.4.2 Protseduuri pidaja

LTS art 5 p 15, art 5 p 35 ja art 170 lg 2

- **Protseduuri pidaja** on CIM-saatelehe lahtris 58b märgitud deklarant.

ÜDA art 31 lg 1

- Arvestades lepingulise vedaja (lahter 58a) konkreetset olukorda kaubaveo korraldajana ja seega tema kontakte muude vedajatega

37 Vt töödokumendid TAXUD/1862/2003, TAXUD/1950/2003 ja TAXUD/1960/2003; viimane kiideti heaks EÜ-EFTA töörühma 102. koosolekul 10. detsembril 2003.

38 „CUV“ tähendab vagunite rahvusvahelise transpordi ühtseid eeskirju.

Konventsiooni I liite art 3 p e ja art 93

ning teadmisi nende kohta, peab ta üldiselt taotlema raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamist kooskõlas liidu tolliseadustiku artikli 5 punktiga 35 ja artikliga 170. Seega on protseduuri pidaja üldiselt lepinguline vedaja.

- Protseduuri pidaja **peab aga olema asutatud ELis või ühistransiidiprotseduuri riigis**. Kui vedu algab väljaspool liidu tolliterritooriumi või ühistransiidiprotseduuri riiki ja lepinguline vedaja ei ole asutatud ELis ega ühistransiidiprotseduuri riigis, võib lahtris 58b protseduuri pidajana märkida muu volitatud raudteeveo-ettevõtja, kes osaleb veos ja on asutatud ELis või ühistransiidiprotseduuri riigis ning kes on sellise märkimisega nõus. Pidades silmas nõuet esitada kaup liidu tolliterritooriumil või ühistransiidiprotseduuri riigis lähtetolliasutuses, on protseduuri pidaja üldiselt liidu tolliterritooriumile või ühistransiidiprotseduuri riiki sisenemisel esimene vedaja.

  Seega taotleb lepinguline vedaja (lahter 58a) sellisel juhul raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamist protseduuri pidaja (lahter 58b) nimel.

VI.3.5.3.4.3 CIM-saatelehe täitmine transiidideklaratsioonina

COTIF lisa B art 12 lg 2

Raudteeveo-ettevõtja, kes nõustub vedama kaupa kooskõlas COTIFiga (lahtris 58a märgitud lepinguline vedaja) peab täitma CIM-saatelehe ning esitama kõik COTIFi lisa B artiklis 7 nõutud andmed. CIM-saateleht tuleb väljastada iga saadetise kohta.

CIM-saatelehe kasutamine ei tähenda automaatselt seda, et raudtee-ettevõtja kasutab raudteed pidi veetava kauba paberipõhist transiidiprotseduuri. Seetõttu on kohustuslik kinnitada lahtris 58b, et CIM-saatelehte kasutatakse transiidideklaratsioonina.

Kui lepinguline vedaja ei ole protseduuri pidaja, siis täidab lepinguline vedaja CIM-saatelehe transiidideklaratsioonina protseduuri pidaja nimel.

CIM-saateleht ei hõlma konkreetset lahtrit, kuhu saaks sisestada HS-koodi. Juhul, kui HS-koodi liidu/ühistransiidi puhul nõutakse, sisestatakse lahtrisse 24 raudteeveo-ettevõtja kauba kuuekohaline NHM-kood ning see kood vastab enamikul juhtudel HS-koodile.

Lisaks on CIM-saatelehte käsitlevas CITi käsiraamatus märgitud, et

HS-kood tuleb sisestada lahtrisse 21, kui seda tollialastes õigusaktides nõutakse.

Kui kasutatakse üksiktagatist või kui üldtagatist täiendatakse lisatagatisega, tuleks teave selle kohta märkida CIM-saatelehel koos tagatise liigi ja GRN-numbriga, kui see on asjakohane (vt ka allpool jaotis VI.3.5.3.6).

ÜDA art 34 ja 11. lisa

Kui CIM-saateleht sisaldab rohkem kui ühte vagunit, võib kasutada lastinimekirja.

Konventsiooni I liite art 105 ja III liite B lisa

Lastinimekiri sisaldab vaguni ja konteineri numbrit.

Protseduuride T1 ja T2/T2F alusel veetava kauba puhul kasutatakse eraldi lastinimekirju. Sellisel juhul märgitakse lastinimekirja järjekorranumber CIM-saatelehele kauba kirjelduse jaoks ette nähtud lahtrisse. Rohkem teavet nende koodide kohta leiab I osast.

Lastinimekirja originaali ehtsust tuleks kinnitada lähtejaama templiga.

VI.3.5.3.4.4 Formaalsused kauba lähetamisel

ÜDA art 31 lg 2

Konventsiooni I liite art 93 lg 2

- **Protseduuri pidaja** vastutab selle eest, et kõik asjaomased raudteeveo-ettevõtjad täidaksid lihtsustatud protseduuri kasutamise tingimused.

ÜDA art 32 lg 2 ja art 33 lg 1

LTS art 233 lg 1 ja art 233 lg 2

Konventsiooni I liite art 8

- **Protseduuri pidaja** peab:
  a) esitama CIM-saatelehe ja kauba lähtetolliasutuses, kui ei ole sätestatud teisiti (vt märkus allpool);
  b) esitama lastinimekirja, kui see on asjakohane (vt jaotis VI.3.5.3.4.3);
  c) järgima protseduuriga seotud tollisätteid;
  d) esitama piisava tagatise, mis hõlmab kogu teekonda (vt ka allpool jaotis VI.3.5.3.6).

- **Lähtetolliasutus** peaks kontrollima, kas protseduuri pidaja on volitatud raudteeveo-ettevõtja ja kas kehtestatud on tagatis. Lähtetolliasutus võib kasutada kehtestatud tagatise kontrollimiseks töödokumendi TAXUD/A2/TRA/02/2019 2. lisa.
  2. lisa sisaldab üksnes kinnitust, et volitatud raudteeveo-ettevõtjal on paberipõhise transiidiprotseduuri korral ühtlasi lubatud kasutada üldtagatist. Protseduuri kohta, mida tuleb

järgida, kui kasutatakse üksiktagatist, vt jaotis VI.3.5.3.6.2.

ÜDA art 33

Konventsiooni I liite art 97 lg 2

- **Lähtetolliasutus** märgib CIM-saatelehe eksemplaride 1, 2 ja 3 tolli täidetavasse lahtrisse 99 selgelt järgmised koodid, kui ei ole sätestatud teisiti (vt märkus allpool):
  a) T1: välistransiidi puhul;
  b) T2: sisetransiidi puhul;
  c) T2F: sisetransiidi puhul (erikorraga maksuterritoorium).
  Koodid T2 ja T2F tuleb autentida tolliasutuse templiga. Lisateave koodide T1, T2 ja T2F kasutamise kohta on esitatud I osas.

  Kõik eksemplarid tuleb tagastada raudteeveo-ettevõtjale.

ÜDA art 33 lg 4 ja 10. lisa

Konventsiooni I liite art 95 ja III liite B11 lisa

Protseduuri pidaja peab vajaduse korral tagama, et lihtsustatud protseduuri alusel veetavat kaupa oleks võimalik identifitseerida sildi või templi abil, millel on asjakohane piktogramm, kui ei ole sätestatud teisiti (vt märkus allpool).

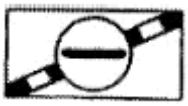

Sildid/templid kinnitatakse või trükitakse otse CIM-saatelehele.

Sildid/templid kinnitatakse asjaomasele vagunile, kui see on täis laaditud, või üksikpakendi(te)le.

RA art 302 lg 2 p b

Konventsiooni I liite art 98

Kui lähtetolliasutus ei otsusta teisiti, ei paigalda toll kaupa sisaldavatele transpordivahenditele ega pakenditele tollitõkendeid. Põhjuseks on see, et raudteeveo-ettevõtjate rakendanud identifitseerimismeetmeid peetakse üldiselt piisavaks.

Märkus

Kauba esitamise nõude täitmiseks märgitakse koodid T1/T2/T2F ja kinnitatakse sildid või lüüakse templid.

Üldreeglina on lahtris 62 esitatud riigikoodi alusel võimalik järeldada, kas kasutatakse koodi T1, T2 või T2F. Näiteks Saksamaa riigikood 80 viitab sellele, et kasutatakse protseduuri T2. Kui protseduuri ja lähteriigi koodid (CIM-saatelehel) ei ole kooskõlas, tuleb selgelt märkida protseduuri kood. Koodide T2/T2F kehtivust tuleb kinnitada.

Lähtekohad	Transiidiriik	Sihtkoht	Kaup	Kood (eksemplarid 1–3)	Piktogramm	Esitamine
						ÜDA art 33 lg 1, 2 ja 4 *Konventsiooni I liite art 97 lg 1 ja art 97 lg 2*
EL	Mis tahes riik	EL	Liiduväline kaup	Märkida T1	Nõutav	Nõutav
						ÜDA art 39 lg 1 ja art 39 lg 2 *Konventsiooni I liite art 97 lg 3*
EL	Ühistransiidiprotseduuri riik (1)	EL	Liit	Eeldatavalt T2/T2F	Ei nõuta	Ei nõuta
	Kolmas riik (2)					
						ÜDA art 36 lg 5
EL	Mis tahes riik	Ühistransiidiprotseduuri riik	Liidu kaup või liiduväline kaup	Märkida T1, kinnitada T2/T2F	Nõutav	Nõutav
		Kolmas riik				
						Konventsiooni I liite art 97 lg 4 ja art 97 lg 6
Ühistransiidiprotseduuri riik	Mis tahes riik	Mis tahes riik	Liiduväline kaup	Eeldatavalt T1	Nõutav	Ei nõuta
			Liit	Kinnitada T2/T2F (eksemplar 3)	Nõutav	Nõutav
						ÜDA artiklid 38 ja 40
Kolmas riik	Mis tahes riik	Kolmas riik	Liiduväline kaup	Eeldatavalt T1	Nõutav	Ei nõuta
			Liit	Eeldatavalt T1, v.a liidu kauba tollistaatuse tõendamise korral	Nõutav	Ei nõuta
						ÜDA art 33 lg 5 ja art 40
Kolmas riik	Mis tahes riik	EL	Liiduväline kaup	Eeldatavalt T1	Nõutav	Ei nõuta
			Liit	Eeldatavalt T1, v.a liidu kauba tollistaatuse tõendamise korral	Nõutav	Ei nõuta

ÜDA art 39 lg 1

Konventsiooni I liite art 97 lg 3

(3) Iga liikmesriik peab määrama kindlaks tingimused ja korra, mida kohaldatakse olukordades, kus liidu kaupa veetakse läbi ühistransiidiprotseduuri riigi ühest ELi punktist teise (vt ka jaotis VI.3.5.3.3).

ÜDA art 39 lg 2

Konventsiooni I liite art 97 lg 3

(2) Iga liikmesriik peab määrama kindlaks korra, mida kohaldatakse olukordades, kus liidu kaupa veetakse läbi kolmanda riigi ühest ELi punktist teise. Kuigi selline vedu on üldiselt võimalik üksnes protseduuri T1 korral, on raudteetransport erand ning raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri korral võib vedu toimuda ka protseduuri T2 alusel. Transiidiprotseduur peatatakse väljaspool ELi tolliterritooriumi (vt ka VI.3.5.3.3). Alternatiivina võidakse kasutada liidu kauba tollistaatuse tõendit.

VI.3.5.3.4.5 Erijuhud lähetamisel

Vedu algab kolmandas riigis

ÜDA art 33 lg 5 ja art 38

Konventsiooni I liite art 102

Kui vedu algab väljaspool liidu tolliterritooriumi või ühistransiidiprotseduuri riiki, peaks lähtetolliasutuseks olema tolliasutus, kelle pädevusse kuulub piirijaam, mille kaudu kaup liidu tolliterritooriumile või ühistransiidiprotseduuri riiki tuuakse.

Vedaja peab pidama kinni sätetest, millega reguleeritakse kauba toomist liidu tolliterritooriumile või ühistransiidiprotseduuri riiki, ning tolliasutusele jääb õigus seda kaupa kontrollida.

Veolepingu muutmine

ÜDA art 37

Konventsiooni I liite art 96

Võib juhtuda, et lepingut muudetakse nii, et vedu, i) mis pidi lõppema ELis, lõpeb väljaspool ELi (või vastupidi), või ii) mis pidi kavandatult lõppema ühistransiidiprotseduuri riigis, lõpeb väljaspool ühistransiidiprotseduuri riiki (või vastupidi). Sel juhul ei tohi vedu korraldada ilma lähtetolliasutuse eelneva nõusolekuta.

Kõikidel muudel juhtudel võib muudetud lepingut täita, teavitades viivitamata lähtetolliasutust.

Volitatud kaubasaatja

ÜDA art 43

Konventsiooni I liite art 107 lg 11

Kui esimene raudteeveo-ettevõtja on volitatud kaubasaatja, ei ole vaja lähtetolliasutusele kaupa ega CIM-saatelehte esitada.

Tolliasutus peab siiski võtma vajalikud meetmed selle tagamiseks, et eksemplaridele 1, 2 ja 3 oleks vastavalt märgitud kood T1, T2 või T2F.

Lisateave volitatud kaubasaatja kohta on esitatud VI osas.

VI.3.5.3.4.6 Teekonnal

ÜDA art 32 lg 2

Konventsiooni I liite art 94 lg 2

Kõigi asjaomaste raudteeveo-ettevõtjate kohustused (lahter 58b + 57)

Kõik asjaomased raudteeveo-ettevõtjad vastutavad selle paberipõhise protseduuri nõuetekohase kohaldamise eest.

ÜDA art 35

Konventsiooni I liite art 99

Vahetolliasutustes

Vahetolliasutuses ei ole vaja täita mingeid formaalsusi. Piiriületust kontrollitakse raamatupidamisosakondade kontrolli käigus, nagu on üksikasjalikumalt käsitletud jaotises VI.3.5.3.5.2, või muul viisil või muu süsteemi kaudu (nt raudteetaristu-ettevõtja süsteemi kaudu).

Kui kaupa veetakse läbi kolmanda riigi, loetakse protseduur selle kolmanda riigi territooriumil peatatuks.

Tolliformaalsused, mis on seotud kauba sisenemisega liidu tolliterritooriumile või ühistransiidiprotseduuri riiki või sealt väljumisega, jäävad aga kehtima ning tolliasutusele jääb õigus seda kaupa kontrollida. Need formaalsused puudutavad turvalisus- ja julgeolekueeskirju, mis põhinevad Maailma Tolliorganisatsiooni SAFE standardite raamistikul ning on sätestatud liidu tolliseadustiku artiklis 46.

RA art 305

Konventsiooni I liite art 44

Formaalsused vahejuhtumite korral

Kohaldatakse sama menetlust nagu kauba liidu / ühistransiitveol esinevate vahejuhtumite korral, mida on kirjeldatud IV osa 3. peatüki jaotises 3.1. Pidades silmas raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri eripärasid, tuleks järgida aruandluskorda, mida on kirjeldatud Rahvusvahelise Raudteetranspordi Komitee käsiraamatus (CIM-saatelehte käsitlev artikkel 42 – osalise kaotsimineku või kahju kindlakstegemine, CIT-vorm 20).

Liidu tolliseadustiku rakendusakti artikli 305 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artikli 44 sätteid kohaldatakse vajalike muudatustega (*mutatis mutandis*) raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri alusel toimuva transpordi suhtes.

VI.3.5.3.4.7 Sihtkohas

ÜDA art 36 lg 2

Konventsiooni I liite art 100 lg 2

Sihttolliasutuseks on CIM-saatelehel märgitud sihtjaamas pädev tolliasutus.

ÜDA art 36 lg 1

Konventsiooni I liite

art 100 lg 1

Raudteeveo-ettevõtja, kes vedas kauba sihttolliasutusse, esitab sihttolliasutusele

- kauba,
- CIM-saatelehe eksemplarid 2 ja 3.

Sihttolliasutus

- tembeldab ja tagastab eksemplari 2 raudteeveo-ettevõtjale,
- jätab eksemplari 3 endale.

ÜDA art 41 lg 3

Konventsiooni I liite art 92 lg 3

Raudteeveo-ettevõtja peab tegema oma raamatupidamisosakonnas kõik CIM-saatelehed (eksemplar 2) sihtriigi tollile kättesaadavaks vastavalt temaga vastastikusel kokkuleppel ette nähtud sätetele.

VI.3.5.3.4.8 Erijuhud sihtkohas

Vedu lõpeb kolmandas riigis

ÜDA art 36 lg 5 ja art 38

Konventsiooni I liite art 101

Kui vedu lõpeb kolmandas riigis, peab sihttolliasutuseks olema tolliasutus, kelle pädevusse kuulub piirijaam, mille kaudu kaup liidu tolliterritooriumilt või ühistransiidiprotseduuri riigist välja viiakse.

Vedaja peab pidama kinni sätetest, millega reguleeritakse kauba väljaviimist liidu tolliterritooriumilt, ning tolliasutusele jääb õigus seda kaupa kontrollida.

Kaup on maha laaditud vahejaamas, v.a aktsiisikaup

ÜDA art 36 lg 2

Kui kauba vedu või transiidiprotseduur on lõpetatud vahejaamas või teekonnal, peaks sihttolliasutuseks olema selles vahejaamas või teekonnale jäävas kohas pädev tolliasutus.

Konventsiooni I liite art 100 lg 2

Raudteeveo-ettevõtja, kes vedas kauba sellesse vahejaama, esitab sihttolliasutusele

- kauba,
- eksemplarid 2 ja 3 ning CIM-saatelehe eksemplari 3 lisakoopia.

Vahejaama tolliasutus (tegelik sihttolliasutus)

- tembeldab need eksemplarid,
- teeb neile märkuse „lõpetatud“,
- tagastab eksemplarid 2 ja 3 raudteeveo-ettevõtjale,
- jätab eksemplari 3 lisakoopia endale.

Deklareeritud sihttolliasutus võib tagantjärele nõuda kontrolli vahetolliasutuse poolt eksemplaridele 2 ja 3 kantud kinnituste üle.

ÜDA art 36 lg 3

Aktsiisikauba teekonda ei või muuta. Deklareeritud lähte- ja sihtkohast tuleb kinni pidada. See tähendab, et aktsiisikaupa ei saa maha laadida vahejaamas.

Volitatud kaubasaaja

ÜDA art 44

Kui kauba saab sihttolliasutuses kätte volitatud kaubasaaja, ei ole vaja sihttolliasutusele kaupa ega CIM-saatelehte esitada.

Volitatud raudteeveo-ettevõtja või veoettevõtja võib esitada CIM-saatelehe eksemplarid 2 ja 3 otse sihttolliasutusele.

Lisateave volitatud kaubasaaja kohta on esitatud VI osas.

VI.3.5.3.5 Järelevalve raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri alusel toimuva veo üle

VI.3.5.3.5.1 Raamatupidamisosakondade tegevus

Rahvusvaheline Raudteeliit (UIC) on koostanud raamatupidamise ja summade jaotamise eeskirjad, mida kohaldatakse rahvusvahelise kaubaveo suhtes[39]. Need eeskirjad, mis on liidu liikmetest ettevõtjatele siduvad, käsitlevad tasaarveldust ning CIM-saatelehe alusel veetava kaubaga seotud tasumisele kuuluvate summade jaotamist ja maksmist.

Raamatupidamiseeskirjadega on nõutud, et kaubaveoga seotud raudteeveo-ettevõtjate raamatupidamisosakondades tuleb kasutada standardmenetlus. See menetlus hõlmab i) transpordiga seotud andmete kogumist ja vahetamist, ii) nende andmete võrdlemist ning iii) kui see on asjakohane, siis avastatud erinevusi käsitleva teabe vahetamist.

Sihtriigi raudteeveo-ettevõtjad on pädevad tegema tasaarveldust CIM-saatelehe eksemplaris 2 esitatud andmete põhjal. Seega on eksemplari 2 koopiad kõigi vedude puhul vastavas raamatupidamisosakonnas kättesaadavad. Tasaarvelduse tegemine hõlmab raamatupidamiseeskirjades kindlaks määratud asjakohaste andmete kogumist. Nimetatud osakonnad on kohustatud algatama

39 UIC teabeleht 304.

tasaarvelduse iga kuu kõigi asjaomaste raudteeühenduse ja raudteeveo-ettevõtjate puhul. Andmed tuleb saata igale asjaomasele raudteeveo-ettevõtjale.

Lähteriigi raudteeveo-ettevõtja peab kontrollima, kas need andmed on kooskõlas tema enda andmetega. Kui avastatakse erinevus, mis ületab 30 eurot saadetise kohta, tuleb üksikasjad saata sihtriigi raamatupidamisosakonnale, kasutades kokkulepitud vormi.

Iga transiidiriigi raamatupidamisosakond kontrollib tasaarvelduse õigsust, kui ta peab seda asjakohaseks. Kui erinevus ületab 30 eurot saadetise kohta, kasutatakse kokkulepitud vormi.

Pärast tasaarveldust jaotab sihtriigi raamatupidamisosakond üldjuhul[40] summad ning kannab need lõpuks üle asjaomastele raudteeveo-ettevõtjatele.

Raamatupidamiseeskirjade kohaselt võidakse selles menetluses kokku leppida ka osalistega, kes ei ole Rahvusvahelise Raudteeliidu liikmed. Rahvusvahelise Raudteeliidu menetluse kohaldamine ei ole raudteeveo lihtsustatud transiidiprotseduuri kasutamise tingimus. Kõik sobilikud raamatupidamismenetlused peavad aga samuti olema asjaomastele raudteeveo-ettevõtjatele siduvad ning sama usaldusväärsed nagu Rahvusvahelise Raudteeliidu menetlus. Rahvusvahelise Raudteeliidu menetlus peab i) hõlmama iga saadetist puudutavate andmete standardvõrdlust asjaomastes raamatupidamisosakondades ning ii) kokkulepitud vormi kasutamist teabe esitamisel erinevuste kohta. Kõigi raamatupidamismenetlustega tuleb tagada kaubaveoga seotud raudteeveo-ettevõtjate vastastikune kontroll. Menetlus eeldab seega vähemalt kahe raudteeveo-ettevõtja osalemist.

Raudteeveo-ettevõtja, kes ei ole saanud oma osa tasust veo eest pärast teatava aja möödumist, võib korraldada uurimise, et „kadunud“ kaubad või dokumendid leida või et teha kindlaks riik, kuhu kaubad viimasena viidi. See korvab asjaolu, et puuduvad i) tolli uurimismenetlus ning ii) protseduuri lõppu ja lõpetamist käsitlevad sõnumid.

40 UIC kavatseb seda põhimõtet muuta. Raudteeveo-ettevõtja, kes on pädev kliendilt tasu võtma, peaks olema pädev summasid jaotama ja üle kandma. Kuna see ei puuduta transpordiga seotud andmete kogumist ega vahetamist, ei mõjuta see muudatus raudteed pidi veetava kauba paberipõhist transiidiprotseduuri.

VI.3.5.3.5.2 Pädevate asutuste korraldatavad kontrollid

Kõigis riikides loodavates raamatupidamisosakondades tuleb hoida tollikontrolli eesmärgil arvepidamist. Põhjuseks on see, et puuduvad tagastatavad eksemplarid, mis võimaldavad tollil kindlaks teha, et kaup on kohale jõudnud. Lõpu- ja kontrollsõnumid asendatakse arvepidamise kontrolliga, eelkõige transpordikulude jaotuse kontrolliga ja raudteeveo-ettevõtjate päringuprotseduuriga.

ÜDA art 41 lg 3

Tollikontrolli paberipõhise protseduuri nõuetekohase kasutamise üle teeb peamiselt sihtriigi tolliasutus.

Konventsiooni I liite art 92 lg 3

Eeskirjade eiramiste ja võlanõuete korral on igal tolliasutusel võimalus suhelda asjaomase raudteeveo-ettevõtjaga otse (vt töödokumendi TAXUD/A2/TRA/02/2019 1. lisa).

Meeles tuleks pidada, et raudteeveo-ettevõtjate praegune tollivormistus- ja päringusüsteem on raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri oluline osa. Leitakse, et paberipõhine transiidisüsteem on usaldusväärne ja võimaldab i) kontrollida raudteeveo-ettevõtjate raamatupidamist ning ii) jätta transiidideklaratsioonina kasutatava CIM-saatelehe tagastatav eksemplar esitamata[41].

Seepärast tuleb lihtsustatud protseduuri nõuetekohaseks ja tõhusaks kontrolliks kasutada raudteeveo-ettevõtjate raamatupidamismenetluse olulisi elemente.

Kõige olulisem tegur, mis viitab sellele, et raudteed pidi veetava kauba paberipõhisele transiidiprotseduurile suunatud kaup ei ole jõudnud sihtkohta, on teave erinevuste kohta. See teave võib siiski puudutada ka selliseid raudteed pidi veetava kaubaga seotud erinevusi, mille puhul toll ei pea võtma järelmeetmeid. Et kontroll oleks nõuetekohane ja tõhus, tuleb asjaomaste raamatupidamisosakondade saadetud või saadud teave erinevuste kohta esitada pädevatele asutustele, kes seda kontrollivad. Järelmeetmed, nt sihttolliasutusele esitatud päringud, on vajalikud üksnes siis, kui erinevus mõjutab transiidiprotseduuri.

Lihtsustatud protseduuri nõuetekohast kohaldamist tuleb jälgida CIM-saatelehe eksemplari 2 põhjal. Sellele eksemplarile peaks olema kantud transiidialastes õigusaktides nõutavad kinnitused ning need peavad olema sihtriigi raamatupidamisosakonnas

41 Vt komisjoni määruse (EMÜ) nr 304/1971 põhjendused.

kättesaadavad (vt jaotis VI.3.5.3.4.7). Nõuetekohase kohaldamise jälgimine peaks hõlmama CIM-saatelehe eksemplari 2 pistelist kontrolli. Samuti tuleks kaaluda tollivormistusjärgse kontrolli tegemist[42].

VI.3.5.3.6 Tagatis raudteed pidi veetava kauba lihtsustatud transiidiprotseduuri raames

LTS art 215 lg 2, art 98 lg 1, art 89 lg 4 ja art 233 lg 1 p c

Protseduuri pidaja peab **esitama asjakohase tagatise**, mis on kehtiv, piisav ja hõlmab kogu läbi liidu tolliterritooriumi ja ühistransiidiprotseduuri riikide kulgevat teekonda.

DA art 16 lg 1

LTS art 28 lg 1

Paberipõhise protseduuri olemust arvestades on üldtagatis kõige asjakohasem tagatise vorm. Ei ole ühtegi tõhusat protseduuri, mis võimaldaks lähtetolliasutusel lubada kauba liikuma üksiktagatisega.

Konventsiooni I liite art 10 lg 1

VI.3.5.3.6.1 Üldtagatise kasutamine

RA art 156 ja art 157 lg 3

Kui raudteed pidi veetava kauba lihtsustatud transiidiprotseduuri raames esitatakse üldtagatis, kehtivad järgmised tingimused.

Konventsiooni I liite art 74 lg 4

- Protseduuri pidaja vastutab selle kontrollimise eest, et tollivõla limiit on alati piisav ja hõlmab kogu läbi liidu tolliterritooriumi ja ühistransiidiprotseduuri riikide kulgevat teekonda.
  Märkus:
  a) kui tollivõla limiit ei ole piisav, peab protseduuri pidaja tollivõla limiiti suurendama või esitama lisatagatise. See teave tuleb märkida CIM-saatelehel koos tagatise liigiga ja kui see on asjakohane, siis GRN-numbriga;
  b) kui transiidiprotseduur lõpetatakse, võib tollivõla limiidi edasise transiidi puhul uuesti kasutusele võtta.
- Lähtetolliasutus peaks kontrollima, kas kehtestatud on üldtagatis. Lähtetolliasutus võib kasutada kontrollimiseks töödokumendi TAXUD/A2/TRA/02/2019 2. lisa. Samuti võib toll selle teabe põhjal eeldada, et tingimused on täidetud (vt ka jaotis VI.3.5.3.4.4).
- Pädev tolliasutus (tagatistolliasutus) peaks tegema korrapäraseid

[42] Üksikasjalikum teave on esitatud „Transiidi käsiraamatu“ IV osa 5. peatüki jaotises 5.

ja asjakohaseid auditeid, et jälgida tollivõla limiidi kasutamist.

Kõnealuse paberipõhise protseduuri puhul kasutatava üldtagatise järelevalve erineb transiidi tavaprotseduuri puhul kasutatava tagatise järelevalvest. Seepärast peab üldtagatise tollivõla limiit selle paberipõhise protseduuri puhul erinema transiidi tavaprotseduuri puhul kindlaks määratud tollivõla limiidist.

LTS art 23, art 28 lg 1, art 28 lg 2 ja art 42

Konventsiooni I liite art 17, art 65 lg 3, art 66 ja 67

Kui auditite käigus selgub, et üldtagatise kasutamise tingimusi ei ole täidetud, võib pädev tolliasutus teha järgmist:

- vaadata läbi üldtagatise tollivõla limiidi;
- peatada / tunnistada kehtetuks asjaomased load, st üldtagatise ja raudteed pidi veetava kauba paberipõhise protseduuri kasutamise load;
- kohaldada halduskaristust üldtagatise kasutamise tingimuste täitmata jätmise eest;
- kohaldada halduskaristust transiidiprotseduuriga seotud kohustuste täitmata jätmise eest;
- teha kindlaks tollivõla olemasolu ja see sisse nõuda, kui see on asjakohane.

Lisateave üldtagatise kasutamise loa kohta on esitatud III ja VI osas.

VI.3.5.3.6.2 Üksiktagatis

Enamikul juhtudel tuleks kasutada üldtagatist. Mõnikord on aga asjakohane kasutada üksiktagatist. Üksiktagatis võib olla asjakohane harvadel juhtudel, kui:

- volitatud raudteeveo-ettevõtja tegutseb ahelas peamiselt osalejana, aga peab tegutsema erandkorras protseduuri pidajana ning seega tal ei ole üldtagatist;
- üldtagatise tollivõla limiit ei ole piisav ja seda tuleb täiendada lisatagatisega.

Kui üksiktagatis esitatakse selle raudteed pidi veetava kauba lihtsustatud transiidiprotseduuri raames,

- peab protseduuri pidaja esitama lähtetolliasutusele asjakohase tagatise ning märkima CIM-saatelehel tagatise liigi ja kui see on asjakohane, siis GRN-numbri;
- peaks lähtetolliasutus kontrollima, kas üksiktagatis on asjakohane, st et ta peab kontrollima, kas tagatis on i) kehtiv; ii) piisav, et katta võimalikku tollivõlga, ning iii) kas see hõlmab kogu läbi liidu tolliterritooriumi ja ühistransiidiprotseduuri

riikide kulgevat teekonda;

- lähtetolliasutus võib üksiktagatise vabastada üksnes siis, kui tal on vajalikud tõendid, et transiidiprotseduur on nõuetekohaselt lõpetatud.

Kuigi teatavates olukordades ei ole vaja lähtetolliasutuses kaupa ega CIM-saatelehte esitada (vt märkus jaotises VI.3.5.3.4.4), tuleb lähtetolliasutuses esitada üksiktagatis.

VI.3.5.3.7 Stsenaariumid

VI.3.5.3.7.1 Näited

1. **Liiduvälist kaupa veetakse Rotterdamist (NL) Viini (AT)**
   Lepinguline vedaja: DB Cargo Nederland
   Muud vedajad: DB Cargo AG, Rail Cargo Austria
   Ettevõtja DB Cargo Nederland andmed on esitatud lahtris 58a. Muud vedajad on märgitud lahtris 57. Lepinguline vedaja ja muud vedajad vastavad paberipõhise protseduuri nõuetele. DB Cargo Nederland võib taotleda raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamist, täites lahtri 58b, st märgistades kastikese „jah“ ja sisestades oma UIC koodi 2184.

2. **Liiduvälist kaupa veetakse Rotterdamist (NL) Viini (AT)**
   Lepinguline vedaja: DB Cargo Nederland
   Muud vedajad: Rail Express, Rail Cargo Austria
   Paberipõhist protseduuri ei kohaldata, sest ettevõtjal Rail Express ei ole õigust lihtsustust kasutada. Kohaldatakse transiidi tavaprotseduuri. CIM-saatelehte kasutatakse üksnes veodokumendina. Kui Rail Expressil on luba tegutseda vahepealse raudteeveo-ettevõtjana, kohaldatakse paberipõhist protseduuri.

3. **Liiduvälist kaupa veetakse Rotterdamist (NL) Viini (AT)**
   Lepinguline vedaja: DB Cargo Nederland
   Muud vedajad: DB Cargo Nederland
   Paberipõhist protseduuri ei kohaldata, sest veoga tegeleb ainult üks raudteeveo-ettevõtja. Kohaldatakse transiidi tavaprotseduuri. CIM-saatelehte kasutatakse üksnes veodokumendina.

4. **Liiduvälist kaupa veetakse Rotterdamist (NL) Banja Lukasse (BA)**
   Lepinguline vedaja: SBB Cargo
   Muud vedajad: DB Cargo Nederland, DB Cargo AG, Rail Cargo Austria, SŽ – Tovorni Promet D.O.O., HŽ Cargo, ZFBH (BA)
   Ettevõtja SBB Cargo andmed on esitatud lahtris 58a. Lepinguline vedaja ja muud ELi vedajad vastavad paberipõhise protseduuri nõuetele. SBB Cargo võib taotleda paberipõhise protseduuri kasutamist, täites CIM-saatelehe lahtri 58b. Transiitvedu lõpeb automaatselt kooskõlas ÜDA artikli 36 lõikega 5 ja konventsiooni I liite artikliga 101, kui kaup liidu tolliterritooriumilt välja viiakse.

5. **Liiduvälist kaupa veetakse Rotterdamist (NL) Banja Lukasse (BA)**
   Lepinguline vedaja: ZFBH (BA)
   Muud vedajad: DB Cargo Nederland, DB Cargo AG, Rail Cargo Austria, SŽ – Tovorni Promet D.O.O., HŽ Cargo, ZFBH (BA)
   Lepinguline vedaja on asutatud väljaspool ELi. Kõik muud raudteeveo-ettevõtjad vastavad paberipõhise protseduuri nõuetele ja võivad taotleda paberipõhise protseduuri kasutamist, täites CIM-saatelehe lahtri 58b vastavalt ÜDA artikli 31 lõike 1 punktile a ja konventsiooni I liite artikli 93 lõike 1 punktile a. Transiitvedu lõpeb automaatselt kooskõlas ÜDA artikli 36 lõikega 5 ja konventsiooni I liite artikliga 101, kui kaup liidu tolliterritooriumilt välja viiakse.

6. **Liiduvälist kaupa veetakse Banja Lukast (BA) Bratislavasse (SK)**
   Lepinguline vedaja: ZFBH (BA)
   Muud vedajad: HŽ Cargo, SŽ – Tovorni Promet D.O.O., Rail Cargo Austria, ZSSK CARGO
   Lepinguline vedaja on asutatud väljaspool ELi. Kõik muud vedajad vastavad paberipõhise protseduuri nõuetele. ZFBH võib taotleda ühe muu raudteeveo-ettevõtja nimel ja teise raudteeveo-ettevõtja nõusolekul paberipõhise protseduuri kasutamist, märgistades kastikese „jah“ lahtris 58b vastavalt ÜDA artikli 31 lõike 1 punktile b ja konventsiooni I liite artikli 93 lõike 1 punktile b. Lahtris 58a on esitatud ZFBH andmed, aga lahtrisse 58b sisestatakse oma nõusoleku andnud muu raudteeveo-ettevõtja UIC kood. Kui rong siseneb ELi, algab lihtsustatud protseduur ja üks muudest raudteeveo-ettevõtjatest tegutseb protseduuri pidajana, nagu sätestatud ÜDA artikli 33 lõikes 5 ja konventsiooni I liite artiklis 102.

7. **Liiduvälist kaupa veetakse Rotterdamist (NL) Alessandriasse (IT)**
   Lepinguline vedaja: DB Cargo Nederland
   Muud vedajad: DB Cargo AG, BLS Cargo, Mercitalia, DB Cargo Italia
   Märkus: veos osalevad viis paberipõhise protseduuri nõuetele vastavat vedajat neljas riigis.
   Ettevõtja DB Cargo Nederland andmed on esitatud lahtris 58a. Muud vedajad on märgitud lahtris 57. Lepinguline vedaja ja muud vedajad vastavad oma riikides paberipõhise protseduuri nõuetele. DB Cargo Nederland võib taotleda raudteed pidi

veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamist, täites lahtri 58b, st märgistades kastikese „jah“ ja sisestades oma UIC koodi 2184.

8. **Liiduvälist kaupa veetakse Bernist (CH) Rotterdami (NL)**
   Lepinguline vedaja: DB Cargo Schweiz
   Muud vedajad: DB Cargo Nederland, DB Cargo AG
   Ettevõtja DB Cargo Schweiz andmed on esitatud lahtris 58a. Muud vedajad on märgitud lahtris 57. Lepinguline vedaja ja muud vedajad vastavad paberipõhise protseduuri nõuetele. Lepinguline vedaja ja protseduuri pidaja on aga erinevad ning DB Cargo AG on protseduuri pidaja. Kuna DB Cargo Schweiz ei ole protseduuri pidaja, võib ta DB Cargo AG nõusolekul taotleda DB Cargo AG nimel paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamist, täites lahtri 58b, st märgistades kastikese „jah“ ja sisestades oma UIC koodi 2180.

9. **Liiduvälist kaupa veetakse Belgradist (XS (CS)) Rotterdami (NL)**
   Lepinguline vedaja: Srbija Kargo AD
   Muud vedajad: Rail Cargo Hungaria, Rail Cargo Austria, DB Cargo AG, DB Cargo Nederland NV
   Srbija Kargo AD võib taotleda Rail Cargo Hungaria nimel paberipõhise protseduuri kasutamist, märgistades kastikese „jah“ lahtris 58b. Lahtris 58a on esitatud Srbija Kargo AD andmed, aga lahtrisse 58b tuleks sisestada Rail Cargo Hungaria UIC kood 2155. Kui rong siseneb ELi, algab paberipõhine transiidiprotseduur ja Rail Cargo Hungaria tegutseb protseduuri pidajana, nagu sätestatud ÜDA artikli 33 lõikes 5 ja konventsiooni I liite artiklis 102.

VI.3.5.3.7.2 Lepinguliste vedajate konkreetsed olukorrad

Tingimus, et erinevad volitatud raudteeveo-ettevõtjad võtavad üksteise järel kauba üle ja veavad seda, ei ole enam täidetud, kui mitme riigi raudteeveo-ettevõtjad ühinevad üheks ettevõtjaks. Asjaolu, et eri raudteeveo-ettevõtjad kuuluvad samasse finantsvaldusettevõtjasse, ei tohiks aga põhimõtteliselt selle tingimuse täitmist kahtluse alla seada, eeldusel et eri veoteenuseid osutatakse endiselt eraldi.

Nimetatud tingimus ei ole täidetud ka siis, kui ainult üks

raudteeveo-ettevõtja sooritab liberaliseeritud raamistikus rahvusvahelisi vedusid, nt ainsa vedajana lähteriigist sihtriiki.

Lisaks võib rahvusvaheliste raudtee-kaubaveo eeskirjade kohaselt lepingulisel vedajal olla eriomaseid tunnuseid. Neid eriomaseid tunnuseid tuleb raudteed pidi veetava kauba paberipõhise transiidiprotseduuri kasutamise üle otsustades arvesse võtta. Mõnda nendest võimalikest eriomastest tunnustest käsitletakse järgmistes alapunktides.

- Lepinguline vedaja on kauba edasitoimetamise või transiidiga tegelev raudteeveo-ettevõtja või sihtriigi raudteeveo-ettevõtja.
  Sel juhul võib lepinguline vedaja tegutseda paberipõhise protseduuri pidajana, kui kõnealune protseduur vastab paberipõhise protseduuri tingimustele.

- Lepinguline vedaja ei osale füüsiliselt kaubaveos.
  Sel juhul võib lepinguline vedaja tegutseda paberipõhise protseduuri pidajana ja teda võib esindada lähtetolliasutuses ahela esimene vedaja ELi territooriumil või ühistransiidiprotseduuri riigis.

- Lepinguline vedaja vastab paberipõhise protseduuri nõuetele, aga ei esita tagatist.
  Sel juhul ei või lepinguline vedaja tegutseda protseduuri pidajana. Muu volitatud raudteeveo-ettevõtja võib taotleda paberipõhise protseduuri kasutamist lepingulise vedaja esindajana.

- Lepinguline vedaja ei ole raudteeveo-ettevõtja.
  Sel juhul ei või lepinguline vedaja tegutseda paberipõhise protseduuri pidajana, sest ÜDA artikli 25 lõike 1 ja konventsiooni I liite artikli 93 kohaselt peab protseduuri pidaja olema raudteeveo-ettevõtja.

- Lepinguline vedaja ei vasta paberipõhise protseduuri nõuetele.
  Sel juhul ei või lepinguline vedaja tegutseda paberipõhise protseduuri pidajana. Protseduuri pidaja on ainus isik, kellele võidakse anda luba kasutada lihtsustust. Üldreeglina peab protseduuri pidaja vastama lihtsustuse nõuetele. Lepinguline vedaja võib aga taotleda lihtsustatud protseduuri kasutamist sellise muu vedaja esindajana, kes vastab nõuetele ja võib tegutseda protseduuri pidajana.

VI.3.5.4 Raudteed pidi veetava kauba muu paberipõhine transiidiprotseduur (üleminekusäte)

ÜDA art 45

Konventsiooni art 6

Kuni NCTSi ei ole vastavalt liidu tolliseadustiku tööprogrammile ajakohastatud, on liikmesriikidel ja ühistransiidiprotseduuri riikidel õigus jätkata muude paberipõhiste liidu transiidiprotseduuride kohaldamist, eeldusel et järgitakse liidu või ühistransiidiprotseduurile suunatud kauba suhtes kohaldatavaid meetmeid.

Riigi, kahe- või mitmepoolse tasandi kokkulepped paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamiseks peavad olema sõlmitud enne liidu tolliseadustiku jõustumist.

Nii on see näiteks juhul, kui kaupa veetakse raudteed pidi CIM/SMGS- või SMGS-saatelehe alusel ja kaupa tuleb pärast liidu tolliterritooriumile sisenemist vedada konkreetse punktini samas sisenemisriigis.

VI.3.5.5 Protseduur T2-koridor

DA art 119 lg 2 p c

Konventsiooni II liite art 2 p a

Vaatamata sellele, et protseduur T2-koridor ei ole transiidiprotseduur, tasub märkida, et raudteed pidi veetava liidu kauba puhul on selline lihtsustus olemas. Vaatamata sellele, et protseduur T2-koridor ei ole ühistransiidiprotseduur, võib seda pidada riiklikuks transiidilihtsustuseks ühistransiidiprotseduuri riikides. Liidu tolliterritooriumil ja konventsiooni kohaselt kasutatakse siiski tehniliselt mõistet „liidu kauba tollistaatuse eeldus“.

Kasutades protseduuri T2-koridor, võib raudteed pidi veetav liidu kaup liikuda liidu tolliterritooriumil asuva kahe punkti vahel, ilma et kauba suhtes kohaldataks tolliprotseduuri, ning kõnealust kaupa võib vedada läbi ühistransiidiprotseduuri riigi territooriumi, ilma et kauba tollistaatus muutuks. Selleks tuleb täita järgmised tingimused:

1. kauba vedu peab toimuma liikmesriigis välja antud ühtse veodokumendi alusel;

2. ühtsel veodokumendil peab olema järgmine märge: „T2-koridor“ ja Šveitsis raudteeveo-ettevõtja loa number;

3. transiiti läbi ühistransiidiprotseduuri riigi tuleb jälgida kõnealuse

ühistransiidiprotseduuri riigi elektroonilise süsteemi abil, ning

4. asjaomane raudteeveo-ettevõtja peab olema saanud ühistransiidiprotseduuri riigilt, mille territooriumi läbitakse, loa kasutada protseduuri T2-koridor.

Ühistransiidiprotseduuri riik peab andma ühiskomiteele või selle komitee loodud asjaomasele töörühmale teavet elektroonilise seiresüsteemi üksikasjade ning raudteeveo-ettevõtjate kohta, kellel on luba protseduuri T2-koridor kasutada.

Praegu on selline süsteem kasutusel üksnes Šveitsis. Protseduuril T2-koridor on Šveitsis riikliku transiidiprotseduuri staatus. Loetelu raudteeveo-ettevõtjatest, kellel on luba kasutada protseduuri T2-koridor, ja teave järgitava menetluse kohta on esitatud aadressil http://www.ezv.admin.ch/zollanmeldung/05042/05049/index.html?lang=en.

VI.3.6 Õhuteed pidi veetav kaup – paberil manifestide kasutamine, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis VI.3.6.1);
- õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine (jaotis VI.3.6.2);
- konkreetsed juhtumid (jaotis VI.3.6.4).

VI.3.6.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 108–111b

LTS art 233 lg 4 p e ja art 233 lg 4 p e

ÜDA art 46–48

Õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamiseks peab protseduuri pidaja esitama tagatise.

Seda lihtsustust võib kasutada üksnes NCTSi ajakohastamise kuupäevani. Pärast seda kuupäeva peavad ettevõtjad kasutama NCTSi ja saavad selle lihtsustuse asendada

– kas transiidi tavaprotseduuriga (IV osa) või

– vähendatud andmenõuetega tollideklaratsiooni kasutamisega, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile.

Õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu

transiidiprotseduuri võivad kasutada lennuettevõtjad, kes vastavad jaotises VI.2.1 esitatud tingimustele.

Õhuteed pidi veetava kauba transiidiprotseduuri korraldav lennuettevõtja on protseduuri pidaja ja võib transiidiformaalsuste täitmisel kasutada transiidideklaratsioonina kaubamanifesti.

Loas määratakse kindlaks liidu ja/või ühistransiidiprotseduuri riikide lennujaamad.

Transiidideklaratsioonina kasutatav kaubamanifest erineb põhimõtteliselt kaubanduslikust või liitsaadetise manifestist.

Tuleb märkida, et õhutransiidil võib alati kasutada transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni NCTSis.

Pealelaadimise lennujaam on lähtelennujaam; mahalaadimise lennujaam on sihtlennujaam.

VI.3.6.2 Paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul

Konventsiooni I liite art 108–110

Lennuettevõtja võib transiidideklaratsioonina kasutada paberil kaubamanifesti.

ÜDA art 47–48

Kasutatav kaubamanifest peab põhiomadustelt vastama Chicagos 7. detsembril 1944 sõlmitud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 9. lisa 3. liites esitatud näidisele.

Selle protseduuri eelduseks on, et eri transiidiprotseduuridele suunatud kaup peab olema märgitud eraldi manifestidesse, mida igas vastavas protseduuris kasutatakse transiidideklaratsioonina. Seega on võimalik, et lend toimub kolme manifestiga:

1) tavapärane kaubanduslik kaubamanifest (mis hõlmab kõiki lennuki pardal olevaid kaupu);

2) transiidideklaratsioonina kasutatav kaubamanifest, kuhu on märgitud transiidiprotseduurile T1 suunatud kaup;

3) transiidideklaratsioonina kasutatav kaubamanifest, kuhu on märgitud transiidiprotseduurile T2 või T2F suunatud kaup.

VI.3.6.2.1 Luba kasutada õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhist ühis- / liidu transiidiprotseduuri

Konventsiooni I liite art 108

LTS art 22 lg 1

ÜDA art 26

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2.

Taotlus tuleb esitada selle koha pädevale tolliasutusele, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus toimub vähemalt osa loaga hõlmatud tegevustest.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.3.

Kui lennuettevõtja soovib üht või mitut lennujaama muuta, peab ta esitama taotluse olemasoleva loa muutmiseks.

ETTEVÕTJA

Lennuettevõtja esitab taotluses järgmise teabe:

1) manifesti vorm;
2) protseduuriga hõlmatud lähtelennujaamade nimed;
3) protseduuriga hõlmatud sihtlennujaamade nimed.

TOLL

Luba sisaldab järgmist:

- manifesti vorm;
- protseduuriga hõlmatud lähte- ja sihtlennujaamade nimed;
- protseduuri kasutamise tingimused, kaasa arvatud nõue, et protseduuride T1, T2 ja T2F puhul tuleb kasutada eraldi kaubamanifeste.

ETTEVÕTJA

Lennuettevõtja peab iga loas nimetatud lennujaama tolliasutusele saatma loa kinnitatud koopia.

Luba tuleb esitada alati, kui lähtetolliasutus seda nõuab.

VI.3.6.2.2 Paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul

Konventsiooni I liite art 109

ÜDA art 47

Kaubamanifest peab sisaldama järgmist teavet:

- kauba tollistaatus (vastavalt T1, T2 või T2F);
- kaupa vedava lennuettevõtja nimi;
- lennu number;

- lennu kuupäev;
- lähtelennujaama (pealelaadimiskoha) ja sihtlennujaama (mahalaadimiskoha) nimi;
- väljastamise kuupäev ja allkiri.

Iga manifesti märgitud kaubasaadetise kohta tuleb lisada järgmine teave.

1. Lennuveokirja number.
2. Pakkeüksuste arv.
3. Kauba tavapärane kaubanduslik kirjeldus koos kõikide selle identifitseerimiseks vajalike andmetega või vajaduse korral märge „Koondsaadetis“ (sama mis liitsaadetis). Sel juhul peab manifesti märgitud kaubasaadetiste lennuveokirjadel olema kauba kaubanduslik kirjeldus koos kõikide selle identifitseerimiseks vajalike andmetega. Kõnealused lennuveokirjad tuleb lisada manifestile.
4. Brutomass.

Kui lennuettevõtja ei ole volitatud kaubasaatja, peab ta lähtelennujaama tollile kinnitamiseks esitama manifesti(de)st vähemalt kaks eksemplari.

Lähtelennujaama TOLL Kinnitab manifesti(d) tolliasutuse nime ja templiga, dateerib ning tolliametnik allkirjastab selle (need). Säilitab igast manifestist ühe eksemplari.

Lennuettevõtja, kellel ei ole volitatud kaubasaatja staatust, esitab kauba ja transiidideklaratsiooni(de)na kasutatava(te) manifesti(de) eksemplari sihtlennujaama tolliasutusele.

Kontrolliks võib sihttolliasutus nõuda kõikide mahalaaditud kaupade manifestide (või lennuveokirjade) esitamist.

Euroopa Liiduga seotud märkus: liidu kaubal, mille suhtes ei rakendata liidu sisetransiidiprotseduuri (T2, T2F), on õigus vabalt oma liidus asuvasse sihtkohta edasi liikuda, kui kauba staatuse suhtes ei ole sihtlennujaama saabumisel põhjendatavat kahtlust.

Sihtlennujaama TOLL Säilitab igast esitatud manifestist ühe eksemplari.

Konventsiooni I liite art 110

Sihtlennujaama toll ei pea manifestide eksemplare lähtelennujaama tollile tagastama. Transiitvedu lõpetatakse iga kuu lõpus lennuettevõtja koostatud loendi alusel.

ÜDA art 48

ETTEVÕTJA

Lennuettevõtja või tema esindaja sihtlennujaamas peab koostama iga kuu alguses eelmise kuu jooksul sihtlennujaama tollile esitatud manifestide loendi. Loend peab sisaldama järgmist teavet:

- iga manifesti viitenumber;
- asjakohane tähis T1, T2 või T2F;
- kaupa vedanud lennuettevõtja nimi (võib lühendada);
- lennu number;
- lennu kuupäev.

Märkus: iga lähtelennujaama kohta tuleb koostada eraldi loend.

TOLL

Sihttolliasutus kinnitab lennuettevõtja koostatud manifestiloendi koopia. Seejärel saadab tolliasutus selle loendi lähtetolliasutusele.

Kokkuleppel sihttolliasutusega võib lennuettevõtja saata igakuise manifestiloendi lähtetolliasutusele.

Lähtetolliasutus peab kinnitama, et ta on loendid kätte saanud.

Eeskirjade eiramise korral, mis avastatakse seoses kõnealuses loendis nimetatud manifestidele märgitud teabega, peab sihttolliasutus teatama sellest lähtetolliasutusele ja loa andnud asutusele, viidates eelkõige kõnealust kaupa hõlmavatele lennuveokirjadele.

VI.3.6.2.3 Paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul

Transiidiprotseduuri (liidu transiidi / ühistransiidi dokumendi, ATA-märkmiku, NATO vormi 302 jms) alusel juba liikuva kauba lennuveokirjad lisatakse kaubanduslikele kaubamanifestidele, kuid transiidideklaratsioonina kasutatav manifest ei tohi seda kaupa

hõlmata. Lennuveokirjas peab olema viide kasutatavale transiidiprotseduurile (dokumendi number, kuupäev ja lähtetolliasutus).

Allolev skeem kujutab paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamist õhuteed pidi veetava kauba puhul.

Õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine

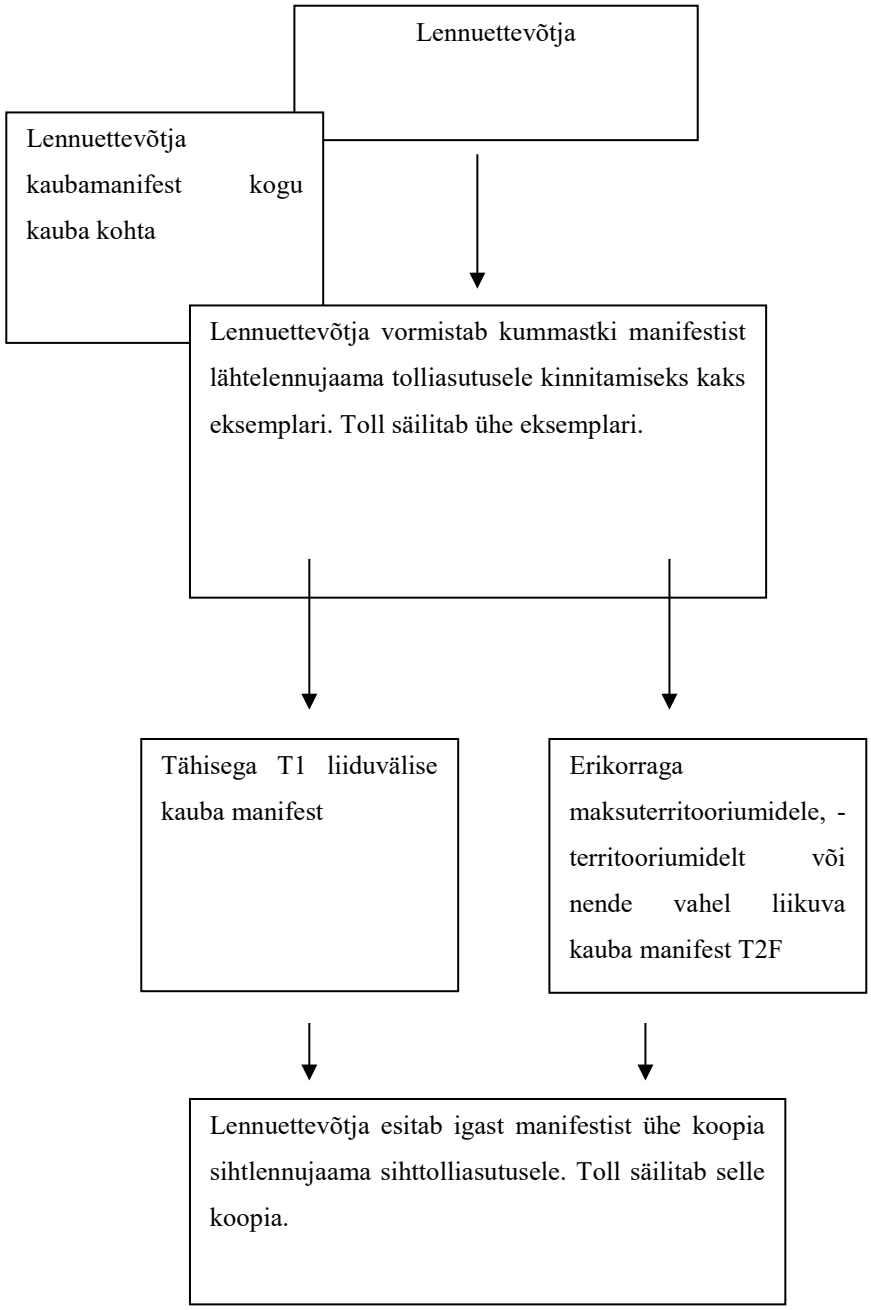

VI.3.6.3 Elektroonilisel manifestil põhineva ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine õhuteed pidi veetava kauba puhul

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

VI.3.6.4 Konkreetsed juhtumid (õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine)

Liitsaadetised („koondsaadetised“)

Õhuveo liitsaadetisi on kaht liiki:

1) liitsaadetised, mille komplekteerib lennuettevõtja: sel juhul märgib lennuettevõtja kauba staatuse ise manifesti igale reale;

2) liitsaadetised, mille komplekteerimine toimub kaubasaatja ja komplekteerija vahelise lepingu alusel: seda lepingut nimetatakse alamlennuveokirjaks (HAWB).

Koondsaadetise õhuvedu toimub terves ulatuses komplekteerija ja lennuettevõtja vahelise lepingu alusel. Seda lepingut nimetatakse koondlennuveokirjaks. Koondsaadetise kohta tuleb samuti koostada koondsaadetise manifest, mis on analüütiline kokkuvõte kõikidest koondsaadetises sisalduvatest pakkeüksustest koos viidetega iga kaubasaadetise alamlennuveokirjale. Seepärast on vaja eristada koondsaadetise manifesti lennuettevõtja kaubamanifestist, mida kasutatakse transiidideklaratsioonina.

Võib juhtuda, et lennuettevõtja veab õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri alusel koondlennuveokirjaga kaetud koondsaadetist. Kui see juhtub, siis eeldatakse, et lennuettevõtja ei tea koondsaadetise komplekteerija koostatud alamlennuveokirjade sisu. Sel juhul võib lennuettevõtja koondsaadetisi mõlemat liiki transiidiprotseduuri alusel vastu võtta tingimusel, et:

- komplekteerija kohustub üksikute kaubasaadetiste staatust hoidma alamlennuveokirjal märgitud tasandil;
- koondsaadetise manifestid sisaldavad rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 9. lisa 3. liites täpsustatud teavet;
- lähte- ja sihttolliasutuses on alamlennuveokirjad tollikontrolliks kättesaadavad;
- koondsaadetiste manifestid on tähistatud kooskõlas asjakohase

staatusega (vt allpool);

- lennuettevõtjale teatatakse koondsaadetise manifesti märgitud kõrgeim staatus (staatuste järjekord on T1, T2, T2F, TD, C, X).

Koode T1, T2, T2F TD, C ja X kasutatakse koondsaadetise manifesti märgitud asjaomaste kaubaartiklite puhul vastavalt järgmisele tabelile.

Kood	Ühistransiit	Liidu transiit
T1	Välistransiidiprotseduurile T1 suunatud kaup	Välistransiidiprotseduurile T1 suunatud kaup
T2	Sisetransiidiprotseduurile T2 suunatud kaup	Sisetransiidiprotseduurile T2 suunatud kaup
T2F	Sisetransiidiprotseduurile T2 suunatud kaup	Liidu sisetransiidiprotseduurile suunatud kaup, mis viiakse erikorraga maksuterritooriumilt sellisesse liidu tolliterritooriumi ossa, mis ei ole erikorraga maksuterritoorium, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 1. Seda koodi võib kasutada erikorraga maksuterritooriumi ja liidu tolliterritooriumi muu osa vahel liikuva liidu kauba puhul, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 2.
TD	Juba transiidiprotseduurile suunatud kaup*	Kaup, mida juba veetakse liidu transiidiprotseduuri alusel või seestöötlemise, tolliladustamise või ajutise impordi protseduuri alusel. Sel juhul peab lennuettevõtja märkima vastavale veokirjale või muule asjakohasele äridokumendile koodi TD.

Kood	Ühistransiit	Liidu transiit
		Samuti peab lennuettevõtja märkima kasutatud protseduuri viite, transiidideklaratsiooni või ümberlaadimisdokumendi numbri ja kuupäeva või väljastava asutuse nime*.
C (sama mis T2L)	Liidu kaup, mida ei ole transiidiprotseduurile suunatud	Liidu kaup, mida ei ole transiidiprotseduurile suunatud ja mille staatust saab tõendada
X	Liidu kaup, mille ekspordiprotseduur on lõppenud ja väljaviimine kinnitatud ning mida ei suunata transiidiprotseduurile	Liidu kaup, mille ekspordiprotseduur on lõppenud ja väljaviimine kinnitatud ning mida ei suunata transiidiprotseduurile

* Kui koondsaadetis sisaldab kaupa, mis on juba suunatud transiidiprotseduurile (nt liidu transiidiprotseduur, TIR- või ATA-märkmik, NATO vorm 302 vms), tuleb see märgistada koodiga TD; peale selle tuleb kood TD märkida ka alamlennuveokirjale, mis peab lisaks sisaldama tegelikult rakendatava protseduuri viidet ning transiidideklaratsiooni viitenumbrit, kuupäeva ja lähtetolliasutuse nime.

Kui lennuettevõtja kasutab õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhist ühis- / liidu transiidiprotseduuri, peab ta tegema koondsaadetise kohta märke „Koondsaadetis“ (või selle aktsepteeritud lühendi) manifesti, mis vastab koondsaadetise manifesti märgitud kõrgeimale staatusele (staatuste järjekord on T1, T2, T2F).

Näide

Kui koondsaadetise manifest hõlmab kaupa koodidega T1, T2 ja T2F, tuleb see manifest lisada lennumanifesti koodiga T1.

Allpool on näited liitsaadetistest õhuteed pidi veetava kauba mõlemat liiki transiidiprotseduuri puhul.

Õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamine

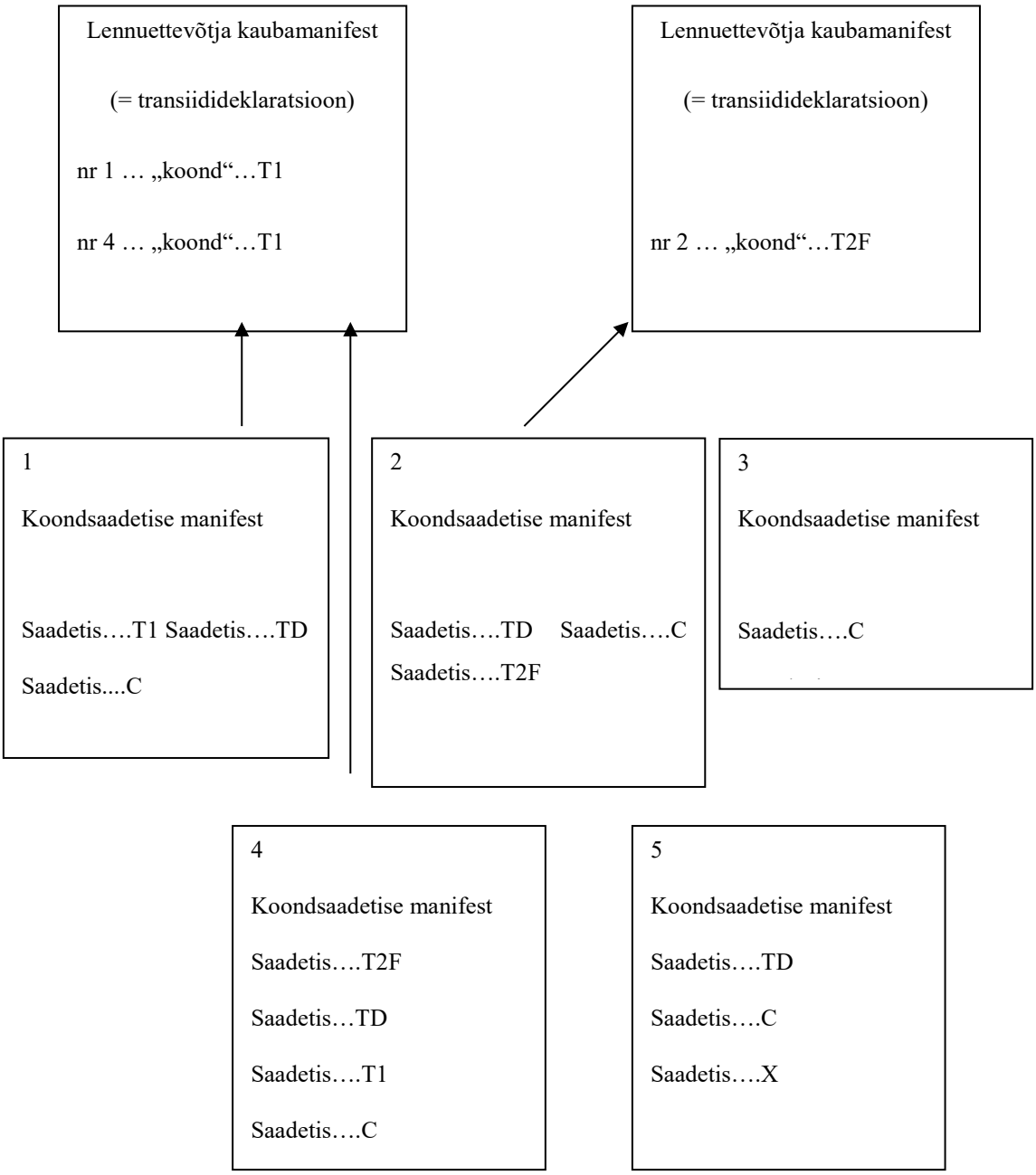

Märkus: manifest nr 3 ei ole seotud transiidiprotseduuriga nr 3 ja manifest nr 5 ei ole seotud transiidiprotseduuriga nr 5, milles protseduuri pidaja on deklarant.

Kõik koondsaadetiste manifestid, alamlennuveokirjad ja lennumanifestid tuleb nõudmise korral teha kättesaadavaks lähtelennujaama pädevatele asutustele.

Kõik koondsaadetiste manifestid, alamlennuveokirjad ja lennumanifestid tuleb nõudmise korral toimetada sihtlennujaama pädevate asutuste kätte. Need pädevad asutused kontrollivad kaupa koondsaadetise manifestis sisalduva teabe põhjal.

Transiidiprotseduurile suunatud kaubaga seotud protseduuri pidajana tegutseb lennuettevõtja, kes seega vastutab täielikult kauba liikumise eest eeskirjade eiramise korral, välja arvatud juhul, kui kasutatakse koode TD ja X. Lennuettevõtja ja komplekteerija on omavahel eraõiguslikus ärialases lepingusuhtes.

Lisas VI.8.5 on esitatud liitsaadetiste õhuveo vooskeem.

VI.3.6.4.1 Kullerfirmade kaubaveod

Kui kullerfirma on ise ka lennuettevõtja, võib ta taotleda jaotises VI.3.6.2 kirjeldatud luba kasutada õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhist ühis- / liidu transiidiprotseduuri.

Kui kullerfirma veab ainult liidu kaupa, ei ole ta kohustatud koostama tolli jaoks kaubamanifesti ega tegema kindlaks kauba tollistaatust.

Kui aga kullerfirma veab kaupa, mille suhtes rakendatakse transiidiprotseduuri, kehtivad tema suhtes lennuettevõtjate seda liiki transiidiprotseduurid.

Kui kullerfirma on ka lennuettevõtja ja tal on luba kasutada õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhist ühis- / liidu transiidiprotseduuri, peab ta koostama kauba kohta vajaduse korral vastavalt selle tollistaatustele eraldi manifestid.

Kui kaks või enam lennukullerit/kullerfirmat osaprahivad õhusõiduki, võib igaüks neist olla lennuettevõtja.

Kui kullerfirma ei ole lennuettevõtja ning usaldab veo lepingu alusel teisele lennuettevõtjale, on kaks võimalikku stsenaariumi:

– kui lennusaateleht hõlmab ainult üht kaubasaadetist, peab kullerfirma märkima saadetise tollistaatuse lennusaatelehele;

– kui lennusaateleht hõlmab mitut kaubasaadetist, kohaldatakse

õhuveo liitsaadetiste eeskirju, mida on kirjeldatud jaotises VI.3.6.4.

Kui kullersaadetisi veab õhusõiduki pardal viibiv lennukuller, kehtivad järgmised eeskirjad:

a) kuller peab reisima tavalise reisijana;

b) kullerpakid peavad olema loetletud lennukulleri/kullerfirma manifestis;

c) lennuettevõtja peab vedama neid pakke ülepagasina harilikult õhusõiduki lastiruumis;

d) ülepagas ei tohi olla märgitud lennumanifesti, ja

e) need saadetised jäävad rakendusmääruse artikli 210 kohaldamisalast välja.

VI.3.7 Meritsi veetav kaup

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis VI.3.7.1);
- meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine (jaotis VI.3.7.2);
- konkreetsed juhtumid (jaotis VI.3.7.4).

VI.3.7.1 Sissejuhatus

ÜDA art 24 lg 2

Meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamiseks peab protseduuri pidaja esitama tagatise.

Seda lihtsustust võib kasutada üksnes NCTSi ajakohastamise kuupäevani. Pärast seda kuupäeva peavad ettevõtjad kasutama NCTSi ja saavad selle lihtsustuse asendada

– transiidi tavaprotseduuriga (IV osa) või

– vähendatud andmenõuetega tollideklaratsiooni kasutamisega, et suunata kaup liidu transiidiprotseduurile.

Liidu transiidiprotseduur on vajaduse korral kohustuslik meritsi regulaarlaevaliinil veetava liiduvälise kauba puhul (üksikasjalikum teave regulaarlaevaliini kohta on esitatud II osas).

Seda protseduuri võivad kasutada laevandusettevõtjad, kellel on regulaarlaevaliini luba ja kes (lisaks jaotises VI.2.1 esitatud üldtingimustele) täidavad jaotises VI.3.7.2 sätestatud tingimusi. Protseduuri puhul kasutatakse iga kaubakategooria jaoks transiidideklaratsioonina eraldi kaubamanifesti.

Transiidideklaratsioonina kasutatav kaubamanifest erineb põhimõtteliselt kaubanduslikust või liitsaadetise manifestist.

Laevandusettevõtja i) peab asjaomaste vedude puhul olema protseduuri pidaja; ii) on kohustatud täitma transiidieeskirju, ja iii) peab kasutama kaubamanifesti transiididokumendina.

Lähtesadam on lastimissadam ja sihtsadam lossimissadam.

VI.3.7.2 Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul

Meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamisel võib laevandusettevõtja kasutada kaubamanifesti transiideklaratsioonina.

Seda protseduuri iseloomustab asjaolu, et kui veetakse nii liidu välistransiidiprotseduurile (T1) kui ka liidu sisetransiidiprotseduurile (T2F) suunatud kaupa, tuleb iga kaubakategooria puhul kasutada eraldi manifesti.

Peale selle peab olemas olema kaubanduslik manifest kõikide laeva pardal olevate kaupade kohta.

VI.3.7.2.1 Luba kasutada meritsi veetava kauba puhul paberipõhist liidu transiidiprotseduuri

LTS art 22 lg 1

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2.

ÜDA art 25

Laevandusettevõtja, kes soovib meritsi veetava kauba puhul kasutada paberipõhist liidu transiidiprotseduuri, peab esitama taotluse selle koha pädevale tolliasutusele, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus toimub vähemalt osa loaga hõlmatud tegevustest.

Toll peab väljastama loa, mis vastab lisas VI.8.8 esitatud näidisele.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt

jaotis VI.2.3.

Kui laevandusettevõtja soovib üht või mitut sadamat muuta, peab ta esitama taotluse olemasoleva loa muutmiseks.

ETTEVÕTJA

Laevandusettevõtja peab esitama taotluses järgmise teabe:

1) manifesti vorm;
2) protseduuriga hõlmatud lähtesadamate nimed;
3) protseduuriga hõlmatud sihtsadamate nimed.

TOLL

Loa sisu (vastavalt lisale VI.8.6):

– manifesti vorm;

– protseduuriga hõlmatud lähte- ja sihtsadamate nimed;

– protseduuri kasutamise tingimused, kaasa arvatud nõue kasutada protseduuride T1 ja T2F puhul eraldi manifeste.

ETTEVÕTJA

Laevandusettevõtja peab loa kinnitatud koopia saatma igale loas nimetatud sadama tolliasutusele.

Luba kasutada meritsi veetava kauba puhul paberipõhist liidu transiidiprotseduuri tuleb esitada lähtetolliasutusele alati, kui viimane seda nõuab.

VI.3.7.2.2 Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul

ÜDA art 50

Kaubamanifest peab sisaldama järgmist teavet:

- kauba tollistaatus (vastavalt kas T1 või T2F);
- laevandusettevõtja volitatud esindaja allkiri ja kuupäev;
- laevandusettevõtja nimi ja täielik aadress;
- kaupa vedava laeva andmed;
- lähtesadam (lastimissadam);
- sihtsadam (lossimissadam),

ja iga kaubasaadetise kohta:

- viide veokirjale;
- pakkeüksuste arv, liik, markeering ja identifitseerimisnumbrid;
- kauba tavapärane kaubanduslik kirjeldus koos identifitseerimiseks vajalike andmetega;
- brutomass kilogrammides;
- vajaduse korral konteinerite identifitseerimisnumbrid.

Kui laevandusettevõtja ei ole volitatud kaubasaatja, peab ta esitama transiidideklaratsioonina kasutatava manifesti lähtesadama (lastimissadama) tollile kinnitamiseks vähemalt kahes eksemplaris.

Lähtesadama TOLL Paneb manifestile kinnituseks tolliasutuse nime ja templi ning tolliametnik dateerib ja allkirjastab selle. Säilitab igast esitatud manifestist ühe eksemplari.

Laevandusettevõtja, kellel ei ole volitatud kaubasaaja staatust, esitab kauba ja transiidideklaratsiooni(de)na kasutatava(te) manifesti(de) eksemplari sihtsadama (lossimissadama) tolliasutusele.

Sihttolliasutus võib kontrolliga seoses nõuda kogu lossitava kauba manifesti (või veokirja) esitamist.

Liidu kaubal, mille suhtes ei rakendata liidu sisetransiidiprotseduuri (T2F), on õigus vabalt oma liidus asuvasse sihtkohta edasi liikuda, kui kauba staatuse suhtes ei ole sihtsadamasse saabumisel põhjendatavat kahtlust.

Sihtsadama TOLL Säilitab igast esitatud manifestist ühe eksemplari.

ÜDA art 51

Sihttolliasutus ei pea manifesti eksemplare lähtetolliasutusele tagastama. Transiitvedu lõpetatakse loendi alusel, mille laevandusettevõtja koostab iga kuu.

ETTEVÕTJA

Laevandusettevõtja või tema esindaja sihtsadamas peab koostama iga kuu alguses eelmise kuu jooksul sihttolliasutusele esitatud manifestide loendi. Loend peab sisaldama järgmist teavet:

- iga manifesti viitenumber;
- vastavalt tähis T1 või T2F;
- kaupa vedanud laevalaevandusettevõtja nimi (võib olla lühendatud);
- mereveo kuupäev.

Märkus: iga lähtesadama kohta tuleb koostada eraldi loend.

TOLL

Sihttolliasutus kinnitab seejärel laevandusettevõtja koostatud manifestiloendi koopia ning saadab selle lähtetolliasutusele.

Loas võib samuti ette näha, et laevandusettevõtjad võivad ise loendi lähtetolliasutusele saata.

Lähtetolliasutus peab kinnitama, et ta on loendid kätte saanud.

Eeskirjade eiramise korral, mis avastatakse seoses kõnealuses loendis nimetatud manifestidele märgitud teabega, peab sihttolliasutus teatama sellest lähtetolliasutusele ja loa andnud asutusele, viidates eelkõige kõnealust kaupa hõlmavatele veokirjadele.

Allolev skeem kujutab paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamist meritsi veetava kauba puhul.

Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul

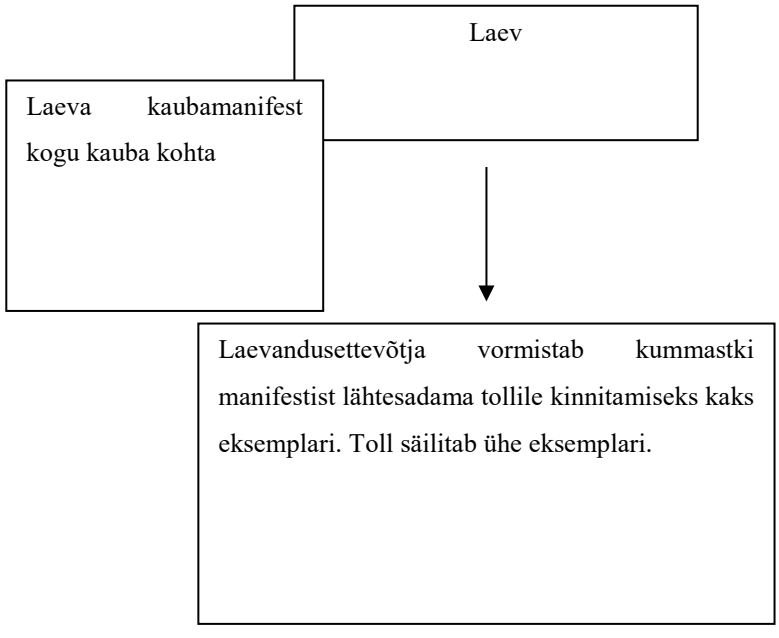

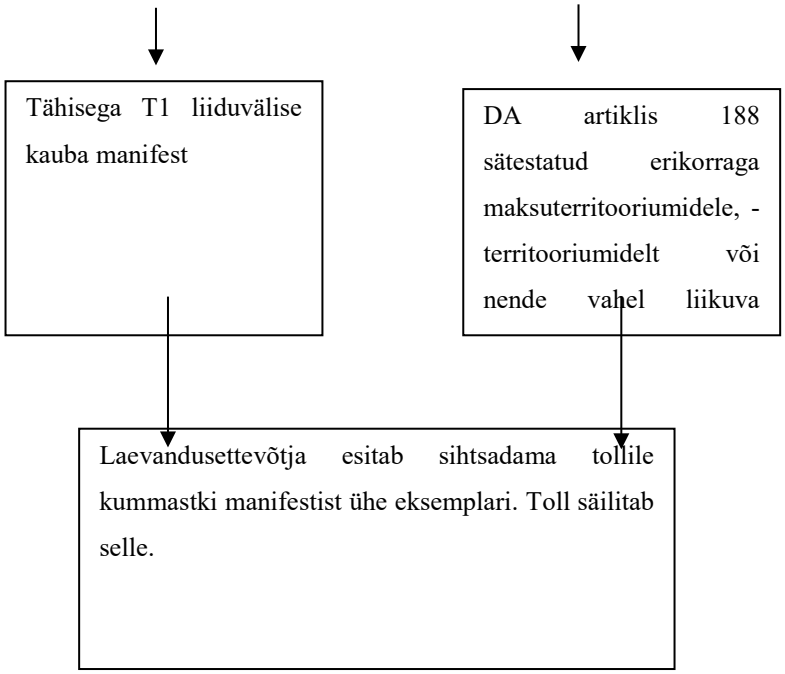
Tähisega T1 liiduvälise kauba manifest
DA artiklis 188 sätestatud erikorraga maksuterritooriumidele, -territooriumidelt või nende vahel liikuva
Laevandusettevõtja esitab sihtsadama tollile kummastki manifestist ühe eksemplari. Toll säilitab selle.

VI.3.7.2.3 Näited

Näide 1

Regulaarlaevaliin Dunkerque–Rotterdam

– Transiidi tavaprotseduur (NCTS): tagatis kohustuslik

Liidu transiidiprotseduur on kohustuslik liiduvälise kauba puhul. Esitatakse transiidideklaratsioon T1 ja tagatis.

Aktsiisiga maksustava liidu kauba puhul kasutatakse spetsiaalset saatedokumenti (e-HD).

Märkus: kuna liidu kaup on vabas ringluses, ei ole liidu transiidiprotseduur nõutav. Kaup märgitakse kaubanduslikku kaubamanifesti.

– Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul: tagatis kohustuslik

Liidu transiidiprotseduur on kohustuslik liiduvälise kauba puhul. Transiidideklaratsiooniks vormistatakse (eraldi) manifest koodiga T1.

Aktsiisiga maksustava liidu kauba puhul kasutatakse spetsiaalset saatedokumenti (e-HD).

Märkus: kuna liidu kaup on vabas ringluses, ei ole liidu transiidiprotseduur nõutav. Kaup märgitakse kaubanduslikku kaubamanifesti.

Näide 2

Regulaarlaevaliin Le Havre – Fort de France

– Transiidi tavaprotseduur (NCTS): tagatis kohustuslik

Liidu transiidiprotseduur on kohustuslik järgmise puhul:

- liiduväline kaup: esitatakse transiidideklaratsioon T1 ja tagatis;
- erikorraga maksuterritooriumidele, -territooriumidelt või nende vahel liikuv kaup (sätestatud DA artiklis 188): esitatakse transiidideklaratsioon T2F ja tagatis.

– Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi

veetava kauba puhul: tagatis kohustuslik

Liidu transiidiprotseduur on kohustuslik järgmise puhul:

- liiduväline kaup: liiduvälise kauba transiidideklaratsiooniks vormistatakse (eraldi) manifest koodiga T1;
- teatav liidu (sealhulgas aktsiisiga maksustatav) kaup: liidu kauba transiidideklaratsiooniks vormistatakse (eraldi) manifest koodiga T2F.

VI.3.7.4 Konkreetsed juhtumid (meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine)

VI.3.7.4.1 Liitsaadetis

Kui mitu meritsi veetavat kaubasaadetist ühendatakse liitsaadetiseks, reguleerib iga selle osa kaubasaatja ja komplekteerija vahel sõlmitud leping. Lepingu tõenduseks väljastatakse i) saateleht; ii) ekspediitori veokiri, nagu Rahvusvahelise Ekspediitorite Föderatsiooni (FIATA) poolt heaks kiidetud veokiri, või iii) kaubasaatja ja komplekteerija kokkuleppel muu äridokument.

Liitsaadetise merevedu toimub tervikuna komplekteerija ja laevandusettevõtja vahelise lepingu alusel. Lepingu tõenduseks väljastatakse i) vedaja veokiri, ii) mereveokiri või iii) laevandusettevõtja ja komplekteerija kokkuleppel ja nõusolekul muu äridokument.

Peale selle reguleerib liitsaadetist selle komplekteerija koostatud liitsaadetise manifest, mis on analüütiline kokkuvõte kõigist saadetises sisalduvatest pakkeüksustest koos viidetega igale veokirjale, konossemendile või muule äridokumendile. Seepärast tuleb liitsaadetise manifesti eristada laevamanifestist, mida kasutatakse transiidideklaratsioonina.

Võib juhtuda, et laevandusettevõtja veab liitsaadetist meritsi veetava kauba puhul ükskõik kumba liiki transiidiprotseduuri alusel ning vedaja veokirja, mereveokirja või muu äridokumendi tingimustel. Sel juhul eeldatakse, et laevandusettevõtja ei pruugi liitsaadetise sisu teada, välja arvatud juhul, kui tegemist on ohtliku kaubaga, mis tuleb eraldi deklareerida.

Laevandusettevõtja võib liitsaadetisi meritsi veetava kauba puhul ükskõik kumba liiki transiidiprotseduuri alusel vastu võtta

tingimusel, et:

- komplekteerija fikseerib saadetiste staatuse oma äridokumentatsioonis;
- liitsaadetise manifest sisaldab üleminekuperioodi delegeeritud määruse artiklis 53 täpsustatud teavet;
- veokirjad on lähte- ja sihttolliasutusele kontrollimiseks kättesaadavad;
- liitsaadetise manifestile on märgitud asjakohase staatuse tähis (vt allpool);
- laevandusettevõtjale teatatakse liitsaadetise manifesti märgitud kõrgeim staatus (staatuste järjekord on T1, T2F, TD, C, X).

Koode T1, T2F TD, C ja X kasutatakse liitsaadetise manifesti märgitud asjaomaste kaubaartiklite puhul vastavalt järgmisele tabelile.

Kood	Liidu transiit
T1	Liidu välistransiidiprotseduurile T1 suunatud kaup
T2F ——————— TF	Liidu sisetransiidiprotseduurile suunatud kaup, mis viiakse erikorraga maksuterritooriumilt sellisesse liidu tolliterritooriumi ossa, mis ei ole erikorraga maksuterritoorium, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 1. Seda koodi võib kasutada erikorraga maksuterritooriumi ja liidu tolliterritooriumi muu osa vahel liikuva liidu kauba puhul, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 2.
TD	Kaup, mida juba veetakse liidu transiidiprotseduuri alusel või seestöötlemise, tolliladustamise või ajutise impordi protseduuri alusel. Sel juhul peab laevandusettevõtja märkima vastavasse veokirja koodi TD. Laevandus ettevõtja peab samuti sisestama i) kasutatud protseduuri viite; ii) transiidideklaratsiooni või ümberlaadimisdokumendi numbri ja kuupäeva või ii) väljastava asutuse nime*.
C (sama mis T2L)	Liidu kaup, mida ei ole transiidiprotseduurile suunatud ja mille staatust saab tõendada
X	Liidu kaup, mille ekspordiprotseduur on lõppenud ja väljaviimine kinnitatud ning mida ei suunata transiidiprotseduurile

* Kui liitsaadetis sisaldab kaupa, mis juba on suunatud ametlikule transiidiprotseduurile (nt liidu transiidiprotseduur, TIR-märkmik, ATA-märkmik, NATO vorm 302 vms), tuleb see märgistada koodiga TD. Peale selle tuleb igale saatelehele või muule veolepingut tõendavale äridokumendile märkida kood TD ja tegelikult rakendatava protseduuri viide ning transiididokumendi viitenumber, kuupäev ja lähtetolliasutuse nimi.

Kui laevandusettevõtja kasutab meritsi veetava kauba puhul paberipõhist liidu transiidiprotseduuri, peab ta tegema märke liitsaadetise kohta sõnaga „liitsaadetis“ sellele laevamanifestile, mis hõlmab kõrgeimat liitsaadetise manifestis märgitud staatust (järjekord: T1, T2F). Näiteks kui liitsaadetises on kaupa staatusega T1 ja T2F, tuleb see staatus deklareerida T1 hõlmavas laevamanifestis.

Allpool on esitatud näited liitsaadetistest meritsi veetava kauba puhul mõlemat liiki transiidiprotseduuri alusel.

Meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine

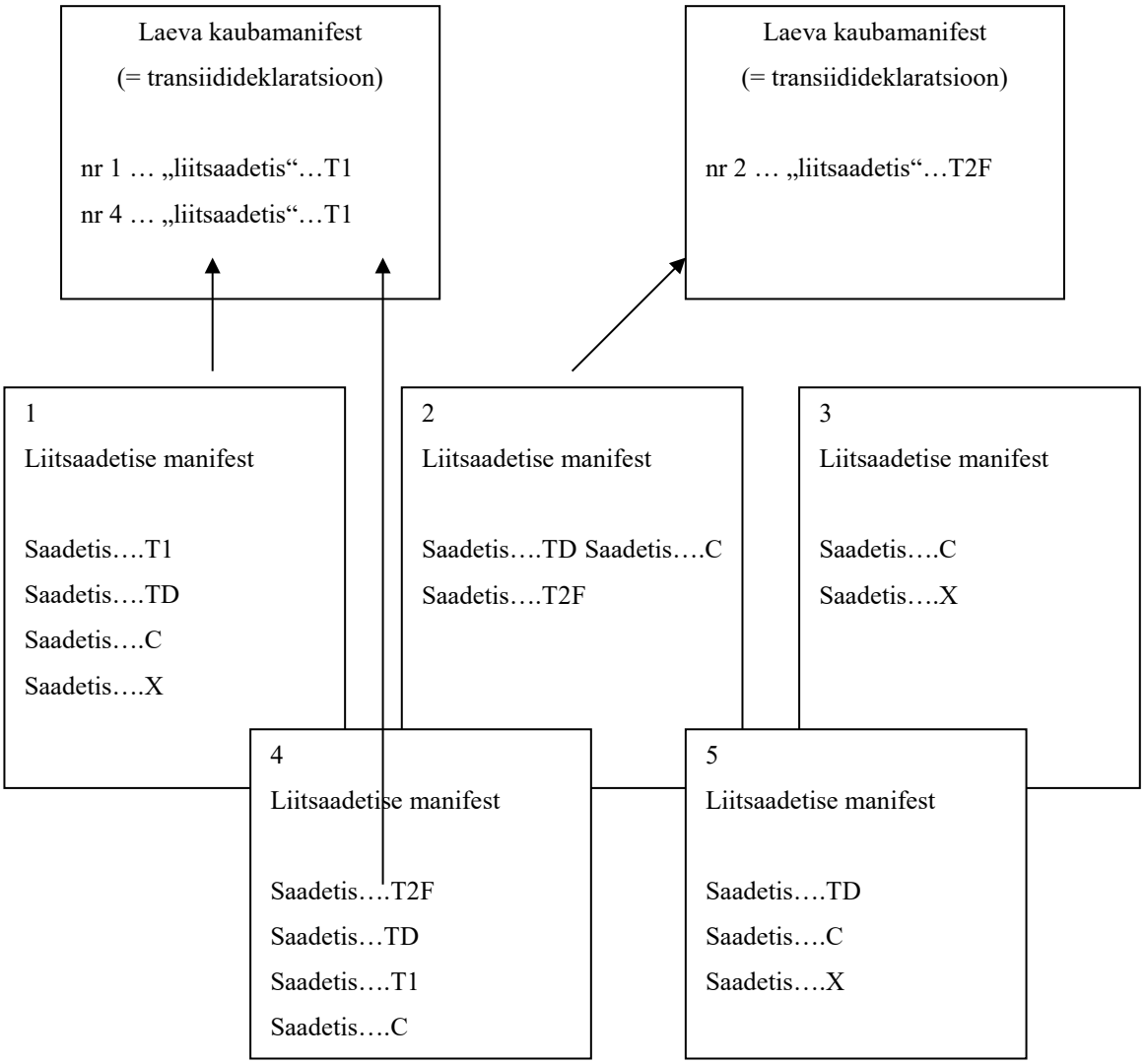

Märkus: manifest nr 3 ei ole seotud transiidiprotseduuriga nr 3 ja manifest nr 5 ei ole seotud transiidiprotseduuriga nr 5, milles protseduuri pidaja on deklarant.

VI.3.7.4.2 Kauba liikumine meritsi laevadel, mis ei teeninda regulaarlaevaliine

Kauba suhtes, mida veetakse laevadega, mis ei teeninda regulaarlaevaliine, ei kohaldata üleminekuperioodi delegeeritud määruse artikleid 49, 50 ja 51, kui vedaja otsustab kasutada liidu transiidiprotseduuri.

Järgmistes mitteammendavates näidetes käsitletakse üksnes kaupa, mida veetakse kas liidu transiidiprotseduuri alusel või muul viisil laevadega, mis ei teeninda regulaarlaevaliine.

- **Liiduväline kaup**

– Kauba liikumine algab enne ELi lastimissadamat ja lõpeb ELi lossimissadamas.

Näide: Brüssel – Le Havre (maanteevedu Brüsselist Antwerpenisse)

Maanteeveol on protseduur T1 kohustuslik, kuid mereveol vabatahtlik.

Soovituslik tava: liidu transiidiprotseduuri tuleks kasutada üksnes maanteeveol.

– Kauba liikumine algab ELi lastimissadamas ja lõpeb pärast ELi lossimissadamat.

Näide: Le Havre – Brüssel (maanteevedu Antwerpenist Brüsselisse)

Maanteeveol on protseduur T1 kohustuslik, kuid mereveol vabatahtlik.

Soovituslik tava: deklaratsioon T1 tuleks koostada kogu teekonna jaoks Le Havre'ist Brüsselini.

– Kauba liikumine algab enne ELi lastimissadamat ja lõpeb pärast ELi lossimissadamat.

Näide: Madrid–Milano (merevedu Barcelonast Genovasse)

Soovituslik tava: transiidideklaratsioon tuleks koostada kogu teekonna jaoks (nii maantee- kui ka merevedu) Madridist Milanoni.

VI.3.8 Konventsiooni artiklil 6 põhinevad lihtsustatud protseduurid

Kui kauba suhtes kohaldatavaid meetmeid rakendatakse, võivad ühistransiidiprotseduuri riigid võtta omavahel kasutusele lihtsustatud protseduurid. Nad võivad seda teha kahe- või mitmepoolsete kokkulepetega, mida tuleb kohaldada teatavat tüüpi kauba veo või konkreetsete ettevõtete suhtes.

Riigid peavad teatama kõnealustest lihtsustatud protseduuridest Euroopa Komisjonile lisas VI.8.10 esitatud vormil.

Loa andmise kord peab olema kooskõlas jaotisega VI.2.2.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.3.

VI.3.9 Õhuteed pidi veetav kaup – elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina, et suunata kaup ühis- / liidu transiidiprotseduurile

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis VI.3.9.1);
- üldine teave (jaotis VI.3.9.2);
- elektroonilise veodokumendi kasutamise luba (jaotis VI.3.9.3);
- elektroonilise veodokumendi kasutamise menetluseeskirjad (jaotis VI.3.9.4).

VI.3.9.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite art 55 lg 1 p h

LTS art 233 lg 4 p e

RA art 319 ja 320

Konventsiooni III liite B6a ja A1a lisa

DA B lisa ja RA B lisa

Lennuettevõtjale võib anda loa kasutada ühis- / liidu transiidiprotseduurile suunatud kauba transiidideklaratsioonina elektroonilist veodokumenti.

Luba kasutada elektroonilist veodokumenti antakse lennuettevõtjatele, kes täidavad selle lihtsustuse kriteeriume. Selle loa andmiseks on kaks olulist kriteeriumi: i) elektrooniline veodokument peab sisaldama transiidideklaratsioonis nõutavaid andmeid ning ii) need andmed tuleb teha kättesaadavaks lähte- ja sihtkoha tolliasutustele kauba tollijärelevalveks ja protseduuri lõpetamiseks. Need andmed on esitatud konventsiooni III liite B6a ja A1a lisas ning delegeeritud määruse B lisas ja rakendusmääruse B lisas.

VI.3.9.2 Üldine teave

LTS art 89 lg 7 p d

Konventsiooni I

Tagatist ei nõuta, kuna eeldatakse, et lennutransport on turvaline ja veotingimused lähtelennujamast sihtlennujaamani täidetud, arvestamata

liite art13 lg 1 p a

õnnetuse võimalust.

Kullerfirmad on kas lennuettevõtjad (kellele kehtivad lennuettevõtjate üldreeglid) või nende ettevõtjate kliendid. Kullerfirmadele ei kehti seoses elektroonilise veodokumendiga erinõudeid.

Protseduuri pidaja on lennuettevõtja.

Loas märgitakse peale- ja mahalaadimise lennujaamade tolliasutused liidu ja/või ühistransiidiprotseduuri riikides, kus luba kehtib.

Pealelaadimise lennujaam on lähtelennujaam ja mahalaadimise lennujaam on sihtlennujaam.

Tuleb märkida, et õhutransiidil võib kasutada ka transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni NCTSis (IV osa[43]).

VI.3.9.3 Luba kasutada elektroonilist veodokumenti

LTS art 5 p 31 ja art 22

Loa andmise korda on kirjeldatud jaotistes VI.2.2–VI.2.5.

RA art 319

DA A lisa

Taotlus tuleb esitada selle koha pädevale tolliasutusele, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus toimub vähemalt osa loaga hõlmatud tegevustest.

Konventsiooni I liite art 59 ja art 111 p a

ETTEVÕTJA

Lennuettevõtja peab esitama taotluses eelkõige järgmise teabe:

1) taotleja nimi või taotleja EORI-number[44];
2) järgmiste nimi ja kontaktandmed: i) tolliküsimuste ja taotluse eest vastutav isik ning ii) isik, kes vastutab taotluse esitanud ettevõtte eest või kontrollib selle juhtimist;
3) koht, kus hoitakse tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav;
4) tollialase keskse raamatupidamise liik;
5) koht, kus dokumentatsiooni säilitatakse;
6) dokumentatsiooni liik;
7) lähte- ja sihttolliasutus(ed);

[43] Vajaduse korral võib liidus kasutada muid kaubaveo viise, mis on kindlaks määratud liidu tolliseadustiku artiklites 226 ja 227.

[44] EORI-number puudutab üksnes ELi.

8) liidu / ühistransiidiprotseduuri riikide lennujaamade vaheliste lendude arv;
9) teave selle kohta, kuidas tehakse andmed lähte- ja sihtsadama tolliasutustele kättesaadavaks (kui need vahendid erinevad olenevalt tolliasutusest või riigist, tuleb kõik vahendid taotluses märkida).

Eespool nimetatud teabe esitamine on kohustuslik liidus (delegeeritud määruse A lisa veerg 9f), aga seda võivad nõuda ka ühistransiidiprotseduuri riigid.

Kriteeriumidele vastavust kontrollivad pädevad tolliasutused (jaotis VI.2.2). Samal ajal konsulteeritakse tolliasutustega, mis on taotluses märgitud lähte- ja sihttolliasutustena. Konsultatsioonimenetlust alustatakse kohe pärast taotluse aktsepteerimist ja see võib kesta kuni 45 päeva.

Konsultatsioonimenetluseks kasutatakse tolliotsuste haldamise süsteemi (CDMS), mida kohaldatakse üksnes liikmesriikides. Kui tolliotsuste haldamise süsteemi ei ole võimalik kasutada või kui tegemist on ühistransiidiprotseduuri riikidega, tuleb saata paberil konsultatsioonikiri koos taotluse koopiaga e-posti teel. Kõigi riikide e-posti aadressid ja konsultatsioonikirja näidis on esitatud vastavalt lisades VI.8.9 ja VI.8.10.

Konsultatsioonimenetluse käigus peaks taotluse saanud asutus kontrollima, i) kas taotleja täidab loa andmise tingimusi ning eelkõige ii) kas ja kuidas on võimalik teha transiidideklaratsioonina kasutatavas elektroonilises veodokumendis nõutavad andmed taotluse saanud tolliasutustele kättesaadavaks.

Konsultatsioonitaotluse kättesaamisel peab taotluse saanud asutus kontrollima eelkõige i) enda andmete põhjal või koostöös teiste asutustega teavet taotluse esitaja kohta; ii) andmevahetussüsteemi; iii) kauba kontrollimise kohta; iv) seda, kuidas lennuettevõtja oma tegevust haldab, ning v) vajaduse korral seda, kes on lennuettevõtja esindaja.

Võimalike vastuväidete korral tuleb taotluse esitanud asutusi 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamist teavitada tolliotsuste haldamise süsteemi kaudu. Kui tolliotsuste haldamise süsteemi ei ole võimalik kasutada või kui tegemist on ühistransiidiprotseduuri riigiga, tuleb taotluse esitanud asutust teavitada e-posti teel sama kirjaga (lisa VI.8.10). Kui taotluse saanud asutus leiab, et taotluse esitaja ei korralda selle riigi lennujaamadesse regulaarselt lende, ei tohi luba selle riigi lennujaamu hõlmata. Kui aga taotlus puudutab rohkem lennujaamu, võib loa anda, jättes välja lennujaamad, mille kohta taotluse saanud asutus on seisukohal,

et tingimusi ei täideta.

Kui taotluse saanud asutus teatab, et ta ei ole taotlusega nõus tingimuste täitmata jätmise tõttu, eelkõige tolli- ja maksalaste õigusaktide raske või korduva rikkumise tõttu, peab ta oma vastust põhjendama ja esitama õigusnormid, millel seisukoht põhineb. Sellisel juhul peavad selle riigi asutused, kus taotlus esitati, loa andmisest keelduma ja esitama lennuettevõtjale loa andmisest keeldumise põhjused.

Kui ettenähtud tähtaja jooksul vastuväiteid ei laeku, võib taotluse esitanud asutus eeldada, et kriteeriumid, mille asjus konsultatsiooni taotleti, on täidetud.

Pärast konsultatsiooni, mille käigus vastuväiteid ei laekunud, peavad pädevad tolliasutused kiitma heaks ja andma loa, mis hõlmab nii väljuvaid kui ka saabuvaid lende.

Luba peab hõlmama üksnes loas märgitud lähte- ja sihttolliasutuste vahelisi transiitvedusid. Luba kehtib üksnes riikides, kus need asutused asuvad.

Viide loale tuleb lisada elektroonilisele veodokumendile iga kord, kui transiitvedu alustatakse. See teave tuleb esitada juhul, kui seda ei saa tuletada muude andmete, näiteks loa omaniku EORI-numbri või tolliotsuste haldamise süsteemi põhjal.

Loa järelevalve kohta vt jaotis VI.2.3.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.4. Kui lennuettevõtja soovib olemasolevale loale lisada või sellest välja jätta ühe või mitu lennujaama, peab ta taotlema loa muutmist.

Loa peatamise kohta vt jaotis VI.2.5.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise, muutmise, peatamise või peatamise lõppemise korral tuleb loas märgitud riikide pädevaid asutusi viivitamata teavitada, kasutades lisas VI.8.9 esitatud asutuste nimekirja.

Kuna luba kasutada elektroonilist veodokumenti transiitideklaratsioonina kehtib enam kui ühes riigis, võib loa järelevalveks või uuesti hindamiseks olla vaja konsulteerida teiste riikide tolliasutustega. Selleks konsultatsiooniks kasutatakse tolliotsuste haldamise süsteemi.

Kui tolliotsuste haldamise süsteemi ei ole võimalik kasutada või kui tegemist on ühistransiidiprotseduuri riikidega, tuleb konsultatsioonitaotlused saata e-postiga lisas VI.8.10 esitatud kirja näidist

kasutades asutustele, kes vastutavad konsultatsioonimenetluse eest ja kes on märgitud lisas VI.8.9.

TOLL

Luba sisaldab eelkõige järgmist teavet:
1) number ja kuupäev;
2) loa omaniku nimi või tema EORI-number;
3) lähte- ja sihttolliasutus(ed);
4) vahendid, mille abil tehakse andmed lähte- ja sihtsadama tollile kättesaadavaks. Kui vahendid erinevad olenevalt tolliasutusest või riigist, tuleb kõik vahendid loas märkida;
5) lennuettevõtja kohustus teavitada lähte- ja sihttolliasutusi kõigist avastatud erinevustest eelkõige seoses i) transiidiprotseduurile suunatud kauba liigi ja kogusega ning ii) muutustega, mis võivad luba mõjutada;
6) ühelt poolt lähte- ja sihttolliasutus(t)e ning teiselt poolt lennuettevõtja vahelise teabevahetuse viis.

Eespool nimetatud teabe esitamine on kohustuslik liidus (delegeeritud määruse A lisa veerg 9f), aga seda võivad nõuda ka ühistransiidiprotseduuri riigid.

Kuigi tähtaeg, mille jooksul elektroonilise veodokumendi andmed tuleb lähtetolliasutusele enne kauba transiidiks vabastamist kättesaadavaks teha, ei ole kohustuslik, on kasulik selle tähtaja kohta käiv teave loale lisada.

Liidus

Rahvusvahelistele lennuettevõtjatele, kes on liidus registreeritud või kelle püsiv tegevuskoht on liidus, võidakse anda luba selle protseduuri kasutamiseks, kui nad täidavad vajalikke tingimusi[45].

VI.3.9.4 Elektroonilise veodokumendi kasutamise menetluseeskirjad

VI.3.9.4.1 Elektroonilises veodokumendis nõutavad andmed

RA art 320

RA B lisa

Elektroonilise veodokumendi koostab lennuettevõtja, kui õhusõiduk välja lendab. See tugineb sellistele veodokumentidele nagu

[45] Liidu tolliseadustiku artikli 5 punktid 31 ja 32.

Konventsiooni I liite art 111 p b

Konventsiooni III liite A1a ja B6a lisa

lennuveokiri, manifest jne ja selles kinnitatakse tegelikult õhusõidukile laaditud kaubad. Transiidil kasutatakse elektroonilist veodokumenti transiidideklaratsioonina, kui see sisaldab andmeid, mis on esitatud konventsiooni IIIa liite B6a ja A1a lisas ning delegeeritud määruse B lisas ja rakendusmääruse B lisas.

Et tolliasutused saaksid määrata kauba staatuse, tuleb elektroonilises veodokumendis kaubanimetuse tasandil märkida üks järgmistest koodidest.

Kood	**Ühistransiit**	**Liidu transiit**
T1	Välistransiidiprotseduurile T1 suunatud kaup	Välistransiidiprotseduurile T1 suunatud kaup
T2	Sisetransiidiprotseduurile T2 suunatud kaup	Sisetransiidiprotseduurile T2 suunatud kaup
T2F	Sisetransiidiprotseduurile T2 suunatud kaup	Liidu sisetransiidiprotseduurile suunatud kaup, mis viiakse erikorraga maksuterritooriumilt sellisesse liidu tolliterritooriumi ossa, mis ei ole erikorraga maksuterritoorium, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 1. Seda koodi võib kasutada erikorraga maksuterritooriumi ja liidu tolliterritooriumi muu osa vahel liikuva liidu kauba puhul, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 2.
C	Liidu kaup, mida ei ole transiidiprotseduurile suunatud (sama mis T2L)	Liidu kaup, mida ei ole transiidiprotseduurile suunatud (sama mis T2L)

TD	Juba transiidiprotseduurile suunatud kaup[46]	Kaup, mida juba veetakse liidu transiidiprotseduuri alusel või seestöötlemise, tolliladustamise või ajutise impordi protseduuri alusel[47].
X	Liidu kaup, mille ekspordiprotseduur on lõppenud ja väljaviimine kinnitatud ning mida ei suunata transiidiprotseduurile	Liidu kaup, mille ekspordiprotseduur on lõppenud ja väljaviimine kinnitatud ning mida ei suunata transiidiprotseduurile

Elektroonilist veodokumenti käsitletakse transiidideklaratsioonina üksnes siis, kui on märgitud vähemalt üks koodidest T1, T2 või T2F. Kui ühtegi neist koodidest ei ole elektroonilises veodokumendis märgitud, võib seda elektroonilist veodokumenti olenemata teistest eespool nimetatud koodidest kasutada transiidideklaratsioonina.

Näited koodide kasutamise kohta

Näide 1
Liidu kaupa veetakse õhuteed pidi Prantsusmaa ja Saksamaa vahel.

Prantsusmaa – Saksamaa → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

Näide 2
Liidu kaup eksporditakse Iirimaalt kolmandasse riiki (Hiinasse). Iirimaal suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Kaup veetakse õhuteed pidi Madalmaadesse, kus see liidust välja viiakse.

Iirimaa – Madalmaad – Hiina → Iirimaa ja Madalmaade vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood X.

[46] Sel juhul peab lennuettevõtja samuti märkima i) vastavale lennuveokirjale või muule asjakohasele äridokumendile koodi TD ja ii) transiidideklaratsiooni viitenumbri.

[47] Sel juhul peab lennuettevõtja samuti märkima i) vastavale lennuveokirjale või muule asjakohasele äridokumendile koodi TD; ii) transiidideklaratsiooni või ümberlaadimisdokumendi viitenumbri ning ii) väljastava asutuse nime.

Näide 3
Liiduväline kaup saabub kolmandast riigist (Kanadast) Tšehhi ja see veetakse õhuteed pidi Kreekasse.

Kanada – Tšehhi – Kreeka → transiidideklaratsioonina kasutatavale Tšehhi ja Kreeka vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T1.

Näide 4
Liidu kaup lähetatakse Hispaaniast õhuteed pidi erikorraga maksuterritooriumile (Kanaari saartele).

Variandid:
1. Hispaania – erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[48].
2. Hispaania – erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

Näide 5
Liidu kaupa veetakse kahe erikorraga maksuterritooriumi vahel samas liikmesriigis (Prantsusmaa: Guadeloupe ja Mayotte).

Variandid:
1. Guadeloupe – Mayotte → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[49].
2. Guadeloupe – Mayotte → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C[50].

Näide 6
Liidu kaup veetakse õhuteed pidi erikorraga maksuterritooriumilt (Kanaari saartelt) Hispaaniasse ja seejärel mööda maanteed Portugali.

Variandid:
1. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania– Portugal → Kanaari saarte erikorraga maksuterritooriumi ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida

[48] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.
[49] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 1.
[50] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

kood C või T2F ning Hispaania ja Portugali vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS)[51].
2. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Portugal → transiidideklaratsioonina kasutatavale Kanaari saarte ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F ning Hispaania ja Portugali vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS, tagatisega)[52].

Näide 7
Liidu kaup veetakse õhuteed pidi erikorraga maksuterritooriumilt (Kanaari saartelt) Hispaaniasse ja seejärel õhuteed pidi Itaaliasse.

Variandid:
1. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Itaalia → Kanaari saarte erikorraga maksuterritooriumi ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C ning transiidideklaratsioonina kasutatavale Hispaania ja Itaalia vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[53].
2. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Itaalia → transiidideklaratsioonina kasutatavale Kanaari saarte ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F ning transiidideklaratsioonina kasutatavale Hispaania ja Itaalia vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[54].

Näide 8
Liidu aktsiisikaup[55] eksporditakse liidust ühistransiidiprotseduuri riiki (Šveitsi). Portugalis suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Kaup suunatakse välistransiidiprotseduurile ja veetakse õhuteed pidi Austriasse, kus alustatakse kauba maanteed mööda vedamist ühistransiidiprotseduuri riiki.

[51] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

[52] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 1.

[53] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

[54] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 1.

[55] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artikli 1 lõike 1 tähenduses (ELT L 9/12, 14.1.2009).

Portugal – Austria – Šveits → transiidideklaratsioonina kasutatavale Portugali ja Austria vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T1. Lisaks alustatakse transiidi tavaprotseduuri (T1 – NCTS, tagatisega) sihtkohaga Šveitsis.

Näide 9

Liidu aktsiisikaup[56] eksporditakse Itaaliast kolmandasse riiki (Indiasse). Roomas (Itaalias) suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Kaup veetakse õhuteed pidi Malpensasse (Itaalias), kus see liidust välja viiakse.

Rooma – Malpensa – India → Rooma ja Malpensa vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood X.

Näide 10

Liidu aktsiisikaup[57] veetakse õhuteed pidi Rumeeniast Belgiasse. Kaubale kohaldatakse aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemis aktsiisi peatamise korda.

Rumeenia – Belgia → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

Näide 11

Liidu kaup eksporditakse kolmandasse riiki (Valgevenesse). Taanis suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, kauba väljaviimist kinnitatakse ning alustatakse TIR-protseduuri. Kaup veetakse õhuteed pidi Poola. Poolast liigub kaup maanteed mööda TIR-protseduuri alusel edasi Valgevenesse.

Taani – Poola – Valgevene → Taani ja Poola vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood TD. Alustatakse TIR-protseduuri sihtkohaga Valgevenes.

Näide 12

Liidu kaup eksporditakse kolmandasse riiki (Venemaa). Hispaanias

[56] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artikli 1 lõike 1 tähenduses (ELT L 9/12, 14.1.2009).

[57] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artikli 1 lõike 1 tähenduses (ELT L 9/12, 14.1.2009).

suunatakse kaup ekspordiprotseduurile ja veetakse õhuteed pidi Soome, kus see maanteed mööda liidust välja viiakse.

Hispaania – Soome – Venemaa → Hispaania ja Soome vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C ning seejärel viiakse kaup ekspordiprotseduuri alusel liidu välispiirile.

Näide 13
Liidu kaup eksporditakse ühistransiidiprotseduuri riiki. Ungaris suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Seejärel veetakse kaup õhuteed pidi Serbiasse.

Variandid:
1. Ungari – Serbia → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood X.
2. Ungari – Serbia → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2.

Näide 14
Liiduvälist kaupa veetakse Rootsi ja ühistransiidiprotseduuri riigi (Norra) vahel.

Rootsi – Norra → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T1.

Näide 15
Liidu kaupa veetakse Itaalia ja Prantsusmaa vahel läbi ühistransiidiprotseduuri riigi (Šveitsi) sama elektroonilise veodokumendi alusel ilma ümberlaadimiseta.

Itaalia – Šveits – Prantsusmaa → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C[58].

Näide 16
Liidu kaupa veetakse Leedu ja Itaalia vahel läbi ühistransiidiprotseduuri riigi (Norra) sama manifesti alusel ning ümberlaadimisega Norras[59].

[58] Delegeeritud määruse artikli 119 lõike 3 punkt b ja konventsiooni artikli 109 lõike 1 punkt b.
[59] Sama lennuveokiri on kaubaga kaasas veo algusest lõppsihtkohta jõudmiseni. Väljastatakse siiski kaks manifesti: esimene lähtelennujaamas ja teine ümberlaadimislennujaamas.

Leedu – Norra – Itaalia → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

Näide 17
Liidu kaupa veetakse õhuteed pidi Sloveenia ja Kreeka vahel läbi ühistransiidiprotseduuri riigi (Põhja-Makedoonia Vabariik), kus see laaditakse lennuettevõtja järelevalve all ümber teisele transpordivahendile (lennukilt veoautole).

Sloveenia (õhuteed pidi) – Põhja-Makedoonia Vabariik (maanteed mööda – lennukilt veoautole) – Kreeka.
Variandid:
1. Sloveenia – Põhja-Makedoonia Vabariik → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C[60] ning Põhja-Makedoonia – Kreeka → transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS, tagatisega).
2. Sloveenia – Põhja-Makedoonia Vabariik → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2 ning Põhja-Makedoonia – Kreeka → transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS, tagatisega).
3. Sloveenia – Põhja-Makedoonia Vabariik → transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS, tagatisega), elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood TD ning Põhja-Makedoonia – Kreeka → transiidi tavaprotseduur jätkub.

Euroopa Liiduga seotud märkus. Selleks et hõlbustada liidu kauba vaba ja takistamatut liikumist, tähendab kood C elektroonilisel veodokumendil, et kaubal on õigus liikuda vabalt edasi liidus asuvasse sihtkohta, kui i) tõend kauba staatuse kohta on olemas ettevõtja äridokumentides lähtelennujaamas ja ii) kauba saabumisel sihtlennujaama ei ole kauba staatuse suhtes põhjendatavat kahtlust. Sihttolliasutusel on sellegipoolest võimalik liidu kauba deklareeritud tollistaatust kontrollida; selleks kontrollib toll kaupa tagantjärele, lähtudes hinnatud riskist ja pöördudes vajaduse korral lähtelennujaama tolli poole.

Lennuettevõtja peab kõikide kaupade staatust tõendavaid dokumente säilitama oma äridokumentatsioonis kolm aastat, millele lisandub jooksva aasta algusest möödunud aeg, välja arvatud juhul, kui siseriiklike eeskirjadega on selleks ette nähtud pikem aeg. Neid andmeid võib säilitada elektrooniliselt.

[60] Konventsiooni I liite artikli 111b kohaselt vastab kood C koodile T2L.

VI.3.9.4.2 Lähtetolliasutuse protseduur

LTS art 6 lg 1, art 46 lg 1 ja art-d 172–174

RA art 302 ja 320

Konventsiooni I liite art 30–32, 39 ja 111b

Liidu tolliseadustiku artikli 6 lõike 1 kohaselt peab kogu teabevahetus (näiteks deklaratsioonid) tolliasutuste vahel ning ettevõtjate ja tolliasutuste vahel toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades. See reegel kehtib ka juhul, kui elektroonilist veodokumenti kasutatakse transiidideklaratsioonina.

Kaup tuleb vabastada transiidiks, kui elektroonilise veodokumendi andmed on tehtud lähtetolliasutusele enne õhusõiduki väljalendu kättesaadavaks. Õigusaktidest tulenevate nõuete kohaselt võib andmed tollile kättesaadavaks teha ainult ühel järgmistest viisidest.

1. Andmed võib saata tolli IT-süsteemi. See on soovitatav viis. Tolli IT-süsteemi olemasolu ei ole kohustuslik, aga kui sellist süsteemi veel olemas ei ole, oleks riikidel kasulik kaaluda sellise süsteemi loomist.
2. Tollil on oma valdustes juurdepääs lennuettevõtja süsteemile.

Ajutise lahendusena võib võimaldada tolliametnikele juurdepääsu andmetele ettevõtja arvutis ettevõtja kontoris. Seda meetodit võib siiski kasutada üksnes seni, kuni ei ole rakendatud üht kahest eelnimetatud variandist. Seda ajutist lahendust kasutades ei pruugi tolliasutustel olla andmetele katkematut ega pidevat juurdepääsu ilma lisakoormuse ja -tööta. See on aga tolliasutuste otsustada, kui kaua sellist ajutist lahendust võib rakendada. Seda otsust tehes peavad nad võtma eelkõige arvesse lennuettevõtjaga tehtavat koostööd, lennujaama suurust ja kaubaveo mahtu.

Andmete kättesaadavaks tegemine e-kirjade teel, millele on lisatud Exceli tabelid või PDF-failid, ei vasta õiguslikele nõuetele.

Elektroonilise veodokumendi lihtsustus sõltub täielikult sellest, kuidas transiidideklaratsioon elektroonilise veodokumendi vormis esitatakse. Muudes aspektides tuleks elektroonilist veodokumenti käsitleda nagu kõiki teisi tollideklaratsioone. Tollideklaratsioone käsitlevat üksikasjalikku õigusraamistikku, mis on sätestatud konventsioonis / liidu tolliseadustikus ja nendega seotud õigusaktides, tuleks järgida, sest õigusaktidega ei ole ette nähtud erieeskirju elektroonilise veodokumendiga seotud lihtsustatud transiidiprotseduuri kohta.

Transiidideklaratsioonina kasutatav elektrooniline veodokument tuleb teha lähtetolliasutusele kättesaadavaks, et võimaldada tollil teha riskihindamist või vajaduse korral kontrollida kaupa enne selle transiidiks vabastamist.

Kõigile transiidideklaratsiooni andmetele tuleks teha elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil riskianalüüs, et i) tuvastada võimalikud riskid ja neid hinnata ning ii) võtta asjakohaseid vastumeetmeid. Seepärast on väga kasulik, kui tolli IT-süsteem võiks i) hõlbustada elektroonilise veodokumendi andmete edastamist ettevõtja süsteemist ja ii) seejärel teha elektroonilise veodokumendi andmetele automaatse riskianalüüsi.

Kuna aga tollisüsteemi kasutuselevõtt ei ole kohustuslik, ei pruugi automatiseeritud riskianalüüs võimalik olla. Seetõttu võivad automatiseerituse puudumist kompenseerida vähemalt i) range eelaudit, ii) loa hoolikas järelevalve ja iii) transiitveo regulaarne järelevalve. Need sammud ei välista kauba manuaalset kontrolli, mida tehakse pisteliselt või vajaduse korral enne kauba vabastamist transiidiks.

Seda liiki kontrolle ei saa asendada (kauba väljumisele järgnevate) tagantjärele kontrollidega, mida võib teha üksnes erijuhtudel või pisteliselt.

Laadimiskoha märkimisel (mittekohustuslikud andmed) võib kasutada riigikoodi, millele järgneb kolmetäheline IATA lennujaamakood.

Kaubasaaja tähendab isikut, kellele kaup on tegelikult saadetud. Elektroonilise veodokumendi kasutamise puhul on see kauba vastuvõtja sihtlennujaamas.

Tolliasutused aktsepteerivad deklaratsiooni, kui on esitatud kaup, millele deklaratsioonis on viidatud. See ei tähenda, et toll peab alati kontrollima, kas kaup on füüsiliselt lennujaamas, aga tollile peab vähemalt olema teada, et kaupa ladustatakse ettevõtjaga kokkulepitud kohas.

Deklarandile tuleb taotluse alusel anda luba üht või mitut andmeelementi deklaratsioonis muuta.

Igal deklaratsioonil peab olema kordumatu number, mille on andnud lennuettevõtja (LRN number[61]). See võib olla lennu number koos kuupäeva ja mis tahes lisanumbritega, mis teevad arvu asjaomasele ettevõtjale kordumatuks.

Õhuteed pidi veetava kauba puhul tollitõkendite paigaldamise kohustust ei ole, kui i) igale saadetisele kinnitatakse sildid asjaomase lennuveokirja numbriga või ii) saadetis kujutab endast veoseüksust,

[61] LRN number elektroonilises veodokumendis ei ole sama mis transiidi tavaprotseduuri deklaratsioonile antud number (NCTSis).

millele on märgitud asjaomase lennuveokirja number.

Elektroonilise veodokumendi puhul ei ole konkreetseid meetmeid, millega kinnitatakse, et tolliasutused on elektroonilise veodokumendi vastu võtnud või et kaup on transiidiks vabastatud. Seega võib õhusõiduki ja kauba väljumise ajaks lugeda i) elektroonilise veodokumendi kui transiidideklaratsiooni aktsepteerimise aega ja ii) kauba transiidiks vabastamise aega. Kui deklaratsioon lükatakse tagasi, peab lähtetolliasutus teatama sellest viivitamata lennuettevõtjale, põhjendades oma otsust (nt ebapiisavad andmed, vead).

Kui liiduvälise kauba vedu alustatakse ilma transiidideklaratsiooni esitamise ja aktsepteerimiseta, tekib kohustuste täitmata jätmise tõttu liidu tolliseadustiku artikli 79 lõike 1 kohaselt tollivõlg[62].

On oluline, et lähtetolliasutuse käsutuses oleksid varasemad andmed (st andmed varem aktsepteeritud või tagasi lükatud deklaratsioonide kohta), et teha tagantjärele kontrolle või selgitada sihttolliasutuse tõstatatud küsimusi.

VI.3.9.4.3 Sihttolliasutuse protseduur

LTS art 6 lg 1 ja art 46 lg 1

DA art 199 p b

RA art 320

Konventsiooni I liite art 111b

Transiidideklaratsioonina kasutatava elektroonilise veodokumendi andmed peavad olema lähte- ja sihttolliasutuses samad. Sihttolliasutus ei kontrolli iga kord andmete ühilduvust. Selle asemel ta eeldab, et andmed on samad, välja arvatud juhul, kui sihttolliasutus saab laevandusettevõtjalt teate erinevuste kohta või tuvastab kontrolli käigus eeskirjade eiramise.

Elektroonilise veodokumendi andmed tuleb teha sihttolliasutusele kättesaadavaks. Õigusaktidest tulenevate nõuete kohaselt võib andmed tollile kättesaadavaks teha ainult ühel järgmistest viisidest.

1. Andmed võib saata tolli IT-süsteemi. See on soovitatav viis. Tolli IT-süsteemi olemasolu ei ole kohustuslik, aga kui sellist süsteemi veel olemas ei ole, oleks riikidel kasulik kaaluda sellise süsteemi loomist.

2. Tollil on oma valdustes juurdepääs lennuettevõtja süsteemile.

Ajutise lahendusena võib võimaldada tolliametnikele juurdepääsu andmetele ettevõtja arvutis ettevõtja kontoris. Seda meetodit võib siiski kasutada üksnes seni, kuni ei ole rakendatud üht kahest

[62] Üksnes liidus.

eelnimetatud variandist. Seda ajutist lahendust kasutades ei pruugi tolliasutustel olla andmetele katkematut ega pidevat juurdepääsu ilma lisakoormuse ja -tööta. See on aga tolliasutuste otsustada, kui kaua sellist ajutist lahendust võib rakendada. Seda otsust tehes peavad nad võtma eelkõige arvesse lennuettevõtjaga tehtavat koostööd, lennujaama suurust ja kaubaveo mahtu.

Andmete kättesaadavaks tegemine e-kirjade teel, millele on lisatud Exceli tabelid või PDF-failid, ei vasta õiguslikele nõuetele.

Transiidideklaratsiooni andmed tuleb esitada sihttolliasutusele hiljemalt kauba saabumisel lennujaama. Sihttolliasutusele tuleks siiski kasuks saada andmed juba siis, kui kaup lähtelennujaamas transiidiks vabastatakse. See võimaldaks sihttolliasutusel riskihindamise varem ära teha.

Transiidideklaratsioonile on märgitud LRN number.

Õigusaktides ei ole sätestatud transiidiprotseduuri lõppemisele ja lõpetamisele tähtaegu. Samuti ei ole õigusaktides täpsustatud, milliseid toiminguid on transiidiprotseduuri lõppemiseks ja lõpetamiseks vaja.

Seega võib eeldada, et transiidiprotseduur lõppeb, kui lennuettevõtja teatab sihttolliasutusele, et kogu kaup, mis on hõlmatud transiidideklaratsioonina kasutatava elektroonilise veodokumendiga, on ladustatud i) ajutise ladustamise kohas või ii) muus kohas, kus kaupa võib tollijärelevalve all ladustada. Transiidideklaratsioonina kasutatava elektroonilise veodokumendi LRN tuleb märkida ajutise ladustamise deklaratsioonil või muul asjakohasel deklaratsioonil.

Transiidiprotseduur loetakse viivitamatult lõpetatuks pärast selle lõppemist, välja arvatud juhul, kui sihttolliasutused on saanud teavet või teinud ise kindlaks, et protseduur ei ole nõuetekohaselt lõppenud (nt teade lennuettevõtjalt, kauba kontrollimine või teabe saamine lähtetolliasutuselt). Sellistel juhtudel alustatakse küsimuse lahendamiseks uurimist.

Lennuettevõtja on kohustatud teatama tollile kõikidest rikkumistest, erinevustest ja eeskirjade eiramistest, mis on avastatud sihtlennujaamas eelkõige i) lennuettevõtja tehtud kontrollide tulemusel või ii) tulemusaruande (ülejääk või puudujääk) põhjal, viidates eelkõige asjaomase kauba elektroonilisele veodokumendile.

Kõigile transiidideklaratsiooni andmetele tuleks sihtkohas teha

elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil riskianalüüs, et i) tuvastada võimalikud riskid ja neid hinnata ning ii) võtta asjakohaseid vastumeetmeid. Seepärast on väga kasulik, kui tolli IT-süsteem võiks i) hõlbustada elektroonilise veodokumendi andmete edastamist ettevõtja süsteemist ja ii) seejärel teha elektroonilise veodokumendi andmetele automaatse riskianalüüsi.

Kuna aga tollisüsteemi kasutuselevõtt ei ole kohustuslik, ei pruugi automatiseeritud riskianalüüs alati võimalik olla. Seetõttu võivad automatiseerituse puudumist kompenseerida vähemalt i) range eelaudit, ii) loa hoolikas järelevalve ja iii) transiitveo regulaarne järelevalve. Need sammud ei välista kauba manuaalset kontrolli, mida tehakse pisteliselt või vajaduse korral kas pärast kauba saabumist või kui see suunatakse ajutisele ladustamisele.

Selliseid kontrolle ei saa asendada (kauba transiidiks vabastamisele järgnevate) tagantjärele kontrollidega, mida võib teha üksnes erijuhtudel või pisteliselt.

Lähtetolliasutusega tuleks konsulteerida juhul, kui kauba liigi või koguse suhtes on põhjendatav kahtlus. Elektroonilise veodokumendi andmeid tuleb kontrollida dokumendi TC21A (lisa VII.8.6) abil, mis tuleb saata e-postiga lisas VI.8.9 nimetatud asutustele.

Dokumendis TC21A täitmisel on soovitatav kasutada võimaluse korral üht levinumatest keeltest.

Sihtlennujaama toll peab teatama kõikidest õiguserikkumistest ja eeskirjade eiramistest võimalikult kiiresti nii lähtelennujaama tolliasutusele kui ka loa väljastanud asutusele. Sellega seoses peab sihtlennujaama toll viitama eelkõige asjaomase kauba elektroonilisele veodokumendile.

Lähte- ja sihttolliasutus peavad üksteisega koostööd tegema ning vajaduse korral vahetama transiitvedude kohta asjakohast teavet ja dokumente.

On oluline, et sihttolliasutuse käsutuses oleksid varasemad andmed (st andmed varem lõppenud ja lõpetatud vedude kohta), et teha tagantjärele kontrolle või selgitada lähtetolliasutuse tõstatatud küsimusi.

VI.3.10 Meritsi veetav kaup – elektroonilise veodokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina, et suunata kaup liidu transiidiprotseduurile

Käesolev jaotis jaguneb järgmiselt:

- sissejuhatus (jaotis VI.3.10.1);
- üldine teave (jaotis VI.3.10.2);
- elektroonilise veodokumendi kasutamise luba (jaotis VI.3.10.3);
- elektroonilise veodokumendi kasutamise menetluseeskirjad (jaotis VI.3.10.4).

VI.3.10.1 Sissejuhatus

LTS art 233 lg 4 p e

Seda lihtsustust kasutatakse üksnes liidu transiidiprotseduuri puhul.

RA art 319 ja 320

Laevandusettevõtjale võib anda loa kasutada liidu transiidiprotseduuridele suunatud kauba transiidideklaratsioonina elektroonilist veodokumenti.

Luba elektroonilise veodokumendi kasutamiseks antakse laevandusettevõtjatele, kes täidavad selle lihtsustuse kriteeriume. Selle loa andmiseks on kaks olulist kriteeriumi: i) elektrooniline veodokument peab sisaldama transiidideklaratsioonis nõutavaid andmeid ning ii) need andmed tuleb teha kättesaadavaks lähte- ja sihtkoha tolliasutustele kauba tollijärelevalveks ja protseduuri lõpetamiseks. Need andmed on esitatud delegeeritud määruse B lisas ja rakendusmääruse B lisas.

VI.3.10.2 Üldine teave

LTS art 89 lg 7 p d

Tagatist ei nõuta, kuna eeldatakse, et meretransport on turvaline ja veotingimused lähtesadamast sihtsadamani täidetud, arvestamata õnnetuse võimalust.

Protseduuri pidaja on laevandusettevõtja.

Loas märgitakse lastimis- ja lossimissadamate tolliasutused, kus luba

kehtib.

Lastimissadam on lähtesadam ja lossimissadam sihtsadam.

Liidu transiidiprotseduuri kasutamine on kohustuslik, kui liiduvälist kaupa veetakse regulaarlaevaliini laevadega (vt II osa).

Tuleb märkida, et meretransiidil võib kasutada ka transiidi tavaprotseduuri deklaratsiooni NCTSis (IV osa). Vajaduse korral võib liidus siiski kasutada muid kaubaveo viise, mis on sätestatud liidu tolliseadustiku artiklites 226 ja 227.

VI.3.10.3 Luba kasutada elektroonilist veodokumenti

LTS art 22

Loa andmise korda on kirjeldatud jaotistes VI.2.2–VI.2.5.

RA art 319

DA A lisa

Taotlus tuleb esitada selle koha pädevale tolliasutusele, kus hoitakse taotleja tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus toimub vähemalt osa loaga hõlmatud tegevustest.

ETTEVÕTJA
Laevandusettevõtja peab esitama taotluses eelkõige järgmise teabe: 1) taotleja nimi või taotleja EORI-number; 2) järgmiste isikute nimed ja kontaktandmed: ii) tolliküsimuste ja taotluse eest vastutav isik ning ii) isik, kes vastutab taotluse esitanud ettevõtte eest või kontrollib selle juhtimist; 3) koht, kus hoitakse tollialast keskset raamatupidamist või kus see on kättesaadav; 4) tollialase keskse raamatupidamise liik; 5) koht, kus dokumentatsiooni säilitatakse; 6) dokumentatsiooni liik; 7) lähte- ja sihttolliasutus(ed); 8) liidu sadamate vaheliste vedude arv; 9) teave selle kohta, kuidas tehakse andmed lähte- ja sihtsadama tolliasutustele kättesaadavaks (kui need vahendid erinevad olenevalt tolliasutusest või riigist, tuleb kõik vahendid taotluses märkida). Eespool nimetatud teabe esitamine on liidus kohustuslik

(delegeeritud määruse A lisa veerg 9f).

Kriteeriumidele vastavust peavad kontrollima pädevad tolliasutused (jaotis VI.2.2). Samal ajal konsulteeritakse tolliasutustega, mis on taotluses märgitud lähte- ja sihttolliasutustena. Konsultatsioonimenetlust alustatakse kohe pärast taotluse aktsepteerimist ja see võib kesta kuni 45 päeva.

Konsultatsioonimenetluseks kasutatakse tolliotsuste haldamise süsteemi (CDMS), mida kohaldatakse liidus. Kui süsteemi ei ole võimalik kasutada, edastatakse paberil konsultatsioonikiri koos taotluse koopiaga e-posti teel. Kõigi riikide e-posti aadressid ja konsultatsioonikirja näidis on esitatud vastavalt lisades VI.8.11 ja VI.8.10.

Konsultatsioonimenetluse käigus peaks taotluse saanud asutus kontrollima,

i) kas taotleja vastab loa andmise tingimustele ning eelkõige

ii) kas ja kuidas on võimalik teha transiidideklaratsioonina kasutatavas elektroonilises veodokumendis nõutavad andmed taotluse saanud tolliasutustele kättesaadavaks.

Konsultatsioonitaotluse kättesaamisel peab taotluse saanud asutus kontrollima eelkõige

i) enda andmete põhjal või koostöös teiste asutustega teavet taotluse esitaja kohta;

ii) andmevahetussüsteemi;

iii) kauba kontrollimise kohta;

iv) seda, kuidas laevandusettevõtja oma tegevust haldab, ning

v) vajaduse korral seda, kes on laevandusettevõtja esindaja.

Võimalike vastuväidete korral tuleb taotluse esitanud asutusi 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamist teavitada tolliotsuste haldamise süsteemi kaudu. Kui tolliotsuste haldamise süsteemi ei ole võimalik kasutada, tuleb taotluse esitanud asutust teavitada e-posti teel sama kirjaga (lisa VI.8.10). Kui taotluse saanud asutus leiab, et taotluse esitaja ei korralda selle riigi sadamatesse regulaarselt vedusid, ei saa luba selle riigi sadamaid hõlmata. Kui aga taotlus puudutab rohkem

sadamaid, võib loa anda, jättes välja sadamad, mille kohta taotluse saanud asutus on seisukohal, et tingimusi ei täideta.

Kui taotluse saanud asutus teatab, et ta ei ole taotlusega nõus tingimuste täitmata jätmise tõttu, eelkõige tolli- ja maksualaste õigusaktide raske või korduva rikkumise tõttu, peab ta oma vastust põhjendama ja esitama õigusnormid, millel seisukoht põhineb. Sellisel juhul peavad selle riigi asutused, kus taotlus esitati, loa andmisest keelduma ja esitama laevandusettevõtjale loa andmisest keeldumise põhjused.

Kui ettenähtud tähtaja jooksul vastuväiteid ei laeku, võib taotluse esitanud asutus eeldada, et kriteeriumid, mille asjus konsultatsiooni taotleti, on täidetud.

Pärast konsultatsiooni, mille käigus vastuväiteid ei laekunud, kiidavad pädevad tolliasutused heaks ja annavad loa, mis hõlmab nii väljuvaid kui ka saabuvaid reise.

Luba peab hõlmama üksnes loas märgitud lähte- ja sihttolliasutuste vahelisi transiitvedusid. Luba kehtib üksnes riikides, kus need asutused asuvad.

Viide loale tuleb lisada elektroonilisele veodokumendile iga kord, kui transiitvedu alustatakse. See teave tuleb esitada juhul, kui seda ei saa tuletada muude andmeelementide, näiteks loa omaniku EORI-numbri või liidu tolliseadustiku kohase tolliotsuste süsteemi põhjal.

Loa järelevalve kohta vt jaotis VI.2.3.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta vt jaotis VI.2.4. Kui laevandusettevõtja soovib olemasolevale loale lisada või sellest välja jätta ühe sadama või mitu, taotleb ta loa muutmist.

Loa peatamise kohta vt jaotis VI.2.5.

Loa tühistamise, kehtetuks tunnistamise, muutmise, peatamise või peatamise lõppemise korral tuleb loas märgitud riikide pädevaid asutusi viivitamata teavitada.

Kuna luba kasutada elektroonilist veodokumenti transiitideklaratsioonina kehtib enam kui ühes riigis, võib loa järelevalveks või uuesti hindamiseks olla vaja konsulteerida teiste riikide tolliasutustega. Selleks konsultatsiooniks kasutatakse tolliotsuste haldamise süsteemi.

Kui tolliotsuste haldamise süsteemi ei ole võimalik kasutada, tuleb konsultatsioonitaotlused saata e-postiga lisas VI.8.10 esitatud kirja näidist kasutades asutustele, kes vastutavad konsultatsioonimenetluse eest ja kes on märgitud lisas VI.8.11.

TOLL

Luba sisaldab eelkõige järgmist teavet:

1) number ja kuupäev;
2) loa omaniku nimi või tema EORI-number;
3) lähte- ja sihttolliasutus(ed);
4) vahendid, mille abil tehakse andmed lähte- ja sihtsadama tollile kättesaadavaks. Kui vahendid erinevad olenevalt tolliasutusest või riigist, tuleb kõik vahendid loas märkida;
5) laevandusettevõtja kohustus teavitada lähte- ja sihttolliasutusi kõigist avastatud erinevustest eelkõige seoses i) transiidiprotseduurile suunatud kauba liigi ja kogusega ning ii) muutustega, mis võivad luba mõjutada;
6) lähte- ja sihttolliasutus(t)e ning laevandusettevõtja vahelise teabevahetuse viis.

Eespool nimetatud teabe esitamine on liidus kohustuslik (delegeeritud määruse A lisa veerg 9f).

Kuigi tähtaeg, mille jooksul elektroonilise veodokumendi andmed tuleb lähtetolliasutusele enne kauba transiidiks vabastamist kättesaadavaks teha, ei ole kohustuslik, on kasulik selle tähtaja kohta käiv teave loale lisada.

Rahvusvahelistele laevandusettevõtjatele, kes on liidus registreeritud või kelle püsiv tegevuskoht on liidus, võidakse anda luba selle protseduuri kasutamiseks, kui nad täidavad vajalikke tingimusi[63].

VI.3.10.4 Elektroonilise veodokumendi kasutamise menetluseeskirjad

VI.3.10.4.1 Elektroonilises veodokumendis nõutavad andmed

[63] Liidu tolliseadustiku artikli 5 punktid 31 ja 32.

RA art 320

RA B lisa

Elektrooniline veodokument (nt elektrooniline kaubamanifest või muu dokument) on dokument, mille laevandusettevõtja koostab enne laeva väljumist. Selles kinnitatakse tegelikult laevale laaditud kaupa. Transiidi eesmärgil kasutatakse elektroonilist veodokumenti transiidideklaratsioonina, kui see sisaldab andmeid, mis on esitatud delegeeritud määruse B lisas ja rakendusmääruse B lisas.

Et tolliasutused saaksid määrata kauba staatuse, tuleb elektroonilises veodokumendis kaubanimetuse tasandil märkida üks järgmistest koodidest.

Kood	Liidu transiit
T1	Välistransiidiprotseduurile T1 suunatud kaup
T2F	Liidu sisetransiidiprotseduurile suunatud kaup, mis viiakse erikorraga maksuterritooriumilt sellisesse liidu tolliterritooriumi ossa, mis ei ole erikorraga maksuterritoorium, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 1. Seda koodi võib kasutada erikorraga maksuterritooriumi ja liidu tolliterritooriumi muu osa vahel liikuva liidu kauba puhul, nagu on sätestatud delegeeritud määruse artikli 188 lõikes 2.
C	Liidu kaup, mida ei ole transiidiprotseduurile suunatud
TD	Kaup, mida juba veetakse liidu transiidiprotseduuri alusel või seestöötlemise, tolliladustamise või ajutise impordi protseduuri alusel[64].
X	Liidu kaup, mille ekspordiprotseduur on lõppenud ja väljaviimine kinnitatud ning mida ei suunata transiidiprotseduurile

Elektroonilist veodokumenti käsitletakse transiidideklaratsioonina

[64] Sel juhul peab laevandusettevõtja samuti märkima i) vastavale veokirjale või muule asjakohasele äridokumendile koodi TD; ii) transiidideklaratsiooni või ümberlaadimisdokumendi viitenumbri ning ii) väljastava asutuse nime.

üksnes siis, kui on märgitud vähemalt üks koodidest T1 või T2F. Kui kumbagi neist koodidest ei ole elektroonilises veodokumendis märgitud, võib seda elektroonilist veodokumenti olenemata teistest eespool nimetatud koodidest kasutada transiidideklaratsioonina.

Näited koodide kasutamise kohta

Näide 1
Liidu kaupa veetakse regulaarlaevaliinil Prantsusmaa ja Saksamaa vahel.

Prantsusmaa – Saksamaa → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

Näide 2
Liidu kaup eksporditakse Iirimaalt kolmandasse riiki (Hiinasse). Iirimaal suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Kaup veetakse regulaarlaevaliinil Madalmaadesse, kus see liidust välja viiakse.

Iirimaa – Madalmaad – Hiina → Iirimaa ja Madalmaade vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood X.

Näide 3
Liiduväline kaup saabub kolmandast riigist (Kanadast) Portugali ja see veetakse regulaarlaevaliinil Hispaaniasse.

Kanada – Portugal – Hispaania → Portugali ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T1.

Näide 4
Liidu kaup lähetatakse Hispaaniast regulaarlaevaliinil erikorraga maksuterritooriumile (Kanaari saartele).

Variandid:
1. Hispaania – Kanaari saared → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[65].
2. Hispaania – Kanaari saared → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

[65] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

Näide 5
Liidu kaupa veetakse regulaarlaevaliinil kahe erikorraga maksuterritooriumi vahel samas liikmesriigis (Prantsusmaa: Guadeloupe ja Mayotte).

Variandid:
1. Guadeloupe – Mayotte → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[66].
2. Guadeloupe – Mayotte → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C[67].

Näide 6
Liidu aktsiisikaup[68] eksporditakse Horvaatiast kolmandasse riiki (Jaapanisse). Horvaatias suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Kaup veetakse regulaarlaevaliinil Kreekasse, kus see liidust välja viiakse.

Horvaatia – Kreeka – Jaapan → Horvaatia ja Kreeka vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood X.

Näide 7
Liidu aktsiisikaup[69] eksporditakse Itaaliast kolmandasse riiki (Indiasse). Triestes (Itaalias) suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, ja kauba väljaviimist kinnitatakse. Kaup veetakse regulaarlaevaliinil Genovasse (Itaalias), kus see liidust välja viiakse.

Trieste – Genova – India → Trieste ja Genova vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood X.

Näide 8

[66] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 1.

[67] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

[68] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artikli 1 lõike 1 tähenduses (ELT L 9/12, 14.1.2009).

[69] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artikli 1 lõike 1 tähenduses (ELT L 9/12, 14.1.2009).

Liidu aktsiisikaup[70] veetakse regulaarlaevaliinil Rumeeniast Bulgaariasse. Kaubale kohaldatakse aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemis aktsiisi peatamise korda.

Rumeenia – Bulgaaria → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.

Näide 9
Liidu kaup eksporditakse kolmandasse riiki (Valgevenesse). Taanis suunatakse kaup ekspordiprotseduurile, mis lõpetatakse, kauba väljaviimist kinnitatakse ning alustatakse TIR-protseduuri. Kaup veetakse regulaarlaevaliinil Poola. Poolast liigub kaup maanteed mööda TIR-protseduuri alusel edasi kolmandasse riiki.

Taani – Poola – Valgevene → Taani ja Poola vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood TD. Alustatakse TIR-protseduuri sihtkohaga Valgevenes.

Näide 10
Liidu kaup eksporditakse kolmandasse riiki (Venemaa). Madalmaades suunatakse kaup ekspordiprotseduurile ja veetakse regulaarlaevaliinil Soome, kus see maanteed mööda liidust välja viiakse.

Madalmaad– Soome – Venemaa → Madalmaade ja Soome vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C ning seejärel viiakse kaup ekspordiprotseduuri alusel liidu välispiirile.

Näide 11
Liidu kaup veetakse regulaarlaevaliinil erikorraga maksuterritooriumilt (Kanaari saartelt) Hispaaniasse ja seejärel mööda maanteed Portugali.

Variandid:
1. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Portugal → Kanaari saarte ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C või T2F ning transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS, tagatisega) Hispaania ja Portugali vahel[71].

[70] Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ (mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ) artikli 1 lõike 1 tähenduses (ELT L 9/12, 14.1.2009).

[71] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

2. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Portugal → Kanaari saarte ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F ning transiidi tavaprotseduur (T2F – NCTS, tagatisega) Hispaania ja Portugali vahel[72].

Näide 12
Liidu kaup veetakse regulaarlaevaliinil erikorraga maksuterritooriumilt (Kanaari saartelt) Hispaaniasse ja seejärel regulaarlaevaliinil Itaaliasse.

Variandid:
1. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Itaalia → Kanaari saarte ja Hispaania vahelisele elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C ning Hispaania ja Itaalia vahelisele transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile kood T2F[73].
2. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania – Itaalia → Kanaari saarte ja Hispaania vahelisele transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F ning Hispaania ja Itaalia vahelisele transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile kood T2F[74].

Näide 13
Liidu kaup veetakse regulaarlaevaliinil erikorraga maksuterritooriumilt (Kanaari saartelt) Hispaaniasse.

Variandid:
1. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania → elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood C.
2. Erikorraga maksuterritoorium (Kanaari saared) – Hispaania → transiidideklaratsioonina kasutatavale elektroonilisele veodokumendile tuleb märkida kood T2F[75].

Selleks et hõlbustada liidu kauba vaba ja takistamatut liikumist, tähendab kood C elektroonilisel veodokumendil, et kaubal on õigus

[72] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 1.
[73] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.
[74] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 1.
[75] Vastavalt delegeeritud määruse artikli 188 lõikele 2.

liikuda vabalt edasi liidus asuvasse sihtkohta, kui i) tõend kauba staatuse kohta on olemas ettevõtja äridokumentides lähtesadamad ja ii) kauba saabumisel sihtsadamasse ei ole kauba staatuse suhtes põhjendatavat kahtlust. Sihttolliasutusel on sellegipoolest võimalik kauba deklareeritud staatust kontrollida; selleks kontrollib toll kaupa tagantjärele, lähtudes hinnatud riskist ja pöördudes vajaduse korral lähtesadama tolli poole.

Laevandusettevõtja peab kõikide kaupade staatust tõendavaid dokumente säilitama oma äridokumentatsioonis kolm aastat, millele lisandub jooksva aasta algusest möödunud aeg, välja arvatud juhul, kui siseriiklike eeskirjadega on selleks ette nähtud pikem aeg. Neid andmeid võib säilitada elektrooniliselt.

VI.3.10.4.2 Lähtetolliasutuse protseduur

LTS art 6 lg 1, art 46 lg 1 ja art-d 172–174

RA art 320

Liidu tolliseadustiku artikli 6 lõike 1 kohaselt peab kogu teabevahetus (näiteks deklaratsioonid) tolliasutuste vahel ning ettevõtjate ja tolliasutuste vahel toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades. See reegel kehtib ka juhul, kui elektroonilist veodokumenti kasutatakse transiidideklaratsioonina.

Kaup vabastatakse transiidiks, kui elektroonilise veodokumendi andmed on tehtud lähtetolliasutusele enne laeva väljumist kättesaadavaks. Õigusaktidest tulenevate nõuete kohaselt võib andmed tollile kättesaadavaks teha ainult ühel järgmistest viisidest.

1. Andmed võib saata tolli IT-süsteemi. See on soovitatav viis. Tolli IT-süsteemi olemasolu ei ole kohustuslik, aga kui sellist süsteemi veel olemas ei ole, oleks riikidel kasulik kaaluda sellise süsteemi loomist.

2. Tollide võidakse anda oma valdustes juurdepääs laevandusettevõtja või sadama käitaja süsteemile.

Ajutise lahendusena võib võimaldada tolliametnikele juurdepääsu andmetele ettevõtja arvutis ettevõtja kontoris. Seda meetodit võib siiski kasutada üksnes seni, kuni ei ole rakendatud üht kahest eelnimetatud variandist. Seda ajutist lahendust kasutades ei pruugi tolliasutustel olla andmetele katkematut ega pidevat juurdepääsu ilma lisakoormuse ja -tööta. See on aga tolliasutuste otsustada, kui kaua sellist ajutist lahendust võib rakendada. Seda otsust tehes peavad nad

võtma eelkõige arvesse lennuettevõtjaga tehtavat koostööd, lennujaama suurust ja kaubaveo mahtu.

Andmete kättesaadavaks tegemine e-kirjade teel, millele on lisatud Exceli tabelid või PDF-failid, ei vasta õiguslikele nõuetele.

Elektroonilise veodokumendi lihtsustus sõltub täielikult sellest, kuidas transiidideklaratsioon elektroonilise veodokumendi vormis esitatakse. Muudes aspektides tuleks elektroonilist veodokumenti käsitleda nagu kõiki teisi tollideklaratsioone. Tollideklaratsioone käsitlevat üksikasjalikku õigusraamistikku, mis on sätestatud liidu tolliseadustikus ja sellega seotud õigusaktides, tuleks järgida, sest õigusaktidega ei ole ette nähtud erieeskirju elektroonilise veodokumendiga seotud lihtsustatud transiidiprotseduuri kohta.

Transiidideklaratsioonina kasutatav elektrooniline veodokument tuleb teha lähtetolliasutusele kättesaadavaks, et võimaldada tollil teha riskihindamist või vajaduse korral kontrollida kaupa enne selle transiidiks vabastamist.

Kõigile transiidideklaratsiooni andmetele tuleks teha elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil riskianalüüs, et

i) tuvastada võimalikud riskid ja neid hinnata ning

ii) võtta asjakohaseid vastumeetmeid.

Seepärast on väga kasulik, kui tolli IT-süsteem võiks

i) hõlbustada elektroonilise veodokumendi andmete edastamist ettevõtja süsteemist ja

ii) seejärel teha elektroonilise veodokumendi andmetele automaatse riskianalüüsi.

Kuna aga tollisüsteemi kasutuselevõtt ei ole kohustuslik, ei pruugi automatiseeritud riskianalüüs võimalik olla. Seetõttu võivad automatiseerituse puudumist kompenseerida vähemalt

i) range eelaudit,

ii) loa hoolikas järelevalve ja

iii) transiitveo regulaarne järelevalve. Need sammud ei välista kauba manuaalset kontrolli, mida tehakse pisteliselt või vajaduse korral enne kauba vabastamist transiidiks.

Seda liiki kontrolle ei saa asendada (kauba väljumisele järgnevate) tagantjärele kontrollidega, mida võib teha üksnes erijuhtudel või pisteliselt.

Kaubasaaja tähendab isikut, kellele kaup on tegelikult saadetud. Elektroonilise veodokumendi kasutamise puhul on see kauba vastuvõtja sihtsadamas.

Tolliasutused aktsepteerivad deklaratsiooni, kui on esitatud kaup, millele deklaratsioonis on viidatud. See ei tähenda, et toll peab alati kontrollima, kas kaup on füüsiliselt sadamas, aga tollile peab vähemalt olema teada, et kaupa ladustatakse ettevõtjaga kokkulepitud kohas.

Deklarandile tuleb taotluse alusel anda luba üht või mitut andmeelementi deklaratsioonis muuta.

Igal deklaratsioonil peab olema kordumatu number, mille on andnud laevandusettevõtja (LRN number[76]). See võib olla reisi number koos kuupäeva ja mis tahes lisanumbritega, mis teevad arvu asjaomasele ettevõtjale kordumatuks.

Rakendusmääruse artikli 299 kohaselt tuleb lähtetolliasutuses paigaldada tollitõkend kas kaupa sisaldavale ruumile (kui lähtetolliasutus on tunnistanud transpordivahendi või konteineri tollitõkendi paigaldamiseks sobivaks) või igale üksikpakendile. Lähtetolliasutus võib aga otsustada, et kaubale ei paigaldata tollitõkendit, kui kauba kirjeldus on piisavalt täpne, võimaldamaks seda hõlpsalt identifitseerida.

Elektroonilise veodokumendi puhul ei ole konkreetseid meetmeid, millega kinnitatakse, et tolliasutused on elektroonilise veodokumendi vastu võtnud või et kaup on transiidiks vabastatud. Seega võib laeva ja kauba väljumise ajaks lugeda

i) elektroonilise veodokumendi kui transiidideklaratsiooni aktsepteerimise aega ja

ii) kauba transiidiks vabastamise aega. Kui deklaratsioon lükatakse tagasi, peab lähtetolliasutus teatama sellest viivitamata laevandusettevõtjale, põhjendades oma otsust (nt ebapiisavad

[76] LRN number elektroonilises veodokumendis ei ole sama mis transiidi tavaprotseduuri deklaratsioonile antud number (NCTSis).

andmed, vead).

Kui liiduvälise kauba vedu alustatakse ilma transiidideklaratsiooni esitamise ja aktsepteerimiseta, tekib kohustuste täitmata jätmise tõttu liidu tolliseadustiku artikli 79 lõike 1 kohaselt tollivõlg.

On oluline, et lähtetolliasutuse käsutuses oleksid varasemad andmed (st andmed varem aktsepteeritud või tagasi lükatud deklaratsioonide kohta), et teha tagantjärele kontrolle või selgitada sihttolliasutuse tõstatatud küsimusi.

VI.3.10.4.3 Sihttolliasutuse protseduur

LTS art 6 lg 1 ja art 46 lg 1

DA art 199 p b

RA art 320

Transiidideklaratsioonina kasutatava elektroonilise veodokumendi andmed peavad olema lähte- ja sihttolliasutuses samad. Sihttolliasutus ei kontrolli iga kord andmete ühilduvust. Selle asemel ta eeldab, et andmed on samad, välja arvatud juhul, kui sihttolliasutus saab laevandusettevõtjalt teate erinevuste kohta või tuvastab kontrolli käigus eeskirjade eiramise.

Elektroonilise veodokumendi andmed tuleb teha sihttolliasutusele kättesaadavaks. Õigusaktidest tulenevate nõuete kohaselt võib andmed tollile kättesaadavaks teha ainult ühel järgmistest viisidest.

1. Andmed võib saata tolli IT-süsteemi. See on soovitatav viis. Tolli IT-süsteemi olemasolu ei ole kohustuslik, aga kui sellist süsteemi veel olemas ei ole, oleks riikidel kasulik kaaluda sellise süsteemi loomist.

2. Tollil on oma valdustes juurdepääs lennuettevõtja süsteemile.

Ajutise lahendusena võib võimaldada tolliametnikele juurdepääsu andmetele ettevõtja arvutis ettevõtja kontoris. Seda meetodit võib siiski kasutada üksnes seni, kuni ei ole rakendatud üht kahest eelnimetatud variandist. Seda ajutist lahendust kasutades ei pruugi tolliasutustel olla andmetele katkematut ega pidevat juurdepääsu ilma lisakoormuse ja -tööta. See on aga tolliasutuste otsustada, kui kaua sellist ajutist lahendust võib rakendada. Seda otsust tehes peavad nad võtma eelkõige arvesse lennuettevõtjaga tehtavat koostööd, lennujaama suurust ja kaubaveo mahtu.

Andmete kättesaadavaks tegemine e-kirjade teel, millele on lisatud Exceli tabelid või PDF-failid, ei vasta õiguslikele nõuetele.

Transiidideklaratsiooni andmed tuleb esitada sihttolliasutusele hiljemalt kauba saabumisel sadamasse. Sihttolliasutusele tuleks siiski kasuks saada andmed juba siis, kui kaup lähtesadamas transiidiks vabastatakse. See võimaldaks sihttolliasutusel riskihindamise varem ära teha.

Transiidideklaratsioonile on märgitud LRN number.

Õigusaktides ei ole sätestatud transiidiprotseduuri lõppemisele ja lõpetamisele tähtaegu. Samuti ei ole õigusaktides täpsustatud, milliseid toiminguid on transiidiprotseduuri lõppemiseks ja lõpetamiseks vaja.

Seega võib eeldada, et transiidiprotseduur lõppeb, kui laevandusettevõtja teatab sihttolliasutusele, et kogu kaup, mis on hõlmatud transiidideklaratsioonina kasutatava elektroonilise veodokumendiga, on ladustatud

i) ajutise ladustamise kohas või

ii) muus kohas, kus kaupa võib tollijärelevalve all ladustada.

Transiidideklaratsioonina kasutatava elektroonilise veodokumendi LRN tuleb märkida ajutise ladustamise deklaratsioonil või muul asjakohasel deklaratsioonil.

Transiidiprotseduur loetakse viivitamatult lõpetatuks pärast selle lõppemist, välja arvatud juhul, kui sihttolliasutused on saanud teavet või teinud ise kindlaks, et protseduur ei ole nõuetekohaselt lõppenud (nt teade laevandusettevõtjalt, kauba kontrollimine või teabe saamine lähtetolliasutuselt). Sellistel juhtudel alustatakse küsimuse lahendamiseks uurimist.

Laevandusettevõtja on kohustatud teatama tollile kõikidest rikkumistest, erinevustest ja eeskirjade eiramistest, mis on avastatud sihtsadamas, eelkõige

i) laevandusettevõtja tehtud kontrollide tulemusel või

ii) tulemusaruande (ülejääk või puudujääk) põhjal, viidates eelkõige asjaomase kauba elektroonilisele veodokumendile.

Kõigile transiidideklaratsiooni andmetele tuleks sihtkohas teha elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil riskianalüüs, et

i) tuvastada võimalikud riskid ja neid hinnata ning

ii) võtta asjakohaseid vastumeetmeid.

Seepärast on väga kasulik, kui tolli IT-süsteem võiks

i) hõlbustada elektroonilise veodokumendi andmete edastamist ettevõtja süsteemist ja

ii) seejärel teha elektroonilise veodokumendi andmetele automaatse riskianalüüsi.

Kuna aga tollisüsteemi kasutuselevõtt ei ole kohustuslik, ei pruugi automatiseeritud riskianalüüs alati võimalik olla. Seetõttu võivad automatiseerituse puudumist kompenseerida vähemalt

i) range eelaudit,

ii) loa hoolikas järelevalve ja

iii) transiitveo regulaarne järelevalve.

Need sammud ei välista kauba manuaalset kontrolli, mida tehakse pisteliselt või vajaduse korral kas pärast kauba saabumist või kui see suunatakse ajutisele ladustamisele.

Seda liiki kontrolle ei saa asendada (kauba transiidiks vabastamisele järgnevate) tagantjärele kontrollidega, mida võib teha üksnes erijuhtudel või pisteliselt.

Lähtetolliasutusega tuleks konsulteerida juhul, kui kauba liigi või koguse suhtes on põhjendatav kahtlus. Elektroonilise veodokumendi andmeid tuleb kontrollida dokumendi TC21A (lisa VII.8.6) abil, mis tuleb saata e-postiga lisas VI.8.9 nimetatud asutustele.

Dokumendis TC21A täitmisel on soovitatav kasutada võimaluse korral üht levinumatest keeltest.

Sihtsadama toll peab teatama kõikidest õiguserikkumistest ja eeskirjade eiramistest võimalikult kiiresti nii lähtesadama tolliasutusele kui ka loa väljastanud asutusele. Sellega seoses peab sihtlennujaama toll viitama eelkõige asjaomase kauba elektroonilisele veodokumendile.

Lähte- ja sihttolliasutus peavad üksteisega koostööd tegema ning vajaduse korral vahetama transiitvedude kohta asjakohast teavet ja dokumente.

On oluline, et sihttolliasutuse käsutuses oleksid varasemad andmed (st

andmed varem lõppenud ja lõpetatud vedude kohta), et teha tagantjärele kontrolle või selgitada lähtetolliasutuse tõstatatud küsimusi.

VI.4 Eriolukorrad (pro memoria)

VI.5 Erandid (pro memoria)

VI.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

VI.7 Kasutamiseks tollile

VI.8 Lisad

VI.8.1 Volitatud kaubasaatja eritempli näidis

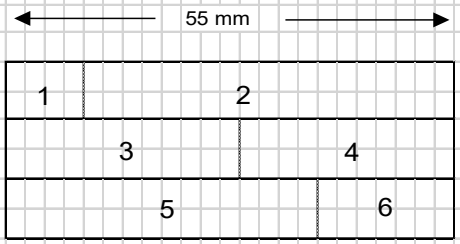

1. Coat of arms or any other signs or letters characterising the country
2. Reference number of the customs office of departure
3. Declaration number
4. Date
5. Authorised consignor
6 Authorisation number

VI.8.2 Erandid – eritempel (Itaalia)

Volitatud kaubasaatjad peavad kasutama eritemplit, mille toll on heaks kiitnud kooskõlas i) konventsiooni I liite II lisa punktiga 22.1 ja ii) rakendusmääruse lisa 72-04 punktiga 22.1. Selle templi näidis on esitatud konventsiooni III liite B9 lisas / rakendusmääruse lisa 72-04 II peatükis.

Itaalia volitatud kaubasaatjad võivad kasutada eritempleid, mille näidised on järgmised:

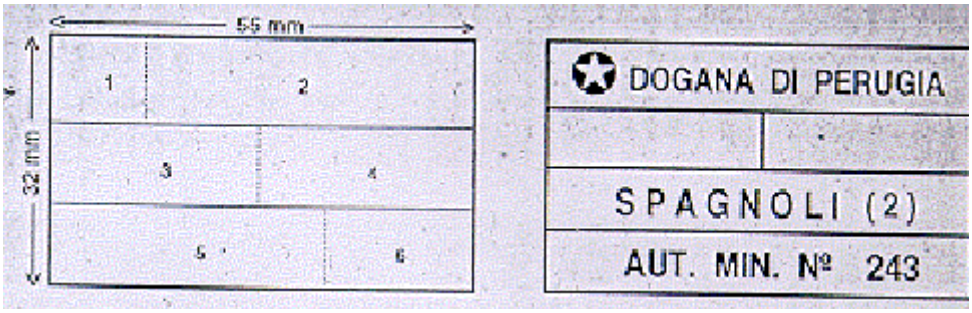

[Näide]

VI.8.3 Lennujaamade ja kontrolle teostavate tolliasutuste nimekiri

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

VI.8.4 Õhuteed pidi veetava kauba puhul elektroonilisel manifestil põhineva ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamise loa näidis

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

VI.8.5 Liitsaadetiste õhuveo vooskeem

Lisa on välja jäetud, kuna see ei ole enam asjakohane.

VI.8.6 Meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamise loa näidis

Järgmised sätted käsitlevad laevandusettevõtjatele loa andmist kasutada meritsi veetava kauba puhul lihtsustatud liidu transiidiprotseduuri.

Paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamine meritsi veetava kauba puhul

Üleminekuperioodi delegeeritud määruse artiklile 26 vastava loa näidis

Loa saaja

1. Laevandusettevõtjale ….....…….....

   ….....…

   ….....

   on käesolevaga antud luba, mille võib igal ajal kehtetuks tunnistada, kohaldada üleminekuperioodi delegeeritud määruse artiklis 26 sätestatud paberipõhist liidu transiidiprotseduuri meritsi veetava kauba puhul (edaspidi „lihtsustatud (paberipõhine) meretransiidiprotseduur“).

Kohaldamisala

2. Lihtsustatud (paberipõhine) meretransiidiprotseduur hõlmab kõikide selliste kaupade vedu, mida laevandusettevõtja veab meritsi liidu liikmesriikide sadamate vahel, mis on loetletud käesoleva dokumendi lisas.

Kaubasaadetiste puhul nõutavad dokumendid

3. Kui liidu transiidiprotseduur on kohustuslik, käsitatakse manifesti (näidis lisatud) liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsiooniga samaväärsena, kui see sisaldab üleminekuperioodi delegeeritud määruse artiklis 50 loetletud teavet.

Menetlemine lastimissadamas (lähtetolliasutus)

4. Manifestid tuleb esitada kahes eksemplaris ja nende esimesele leheküljele tuleb märkida rasvases kirjas asjaomane kood (T1, T2F). Laevandusettevõtja peab need dateerima ja allkirjastama, mis näitab, et need on liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsioonid. Neid manifeste käsitatakse edaspidi liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsiooniga samaväärsetena.

   Kui asjaomane transiitvedu hõlmab üheaegselt kaupa, mis peab liikuma liidu välistransiidiprotseduuri (T1) alusel, ja kaupa, mis peab liikuma liidu sisetransiidiprotseduuri alusel (T2F), tuleb selline kaup märkida eraldi manifestidesse.

   Liitsaadetiste kohta tuleb teha märge „liitsaadetis“ sellesse liidu transiidideklaratsioonina kasutatavasse manifesti, mis vastab kõrgeimale liitsaadetise manifesti märgitud staatusele

(nt kui liitsaadetis sisaldab nii liidu kaupa kui ka kaupa staatusega T1, T2F või TD, tuleb see deklareerida manifestis tähisega T1).

Kui laevandusettevõtja ei ole volitatud kaubasaatja üleminekuperioodi delegeeritud määruse artikli 233 lõike 4 punkti a tähenduses, peab ta esitama manifesti pädevatele asutustele tõendamiseks enne laeva väljumist.

Vastavalt rakendusmääruse artiklile 297 on kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaeg […].

Manifesti kantud saadetisi vedav laevandusettevõtja peab nende vedude puhul olema protseduuri pidaja.

Menetlemine lossimissadamas (sihttolliasutus)

5. Manifestid ja nendega seotud kaup tuleb esitada tollikontrolliks sihtsadama pädevatele asutustele. Peale selle võivad pädevad asutused nõuda kõiki veokirju, mis hõlmavad kõiki sadamas laevalt lossitavaid kaupu.

Kord kuus peab iga sihtsadama pädev asutus saatma iga lähtesadama pädevale asutusele laevandusettevõtjate või nende esindajate koostatud ja sihtsadama pädeva asutuse kinnitatud loendi. See loend peab sisaldama neile eelmise kuu jooksul esitatud manifeste.

Loendisse tuleb märkida ka i) manifesti viitenumber, ii) seda transiidideklaratsioonina identifitseeriv tähis, iii) kaupa vedanud laevandusettevõtja nimi, iv) laeva nimi ja v) mereveo kuupäev.

Loend tuleb koostada kahes eksemplaris järgmises vormis:

KUU TRANSIITVEDUDE LOEND

Lähtesadam: .....

Sihtsadam: .....

Transiidideklaratsiooni kasutatud manifesti viitenumber	Transiididokumendina kasutatud manifesti kuupäev	Laeva nimi	Täidab toll Eesmärgid

Loendi viimasel leheküljel peab olema järgmine avaldus:

„Käesolevaga kinnitab [laevandusettevõtja], et käesolev loend sisaldab kõiki manifeste, mis hõlmavad meritsi [lähtesadamast] [sihtsadamasse] veetavaid kaupu.“

Laevandusettevõtja esindaja peab mõlemale loendieksemplarile alla kirjutama ning saatma need sihttolliasutusele hiljemalt selle kuu 15. päeval, mis järgneb transiidiprotseduuri kasutamise kuule.

Eeskirjade eiramised / erinevused

6. Sihtsadama toll peab teatama lähtesadama pädevatele asutustele ja loa väljastanud asutusele kõikidest erinevustest ja eeskirjade eiramistest, viidates eelkõige asjaomase kauba veokirjadele.

Laevandusettevõtja kohustused

7. Laevandusettevõtja peab:

   – pidama sobivat arvestust, mis võimaldab tollil vedusid lähte- ja sihtkohas kontrollida;

   – tegema kõik dokumendid tollile kättesaadavaks; ning

   – osutama abi kõikide erinevuste ja eeskirjade eiramiste lahendamisel.

Lõppsätted

8. Käesolev luba ei piira selliste formaalsuste kohaldamist, mida laevandusettevõtja on kohustatud täitma kauba väljumisel lähteriigist ja saabumisel sihtriiki.

   Luba jõustub …

Pädeva asutuse nimel

Kuupäev

Allkiri

LISA

LÄHTESADAMAD	PÄDEVA TOLLIASUTUSE AADRESS

SIHTSADAMAD	PÄDEVA TOLLIASUTUSE AADRESS

VI.8.7 Liitsaadetiste mereveo vooskeem

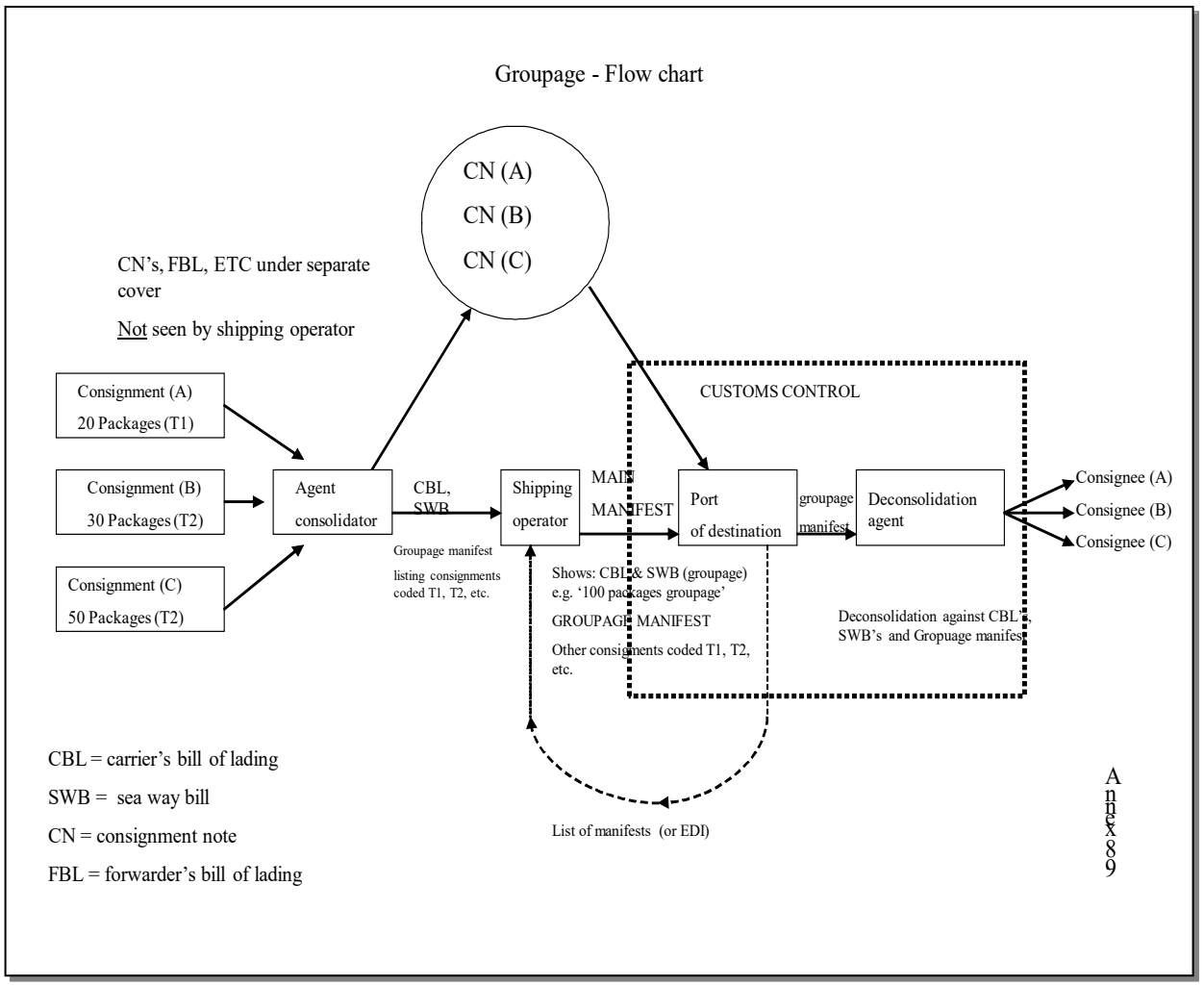

VI.8.8 Lihtsustatud protseduuridest teatamine

ÜHISTRANSIIT – LIIDU TRANSIIT TAXUD/0925/2000 - ET

- TEABEVORM - Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikkel 6	**LIHTSUSTATUD PROTSEDUURID**
SAAJA EUROOPA KOMISJON Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat Tollialaste õigusaktide üksus B-1049 BRÜSSEL – BELGIA	Õiguslik alus: Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikkel 6 (kahe-/mitmepoolne) ☐ ☐ ☐
SAATJA Lihtsustatud protseduuri lubav riik:	Lihtsustuse ulatus: individuaalne lihtsustus ☐ Loa omaniku nimi / loa viitenumber: *Lisa*: loa koopia üldine lihtsustus Protseduuri nimi / viide õigusaktile: ☐ *Lisa*: teksti koopia (*)
Teised asjaomased riigid: *(kahe-/mitmepoolse kokkuleppe korral)*	
Lihtsustuste lühikirjeldus:	

Kontaktisik: Teabeedastuse viide *(TT/AAAA/NNN)* nr …/…./…	Allkiri ja kuupäev: Tempel:

(*) Sel juhul ei nõuta iga loa eraldi saatmist.

VI.8.9 Nimekiri asutustest, kes vastutavad konsultatsioonimenetluse eest, kui õhuteed pidi veetava kauba transiidideklaratsioonina kasutatakse elektroonilist veodokumenti

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VI.8.10 Elektroonilist veodokumenti käsitleva konsultatsioonikirja näidis

TC26
LIIDU TRANSIIT / ÜHISTRANSIIT
KONSULTATSIOONITAOTLUSE VORM

Taotluse esitanud asutus	**2. Taotluse saanud asutus**
Nimi: Aadress: Telefon: E-post: või Tolliasutuse kood (COL) □□□□□□	Nimi: Aadress: Telefon: E-post: või Tolliasutuse kood (COL) □□□□□□

3. Taotleja / loa omanik*

Nimi:
Aadress:
Telefon:
E-post:

Volitatud ettevõtja number (kui see on olemas)

4. Taotluse/loa number*

…….

5. Taotluse esitanud asutuse nimel	**6. Taotluse saanud asutuse nimel**
Koht: Kuupäev: Allkiri: Tempel:	Koht: Kuupäev: Allkiri: Tempel:

I. KONSULTATSIOON LOA ANDMISE MENETLUSE AJAL**

Sadamate ja tolliasutuste koodide (COL) nimekiri
(Täidab taotluse esitanud asutus)

1. Lähtesadamad	**2. Sihtsadamad**
a)…… COL □□□□□□ b)……... COL □□□□□□ c) ……... COL □□□□□□ d)……. COL □□□□□□	a)…….. COL □□□□□□ b)…… COL □□□□□□ c)…… COL □□□□□□ d)……. COL □□□□□□

3. Kui tingimus või tingimused ei ole täidetud, märkige põhjused ja asjaomane sadam või asjaomased sadamad (täidab taotluse saanud asutus)

□ Loa omanik ei suuda tagada elektroonilise veodokumendi andmete kättesaadavust tolliasutustele
Sadam(ad):

- ☐ Loa omanik ei teeninda suurt hulka reise liidu / ühistransiidiprotseduuri riikide sadamate vahel
  Sadam(ad):
- ☐ Loa omanik on toime pannud tolli- ja maksualaste õigusaktide tõsiseid või korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid;
  Sadam(ad):
- ☐ Loa omanik ei tõenda, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgtasemel haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi
  Sadam(ad):
- ☐ Loa omanik ei tõenda, et tal on praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega
  Sadam(ad):

Märkused……
……

II. KONSULTATSIOON LOA JÄRELEVALVE JA UUESTI HINDAMISE AJAL***

1. Vastake palun järgmistele küsimustele (täidab taotluse saanud asutus).

a) Kas ettevõtja suudab jätkuvalt tagada elektroonilise veodokumendi andmete kättesaadavuse tolliasutustele?

- ☐ JAH
- ☐ EI

Märkused:……..
……...

b) Kas ettevõtja teenindab suurt hulka lende/vedusid ühistransiidiprotseduuri riikide sadamate vahel?

- ☐ JAH
- ☐ EI

Märkused:……..
……

c) Kas ettevõtja on toime pannud tolli- ja maksualaste õigusaktide tõsiseid või korduvaid rikkumisi, sealhulgas tema majandustegevusega seotud raskeid kuritegusid?

- ☐ JAH
- ☐ EI

Märkused:……..
……

d) Kas ettevõtja tõendab, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgtasemel haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi?

- ☐ JAH
- ☐ EI

Märkused:…….
……

e) Kas ettevõtja tõendab, et tal on praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega?

- ☐ JAH
- ☐ EI

Märkused:……...
……

Muud märkused:…….....
……

* Mittevajalik läbi kriipsutada.

* Vormile tuleb lisada koopia ettevõtja esitatud taotlusest elektroonilise veodokumendi kasutamiseks transiidideklaratsioonina.

*** Vormile tuleb lisada koopia loast elektroonilise veodokumendi kasutamiseks transiidideklaratsioonina.

VI.8.11 Nimekiri asutustest, kes vastutavad konsultatsioonimenetluse eest, kui meritsi veetava kauba transiidideklaratsioonina kasutatakse elektroonilist veodokumenti

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VI.8.12 Vastavustabel: CIM – CIM/SMGS

Vormid on kättesaadavad aadressil https://cit-rail.org/en/freight-traffic/forms/

Lahter	CIM	CIM/SMGS
Lisatud dokumendid – lisad	9	9
Kauba kirjeldus	21	20
NHM-kood	24	23
CIM-saateleht	30	37
Muud vedajad	57	65
Lepinguline vedaja	58a	66a
Raudteed pidi veetava kauba transiidiprotseduur ja printsipaali* kood	58b	66b
Saadetise number	62	69
Tolli kinnitused	99	26

* Protseduuri pidaja

VI.8.13 Raudteeveo-ettevõtjate deklaratsioonid

Väljavõte töödokumendist TAXUD/A2/TRA/02/2019

Deklaratsioon,

mille raudteeveo-ettevõtjad esitavad raudteekaubaveoks paberipõhise transiidiprotseduuri alusel, kasutades CIM-saatelehte, kombineeritud vedude CIM-saatelehte või CIM/SMGS-saatelehte

Allakirjutanud raudteeveo-ettevõtja teeb järgmist.

- Ta deklareerib, et kui ta tegutseb protseduuri pidajana komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/341 (liidu tolliseadustiku üleminekuperioodi delegeeritud õigusakt) artikli 31 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artikli 93 tähenduses, esitab ta tagatise, mis hõlmab kogu läbi liidu tolliterritooriumi ja ühistransiidiprotseduuri riikide kulgevat teekonda. Protseduuri pidajana peab ta kasutama CIM-saatelehte, kombineeritud vedude CIM-saatelehte või CIM/SMGS-saatelehte vedudel, kus ta osaleb lepingulise vedajana või nõustub saama protseduuri pidajaks.
- Ta nõustub, et raudteevedude lihtsustatud transiidiprotseduuri kasutamise ajal avastatud eeskirjade eiramised tuleb lahendada pädeva tolliasutuse ja vastutava raudteeveo-ettevõtja vahel (st selle tolliasutuse ja raudteeveo-ettevõtja vahel, kes asuvad riigis, kus eeskirjade eiramine tuvastati). Vastutav raudteeveo-ettevõtja võtab vastutuse tollivõla maksmise eest ja temalt nõutakse seda esimeses järjekorras. Käesolev deklaratsioon ei mõjuta veol osalevate raudteeveo-ettevõtjate solidaarvastutust ega protseduuri pidaja vastutust tollivõla eest.
- Ta kohustub teavitama oma riigi tolliasutust raudteekaubaveost, mida ta kavatseb teostada kas üksi või rahvusvahelise rühmituse raames üle sellise territooriumi välispiiri, kus kohaldatakse 20. mail 1987. aastal sõlmitud ühistransiidiprotseduuri konventsiooni, või üle konventsiooniosaliste riikide vahelise piiri.

  Selline teave esitatakse võimaluse korral üks kuu enne uue marsruudiga alustamist. See sisaldab i) uue veo alguskuupäeva, ii) teenuse osutamises osalevaid riike, iii) üksikasju lähte-, piiriületus- ja sihtjaama kohta ning võimaluse korral iv) ajakava. Seda teavet ei ole vaja esitada vedude puhul, mille suhtes kohaldatakse standardset sise- või välistransiidiprotseduuri kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 (liidu tolliseadustik) artikli 226 lõike 3 punktiga a või artikli 227 lõike 2 punktiga a ning ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 2 lõigetega 2 ja 3, kui kasutatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 16 lõike 1 või ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artikli 4 kohaselt loodud elektroonilist süsteemi, st transiidi andmevahetuse süsteemi (NCTS).

Ettevõtja: Koht ja kuupäev:

Aadress: Allkiri:

Riik:

VII OSA – TRANSIIDIPROTSEDUURI LÕPETAMINE JA PÄRINGUPROTSEDUUR

VII osas kirjeldatakse transiidiprotseduuri lõpetamist ja päringuprotseduuri.

Jaotises VII.1 sätestatakse transiidiprotseduuri lõpetamise ja päringuprotseduuri üldpõhimõtted ja asjaomased õigusaktid.

Jaotises VII.2 käsitletakse transiidiprotseduuri lõpetamist ja staatuse päringut.

Jaotises VII.3 käsitletakse päringumenetlust.

Jaotises VII.4 käsitletakse talitluspidevuse protseduuri.

Jaotises VII.5 käsitletakse tollivormistusjärgset kontrolli.

Jaotis VII.6 on jäetud siseriiklike erijuhiste jaoks.

Jaotis VII.7 on jäetud kasutamiseks tollile.

Jaotis VII.8 sisaldab lisasid.

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- **„transiidiprotseduur“ –** tolliprotseduur, mille raames veetakse kaupa tollijärelevalve all ühest punktist teise kooskõlas ELi õigusaktidega ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga;
- **„transiitvedu“ –** transiidiprotseduuri alusel veetava kauba liikumine lähtetolliasutusest sihttolliasutusse;
- **„talitluspidevuse protseduur“ –** olukorrad, kus transiidi andmevahetuse süsteem (NCTS), protseduuri pidajate kasutatav arvutisüsteem või protseduuri pidajate kasutatava arvutisüsteemi ja NCTSi vaheline elektrooniline ühendus transiitveo alustamise ajal ajutiselt ei tööta;
- **„lihtsustatud protseduur“ –** teatavate transpordiliikide suhtes kohaldatavad lihtsustatud transiidiprotseduurid.

VII.1 Sissejuhatus, õigusaktid ja üldpõhimõtted

VII.1.1 Sissejuhatus

Käesolevas jaotises kirjeldatakse õiguslikku tausta ja antakse üldülevaade.

VII.1.2 Õigusaktid ja üldpõhimõtted

VII.1.2.1 Õiguslikud allikad

Transiitveo lõppemise kontrolli ja päringuprotseduuri õiguslikud allikad:

- konventsiooni I liite artiklid 48 ja 49;
- liidu tolliseadustiku artikli 215 lõige 2;
- rakendusmääruse artikkel 310.

VII.1.2.2 Üldpõhimõtted

Päringuprotseduuri teostamise pädevuse õiguslik alus lähtub põhimõttest, et päringuprotseduuri algatamise ja jälgimise eest vastutaja ning selle peamine suunaja on lähteriigi pädev asutus.

VII.1.2.2.1 Transiitveo lõppemine ja lõpetamine

Konventsiooni I liite art 48

Õiguslikes allikates eristatakse liidu transiidiprotseduuri ja ühistransiidiprotseduuri lõppemist ja lõpetamist.

LTS art 215 lg 2

Transiidiprotseduuri lõppemine tähendab, et kaup koos dokumentidega on esitatud sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale.

Transiidiprotseduuri lõpetamine tähendab, et siht- ja lähtetolliasutuses olevate andmete võrdlus tõendab, et transiitvedu on nõuetekohaselt lõpetatud.

Nimetatud eristus ja asjakohased õiguslikud määratlused kehtivad olenemata transiitveost (tavaline või lihtsustatud) ja kasutatud süsteemist (transiidi tavaprotseduur või talitluspidevuse protseduur).

Protseduuri lõpetamine sõltub tõenditest transiitveo lõppemise kohta. Kui nimetatud tõendid puuduvad (selle hindamise vorm, laad ja meetodid võivad protseduuriti erineda), peavad pädevad asutused võtma vajalikud meetmed, et võimaluse korral kinnitada protseduuri nõuetekohast lõppemist alternatiivsete tõendite abil või, kui see ei ole võimalik, teha kooskõlas tollivõlga ja selle sissenõudmist käsitlevate sätetega kindlaks:

- kas (tolli)võlg on tekkinud või mitte;
- (tolli)võla eest vastutav(ad) isik(ud) (vajaduse korral);
- tegelik või eeldatav (tolli)võla tekkimise koht ja sellest tulenevalt;
- pädev asutus, kes vastutab (tolli)võla sissenõudmise eest (vajaduse korral),

ning määrata vajaduse korral karistus.

VII.1.2.2.2 Päringuprotseduur transiidiprotseduuri lõppemise kontrolliks

Konventsiooni I liite art 49 lg 2

Transiidi tavaprotseduuri korral tuleks enne päringuprotseduuri alustamist esitada staatuse päring (vt jaotis VII.2.5).

RA art 310 lg 2

Kui seejärel on vaja algatada päringuprotseduur, otsustab lähteriigi pädev asutus, kas saata päringuprotseduuri alustamiseks esmalt

- saabumata transiitveose päringu sõnum (IE140) protseduuri pidajale või
- päringutaotluse sõnum (IE142) deklareeritud sihttolliasutusele.

Lähteriigi pädev asutus võib alustada päringuprotseduuri otse deklareeritud sihttolliasutusest, kui transiidideklaratsiooni lahtris 8 esitatud teave on piisav, et teha kindlaks kauba

vastuvõtja / kaubasaaja.

Olemasolevad deklareerimisandmed peaksid sisaldama üksikasju, mis võimaldavad deklareeritud sihttolliasutusel võtta ühendust sihtkoha vastutava isikuga (vastuvõtja/kaubasaaja).

Liikmesriigid ja teised konventsiooniosalised peavad teavitama protseduuri pidajaid eelistest, mida annab kaubasaaja kehtivate ja täielike andmete ning aadressi märkimine transiidiprotseduuri lahtrisse 8. Nii on protseduuri pidajal võimalik vältida tarbetu sõnumi (IE140) saamist.

Protseduuri pidajaga võetakse ühendust üksnes juhul, kui lähtetolliasutusele ei ole esitatud tõendeid protseduuri lõppemise kohta pärast staatuse päringu sõnumit (IE904) ja staatuse vastuse sõnumit (IE905) (vt täpsemalt jaotis VII.2.5), ning deklareeritud sihttolliasutusele on saadetud päringutaotluse sõnum (IE142) (vt täpsemalt jaotis VII.3.4.4).
Märkus: vastavalt „piisava teabe“ tõlgendusele on lähteriigi pädeval asutusel õigus otsustada omal äranägemisel, kuidas/kus alustada päringuprotseduuri.

ETTEVÕTJA
Selleks et vältida tarbetute teabenõuete saamist pädevatelt tolliasutustelt, tuleb transiidideklaratsiooni lahtris 8 esitada kaubasaaja kehtivad ja täielikud andmed ning täpne aadress.

VII.1.2.2.3 Teabevahetus

Lisateabe vahetamiseks või konkreetse veo kohta küsimuste esitamiseks võib kogu päringu- ja sissenõudmisprotseduuri jooksul kasutada päringu- ja sissenõudmisteabe sõnumit (IE144) ning päringu- ja sissenõudmisteabe taotluse sõnumit (IE145).

Kõnealuse teabevahetuse võib algatada kas lähte- või sihttolliasutus; protseduuri jätkamiseks ei ole vajalik vastus (teadete paar).

Lähtetolliasutus kasutab sõnumit IE144; sihttolliasutus kasutab sõnumit IE145.

Kui on vaja lisada paberdokumente, võib need saata muul viisil (faksi, e-posti, posti teel jne) otse sõnumis märgitud kontaktisikule, näidates selgelt ära asjaomase transiitveo tolli viitenumbri (MRN). Selliste paberdokumentide saatmisel tuleb kasutada vormi TC20A „Teabe saatmine / NCTS

vedudega seotud dokumendid“. Vormi TC20A näidis on esitatud lisas VII.8.4.

VII.2 Transiidiprotseduuri lõpetamine ja staatuse päring

VII.2.1 Sissejuhatus

Käesolev jaotis käsitleb transiidiprotseduuri lõpetamist ja staatuse päringut.

Jaotises VII.2.2 käsitletakse lõpetamise tingimusi.

Jaotises VII.2.3 käsitletakse lõpetamise mõju.

Jaotises VII.2.4 käsitletakse lõpetamise vormi.

VII.2.2 Lõpetamise tingimused

Konventsiooni I liite art 48 lg 2

Transiidiprotseduur lõpetatakse, kui see on vastavalt IV osa 4. peatükile nõuetekohaselt lõppenud.

LTS art 215 lg 2

Protseduuri lõpetamise pädevus on lähteriigi ametiasutusel.

Lõpetamine võib olenevalt kasutatud protseduuri liigist toimuda erinevalt[77].

Üldiselt on lõpetamise aluseks lähtetolliasutuses kindlaks tehtud transiidiprotseduuri andmete võrdlus sihtkohas registreeritud ja tõendatud andmetega.

VII.2.3 Lõpetamise mõju

Asjaolu, et transiidiprotseduur on kas vaikimisi või ametlikult lõpetatud, ei mõjuta pädeva asutuse õigust ja kohustust pöörduda protseduuri pidaja ja/või käendaja poole, kui hilisemal kuupäeval (vastavalt õigusaktides tollivõla sissenõudmiseks või trahvi määramiseks sätestatud tähtaegadele) selgub, et protseduur ei olnud tegelikult lõppenud ja seda ei oleks tohtinud lõpetada, või kui avastatakse konkreetsete transiitvedudega seotud eeskirjade eiramine.

77 Selleks võidakse võrrelda elektroonilisi sõnumeid NCTSis („Eeldatava saabumise teade“ *vs.* „Kontrollitulemid“) või dokumente (lennu- või laevamanifest *vs.* sihttolliasutusele esitatavadigakuised paberipõhise lennu- ja meretransiidi loendid).

VII.2.4 Lõpetamise vorm

Iga liikmesriik/konventsiooniosaline teavitab protseduuri pidajat lõpetamisest transiidiprotseduuri lõpetamise teatise sõnumiga (IE045). Tuleb märkida, et see sõnum on informatiivne ja sellel ei ole õiguslikku jõudu.

Käendaja võib lugeda veo lõpetatuks, kui ei ole teatatud teisiti.

Pädev asutus peab võtma ühendust protseduuri pidaja, käendaja ja teiste pädevate asutustega, kui ei ole tõendeid (või on kahtlusi), et transiidiprotseduur on lõppenud, ja lähtetolliasutus ei saa seetõttu protseduuri lõpetada (vt jaotised VII.1.2.2.1 ja VII.3.2.).

Ühtse kohaldamise tagamiseks, olenemata kasutatud transpordiliigist, on teatavate transpordiliikide suhtes kohaldatavate lihtsustatud protseduuride puhul vaja järgida võimaluse korral samasuguseid põhimõtteid.

VII.2.5 Staatuse päring ja vastus

Enne päringuprotseduuri alustamist tuleks esitada staatuse päring. See võimaldab vältida tarbetuid päringutaotlusi nende transiitvedude kohta, mis on sihttolliasutuses tegelikult suletud, kuid mille lõppemise sõnumid on NCTSis tehniliste probleemide tõttu kaotsi läinud.

Staatuse päringu sõnum (IE904) tuleks saata:

- sihttolliasutusele pärast kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaja lõppemist, kui ei ole saabunud saabumisteatise sõnumit (IE006);
- sihttolliasutusele kuue päeva jooksul pärast seda, kui on saadud saabumisteatise sõnum (IE006), kuid ei ole saabunud kontrollitulemite sõnumit (IE018).

Sihtriigi süsteem kontrollib automaatselt siht- ja lähteriigi staatuse vastavust ning saadab staatuse vastuse sõnumi (IE905).

Nii siht- kui ka lähteriigi kasutajatoe või muude asjaomaste teenistuste ülesanne on edastada puuduv teave viivitamata ja kõiki võimalusi kasutades (nt saates uuesti puuduvad sõnumid IE006 ja IE018), et võimaldada transiitveo nõuetekohast järelevalvet lähtetolliasutuses.

Tehnilised probleemid tuleb võimalikult kiiresti välja selgitada ja lahendada.

Harvaesineval ja erandlikul juhul, kui kõnealused tehnilised probleemid takistavad puuduvate sõnumite (IE006 ja IE018) saatmist või uuesti saatmist, võivad sihtriigi pädevad asutused saata lähteriigi pädevatele asutustele protseduuri lõpetamiseks muid tõendeid (nt sihttolliasutuse kinnitatud transiidi saatedokumendi TAD koos vormiga TC20A).

Lähtetolliasutus ei tohi lõpetada protseduuri ilma selle lõppemise tõendita (üksikasjalikuma teabe saamiseks vt jaotis VII.3.3).

Märkus: üksnes sihtriigi kasutajatoe e-posti teel saadetud teavet ei tohiks lugeda transiitveo lõppemise tõendiks.

VII.3 Päringuprotseduur

VII.3.1 Sissejuhatus

Käesolev jaotis käsitleb päringuprotseduuri.

Jaotises VII.3.2 käsitletakse protseduuri pidajaga algatatud päringuprotseduuri.

Jaotises VII.3.3 käsitletakse alternatiivseid tõendeid.

Jaotises VII.3.4 käsitletakse päringuprotseduuri sihttolliasutuses.

Konventsiooni I liite art 49 ja 51

Päringuprotseduuri põhieesmärk on saada tõend protseduuri lõppemise kohta, et transiidiprotseduur lõpetada.

RA art 310 ja 312

Kui selline tõend puudub või kui esitatud tõend osutub hilisemal kuupäeval võltsituks või kehtetuks, peavad lähteriigi pädevad asutused

- tegema kindlaks (tolli)võla tekkimise tingimused;
- tegema kindlaks võlgniku(d), ja
- määrama kindlaks (tolli)võla sissenõudmise eest vastutavad pädevad asutused.

Päringuprotseduur hõlmab pädevate asutuste halduskoostööd ja selles võetakse arvesse kogu protseduuri pidaja esitatud teavet.

Selle nõuetekohaseks toimimiseks on vaja

- tehniliste eeskirjade ja tingimuste kohaselt täielikult täidetud päringutaotlust (IE142);
- eeldatava transiidi teate sõnumi (IE050) nõuetekohast käsitlemist vahetolliasutus(t)es;
- piiriületusteate sõnumi (IE118) nõuetekohast käsitlemist vahetolliasutus(t)es;
- saabumisteatise sõnumi (IE006) nõuetekohast käsitlemist sihttolliasutuses;
- taotluse saanud asutuste kiireid (õigeaegseid ja viivitamatuid) ning selgeid vastuseid;
- päringuprotseduuriga seotud pädevate asutuste ajakohaseid nimekirju.

Selleks et vältida päringuprotseduuri alustamist juhul, kui lähtetolliasutus ei ole kuue päeva jooksul pärast sõnumi IE006 saamist saanud sõnumit IE018, peab lähtetolliasutus viivitamata

taotlema sihttolliasutuselt sõnumit IE018.
Sihttolliasutus peab seejärel viivitamata saatma puuduva sõnumi IE018.

Kui lähtetolliasutus ei ole endiselt saanud sõnumeid IE006 ja IE018 või muud teavet, mis võimaldaks transiidiprotseduuri lõpetada või (tolli)võla sisse nõuda, või talle saab teatavaks, et need sõnumid on saadetud ekslikult, peab kõnealune tolliasutus taotlema asjaomast teavet protseduuri pidajalt või sihttolliasutuselt.

Sõnumite IE006 või IE018 puudumisel peaks lähtekohas päringuprotseduuri eest vastutav pädev tolliasutus algatama päringuprotseduuri seitsme päeva jooksul alates nimetatud sõnumite saatmise tähtaja möödumisest (tähtaeg on kuni kuus päeva kauba esitamisest sihtkohas). See tähendab, et päringuprotseduur peaks algama 13. päeval pärast deklareeritud sihtkohas esitamise kuupäeva.
Kui aga lähtekoha tolliasutusele antakse enne tähtaja möödumist teada, et transiitvedu ei ole nõuetekohaselt lõppenud, või tolliasutus kahtlustab, et see on nii, siis peaks ta alustama päringumenetlust varem.

VII.3.2 Päringumenetluse algatamine protseduuri pidajaga

Käesolevas jaotises käsitletakse asjaolusid, mille korral pädev asutus võib transiitveo lõppemist kinnitavate tõendite puudumisel nõuda teavet protseduuri pidajalt.

VII.3.2.1 Teabenõude eesmärk

Konventsiooni I liide art 49 lg 2, 4 ,5 ja 6

RA art 310 lg 2, 3, 4, 5 ja 6

Teabenõude eesmärk on võimaldada protseduuri pidajal esitada tõendid, mis kinnitavad, et protseduur on lõppenud.

VII.3.2.2 Protseduuri pidajalt teabe nõudmise üldine kord

Protseduuri pidajat tuleb teavitada, kui

Konventsiooni I liite art 49 lg 2, 3, 4, 5 ja 6

RA art 310 lg 2, 3, 4, 5 ja 6

- kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaeg on möödunud (sihtriigist ei ole saabunud sõnumit IE006)
  ja
- sõnumid IE904 ja IE905 on väljastatud ning liikumise staatus oli mõlemas tolliasutuses sama/võrdväärne
  ja
- transiidideklaratsiooni lahtris 8 esitatud teave ei ole piisav päringuprotseduuri algatamiseks deklareeritud sihttolliasutusega
  või
- hiljemalt 28 päeva pärast päringutaotluse sõnumi (IE142) saatmist ei ole taotluse saanud sihttolliasutus sellele vastanud või on andnud päringuvastuse sõnumis (IE143) eitava vastuse, kasutades koodi 1 või 2 (vt jaotis VII.3.4.4). Vt ka jaotis VII.3.4.5.

Konventsiooni I liite art 49 lg 5

RA art 310 lg 5

Lähtekoha pädevad asutused saadavad saabumata transiitveose päringu sõnumi (IE140) protseduuri pidajale, kes vastab 28 päeva jooksul saabumata vedude teabe sõnumiga (IE141).

Konventsiooni I liite art 49 lg 6

RA art 310 lg 6

Kui leitakse, et protseduuri pidaja esitatud teave ei ole piisav transiidiprotseduuri lõpetamiseks, kuid on piisav päringuprotseduuri jätkamiseks, peaks lähteriigi pädev asutus saatma sihttolliasutusele sõnumi IE142 või jätkama päringuprotseduuri sihttolliasutusega, kellele juba saadeti sõnum IE142, kasutades laekunud lisateabest sihttolliasutusele teatamiseks päringu- ja sissenõudmisteabe sõnumit (IE144).

Konventsiooni I liite art 114

DA art 77 p b

Märkus. Kui protseduuri pidaja:

- ei esita teavet 28-päevase tähtaja jooksul
  või
- esitatud teave annab aluse tollivõla sissenõudmiseks
  või
- esitatud teave ei ole piisav sihttolliasutuses päringuprotseduuri alustamiseks,

alustatakse sissenõudmist üks kuu pärast 28-päevase tähtaja möödumist (vt jaotis VII.3.4.5, juhul kui algatati päringuprotseduur sihttolliasutusega).

ETTEVÕTJA

Olenevalt pädevas lähtetolliasutuses kasutatud meetodist peab protseduuri pidaja esitama teabe sõnumiga IE141 28 päeva jooksul.

Märkus: esitatud teave ei pruugi olla piisav transiidiprotseduuri lõpetamiseks, kuid võib olla piisav päringuprotseduuri jätkamiseks.

VII.3.2.3 Teabe taotlemise kord teatavate transpordiliikide suhtes kohaldatavate lihtsustatud protseduuride puhul

Protseduuri pidajat teavitatakse, kui

Konventsiooni I liite art 108

- õhuteed pidi veetava kauba puhul paberipõhise ühis- / liidu transiidiprotseduuri kasutamisel ja meritsi veetava kauba puhul paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamisel:

ÜDA art 46, 48, 49 ja 51

  - ei ole igakuist kaubamanifestide loendit esitatud lähtelennujaama või lähtesadama pädevale asutusele kahekuulise tähtaja jooksul alates selle kuu lõpust, mil manifestid esitati lähtetolliasutusele, või
  - igakuine loend ei sisalda kõiki asjakohaseid kaubamanifeste (kuna loendi kandmata manifestide puhul ei saa lugeda protseduuri lõppenuks);
- õhuteed pidi veetava kauba puhul elektroonilise veodokumendi ühis- / liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsioonina kasutamisel ning meritsi veetava kauba puhul elektroonilise veodokumendi liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsioonina kasutamisel:
  - lennuettevõtja või laevandusettevõtja kaubamanifestide ja/või raamatupidamisdokumentide audit, või
  - sihtlennujaama või -sadama pädeva asutuse teade rikkumise või eeskirjade eiramise kohta näitab, et elektrooniline veodokument ei ole kättesaadav või seda ei ole sihtkohas esitatud.

Selleks võib kasutada lisas VII.8.2 esitatud kirja näidist.

Näidise kasutamine ei ole kohustuslik, kuid see sisaldab nõutavaid miinimumandmeid.

Kui protseduuri pidaja suhtleb pädevate asutustega elektrooniliselt, võib kirja ja vastuse asendada samaväärsete elektrooniliste sõnumitega.

Teabe taotlemine ei ole siiski vajalik, kui protseduuri lõppemata jäämise on teinud kindlaks ja sellest on teatanud protseduuri pidaja ise (lennuettevõtja, laevandusettevõtja, raudteeveo-ettevõtja või veoettevõtja) kooskõlas asjakohase transpordiliigi suhtes kohaldatavast lihtsustatud protseduurist tulenevate kohustustega.

Kui protseduuri pidaja suhtleb pädevate asutustega elektrooniliselt, võib asjakohase teatise asendada samaväärse elektroonilise sõnumiga.

VII.3.3 Alternatiivsed tõendid protseduuri lõppemise kohta

Konventsiooni I liite art 51

Kui tõend protseduuri lõppemise kohta puudub, palutakse protseduuri pidajal esitada tõend (nt alternatiivse tõendina aktsepteeritav samaväärne dokument) 28 päeva jooksul.

RA art 312

Õigusaktides sätestatakse nelja liiki dokumendid, mida lähteriigi pädevad asutused võivad aktsepteerida alternatiivse tõendina selle kohta, et transiidiprotseduur on nõuetekohaselt lõppenud või üldse lõppenud. Ühtki muud dokumenti alternatiivse tõendina ei aktsepteerita.

a) Liikmesriigi või ühistransiidiprotseduuri sihtriigi tolliasutuse kinnitatud dokument, milles kaup identifitseeritakse ja tõendatakse selle esitamist sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale.

b) Selle riigi tolli kinnitatud tollidokument või muu dokument, milles tõendatakse, et kaup on konventsiooniosalise tolliterritooriumilt füüsiliselt välja viidud.

c) Dokument, mis on väljastatud kolmandas riigis, kus kaup suunatakse tolliprotseduurile.

d) Kolmandas riigis väljastatud ja selle riigi tolli templiga või muul viisil kinnitatud dokument, mis tõendab, et kaupa loetakse kõnealuses kolmandas riigis vabas ringluses olevaks.

Selline alternatiivne tõend on aktsepteeritav üksnes juhul, kui selle on kinnitanud tolliasutus ja see rahuldab lähteriigi pädevaid asutusi, st võimaldab neil tegelikult kontrollida, et dokument on seotud asjaomase kaubaga ning et dokumendi ja selle kinnituse ehtsuses ei ole kahtlust.

Tõendamiskohustus lasub igal juhul protseduuri pidajal.

VII.3.3.1 Alternatiivne tõend kauba sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale esitamise kohta

Konventsiooni I liite art 51

RA art 312

Alternatiivne tõend on mis tahes dokument, mille on kinnitanud sihtliikmesriigi või ühistransiidiprotseduuri sihtriigi tolliasutus ja mis sisaldab tolli viitenumbrit (MRN) ning milles kaup identifitseeritakse ja tõendatakse selle esitamist sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale.

Alternatiivse tõendina võib kasutada eelkõige järgmisi tolliasutuse kinnitatud dokumente:

- transiidi saatedokumendi (TAD) koopia (MRNiga), või
- koopia tollideklaratsioonist, millega kaup suunatakse teisele tolliprotseduurile pärast seda, kui see on esitatud sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale, või
- kinnitatud dokument, mille on väljastanud sihttolliasutus tema valduses olevate dokumentide (nt TAD) ja/või volitatud kaubasaajalt saadud andmete alusel, või
- transiitveoga tegeleva ettevõtja äri- või veodokumendi koopia või raamatupidamisdokumentide väljavõte, mis tõendab, et kõnealune kaup on esitatud nimetatud tolliasutusele või volitatud kaubasaajale (nt mahalaadimis- või järelevalveaktid, lossimistõendid, meretranspordi veokirjad, lennuveokirjad, maksetõendid, arved, veokorraldused).

Lähteriigi pädev asutus võib protseduuri alternatiivse tõendi alusel lõppenuks lugeda üksnes juhul, kui ettenähtud tähtaja jooksul ei saada ametlikku tõendit.

Kui talitluspidevuse protseduuri tõttu saadakse ametlik tõend pärast tähtaega, on see alternatiivse tõendi suhtes ülimuslik.

Konventsiooni I liite art 45 lg 4

RA art 308 lg 2

Sihttolliasutus kinnitab kauba esitamisel alternatiivse tõendina kasutatava TADi.

ETTEVÕTJA
Alternatiivse tõendina kauba esitamise kohta sihttolliasutusele võib protseduuri pidaja kasutada järgmisi dokumente:

- TADi koopia (MRNiga) või
- koopia deklaratsioonist, millega kaup suunatakse muule tolliprotseduurile, või
- dokument, mille on väljastanud sihttolliasutus tema valduses oleva transiididokumendi ja/või andmete alusel või mille on väljastanud volitatud kaubasaaja, või
- äri- või veodokumendi koopia või raamatupidamisdokumentide väljavõte, mis tõendab, et kaup on esitatud nimetatud tolliasutusele või volitatud kaubasaajale.

Märkus: alternatiivse tõendi peab kinnitama tolliasutus ning see peab võimaldama kauba identifitseerida, tõendama kauba esitamist ja sisaldama transiideklaratsiooni viitenumbrit.

Kui alternatiivne tõend rahuldab lähteriigi pädevaid asutusi, st võimaldab neil tegelikult kontrollida, et dokument on seotud kõnealuse kaubaga ning et dokumendi ja pädeva asutuse kinnituse ehtsuses ei ole kahtlust, lõpetavad lähteriigi pädevad asutused transiidiprotseduuri.

Kui pädeval asutusel on vähimgi kahtlus seoses alternatiivse tõendi ehtsusega või selles käsitletud kauba vastavusega, tuleb alternatiivne tõend esitada igal juhul tollivormistusjärgseks kontrolliks, kasutades vormi TC21 „Kontrolli taotlus“[78] (vt VII osa jaotis 5). Sel juhul ei või alternatiivset tõendit aktsepteerida enne, kui kontrolliv asutus on kinnitanud asjaomaste andmete ehtsust ja õigsust.

VII.3.3.2 Alternatiivne tõend selle kohta, et asjaomane kaup suunati tolliprotseduurile kolmandas riigis

Konventsiooni I liite art 51 lg 1

RA art 312 lg 1

See alternatiivne tõend võib olla üks järgmist liiki dokumentidest, mille alusel võivad lähteriigi pädevad asutused kindlaks teha, et see hõlmab asjaomast kaupa ja see kaup on seega tegelikult konventsiooniosaliste/liidu territooriumilt välja viidud:

i) kolmandas riigis väljastatud originaaltollidokument, millega kaup suunatakse tolliprotseduurile.

Kui originaaltollidokument esitatakse elektroonilise tollidokumendina, võivad lähteriigi tolliasutused aktsepteerida seda alternatiivse tõendina juhul, kui nendel asutustel on

78 Näidis on esitatud VII lisas. 8.5.

kahtluse korral

a) võimalik juurdepääs elektroonilisele tollidokumendile otse asjaomase kolmanda riigi vastavas tollisüsteemis (vt näited) või

b) võimalik võtta asjaomase kolmanda riigi vastava tolliasutusega ühendust ametliku kirjavahetuse teel, millega kinnitatakse elektroonilise tollidokumendi ehtsust või antakse juurdepääs elektroonilisele tollidokumendile;

ii) muu dokument, mis tõendab, et kaup on asjaomases kolmandas riigis vabas ringluses, ning mille selle riigi tolliasutus on templiga, allkirjaga või muul (st elektrooniliselt või muul kolmanda riigi poolt kasutatud viisil) kinnitanud nii, et lähteriigi tolliasutus võib seda aktsepteerida.

ETTEVÕTJA

Protseduuri pidaja ülesanne on esitada eespool nimetatud dokumendid, kui on vaja alternatiivset tõendit selle kohta, et kaup suunati tolliprotseduurile kolmandas riigis.

Märkus. Kõnealused alternatiivsed tõendid võib asendada koopiaga, mille õigsust peab tõestama kas originaaldokumendid kinnitanud asutus või asjaomase kolmanda riigi või ühe liikmesriigi või ühistransiidiprotseduuri riigi asutus.

Kui alternatiivne tõend rahuldab lähteriigi pädevaid asutusi, st võimaldab neil tegelikult kontrollida, et dokument on seotud kõnealuse kaubaga ning et dokumendi ja pädeva asutuse kinnituse ehtsuses ei ole kahtlust, lõpetavad lähteriigi pädevad asutused transiidiprotseduuri.

Näide 1. Aktsepteeritav alternatiivne tõend

Peruus väljastatud dokument, kui ametiasutus ei ole elektroonilise impordideklaratsiooni väljatrükki autentinud. Impordideklaratsiooni sisu on siiski võimalik kontrollida veebis Peruu tollisüsteemis, mis on kättesaadav aadressil

- http://www.sunat.gob.pe/aduanas/informli/ildua.htm.

Näide 2. Mitteaktsepteeritav alternatiivne tõend

Kolmanda riigi elektroonilise impordideklaratsiooni väljatrükk, mida ametiasutus ei ole autentinud. Deklaratsiooni ei ole võimalik

otse asjaomase kolmanda riigi tollisüsteemis kontrollida ning ei ole saadud piisavat vastust autentimise taotlustele, mis saadeti tolliametile juba teadaoleva või kolmanda riigi elektroonilise impordideklaratsiooni väljatrükil näidatud kontaktandmeid (nt e-posti aadressi või telefoninumbreid) kasutades.

VII.3.4 Päring sihttolliasutusele

Käesolevas osas kirjeldatakse sihttolliasutustele adresseeritud päringutaotlust.

Jaotises VII.3.4.1 käsitletakse päringutaotluse esitamise eest vastutavat pädevat asutust ja selle esitamise tähtaega.

Jaotises VII.3.4.2 käsitletakse päringutaotluse esitamist.

Jaotises VII.3.4.3 käsitletakse päringutaotluse tühistamist.

Jaotises VII.3.4.4 käsitletakse sihtriigi vastust päringutaotlusele.

Jaotises VII.3.4.5 käsitletakse protseduuri pidajale esitatavat taotlust pärast päringuprotseduuri alustamist sihttolliasutuses.

Jaotises VII.3.4.6 käsitletakse päringuprotseduuri tulemuste mõju.

VII.3.4.1 Päringutaotluse esitamise eest vastutav pädev asutus ja selle esitamise tähtaeg

Lähteriigi pädev asutus peaks saatma päringutaotluse sõnumi (IE142) järgmistel juhtudel:

Konventsiooni I liite art 49 lg 2, 3 ja 6

- kui kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaja jooksul ei ole saadud sõnumit IE006 ja transiidideklaratsiooni lahtris 8 esitatud andmed on piisavad, või

RA art 310 lg 2, 5 ja 6

- kui kuue päeva jooksul pärast sõnumi IE006 saamist ei ole saadud sõnumit IE018, või
- niipea, kui pädevad asutused saavad teada või kahtlustavad, et protseduur ei ole lõppenud, või
- niipea, kui pädev asutus tagantjärele avastab, et esitatud tõend on võltsitud ja protseduur ei ole seepärast lõppenud. Uurimine algatatakse siiski üksnes juhul, kui see on vajalik varem esitatud tõendite kinnitamiseks või kehtetuks tunnistamiseks ja/või võla ja võlgniku väljaselgitamiseks ning (tolli)võla sissenõudmise eest vastutava pädeva asutuse

kindlaksmääramiseks, või

- kui protseduuri pidajalt saadud teave ei ole piisav protseduuri lõpetamiseks, kuid on piisav päringuprotseduuri jätkamiseks.

VII.3.4.2 Päringutaotluse sõnumi (IE142) saatmine

Konventsiooni I liite art 49 lg 2

Lähteriigi pädev asutus peab saatma sihtriigi pädevale asutusele päringutaotluse sõnumi (IE142). Sõnum tuleb saata

RA art 310 lg 2

- deklareeritud sihttolliasutusele, kui transiidideklaratsiooni lahtris 8 esitatud andmed on piisavad, või
- sõnumi IE006 saatnud tegelikule sihttolliasutusele, või
- sihttolliasutusele, kui protseduuri pidaja esitatud teave on piisav päringuprotseduuri jätkamiseks (vt jaotised VII.3.2.2 ja VII.3.4.4.4).

Tolliametnike töö hõlbustamiseks tuleks märkida lähteriigi kontaktisik.

Sihttolliasutus saadab vastu päringu vastuse sõnumi (IE143).

VII.3.4.2.1 Teabevahetussõnumite kasutamine

Lisaks päringuprotseduurile võib alates päringuprotseduuri algusest (sõnumi IE140 või IE142 saatmise kuupäev) kuni (tolli)võla sissenõudmiseni (sõnumi IE152 saatmise kuupäev) vahetada teavet sõnumitega IE144 ja IE145. Need teabevahetussõnumid ei lõpeta käimasolevat päringumenetlust lähtetolliasutusega (sõnum IE142) või protseduuri pidajaga (sõnum IE140).

Kui aga lähteriigi pädeva asutuse poolt sõnumis IE142 esitatud teave ei ole sihtriigi pädevale asutusele vajaliku uurimise korraldamiseks piisav, võib sihtriigi pädev asutus taotleda lähteriigi pädevalt asutuselt lisateavet, saates asjakohaseid teabekoode kasutades päringu- ja sissenõudmisteabe taotluse sõnumi (IE145).

Lähteriigi pädev asutus peab püüdma esitada taotluse esitanud sihtriigi pädevale asutusele taotletud lisateabe, saates asjakohaseid teabekoode kasutades päringu- ja sissenõudmisteabe sõnumi (IE144).

Taotletud paberdokumendid tuleks saata otse sõnumis märgitud kontaktisikule. Need võib võimaluse korral saata ka muul viisil (posti, e-posti, faksi teel jne), kuid neile peaks olema selgelt

märgitud MRN.

VII.3.4.3 Päringutaotluse (IE142) tühistamine

Kui lähteriigi pädev asutus otsustab mingil põhjusel päringutaotluse sõnumi (IE142) tühistada, peaks ta saatma päringu tühistamise teatise sõnumi (IE059), et taotluse saanud sihttolliasutus uurimise lõpetaks.

VII.3.4.4 Sihtriigi vastus

VII.3.4.4.1 Raamatupidamisdokumentide läbivaatamine

Sihtriigi pädev asutus vaatab esmalt läbi enda või vajaduse korral volitatud kaubasaaja raamatupidamisdokumendid. Läbivaatamise käigus võib selguda, et transiidiprotseduur on nõuetekohaselt lõppenud ning puuduvad ainult asjakohased sõnumid (IE006 ja IE018).

Kui enda või volitatud kaubasaaja raamatupidamisdokumentide läbivaatamine jääb tulemuseta, võtab sihtriigi pädev asutus ühendust kas

- kaubasaajaga, kes võib olla kauba ja dokumendid kätte saanud, ilma neid deklareeritud või muule sihttolliasutusele esitamata, või
- muu vastutava isikuga, kes võib anda lisateavet.

VII.3.4.4.2 Raamatupidamisdokumentide läbivaatamise tulemus

Jaotises 3.4.4.1 kirjeldatud meetmete võtmisest tulenevad järgmised teoreetilised võimalused.

Konventsiooni I liite art 47

RA art 307 ja 309

- <u>Asjaomane kaup on tegelikult sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale õigel ajal esitatud, kuid</u>
  - tõendit protseduuri lõppemise kohta (sõnumid IE006 ja/või IE018) ei ole ettenähtud aja jooksul saadetud. Sel juhul peaks sihtriigi pädev asutus saatma puuduvad sõnumid viivitamata taotluse esitanud lähteriigi pädevale asutusele, või
  - volitatud kaubasaaja ei ole täitnud oma kohustust saata sihttolliasutusele tõend protseduuri lõppemise kohta (saabumisteate sõnum IE007 ja/või mahalaadimismärkuste sõnum IE044). Sel juhul palub sihtriigi pädev asutus

kõigepealt volitatud kaubasaajal esitada puuduva teabe ning seejärel peaks ta saatma puuduvad sõnumid IE006 ja/või IE018 viivitamata taotluse esitanud lähteriigi pädevale asutusele. Sihtriigi pädev asutus peab võtma volitatud kaubasaaja volituse saamiseks vajalikud meetmed.

Märkus: Sõnumeid IE006 ja/või IE018 tohib saata üksnes juhul, kui transiitvedu on lõppenud ettenähtud aja jooksul ning kaupa ei ole tollijärelevalve alt välja viidud. Tegemist peab olema ettenähtud aja jooksul lõppenud tavapärase protseduuriga (nt sihttolliasutuses oli puudu üksnes transiidiprotseduuri registreering) või õigusnormide kohaselt heakskiidetud hilinenud esitamisega.

- Asjaomast transiitkaupa ei ole esitatud sihttolliasutusele, kuid kaup on esitatud vahetolliasutusele.
  Sihtriigi pädev asutus ei leia oma raamatupidamisdokumente läbi vaadates tõendeid selle kohta, et transiitkaup on esitatud sihttolliasutusele, kuid leiab oma riigi saadetud sõnumi IE118.

  Sel juhul peab sihtriigi pädev asutus saatma
  - päringuvastuse sõnumi (IE143) vastusekoodiga 4 – sissenõudmistaotlus sihtkohas, et võtta üle vastutus sissenõudmise eest.

- Asjaomane kaup on kätte toimetatud muule kui volitatud kaubasaajale.
  Kui sihtriigi pädev asutus teeb kindlaks, et kaup on otse kätte toimetatud volitamata kaubasaajale, kes ei täitnud oma kohustust võtta ühendust sihttolliasutusega, peaks sihtriigi pädev asutus saatma päringuvastuse sõnumi (IE143) vastusekoodiga 4 – sissenõudmistaotlus sihtkohas, et taotleda tollivõla sissenõudmispädevuse üleandmist sihtriigi pädevale asutusele.
- Sihttolliasutus ei ole NCTSis asjaomast transiitvedu lõpetanud, kuid kaup on eksporditud kolmandasse riiki.
  Kui sihtriigi pädev asutus teeb kindlaks, et kaup on eksporditud kolmandasse riiki,

  - saadab ta pärast esitamise tõendamist lähteriigi pädevale asutusele sõnumid IE006 ja IE018 või
  - saadab muud vormiga TC20A hõlmatud dokumendid või andmed, mis tõendavad kauba eksporti kolmandasse riiki, kui puuduvad nii alternatiivne tõend kui ka kauba sihtkohta

saabumist või seal esitamist kinnitav sõnum, ning mis võimaldavad lähteriigi pädeval asutusel kindlaks teha, et dokumendid hõlmavad tegelikult asjaomast kaupa ja et seega on asjaomane kaup tõepoolest konventsiooniosalise/liidu territooriumilt välja viidud.

VII.3.4.4.3 Vastamistähtaeg sihttolliasutusega alustatud päringuprotseduuri puhul

Konventsiooni I liite art 49 lg 4

RA art 310 lg 4 ja 6

Sihtriigi pädev asutus peab vastama viivitamata, kuid igal juhul 28 päeva jooksul pärast päringutaotluse saamist kas lisateabe taotlusega (kasutades päringu- ja sissenõudmisteabe taotluse sõnumit IE145) või vastusega (kasutades päringuvastuse sõnumit (IE143) (vastusekoodide kohta vt jaotis VII.3.4.4.5).

Kui protseduuri pidaja on alustanud päringuprotseduuri ja ta on esitanud piisavalt teavet päringuprotseduuri jätkamiseks, peab sihtriigi pädev asutus vastama viivitamata, kuid igal juhul 40 päeva jooksul pärast päringutaotluse saamist kas lisateabe taotlusega (sõnum IE145) või vastusega (sõnum IE143). Vastusekoodide kohta vt jaotis VII.3.4.4.5.

VII.3.4.4.4 Päringutaotluse vastusekoodid

Sihtriigi pädev asutus peaks kasutama sõnumis IE143 ühte järgmistest vastusekoodidest.

Kood 1 – liikumine sihtkohas teadmata

- Kaupa ei ole esitatud deklareeritud sihttolliasutusele. Lähteriigi pädev asutus peaks püüdma võimaluse korral kindlaks teha tegeliku sihttolliasutuse või pöörduma järelepärimisega protseduuri pidaja poole.

Kood 2 – oletatav kattumine

- Kaup on esitatud deklareeritud sihttolliasutusele, kus eeldatakse, et sama kauba kohta on saadetud kaks deklaratsiooni andmete sõnumit (IE015).

Kood 3 – tagastatav eksemplar on tagastatud (kuupäev)

- Kaup on esitatud deklareeritud sihttolliasutusele, kuid seal ei ole olnud võimalik transiitvedu lõpetada sõnumitega IE006 ja IE018, vaid on saadetud alternatiivne tõend (nt TADi koopia),

mida lähteriigi tolliasutus ei ole veel kätte saanud.

Kood 4 – sissenõudmistaotlus sihtkohas

- Kuigi kaupa ei ole esitatud sihttolliasutusele, on see hiljem avastatud sama riigi territooriumilt (nt väljaspool ametlikku tolliprotseduuri). Sihtriigi pädev asutus soovib seepärast vastutuse sissenõudmise eest üle võtta ja saadab sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150) lähteriigi pädevale asutusele, et ta saaks kauba tagasi võtta pärast seda, kui kaup on saajale üle antud või piiri ületanud (sõnum IE118).

VII.3.4.5 Taotlus protseduuri pidajale pärast päringu alustamist sihttolliasutusega

Konventsiooni I liite art 49 lg 5

RA art 310 lg 5

Kui päringuprotseduuri on alustatud sõnumi IE142 saatmisega sihttolliasutusele ning päringuvastuse sõnumiga (IE143) ei ole vastust saadud või on saadud eitav vastus, peab lähteriigi pädev asutus võtma ühendust protseduuri pidajaga, et saada temalt protseduuri lõpetamiseks vajalikku teavet (üksikasjalikuma teabe saamiseks vt jaotis VII.3.2).

Kui protseduuri pidaja selles päringuprotseduuri etapis

– ei esita teavet 28 päeva jooksul või

– esitab teabe, mis ei ole päringuprotseduuri jätkamiseks piisav,

Konventsiooni I liite art 114 lg 2

LTS art 87

DA art 77

peab lähteriigi pädev asutus otsustama, milliseid meetmeid tuleks võtta, et lõpetada protseduur seitsme kuu jooksul pärast kauba sihtriigis esitamise tähtaja lõppu (selle tähtajaga seotud erandite kohta vt märkus jaotises VII.3.2.2).

VII.3.4.6 Päringuprotseduuri tulemuste mõju

Saadud vastuste, sh protseduuri pidajalt saadud teabe alusel peab lähteriigi pädev asutus otsustama, kas protseduur on lõppenud või mitte ja kas selle saab lõpetada või milliseid meetmeid tuleb võtta.

Konventsiooni I liite art 49 lg 7 ja art 117 lg 5

RA art 310 lg 7

Kui transiitveo saab päringuprotseduuri raames nõuetekohaselt lõpetada, peab lähteriigi pädev asutus teavitama viivitamata protseduuri pidajat ja käendajat, juhul kui nad on menetlusse kaasatud.

Pädeval asutusel võib tekkida ka vajadus teavitada teisi päringuprotseduuri kaasatud pädevaid asutusi, eelkõige tagatistolliasutust.

Kui lähteriigi pädev asutus ei saa transiidiprotseduuri lõpetada, kuid

- on saadetud sõnum IE006,
- on saadetud sõnum IE118 või
- protseduuri pidaja on esitanud tõendi, et kaup esitati või toimetati kätte teises liikmesriigis või konventsiooniosalises riigis,

annab lähteriigi pädev asutus vastutuse viivitamata sissenõudmistaotluse sõnumiga (IE150) üle riigile, kelle pädevusse arvatakse sissenõudmisprotseduur kuuluvat.

Kui on saadetud sõnum IE006, peab taotluse saanud asutus saatma sõnumi IE018. Kui on olemas sõnum IE118 või protseduuri pidaja tõend, et kaup on esitatud või toimetatud kätte teises liikmesriigis või konventsiooniosalises riigis, peab lähtetolliasutus sissenõudmispädevusega nõustuma ja saatma sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnumi (IE151) jaatava vastusega (aktsepteerimiskood 1).

Kui taotluse saanud asutus ei vasta puuduvate sõnumite saatmisega (vaatamata õiguslikule kohustusele) ega sissenõudmisvastutuse ülevõtmisega 28 päeva jooksul (vaatamata eespool nimetatud tõendite olemasolule), tuleks meetmete võtmiseks teatada ja esitada vajalikud tõendid taotluse saanud riigi kohalikele transiidi kontaktametnikele (vt transiidi tolliasutuste aadressiraamat Europa veebisaidil), sest taotluse saanud asutus peaks pädevuse üle võtma. Kui sellega vajalikku tulemust ei saavutata, tuleks meetmete võtmiseks teavitada lähteriigi kasutajatuge ja riiklikku transiidikoordinaatorit.

Konventsiooni I liite art 114 lg 2

LTS art 87

DA art 77

Lähteriigi pädev asutus peab tegema oma otsuse seitsme kuu jooksul pärast kauba sihtriigis esitamise tähtaja lõppu, Vajaduse korral peaks ta ise alustama sissenõudmisprotseduuri (üksikasjalikum teave on esitatud VIII osas).

Pädeva asutuse kogutud lisateave või tähelepanekud asjaomase kauba kohta võivad mõjutada päringuprotseduuri tulemusi.

Eelkõige kehtib see juhul, kui transiitveo käigus avastatakse eeskirjade eiramine või pettus (protseduurilt kõrvaldamine, asendamine jne) ja/või kui avastatakse, et asjaomane kaup on tollijärelevalve alt täielikult või osaliselt välja viidud, ning kui tehakse kindlaks eeskirjade eiramise või pettuse eest vastutavad isikud.

Seetõttu tuleb kogu asjakohane teave viivitamata edastada lähteriigi pädevale asutusele.

VII.4 Talitluspidevuse protseduur

Käesolevat jaotist kohaldatakse ainult juhul, kui transiitvedu on alanud talitluspidevuse protseduuri kasutades.

Jaotis jaguneb järgmiselt:

Jaotises VII.4.1 esitatakse sissejuhatus.

Jaotises VII.4.2 käsitletakse päringuprotseduuri algatamise eest vastutavat pädevat asutust ja algatamistähtaega.

Jaotises VII.4.3 käsitletakse päringuteate esitamist.

Jaotises VII.4.4 käsitletakse sihtriigi vastuseid päringuteatele.

Jaotises VII.4.5 käsitletakse päringuprotseduuri tulemuste mõju.

VII.4.1 Päringuteade talitluspidevuse protseduuri või teatavate transpordiliikide suhtes kohaldatavate lihtsustatud protseduuride puhul

Käesolev jaotis põhineb järgmistel dokumentidel, mida kasutatakse talitluspidevuse protseduuris transiidideklaratsioonina:

- ühtne haldusdokument (SAD) või
- SAD, mis on trükitud tavalisele paberile ettevõtja arvutisüsteemist, nagu on sätestatud konventsiooni III liite B6 lisas / ÜDA 9. lisa liidetes B1–B4, või
- transiidi saatedokument (TAD), millele on vajaduse korral lisatud kaubanimekiri. Sel juhul ei ole TADil tolli viitenumbrit (MRN).

VII.4.1.1 Sissejuhatus

Konventsiooni I liite II lisa p 17

Kui puudub tõend transiidiprotseduuri lõppemise kohta või niipea, kui pädevad asutused saavad teada või kahtlustavad, et protseduur ei

RA lisa 72-04 p 17 ole lõppenud:

- võetakse lisas VII.8.2 esitatud kirja näidist kasutades pärast kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaja lõppu ühendust protseduuri pidajaga, et protseduuri pidaja esitaks tõendi protseduuri lõppemise kohta, ning

- algatatakse päringuprotseduur deklareeritud sihttolliasutusega kahe kuu jooksul pärast kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaja lõppu.

Päringuprotseduuri põhieesmärk on:

- saada tõend protseduuri lõppemise kohta, et protseduur lõpetada, või

- kui selline tõend puudub või kui see hilisemal kuupäeval osutub võltsituks või kehtetuks, teha kindlaks (tolli)võla tekkimise tingimused, teha kindlaks võlgnik(ud) ja määrata kindlaks (tolli)võla sissenõudmise eest vastutavad pädevad asutused.

Protseduur põhineb pädevate asutuste halduskoostööl ja selles võetakse arvesse kogu protseduuri pidaja esitatud teavet (vt jaotis VII.3).

Päringuprotseduuri eest vastutavate pädevate asutuste nimekiri on esitatud lisas VII.8.1.

Protseduuri toimimine eeldab järgmist:

- täielikult täidetud päringuteated;
- saabumiste tõhus ja nõuetekohane registreerimine sihttolliasutustes;
- tagastatava eksemplari (SADi eksemplar 5 või TADi teine eksemplar) tagasisaatmine sihttolliasutuse poolt viivitamata ja kõige rohkem kaheksa kalendripäeva jooksul;
- transiiditeatis(t)e (TC10) nõuetekohane käsitlemine vahetolliasutus(t)es;
- taotluse saanud asutuste kiired ja selged vastused,
- pädevate asutuste ajakohane nimekiri.

VII.4.1.2 Päringumenetluse algatamine protseduuri pidajaga

Kui SADi eksemplari 5 ega TADi teist eksemplari ei ole tagastatud kahe kuu jooksul pärast kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaja

lõppu, peavad lähteriigi pädevad asutused teavitama protseduuri pidajat ja paluma tal esitada tõendi protseduuri lõppemise kohta.

Protseduuri pidajal võimaldatakse esitada protseduuri lõpetamiseks vajalik teave 28 päeva jooksul.

VII.4.1.3 Päringuteate algatamise eest vastutav pädev asutus ja selle esitamise tähtaeg

Lähteriigi pädevad asutused saadavad viivitamata päringuteate:

- kui kahe kuu jooksul pärast kauba sihttolliasutusele esitamise tähtaja lõppu ei ole protseduuri pidajalt laekunud tõendit protseduuri lõppemise kohta;
- niipea, kui pädevad asutused saavad teada või kahtlustavad varem (isegi enne eespool nimetatud tähtaegade lõppu), et protseduur ei ole lõppenud kõigi või osa asjaomaste kaupade puhul, või kui esitatud tõendist ilmnevad erinevused või see tundub võltsitud. Kahtluste korral otsustab lähteriigi pädev asutus asjaolusid arvesse võttes, kas päringuprotseduurile peab eelnema või sellega peab kaasnema tollivormistusjärgne kontroll, et tõestada tõendite kehtivust;
- niipea, kui pädev asutus avastab tagantjärele (pärast eespool nimetatud tähtaegade lõppu), et esitatud tõend on võltsitud ja et protseduur ei ole lõppenud. Uurimine algatatakse siiski üksnes juhul, kui see on vajalik varem esitatud tõendite kinnitamiseks või kehtetuks tunnistamiseks ja/või (tolli)võla ja võlgniku väljaselgitamiseks ning võla sissenõudmise eest vastutava pädeva asutuse kindlaksmääramiseks.

Päringuteadet ei pruugi saata juhul, kui päringuprotseduuri algatamiseks antud kahekuulise tähtaja jooksul saab protseduuri pidaja esitada rahuldava alternatiivse tõendi protseduuri lõppemise kohta (üksikasjalikum teave on esitatud jaotises VII.3.2.1).

VII.4.1.4 Päringuteade TC20

Lähteriigi pädev asutus jätkab päringuprotseduuri, saates sihtriigi pädevale asutusele päringuteate vormil TC20, mis vastab lisas VII.8.3 esitatud näidisele.

Selle võib saata tähtkirjana (mille adressaadile väljastamise kohta antakse kviitung).

Igal juhul peab lähteriigi pädeval asutusel olema arvestus

väljasaadetud vormide TC20 kohta.

Vorm TC20 peaks sisaldama kogu olemasolevat teavet, sh protseduuri pidajalt saadud lisaandmeid eelkõige kauba vastuvõtja muutumise kohta. Vormile TC20 tuleks lisada koopia dokumentidest, mida kasutatakse protseduurile suunamisel (SADi eksemplar 1, TADi esimene eksemplar, lastinimekirjad, lennu- või laevamanifest jne).

Vorm TC20 tuleks saata üksnes juhul, kui protseduuri pidaja vastus teabenõudele ei ole transiidiprotseduuri lõpetamiseks piisav.

VII.4.1.5 Sihtriigi vastus päringuteatele

Sihtriigi pädev asutus, kes saab päringuteate, peab vastama võimalikult kiiresti ja asjakohasel viisil vastavalt teabele, mis tal on endal olemas ja mille ta tõenäoliselt saab hankida.

Esmalt vaatab ta läbi oma registriandmed (SADi eksemplaride 4 ja 5 registreerimine; TADi teise eksemplari või esitatud manifestide registreerimine jne) või volitatud kaubasaaja registriandmed. Selle läbivaatamise käigus võidakse mõnikord avastada protseduuri lõppemise originaaltõend, mida ei ole veel tagastatud või mis oli valesti arhiveeritud.

Kui läbivaatamine jääb tulemuseta, peab sihtriigi pädev asutus võtma ühendust kaubasaajaga (kes on esitatud transiidideklaratsioonil) või isikuga, kellele lähteriigi pädev asutus võib viidata vormil TC20 ning kes on arvatavasti kauba ja dokumendid kätte saanud ilma neid sihttolliasutusele esitamata.

Kui lähteriigi pädeva asutuse poolt vormil TC20 või sellele lisatud dokumentidel esitatud teave ei ole piisav, et sihtriigi pädev asutus saaks teha vajalikud päringud, peab sihtriigi pädev asutus taotlema lisateavet, tagastades lähteriigi pädevale asutusele vormi TC20, millel on täidetud II lahter. Lähteriigi pädev asutus peab seejärel täitma III lahtri, lisama taotletud lisateabe (paberkandjal) ja tagastama vormi TC20 taotluse esitanud pädevale asutusele sihtriigis.

Päringuprotseduuri meetmetest tulenevad järgmised teoreetilised võimalused.

1. <u>Asjaomane kaup on tegelikult sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale esitatud, kuid:</u>

- tõend protseduuri lõppemise kohta (nt tagastatav SADi eksemplar 5 või tagastatav paberipõhise lennu- või meretransiidiprotseduuri kasutamise igakuine loend) ei ole ettenähtud aja jooksul tagastatud.
  Sel juhul peab sihtriigi pädev asutus pärast seda, kui ta on täitnud nõuetekohaselt vormi TC20 IV lahtri, tagastama tõendi viivitamata vormi TC20 välja saatnud lähteriigi pädevale asutusele;

- volitatud kaubasaaja ei ole täitnud oma kohustust tagastada sihttolliasutusele tõend protseduuri lõppemise kohta.
  Sel juhul peab sihtriigi pädev asutus tagastama leitud tõendi viivitamata koos nõuetekohaselt täidetud vormiga TC20 lähteriigi pädevale asutusele, olles enne kindlaks teinud, et volitatud kaubasaaja on andnud vajalikku teavet kauba saabumise kuupäeva ja tollitõkendite seisundi kohta, ning olles tõendi registreerinud ja kinnitanud. Sihtriigi pädev asutus peab võtma vajalikud meetmed volitatud kaubasaaja suhtes;

- tõend protseduuri lõppemise kohta on saadetud, kuid lähtetolliasutus ei ole seda kätte saanud.
  Sel juhul peab sihtriigi pädev asutus tagastama tõendi lähteriigi pädevale asutusele, täites nõuetekohaselt vormi TC20 IV lahtri. Tõend võib olla kas lähteriigi pädevalt asutuselt saadud dokument (SADi eksemplar 1, TADi esimene eksemplar, kaubamanifest lähetamisel jne) või koopia sihtriigi pädeva asutuse valduses olevast dokumendist (SADi eksemplar 4, TADi teine eksemplar, kaubamanifest saabumisel või igakuise loendi säilitatav eksemplar jne). Pädev asutus lisab koopiale kauba saabumise kuupäeva ja tehtud kontrolli tulemused ning kinnitab selle.

2. <u>Asjaomast kaupa ei ole sihttolliasutusele esitatud ega volitatud kaubasaajale kätte toimetatud:</u>
   - sihttolliasutus on muutunud: sel juhul peab lähteriigi pädevale asutusele tagastama tõendi protseduuri lõppemise kohta tegelik sihttolliasutus:
     – kui deklareeritud sihttolliasutuse riigi pädev asutus suudab kindlaks teha tegeliku sihttolliasutuse, edastab ta sellele vormi TC20, märkides tegeliku sihttolliasutuse andmed IV lahtrisse, ja teavitab lähteriigi pädevat asutust, saates sellele vormi TC20 koopia;

– kui deklareeritud sihttolliasutuse riigi pädev asutus ei suuda kindlaks teha tegelikku sihttolliasutust, edastab deklareeritud sihttolliasutus nõuetekohaselt täidetud vormi TC20 viimasele ettenähtud vahetolliasutusele, täites IV lahtri. Juhul kui vahetolliasutust ei ole, tagastatakse vorm TC20 otse lähteriigi pädevale asutusele;

- sihttolliasutus ei ole muutunud (või ei ole sellist muutust täheldatud):

– sel juhul, kui sihtriigi pädev asutus teeb kindlaks, et kaup on kätte toimetatud otse volitamata kaubasaajale, kes on esitatud vormil TC20, või mõnele muule isikule, peab sihtriigi pädev asutus tagastama vormi TC20 ja transiidideklaratsiooni koopia lähteriigi pädevale asutusele. Ta peab andma kogu asjakohase teabe, kasutades vajaduse korral lisadokumenti ja märkides ära järgmise:
  – kauba vastuvõtja isik ja muud võimalikud asjaga seotud isikud,
  – kauba kättetoimetamise kuupäev ja tingimused, kauba laad ja kogus, ning
  – vajaduse korral tolliprotseduur, millele kaup oli suunatud;

– kui sihtriigi pädev asutus ei leia mingeid jälgi asjaomase kauba kohta, tuleb edastada nõuetekohaselt täidetud vorm TC20 viimasele ettenähtud vahetolliasutusele, mis on esitatud transiidideklaratsioonil. Kui vahetolliasutust ei ole, tuleb vorm TC20 tagastada otse sihtriigi pädevale asutusele (sama mis punkti 2 teises alapunktis).

Kui sihtriigi pädev asutus saadab vormi TC20 viimasele ettenähtud vahetolliasutusele, peab ta ühtlasi saatma vormi koopia lähteriigi pädevale asutusele, et anda teavet päringuprotseduuri käigu kohta.

VII.4.1.6 Vahetolliasutuse vastus päringuteatele

Viimane ettenähtud vahetolliasutus, kellele vorm TC20 edastatakse, peab hakkama viivitamata otsima asjaomase kaubaga seotud transiiditeatist TC10.

Läbivaatamisest tulenevad järgmised teoreetilised võimalused.

1. Kaubasaadetis on tegelikult viimases ettenähtud vahetolliasutuses esitatud ja transiiditeatis leitakse.
   Sel juhul peab vahetolliasutus lisama transiiditeatise koopia vormile TC20 ning tagastama selle otse lähteriigi pädevale asutusele.

2. Transiiditeatist (ega muud tõendit asjaomase transiitveo kohta) ei leita viimases ettenähtud vahetolliasutuses.
   Sel juhul peab viimane ettenähtud vahetolliasutus lisama selle teabe vormile TC20 ja tagastama selle eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele, mis on esitatud transiidideklaratsioonil või, kui rohkem ettenähtud vahetolliasutusi ei ole, siis lähteriigi pädevale asutusele.

Iga vahetolliasutus, kes järgmisena päringuteate saab, peab toimima samamoodi, tagades, et nõuetekohaselt kinnitatud vorm TC20 edastataks viivitamata kas eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele, mis on esitatud transiidideklaratsioonil, või, kui rohkem ettenähtud vahetolliasutusi ei ole, siis otse lähteriigi pädevale asutusele, kes teeb saabunud teabe põhjal vajalikud järeldused.

Kui vahetolliasutus saadab vormi TC20 eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele, peab ta ühtlasi saatma vormi koopia lähteriigi pädevale asutusele, et anda teavet päringuprotseduuri käigu kohta. Ettenähtud vahetolliasutus peab teavitama lähteriigi pädevat asutust ka siis, kui transiiditeatis tegelikult vahetolliasutuselt saabub pärast seda, kui ta on päringuteate juba eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele ära saatnud (vt eespool punktis 1 kirjeldatud olukord).

VII.4.1.7 Päringuprotseduuri mõju

Olenevalt päringuprotseduuri käigus saadud vastustest, sh protseduuri pidajalt saadud teabest, otsustab lähteriigi pädev asutus, kas transiidiprotseduur on lõppenud või mitte ja kas selle saab lõpetada.

Kooskõlas (tolli)võlga ja selle sissenõudmist käsitlevate sätetega määrab lähteriigi pädev asutus kindlaks järgmise:

- võimaliku (tolli)võla tekkimine;
- (tolli)võla eest vastutav(ad) isik(ud) (vajaduse korral);
- tegelik või eeldatav (tolli)võla tekkimise koht ja sellest tulenevalt pädev asutus, kes vastutab (tolli)võla sissenõudmise eest (vajaduse korral).

Konventsiooni I liite art 114 lg 2

Lähteriigi pädev asutus peab tegema oma otsuse seitsme kuu jooksul pärast kauba sihtriigis esitamise tähtaja lõppu,

LTS art 87

See kehtib ka juhul, kui pädev asutus ei ole päringuprotseduuri

DA art 77

käigus ühtegi vastust saanud.

Pädeva asutuse kogutud lisateave või tähelepanekud asjaomase kauba kohta võivad mõjutada päringuprotseduuri tulemusi. Eelkõige kehtib see juhul, kui transiitveo käigus avastatakse eeskirjade eiramine või pettus (protseduurilt kõrvaldamine, asendamine jne) ja/või kui avastatakse, et asjaomane kaup on tollijärelevalve alt täielikult või osaliselt välja viidud, ning kui tehakse kindlaks eeskirjade eiramise või pettuse eest vastutavad isikud. Seetõttu tuleb kogu asjassepuutuv teave viivitamata edastada lähteriigi pädevale asutusele ja vajaduse korral kasutada vormi TC24, et taotleda tollivõla sissenõudmise pädevuse üleandmist. Vormi TC24 näidis on esitatud lisas VIII.8.2.

Konventsiooni I liite art 49 lg 7 ja art 117 lg 5

RA art 310 lg 7

Kui aga transiitvedu saab päringuprotseduuri raames nõuetekohaselt lõpetada, peab lähteriigi pädev asutus teavitama viivitamata protseduuri pidajat ja käendajat, juhul kui nad on päringuprotseduuri kaasatud. Pädeval asutusel võib tekkida ka vajadus teavitada teisi päringuprotseduuri kaasatud pädevaid asutusi, eelkõige tagatistolliasutust.

Lisanäited päringuprotseduuril tekkivatest olukordadest on esitatud lisas VII.8.5.

VII.5 Tollivormistusjärgne kontroll

Käesolev jaotis käsitleb teavet.

Jaotises VII.5.1 sätestatakse kontrolli eesmärgid ja meetodid.

Jaotises VII.5.2 käsitletakse dokumente, mida on vaja kontrollida.

Jaotises VII.5.3 käsitletakse kontrolli tulemuste mõju.

VII.5.1 Tollivormistusjärgse kontrolli eesmärgid ja meetodid

Konventsiooni I liite art 52

RA art 292

Pädev tolliasutus võib esitatud teavet ja ühis- / liidu transiitveoga seotud dokumente, vorme, lubasid või andmeid kauba vabastamise järel kontrollida, et teha kindlaks, kas sissekanded, vahetatud teave ja templid on ehtsad ja õiged.

Tollivormistusjärgset kontrolli tuleks teha riskianalüüsi alusel või pisteliselt. Kui esineb kahtlusi, et toimunud on kuritarvitusi või eeskirjade rikkumisi, siis peab selline kontroll olema automaatne.

Pädev tolliasutus, kellele esitatakse kauba vabastamise järgse kontrolli taotlus, peab vastama sellele viivitamata.

Kui pädev lähtetolliasutus esitab pädevale tolliasutusele taotluse ühis- / liidu transiitveoga seotud teabe kauba vabastamise järgseks kontrolliks, ei peeta transiidiprotseduuri lõpetamise tingimusi täidetuks, kuni andmete ehtsus ja õigsus ei ole kinnitust leidnud.

VII.5.2 Kontrollitavad dokumendid

VII.5.2.1 Transiidideklaratsioonid (talitluspidevuse protseduur)

Selleks et avastada ja ära hoida pettusi, tuleb lähteriigi, transiidiriigi ja sihtriigi pädevatel asutustel kontrollida deklaratsioone ja kinnitusmärkeid alati, kui neis on ilmne viga või kui tekib kahtlus nende ehtsuses.

Kontroll tuleb teha lisas VII.8.5 esitatud TC21 vormi näidist kasutades. Taotluse saanud pädevad asutused peavad tagastama TC21 vormi taotluse esitanud pädevale asutusele kahe kuu jooksul vormil esitatud kuupäevast. Vormile tuleb märkida kontrolli põhjus. Lisaks peavad kõik lähtetolliasutused tegema tagastatavate transiidideklaratsioonide pistelist kontrolli, taotledes vähemalt kahe dokumendi kontrolli iga tuhande kohta.

VII.5.2.2 Transiidideklaratsioonina kasutatav elektrooniline veodokument

Kui õhuteed pidi veetava kauba puhul kasutatakse ühis- / liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsioonina elektroonilist veodokumenti või meritsi veetava kauba puhul kasutatakse liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsioonina elektroonilist veodokumenti, teevad tagantjärele tollikontrolli sihtlennujaama või -sadama tolliasutused. Sellist kontrolli tehakse riskianalüüsil põhineva süsteemide auditi abil. Vajaduse korral võivad sihtlennujaama või -sadama pädevad asutused saata elektroonilise veodokumendi andmed kontrollimiseks lähtelennujaama või -sadama pädevatele asutustele.

Kontroll tuleb teha lisas VII.8.6 esitatud TC21A vormi näidist kasutades. Igal vormil peavad olema elektroonilise veodokumendi väljavõtted ainult ühe õhusõiduki või laeva ja ühe volitatud ettevõtja kohta.

Vormi TC21A osad 1, 2 ja 3 tuleb täita sihtlennujaama või -

sadama pädevatel asutustel. Vajaduse korral tuleb vormile lisada õhusõiduki või laeva elektroonilised veodokumendid, mis on seotud kontrolliks valitud kaubasaadetistega.

Kontrolliks kasutatavad vormid võib lähtelennujaama või lähtesadama pädevale asutusele saata asjaomaste riikide ühis- / liidu transiitvedude keskasutuste kaudu.

Lähtelennujaama või -sadama pädevad asutused peavad kontrollima elektroonilise veodokumendi andmeid vormil TC21A, võrreldes neid volitatud ettevõtja äridokumentidega. Kontrolli tulemused tuleb märkida vormi osades 4 ja 5. Erinevuste kohta tuleb teha märge osasse 4.

VII.5.2.3 Alternatiivne tõend

Kahtluse korral peab lähteriigi pädev asutus taotlema esitatud alternatiivse tõendi kontrolli. Lisaks peab ta taotlema vähemalt kümne dokumendi kontrolli iga tuhande kohta.

VII.5.2.4 Dokument T2L

Soovitav on taotleda dokumendi T2L kontrolli juhul, kui see dokument on välja antud tagantjärele üksnes selleks, et parandada transiitideklaratsiooni T1 mõju.

Kontrollitaotlus peaks olema automaatne, kui T2L esitatakse pärast transiitvedude sarja, mida hõlmavad eri riikides välja antud transiitideklaratsioonid.

Lisaks tuleb teha pistelist kontrolli, mis hõlmab vähemalt kahte tuhandest asjaomases tolliasutuses esitatud dokumendist T2L.

VII.5.2.5 Dokumendiga T2L võrdsustatud äridokumendid

Soovitatav on teha kontrolli juhul, kui dokumendi T2L asemel on kasutatud äridokumenti ning seetõttu kahtlustatakse kuritarvitust ja eeskirjade eiramist.

Kuritarvitust või eeskirjade eiramist võib kahtlustada juhul, kui on selge, et asjaomane isik on kaubasaadetise jaganud osadeks selleks, et mitte ületada 15 000 euro künnist.

Lisaks tehakse pistelist kontrolli, mis hõlmab vähemalt kahte tuhandest asjaomases tolliasutuses T2L dokumendi asemel esitatud äridokumendist.

VII.5.3 Kontrolli mõju

Kontrolli taotlev asutus peab võtma saadud teabe põhjal asjakohased meetmed.

Kui aga transiitveo puhul on tegemist (tolli)võla tekkimise võimalusega, on lähteriigi pädeva asutuse kohustus algatada vajaduse korral uurimine ning teha vastavalt (tolli)võlga ja selle sissenõudmist käsitlevatele eeskirjadele kindlaks (tolli)võlaga seotud põhiasjaolud, võlgnik ja tollivõla sissenõudmise eest vastutav pädev asutus (vt VIII osa).

VII.6 Erandid (pro memoria)

VII.7 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

VII.8 Lisad

VII.8.1 Pädevate asutuste nimekiri

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VII.8.2 Protseduuri pidajale saadetava teavitamiskirja näidis

[Lähteriigi
pädeva asutuse nimi]

[Koht ja kuupäev]
[Protseduuri pidaja
nimi ja aadress]

Teema: Ühis-/ liidu transiidiprotseduur
Puudub tõend transiidiprotseduuri lõppemise kohta

Lugupeetud
Te olete järgmis(t)e ühis- / liidu transiidideklaratsiooni(de) protseduuri pidaja:

[transiidideklaratsiooni(de) viitenumber/-numbrid ja kuupäev(ad)]
lähtetolliasutusest *[lähtetolliasutuse nimi]*

Kooskõlas 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 49 lõigetega 2 ja 5 ning I liite II lisaga / komisjoni 24. novembri 2015. aasta määruse (EL) 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad) artikli 310 lõigetega 2 ja 5 ning lisaga 72-04 teatame, et me ei ole saanud tõendit eespool nimetatud transiidideklaratsiooni(de)ga seotud transiidiprotseduuri lõppemise kohta.

Palume saata üksikasjad ja dokumendid, mis tõendavad protseduuri lõppemist. Andke ka teada muutunud siht- ja/või vahetolliasutustest. Palume saata asjaomane teave 28 päeva jooksul käesoleva kirja kuupäevast.

- [Tollivõlg tekib sellele 28-päevasele tähtajale järgneva kuu jooksul, kui te teavet ei saada või kui saadetud teabest ei piisa, et me saaksime jätkata uurimist sihttolliasutuses.]
- [Me peame algatama päringuprotseduuri kahe kuu jooksul alates kuupäevast, mil lõpeb tähtaeg kauba esitamiseks sihttolliasutusele.]
- See tuleneb 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 114 lõikest 2 ja I liite II lisast / komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega) artiklist 77 / komisjoni 24. novembri 2015. aasta määruse (EL) 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad) lisast 72-04.

Tõendiks võib olla üks järgmistest:

– liikmesriigi või ühistransiidiprotseduuri sihtriigi tolliasutuse kinnitatud dokument, milles kaup identifitseeritakse ja tõendatakse selle esitamist sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale;
– selle riigi tolli kinnitatud tollidokument või muu dokument, kus tõendatakse, et kaup on konventsiooniosalise tolliterritooriumilt füüsiliselt välja viidud;
– kolmandas riigis väljastatud tollidokument, millega kaup suunatakse tolliprotseduurile;
– kolmandas riigis väljastatud ja selle riigi tolli templiga või muul viisil kinnitatud dokument, mis tõendab, et kaupa loetakse kõnealuses riigis vabas ringluses olevaks.

Teie esitatud tõend peab olema kooskõlas 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artikliga 51 / komisjoni 24. novembri 2015. aasta määruse (EL) 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad) artikliga 312.

Kui teil ei ole võimalik tõendada asjaomas(t)e deklaratsiooni(de)ga seotud protseduuri lõppemist, siis vastavalt 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artiklites 112 ja 113 / Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artiklis 79 sätestatud tingimustele loetakse teid vastutavaks asjaomas(t)e deklaratsiooni(de)ga seotud kauba suhtes tekkinud tollivõla eest (impordi- või eksporditollimaksud ja muud maksud).

Kui teil ei ole võimalik tõendada, et kõnealune transiidiprotseduur on lõppenud, palume teil vastavalt 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni I liite artiklile 114 / Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artiklile 87 esitada kogu olemasolev teave koos tõenditega eelkõige selle koha (riigi) kohta, kus teie arvates toimusid tollivõla tekkimist põhjustanud sündmused.

Lugupidamisega

VII.8.3 Päringuteate TC20 näidis ja selgitavad märkused

TC20 – PÄRINGUTEADE

I. TÄIDAB LÄHTERIIGI PÄDEV ASUTUS

A. Transiidideklaratsioon nr

B. Sihttolliasutus (nim ja riik)

Koopia (…) lisatud.

C. Lähteriigi pädev asutus (nimi ja aadress)

D. Ettenähtud vahetolliasutused (nimi ja riik)

1.
2.
3.
4.

E. Transpordivahendi identifitseerimisandmed:

F. Kaubasaaja (nimi ja täielik aadress)

G. Protseduuri pidaja esitatud teabe kohaselt on kaubasaadetis:

☐ 1. esitatud teie asutuses |__|__|__| P K A

☐ 2. kätte toimetatud kaubasaajale |__|__|__| P K A

☐ 3. kätte toimetatud ..... |__|__|__| P K A
(isiku või äriühingu nimi ja aadress)

H. Dokumendi kviitung, väljastatud teie asutusest |__|__|__| P K A , on mulle esitatud.

I. Protseduuri pidajal puudub igasugune teave kauba asukoha kohta.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

II. TÄIDAB SIHTRIIGI PÄDEV ASUTUS: TAOTLUS

Edasise uurimise jaoks palutakse lähtetolliasutusel saata või edastada:

☐ 1. kauba täpne kirjeldus

☐ 2. kaubaarve koopia

☐ 3. kaubamanifesti, veokirja koopia või lennuveokirja koopia

☐ 4. selle isiku nimi, kes vastutab formaalsuste eest sihttolliasutuses

☐ 5. järgmised dokumendid või järgmine teave (palun täpsustada):

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

III. TÄIDAB LÄHTETOLLIASUTUS: VASTUS TAOTLUSELE

☐ 1. Teave, koopiad või dokumendid on lisatud

1 2 3 4 5

☐ 2. Teave, koopiad või dokumendid, millele on viidatud taotluse punktides ☐☐☐☐☐ on / ei ole kättesaadavad.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

IV. TÄIDAB SIHTRIIGI PÄDEV ASUTUS:

☐☐ 1. Tõend protseduuri lõppemise kohta on tagastatud |__|__|__| kinnitatud koopia
P K A

☐ a) saadud dokumendist on kinnituseks lisatud ☐☐ b) tagastatud dokumendist

☐☐ 2. Kinnitatud tõend protseduuri lõppemise kohta on lisatud käesolevale päringuteatele.

☐☐ 3. Maksud on sisse nõutud.

☐☐ 4. Päringud on tehtud ja tõend protseduuri lõppemise kohta tagastatakse niipea kui võimalik.

☐☐ 5. Kaubasaadetis esitati siin ilma asjakohaste dokumentideta.

☐☐ 6. Dokumendid esitati siin ilma kaubasaadetiseta.

☐☐ 7. Kaubasaadetist ega asjakohaseid dokumente ei ole siin esitatud ja
☐☐ a) asjaomast teavet ei ole võimalik saada.
☐☐ b) TC20 edastatakse eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele …….. (nimi ja riik)
☐☐ c) TC20 saadetakse viimasesse ettenähtud vahetolliasutusse, mis on nimetatud I lahtri punktis D.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

V. TÄIDAB VIIMANE ETTENÄHTUD VAHETOLLIASUTUS

☐☐ 1. Transiiditeatis esitati siia |__|__|__|
P K A

☐☐ 2. Transiiditeatise saatis mulle viimane tegelik vahetolliasutus … (nimi), kellele see oli esitatud |__|__|__|
P K A

☐☐ 3. Transiiditeatist ei ole siin esitatud. TC20 edastatakse eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

VI. TÄIDAB EELMINE ETTENÄHTUD VAHETOLLIASUTUS

1. Transiiditeatis esitati siia |__|__|__|
P K A

2. Transiiditeatise saatis mulle viimane tegelik vahetolliasutus … (nimi), kellele see oli esitatud |__|__|__|
P K A

3. Transiiditeatist ei ole siin esitatud. TC20 edastatakse eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

VII. TÄIDAB EELMINE ETTENÄHTUD VAHETOLLIASUTUS

☐☐ 1. Transiiditeatis esitati siia |__|__|__|
P K A

☐☐ 2. Transiiditeatise saatis mulle viimane tegelik vahetolliasutus … (nimi),
kellele see oli esitatud |__|__|__|
P K A

☐☐ 3. Transiiditeatist ei ole siin esitatud. TC20 edastatakse eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

VIII. TÄIDAB EELMINE ETTENÄHTUD VAHETOLLIASUTUS

☐☐ 1. Transiiditeatis esitati siia |__|__|__|
P K A

☐☐ 2. Transiiditeatise saatis mulle viimane tegelik vahetolliasutus … (nimi),
kellele see oli esitatud |__|__|__|
P K A

☐☐ 3. Transiiditeatist ei ole siin esitatud. TC20 edastatakse eelmisele ettenähtud vahetolliasutusele.

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

TC20 – Päringuteade – Selgitavad märkused

1. Teave ja vastused märgitakse ristikesega selleks ettenähtud lahtrisse.

2. Päringuteadet kasutatakse kõigi, nii lihtsustatud kui ka muude transiidiprotseduuride puhul, mille alusel tuleb lähteriigi pädevale asutusele esitada tõend kõnealuse transiitveo lõppemise kohta.

3. I lahtri punkti A märgib taotluse esitanud pädev asutus selle transiidideklaratsiooni (SAD, TAD või deklaratsioonina kasutatav veodokument) viitenumbri, mille puhul ei ole tõendit protseduuri lõppemise kohta. Lisada tuleb deklaratsiooni koopia.

4. I lahtri punkti E märgitakse kasutatava transpordivahendi identifitseerimisandmed, kui nende andmete esitamist nõuti deklaratsioonil, või muul juhul, kui need on pädevale asutusele (protseduuri pidaja kaudu) teada.

5. I lahtri punkti F märgib taotluse esitanud pädev asutus deklareeritud kaubasaaja(d), olgu need volitatud või mitte, kui nende esitamist nõuti deklaratsioonil, või muul juhul arvatava(d) kaubasaaja(d), kes võisid asutusele teadaolevatel andmetel kauba vastu võtta.

6. I lahtri punkti G-3 märgitakse protseduuri pidajale teada olevad tegelikud kaubasaajad.

7. II lahtri punktis 3 palub taotluse saanud pädev asutus veodokumentide edastamist juhul, kui need ei kujuta endast transiidideklaratsiooni (vastasel juhul täidetakse I lahtri punkt A).

8. IV lahtris teatab taotluse saanud pädev asutus lähteriigi pädevale asutusele oma uurimise tulemustest, mis ei ole nimetatud asutuse jaoks siduvad.

9. IV lahtri punktis 1 teeb taotluse saanud pädev asutus märke lahtrisse a, kui ta tagastab SADi eksemplari 1 või TADi esimese eksemplari kinnitatud ja tembeldatud koopia, mille ta on saanud taotluse esitanud pädevalt asutuselt. Muudel juhtudel

(koopia SADi eksemplarist 4, TADi teisest eksemplarist või mõnest muust dokumendist, nt paberipõhise lennu-/meretransiidi igakuisest loendist, mis tõendab protseduuri lõppemist) tehakse märge lahtrisse b.

Kui taotluse saanud asutus edastab vormi TC20, teeb ta märke punkti 7 asjakohasesse lahtrisse ja lisab vajaduse korral vajalikud üksikasjad. Ta teavitab lähteriigi pädevat asutust, esitades sellele päringuteate koopia.

Iga vahetolliasutus, kes ei leia transiiditeatist, toimib samal viisil.

10. Iga transiidideklaratsiooni jaoks täidetakse eraldi vorm TC20.

VII.8.4 Teabevormi TC20A näidis

TC20A

ÜHIS- / LIIDU TRANSIIDIPROTSEDUUR

TEABE SAATMINE / NCTS VEDUDEGA SEOTUD DOKUMENDID

1. DEKLARATSIOON

MRN: ……..

Päringuprotseduur (viide):

Sissenõudmisprotseduur (viide):

2. LÄHTERIIGI PÄDEV ASUTUS	**3. SIHTRIIGI PÄDEV ASUTUS**
Nimi ja aadress:	Nimi ja aadress:
Kontaktandmed	Kontaktandmed
Nimi:	Nimi:
Telefon:	Telefon:
Faks:	Faks:
E-posti aadress:	E-posti aadress:

4. LISATUD DOKUMENDID

☐ 1.

☐ 2.

☐ 3..: ……

...……...

5. LISA(D): …… (koguarv)

6. PÄDEV ASUTUS

☐ **LÄHTERIIGIS** ☐ **SIHTRIIGIS**

Koht ja kuupäev: Allkiri: Tempel:

VII.8.5 Tollivormistusjärgse kontrolli taotluse TC21 näidis

TC21 – KONTROLLITAOTLUS

I. TAOTLUSE ESITANUD ASUTUS (nimi ja täielik aadress)

II. TAOTLUSE SAANUD PÄDEV ASUTUS (nimi ja täielik aadress)

III. KONTROLLITAOTLUS ☐ pisteline kontroll ☐ punktis C või D nimetatud põhjusel
Palun kontrollida

A. Templi ja allkirja ehtsust

☐☐ 1) lisatud SADi või TADi ..... tagastatava eksemplari nr … lahtris „Sihttolliasutuse kontroll“

☐☐ 2) lisatud SADi või TADi ..... tagastatava eksemplari lahtris F ja/või G

☐☐ 3) lisatud SADi eksemplari 4 või TADi teise eksemplari ..... lahtris „Lähtetolliasutus“ (lahter C)

☐☐ 4) lisatud SADi eksemplari 4 või TADi teise eksemplari ..... lahtris „Kontroll lähtetolliasutuses“ (lahter D)

☐☐ 5) lisatud SADi eksemplari 4 või TADi teise eksemplari ..... lahtris „Pakkeüksused ja kauba kirjeldus“ (lahter 31)

☐☐ 6) arvel nr ....., välja antud ..... / veodokumendil nr ....., välja antud ..... (lisatud)

B. Kinnitusmärgete ehtsust

☐ 1) lahtri(te)s..... 1

☐☐ 2) äridokumendil nr ....., ... [kuupäev] (lisatud)

C. ☐Lisatud alternatiivse tõendi ehtsust ja õigsust.

D. Kontrolli taotletakse põhjusel, et

☐☐ 1) tempel puudub
☐☐ 2) allkiri puudub
☐☐ 3) tempel ei ole loetav
☐☐ 4) lahter on täidetud puudulikult
☐☐ 5) kustutused on tehtud ilma ülekirjutusi
☐☐ 6) vormil on kustutusi ja/või initsiaalideta ja autentimata
☐☐ 7) tempel on tundmatu
☐☐8) kasutamise kuupäev või sihtkoha teave puudub
☐☐ 9) muud põhjused (täpsustada)

Koht ....., kuupäev .....
Allkiri ..... (Tempel)

1 Märkida kontrollitavate lahtrite numbrid.

IV. KONTROLLI TULEMUS

☐☐ A. Tempel ja allkiri on ehtsad

☐☐ B. Vormi ei ole pädevatele asutustele esitatud ja
☐ 1) tempel näib olevat järele tehtud või võltsitud
☐ 2) templit näib olevat kasutatud nõuetevastaselt
☐ 3) allkiri ei kuulu pädeva asutuse vastutavale ametnikule

☐☐ C. Kinnitusmärked on õiged

☐☐ D. Kinnitusmärked ei ole õiged; need peaksid olema järgmised:

☐☐ E. Märkused:

☐☐ 1) tempel on loetav
☐☐ 2) allkiri on olemas
☐ 3) lahter on täidetud
☐ 4) kustutused on initsiaalidega ja autenditud
☐ 5) kustutuste ja/või ülekirjutuste põhjused:
☐ 6) tempel on ehtne ja seda võib aktsepteerida
☐ 7) kuupäev on olemas
☐ 8) alternatiivne tõend vastab nõuetele ja seda võib aktsepteerida
☐ 9) muud põhjused (täpsustada)

Koht ....., kuupäev .....

Allkiri..... .....(Tempel)__

Märkused. 1. Iga kontrollitava vormi jaoks esitatakse eraldi taotlus.
2. Teave ja vastused märgitakse ristikesega vastavasse ruutu.
3. Taotluse saanud pädev asutus tagab selle menetlemise eelisjärjekorras.

VII.8.6 Tollivormistusjärgse kontrolli taotluse TC21A näidis

TC21A – KONTROLLITAOTLUS

1. Taotluse esitanud asutus (nimi ja täielik aadress)	2. Taotluse saanud pädev asutus (nimi ja täielik aadress)

3. TAOTLETAKSE JÄRGMISTE KAUBASAADETISTE STAATUSE KONTROLLI, MILLE KOHTA ON ALLPOOL ESITATUD/LISATUD* VÄLJAVÕTTED ÕHUSÕIDUKI/LAEVA ELEKTROONILISEST VEODOKUMENDIST*:	
Loa omaniku nimi ja aadress	Õhusõiduk/laev* ja väljumiskuupäev
	Lähtelennujaam/-sadam*:

Artikkel	**Transiididokumendina kasutatav õhusõiduki/laeva elektrooniline veodokumendi number**	**Konteineri nr (või markeering ja nr)**	**Lasti kirjeldus**	**Pakkeüksuste arv**	**Mass (kg) või maht**	**Deklareeritud staatus (T1, T2, TF, TD, C, F, X)**
(1)						
(2)						
(3)						
(4)						
(5)						

4. KONTROLLI TULEMUS
   Kõigi kaubasaadetiste kontrolli tulemus on rahuldav, **välja arvatud** järgmiste artiklite puhul:
   (Tõendavad dokumendid lisatud)

5. KONTROLLIV ASUTUS:

Nimi: ..... Allkiri: .....

Kuupäev: .....

Tempel: .....

* Mittevajalik läbi kriipsutada.

Taotlust kasutatakse korraga ainult ühe ettevõtja, õhusõiduki või laeva suhtes.

Täidetud taotlus saata lahtris 1 näidatud asutusele.

VII.8.7 Päringuprotseduuri kasutamise näited

Kui päringuprotseduuri lõppedes ei ole transiitvedu ikka veel lõpetatud, võib lähteriigi pädeval asutusel abi olla järgmistest näidisolukordadest, et otsustada selle üle, missugune asutus on pädev tollivõlga sisse nõudma.

a) Transiitvedu, mis ei läbi vahetolliasutust (sisevedu ainult ühe konventsiooniosalise territooriumil)

See olukord saab tähendada ainult kas ELi piires toimuvat liidu transiitvedu või transiitvedu, mis hõlmab ainult ühe muu konventsiooniosalise territooriumi (vedu ei hõlma ühistransiiti).

Näide:

[Taani – Saksamaa – Prantsusmaa – Hispaania]

Sihtriigi pädev asutus (sama konventsiooniosalise või sama riigi asutus) ei saa anda mingit tõendit kauba esitamise kohta sihtkohas.

Kaubasaadetis „kadus“ kõnealuse konventsiooniosalise/riigi territooriumil.

b) Transiitvedu, mis läbib vahetolliasutusi sama konventsiooniosalise territooriumilt väljumisel ja siis sinna sisenemisel (ühe või mitme kolmanda riigi kaudu, v.a ühistransiidiprotseduuri riigid)

Selline olukord saab puudutada ainult ELi.

Näide:

(Poola – *Ukraina* – Rumeenia)]

Sihtriigi pädev asutus ei saa anda mingit tõendit kauba esitamise kohta sihtkohas ja

I. Sisenemise (taassisenemise) koha tolliasutus saatis asjaomasele konventsiooniosalisele (Rumeenia) sõnumi IE118:

kaubasaadetis on taassisenenud selle konventsiooniosalise territooriumile ning siis „kadunud“.

II. Asjaomase konventsiooniosalise territooriumilt väljumise koha (Poola) tolliasutus saatis sõnumi IE118, kuid sama konventsiooniosalise territooriumile sisenemise (taassisenemise) koha (Rumeenia) tolliasutus mitte:

kaubasaadetis „kadus“ kahe vahetolliasutuse vahel kolmandas riigis (Ukrainas).

III. Sõnumeid IE118 ei saadetud asjaomase konventsiooniosalise territooriumilt väljumisel (Poolas) ega ka sisenemisel (taassisenemisel) sama konventsiooniosalise territooriumile (Rumeenias):

kaubasaadetis ei ole väljunud asjaomase konventsiooniosalise territooriumilt ning „kadus“ lähtetolliasutuse ja esimese väljumisvahetolliasutuse vahel.

c) Transiitvedu, mis hõlmab ainult (sisenemis)vahetolliasutusi konventsiooniosaliste piiridel

Näide:

[Poola – Tšehhi – Saksamaa – Šveits – Prantsusmaa]

I. Sõnumit IE118 ei saadetud viimases vahetolliasutuses (sisenemisel Prantsusmaale), kuid saadeti eelmises vahetolliasutuses (sisenemisel Šveitsi):

kaubasaadetis jõudis Šveitsi, kuid „kadus“ Šveitsi sisenemise vahetolliasutuse ja Prantsusmaal asuva sisenemise vahetolliasutuse vahel;

II. Ei saadetud ühtki sõnumit IE118:

kaubasaadetis ei ole väljunud konventsiooniosalise lähteriigi territooriumilt ja on „kadunud“.

d) Transiitvedu, mis hõlmab vahetolliasutusi konventsioonisosaliste ja kolmandate riikide vahelistel piiridel

Näide:

[Kreeka, Bulgaaria, Rumeenia – *Ukraina* – Slovakkia – Poola]

Seda olukorda on kirjeldatud näites b. Olukord ja lahendus on seega vajalike muudatustega (*mutatis mutandis*) sarnased.

VIII OSA – TOLLIVÕLG JA SELLE SISSENÕUDMINE

VIII.1 Sätete kohaldamisala

Konventsiooni I liite IV jaotis

Käesolev peatükk käsitleb tollivõla ja selle sissenõudmisega seotud sätete kohaldamisala ühis- ja liidu transiidiprotseduuris.

LTS art 79, 84 ja 87

DA art 77, art 85 lg 1, RA art 165 ja 311

VIII osa eesmärk on anda kooskõlastatud ülevaade olukordadest, kui tollivõlg tekib kas üksnes ühis- või liidu transiitvedude käigus, teha kindlaks võlgnikud ja määrata üheselt kindlaks, missugused riigid vastutavad võlgnikelt ja käendajatelt võla sissenõudmise eest. Kuid sellega need sätted piirduvad. Igale konventsiooniosalisele on jäetud vastutus tegeliku sissenõudmise eest vastavalt konventsiooniosalise enda asjakohastele eeskirjadele, välja arvatud sissenõudmisprotseduuri algatamise tähtaeg. ELi jaoks on tollivõlga käsitlevad ühtlustatud eeskirjad sätestatud liidu tolliseadustikus.

VIII.1.1 Mõisted

Võlg

Konventsiooni I liite art 3 lg 1

Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni tähenduses on „võlg“ isiku kohustus tasuda impordi- või eksporditollimaksud ja muud ühistransiidiprotseduurile suunatud kaubaga seotud maksud.

Tollivõlg

LTS art 5 p 18

ELi on tollivõlg määratletud kui „isiku kohustus tasuda impordi- või eksporditollimaksu summa“ vastavalt liidu tolliseadustiku artiklis 56 sätestatule. Kuna liidu transiidieeskirjadega nähakse ette ka „muude maksude“ (muude tasude) peatamine, laieneb liidu tolliseadustiku teatavate sätete kohaldamisala ka muudele tasudele seoses tagatistega, tollivõlaga ja selle sissenõudmisega (nt liidu tolliseadustiku artikli 89 lõige 2).

Käesolevas dokumendis hõlmab termin „tollivõlg“ mõlemat eespool nimetatud määratlust.

Sissenõudmine

Ühis- ja liidu transiidiprotseduuriga seoses kasutatav üldtermin „sissenõudmine“ hõlmab kõiki samme mis tahes võlgnetavate summade kogumisel.

VIII.1.2 Finants- ja karistussätete eristamine

Konventsiooni I liite art 112

LTS art 79

Seoses transiitveoga tuleb protseduuri ajaks peatatud tollivõlg sisse nõuda juhul, kui transiidiprotseduur ei ole nõuetekohaselt lõpetatud, pärast seda, kui on kindlaks tehtud, et tollivõlg on tekkinud kauba tollijärelevalve alt ebaseadusliku väljaviimise või protseduurile

suunamise või protseduuri kasutamise tingimuste täitmata jätmise tõttu.

Olukorrad, kus tekib tollivõlg, meenutavad sageli rikkumisi või eeskirjade eiramisi, millega ei kaasne mitte objektiivselt tasumisele kuuluvate maksusummade sissenõudmine, vaid haldus- või kriminaalõiguslike meetmete rakendamine. Käsiraamatu VIII osa hõlmab ainult neid olukordi, kus on tekkinud objektiivne tollivõlg; siin ei käsitleta kriminaalõiguslikku aspekti, mis kuulub iga liikmesriigi või ühistransiidiprotseduuri riigi pädevusalasse.

VIII.2 Tollivõla tekkimine/mittetekkimine, eiramised ning võlgnike ja käendajate kindlakstegemine

Käesolev peatükk käsitleb järgmist:

- tollivõla tekkimine ja mittetekkimine,
- protseduurinõuete eiramine,
- muud protseduuriga seotud eiramised ning
- võlgnike ja käendajate kindlakstegemine.

VIII.2.1 Tollivõla tekkimine/mittetekkimine

VIII.2.1.1 Tollivõla tekkimine

VIII.2.1.1.1 Kauba ebaseaduslik väljaviimine tollijärelevalve alt protseduuri ajal

Konventsiooni I liite art 112 lg 1 p a

LTS art 79 lg 1 p a ja lg 2 p a

Tollivõlg tekib, kui kaup viiakse protseduuri ajal tollijärelevalve alt välja kohustusi rikkudes või, nagu on sätestatud konventsioonis, „viiakse ühistransiidiprotseduuri ajal tollijärelevalve alt välja“. Kui kaup viiakse tollijärelevalve alt välja kohustusi rikkudes, tekib võlg kohe, kui kaup on protseduuri ajal tollijärelevalve alt välja viidud.

Konventsiooni I liite art 112 lg 3 p a ja art 114

LTS art 79

Välja arvatud juhul, kui kaup on transpordivahendist ilmselgelt varastatud, on sageli raske kindlaks teha kauba tollijärelevalve alt väljaviimise täpset hetke ja kohta, mis mõistagi on omavahel seotud. Sellest hoolimata on kauba tollijärelevalve alt väljaviimise hetk ainult suhteliselt oluline, sest kaup jääb tavaliselt protseduurile suhteliselt lühikeseks ajaks ning tollivõla summa arvutamist mõjutavad tegurid ei tohiks selle jooksul oluliselt muutuda. Kui täpset kohta ja kuupäeva ei ole võimalik kindlaks teha, loetakse kohaks riik, kelle vastutusalas on viimane lähtetolliasutusele piiriületusest teatanud vahetolliasutus või, kui see puudub, siis riik, kelle vastutusalas on lähtetolliasutus. Kuupäev peab olema esimene tööpäev pärast seda, kui lõpeb kauba sihttolliasutusele esitamise

tähtaeg.

Viimases vahetolliasutuses esitatav piiriületusteate sõnum (IE118) hõlbustab vähemalt selle riigi kindlakstegemist, kus kaup tollijärelevalve alt ebaseaduslikult välja viidi.

VIII.2.1.1.2 Tingimuste täitmata jätmine

Konventsiooni I liite art 122 lg 1
LTS art 79 lg 1

Võlg tekib siis, kui jäetakse täitmata tingimus, mis on seotud kauba suunamisega transiidiprotseduurile või selle protseduuri kasutamisega.

VIII.2.2 Protseduurinõuete eiramine

VIII.2.2.1 Kauba ebaseaduslikult tollijärelevalve alt väljaviimise olukorrad

Põhimõtteliselt hõlmab termin „kauba ebaseaduslik väljaviimine tollijärelevalve alt“ kõiki olukordi, kus tollil ei ole enam võimalik tagada tollieeskirjade ja vajaduse korral muude kauba suhtes kehtivate sätete täitmist (vt jaotis VIII.2.1.1.1).

Kauba ebaseaduslikku transiidiprotseduurilt / tollijärelevalve alt väljaviimist kujutavad endast eelkõige järgmised olukorrad.

1. Kaupa ei esitata sihttolliasutusele või volitatud kaubasaajale, nt järgmised olukorrad:

- kogu kaup või osa sellest on varastatud või veo käigus kaduma läinud („puuduv kaup[79]“);
- tõend kauba esitamise kohta sihttolliasutusele on võltsitud;
- vedaja esitab kauba otse kaubasaajale, kes ei ole volitatud kaubasaaja;
- kogu deklareeritud kaup või osa sellest on asendatud muu kaubaga.

2. Transiitveo või kauba tollistaatuse muutmine (nt ühis- / liidu transiidideklaratsiooni T1 asendamine ühis- / liidu transiidideklaratsiooniga T2 või liidu kauba tollistaatust tõendava dokumendiga T2L või T2LF või samaväärse märkega, nt tähis C või

79 Liidus loetakse tolliseadustiku artikli 124 ja delegeeritud määruse artikli 103 kohaselt, et tollivõlga ei ole tekkinud, kui transiidiprotseduurile suunatud liiduväline kaup on varastatud, tingimusel, et kaup leitakse kohe üles ja taastatakse selle varastamise hetkel selle jaoks ettenähtud tolliõiguslik seisund.

T2F õhusõiduki või laeva veodokumendil).

VIII.2.2.2 Olukorrad, mis ei kujuta endast kauba ebaseaduslikku tollijärelevalve alt väljaviimist

Teatavad olukorrad ei kujuta endast kauba ebaseaduslikku tollijärelevalve alt väljaviimist. Näiteks kui tollitõkend on rikutud, samas kui kaubasaadetis on nõuetekohaselt esitatud sihttolliasutusele. ,Veel üks liidu transiidiprotseduuri näide: viga liiduvälise kauba tollistaatuse määramisel, kui õhuteed pidi veetava kauba puhul kasutatakse elektroonilist veodokumenti liidu transiidiprotseduuri transiidideklaratsioonina (T1 asemel on kasutatud koodi C), ei loeta kauba ebaseaduslikuks väljaviimiseks tollijärelevalve alt, tingimusel et lennuettevõtja korrigeerib kauba tollistaatuse tollivormistusega sihtkohta saabumisel.

Asjaolu, et kaup ei ole ebaseaduslikult tollijärelevalve alt välja viidud, ei pruugi veel tähendada, et toimunud ei ole transiidiprotseduuriga seotud muude kohustuste eiramist või tekkinud tollivõlga (vt jaotis VIII.2.3).

VIII.2.2.3 Olukord, kus jäetakse täitmata üks või mitu tingimust, mis on seotud kauba suunamisega protseduurile

Konventsiooni I liite art 122 lg 1

LTS art 79 lg 1

See olukord võib tekkida kauba transiidiprotseduurile suunamise ajal või eel, kui asjaolud ilmnevad alles pärast seda, kui kaup on transiidiprotseduuriks vabastatud (kui asjaolud oleksid ilmnenud varem, ei oleks antud luba kauba vabastamiseks transiidiks). Võimalikud näited sellisest tingimuste täitmata jätmisest on transiidiprotseduurile suunatud kaubad:

- millel puudub transiidiprotseduuri jaoks vajalik tagatis (see on kehtetuks tunnistatud või tühistatud või selle kehtivusaeg on lõppenud) või tagatis ei kehti asjaomasel territooriumil (vedu kulgeb läbi liikmesriigi / konventsiooniosalise riigi, mida tagatis ei hõlma) või üldtagatise või tagatisest vabastuse limiit on ületatud;
- mille on lähetanud volitatud kaubasaatja, kuid mille puhul vastupidiselt loa nõuetele:
  - ✓ puudub lasti tollitõkend,
  - ✓ ei ole määratud tähtaega kaubasaadetise esitamiseks sihtkohas;
- mille lähetajal on lihtsustuse kasutamise luba, mis on välja antud ebaõige või mittetäieliku teabe põhjal;
- mille puhul lihtsustuse kasutamise luba on tühistatud, kehtetuks

tunnistatud või peatatud;

- mille puhul tuvastatakse hiljem, et üks lihtsustuse kasutamise tingimustest on täitmata (nt loa andmise menetluse käigus ei ole omaniku muutumisest teatatud).

VIII.2.2.4 Transiidiprotseduuriga seoses tekkinud võlg

Ühis- või liidu transiidiprotseduuri suhtes kohaldatavad sätted ei hõlma juhtumeid, mis põhjustavad võla tekkimise ja selle sissenõudmise, kuid ei ole osa transiidiprotseduurist, olgugi et need ilmnevad seoses transiitveoga. Sedalaadi tollivõlg tekib näiteks:

- tollideklaratsiooni alusel, mille kohaselt tekib tollivõlg siis, kui kaup imporditakse või kui transiidiprotseduur lõpeb (nt lubamine vabasse ringlusse), või
- imporditollimaksuga maksustatava kauba ebaseaduslikul riiki sissetoomisel (nt salakaubavedu)

a) ilma transiidideklaratsioonita („deklaratsiooni puudumine“) või

b) transiidideklaratsiooniga, milles deklareeritud kogus on tegelikust suurem ja seda ei ole suunatud transiidiprotseduurile.

Punktis b kirjeldatud olukord ei mõjuta tavaliselt asjaomase transiidiprotseduuri lõpetamist.

Kui tekib mõni selline „transiidiga seotud“ olukord ja see põhjustab võla tekkimise, peab olukorra avastanud asutus teatama lähteriigi pädevale asutusele kõigist tema võetavatest meetmetest. Selle eesmärk on võimaldada lähteriigi pädeval asutusel kindlaks teha võimalikud eeskirjade eiramised seoses kaubaga, mida pidi transiidiprotseduurile suunatama.

VIII.2.3 Võla lõppemine

Konventsiooni I liite art 112 lg 2

LTS art 124 lg 1 p g ja h

DA art 103 punkt c

Võlg lõpeb, kui:

- kauba eemaldamine transiidiprotseduurilt või kauba transiidiprotseduurile suunamisega või transiidiprotseduuri kasutamisega seotud tingimuste täitmata jätmine tuleneb sellest, et kõnealune kaup on oma laadi tõttu (st tavaline aurustumine) või ettenägematutest asjaoludest või vääramatust jõust tingituna või tolliasutuse korralduse tagajärjel täielikult hävinud või pöördumatult kahjustatud (st kaup on muutunud kasutuskõlbmatuks);
- võla tekkimise põhjustanud kohustuse täitmata jätmine ei mõjutanud oluliselt transiidiprotseduuri käiku ega kujutanud

endast pettusekatset. Nimetatud säte jätab konventsiooniosalistele õiguse määrata kindlaks olukorrad, kus kehtivad just need asjaolud, ja piirata sel viisil nende ulatust.

Pettus tähendab sellise teo toimepanekut, mis võib kaasa tuua kriminaalmenetluse, või sellise teo toimepaneku katset;

- kõik kauba olukorra normaliseerimiseks vajalikud formaalsused täidetakse tagantjärele.

See, kuidas see normaliseerimine toimub, sõltub kohustusest või tingimusest. Delegeeritud määruse artikli 103 punktis c täpsustatakse, et selliseks kohustuse täitmata jätmiseks peetakse ka tollijärelevalve hilisemat kehtestamist sellise kauba suhtes, mis ei ole hõlmatud transiidideklaratsiooniga, kuid mida enne ladustati ajutiselt või mis enne suunati eriprotseduurile koos ametlikult transiidiprotseduurile suunatud kaubaga[80].

VIII.2.4 Võlgnike ja käendajate kindlakstegemine

VIII.2.4.1 Kes on võlgnikud

Konventsiooni I liite art 113

Vastavalt konventsiooni I liite artikli 113 lõikele 2 (liidu tolliseadustiku artikli 79 lõiked 3 ja 4):

LTS art 79 lg 3 ja 4

- kauba tollijärelevalve alt väljaviimisest tuleneva kohustuse täitmata jätmisel on võlgnikuks isik, kes peab täitma nimetatud kohustuse.

  Konventsiooni I liite artikli 8 lõike 1 kohaselt (liidu tolliseadustiku artikkel 233) peab see olema protseduuri pidaja. Tema vastutab võla eest tingimusteta ja täielikult. Protseduuri pidaja võlgnikuks tunnistamisel tahtlikkust ei arvestata. Ühiselt võetuna võivad siiski võlgnikuks olla ka kauba vedaja või saaja (konventsiooni I liite artikli 8 lõige 2 (liidu tolliseadustiku artikli 233 lõige 3)). Igal juhul sõltub võlgniku kindlakstegemine konkreetsest täitmata jäänud kohustusest ning selle sätte sõnastusest, millega kohustus on ette nähtud.

  Lisaks loetakse võlgnikeks isikud, kes selles väljaviimises osalesid (kaasaaitajad) või kes kõnealuse kauba omandasid või seda valdasid (omandajad või valdajad), kuid üksnes juhul, kui nad teadsid või oleksid pidanud teadma, et kaup viidi tollijärelevalve alt välja. Siinkohal määrab teo tahtlikkus selle, kas asjaomast isikut võib lugeda

[80] Ainult liidu transiidiprotseduur.

võlgnikuks;

- protseduurile suunamisega seotud tingimuste täitmata jätmisel on võlgnikuks isik, kes peab täitma protseduurile suunamisega seotud tingimused.

Neil juhtudel on võlgnikuks protseduuri pidaja kui isik, kes on kohustatud täitma kauba transiidiprotseduurile (sh lihtsustatud protseduurile) suunamise tingimused. Kui aga kauba protseduurile suunamise toiming eeldab tingimuste täitmist kolmandalt isikult, loetakse seda kolmandat isikut koos protseduuri pidajaga samal määral võlgnikuks.“

VIII.2.4.2 Nõuded võlgniku vastu

Konventsiooni I liite art 116 lg 1

LTS art 101

Pädevad asutused peavad algatama sissenõudmisprotseduuri kohe, kui neil on võimalik arvutada võla summa ja teha kindlaks võlgnik(ud).

VIII.2.4.3 Eri võlgnikud ja nende solidaarvastutus

Konventsiooni I liite art 113 lg 4

LTS art 84

Kui ühe võla eest vastutab mitu võlgnikku, vastutavad nad võlasumma maksmise eest solidaarselt. See tähendab, et sissenõudmise eest vastutav asutus võib võla sisse nõuda ükskõik milliselt võlgnikult ja ühe võlgniku makstud võlasumma või osa võlasummast kustutab võla või osa võlasummast kõigi võlgnike suhtes. Üksikasjade suhtes kohaldatakse asjaomase konventsiooniosalise eeskirju[81].

Liidu tolliseadustiku artikli 108 lõige 3.

DA art 91

<u>Liikmesriigid</u>

Tolliasutus peatab tollimaksu maksmise kohustuse juhul, kui on tehtud kindlaks vähemalt üks muu võlglane ja talle on teatatud tollimaksu summa. Peatamist kohaldatakse ühe aasta jooksul ja selle tingimuseks on kogu tollimaksu summat katva kehtiva tagatise esitamine käendaja poolt (tagatiseks ei loeta asjaomase transiitveoga seotud tollivõla limiidi blokeerimist). Kui isikust on saanud võlgnik vastavalt liidu tolliseadustiku artikli 79 lõike 3 punktile a, ei kohaldata peatamist juhul, kui ta loetakse võlgnikuks liidu

81 ELi puhultolliseadustiku artikli 108 lõike 3 punktis c ja delegeeritud määruse artiklis 91 sätestatud juhtumid, kus võlgniku tollimaksu tasumise kohustuse võiks peatada, kuna tollivõlg tekkisliidu tolliseadustiku artikli 79 alusel ja võlgnikke on rohkem kui üks. Ülejäänud konventsiooniosalised peavad otsustama, kas võtta vastu samasugused sätted nende territooriumil tekkiva tollivõla suhtes.

tolliseadustiku artikli 79 lõike 3 punktide b või c järgi või kui kõnealust isikut saab süüdistada pettuses või ilmses hooletuses.

VIII.2.4.4 Võlgniku teavitamine

Konventsiooni I liite art 116 lg 2 ja 3

LTS art 102 ja art 108–112

Tollivõla summa teatatakse võlgnikule, kes peab selle maksma asjaomase konventsiooniosalise territooriumil kehtivate meetodite abil ja kohustusliku tähtaja jooksul.

Teade saadetakse üldjuhul siis, kui kõik on valmis sissenõudmisprotseduuri algatamiseks[82].

VIII.2.4.5 Nõuded käendaja vastu

VIII.2.4.5.1 Käendaja vastutus ja sellest vabastamine

Konventsiooni I liite art 117 lg 1

LTS art 98 lg 1

Käendaja solidaarvastutus oma kliendi, s.o protseduuri pidaja mis tahes tollivõla eest kestab seni, kuni on alles tollivõla tekkimise võimalus, tingimusel et:

- protseduuri pidaja on käendaja antud tagatisega hõlmatud transiitveo käigus tekkinud tollivõla tegelik võlgnik;
- võlg ei ole veel kustutatud, st makstud, või see võib veel tekkida;
- võlasumma ei ületa käendaja tagatud maksimumsummat[83];
- käendajat ei ole tema kohustusest vabastatud, kuna pädev asutus ei saatnud teadet ettenähtud tähtaja jooksul.

Konventsiooni I liite art 117 lg 3

LTS art 98

DA art 85 lg 3

Seega ei või käendajat tema kohustusest vabastada, kui temalt võidakse eespool kirjeldatud viisil veel nõuda tema kohustuse täitmist.

VIII.2.4.5.2 Käendaja vastutuse piirang

Tagatisdokumendi

Üldtagatise puhul võib käendaja oma vastutust järjestikuste

82 , Liidu tollivõla puhul on see siis, „kui tollil on võimalik tasumisele kuuluv impordi- või eksporditollimaksu summa kindlaks määrata ja teha sellekohane otsus“ (tolliseadustiku artikli 102 lõige 3).

83 Käendaja vastutab solidaarselt summade eest, mis võivad olla 100 % / 50 % / 30 % tollivõla limiidist. Vt täpsemalt III osa – Tagatised.

punkt 2 Konventsiooni II liite C4 lisa

DA lisa 32-03

maksenõuete korral piirata enda kindlaksmääratud maksimumsummaga. See piirang kehtib siiski ainult transiitvedude suhtes, mis algasid enne eelmise maksenõude esitamisele järgnevat 30. päeva. Selle sätte eesmärk on hoida käendaja finantsriskid vastuvõetavates piirides. Tulemus on aga siiski see, et veod, mis algavad nõude esitamisele järgneval kuul, võivad jääda piisava tagatiskatteta.

Näide

Tagatisdokumendis on sätestatud maksimumsummaks 50 000 eurot. Käendaja saab 15. jaanuaril esimese maksenõude summale 40 000 eurot ja maksab selle ära.

Käendaja võib piirata oma vastutust ülejäänud summa, s.o 10 000 euro eest nende transiitvedude puhul, mis algavad enne 14. veebruari. See, kas asjaomane vedu algas enne või pärast 15. jaanuari ja millal ta saab maksenõude, ei ole oluline.

Konventsiooni I liite art 2

RA art 151

DA art 82

Kui aga käendaja vastu esitatakse teine maksenõue maksimaalselt summas kuni 50 000 eurot, vastutab käendaja selle eest juhul, kui maksenõue on seotud transiitveoga, mis on alanud 14. veebruaril või hiljem. Käendaja võib oma käenduskohustuse siiski igal ajal tühistada ja tühistamine jõustub 16. päeval pärast tagatistolliasutuse teavitamist.

VIII.2.4.5.3 Käendaja teavitamine

Kui transiidiprotseduur ei ole lõpetatud, tuleb sellest käendajale teatada järgmiselt:

Konventsiooni I liite art 117 lg 2

DA art 85 lg 1

- lähteriigi pädev asutus saadab käendaja teate sõnumi (IE023) või sellega samaväärse kirja üheksa kuu jooksul alates kuupäevast, mil kaup oleks tulnud sihttolliasutusele esitada;

Konventsiooni I liite art 117 lg 3

DA art 85 lg 2

- tollivõla sissenõudmise eest vastutav pädev asutus saadab kolme aasta jooksul alates transiidideklaratsiooni aktsepteerimise kuupäevast teate, et käendaja on või võib olla endiselt vastutav kõnealuse ühis- / liidu transiitveoga seoses tagatud summade tasumise eest.

Esimene teade[84] peab sisaldama transiidideklaratsiooni numbrit ja aktsepteerimise kuupäeva, lähtetolliasutuse ja protseduuri pidaja nime ning teate teksti. Kui sõnumi IE023 asemel kasutatakse samaväärset

84 See teave sisaldub käendaja teate sõnumis (IE023)..

kirja, on soovitatav järgida sama struktuuri.

Teine teade peab sisaldama transiidideklaratsiooni numbrit ja aktsepteerimise kuupäeva, lähtetolliasutuse ja protseduuri pidaja nime ja asjaomast summat.

Konventsiooni I liite art 10 lg 1

Et hõlbustada käendaja vastu nõuete esitamist, nõutakse käendajalt asukohta selle konventsiooniosalise territooriumil, kus tagatis asjaomase transiitveo kohta esitatakse, ning ametliku asukoha teatamist või esindaja nimetamist iga konventsiooniosalise territooriumil, kus asjaomane transiitvedu toimub.

DA art 82 lg 1

Kui üheks selliseks konventsiooniosaliseks on liit, peab käendaja teatama ametliku asukoha või nimetama oma esindaja igas liikmesriigis. Kuna tollivõla sissenõudmise eest vastutav pädev asutus ei asu alati samas riigis, kus tagatis esitati, ei pruugi teave (nimi ja aadress) käendaja või tema esindaja kohta selles riigis sissenõudmise eest vastutavale pädevale asutusele olla kättesaadav.

Sellisel juhul tuleb kasutada tagatise päringu sõnumit (IE034) ja sellele vastata tagatise päringu vastuse sõnumiga (IE037)[85].

Kui lähtetolliasutus on saatnud sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150), võib see sisaldada teavet käendaja ja tema ametliku asukoha kohta selles riigis, kus asub tollivõla sissenõudmise eest vastutav asutus.

Konventsiooni I liite art 117 lg 4

Märkus

DA art 85 lg 3

Kui kumbagi teadet tähtaja jooksul ei saadeta, vabaneb käendaja oma kohustustest.

TOLL

Kui käendaja ei vasta oma ametlikust asukohast, peaks tollivõla sissenõudmise eest vastutav pädev asutus võtma ühendust otse tagatistolliasutusega.

VIII.2.4.6 Võlasumma arvutamine

Tollivõla summa sõltub:

- tollivõla moodustavatest tollimaksudest ja muudest maksudest, mis omakorda sõltuvad asjaomasest transiidiprotseduurist, ning
- muudest maksustatavatest sündmustest, mida tuleb arvesse võtta.

85 Talitluspidevuse protseduuri korral kasutatakse$_{\text{sellistel juhtudel}}$ aadressipäringu $_{\text{kirja}}$ TC30 (vt näidis lisas 8.3).

Tollimaksude ja/või muude maksude summa sõltub kasutatud transiidiprotseduurist ja võla tekkimise tingimustest (võla tekkimise koht). Tüüpilised olukorrad (v.a impordi sooduskord) on järgmised.

Ühistransiit

Olukord 1:

ühistransiitvedu, mis hõlmab konventsiooniosalise territooriumil vabas ringluses olevat kaupa[86]

Näide 1A:

protseduur T2 koos liidusisese tarnega [liit – Šveits – liit][87] (konventsiooni artikli 2 lõige 3):

- kui võla põhjustanud sündmus toimus liidus: tollimaksu ei tule maksta (sest tegemist on liidu kaubaga), sõltuvalt kauba suhtes kehtivatest siseriiklikest maksueeskirjadest võivad kuuluda tasumisele muud maksud;
- kui võlg tekkis Šveitsis: võlg tuleb sisse nõuda Šveitsis (tollimaksud ja muud maksud).

Näide 1B:

protseduur T2 koos ekspordiga [liit – Norra]

- kui võla põhjustanud sündmus toimus liidus: tollimaksu ei tule maksta (sest tegemist on liidu kaubaga – kauba tollistaatus ei ole muutunud), sõltuvalt kauba suhtes kehtivatest siseriiklikest maksueeskirjadest võivad kuuluda tasumisele muud maksud. Eelnev ekspordiprotseduur ja sellega kaasnevad meetmed tuleb kehtetuks tunnistada;
- kui võlg tekkis Norras: võlg tuleb sisse nõuda Norras (tollimaksud ja muud maksud).

DA art 148 lg 5

Näide 1C:

RA art 340

protseduur T1 koos sellise kauba ekspordiga, mille suhtes kehtivad teatavad ekspordimeetmed[88] [lii – Šveits]

86 Kaup loetakse vabas ringluses olevaks selle konventsiooniosalise territooriumil, kust transiitvedu algab; kui kaup jõuab teise konventsiooniosalise territooriumile, loetakse see T2 kaubaks (nt liidu kaup, mida veetakse transiidiprotseduuri T2 alusel).

87 See vastab liidu sisetransiidiprotseduurile T2, mis on sätestatud liidu tolliseadustiku artikli 227 lõike 2 punktis a ning rakendusmääruse artiklis 293.

(konventsiooni artikli 2 lõige 2):

- kui võla põhjustanud sündmus toimus liidus: tollimaksu ei tule maksta (sest tegemist on liidu kaubaga), sõltuvalt kauba suhtes kehtivatest siseriiklikest maksueeskirjadest võivad kuuluda tasumisele muud maksud. Eelnev ekspordiprotseduur ja sellega kaasnevad meetmed tuleb kehtetuks tunnistada;
- kui võlg tekkis □Šveitsis: võlg tuleb sisse nõuda □Šveitsis (tollimaksud ja muud maksud).

Olukord 2:

ühistransiitvedu, mis hõlmab kaupa kolmandatest riikidest, kes ei ole konventsiooniosalised[89]

- tollimaksud ja muud maksud tuleb maksta riigis, kus võlg tekkis.

Liidu ja/või ühistransiit

LTS art 226 lg 1

Olukord 1:

liidu välistransiitvedu T1, mis hõlmab liiduvälist kaupa

- tollimaks (tollivõlg) ja muud maksud tuleb maksta liikmesriigis, kus võlg tekkis või loetakse tekkinuks.

LTS art 227

Olukord 2:

liidu sisetransiitvedu T2

See on liidu sisetransiitvedu T2 kahe liidus asuva punkti vahel läbi kolmanda riigi, kes ei ole ühistransiidiprotseduuri riik. Selle veotüübi puhul säilib kauba liidu staatus, ilma et peatataks tollimakse või muid makse liidus või selle liikmesriikides.

- liidus ei tasuta tollimakse, kuid sõltuvalt kauba suhtes kehtivatest siseriiklikest maksueeskirjadest võivad maksmisele kuuluda muud maksud.

LTS art 227

Olukord 3:

DA art 1 lg 35

liidu sisetransiitvedu T2F

88 See olukord viitab tolliseadustiku artikli 226 lõikele 2 ning delegeeritud määruse artiklile 189, mis käsitlevad kaupa, mille suhtes kehtivad teatavad ekspordimeetmed.

89 Euroopa Liidu puhul: „liiduväline kaup“, mida veetakse ühistransiidiprotseduuri T1 alusel (liidu tolliseadustiku artikli 226 lõige 1) .

- tollimakse (tollivõlga) ei tule tasuda, kuid liikmesriigis, kus võlg tekkis, tuleb maksta muud maksud.

Maksustamisel võetakse arvesse transiidideklaratsioonil loetletud kaubaga seotud asjaolusid. Maksustamisel tuleb kasutada maksumäära, mis kehtib tollivõla tekkimise ajal selles riigis, kus tollivõlg tekkis. Maksud arvutatakse deklaratsioonil esitatud andmete ja muu pädevate asutuste või protseduuri pidaja esitatud või hiljem saadud dokumentides sisalduva teabe põhjal.

VIII.3 Tollivõla sissenõudmine

Käesolev peatükk käsitleb järgmist:

- võla sissenõudmise eest vastutava asutuse kindlakstegemine,
- sissenõudmisprotseduur ja
- võla tekkimise koha hilisem kindlakstegemine.

VIII.3.1 Üldine analüüs

Sissenõudmisprotseduuriga seotud pädevuse õiguslik alus rajaneb põhimõttel, et lähteriigi pädev asutus vastutab sissenõudmisprotseduuri algatamise, asjaomaste ülesannete eest vastutava pädeva asutuse leidmise ja vajaduse korral pädevuse üleandmise taotluse aktsepteerimise eest ning täidab neis toimingutes juhtivat rolli.

VIII.3.2 Võla sissenõudmise eest vastutava asutuse kindlakstegemine

VIII.3.2.1 Sissenõudmise eest vastutav asutus

Konventsiooni I liite art 114 lg 3

LTS art 101 lg 1

Protseduuri hea haldamise ja sellest tulenevate finantstagajärgede huvides on oluline kindlaks teha tollivõla sissenõudmise eest vastutav asutus. Vastutav asutus asub riigis, kus tollivõlg tekkis või kus see loetakse tekkinuks.

See asutus vastutab nii tollivõla kui ka muude maksude sissenõudmise eest. Kui võla tekkimise kohta oletatakse (vaikimisi loetakse vastutavaks lähteriigi pädev asutus), on asjaomane asutus lihtsalt esimene paljudest ning vastutus võib üle minna teisele asutusele, kui võla tegelik tekkimise koht tehakse nõuetekohaselt kindlaks alles hiljem. Sellisel juhul sõltuvad järgmised sammud sellest, kas asjaga on seotud mitu konventsiooniosalist või ainult ELi liikmesriigid (vt jaotis VIII.3.3).

VIII.3.2.2 Võla tekkimise koht

Võla tekkimise koha määramise kohta eeskirju ei ole. Seega võib kasutada mitmesuguseid viise (tollidokumendid, protseduuri pidaja esitatud dokumendid jne), tingimusel et need on asjaomase riigi asutusele vastuvõetavad.

VIII.3.2.2.1 Tollivõla põhjustanud sündmuse toimumise koht

Konventsiooni I liite art 114 lg 1 p a

Põhimõtteliselt sõltub see selle koha määramisest, kus toimusid tegelikult tollivõla põhjustanud sündmused.

LTS art 87 lg 1 teine lõik

Sõltuvalt tollivõla põhjustanud sündmusest on selle toimumise koht see, kus kaup viidi ebaseaduslikult tolliprotseduuri ajal tollijärelevalve alt välja või kus jäeti täitmata mõni kohustus või tolliprotseduurile suunamise tingimus.

Konventsiooni I liite art 114 lg 1 p b

LTS art 87 lg 1 kolmas lõik

Konventsiooni I liite art 114 lg 2

LTS art 87 lg 1 kolmas lõik

Tollivõla tekkimise kohta ei ole siiski alati võimalik kindlaks teha. Seepärast lubab seadus võla tekkimise kohta oletada, kui tegelikku kohta ei ole võimalik kindlaks teha. Võla tekkimise kohana võib eeldada

- kohta, mille puhul pädev asutus järeldab, et kaup oli seal võla põhjustanud olukorras, või
- viimase võimalusena kas riiki, kes vastutab viimase sisenemistolliasutuse eest, kust on saadetud piiriületusteate sõnum (IE118) vahetolliasutusele, või, kui see ei ole võimalik, siis lähtetolliasutuse riiki.

VIII.3.2.2.2 Koht, mille puhul pädev asutus järeldab, et kaup oli seal võla põhjustanud olukorras

Konventsiooni I liite art 114 lg 1 p b

LTS art 87 lg 1 kolmas lõik

Sellise järelduse tegemine eeldab, et tolliasutused peavad teadma, kus kaup asub. Võla tekkimise järeldamine kauba asukohta teadmata ei ole võla sissenõudmispädevuse üle otsustamiseks piisav. See hoiab ära võimaluse, et mitu asutust järeldab korraga, et asjaomane võlg on tekkinud nende pädevusalas.

VIII.3.2.2.3 Vaikimisi määratav tollivõla tekkimise koht

Konventsiooni I liite art 114 lg 2

Pädev asutus võib määrata tollivõla tekkimise koha

LTS art 87 lg 2

DA art 77

- seitsme kuu jooksul alates kuupäevast, mil kaup oleks pidanud jõudma sihttolliasutusse, või
- ühe kuu jooksul pärast protseduuri pidajale teabe esitamiseks antud 28-päevase tähtaja lõppu (pärast päringuprotseduuri algatamist), kui protseduuri pidaja ei ole lähteriigi pädeva tolliasutuse taotluse peale esitanud andmeid või need on ebapiisavad,

kui tollivõla tekkimise kohta ei ole võimalik määrata võla põhjustanud sündmuste toimumise kohta kindlaks tehes ja pädeval asutusel ei ole alust järeldada, et kaup oli võla põhjustanud olukorras.

Selle eeskirja kohaldamine sõltub otseselt päringuprotseduuri tulemusest. See on siiski viimasena kasutatav meetod ning arvestada tuleb võla tegeliku tekkimise koha määramist ja kauba olukorda käsitlevaid märkusi eespool.

Kui seitsme kuu jooksul ei ole kindlaks tehtud muud kohta, loetakse võlg tekkinuks ühes allpool kirjeldatud kohtadest:

ühistransiidil:

- kas riigis, kes vastutab sisenemise viimase vahetolliasutuse eest, kus on esitatud piiriületusteate sõnum (IE118) (või talitluspidevuse protseduuri puhul transiiditeatis TC10);
- või, kui see ei ole võimalik, siis lähtetolliasutuse riigis.

Näide
– *Ühistransiitvedu (mis hõlmab ühistransiidiprotseduuri riiki)*
[EL (Saksamaa) – Šveits – EL (Prantsusmaa)]

I olukord:

kui viimane piiriületusteate sõnum (IE118) (või talitluspidevuse protseduuri puhul transiiditeatis TC10) esitati Šveitsi sisenemise vahetolliasutuses, loetakse võla tekkimise kohaks Šveits.

II olukord:

kui viimane piiriületusteate sõnum (IE118) (või talitluspidevuse protseduuri puhul transiiditeatis TC10) esitati liitu sisenemise vahetolliasutuses Prantsusmaal, loetakse võla tekkimise kohaks Prantsusmaa.

III olukord:

kui ühtegi piiriületusteate sõnumit (IE118) (või talitluspidevuse

protseduuri puhul transiiditeatist TC10) ei leita, loetakse võla tekkimise kohaks Saksamaa, kuna see on lähteriik.

Liidu transiidil:

- kas kohas, kus kaup suunati protseduurile (lähteliikmesriik),
- või kohas, kus kaup sisenes liidu tolliterritooriumile protseduuri alusel, mille kohaldamine oli kolmanda riigi territooriumil peatatud.

Näited
– *Liidu transiitvedu, mis ei läbi kolmandat riiki või ühistransiidiprotseduuri riiki*
[Taani – Saksamaa – Prantsusmaa – Hispaania]

Teele ei jää ühtegi vahetolliasutust. Seega loetakse tollivõla tekkimise kohaks Taani kui lähteriik.

– *Liidu transiitvedu läbib ühte või mitut kolmandat riiki (v.a ühistransiidiprotseduuri riigid) ning hõlmab liidust väljumise ja liitu sisenemise vahetolliasutust*
[Liit (Rumeenia) – Ukraina – (liit)[90] Poola]

I olukord:

kui piiriületusteate sõnum (IE118) (või talitluspidevuse protseduuri puhul transiiditeatis TC10) esitati vahetolliasutuses, kus asjaomane kaup sisenes protseduuri alusel Poolasse, loetakse võla tekkimise kohaks Poola.

II olukord:

kui ühtegi piiriületusteate sõnumit (IE118) (või talitluspidevuse protseduuri puhul transiiditeatist TC10) ei leita, loetakse võla tekkimise kohaks Rumeenia kui lähteriik.

Konventsiooni artikkel 5

NB! Kui piiriületusteate sõnum (IE118) (või talitluspidevuse protseduuri puhul transiiditeatis TC10) on esitatud liidust väljumise vahetolliasutuses (Kreekas), kuid mitte Türki sisenemisel, ei loeta tollivõlga tekkinuks, sest kauba ebaseaduslik tollijärelevalve alt väljaviimine ei toimunud liidu transiidiprotseduuri ajal, vaid kolmandas riigis, mille territooriumil on protseduur (ja asjaomaste riikide pädevate asutuste tollijärelevalve) peatatud. See olukord võib

90 See vastab ühisele välistransiidiprotseduurile, mis on sätestatud konventsiooni artiklis 5.

tekkida pärast päringuprotseduuri lõpetamist (päringuprotseduuri kohta vt täpsemalt VII osa).

VIII.3.3 Sissenõudmisprotseduur

Konventsiooni I liite art 114

Lähteriigi pädev asutus peab tegema oma otsuse ettenähtud tähtaja jooksul (vt jaotis VIII.3.2.2.3).

LTS art 87

Liikmesriigid:

DA art 77

Tollivõla arvestuskanne tuleb teha 14 päeva jooksul pärast kauba

LTS art 105

saabumiseks sihtkohta ettenähtud seitsmekuulise tähtaja möödumist.

VIII.3.3.1 Teabevahetussõnumid

Lisateabe vahetamiseks või konkreetse liikumise kohta küsimuste esitamiseks võib kogu päringu- ja sissenõudmisprotseduuri jooksul kasutada päringu- ja sissenõudmisteabe sõnumit (IE144) ja päringu- ja sissenõudmisteabe taotluse sõnumit (IE145).

Kõnealuse teabevahetuse võib algatada kas lähte- või sihttolliasutus; protseduuri jätkamiseks ei ole vajalik vastus (teadete paar).

Lähtetolliasutus kasutab sõnumit IE144; sihttolliasutus kasutab sõnumit IE145.

Kui on vaja lisada paberdokumente, võib need saata muul viisil (faksi, e-posti, posti teel jne) otse sõnumis märgitud kontaktisikule, näidates selgelt ära asjaomase liikumise MRNi ja kasutades paberkandja korral vormi TC20A (näidis on esitatud lisas VII.8.4).

VIII.3.3.2 Teabevahetus ja koostöö tollivõlgade sissenõudmiseks

Konventsiooni art 13a

Konventsiooni IV lisa

Nõukogu direktiiv 2010/24/EL

Välja arvatud juhul, kui on võimalik kohe ja üheselt kindlaks teha koht, kus toimus tegelikult tollivõla põhjustanud sündmus (nt kauba ebaseaduslik tollijärelevalve alt väljaviimine, tingimuse täitmata jätmine), määratakse pädev asutus eeldamisi.

Konventsiooni I liite art 118 esimene lõik

Riigid peavad üksteist abistama mitte ainult tegeliku sissenõudmisprotseduuri ajal, vaid ka enne seda, s.o kui määratakse sissenõudmise eest vastutavat asutust. See tähendab, et tõhusalt tuleb kohaldada nii eeskirju, mis reguleerivad protseduuri pidaja teavitamist

RA art 165 lg 2

tema protseduuri mittelõppemisest, kui ka päringuprotseduuri (vt VII osa).

Konventsiooni I liite art 118 teine lõik

RA art 165

Lisaks peab vastastikune koostöö säilima ka siis, kui sissenõudmise eest vastutav asutus on määratud. Asjaomane asutus peab lähtetolliasutust ja tagatistolliasutust hoidma kursis võla sissenõudmiseks võetavate meetmetega, kasutades sissenõudmise kiirteate sõnumit (IE152). Selle nõude täitmiseks peab asutus teatama kõigist oma sammudest, mis on võla sissenõudmise seisukohalt õiguslikult olulised (nõude esitamine, täitmisele pööramine, maksmine).

Igas riigis tollivõla sissenõudmise eest vastutavate asutuste nimekiri on Europa veebisaidil transiidi tolliasutuste kodulehel (http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_home.jsp?Lang=en), kui tegemist on NCTS-vedudega, ja lisas VIII.8.1, kui tegemist on talitluspidevuse protseduuri alusel alustatud vedudega.

Selline teabevahetus on seda olulisem, kui tollivõla sissenõudmise eest vastutavaks loetud asutus ei ole sama, kes algatas päringuprotseduuri ja vastutab selle jälgimise eest. Kui tegemist on mitme asutusega, on oluline, et päringuprotseduuri algatanud asutus saab olla kindel, et tema protseduuri tulemusi võetakse sissenõudmise eest vastutava asutuse määramisel ka tegelikult arvesse. See lähenemisviis hoiab ära sama tollivõla eest mitme sissenõudmisprotseduuri algatamise ja viivitusi võlgniku ja käendaja teavitamisel ning hoiab seega kokku ressursse. See kehtib ka juhul, kui sihtriigi või transiidiriigi asutus leiab isegi enne päringuteate saamist või sellest sõltumatult, et tal on teavet (tõend tollivõla põhjustanud sündmuse kohta või kauba avastamine tollivõlga põhjustavast olukorrast), mille alusel võib tema riigi määrata vastutavaks tollivõla sissenõudmise eest.

VIII.3.3.3 Lähtetolliasutuse esitatav sissenõudmistaotlus

Selleks et üheselt määrata tollivõla sissenõudmise eest vastutav asutus, peab lähteriigi pädev asutus algatama päringuprotseduuri, välja arvatud juhul, kui on kindel, et transiitvedu ei läbinud muid riike.

Konventsiooni I liite art 50 lg 1

RA art 311 lg 1

Konventsiooni I

Kui lähteriigi pädev asutus saab enne lähteriigis päringuprotseduuri algatamiseks ettenähtud tähtaja möödumist ükskõik millisel viisil tõendusmaterjali tollivõla tekkimise koha kohta ja see koht asub teises liikmesriigis või teise konventsiooniosalises riigis, peab pädev asutus saatma viivitamata asjaomasele asutusele sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150), et võimaluse korral sissenõudmispädevus üle anda (vt

liite art 114

DA art 77

ka jaotis VIII.3.2.2.3). Sihtriigi pädevad asutused võivad seejärel taotluse rahuldada või tagasi lükata (vt jaotis VIII.3.3.5).

VIII.3.3.4 Teise pädeva asutuse esitatav sissenõudmistaotlus

Mis tahes transiidiriigi tolliasutus, kes avastab protseduuri ajal olukorra, mis üheselt põhjustab tollivõla tema riigis (nt kauba ebaseaduslik tollijärelevalve alt väljaviimine veo ajal, tingimuse täitmata jätmine), peab lähteriigi pädevalt asutuselt taotlema sissenõudmisprotseduuri algatamise pädevuse üleandmist.

Avastus, et kaup on veo käigus „kadunud“ või ei ole jõudnud sihtkohta, koos igasuguse teabe puudumisega selle kohta, kus kaup tollijärelevalve alt ebaseaduslikult välja viidi või kus kaup asub, ei ole piisav selleks, et lugeda kauba kadumise avastanud riigi asutus ühtlasi tollivõla sissenõudmise eest vastutavaks asutuseks. Sel juhul peab kauba kadumise avastanud riigi pädev asutus esitama taotluse lähteriigi pädevale asutusele, saates

- kas päringuvastuse sõnumi (IE143) vastusekoodiga 4 (sissenõudmistaotlus sihtkohas), kui ta teatab oma vastutusest sissenõudmisprotseduuri eest, või
- sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150), et paluda pädevuse üleandmist, kui ta on avastanud kauba tema riigis tollivõlga põhjustavast olukorrast. Sõnumit IE150 võib kasutada iga asutus, kes arvab, et tal on pädevus sissenõudmise puhul mis tahes ajal protseduuri jooksul (pärast transiidiks vabastamist ja enne seda, kui veo staatus on „Sissenõudmisprotseduuril“).

Talitluspidevuse protseduur

Talitluspidevuse protseduuri puhul peab iga asjaomase riigi asutus, kes avastab olukorra, mis põhjustab tollivõla tekkimise tema riigis, teavitama lähteriigi asutust, saates lisas VIII.8.2 esitatud näidisele vastava infoteate sõnumi (TC24), milles ta teatab, et soovib sissenõudmispädevust üle võtta. See teave peab lähteriigi pädeva asutuseni jõudma enne tähtaja lõppu. Asjaomane asutus peab viivitamata kinnitama teate kättesaamist ja märgib, kas taotluse saatnud asutus vastutab sissenõudmise eest, täites ja tagastades sõnumi TC24.

VIII.3.3.5 Sissenõudmispädevuse aktsepteerimine taotluse saanud asutuses

Konventsiooni I liite art 115

Pädev asutus, kes on saanud sissenõudmispädevuse ülevõtmise või üleandmise taotluse, peab vastama taotlusele sissenõudmise

LTS art 87 lg 4

RA art 311

aktsepteerimise teate sõnumi (IE151) saatmisega, tehes pädevuse üleandmise kohta märke „Jah“ või „Ei“ (kui ei ole esitatud sõnumeid IE118 või IE006). Kui vastus on „Ei“, jääb pädevus lähteriigile. „Jah“-vastuse puhul läheb pädevus üle taotluse aktsepteerinud riigile, kes peaks algatama sissenõudmisprotseduuri. Lähteriik peaks teavitama sellest protseduuri pidajat.
Sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnum (IE151) tuleb saata 28 päeva jooksul.

Kui tollivõlg on alla 10 000 euro, siis hoolimata sellest, et sissenõudmispädevus kuulub lähtetolliasutusest erinevale tolliasutusele (st siht- või vahetolliasutusele), peaks nimetatud tolliasutus saatma kõigepealt sõnumi IE150 lähtetolliasutusele, kes vastab alati sõnumiga IE151 ja sõnaga „Jah“. Sissenõudmispädevusega tolliasutus sisestab seejärel sõnumisse IE150 viite liidu tolliseadustiku artikli 87 lõikele 4[91]. Lähtetolliasutus ei saa seda pädevust ära muuta, aga seda tolliasutust tuleb sellest teavitada, et teha korrakohaselt kogu sissenõudmisprotseduuri järelevalvet.

Märkus
<u>Ühistransiitvedu (näiteks Itaalia – Šveits – Saksamaa)</u>
Kui leitakse, et vahetolliasutuses on esitatud piiriületusteate sõnum (IE118) sisenemisel teise konventsiooniosalise territooriumile (Šveitsis ja Saksamaale sisenemisel sõnumit IE118 ei esitatud), peaks see asutus aktsepteerima sissenõudmistaotluse ja saatma sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnumi (IE151), märkides „Jah“ pädevuse viivitamata üleandmiseks (kuni 28 päeva jooksul). Pädevuse aktsepteerinud riik alustab seejärel sissenõudmisprotseduuri.

<u>Liidu transiitvedu liidu tolliterritooriumil asuva kahe punkti vahel kolmanda riigi kaudu (näiteks liit (Poola) – Ukraina – liit (Rumeenia)</u>
Kui leitakse, et piiriületusteate sõnum (IE118) on esitatud teise liikmesriigi (Rumeenia) vahetolliasutuses, ja lähteriigi pädev asutus on järeldanud, et see liikmesriik vastutab sissenõudmise eest, peab sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150) saanud asutus aktsepteerima sissenõudmistaotluse ja saatma sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnumi (IE151), märkides „Jah“ pädevuse viivitamata üleandmiseks (kuni 28 päeva jooksul). Pädevuse aktsepteerinud liikmesriik alustab seejärel sissenõudmisprotseduuri.

[91] Ainult liidu transiidiprotseduur.

Liidu transiitvedu liidu tolliterritooriumil asuva kahe punkti vahel (näiteks Leedu–Prantsusmaa)

Kui sihtriigi tolliasutus on teinud kindlaks tollivõla tekkimise, aga see võlg on alla 10 000 euro, saadab nimetatud asutus lähtekoha tolliasutusele sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150) koos viitega liidu tolliseadustiku artikli 87 lõikele 4, paludes pädevuse üleandmist. Sõnumi saanud asutus peab taotluse aktsepteerima ja saatma sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnumi (IE151), märkides „Jah“ pädevuse viivitamata üleandmiseks (kuni 28 päeva jooksul). Pädevuse aktsepteerinud liikmesriik alustab seejärel sissenõudmisprotseduuri.

TOLL

Kui sissenõudmistaotlusele ei vastata

Kui taotluse saanud pädev asutus sihtkohas ei reageeri, jättes saatmata päringuvastuse sõnumi (IE143) või võtmata kokkulepitud tähtaja jooksul (kuni 28 päeva) sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnumi (IE151) teel üle vastutust sissenõudmise eest, tuleks meetmete võtmiseks teatada ja esitada vajalikud tõendid taotluse saanud riigi kohalikele transiidi kontaktametnikele (vt transiidi tolliasutuste aadressiraamat Europa veebisaidil), sest taotluse saanud asutus peaks pädevuse üle võtma. Kui sellega vajalikku tulemust ei saavutata, tuleks meetmete võtmiseks teavitada lähteriigi kasutajatuge ja riiklikku transiidikoordinaatorit. Igal juhul peab lähteriigi pädev asutus veenduma, et pädevus on aktsepteeritud, enne kui ta oma sissenõudmismeetmed kehtetuks tunnistab.

Sama protseduuri kohaldatakse siis, kui sissenõudmispädevusega asutus asub transiidiriigis (st kui piiriületusteate sõnum (IE118) saadeti lähtetolliasutusele, aga kaupa ei toimetatud sihtkohta).

Tuleb meeles pidada, et nendele sõnumitele vastamine on õiguslikult kohustuslik.

VIII.3.3.6 Sissenõudmisprotseduuri algusest teatamine

Kui sissenõudmise pädevus on sissenõudmistaotluse sõnumi (IE150) ja sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnumi (IE151) vahetamise teel määratud, saadab lähteriigi asutus sissenõudmisteatise sõnumi (IE063) kõigile asutustele, kes on saanud asjaomase veoga seotud sõnumi IE001, IE003, IE050 või IE115, et teatada neile, et asjaomase tolli viitenumbriga (MRN) ei ole vedu enam oodata. Selle teatega antakse asjaomastele asutustele teada, et vedu ei saabu, selle staatus on „Sissenõudmisprotseduuril“ ning saabumisteatise (IE006), kontrollitulemite (IE018), sissenõudmistaotluse (IE150) ja sissenõudmise aktsepteerimise teate (IE151) sõnumid on blokeeritud. Sõnumeid IE144 ja IE145 (vt jaotis VIII.3.3.1) võib siiski vahetada

sissenõudmisprotseduuri lõpuni.

Teavitada tuleb

- protseduuri pidajat, saates talle sissenõudmisteate sõnumi (IE035) või samaväärse kirja,

ja

- käendajat, saates talle käendaja teate sõnumi (IE023) või samaväärse kirja (vt täpsemalt jaotis VIII.2.4.5.3).

Protseduuri pidajale saadetav sissenõudmisteate sõnum (IE035) peab sisaldama transiidideklaratsiooni numbrit ja aktsepteerimise kuupäeva, lähtetolliasutuse nime, protseduuri pidaja nime ning nõutavat summat ja vääringut.

Teisalt peab lähteriigi pädev asutus kas oma järelduste põhjal või vastates sissetulevale taotlusele päringuvastuse sõnumiga (IE143) koodiga „4“ või sissenõudmistaotluse sõnumile (IE150) või saades piisavat teavet üle andma vastutuse teisele liikmesriigile või konventsiooniosalisele või võtma ise vastutuse.

Protseduuri lõpus (kui kõik tollimaksud ja muud maksud on sisse nõutud) peab sissenõudmise eest vastutav asutus (kui see ei ole lähteriigis) teavitama lähteriigi pädevat asutust võla sissenõudmisest, saates sissenõudmise kiirteate sõnumi (IE152). Lähteriigi pädev asutus edastab või saadab sissenõudmise kiirteate sõnumi (IE152) kõigile veoga seotud asutustele (v.a sellele, kellelt ta selle sai).

VIII.3.4 Võla tekkimise koha hilisem kindlakstegemine

Konventsiooni I liite art 114 lg 1

LTS art 87

Pädeva asutuse vaikimisi kindlakstegemise tulemus võib osutuda esialgseks, kuid see ei muuda kehtetuks asjaomase võla sissenõudmiseks tehtud samme.

VIII.3.4.1 Pärast sissenõudmistoimingute algatamist saadud uued tõendid

Vahel tehakse võla tekkimise koht kindlaks alles mõne aja möödudes, kui selgub, et võla sissenõudmise eest peaks vastutama mõni teine asutus.

Konventsiooni I liite art 115

RA art 311 ja

Asutusele, mis määrati algselt võla sissenõudmise eest vastutavaks, võib mis tahes viisil esitada tõendeid tollivõla tegeliku tekkimise koha kohta.

art 167 lg 1

Kui sellised tõendid esitatakse ning sissenõudmistaotluse sõnum (IE150) ja sissenõudmise aktsepteerimise teate sõnum (IE151) on sissenõudmispädevuse üleandmiseks juba vahetatud, jääb algne pädev asutus pädevaks NCTSis (sõnumi IE151 tühistamine ei ole võimalik) ning ta teavitab juhtumist nõuetekohaselt oma NCTSis hilisemaid võimalikke küsimusi/tõendeid silmas pidades. Selleks kasutatakse päringu- ja sissenõudmisteabe sõnumit (IE144) ja päringu- ja sissenõudmisteabe taotluse sõnumit (IE145).

Algselt sissenõudmise eest vastutavaks määratud asutus peab viivitamata saatma võimalikule sissenõudmise eest vastutavale asutusele sissenõudmisteate TC25, mis vastab lisas VIII.8.2 esitatud näidisele, ning kõik asjakohased dokumendid, sh koopia dokumendist kinnitust leidnud asjaolude kohta. Uus asutus peab kinnitama teate kättesaamist ja teatama kolme kuu jooksul pärast TC25 saatmist, kas ta aktsepteerib vastutuse võla sissenõudmise eest, tagastades täidetud vormi TC25 algselt vastutavaks määratud asutusele. Kui sellist vastust ei ole saadud kolme kuu jooksul, peab algselt sissenõudmise eest vastutavaks määratud asutus võla sissenõudmist jätkama.

Kui kõik võlad on sisse nõutud, teatab uus asutus algsele pädevale asutusele sissenõudmisprotseduuri lõpetamisest, mis võimaldab algsel pädeval asutusel saata sissenõudmise kiirteate sõnumi (IE152) lähtetolliasutusele, kes edastab selle kõigile veoga seotud asutustele, et lõpetada vedu kõigis süsteemides.

VIII.3.4.2 Uus pädev asutus ja uued sissenõudmismeetmed

Konventsiooni I liite art 115

Kui uus asutus aktsepteerib pädevuse üleandmise, peab ta algatama oma sissenõudmismeetmed.

RA art 311 ning art 167 lg 1 ja 3

Kui uus asutus on pädev, peab ta viivitamata teavitama algset pädevat asutust (isegi kui eelnimetatud kolmekuuline tähtaeg on lõppenud), kes seejärel peatab oma sissenõudmismeetmed, kui nende tulemusel ei ole veel asjaomast võlasummat ära makstud. Selleks kasutatakse päringu- ja sissenõudmisteabe sõnumit (IE144) ning päringu- ja sissenõudmisteabe taotluse sõnumit (IE145).

Kui algne pädev asutus ja uus asutus asuvad ELi eri liikmesriikides, hõlmab sissenõudmine ainult muid makse (sest tegemist on kahe erineva maksuterritooriumiga), kuid ei hõlma tollimakse, sest

mõlemad liikmesriigid on osa ühest tolliterritooriumist.

Samas kui asutused ja kohad asuvad eri konventsiooniosaliste territooriumil, hõlmab sissenõudmine nii tollimakse (sest tegemist on kahe erineva tolliterritooriumiga) kui ka muid makse (sest tegemist on kahe erineva maksuterritooriumiga).

VIII.3.4.3 Algse sissenõudmise tulemused

Konventsiooni I liite art 118

RA art 165

Kui uus sissenõudmise eest vastutav asutus on lõpetanud sissenõudmise ja saatnud sissenõudmise kiirteate sõnumi (IE152), siis algselt sissenõudmise eest vastutav asutus

- kas tühistab enda algatatud, kuid mitte veel lõpetatud (ja vahepeal peatatud) sissenõudmismeetme, või
- maksab juba sissenõutud summad võlgnikule (või käendajale) tagasi.

Märkus

Kui asutused ja kohad asuvad sama konventsiooniosalise territooriumil, makstakse tagasi ainult muud maksud, mitte tollimaks.

VIII.3.4.4 Sissenõudmise tulemused

VIII.3.4.4.1 Lähte- ja tagatistolliasutuse teavitamine sissenõudmisest või protseduuri lõpetamisest

Konventsiooni I liite art 118

RA art 165

Sissenõudmise eest vastutav asutus peab teatama lähtetolliasutusele tollimaksude ja muude maksude sissenõudmisest sissenõudmise kiirteate sõnumiga (IE152), et lähtetolliasutus saaks kõigile veoga seotud asutustele saata sissenõudmise kiirteate sõnumi (IE152). Lähtetolliasutuse saadetud sõnum IE152 lõpetab veo süsteemis.

Lisaks teavitab lähtetolliasutus tagatistolliasutust krediidi summa sõnumiga (IE209) ning, kui ta ei ole seda varem teinud, protseduuri pidajat sissenõudmisteate sõnumi (IE035) ja transiidiprotseduuri lõpetamise teatise sõnumiga (IE045).

VIII.3.4.4.2 Käendaja teavitamine sissenõudmisest või protseduuri lõpetamisest

Konventsiooni I liite art 117 lg 4

DA art 85

Kui käendajale on teatatud, et mõni tema kliendi vedudest ei ole lõpetatud, peab sissenõudmise eest vastutav pädev asutus hiljem teavitama teda võla sissenõudmisest (võlgnikult) või protseduuri lõpetamisest transiidiprotseduuri lõpetamise teatise sõnumiga (IE045)

või samaväärse kirjaga.

VIII.4 Eriolukorrad (pro memoria)

VIII.5 Erandid (pro memoria)

VIII.6 Siseriiklikud erijuhised (reserveeritud)

VIII.7 Kasutamiseks tollile

VIII.8 Lisad

VIII.8.1 Nimekiri pädevatest asutustest, kes vastutavad tollivõla sissenõudmise eest talitluspidevuse protseduuri puhul

Nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VIII.8.2 TC24 infoteade ja TC25 sissenõudmisteade

TC24
LIIDU TRANSIIT / ÜHISTRANSIIT

INFOTEADE

TOLLIVÕLA SISSENÕUDMISE EEST VASTUTAVA ASUTUSE MÄÄRAMINE
vastavalt rakendusmääruse artiklitele 311 ja 167 / konventsiooni I liite artiklile 115

1. Taotluse esitanud asutus	**2. Taotluse saanud asutus**
Nimi ja täielik aadress: Viitenumber: Faks: E-post:	Nimi ja täielik aadress:

3. Transiidideklaratsioon

Nr
Lähetolliasutus:
Kuupäev:

Päringuprotseduur on algatatud: ☐ Jah
Kuupäev:
Viide:
☐ Ei

4a. Taotlus

☐ Lähteriigi taotluse esitanud asutus teatab käesolevaga, et taotluse saanud asutus vastutab eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest. See järeldus põhineb järgmistel asjaoludel:
……
…….
Lisatud on järgmised dokumendid:
……
……
Teave käendaja kohta:
……
……

4b. Taotlus

☐ Muu kui lähteriigi taotluse esitanud asutus teatab käesolevaga, et tema vastutab eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest. See järeldus põhineb järgmistel asjaoludel:

……
……Lisat
ud on järgmised dokumendid:

……
……

5. Taotluse esitanud asutuse nimel

Koht:
Kuupäev:

Allkiri: **Tempel**

6a. Lahtris 4a esitatud taotluse kättesaamine ja vastus sellele. (tagastatakse taotluse esitanud asutusele)

☐☐ Taotluse saanud muu kui lähteriigi pädev asutus kinnitab teate kättesaamist ja

☐☐ kinnitab, et ta vastutab eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest.

☐☐ teatab, et ta ei vastuta eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest. See järeldus põhineb järgmistel asjaoludel:

……
…….....

6b. Lahtris 4b esitatud taotluse kättesaamine ja vastus sellele. (tagastatakse taotluse esitanud asutusele)

☐☐ Taotluse saanud lähteriigi pädev asutus kinnitab teate kättesaamist ja

☐☐ kinnitab, et taotluse esitanud asutus vastutab eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest.

☐☐ teatab, et taotluse esitanud asutus ei vastuta eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest. See järeldus põhineb järgmistel asjaoludel:

……
…….....

Teave käendaja kohta:

7. Taotluse saanud asutuse nimel

Koht:
Kuupäev:

Allkiri: **Tempel**

TC25
LIIDU TRANSIIT / ÜHISTRANSIIT

SISSENÕUDMISTEADE

TOLLIVÕLA SISSENÕUDMISE EEST VASTUTAVA ASUTUSE MÄÄRAMINE
vastavalt rakendusmääruse artiklitele 311 ja 167 / konventsiooni I liite artiklile 115

1. Taotluse esitanud asutus	**2. Taotluse saanud asutus**
Nimi ja täielik aadress: Viitenumber: Faks: E-post:	Nimi ja täielik aadress:

3. Transiidideklaratsioon

Nr
Lähetolliasutus:
Kuupäev:

Päringuprotseduur on algatatud: □ Jah
Kuupäev:
Viide:
□ Ei

4. Taotlus

Taotluse esitanud asutus teatab käesolevaga, et taotluse saanud asutus vastutab eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest. See järeldus põhineb järgmistel asjaoludel:
……
…….
Lisatud on järgmised dokumendid:
……
……...

5. Teave käendaja kohta

6. Taotluse esitanud asutuse nimel

Koht:
Kuupäev:
Allkiri: **Tempel**

7. Kättesaamine (tagastatakse taotluse esitanud asutusele)

Taotluse saanud asutus kinnitab teate kättesaamist ja teatab, et

☐ ta vastutab eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest.

☐ ta ei vastuta eespool nimetatud transiitveoga seotud tollivõla sissenõudmise eest. See järeldus põhineb järgmistel asjaoludel:

……
……

8. Taotluse saanud asutuse nimel

Koht:
Kuupäev:

Allkiri: **Tempel**

VIII.8.3 TC30 aadressipäring

<table>
<tr><td colspan="2">TC30
Liidu transiidi / ühistransiidi tagatis: aadressi(de) päring</td></tr>
<tr><td>1. Taotluse esitanud asutus
Nimi ja täielik aadress:</td><td>2. Taotluse saanud asutus
Nimi ja täielik aadress</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. ☐ Üldtagatise sertifikaadi nr
☐Üksiktagatise maksekviitungi nr

Protseduuri pidaja nimi ja aadress

…….
……
……...</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Palun täitke lüngad vajalike andmetega ja tagastage vorm saatjale.

a) Käendaja nimi ja aadress:
.....……
……..……..
b) Käendaja korrespondendi nimi ja aadress:
...……
……
(teabepäringu esitanud asutuse riik)
…….....
c) Viited (olemasolu korral), mida tsiteeritakse käendaja korrespondendile saadetavas kirjas:
.....
.....……</td></tr>
<tr><td>5. Taotluse esitanud asutuse nimel

Koht:
Kuupäev:

Allkiri:

Tempel</td><td>6. Taotluse saanud asutuse nimel

Koht:
Kuupäev:

Allkiri:

Tempel</td></tr>
</table>

IX OSA – TIR-PROTSEDUUR (KOHALDATAKSE LIIDUS)

IX osa käsitleb kauba liikumist TIR-märkmike alusel.

Jaotises IX.2 käsitletakse garantiiühingule ja TIR-märkmike valdajatele antavat luba.

Jaotises IX.3 kirjeldatakse TIR-garantiisüsteemi rakendamist liidus.

Jaotises IX.4 kirjeldatakse lähte- või sisenemistolliasutuses tehtavaid toiminguid ja erinevusi.

Jaotises IX.5 kirjeldatakse siht- või väljumistolliasutuses tehtavaid toiminguid, vahejuhtumeid, eeskirjade eiramisi ja TIR-veoetapi lõpetamist.

Jaotises IX.6 käsitletakse päringu- ja sissenõudemenetlust.

Jaotises IX.7 kirjeldatakse volitatud kaubasaaja staatust.

Jaotis IX.8 sisaldab IX osa lisasid.

IX.1 TIR (*Transport Internationaux Routiers*)

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:
– taust ja õigusaktid (jaotis IX.1.1);
– TIR-süsteemi põhimõtted (jaotis IX.1.2).

IX.1.1 Taust ja õigusaktid

LTS art 226 lg 3 p b ja art 227 lg 2 p b

Peamine TIR-protseduuri reguleeriv õigusakt on TIR-märkmiku alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo tollikonventsioon (1975. aasta TIR-konventsioon), mis koostati ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) egiidi all. Euroopa Liidu nimel võeti TIR-konventsioon vastu nõukogu 25. juuli 1978. aasta määrusega (EMÜ) nr 2112/78 ja see jõustus liidus 20. juunil 1983. TIR-konventsiooni konsolideeritud versioon on avaldatud nõukogu 28. mai 2009. aasta otsuse 2009/477/EÜ lisana. Konventsiooni ajakohastatakse pidevalt ja komisjon avaldab konventsiooni muudatused Euroopa Liidu Teatajas, märkides ära nende jõustumise kuupäeva.

Liidusiseseid TIR-protseduuri alusel toimuva kaubaveo eeskirju on kirjeldatud liidu tolliseadustikus ning selle rakendusmääruses

(artiklid 163–164, 167–168, 274–282) ja delegeeritud määruses (artiklid 184, 186–187).

17. juuli 2020. aasta seisuga oli TIR-konventsioonil 76 osalist, sh Euroopa Liit ja selle 27 liikmesriiki. TIR-vedu on siiski võimalik ainult nendes riikides, kus on volitatud garantiiühingud (63 riiki 23. jaanuari 2020 seisuga).

Liidu õigusaktide kohaselt võib liidus TIR-protseduuri kasutada ainult sellise transiitveo korral, mis algab või lõpeb väljaspool liidu tolliterritooriumi või toimub kahe liidus asuva punkti vahel kolmanda riigi territooriumi kaudu.

IX.1.2 TIR-süsteemi põhimõtted

TIR-süsteem on üles ehitatud järgmisele viiele põhimõttele:

- kaupa veetakse heakskiidetud TIR-märkidega sõidukites või konteinerites, mis on suletud tollitõkendiga;

- kogu TIR-veo ajaks peatatakse kaubalt tasumisele kuuluvad tolli- ja muud maksud, kusjuures nende tasumise tagab rahvusvaheline garantiikett. Iga riigi garantiiühing tagab selliste tolli- ja muude maksude tagatissumma tasumise, mida võidakse nõuda selles riigis TIR-veoetapi käigus ilmneva eeskirjade eiramise tõttu. Iga konventsiooniosaline sätestab tagatise piirmäära, kuid soovitatav maksimumsumma, mille riigi garantiiühing eeskirjade eiramise korral kohustub tasuma, on 100 000 eurot (liidus 100 000 eurot või vastav summa riigi väärингus);

- TIR-märkmik on kauba veol kasutatav tollideklaratsioon. See tõendab tagatise olemasolu. TIR-märkmikke väljastab riiklikele garantiiühingutele TIR-konventsiooni halduskomitee poolt heakskiidetud rahvusvaheline organisatsioon (praegu Rahvusvaheline Maanteeveo Liit (IRU)). TIR-märkmik kehtib üksnes ühe TIR-veo puhul. See võetakse kasutusele lähteriigis ning selle abil tehakse tollikontrolli lähte-, transiidi- ja sihtriigis;

- lähteriigis võetavad tollikontrollimeetmed kiidavad heaks transiidi- ja sihtriigid. Seetõttu tollitõkendiga veokites või konteinerites TIR-protseduuri alusel veetavat kaupa vahetolliasutustes üldiselt läbi ei vaadata;

- et oleks võimalik kontrollida juurdepääsu TIR-protseduurile,

peavad TIR-märkmikke väljastada soovivad riiklikud garantiiühingud ning TIR-märkmikke kasutada soovivad isikud täitma miinimumtingimusi ja -nõudeid ning neil peab olema oma asukohariigi pädevate asutuste (tavaliselt tolli) luba.

IX.2 Load

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

– garantiiühingutele antav luba (jaotis IX.2.1);

– TIR-märkmike valdajatele antav luba (jaotis IX.2.2).

IX.2.1 Garantiiühingutele antav luba

LTS art 228

TIR-konventsiooni art 6 lg 1 ja lisa 9 I osa

TIR-konventsiooni kohaldamisel käsitatakse Euroopa Liitu ühe territooriumina. Üks TIR-süsteemi eeltingimusi on, et iga riik või territoorium, kus süsteemi kasutatakse, peab olema hõlmatud rahvusvahelise garantiisüsteemiga. Seega peab riiklikel garantiiühingutel olema TIR-konventsiooni kohane luba.

TIR-konventsioonis on sätestatud miinimumtingimused ja -nõuded, mida garantiiühing peab täitma, et ta saaks loa anda välja TIR-märkmikke.

IX.2.1.1 Loa andmise menetlus

TIR-konventsiooni lisa 9 I osa p 1

Loa andmine on seotud kahe eraldiseisva elemendiga: loa andmise põhitingimused ning kirjaliku lepingu või muu õigusliku vahendi olemasolu garantiiühingu ja tolliasutuse vahel.

IX.2.1.2 Loa andmise kriteeriumid

TIR-konventsiooni lisa 9 I osa p 1 alap a–d

Loa andmise kriteeriumide hulgas on mitmed tehnilised ja faktilised küsimused, sealhulgas kogemuste ja teadmiste, usaldusväärse finantsolukorra ja senise eeskirjadele vastamise tõendamine. Üldiselt on need väga sarnased kriteeriumidega, mida kohaldatakse ühis- ja liidu transiidiprotseduuride raames, et anda üldtagatise kasutamise luba (tagatiste kohta vt III osa).

IX.2.1.3 Kirjalik leping

TIR-konventsiooni lisa 9 I osa p 1 alap e

Kirjalik leping või muu õiguslik vahend sisaldab mitmeid kohustusi, mida garantiiühing peab täitma.

Ühtluse tagamiseks on lisas IX.8.7 esitatud liidu tolliasutuste ja riiklike garantiiühingute vahelise kirjaliku lepingu näidis, mis sisaldab miinimumtingimusi ja -nõudeid.

IX.2.1.4 Loa järelevalve

Hea juhtimistava huvides tuleb teha pidevat järelevalvet lubade üle, et teha kindlaks, kas garantiiühing vastab jätkuvalt loa tingimustele ning kindlustab, et loa tingimused ja nõuded oleksid endiselt asjakohased ja vajalikud, võttes vajaduse korral arvesse kõiki garantiiühingu täheldatud muudatusi asjaoludes.

IX.2.2 TIR-märkmike valdajatele antav luba

Kontrollitud juurdepääs TIR-süsteemi kasutamisele on üks TIR-süsteemi tugisammastest.

TIR-konventsiooni art 1 p o

DA art 184

RA art 273 ja 276

Valdaja (TIR-märkmiku valdaja) on isik, kellele on antud luba kasutada TIR-süsteemi ja kellele antakse välja TIR-märkmik. TIR-märkmiku valdaja vastutab sõiduki ja veose ning selle juurde kuuluva TIR-märkmiku esitamise eest lähte-, vahe- ja sihttolliasutuses. Liidu tolliterritooriumil peab TIR-märkmiku valdaja esitama lähte- või sisenemistolliasutus(t)es ka TIR-veoetappi käsitlevad TIR-märkmiku andmed.

TIR-konventsiooni art 6 lg 4 ja lisa 9 II osa

Valdaja (TIR-märkmiku valdaja) õigusliku määratlusega TIR-konventsioonis sätestatakse miinimumtingimused ja -nõuded, mida valdaja peab täitma, et saada TIR-süsteemi kasutamise luba.

IX.2.2.1 Loa andmise menetlus

TIR-konventsiooni lisa 9 II osa p 3

TIR-konventsioonis sätestatud kriteeriumide täitmise hindamine on ülesanne, mida peavad jagama volitatud garantiiühing ja selle riigi pädevad asutused, kus taotleja on registreeritud. TIR-konventsioonis ei määrata konkreetseid ülesandeid ei garantiiühingule ega pädevale asutusele. Pigem jäetakse menetlus siseriiklike sätete ja praktika reguleerida.

IX.2.2.2 Loa andmise menetluse jagamine

Liidu tolliseadustikus ning selle rakendusaktides ja delegeeritud õigusaktides ei ole seda küsimust liidu tasandil sätestatud ning seega kuulub lubade andmine riikide pädevusse.

Vähima nõudena vaatab kõik loataotlused esmalt läbi garantiiühing. Pärast seda, kui garantiiühing on taotlust kontrollinud ja selle tingimustele vastavaks tunnistanud, tuleks see edastada pädevale asutusele. Kui pädev asutus on tolliasutuse ja garantiiühingu kontrolli tulemustega rahul, võib ta anda taotlejale loa.

Pädeva tolliasutuse ja garantiiühingu vaheliseks konsulteerimiseks kasutatakse andmebaasi ITDB.

IX.2.2.2.1 Tolliasutuse kontroll

Ilma et see piiraks garantiiühingu võimaliku kontrolli tegemist, on pädeva asutuse pädevuses kontrollida vastavust viimasele tingimusele, s.o raskete ja korduvate tolli- või maksuseaduste rikkumiste puudumist.

Sõna „raske“ kohaldub peaaegu kindlalt kriminaalõiguslikele rikkumistele, kuid välistada ei tohiks võimalust käsitada raskete rikkumistena vastavalt riigi tavale ka haldusõiguse või tsiviilõiguse rikkumisi.

TIR-konventsiooni lisa 9 II osa lg 1 p d

Ka sõna „korduv“ tõlgendamisel ei tuleks arvesse võtta ainult toimepandud rikkumiste arvu, vaid nende toimepanemise ajavahemikku. Korduvana soovitatakse käsitada kolme või enamat viieaastase perioodi jooksul toimepandud rikkumist.

IX.2.2.2.2 Loa järelevalve

TIR-konventsiooni lisa 9 II osa lg 4 ja 5, selgitavad märkused

Arvestades TIR-märkmiku valdaja keskset rolli TIR-süsteemis ja tema rolli deklarandina, on tähtis, et rahvusvahelises TIR-andmebaasis (ITDB) säilitatav TIR-märkmike volitatud valdajate nimekiri oleks ajakohane. Pädevad asutused on kohustatud õigeaegselt edastama TIR-juhatusele (TIRExB) ajakohase teabe nende TIR-märkmiku valdaja staatuse kohta, kellele nad on loa andnud. Pädevad tolliasutused peavad sisestama TIR-märkmike kasutamise lubade ja nende kehtetuks tunnistamise andmed otse andmebaasi ITDB.

TIR-konventsiooni

See eeldab, et lubade üle tuleb teha pidevalt järelevalvet, et

lisa 9 II osa lg 4 ja 5

kontrollida, kas TIR-märkmiku valdaja vastab jätkuvalt loa tingimustele ning kas loa tingimused ja nõuded on endiselt asjakohased ja vajalikud.

Samuti soovitatakse mitteaktiivsed load kehtetuks tunnistada alati, kui selgub, et TIR-märkmikke ei ole teatava aja (näiteks ühe aasta) jooksul TIR-märkmiku valdajale välja antud. Pädevad asutused peavad tegevuse lõppemise registreerima viivitamata andmebaasis ITDB.

Lubade järelevalvet tuleks teha koostöös garantiiühinguga. Kui järelevalve käigus selgub, et loa tingimusi ei täideta, tuleks pädeval asutusel kaaluda loa kehtetuks tunnistamist.

Garantiiühingud teevad koostööd ka pädevate tolliasutustega ja taotlevad ITDB kaudu muudatusi (TIR-märkmike volitatud valdajaid käsitleva teabe ajakohastamine). Selliseid taotlusi kinnitavad pädevad tolliasutused.

IX.2.2.3 Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

TIR konventsiooni lisa 9, II osa lg 6

Garantiiühing võib keelduda TIR-märkmiku valdajale TIR-tagatise andmisest. Lisaks on veel kaks võimalust takistada volitatud TIR-märkmiku valdaja juurdepääsu TIR-süsteemile:

- teda võib TIR-süsteemist välja arvata vastavalt TIR-konventsiooni artiklile 38 või
- tema TIR-märkmiku kasutamise loa võib kooskõlas TIR-konventsiooni artikli 6 lõikega 4 kehtetuks tunnistada.

Pädev asutus võib tunnistada loa kehtetuks ka mõne TIR-märkmiku valdaja taotluse alusel.

LTS art 229

Liikmesriigi tolli otsust kohaldatakse kogu liidu tolliterritooriumil kõigi asjaomase TIR-märkmiku valdaja poolt tolliasutusele aktsepteerimiseks esitatud TIR-veoetappide suhtes.

IX.2.2.3.1 Artikkel 38 *versus* artikli 6 lõige 4

TIR-konventsiooni art 38 kommentaarid ja lisa 9 II osa

Artikli 6 lõikes 4 on sätestatud alternatiivne sanktsioon, mida mitmel puhul tuleks eelistada artiklis 38 sätestatule. Selle valguses oleks kõigil juhtudel, millele järgneb artikli 38 kohane keelamine, tagajärjeks loa kehtetuks tunnistamine vastavalt artikli 6 lõikele 4 ja lisa 9 II osale.

TIR-konventsiooni art 38

Liidus registreeritud TIR-märkmiku valdajate puhul tuleb lubade kehtetuks tunnistamisel kasutada vastavalt artikli 6 lõiget 4 ja lisa 9 II osa, kui riigi vedaja luba tühistatakse alaliselt. Ajutiselt tühistatud loaga või muu liikmesriigi või liiduväliste konventsiooniosaliste volitatud TIR-märkmiku valdajate suhtes saab kohaldada ainult artiklit 38.

IX.2.2.3.2 TIR-konventsiooni artikli 38 kohaldamine

Artiklis 38 on sätestatud ajutine ja alaline keelamine. Need terminid ei ole TIR-konventsioonis määratletud. Ajutise keelamisena tuleks käsitada loa kehtivuse peatamist teatavaks ajavahemikuks. See võib põhjustada logistilisi raskusi konventsiooniosalistele, kes peavad loa kehtivuse peatamise ajavahemikku väga täpselt jälgima.

Vedaja väljaarvamine TIR-süsteemist on väga tõsine otsus ja see peab alati olema täielikult põhjendatud. Kui rikkumist või eeskirjade eiramist peetakse keelamise õigustamiseks piisavalt tõsiseks, tuleks eelistada alalist keeldu. Samal põhjusel on mõeldav, et alalise keelu saanud vedaja võib tulevikus saada asjaolude muutudes loa uuesti.

Erijuhtudel võib siiski kohaldada ajutist keeldu, näiteks kui otsuse aluseks olnud eeskirjade eiramist on võimalik lühikese aja jooksul heastada (nt tunnistuse aegumine, tehnilised probleemid veoseruumidega).

IX.2.2.3.3 TIR-konventsiooni artikli 6 lõike 4 kohaldamine

TIR-konventsiooni lisa 9 II osa ja lisa 9 II osa lg 4, selgitav märkus

Sellise TIR-märkmiku valdaja luba, kes ei vasta loa tingimustele (näiteks ta ei täida enam loa põhitingimusi) või kellele ei saa enam luba anda (näiteks on ta toime pannud tõsiseid või korduvaid rikkumisi), tuleks tunnistada kehtetuks.

Luba kehtetuks tunnistav liikmesriik peab lisaks TIR-märkmiku valdaja teavitamisele sisestama vastava teabe viivitamatult andmebaasi ITDB.

IX.2.2.3.4 Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide teavitamine

LTS art 229

Pädevad tolliasutused peavad TIR-konventsiooni artikli 38 kohased keelamised viivitamata registreerima andmebaasis ITDB. Selline registreerimine võrdub Euroopa Komisjoni ja teiste liikmesriikide

teavitamisega vastavalt liidu tolliseadustiku artikli 229 lõikele 2.

Euroopa Komisjon ei saa nende andmete täpsust kontrollida ja liikmesriigid peaksid olema hoolikad, kui keelduvad vedajale TIR-süsteemi kasutamise loa andmisest. Mis tahes kahtluse korral tuleks kinnituse saamiseks võtta ühendust keelamisest teatanud liikmesriigi TIR-kontaktasutusega.

IX.2.2.4 TIR-süsteemi kasutamise loa taastamise otsusest teavitamine

Võib esineda juhtumeid, kui liikmesriik peab oma keelava otsuse kehtetuks tunnistama või kui ta otsustab TIR-märkmiku valdaja loa taastada. On väga tähtis, et kõiki liikmesriike teavitataks ka sellistest otsustest. Ka nende otsuste puhul kohaldatakse jaotist IX.2.2.3 osutatud teavitamismenetlust.

IX.3 Tagatised

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- sissejuhatus (jaotis IX.3.1);
- tagatissumma (jaotis IX.3.2);
- tagatise ulatus (jaotis IX.3.3);
- liidu garantiiühingute vastutus (jaotis IX.3.4).

IX.3.1 Sissejuhatus

TIR-konventsiooni art 3 p b, art 6 lg 1, art 8 lg 3, art 8 lg 4 ja art 11

Rahvusvaheline tagatisesüsteem on üks TIR-süsteemi tugisammastest. Tagatise eesmärk on kindlustada, et tolli- ja muud maksud oleksid riski korral TIR-vedude ajal alati tagatud.

IX.3.2 Tagatissumma

IX.3.2.1 Maksimaalne tagatissumma

TIR-konventsiooni art 8 lg 3 ja selgitav märkus 0.8.3

Iga konventsiooniosaline kehtestab tagatise piirsumma TIR-märkmiku kohta.

RA art 163

Liidu tasandil on kokku lepitud, et see summa esitatakse eurodes.

Sellest tulenevalt on liit võtnud vastu otsuse kehtestada maksimumsummaks 100 000 eurot.

IX.3.2.2 Vahetuskurssi käsitlevad eeskirjad

Nende liikmesriikide suhtes, kes ei ole eurot ühtse vääringuna kasutusele võtnud, kohaldatakse järgmisi eeskirju.

LTS art 53 lg 2

RA art 48 lg 2 p 3

a) Lepingu/kohustuse kohaldamisel võrdub TIR-märkmiku kohta makstav maksimumsumma 100 000 euro vahetusväärtusega omavääringus. Selleks kasutatavad vahetuskursid määrab Euroopa Keskpank üks kord aastas oktoobri esimesel tööpäeval ja need avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. Kõnealune kurss hakkab kehtima alates järgmise aasta 1. jaanuarist.

Liidu tolliseadustiku artikli 53 lõike 1 punkt b

RA art 48 lg 1

b) Kui tagatise suhtes esitatakse nõue, kasutatakse vahetuskurssi, mis kehtib TIR-märkmiku lähte- või sisenemistolliasutuses aktsepteerimise päeval. Need kursid fikseeritakse kord kuus ja avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

IX.3.3 Tagatise ulatus

TIR-konventsiooni art 2

TIR-konventsioonis ei ole välja toodud kaupa, mida võib vedada TIR-märkmiku alusel. Rahvusvaheline garantiikett ei anna siiski tagatist allpool täpsustatud alkoholi- ja tubakatoodete jaoks. Seda piirangut kohaldatakse sõltumata asjaomase kauba kogusest. Seega kohaldatakse jaotises IX.3.2.1 nimetatud maksimaalset tagatissummat kõigi kaupade, välja arvatud järgmiste alkoholi- ja tubakatoodete veo suhtes.

HS-kood	Toote kirjeldus
2207.10	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega vähemalt 80 % mahust
2208	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega alla 80 % mahust
2402.10	Tubakat sisaldavad sigarid, manilla sigarid ja sigarillod
2402.20	Tubakat sisaldavad sigaretid
2403 11 ja 2403 19	Suitsetamistubakas, mis sisaldab või ei

sisalda tubaka asendajaid

IX.3.4 Liidu garantiiühingute vastutus

LTS art 228

Liitu käsitatakse TIR-protseduuri kohaldamisel ühtse territooriumina. Igal liikmesriigil on vähemalt üks volitatud garantiiühing.

RA art 164

TIR-konventsiooni art 11 lg 1

Kui asjaomane tolliasutus esitab kooskõlas TIR-konventsiooniga kehtiva teate protseduuri lõpetamata jätmise kohta oma garantiiühingule, on sellel sama õiguslik mõju nagu teatel, mille mõnele teisele garantiiühingule esitab selle oma tolliasutus.

IX.4 Formaalsused lähtetolliasutuses või sisenemistolliasutuses

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- sissejuhatus (jaotis IX.4.1);
- TIR-märkmiku andmete aktsepteerimine (jaotis IX.4.2);
- sõiduki/konteineri ohutus (jaotis IX.4.3);
- toimingud lähte- või sisenemistolliasutuses (jaotis IX.4.4);
- vahepealne pealelaadimine (jaotis IX.4.5);
- erinevused (jaotis IX.4.6).

IX.4.1 Sissejuhatus

TIR-konventsiooni art 1 p k

TIR-käsiraamatu jaotis 1.2

Lähtetolliasutus täidab kahte erinevat ja väga tähtsat ülesannet. Need ülesanded on seotud kolme TIR-süsteemi põhimõttega viiest. Esimene ülesanne on aktsepteerida TIR-märkmik, tagada maanteesõiduki/konteineri füüsiline ohutus ja teha tollikontroll.

LTS art 228

Teine sama oluline ülesanne on lõpetada TIR-veoetapp (vt jaotis IX.5.2) ning vajaduse korral nõuda sisse tasumisele kuuluvad tolli- ja muud maksud (vt jaotis 6.4). Võttes arvesse, et liitu käsitatakse TIR-märkmiku kasutamist reguleerivate eeskirjade kohaldamisel ühtse territooriumina, on liidu lähtetolliasutuste roll ja vastutus eriti kaalukad.

RA art 273 lg 1

TIR-sõnumite vahetamiseks kasutatakse liidu elektroonilise transiidisüsteemina transiidi andmevahetuse süsteemi (NCTS), mis on liidu transiidi puhul juba kasutusel.

RA art 276

Liidu tolliterritooriumil kiirendatakse TIR-veoetapi lõppemist/lõpetamist lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse ning sihttolliasutuse või väljumistolliasutuse vahel, asendades kviitungi nr 2 asjakohase osa tagastamise saabumisteatise (IE006) ja kontrollitulemite (IE018) sõnumitega.

Märkus.

NCTSi kasutatakse ainult liidu piires toimuvate TIR-veoetappide puhul (mitte ühistransiidiprotseduuri riikides). Kolmandast riigist liitu sisenevate TIR-vedude puhul, mis läbivad oma teekonnal liitu mittekuuluvat riiki enne taassisenemist liitu, peab TIR-märkmiku valdaja (või tema esindaja) esitama TIR-märkmiku TIR-veoetapi alustamiseks igas liidu sisenemistolliasutuses.

Näide on esitatud lisas IX.8.9.

IX.4.2 TIR-märkmiku andmete aktsepteerimine

RA art 273

TIR-veoetapiga seoses TIR-märkmiku andmete vahetamiseks **liidu transiidiprotseduuri tolliformaalsuste täitmiseks** kasutatakse NCTSi.

TIR-märkmiku andmete elektrooniline sõnumivahetus toimub kolmel tasandil:

- TIR-märkmiku valdaja ja tolli vahel (välisdomeen),
- ühe riigi tolliasutuste vahel (sisedomeen) ning
- riikide tolliasutuste vahel ning tolliasutuste ja Euroopa Komisjoni vahel (ühisdomeen).

Üldiselt võivad TIR-märkmiku valdajal sõltuvalt asjaomasest liikmesriigist olla TIR-märkmiku andmete elektrooniliseks esitamiseks järgmised võimalused:

- ettevõtja otsetee (sh andmete sisestamise võimalus tolli veebisaidi kaudu);
- elektrooniline andmevahetus (EDI);

- andmete sisestamine tolliasutuses (vedajatele kättesaadavaks tehtud terminali kaudu);

- rahvusvahelise organisatsiooni väljaarendatud liidese kaudu (nt IRU rakendus EPD).

TIR-märkmiku kasutamist ilma TIR-veoetapiga seotud TIR-märkmiku andmeid vahetamata elektrooniliste süsteemide ajutise rikke korral on kirjeldatud lisas IX.8.4 (talitluspidevuse protseduur).

Kuigi TIR-märkmiku valdaja on kohustatud esitama TIR-märkmiku andmed lähte- või sisenemistolliasutuses NCTSi abil, peavad liidu tolliasutused elektrooniliste sõnumite ja TIR-märkmiku andmete vahelistest erinevustest tulenevate õiguslike tagajärgede vältimiseks jätkama TIR-märkmiku täitmist kooskõlas TIR-konventsiooniga.

RA art 274

TIR-konventsiooni lisa 1

NCTSi ja TIR-märkmiku vahel ilmneva erinevuse korral lähtutakse TIR-märkmiku teabest ning TIR-märkmiku valdaja parandab elektroonilised andmed vastavalt TIR-märkmiku teabele.

TIR-konventsiooni lisa 10 p 4

Igal TIR-märkmikul on kordumatu viitenumber. TIR-märkmikul võib olla 4, 6, 14 või 20 kviitungit. Kasutatakse üht paari kviitungeid konventsiooniosalise kohta; kviitungite arv näitab, mitut osalisriiki transiitveol läbitakse, sh lähte- ja sihtriik.

Oluline on tagada, et aktsepteeritaks ainult kehtivaid TIR-märkmikke. Rahvusvahelise organisatsiooni loendi kehtivuse kaotanud TIR-märkmikest saab alla laadida organisatsiooni elektroonilisest andmebaasist.

TIR-märkmike trükkimise ja levitamise eest vastutav IRU on võtnud turvameetmeid, e tagada järeletehtud või võltsitud TIR-märkmike avastamine. Turvaelemendid on järgmised:

- kõrgtrükis veoauto kujutis esikaanel,

- termokromaatilise trükivärvi kasutamine,

- vöötkood, mis vastab TIR-märkmiku tähtnumbrilisele koodile.

TIR-konventsiooni art 12

Isegi ehtne TIR-märkmik võib olla kehtetu, näiteks kui väljaandnud ühing ei ole seda allkirjastanud ega tembeldanud või kui TIR-märkmiku esikaane lahtris 1 osutatud kehtivusaeg on ületatud.

Nagu kõigi tollikontrollide puhul, määratakse enne TIR-märkmiku aktsepteerimist tehtavate kontrollide ulatus ja põhjalikkus kindlaks riskianalüüsi alusel. Need kontrollid hõlmavad veetavale kaubale kehtiva tagatise (vt jaotis IX.3.3) kindlakstegemist.

IX.4.3 Sõiduki/konteineri ohutus

TIR-konventsiooni lisa 2

Tollikontrollide vastastikust tunnustamist arvesse võttes on ülimalt tähtis, et lähtetolliasutus teeks kindlaks, kas sõiduk või konteiner on TIR-märkmiku alusel toimuvaks veoks heaks kiidetud. Enamikul juhtudel ja vastavalt riskianalüüsile piisab kindlakstegemiseks sõiduki TIR-tunnistuse kontrollimisest. Siiski tuleks meeles pidada, et tunnistusi on lihtne võltsida või järele teha. Puuduva või kehtetu TIR-tunnistuse korral ei saa TIR-veoetappi alustada.

IX.4.3.1 Soovitus kasutada koodisüsteemi, et teatada TIR-tunnistuses märgitud puudustest

TIR-konventsiooni lisad 2, 3 ja 4

TIR-konventsiooni halduskomitee otsustas 11. juunil 2015 anda tolliasutustele soovituse sõiduki TIR-tunnistuse punkti 10 veamärkuste tegemisel kasutada lisaks vigade käsitsi kirjutamisele koodisüsteemi, mis osutaks vigade asukohale ja liigile. Soovituses esitatud ühtset koodisüsteemi hakkavad kasutama kõik liidu tolliasutused. Koodi puudumine TIR-tunnistuse punktis 10 koodi ei tohi siiski takistada TIR-tunnistuse aktsepteerimist juhul, kui on järgitud TIR-konventsiooni lisa 3 sätteid.

IX.4.4 Toimingud lähtetolliasutuses või sisenemistolliasutuses

RA art 276

Lisaks TIR-märkmiku ning kõigi märkmiku, sõiduki ja kaubaga kaasas olevate dokumentide esitamisele vastutab TIR-märkmiku valdaja või tema esindaja TIR-märkmiku andmete esitamise eest lähte- või sisenemistolliasutusele NCTSi abil deklaratsiooni andmete sõnumiga (IE015), järgides ja kasutades elektrooniliste transiidideklaratsioonide puhul kehtivaid eeskirju ja koode.

TDA liide C2

DA B lisa

NCTSi andmeatribuutidele vastavad TIR-märkmiku andmeelemendid on esitatud lisas IX.8.2.

RA B lisa

Liidu sihttolliasutused või väljumistolliasutused, kus kaup esitatakse TIR-veoetapi lõpetamiseks, on esitatud ELi tolliasutuste andmebaasis. Veebisaidi aadress:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_search_home.jsp

?Lang=en.

NCTS kinnitab deklaratsiooni automaatselt. Kinnitamine võib hõlmata TIR-märkmiku valdaja ID kontrollimist ITDB andmebaasis. Ebaõige, mittetäielik või nõuetele mittevastav deklaratsioon lükatakse tagasi deklaratsiooni tagasilükkamise sõnumiga (IE016).

Kui tolliasutused deklaratsiooni aktsepteerivad, koostab süsteem tolli viitenumbri (MRN), mis antakse TIR-veoetapile ja edastatakse sõnumiga „MRN loodud“ (IE028) TIR-märkmiku valdajale või tema esindajale.

Deklaratsioon saab seejärel staatuse „aktsepteeritud“. Lähte- või sisenemistolliasutus määrab tähtaja, mille jooksul tuleb esitada kaup siht- või väljumistolliasutusele (vt jaotis 4.4.6), ja otsustab, kas kontrollida kaupa/sõidukit, sh sõiduki tollitõkendit.

Lähte- või sisenemistolliasutus võib kontrollida TIR-märkmiku valdaja ID-numbrit ühe järgmise meetodi abil:

- automaatselt deklaratsiooni aktsepteerimise ajal, ühendades oma riikliku transiidisüsteemi ITDBga;
- manuaalselt enne kauba TIR-veoetapiks vabastamist ITDB kaudu;
- manuaalselt ITDB kaudu, kui tegemist on lisas IX.8.4 kirjeldatud talitluspidevuse protseduuriga.

RA art 276

Elektroonilise deklaratsiooni muutmise, kehtetuks tunnistamise ja kontrollimise kohta vt transiidi käsiraamatu IV osa 2. peatükk.

IX.4.4.1 TIR-märkmiku nõuetekohane kasutamine

TIR-märkmikku tuleb kasutada vastavalt nõuetekohaselt täidetud TIR-märkmiku näidisele. Lisas 8.3 on esitatud üksikasjalikud juhised, kuidas täita TIR-märkmikku ja käsitleda kviitungeid eri tolliasutustes (lähte-, vahe- ja sihttolliasutuses).

Lähtetolliasutus peaks pöörama eritähelepanu ka TIR-märkmiku esikaane nõuetekohasele täitmisele.

IX.4.4.2 HS-koodi kasutamise soovitus

TIR-käsiraamatu resolutsioonid ja

1975. aasta TIR-konventsiooni halduskomitee otsustas 31. jaanuaril 2008, et soovitab TIR-märkmiku valdajatel märkida TIR-märkmiku

soovitused

kollasele kviitungile (mitte tollile täitmiseks) kaubamanifesti lahtrisse 10 lisaks kauba kirjeldusele ka kuuekohalise HS-koodi.

Liidu lähtetolliasutused kiidavad heaks HS-koodi lisamise ka TIR-märkmiku tollile täitmiseks ettenähtud kviitungitele ja elektrooniliste TIR-märkmiku andmete osana.

Tuleb märkida, et TIR-märkmiku valdaja ei ole kohustatud HS-koodi esitada.

Juhul kui HS-kood on esitatud, kontrollivad lähte- või sisenemistolliasutused, kas esitatud HS-kood vastab muudes tolli-, äri- või veodokumentides esitatud koodile.

IX.4.4.3 Liidu kauba tollistaatuse tõend

DA art 119 ja 127

RA art 207

Juhul kui TIR-märkmik mõnes liikmesriigis välja antud ühtse veodokumendina hõlmab teisest liikmesriigist kolmanda riigi territooriumi kaudu toodud kaupa, võib TIR-märkmiku valdaja lisada koodi T2L (või T2LF liidu kauba puhul, mida veetakse erikorraga maksuterritooriumidele, -territooriumidelt või nende vahel) koos oma allkirjaga (lahtris 10) liidu kauba tollistaatuse tõendina kõigile TIR-märkmiku kaubamanifesti asjaomastele kviitungitele.

Juhul kui TIR-märkmiku alusel veetakse ka liiduvälist kaupa, lisatakse kood T2L või T2LF ja allkiri ainult selgelt liidu kauba kohta.

Lähtetolliasutus kinnitab koodi T2L või T2LF kõigil asjaomastel TIR-märkmiku kviitungitel templi ja pädeva ametniku allkirjaga.

IX.4.4.4 Tagatise esitamine

Selleks et kauba saaks TIR-veoetapiks vabastada, on nõutav tagatis. TIR-veoetapiks nõutav tagatis esitatakse kehtiva TIR-märkmiku kujul. NCTSis kasutatakse tagatise liiki B ja TIR-märkmiku numbrit. Lisateave tagatiste kohta on esitatud jaotises IX.3.

IX.4.4.5 Sõidukite/konteinerite tõkendid

TIR-konventsiooni art 19

TIR-konventsiooni

Tähelepanu tuleks pöörata ka sõidukite/konteinerite tõkenditele. Ülimalt tähtis on kontrollida TIR-tunnistuselt (punkt 5) ja sellele lisatud fotodelt (või joonistelt) paigaldatavate tollitõkendite arvu ja

lisa 2

täpset asukohta. Kui lähtetolliasutus peab seda vajalikuks, võib ta veoseruumide loata avamise takistamiseks tõkendeid lisada.

Lähtetolliasutuse lisatavad tollitõkendid kinnitatakse korrektselt ja sisenemistolliasutusel tuleks loata avamise avastamiseks juba paigaldatud tõkendeid hoolikalt kontrollida. TIR-süsteemis ei ole lubatud eksportija või vedaja tõkendite kasutamine tollitõkendite asemel.

IX.4.4.6 Tähtaeg

RA art 276 ja 278

Lähte- või sisenemistolliasutus määrab tähtaja, mille jooksul kaup tuleb sihttolliasutuses esitada.

Nimetatud asutuse määratud tähtaeg on kohustuslik nende liikmesriikide tolliasutustele, kelle territooriumile kaup TIR-veoetapi käigus siseneb. Kõnealused liikmesriigid ei saa seda tähtaega muuta.

Kui kaup esitatakse siht- või väljumistolliasutusele pärast lähte- või sisenemistolliasutuse määratud tähtaja lõppu, loetakse TIR-märkmiku valdaja tähtaega järginuks, kui tema või vedaja suudab siht- või väljumistolliasutusele nõuetekohaselt tõendada, et tema ei ole viivituse eest vastutav.

Tähtaja määramisel võtab lähte- või sisenemistolliasutus arvesse järgmist:

- kasutatav transpordivahend;
- marsruut;
- transpordialased või muud õigusaktid, mis võivad mõjutada tähtaja määramist (nt transpordiliigi valikut mõjutavad sotsiaal- või keskkonnaalased õigusaktid, veoeeskirjade sätted tööaja ja juhtide kohustusliku puhkeaja kohta);
- vajaduse korral TIR-märkmiku valdajale edastatav teave.

IX.4.4.7 Kauba liikumismarsruut TIR-veoetapi käigus

RA art 275

Kui lähte- või sisenemistolliasutus peab seda vajalikuks (nt riskikauba veo puhul), määrab ta kindlaks TIR-veoetapi marsruudi, võttes arvesse TIR-märkmiku valdajalt saadud kogu asjakohast teavet.

Marsruudi täpne ettekirjutamine ei ole võimalik. TIR-märkmiku lahtrisse 22 ja NCTSi tuleks siiski märkida vähemalt liikmesriigid,

mida transiit läbib.

Üldiselt tuleks eeldada, et TIR-veoetapi käigus veetav kaup, eelkõige kui tegu on kas elusloomade või kiiresti rikneva kaubaga, veetakse sihtkohta kõige ökonoomsemat marsruuti kasutades.

IX.4.4.8 Kauba vabastamine TIR-veoetapiks

RA art 276

Kaup vabastatakse TIR-veoetapiks pärast TIR-märkmiku andmete aktsepteerimist ja vajalikke kontrolle. Lähte- või sisenemistolliasutus teavitab TIR-märkmiku valdajat kauba vabastamisest TIR-veoetapiks.

Lähtetolliasutus märgib TIR-veoetapi MRNi TIR-märkmiku lõigendile nr 1 lahtrisse 2 (numbrite ossa) ning tagastab selle TIR-märkmiku valdajale või tema esindajale.

DA art 184

TIR-märkmiku alusel veetava kaubaga ei pea kaasas olema transiidi saatedokumenti (TAD) või transiidi/julgeoleku saatedokumenti (TSAD), kui TIR-märkmikul olev MRN on hõlpsalt loetav või kui MRN esitatakse tollile muul viisil (nt ribakoodina või kuvatakse elektroonilise või mobiilseadme ekraanil).

TIR-märkmiku valdaja võib siiski paluda, et lähte- või sisenemistolliasutus väljastaks talle TADi või TSADi selle tolliasutuse määratud kujul (väljatrükituna või elektrooniliselt).

Lähte- või sisenemistolliasutus võtab TIR-märkmikust kviitungi nr 1, millele on märgitud MRN, ja säilitab selle.

RA art 276

Kauba vabastamisel väljastab NCTS automaatselt sihttolliasutusele või väljumistolliasutusele eeldatava saabumise teate sõnumi (IE001). TIR-märkmiku valdajale või tema esindajale võib saata ka transiidiks vabastamise sõnumi (IE029).

IX.4.5 Vahepealne pealelaadimine

TIR-konventsiooni art 18

TIR-vedu võib hõlmata kõige rohkem nelja[92] lähte- ja sihttolliasutust.

Kui teekonna vahepealsetes tolliasutustes laaditakse peale veel kaupa, toimib see asutus TIR-märkmiku ja TIR-märkmiku andmete

[92] Neid võib olla kuni kaheksa, kui hoiulevõtja teatis C.N.99.2021.TREATIES-XI.A.16 märtsis 2022 jõustub.

kasutamisel nii sihttolliasutuse kui ka lähtetolliasutusena.

Kasutatakse jaotises 4.4 kirjeldatud menetlusi. Eelkõige suletakse NCTSis varasem veoetapp ning saadetakse sõnumid IE006 ja IE018 (vt jaotis IX.5.3).

Pärast täiendava kauba pealelaadimist peab TIR-märkmiku valdaja esitama NCTSis uue TIR-märkmiku andmetega deklaratsiooni, mis sisaldab kõiki varasemate saadetiste üksikasju (nt eelmise dokumendi viitenumber (MRN)). Näide on esitatud lisas IX.8.9.

IX.4.5.1 TIR-veo ajutine peatamine

TIR-konventsiooni art 26

TIR-konventsiooni art 2 ja 26 kommentaarid

TIR-konventsiooni art 26 lg 2

TIR-veo peatamine (sh ajutine peatamine) tähendab, et peatatud veolõigu kohta ei anta TIR-tagatist. TIR-vedu peatatakse, kui see toimub riigis, mis ei ole TIR-konventsiooni osaline. Juhul kui osa TIR-veost ei toimu maanteel (nt mere ületamine, millega kaasneb lihtsustatud transiidiprotseduur või mis toimub ilma transiidiprotseduurita), võib TIR-märkmiku valdaja taotleda tolliasutuselt teekonna selleks osaks TIR-veo peatamist ning taastada see maanteevälise etapi lõpul.

TIR-konventsiooni art 26 lg 3

Sellistel juhtudel viiakse väljumis- ja sisenemistolliasutustes läbi vastavad tollikontrollid ja -formaalsused. Vt jaotised IX.4.4 ja IX.5.3.

TIR-konventsiooni art 2 ja 26 kommentaarid

Ühe konventsiooniosalise puhul võib TIR-protseduuri kohaldada maanteevälise (nt raudtee) teekonnaetapi suhtes juhul, kui tolliasutustel on võimalik tagada protseduuri nõuetekohaseks alustamiseks ja lõpetamiseks vajalikud kontrollid ning formaalsused sisenemis- ja väljumistolliasutustes (ja vajaduse korral sihttolliasutuses).

IX.4.6 Erinevused

IX.4.6.1 Erinevuste käsitlemine

Põhimõtteliselt võib seoses kaubaga esineda kolme liiki erinevusi või eeskirjade eiramisi:

- kauba puudujääk,
- kauba ülejääk,

- valesti kirjeldatud kaup.

Erinevuste käsitlemise viis sõltub sellest, kas eeskirjade eiramise avastab lähte- või sisenemistolliasutus ning kas see puudutab ka ekspordideklaratsiooni.

IX.4.6.2 Lähtetolliasutuse avastatud erinevused

TIR-konventsiooni art 40

Lähtetolliasutuse poolt enne TIR-märkmiku ja elektroonselt esitatud TIR-märkmiku andmete aktsepteerimist avastatud eeskirjade eiramist tuleb käsitada kui eelneva tolliprotseduuriga, näiteks tolliladustamise, ajutise ladustamise või kauba ekspordiks vabastamisega seotud eiramist. Sellega on tõenäoliselt tegu juhul, kui erinevus seostub kauba kirjelduse ja kogusega ning eelmise tolliprotseduuriga seotud teave on lihtsalt üle kantud TIR-märkmikku ja selle andmetesse.

Siiski võib esineda eeskirjade eiramisi pettuse ning TIR- ja transiidisüsteemide keelatud või väärkasutuse eesmärgil, näiteks kui kõrgendatud riskiga seotud kaupa kirjeldatakse muu kaubana. Sellistel juhtudel on asjakohane karistada vastutavaid asjaosalisi riiklike eeskirjade kohaselt.

IX.4.6.3 Sisenemistolliasutuse avastatud erinevused

TIR-konventsiooni art 23

TIR-konventsiooni art 24

Sisenemistolliasutus kontrollib TIR-veol olevat tollitõkendiga kaupa teel ainult erijuhtudel. Kontrolli korral registreeritakse paigaldatud uued tollitõkendid ja vajaduse korral kontrolli tulemused järelejäänud TIR-märkmiku kviitungitel ja vastavatel lõigenditel ning NCTSis.

TIR-konventsiooni art 8 lg 5

TIR-konventsiooni art 8 lg 7

LTS art 79

Sisenemistolliasutuses avastatud eeskirjade eiramist tuleb käsitleda vastavalt selle iseloomule. Kui asjaomane deklareerimata kaup avastatakse maanteesõiduki tollitõkendiga veoseruumis, on esmaseks otseselt vastutavaks isikuks ja tollivõla võlgnikuks TIR-märkmiku valdaja. Maksustamisega seotud põhjustel kaetakse tagatud summa TIR-märkmiku tagatisega ja selle eest vastutab garantiiühing.

Juhul kui TIR-veoetappi ei lubata jätkata mis tahes põhjusel, sh seetõttu, et kauba import on kas keelatud või piiratud, tuleb kaup piiril kinni pidada.

Juhul kui TIR-veoetappi saab jätkata, tuleks avastatud kaubaga

TIR-konventsiooni art 8 lg 5

seotud üksikasjad kinnitada järelejäänud TIR-märkmiku kviitungitel (lahtrid „Ametialaseks kasutamiseks“). Lahtrisse „Ametialaseks kasutamiseks“ tuleb teha märge „Ülejääk: TIR-konventsiooni artikli 8 lõige 5“, millele järgneb kauba kirjeldus ja kogus.

NCTSis peab andmed parandama valdaja enne nende aktsepteerimist sisenemistolliasutuses.

Kui avastatakse kauba ülejääk, mis ei paikne tollitõkendiga veoseruumis, tuleb seda käsitada ebaseaduslikult liitu veetud salakaubana ning võtta asjakohased meetmed. Sellises olukorras ei vastuta garantiiühing mis tahes tekkida võivate tolli- ja muude maksude tasumise eest, isegi kui sõiduki juhti või TIR-märkmiku valdajat võib käsitada tollivõla võlgnikuna.

IX.5 Formaalsused sihttolliasutuses või väljumistolliasutuses

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- sissejuhatus (jaotis IX.5.1);
- TIR-veoetapi lõpetamine lähtetolliasutuses (jaotis IX.5.2);
- toimingud lähtetolliasutuses või sisenemistolliasutuses (jaotis IX.5.3);
- sihttolliasutuse või väljumistolliasutuse muutumine (jaotis IX.5.4);
- vahejuhtumid teekonnal ja aktilehe kasutamine (jaotis IX.5.5);
- eeskirjade eiramine (jaotis IX.5.6);
- TIR-märkmike kontrolli süsteem (jaotis IX.5.7);
- vahepealne mahalaadimine (jaotis IX.5.8);
- TIR-märkmiku kasutamine tagasitoodud kauba puhul (jaotis IX.5.9).

IX.5.1 Sissejuhatus

Sihttolliasutusel ja väljumistolliasutusel lasub põhivastutus TIR-

veoetapi viivitusteta lõppenuks tunnistamise eest.

IX.5.2 TIR-veoetapi lõpetamine lähte- või sisenemistolliasutuses

TIR-veoetapi lõpetamine on lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse väga oluline toiming, sest see lõpetab sisuliselt garantiiühingu vastutuse.

TIR-konventsiooni art 10 lg 2

TIR-veoetapi võib lõpetada üksnes juhul, kui see on nõuetekohaselt lõppenud.

LTS art 215 lg 2

TIR-konventsiooni art 1 p e

TIR-veoetapi lõpetamine toimub vaikimisi, st ilma lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse ametliku otsuse või toiminguta. Garantiiühingule ei saadeta ka lõpetamist kinnitavat ametlikku teadet. TIR-märkmiku valdaja ja garantiiühing võivad lugeda TIR-veoetapi lõpetatuks, kui ei ole teatatud teisiti.

IX.5.3 Formaalsused sihttolliasutuses või väljumistolliasutuses

RA art 278–279

Kauba, sõiduki, TIR-märkmiku ja TIR-veoetapi MRNi esitamisel lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse määratud tähtaja jooksul kontrollib sihttolliasutus või väljumistolliasutus paigaldatud tollitõkendeid ja kasutab tolli viitenumbrit (MRN) NCTSist andmete saamiseks ja registreerimiseks.

Lähte- või sisenemistolliasutusele saadetakse saadetise saabumise kohta saabumisteatise sõnum (IE006).

RA art 277

Kui siht- või väljumistolliasutus on lõpetanud eeldatava saabumise teate sõnumi (IE001) alusel vajalikud kontrollid, saadab ta asjakohaseid koode kasutades lähtetolliasutusele või sisenemistolliasutusele kontrollitulemite sõnumi (IE018). Nimetatud sõnum peab sisaldama ka kogu teavet, mis on veo ajal lisatud TIR-märkmiku aktilehele ja TIR-märkmiku lõigendile nr 1. See võib hõlmata näiteks teavet ümberlaadimise, uute tollitõkendite, vahejuhtumite või õnnetuste kohta (jaotis IX.5.5).

Sihttolliasutus eemaldab ja säilitab TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad, teeb märke TIR-märkmiku lõigendile ja tagastab TIR-märkmiku selle valdajale.

RA art 274

Kui kaubad on lähte- või sisenemistolliasutuse NCTSis TIR-veoetapiks vabastatud ning siht- või väljumistolliasutuse süsteem ei

ole kauba saabumisel kasutatav, peab siht- või väljumistolliasutus tegema vajaliku kontrolli ning lõpetama protseduuri TIR-märkmiku kviitungi nr 2 alusel.

Siht- või väljumistolliasutuse poolt NCTSi sisestamine toimub tagantjärele, kui süsteem on taas kasutatav, nii et lähte- või sisenemistolliasutus saab veoetapi NCTSis lõpetada.

RA art 274

Kui kaup on lähte- või sisenemistolliasutuses ajutise rikke korral talitluspidevuse protseduuri abil TIR-veoetapiks vabastatud üksnes TIR-märkmiku alusel ja TIR-märkmiku andmeid vahetamata, lõpetab siht- või väljumistolliasutus protseduuri TIR-märkmiku kviitungi nr 2 alusel ja tagastab selle vajaliku osa lähte- või sisenemistolliasutusele.

RA art 279 lg 4

Sihttolliasutus kinnitab TIR-märkmiku tavapärasel viisil, täites lõigendi nr 2 ja säilitades kviitungi nr 2. Kinnitamise järel tagastab sihttolliasutus TIR-märkmiku valdajale. Kui TIR-märkmiku valdaja ei ole kohal, tagastatakse TIR-märkmik isikule, kes selle TIR-märkmiku valdaja esindajana esitas.

IX.5.4 Sihttolliasutuse või väljumistolliasutuse muutmine

TIR-konventsiooni art 1 p l

RA art 278 lg 3

TIR-konventsioon lubab TIR-märkmiku valdajal esitada kauba ja TIR-märkmiku ning lõpetada TIR-veoetapi muus kui deklareeritud sihttolliasutuses või väljumistolliasutuses. See tolliasutus muutub siis sihttolliasutuseks või väljumistolliasutuseks.

Kui NCTS näitab, et tegelik sihttolliasutus või väljumistolliasutus ei ole esitatud MRNi kohta saanud eeldatava saabumise teate sõnumit (IE001), saadab see tolliasutus eeldatava saabumise teate taotluse sõnumi (IE002).

Lähte- või sisenemistolliasutus vastab eeldatava saabumise teate vastuse sõnumiga (IE003), milles edastatakse eeldatava saabumise teate sõnumi (IE001) andmed. Seejärel saab sihttolliasutus või väljumistolliasutus saata saabumisteatise sõnumi (IE006) ja võtta edasisi meetmeid (vt jaotis IX.5.3).

Pärast saabumisteatise sõnumi (IE006) saamist peab lähte- või sisenemistolliasutus teatama deklareeritud siht- või väljumistolliasutusele edastatud saabumisteatise sõnumiga (IE024), et kaup on jõudnud mõnda teise siht- või väljumistolliasutusse.

Kui lähte- või sisenemistolliasutus veoetappi MRNi abil ei leia,

esitab ta eeldatava saabumise teate vastuse sõnumis (IE003) põhjused (koodidega 1–4), miks eeldatava saabumise teate sõnumit (IE001) ei saa saata.

Tagasilükkamise põhjused võivad olla järgmised:

kood 1 – TIR-veoetapp on juba esitatud teises sihttolliasutuses või väljumistolliasutuses;

kood 2 – TIR-veoetapp tühistati lähtetolliasutuses või sisenemistolliasutuses;

kood 3 – MRN ei ole teada (tehnilistel põhjustel või eeskirjade eiramise tõttu) või

kood 4 – muud põhjused.

(Koodide selgitused on esitatud jaotises I.4.4.5).

Siht- või väljumistolliasutus uurib tagasilükkamise põhjust ja kui põhjus seda võimaldab, loeb TIR-veoetapi lõppenuks ning eemaldab ja säilitab TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad. Samuti peab ta tegema märke TIR-märkmiku lõigendile nr 2, tagastama kviitungi nr 2 vajaliku osa lähte- või sisenemistolliasutusele ja tagastama TIR-märkmiku selle valdajale.

IX.5.5 Vahejuhtumid kauba teekonnal ja aktilehe kasutamine

TIR-konventsiooni art 25

Kui tollitõkendid on rikutud või osa kaubast on teekonnal juhtunud õnnetuse käigus hävinud või kahjustatud, võtab vedaja viivitamatult ühendust selle riigi tolliasutusega, kus saadetis asub, või kui see ei ole võimalik, nimetatud riigi muu pädeva ametiasutusega.

Kui vedaja oli sunnitud lähte- või sisenemistolliasutuse määratud marsruudilt temast olenematutel põhjustel kõrvale kalduma või kui TIR-konventsiooni artiklis 25 sätestatud õnnetus või vahejuhtum toimus liidu tolliterritooriumil, esitab vedaja kauba, sõiduki, TIR-märkmiku ja MRNi viitenumbriga selle liikmesriigi lähimale tolliasutusele, kus transpordivahend asub.

RA art 277

Asjaomane asutus täidab võimalikult kiiresti TIR-märkmiku aktilehe.

Kui õnnetuse tõttu tuleb veos teise sõidukisse ümber laadida, tohib ümberlaadimistöid teha üksnes asjaomase ametiisiku juuresolekul.

Kõnealune ametiisik täidab aktilehe.

TIR-konventsiooni art 29 selgitav märkus

Kui TIR-märkmikul puudub märge „Raske või suuremahuline kaup“, peab asendussõiduk või -konteiner samuti olema heaks kiidetud tollitõkendiga kauba veoks.

Lisaks tuleb sellele paigaldada tollitõkend ja paigaldatud tõkendi andmed märkida aktilehele.

Kui heakskiidetud sõidukit või konteinerit ei ole võimalik saada, võib kauba ümber laadida heakskiitmata sõidukisse või konteinerisse, kui kasutatakse sobivaid kaitsemeetmeid. Sellisel juhul otsustab tolliasutus, kas vedu kõnealuses sõidukis või konteineris tohib jätkuda TIR-märkmiku alusel.

Kui vahetu oht tingib vajaduse veos või veose osa viivitamata maha laadida, võib vedaja tegutseda omal algatusel ja ametiasutuse tegevust ootamata. Vedaja peab tolliasutusele tõendama, et ta oli sunnitud sel viisil tegutsema sõiduki, konteineri või veose huvides. Vedaja teavitab pärast ennetusmeetmete võtmist ja ohu kõrvaldamist viivitamata tolliasutust, et oleks võimalik kontrollida asjaolusid ja veost, paigaldada sõidukile või konteinerile tollitõkend ja täita aktileht.

Siht- või väljumistolliasutus saadab lähte- või sisenemistolliasutusele kontrollitulemite sõnumi (IE018), mis sisaldab vahejuhtumi kohta kogu teavet, mis on märgitud transiidi aktilehele ja TIR-märkmikku.

Aktileht jäetakse TIR-märkmikku.

IX.5.6 Siht- või väljumistolliasutuses tuvastatud eeskirjade eiramine

IX.5.6.1 Kaubaga seotud eeskirjade eiramine

TIR-konventsiooni art 8 lg 5

Siht- või väljumistolliasutuse tuvastatud eeskirjade eiramist tuleks käsitleda sõltuvalt juhtumi asjaoludest. Kui deklareerimata kaup leitakse maanteesõiduki tollitõkendiga suletud veoseruumist, kehtib maksukaalutlustel selle kauba puhul TIR-märkmiku tagatis ja garantiiühingu vastutus hõlmab kõnealust kaupa. Tehakse märge TIR-märkmiku kviitungi nr 2 lahtrisse 27 ja lõigendi nr 2 lahtrisse 5.

Märge peaks sisaldama teksti „Ülejääk: TIR-konventsiooni artikli 8 lõige 5“, millele järgneb kauba kirjeldus ja kogus. Siht- või

väljumistolliasutus saadab NCTSis kontrollitulemite sõnumi (IE018) koodiga B ja märkusega „Oodatakse otsust erinevuste kohta“, et lähte- või sisenemistolliasutus eiramist uuriks.

Vedu on siis lähte- või sisenemistolliasutuses staatusega „Oodatakse otsust“.

Kui küsimus on lahendatud, kasutab lähte- või sisenemistolliasutus siht- või väljumistolliasutuse teavitamiseks erinevuste lahenduse teate sõnumit (IE020). Seejärel vabastab lähtetolliasutus kauba ja lõpetab veoetapi.

Kui eeskirjade eiramine on seotud puuduva või valesti kirjeldatud kaubaga, on vajalik samalaadne TIR-märkmiku märgete tegemine ja NCTSi teadete saatmine.

IX.5.6.2 Tollitõkenditega seotud eeskirjade eiramine

Siht- või väljumistolliasutus kontrollib paigaldatud tollitõkendite puutumatust. Kui tollitõkendid on rikutud või avatud, esitab siht- või väljumistolliasutus selle kohta teabe kontrollitulemite sõnumis (IE018), mille ta saadab lähte- või sisenemistolliasutusele.

Sellistel juhtudel hindab kõnealune asutus esitatud asjaolusid ja määrab kindlaks vajalikud meetmed (näiteks kauba kontrollimine) ning teavitab seejärel lähte- või sisenemistolliasutust.

IX.5.6.3 Muud eeskirjade eiramised

Kui eeskirjade eiramine on seotud pettusega ja selle eesmärgiks on TIR-süsteemi väär- või kuritarvitamine, on asjakohane võtta vastutavate asjaosaliste suhtes õiguslikke meetmeid.

IX.5.7 TIR-märkmike kontrolli süsteem

TIR-konventsiooni art 6 lg 2bis

TIR-konventsiooni lisa 10

TIR-halduskomitee volitatud rahvusvaheline organisatsioon vastutab rahvusvahelise garantiisüsteemi tõhusa korralduse ja toimimise jaoks vajaliku TIR-märkmike kontrolli süsteemi loomise eest. Praegu on asjaomane volitatud organisatsioon Rahvusvaheline Maanteeveo Liit (IRU), kes kasutab elektroonilist kontrollisüsteemi (SafeTIR).

Sihttolliasutus on kohustatud esitama TIR-veoetapi täielikku või

osalist lõppemist käsitleva teabe NCTSis.

Kõnealust teavet edastatakse võimaluse korral kord päevas, kasutades kiireimat olemasolevat sidevahendit. Kõigi sihttolliasutusele esitatud TIR-märkmike kohta saadetakse vähemalt järgmine teave:

a) TIR-märkmiku viitenumber;

b) tolli raamatupidamisregistris registreerimise number ja kuupäev;

c) sihttolliasutuse nimi või number;

d) TIR-veoetapi lõppemise registreerimise number ja kuupäev sihttolliasutuses (kviitungi nr 2 lahtrid 24–28), kui see erineb punktis b esitatud andmetest;

e) osaline või täielik lõpetamine;

f) TIR-veoetapi lõpetamine sihttolliasutuse kinnitatud lisatingimustega või ilma nendeta, ilma et see mõjutaks konventsiooni artiklite 8 ja 11 kohaldamist;

g) muu teave või dokumendid (mittekohustuslik).

TIR-märkmikus veoetapi lõppemist kinnitava lehekülje number.

IX.5.8 Vahepealne mahalaadimine

TIR-konventsiooni art 18

TIR-vedu võib hõlmata kõige rohkem nelja[93] lähte- ja sihttolliasutust.

Kui teekonna vahepealses tolliasutuses laaditakse osa kaupa maha, toimib see asutus TIR-märkmiku ja TIR-märkmiku andmete kasutamisel nii siht- kui ka lähtetolliasutusena.

Kasutatakse jaotises IX.5.3 kirjeldatud menetlusi. Eelkõige suletakse NCTSis varasem veoetapp ning saadetakse sõnumid IE006 ja IE018.

Pärast mahalaadimist peab TIR-märkmiku valdaja esitama allesjäänud kauba kohta NCTSis uue deklaratsiooni. Näide on esitatud lisa 8.9 punktis c.

[93] Märtsis 2022 võib neid olla kuni kaheksa (vt joonealune märkus 90).

IX.5.9 Tagasitoodud TIR-veose käsitlemine

Art 2 selgitav märkus (0.2-1)

TIR-vedu võib alata ja lõppeda samas riigis, kui mingi osa teekonnast läbitakse teise konventsiooniosalise territooriumil.

TIR-käsiraamat, head tavad

Seda võib kohaldada ka juhtudel, kui teine konventsiooniosaline ei luba TIR-veol jätkuda tema territooriumil (näiteks kui teatav kaup on keelatud). Sellisel juhul on kaks võimalust.

- Asjaomase konventsiooniosalise sisenemistolliasutus peaks alustama TIR-veoetapi ja kinnitama kohe selle lõppemise, märkides kõigi allesjäänud kviitungite lahtrisse „Ametlikuks kasutamiseks“ keeldumise täpse põhjuse. TIR-märkmiku valdaja pöördub seejärel tagasi eelmise riigi väljumistolliasutusse ja taotleb TIR-veo sihtriigi ja sihttolliasutuse muutmist. Selleks palub TIR-märkmiku valdaja tolliasutusel kinnitada esikaane leheküljel 1 lahtris 7 ning kõigi ülejäänud kviitungite lahtrites 6–12 tehtud muudatused.

- Asjaomase konventsiooniosalise sisenemistolliasutused keelduvad TIR-märkmikku eespool kirjeldatud viisil kinnitamast. TIR-märkmiku valdaja pöördub seejärel tagasi eelmise riigi väljumistolliasutusse ja taotleb TIR-veo sihtriigi ja sihttolliasutuse muutmist. Selleks palub TIR-märkmiku valdaja tolliasutusel kinnitada esikaane leheküljel 1 lahtris 7 ning kõigi ülejäänud kviitungite lahtrites 6–12 tehtud muudatused ja lisaks märkida kõigi ülejäänud kviitungite lahtrisse „Ametlikuks kasutamiseks“, et järgmise riigi ametiasutus on keeldunud TIR-märkmikku aktsepteerimast.

Sama TIR-märkmikku (järelejäänud lehti) võib kasutada TIR-veo jätkamiseks.

IX.6 Päringuprotseduur

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- eelpäringud (jaotis IX.6.1);
- päringuprotseduur (jaotis IX.6.2);
- lõppemise alternatiivne tõendamine (jaotis IX.6.3);
- võlg ja selle sissenõudmine (jaotis IX.6.4);

- nõue garantiiühingule (jaotis IX.6.5);
- rakendusmääruse artiklite 163–164 kohaldamine (jaotis IX.6.6).

IX.6.1 Eelpäringud

Kui lähte- või sisenemistolliasutus ei ole saabumisteatise sõnumit (IE006) saanud tähtajaks, mille jooksul peab kaup olema esitatud siht- või väljumistolliasutusele, peab kõnealune asutus kasutama staatuse päringu sõnumit (IE904), et kontrollida, kas sihtliikmesriigi või väljumisliikmesriigi NCTS kinnitab nimetatud staatust. Sihttolliasutuse süsteem kontrollib staatust automaatselt ja saadab staatuse päringu vastuse sõnumi (IE905). Vt täpsemalt jaotis VII.2.5.

IX.6.2 Päringuprotseduur

RA art 280

Kui jaotises IX.6.1 nimetatud staatus kattub mõlemas asutuses ja ühtegi sõnumit puudu ei ole, peab lähte- või sisenemisliikmesriigi pädev asutus algatama kas päringuprotseduuri, et saada teavet, mis on vajalik TIR-veoetapi lõpetamiseks, või kui see ei ole võimalik, tegema kindlaks, kas on tekkinud tollivõlg, tegema kindlaks võlgniku ja määrama liikmesriigi, kes vastutab tollivõla sissenõudmise eest.

Vt elektroonilise päringuprotseduuri ja võla sissenõudmise kohta täpsemalt VII ja VIII osast.

Selleks et algatada protseduur päringu tegemiseks deklareeritud siht- või väljumistolliasutusele, on soovitatav, et lähte- või sisenemisliikmesriigi pädevad asutused kontrolliksid veoetapi lõppemise kande olemasolu TIR-konventsiooni lisa 10 kohase rahvusvahelise organisatsiooni elektroonilised kontrollisüsteemis.

Juhul kui TIR-veoetappi ei saa lõpetada kuni 28 päeva jooksul pärast deklareeritud sihttolliasutusele või väljumistolliasutusele päringutaotluse saatmist, taotleb lähteliikmesriigi tolliasutus või sisenemisliikmesriigi vahetolliasutus TIR-märkmiku valdajalt ja garantiiühingult tõendeid TIR-veoetapi lõppemise või rikkumise või eeskirjade eiramise tegeliku koha kohta. TIR-märkmiku valdajalt või tema esindajalt andmete taotlemiseks võib kasutada saabumata liikumiste päringu sõnumit (IE140) ja vastuse saatmiseks saabumata

liikumiste teabe sõnumit (IE141).

TIR-märkmiku valdaja peab mõlemal juhul esitama tõendid (veoetapi lõppemise või eeskirjade eiramise koha kohta) 28 päeva jooksul alates päringu kuupäevast. TIR-märkmiku valdaja taotluse korral võib seda tähtaega pikendada veel 28 päeva võrra.

Kui pärast kõnealuse tähtaja lõppu

- puudub siht- või väljumistolliasutuse vastus,
- sihttolliasutus kinnitab või selgub, et TIR-märkmikku ei ole esitatud,
- tolliasutus ei ole saanud rahuldavaid alternatiivseid tõendeid,
- puuduvad tõendid, et TIR-veoetapp on lõppenud, või
- ükski teine liikmesriik ei ole palunud üle anda vastutust sissenõudmise eest,

teavitab lähteliikmesriigi või sisenemisliikmesriigi toll garantiiühingut ja TIR-märkmiku valdajat ametlikult TIR-veoetapi lõpetamata jätmisest. Teatis, mille võib saata samal ajal, tuleks saata postiga, et kasutada kõiki võimalusi, et adressaat teatise kätte saaks.

Igal juhul peab teavitamine toimuma ühe aasta jooksul TIR-märkmiku aktsepteerimise kuupäevast.

TIR-konventsiooni art 11 lg 1

RA art 280 lg 8

Kui päringuprotseduuri etappide käigus tehakse kindlaks, et TIR-veoetapp on nõuetekohaselt lõppenud, lõpetab lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus TIR-veoetapi ja teavitab sellest viivitamata garantiiühingut ja TIR-märkmiku valdajat ning vajaduse korral tolliasutusi, kes võivad olla algatanud sissenõudmismenetluse.

IX.6.3 Lõppemise alternatiivne tõendamine

RA art 281

Alternatiivse tõendina selle kohta, et TIR-veoetapp on lõppenud, võib lähte- või sisenemisliikmesriigi toll aktsepteerida mis tahes dokumendi, mille on kinnitanud selle siht- või väljumisliikmesriigi tolliasutus, kus kaup on esitatud.

Kõnealused alternatiivsed tõendid peavad võimaldama kauba identifitseerida ja kindlaks teha, et see on esitatud siht- või

väljumistolliasutuses või volitatud kaubasaajale.

TIR-märkmiku valdaja või garantiiühing võib lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutusele alternatiivse tõendina esitada ka ühe järgmistest kauba identifitseerimise dokumentidest:

- liikmesriigi tolliasutuse kinnitatud dokument või tollidokument, mis tõendab, et kaup on liidu tolliterritooriumilt füüsiliselt välja viidud;
- kolmandas riigis välja antud tollidokument, millega kaup suunatakse tolliprotseduurile;
- kolmandas riigis välja antud ja selle riigi tolliasutuses kinnitatud dokument, mis tõendab, et kaup on kõnealuses riigis vabas ringluses.

Tõendina võib esitada nimetatud dokumentide koopia, mille õigsust on kinnitanud ametiasutus.

RA art 280 lg 8

Päringu esitanud asutus peaks teatama TIR-märkmiku valdajale ja garantiiühingule, kas ta on TIR-protseduuri lõppemise kohta esitatud alternatiivsed tõendid aktsepteerinud. Päringu esitanud asutus peaks TIR-märkmiku valdajale teatama ka mis tahes tõenditest, mille asutus on päringuprotseduuri käigus saanud ja mis toetavad protseduuri lõpetamist.

IX.6.4 Võlg ja selle sissenõudmine

Kui on tegemist eeskirjade eiramisega, millest tuleneb tollivõla ja/või muude maksude tasumine, vastutab võla sissenõudmise menetluse algatamise eest eelkõige lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus.

IX.6.4.1 Otseselt vastutava(te) isiku(te) kindlakstegemine

DA art 78

Kui puuduvad tõendid TIR-veoetapi lõppemise kohta, peab lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus seitsme kuu jooksul alates hiliseimast kuupäevast, mil kaup oleks tulnud esitada siht- või väljumistolliasutusele, kindlaks tegema tollivõla tekkimise koha. Samuti peab ta kindlaks tegema võlgniku ja määrama tollivõla sissenõudmiseks pädeva liikmesriigi.

LTS art 105

Seitsmekuulise tähtaja lõppemisel tuleb tollivõla arvestuskanne teha 14 päeva jooksul.

Selleks võib lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus kasutada

nende käsutuses olevat mis tahes teavet, sealhulgas garantiiühingult ja TIR-märkmiku valdajalt saadud teavet.

TIR-konventsiooni art 11 lg 1

LTS art 79, 84 ja 87

DA art 77 ja 78, RA art 163 ja 311

Vastutava(te) isiku(te) kindlakstegemisel järgitakse liidu tolliseadustiku, rakendusmääruse ja delegeeritud määruse üldsätteid. Enamikul juhtudel saab eeldada, et tollivõlg on tekkinud kas seetõttu, et kaup on „tollijärelevalve“ alt välja viidud või ei ole täidetud TIR-protseduuri kasutamisest tulenevaid kohustusi. Kuna TIR-märkmiku valdaja vastutab muu hulgas kauba esitamise eest siht- või väljumistolliasutusele, peetakse eelkõige teda või tema esindajat otseselt vastutavaks isikuks.

Tollivõla elektroonilise sissenõudmisprotseduuri kohta vt täpsemalt VIII osast.

IX.6.4.2 Tollivõla ja/või muude maksude sissenõudmine

TIR-konventsiooni art 11 lg 2

Vastutava(te)lt isiku(te)lt tollivõla sissenõudmisel järgitakse standardmenetlusi – vt VIII osa. TIR-konventsiooni kohaselt peavad pädevad asutused nõudma maksekohustuslas(te)lt tolli- ja muude maksude tasumist. Olukorras, kus TIR-märkmiku valdaja elu- või asukoht on kolmandas riigis, ei ole siiski alati võimalik maksude tasumist piisavalt tagada. Seetõttu on TIR-konventsioonis kasutatud väljendit „nõuavad võimaluste piires tasumist selleks kohustatud isikult“.

Väljend „võimaluste piires“ tähendab, et pädevad asutused peavad makse sissenõudmiseks pingutusi tegema. Vähim selline pingutus oleks ametliku maksenõude väljastamine. Nõue tuleks adresseerida asjaomasele isikule.

Kui makse ei laeku ühe kuu jooksul alates kuupäevast, mil võlgnikule edastati teatis võlgnevuse kohta, nõutakse summa tagatise ulatuses sisse garantiiühingult.

IX.6.5 Nõue garantiiühingule

TIR-konventsiooni art 11 lg 3

Garantiiühingule saab nõude esitada mitte varem kui ühe kuu möödumisel veo lõpetamata jätmise teatise üleandmisest ja kahe aasta jooksul teatise üleandmisest. Vältida tuleb enneaegse nõude (st enne ühekuulise tähtaja möödumist koostatud nõude) saatmist, sest see võib ohustada nõude kehtivust.

Praktikas kasutatakse neist kahest tähtpäevast varasemat, kui

vastutava(te)lt isiku(te)lt võla sissenõudmine on ebatõenäoline ja kui rikkumise või eeskirjade eiramise koht ei ole teada. Hilisemat tähtpäeva kasutatakse juhul, kui võimalus vastutava(te)lt isiku(te)lt võlg sisse nõuda on reaalne.

On teada, et kõik riiklike garantiiühingute vastu esitatud nõuded edastatakse IRU-le. See võimaldab IRU-l „kontrollida“ nõuete kehtivust. Seetõttu on tähtis, et kõik nõuded on tõendatud dokumentidega, millest selgub vähemalt, et eeskirjade eiramine on andnud aluse imporditollimaksude ja muude maksude sissenõudmiseks, et võlgnik on kindlaks tehtud, võlgniku suhtes on algatatud menetlus maksude sissenõudmiseks ning teatised on saadetud nõuetekohaselt ja õigel ajal.

IX.6.6 Rakendusmääruse artiklite 163–164 kohaldamine

Kuna liidu tolliterritooriumi käsitatakse TIR-protseduuri kohaldamisel ühtse territooriumina, ei ole alati lihtne kindlaks teha, milline liikmesriik on pädev käsitlema protseduuriga seotud eeskirjade eiramist jms. Seega loetakse jaotises IX.6.2 osutatud lõpetamata jätmise teatised alati saadetuks kõigile liidu garantiiühingutele.

IX.6.6.1 Tollivõla sissenõudmise kohustuse üleandmine

RA art 167 lg 1

TIR-konventsiooni art 1 p o

TIR-konventsiooni art 11 lg 2

TIR-konventsiooni art 11 lg 1

Kui ilmneb vajadus võla sissenõudmise kohustus teisele liikmesriigile üle anda, peab menetluse algatanud või taotluse esitanud liikmesriik saatma „kõik vajalikud dokumendid“ taotluse saanud liikmesriigile. Väljend „vajalikud dokumendid“ hõlmab kogu kirjavahetust menetluse algatanud liikmesriigi ja selle riigi garantiiühingu vahel.

TIR-konventsiooni art 11 lg 2

TIR-konventsiooni art 11 lg 3

Kui kõnealune kirjavahetus käsitleb algse garantiiühingu antud asjakohast teavet teatise kehtivuse kohta, peab taotluse saanud liikmesriik otsustama, kas ta suudab tõendada oma garantiiühingule esitatavat nõuet. Nõude vaidlustamise korral võib taotluse saanud liikmesriigi garantiiühing kasutada kõnealust kirjavahetust, et põhjendada oma kaebust taotluse saanud liikmesriigi nõude peale kooskõlas kõnealuse riigi tsiviilõigusega.

IX.7 Volitatud kaubasaaja

Käesolev jaotis käsitleb järgmist:

- sissejuhatus (jaotis IX.7.1);
- tollitõkendite avamise ja eemaldamise õigus (jaotis IX.7.2);
- kauba saabumine (jaotis IX.7.3);
- TIR-märkmiku esitamine (jaotis IX.7.4);
- TIR-märkmiku kinnitamine ja tagastamine TIR-märkmiku valdajale (jaotis IX.7.5).

IX.7.1 Sissejuhatus

Üldjuhul tuleb TIR-protseduurile suunatud kaup esitada koos sõiduki, TIR-märkmiku ja TIR-veo MRNiga sihttolliasutuses.

Volitatud kaubasaaja võib aga kauba vastu võtta oma valdustes või muus heakskiidetud kohas, ilma et ta esitaks kaupa, sõidukit, TIR-märkmikku ja TIR-veoetapi MRNi sihttolliasutuses.

LTS art 230

DA art 186-187

TIR-süsteemi volitatud kaubasaajaga seotud protseduur põhineb olemasoleval liidu/ühistransiidiprotseduuril. Seega tuleb järgida VI osas sätestatud protseduure.

RA art 282

Võrreldes tavapärase TIR-veoetapiga kohaldatakse TIR-protseduuri volitatud kaubasaaja luba üksnes sellistel TIR-veoetappidel, mille lõpliku mahalaadimise koht on selles loas sätestatud valdustes.

IX.7.2 Luba avada ja eemaldada tollitõkendeid

RA art 282

Tollikontrolli vastastikune tunnustamine on üks TIR-protseduuri alustaladest ning tollitõkendite paigaldamine ja eemaldamine on selle oluline osa. Seepärast peaks loas olema selgelt sätestatud, et TIR-märkmiku valdajal või tema esindajal on õigus tollitõkendeid avada ja eemaldada.

Volitatud kaubasaaja ei tohi mitte mingil juhul tollitõkendeid eemaldada enne, kui sihttolliasutus on seda lubanud mahalaadimisloa sõnumiga (IE043).

IX.7.3 Kauba saabumine

RA art 282

Volitatud kaubasaaja kasutab saabumisteate sõnumit (IE007), et teavitada sihttolliasutust kauba saabumisest vastavalt loas sätestatud tingimustele. See võimaldab pädeval asutusel teha vajaduse korral

kontrolli enne, kui kaubasaaja kauba maha laadib.

Lähte- või sisenemistolliasutusele saadetakse saadetise saabumise kohta saabumisteatise sõnum (IE006).

Sihttolliasutus annab kauba mahalaadimiseks loa mahalaadimisloa sõnumiga (IE043), kui ta ei kavatse veost enne selle mahalaadimist kontrollida. Volitatud kaubasaaja eemaldab tollitõkendid, kontrollib kaupa ja laadib selle maha, võrreldes seda TIR-märkmikus ja mahalaadimisloa sõnumis esitatud andmetega, sisestab mahalaaditud kauba oma registrisse ja saadab hiljemalt kolmandal päeval pärast kauba saabumist sihttolliasutusele mahalaadimismärkuste sõnumi (IE044). Nimetatud sõnum sisaldab teavet kõigi täheldatud eeskirjade eiramiste kohta.

IX.7.4 TIR-märkmiku esitamine

RA art 282

TIR-märkmik ja TIR-veoetapi MRN tuleb esitada loas sätestatud tähtaja jooksul sihttolliasutusele kinnitamiseks ja TIR-veoetapi lõpetamiseks.

IX.7.5 TIR-märkmiku kinnitamine ja tagastamine TIR-märkmiku valdajale

RA art 279 lg 4

Sihttolliasutus kinnitab TIR-märkmiku tavapärasel viisil, täites lõigendi nr 2 ja säilitades kviitungi nr 2. Kinnitamise järel tagastab sihttolliasutus TIR-märkmiku selle valdajale või tema esindajale.

TIR-konventsiooni art 28 kommentaar

Sihttolliasutus sisestab NCTSi kontrollitulemite sõnumi (IE018) ja edastab andmed vastavalt jaotisele IX.5.7.

IX.8 IX osa lisad

IX.8.1 Liidu kontaktasutused[94]

Kontaktasutuste nimekirja viimase versiooni leiab järgmiselt lingilt:

EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

94 TIR-kontaktasutuste täielik nimekiri on kättesaadav aadressil http://www.unece.org/tir/focalpoints/login.html.

IX.8.2 Vastavustabel

TIR-märkmiku lahter	NCTSi väli
Lähteriik/-riigid (esikaas, lahter 6)	Lähteriik (lahter 15)
Sihtriik/-riigid (esikaas, lahter 7)	Sihtriik (lahter 17)
Sõiduki(te) registreerimisnumber/-numbrid (esikaas, lahter 8)	Transpordivahend lähetamisel. Identifitseerimisandmed (lahter 18)
Sõiduki(te) TIR-tunnistus(ed) (esikaas, lahter 9)	Esitatud dokumendid/sertifikaadid (lahter 44)
Konteineri(te) number/-numbrid (esikaas, lahter 10)	Konteiner (lahter 19), konteineri number (lahter 31)
TIR-märkmiku number (kviitungi lahter 1)	Esitatud dokumendi viide (lahter 44)
TIR-märkmiku valdaja (kviitungi lahter 4)	Protseduuri pidaja (lahter 50), EORI-number, TIR-märkmiku valdaja ID-number vastavalt TIR-märkimiku kaane lahtrile 3 (vt lisa IX.8.3), printsipaal (lahter 50), EORI-number
Lähteriik/-riigid (kviitungi lahter 5)	Lähteriik (lahter 15)
Sihtriik/-riigid (kviitungi lahter 6)	Sihtriik (lahter 17)
Sõiduki(te) registreerimisnumber/-numbrid (kviitungi lahter 7)	Transpordivahend lähetamisel. Identifitseerimisandmed (lahter 18)
Kaubamanifestile lisatud dokumendid (kviitungi lahter 8)	Esitatud dokumendid/sertifikaadid (lahter 44)
Konteinerid, pakkeüksuste märgistus ja numbrid (kviitungi lahter 9)	Konteineri number (lahter 31), pakkeüksuste märgistus ja numbrid (lahter 31)
Pakkeüksuste või kaubanimetuste arv ja liik, kauba kirjeldus (kviitungi lahter 10)*	Pakkeüksuste liik (lahter 31), pakkeüksuste arv (lahter 31), kauba number (lahter 32), tekstiline kirjeldus (lahter 31), HS-kood (lahter 33)
Brutomass (kviitungi lahter 11)	Brutomass (lahter 35)
Koht ja kuupäev (kviitungi lahter 14)	Deklareerimise kuupäev (lahter C)
Tollitõkendite arv ja tunnused (kviitungi lahter 16)	Tollitõkendi number, identifitseerimisandmed (lahter D)
Lähte- või sisenemistolliasutus (kviitungi lahter 18)	Lähtetolliasutuse viitenumber (lahter C)

* TIR-märkmiku kasutamise eeskirjade alusel nimetatakse selles lahtris „raske või suuremahuline kaup“, nagu see on määratletud TIR-konventsiooni artikli 1 punktis p. Sama kehtib juhul, kui vastavalt rakendusmääruse artiklile 319 kasutatakse koodi T2L.

TIR-märkmiku lahter	NCTSi väli
Transiidi tähtaeg (kviitungi lahter 20)	Tähtaeg (lahter D)
Registrinumber lähtetolliasutuses (kviitungi lahter 21)	Tolli viitenumber (MRN)
Sihttolliasutus (kviitungi lahter 22)	Sihttolliasutus (lahter 53), IE01 adressaat
Kaubasaaja (esitatud dokumendid)	Kaubasaaja (lahter 8)

IX.8.3 TIR-märkmiku täitmine

TIR-märkmiku lahtrite täitmine

TIR-käsiraamatu I lisa osa 7.2, TIR-märkmiku kasutamise head tavad

Esikaane lehekülje 1 täidab ühing või TIR-märkmiku valdaja

Lahter 1 Viimane kuupäev (kujul pp/kk/aaaa), mil TIR-märkmik kehtib kauba tollijärelevalve alla võtmiseks lähtetolliasutuses. Kui lähtetolliasutus on TIR-märkmiku aktsepteerinud selle kehtivuse tähtpäeval või enne seda, kehtib märkmik kuni TIR-veoetapi lõppemiseni sihttolliasutuses. [Märkus: selles lahtris ei ole parandused lubatud]

Lahter 2 Väljaandnud riikliku garantiiühingu nimi.

Lahter 3 TIR-märkmiku valdaja identifitseerimisnumber (ID), nimi, aadress ja riik. Garantiiühing annab märkmiku valdajale individuaalse ja kordumatu identifitseerimisnumbri (ID) ühtlustatud formaadis „AAA/BBB/XX…X“, kus AAA on selle riigi kolmetäheline kood, kus isikule on antud TIR-märkmiku kasutamise luba, BBB on kolmenumbriline riikliku garantiiühingu kood, mille kaudu on TIR-märkmiku valdajale luba antud, ning XX…X (maksimaalselt 10-kohaline) järjekorranumber, mis identifitseerib isiku, kellele on antud TIR-märkmiku kasutamise luba.

Lahter 4 Väljaandnud ühingu esindaja allkiri ja ühingu tempel.

Lahter 5 Rahvusvahelise organisatsiooni sekretäri allkiri (ja tempel).

Lahter 6 Riik (riigid), kus algavad kauba pealelaadimise või osalise pealelaadimisega TIR-veod.

Lahter 7 Riik (riigid), kus lõpevad kauba mahalaadimise või osalise mahalaadimisega TIR-veod.

Lahter 8 Maanteesõiduki(te) registreerimisnumber/-numbrid, sh lisaks mootorsõiduki (nt veduki) registreerimisnumbrile ka veduki juurde kuuluvate haagiste ja poolhaagiste numbrid. Kui riigi õigusaktid ei näe ette haagiste ja poolhaagiste registreerimist, tuleb registreerimisnumbri asemel märkida identifitseerimis- või tootjanumber.

Lahter 9 Sõiduki(te) TIR-tunnistus(te) number/numbrid ja kuupäev.

Lahter 10 Konteineri(te) identifitseerimisnumber/-numbrid.

Lahter 11 Märkused, nt märge „Raske või suuremahuline kaup“.

Lahter 12 TIR-märkmiku valdaja või tema esindaja allkiri.

Kviitung nr 1 / nr 2 (kollane) ei ole tollile täitmiseks

Kollase kviitungi täitmise eest vastutab TIR-märkmiku valdaja. Lehe sisu peab vastama kviitungitele 1–20, st valgetele ja rohelistele lehtedele. Toll üldiselt sellele lehele märkusi ei tee, välja arvatud juhul, kui TIR-märkmiku valdaja palub kinnitada muudatused.

TIR-käsiraamatu resolutsioonid ja soovitused

TIR-konventsiooni halduskomitee otsustas 31. jaanuaril 2008, et soovitab TIR-märkmiku valdajatel märkida TIR-märkmiku kollasele kviitungile (mitte tollile täitmiseks) kaubamanifesti lahtrisse 10 lisaks kauba kirjeldusele ka kuuekohalise HS-koodi.

Liidu lähtetolliasutused kiidavad heaks HS-koodi lisamise ka tollile täitmiseks ettenähtud TIR-märkmiku kviitungitele.

Tuleb märkida, et TIR-märkmiku valdaja ei ole kohustatud HS-koodi esitama.

Juhul kui HS-kood on esitatud, kontrollivad lähte- või sisenemistolliasutused (vahetolliasutused), kas esitatud HS-kood vastab muudes tolli-, äri- või veodokumentides esitatud koodile.

Kviitung nr 1 (valge), täidab TIR-märkmiku valdaja

Lahter 1 TIR-märkmiku viitenumber.

Lahter 2 Tolliasutus(ed), kus algavad kauba pealelaadimise või osalise pealelaadimisega TIR-veod. Sõltuvalt sihttolliasutuste arvust võib lähtetolliasutusi olla üks kuni kolm (vt lahter 12). Lähte- ja sihttolliasutuste koguarv ei tohi olla suurem kui neli.

Lahter 3 Rahvusvahelise organisatsiooni nimi ja/või logo.

Lahter 4 TIR-märkmiku valdaja identifitseerimisnumber (ID), nimi, aadress ja riik. Vt selgitusi esikaane lahtri 3 juures.

Lahter 5 Riik (riigid), kus algavad kauba pealelaadimise või osalise pealelaadimisega TIR-veod.

Lahter 6 Riik (riigid), kus lõpevad kauba mahalaadimise või osalise mahalaadimisega TIR-veod.

Lahter 7 Maanteeõiduki(te) registreerimisnumber/-numbrid, sh lisaks mootorsõiduki (nt veduki) registreerimisnumbrile ka veduki juurde kuuluvate haagiste ja poolhaagiste numbrid. Kui riigi õigusaktid ei näe ette haagiste ja poolhaagiste registreerimist, tuleb registreerimisnumbri asemel märkida identifitseerimis- või tootjanumber.

Lahter 8 Vastavalt TIR-märkmiku kasutamise eeskirja nr 10 punktile c või eeskirjale nr 11 võib TIR-märkmikule lisada lisadokumente. Sel juhul peaks lähtetolliasutus need märkmiku külge kinnitama klambrite või muude kinnitusvahenditega ja tembeldama need nii, et nende eemaldamine jätaks TIR-märkmikule nähtava jälje. Dokumentide asendamise vältimiseks peaks lähtetolliasutus tähistama lisatud dokumentide iga lehekülje tempiga. Dokumendid tuleks kinnitada TIR-märkmiku kaane (või kollase lehe) ja iga kviitungi külge. Sellesse lahtrisse märgitakse kõnealuste dokumentide andmed.

Lahter 9 a) Veoseruumi(de) või konteineri(te) identifitseerimisnumbrid (kui on).

b) Pakkeüksuste või kaubanimetuste märgistus ja numbrid.

Lahter 10 Pakkeüksuste või kaubanimetuste arv ja liik, kauba kirjeldus. Kauba kirjeldus peaks sisaldama kaubanime (televiisor, videomakk, CD-mängija jne) ja võimaldama kauba ühest identifitseerimist. Üldnimetusi, nagu elektroonika, kodumasinad, riietusesemed või sisustustarbed, kauba kirjeldusena ei aktsepteerita. Siia võib sisestada ka soovitatud HS-koodi (kollaselt lehelt). Lisaks tuleb kaubamanifestis esitada igale kauba kirjeldusele vastav pakkeüksuste arv. Suuremahulise kauba puhul tuleb deklareerida kauba kogus.

Lahter 11 Brutomass kilogrammides (kg).

Lahter 12 Eri sihttolliasutustesse lähetatavate pakkeüksuste arv, pakkeüksuste koguarv ja asjaomaste tolliasutuste nimed (asukohad). Sõltuvalt lähtetolliasutuste arvust võib sihttolliasutusi olla üks kuni kolm (vt lahter 2). Lähte- ja sihttolliasutuste koguarv ei tohi olla suurem kui neli.

Lahtrid 13–15 Koht ja kuupäev ning TIR-märkmiku valdaja või tema esindaja allkiri. Selle lahtri täitmisel võtab TIR-märkmiku valdaja vastutuse TIR-märkmikus esitatud andmete õigsuse eest. Need kanded tuleb teha kõigile TIR-märkmiku kviitungitele.

Kviitung nr 1 (valge), täidab toll

Täidab ametiasutus Tollikontrolli hõlbustav teave, nt eelmise tollidokumendi number vms.

Lahter 16 Paigaldatud tollitõkendite või identifitseerimismärkide arv ja tunnused. Viimane lähtetolliasutus sisestab selle teabe kõigile ülejäänud kviitungitele.

Lahter 17 Kuupäev (kujul pp/kk/aaaa), lähtetolliasutuse tempel ja pädeva tolliametniku allkiri. Viimases lähtetolliasutuses tolliametnik allkirjastab ja tembeldab kaubamanifesti all oleva lahtri 17 kõigil ülejäänud kviitungitel.

Lahter 18 Lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse nimi.

Lahter 19 Kui paigaldatud tollitõkendid või muud identifitseerimismärgid on TIR-veoetapi alguses rikkumata, tehakse vastavasse lahtrisse märge „X“. Esimene lähtetolliasutus seda lahtrit ei täida.

Lahter 20 Transiidi tähtaeg (lõpptähtpäev kujul pp/kk/aaaa ja vajaduse korral kellaaeg), mille jooksul TIR-märkmik koos maanteesõiduki, autorongi või konteineriga tuleb esitada väljumis- või sihttolliasutuses.

Lahter 21 Lähte- või sisenemistolliasutuse andmed ning TIR-veoetapile tolli registris antud registreerimisnumber.

Lahter 22 Mitmesugust, nt selle vahe- või sihttolliasutuse andmed, kus kaup tuleb esitada. Vajaduse korral võib siia märkida ettenähtud teekonna.

Lahter 23 Kuupäev (kujul pp/kk/aaaa), lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse tempel ja pädeva tolliametniku allkiri.

Lõigend nr 1 (valge), täidab toll

Lahter 1 Lähte- või sisenemistolliasutuse identifitseerimisandmed.

Lahter 2 Tolli viitenumber (MRN) ja TIR-veoetapile antud muu identifitseerimisnumber.

Lahter 3 Paigaldatud tollitõkendite või identifitseerimismärkide arv ja tunnused.

Lahter 4 Kui paigaldatud tollitõkendid või muud identifitseerimismärgid on TIR-veoetapi alguses rikkumata, tehakse vastavasse lahtrisse

märge „X“. Esimene lähtetolliasutus seda lahtrit ei täida.

Lahter 5 Mitmesugust, nt selle vahe- või sihttolliasutuse andmed, kus kaup tuleb esitada. Vajaduse korral võib siia märkida ettenähtud teekonna.

Lahter 6 Kuupäev (kujul pp/kk/aaaa), lähtetolliasutuse või sisenemistolliasutuse tempel ja pädeva tolliametniku allkiri.

Lõigend nr 1 Kui TIR-veoetapp algas TIR-märkmiku andmeid vahetamata (talitluspidevuse protseduur (asendustoiming) – jaotis 8.4), tuleks lõigendile nr 1 panna tempel (näidis lisas 8.6) selgelt nähtavasse kohta.

Kviitung nr 2 (valge), täidab TIR-märkmiku valdaja

Kviitungi nr 2 lahtrite 1–23 täitmine toimub samamoodi nagu kviitungi nr 1 vastavate lahtrite täitmine.

Kviitung nr 2 (roheline), täidab toll

Lahter 24 Siht- või väljumistolliasutuse identifitseerimisandmed.

Lahter 25 Kui paigaldatud tollitõkendid või muud identifitseerimismärgid on rikkumata, tehakse vastavasse lahtrisse märge „X“.

Lahter 26 Mahalaaditud pakkeüksuste arv. Täidavad ainult sihttolliasutused, mitte väljumistolliasutused.

Lahter 27 See lahter täidetakse ainult juhul, kui on avastatud TIR-veo käigus toimunud eeskirjade eiramine, õnnetus või vahejuhtum. Sel juhul tehakse lahtrisse märge „R“ ja kirjeldatakse selgelt mis tahes lisatingimusi. Kui tolliasutus kinnitab TIR-veoetapi lõppemise korduvatel kindlaksmääramata lisatingimustel, siis peab ta seda põhjendama.

Lahter 28 Kuupäev (kujul pp/kk/aaaa), sihttolliasutuse või väljumistolliasutuse tempel ja pädeva tolliametniku allkiri.

Kviitungi nr 2 vastava osa tagastamiseks juhul, kui TIR-veoetapp algas TIR-märkmiku andmeid vahetamata (talitluspidevuse protseduur (asendustoiming) – jaotis 8.4), tuleb kviitungi pöördel esitada järgmine teave: lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutuse (vahetolliasutuse) tagastamise aadress ning tempel „NCTS talitluspidevuse protseduur“ (näidis lisas 8.6) lahtrisse „Ametlikuks kasutamiseks“.

Lõigend nr 2 (roheline), täidab toll

Lahter 1 Siht- või väljumistolliasutuse identifitseerimisandmed.

Lahter 2 Kui paigaldatud tollitõkendid või muud identifitseerimismärgid on rikkumata, tehakse vastavasse lahtrisse märge „X“.

Lahter 3 Mahalaaditud pakkeüksuste arv. Täidavad ainult sihttolliasutused, mitte väljumistolliasutused.

Lahter 4 Vajaduse korral tuleks märkida uute tollitõkendite või identifitseerimismärkide arv ja tunnused.

Lahter 5 Nagu kviitungi nr 2 lahter 27, tuleks see lahter täita ainult juhul, kui on avastatud TIR-veo käigus toimunud eeskirjade eiramine, õnnetus või vahejuhtum. Sel juhul tehakse lahtrisse märge „R“ ja kirjeldatakse selgelt mis tahes lisatingimusi. Kui tolliasutus kinnitab TIR-veoetapi lõppemise korduvatel kindlaksmääramata lisatingimustel, siis peab ta seda põhjendama.

Lahter 6 Kuupäev (kujul pp/kk/aaaa), sihttolliasutuse või väljumistolliasutuse tempel ja pädeva tolliametniku allkiri.

TIR-märkmiku aktilehe täitmine

Lahter 1 Lähtetolliasutus(ed).

Lahter 2 TIR-märkmiku number.

Lahter 3 Rahvusvahelise organisatsiooni nimi.

Lahter 4 Sõiduki(te) registreerimisnumber/-numbrid.

Lahter 5 TIR-märkmiku valdaja nimi ja identifitseerimisnumber.

Lahter 6 Tollitõkendite seisund; vastavasse lahtrisse tehakse „X“:

– vasak lahter: tollitõkendid on rikkumata;

– parem lahter: tollitõkendid on rikutud.

Lahter 7 Veoseruumi(de) või konteineri(te) seisund:

– vasak lahter: veoseruum on avamata;

– parem lahter: veoseruum on avatud.

Lahter 8 Märkused/järeldused

Lahter 9 Lahtrisse „Kauba puudumist ei täheldatud“ tuleb teha märge „X“:

– vasak lahter: kaubad on olemas;

– parem lahter: kaubad puuduvad. Viimasel juhul tuleb täita lahtrid 10–13, et näidata, missugune kaup on hävinud või puudub.

Lahter 10 a) Veoseruum(id) või konteiner(id): sisestada identifitseerimisandmed.

b) Pakkeüksuste või kaubanimetuste märgistus ja numbrid: sisestada identifitseerimisandmed.

Lahter 11 Pakkeüksuste või kaubanimetuste arv ja liik, kauba kirjeldus.

Lahter 12 (M): kaubad puuduvad

(D): kaubad on hävinud

Lahter 13 Märkused ja andmed puuduva või hävinud koguse kohta.

Lahter 14 Õnnetusjuhtumi kuupäev (pp/kk/aaaa), koht ja asjaolud.

Lahter 15 TIR-veoetapi jätkumise võimaldamiseks võetud meetmed: teha märge „X“ vastavasse lahtrisse ja täita vajaduse korral muud punktid:

– ülemine lahter: uute tollitõkendite paigaldamine: arv ja kirjeldus;

– keskmine lahter: veose ümberlaadimine (vt lahter 16);

– alumine lahter: muu.

Lahter 16 Kui kaup on ümber laaditud: täidetakse punkt „Asendava(te) sõiduki(te)/konteineri(te) kirjeldus“:

a) sõiduki registreerimisnumber: kui sõiduk on TIR-veoks heaks kiidetud, teha märge „X“ vasakusse lahtrisse. Kui ei ole, siis teha märge „X“ paremasse lahtrisse;

b) konteineri(te) identifitseerimisnumber; kui konteiner on TIR-veoks heaks kiidetud, teha märge „X“ vasakusse lahtrisse. Kui ei ole, siis teha märge „X“ paremasse lahtrisse.

TIR-tunnistuse number tuleks vajaduse korral sisestada parempoolse lahtri parempoolsesse ossa. Paigaldatud tollitõkendite arv ja andmed tuleks sisestada sellest paremale poole jäävale reale.

Lahter 17 Aktilehe täitnud ametniku nimi/ametinimetus ja muud andmed; koht, kuupäev (pp/kk/aaaa), tempel ja allkiri.

Lahter 18 TIR-veo järgmisesse tolliasutusse jõudmise kuupäev (pp/kk/aaaa), asutuse tempel ja ametniku allkiri.

Rebitav osa TIR-märkmiku tagakülje rebitav nummerdatud nurk rebitakse välja ja tagastatakse TIR-märkmiku valdajale juhul, kui pädevad asutused on TIR-märkmiku uurimiseks enda kätte võtnud. Selle kinnitab templi, allkirjaga ja nimega tolliasutus, kes TIR-märkmiku enda valdusse võttis.

IX.8.4 TIR-veoetapid eriolukordades (talitluspidevuse protseduur (asendustoiming))

TIR-märkmiku kasutamine

RA art 274 Kui NCTS või TIR-märkmiku valdajate poolt TRI-märkmiku andmete esitamiseks kasutatav arvutisüsteem lähte- või sisenemistolliasutuses ei tööta, kasutatakse talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingut) ja kaup vabastatakse TIR-veoetapiks TIR-märkmiku alusel. Talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) kasutamine märgitakse lõigendile nr 1 ja selle kohta lüüakse tempel (näidis lisas 8.6) kviitungi nr 2 lahtrisse „Ametlikuks kasutamiseks“.

Talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) raames kviitungi nr 2 asjakohase osa tagastamise jaoks tuleb kviitungi pöördele kirjutada lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutuse tagastamise aadress.

RA art 279 lg 5 Sel juhul ei saa TIR-veoetapi lõppemiseks või lõpetamiseks liidu tolliterritooriumil kasutada NCTSi.

Siht- või väljumistolliasutus lõpetab TIR-veoetapi TIR-märkmiku kviitungi nr 2 alusel ning saadab selle asjakohase osa tagasi lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutusele. Seda tuleb teha hiljemalt kaheksa päeva jooksul veoetapi lõpetamisest. Protseduuri lõpetamiseks võrdleb lähte- või sisenemistolliasutus siht- või väljumistolliasutuselt saadud andmeid.

Eelpäringud talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) korral

TIR-käsiraamat, head tavad Kui kasutatakse talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingut) ja lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus ei ole kaheksapäevase tähtaja jooksul kätte saanud TIR-märkmiku kviitungi nr 2

asjakohast osa, võib ta esitada päringu IRU elektroonilisele kontrollisüsteemile SafeTIR, et teha kindlaks, kas TIR-märkmiku esitamisest siht- või väljumistolliasutuses on sinna teatatud. See võib tal aidata saata TIR-märkmiku päringuteate tegelikule või viimasele liidu siht- või väljumistolliasutusele.

Kui konsultatsiooni tulemusel selgub, et TIR-märkmikku ei ole sihttolliasutuses esitatud, võib lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus otsustada kohe algatada koos deklareeritud liidu siht- või väljumistolliasutusega päringuprotseduuri.

Päringuprotseduur talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) korral

RA art 280 lg 6

Kui lähte- või sisenemisliikmesriigi tolliasutus ei ole saanud tõendust selle kohta, et TIR-veoetapp on lõppenud kahe kuu jooksul pärast TIR-märkmiku aktsepteerimist, või kahtlustab varem, et TIR-veoetapp ei ole lõppenud, saadab ta siht- või väljumistolliasutusele TIR-märkmiku päringuteate (vt näidis allpool). Sama kehtib ka juhul, kui tagantjärele selgub, et TIR-veoetapi lõppemise tõend oli võltsitud.

VII osa 4. peatükis („Päringuprotseduur“) sätestatud menetlust kohaldatakse *mutatis mutandis*.

TIR-käsiraamat, head tavad

Talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) korral kasutatava teavitamiskirja ja päringuteate näidised on järgmised.

IX.8.5 Kirjalik teatis

TIR-garantiiühingule ja TIR-märkmiku valdajale saadetav teavituskiri

…… …….

(asjaomase tolliasutuse täielik nimi) (koht ja kuupäev)

Teema: Teave TIR-märkmiku nr … kohta

adressaat …..……

(TIR-märkmiku valdaja täielik nimi ja aadress)

……

(garantiiühingu täisnimi)

Lugupeetud kirjasaaja

Teatame, et meie tolliasutused ei ole saanud kinnitust TIR-märkmiku nr … alusel toimunud TIR-veoetapi nõuetekohase lõppemise kohta Euroopa Liidus.

Lisaks oleme kontrollinud TIR-märkmiku staatust TIR-kontrollisüsteemist ja

1) seal ei ole teavet, mis kinnitaks asjaomase TIR-veoetapi lõppemist liidus;

2) seal on olemas andmed asjaomase TIR-veoetapi kohta ja me oleme juba võtnud ühendust …… sihttolliasutusega, et seda SafeTIR-teavet kontrollida, kuid ei ole seni veel kinnitust saanud.[951]

Seetõttu palume vastavalt komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad) artikli 280 lõikele 7 ja ilma et see piiraks TIR-konventsiooni artikli 11 lõikes 1 nimetatud teate esitamist, saata 28 päeva jooksul käesoleva kirja kuupäevast meile asjaomased dokumendid, mis näitavad, et kõnealune TIR-veoetapp on Euroopa Liidus nõuetekohaselt lõppenud.

1 Tolliasutus valib 1. või 2. võimaluse vahel.

Tõendina tuleb esitada üks järgmistest dokumentidest, milles nimetatud kaup on identifitseeritud:

– siht- või väljumisliikmesriigi tolliasutuse kinnitatud dokument, milles on identifitseeritud kaup ja mis tõendab, et kaup on esitatud siht- või väljumistolliasutuses või on kätte toimetatud volitatud kaubasaajale;

– liikmesriigi tolliasutuse kinnitatud dokument või tõend, mis tõendab, et kaup on liidu tolliterritooriumilt füüsiliselt välja viidud;

– kolmandas riigis väljastatud tollidokument, millega kaup suunatakse tolliprotseduurile;

– kolmandas riigis väljastatud ja selle riigi tolli templiga või muul viisil kinnitatud dokument, mis tõendab, et kaup loetakse kõnealuses riigis vabas ringluses olevaks.

Nimetatud dokumentide asemel võib tõenditena esitada nende koopiad, mille õigsust on kinnitanud kas originaaldokumendid kinnitanud asutus, asjaomase kolmanda riigi ametiisik või liikmesriigi ametiisik.

……..

(tolliasutuse tempel / vastutava isiku allkiri)

Lisa: TIR-märkmiku kviitungi nr 1 koopia

IX.8.6 Päringuteate näidis

TIR-märkmik – päringuteade

I. Täidab liidu lähte- või sisenemistolliasutus
A. TIR-märkmik nr B. Liidu siht- või väljumistolliasutus Lisatud kviitungi nr 1 koopia (nimi ja liikmesriik) C. Liidu lähte- või sisenemistolliasutus D. Sõiduki registreerimisnumber või laeva nimi (kui on teada) (nimi, aadress, liikmesriik) E. Tolliasutuse andmetel on kaubasaadetis □ 1) esitatud …… …./…./…. (tolliasutus või volitatud kaubasaaja) PP/KK/AA □2) kätte toimetatud …… …./…./…. (isiku või äriühingu nimi ja aadress) PP/KK/AA 3) teave kauba asukoha kohta puudub. Koht ja kuupäev: Allkiri Tempel
II. Täidab liidu siht- või väljumistolliasutus: Lisateabe päring
Uurimise jaoks palutakse liidu lähte- või sisenemistolliasutusel saata □1) kauba täpne kirjeldus □2) kaubaarve koopia □3) CMR-saatekirja koopia □4) järgmised dokumendid või järgmine teave: Koht ja kuupäev: Allkiri Tempel

Täidab liidu lähte- või sisenemistolliasutus: Vastus lisateabe taotlusele
□ 1. Taotletud teave, koopiad või dokumendid on lisatud. □ 2. Punktides 1, 2, 3 ja 4 osutatud teave, koopiad või dokumendid ei ole kättesaadavad □ □ □ □ Koht ja kuupäev: Allkiri Tempel
IV. Täidab liidu siht- või väljumistolliasutus:
□ 1. Kviitungi nr 2 asjakohane osa on tagastatud …./…./….; kviitungi nr 1 kinnitatud koopia on lisatud. □ 2. Kviitungi nr 2 asjakohane osa on nõuetekohaselt kinnitatud ja lisatud käesolevale päringuteatele. □ 3. Päringud on tehtud ning kviitungi nr 2 koopia või kviitungi nr 1 koopia tagastatakse niipea kui võimalik. □ 4. Kaubasaadetis esitati siin ilma asjakohaste dokumentideta. □ 5. Kaubasaadetist ega TIR-märkmikku ei ole siin esitatud; asjaomast teavet ei ole võimalik saada. Koht ja kuupäev Allkiri Tempel

IX.8.7 ELi standardleping/kohustus

LIIKMESRIIKIDE TOLLIASUTUSTE JA RIIKLIKE GARANTIIÜHINGUTE VAHELINE TIR-PROTSEDUURI KÄSITLEV ELi STANDARDLEPING (NÄIDIS)‡

Vastavalt TIR-märkmike alusel toimuva rahvusvahelise kaubaveo konventsiooni (koostatud Genfis 14. novembril 1975, hilisemate muudatustega, edaspidi „TIR-konventsioon“) artiklitele 6 ja 8 ning lisa 9 I osa lõike 1 punktile e lepivad [*tolliasutuse nimi*] ja [*riikliku garantiiühingu nimi*] kui ühing, kellele nimetatud tolliasutus on andnud loa tegutseda TIR-protseduuri§ kasutavate isikute käendajana, käesolevaga kokku järgmises.

Kohustus

Vastavalt TIR-konventsiooni artiklile 8 ja lisa 9 I osa lõike 3 alapunktile iv kohustub [*riikliku garantiiühingu nimi*] tasuma [*tolliasutuse nimi*] tagatud tollivõla summa ja muud maksud koos võimaliku viivisega, mis tuleb maksta Euroopa Liidu õiguse alusel või vajaduse korral [*liikmesriigi nimi*] õiguse alusel, kui avastati eeskirjade eiramine seoses TIR-veoetapiga.

Nimetatud kohustust kohaldatakse kauba veole iga TIR-märkmiku alusel, mille on väljastanud [*riikliku garantiiühingu nimi*] või mis tahes teine TIR-konventsiooni artikli 6 lõikes 2 osutatud rahvusvahelisse organisatsiooni kuuluv garantiiühing.

Vastavalt TIR-konventsiooni artiklile 8 vastutab [*riikliku garantiiühingu nimi*] nende summade tasumise eest solidaarselt nende isikutega, kes peavad eespool nimetatud summad tasuma.

Vastavalt komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad) artiklile 163 on maksimumsumma, mida [*tolliasutuse nimi*] saab nõuda [*riikliku garantiiühingu nimi*], 100 000 (sada tuhat) eurot TIR-märkmiku kohta või samaväärne summa, mis määratakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artikli 53 lõikele 2.

[*Riikliku garantiiühingu nimi*] kohustub tasuma [*tolliasutuse nimi*] esimese kirjaliku taotluse korral ja TIR-konventsioonis sätestatud tähtaja jooksul ning kooskõlas liikmesriigi õigusega.

Nimetatud kohustust ei kohaldata trahvide või sanktsioonide suhtes, mida võib rakendada asjaomane liikmesriik.

Teatised ja maksetaotlused

‡ Halduskokkulepe TAXUD/1958/2003 (lõplik).

§ Vastavalt 1975. aasta TIR-konventsiooni artikli 1 punktile q. Käesolevat lepingut ja kohustust ei kohaldata TIR-konventsiooni selgitavas märkuses 0.8.3 kirjeldatud alkoholi- ja tubakatoodete veo suhtes.

Eespool nimetatud summade sissenõudmiseks pädeva Euroopa Liidu tolliasutuse kindlakstegemiseks kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artikli 87 sätteid. Seega vastutab [*riikliku garantiiühingu nimi*] eespool nimetatud summade tasumise eest ka juhul, kui kohaldatakse komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) nr 2015/2447 (millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad) artikli 167 lõikes 1 sätestatud tingimusi.

[*Riikliku garantiiühingu nimi*] vastutus tuleneb TIR-konventsiooni sätetest. Eelkõige tekib vastutus TIR-konventsiooni artikli 8 lõikes 4 nimetatud aegadel.

Muud sätted

[*Riikliku garantiiühingu nimi*] kohustub järgima ka TIR-konventsiooni lisa 9 I osa lõike 3 alapunktide i–iii ja v–x erisätteid, samuti lisa 9 II osa kohase andmete esitamise kohustuse.

Lepingu lõpetamine

Käesolev leping on tähtajatu. Kumbki pool võib lepingu ühepoolselt lõpetada, teatades teisele poolele kirjalikult ette vähemalt kolm (3) kuud.

Käesoleva lepingu lõpetamine ei piira [*riikliku garantiiühingu nimi*] TIR-konventsioonist tulenevaid kohustusi ega vastutust. See tähendab, et [*riikliku garantiiühingu nimi*] jääb vastutavaks iga kehtiva tagatud summa maksenõude korral, mis tuleneb käesoleva lepinguga hõlmatud TIR-veoetappidest, mida alustati enne käeoleva lepingu lõpetamise jõustumise kuupäeva, isegi kui maksenõue on saadetud pärast seda kuupäeva.

Jurisdiktsioon

Kõikide käesoleva lepingu kohaldamisest tulenevate vaidluste korral on kohtualluvus sellel liikmesriigil ja kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, kus on [*riikliku garantiiühingu nimi*] registreeritud asukoht.

Jõustumine

Käesolev leping kehtib alates…

Allkirjastanud		Allkirjastanud
Riikliku garantiiühingu nimel	Tolliasutuse nimel	
Kuupäev		Kuupäev

IX.8.8 Talitluspidevuse protseduuri (asendustoimingu) templi näidis

NCTSi TALITLUSPIDEVUSE PROTSEDUUR

SÜSTEEMIS ANDMED PUUDUVAD

*ALGATATUD*_____

(kuupäev/kellaaeg)

(mõõtmed: 26 × 59 mm, punane tint)

Templi versioonid kõikides asjaomastes keeltes on V osa lisas 8.1.

IX.8.9 Näited olukordadest elektroonilise TIR-märkmiku andmete esitamisel

a) Kolmandas riigis algav TIR-vedu, mis hõlmab teekonna jooksul liiduvälist riiki

Näide

[Türgi – Kapitan Andreevo (Bulgaaria) – Siret (Rumeenia) – Ukraina – Medyka ja Kraków (Poola)]

TIR-märkmiku valdaja vastutab TIR-märkmiku andmete esitamise eest sisenemistolliasutuses Kapitan Andreevos (Bulgaaria). Liidust väljumise tolliasutus Siretis (Rumeenia) loeb TIR-veoetapi lõppenuks ja saadab sisenemistolliasutusele Kapitan Andreevosse (Bulgaaria) sõnumid IE006 ja IE018. Kui TIR-vedu siseneb uuesti liitu, vastutab TIR-märkmiku valdaja taas TIR-märkmiku andmete esitamise eest sisenemistolliasutuses Medykas (Poola). Tegemist on uue NCTS/TIR-veoetapiga, millel on uus MRN. Sihttolliasutus (Kraków) loeb TIR-veoetapi lõppenuks, saates Medykasse sõnumid IE006 ja IE018 ning eemaldades ja säilitades TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad ning tehes märked TIR-märkmiku lõigendile.

b) TIR-vedu, mis algab liidus ja hõlmab vahepealset mahalaadimiskohta

Näide

[Turu (Soome) – Kotka (Soome) – Venemaa]

TIR-märkmiku valdaja vastutab TIR-märkmiku andmete esitamise ja TIR-märkmiku esitamise eest lähtetolliasutuses (Turu). Vahepealses mahalaadimiskohas (Kotka) loetakse eelmine TIR-veoetapp lõppenuks, saates Turusse sõnumid IE006 ja IE018 ning eemaldades ja säilitades TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad ja tehes märked TIR-märkmiku lõigendile. TIR-märkmiku valdaja esitab TIR-märkmiku andmed, sealhulgas Turus alanud eelmise veo andmed ja Kotkas laaditud kaupade andmed, ning esitab TIR-märkmiku Kotkas uue TIR-veoetapi alustamiseks. Liidust väljumise tolliasutus (Vaalimaa) loeb TIR-veoetapi lõppenuks, saates Kotkasse sõnumid IE006 ja IE018 ning eemaldades ja säilitades TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad ja tehes märked TIR-märkmiku lõigendile.

c) Kolmandas riigis (Venemaa) algav TIR-vedu, mis hõlmab kahte mahalaadimiskohta liidus:

Näide

[Murmansk (Venemaa) – Oulu (Soome) – Turu (Soome)]

TIR-märkmiku valdaja vastutab TIR-märkmiku andmete esitamise ja TIR-märkmiku esitamise eest sisenemistolliasutuses (Raja-Joosepis). Vahepealses mahalaadimiskohas (Oulu) loetakse eelmine (Raja-Joosepis alanud) TIR-veoetapp lõppenuks, saates Raja-Joosepisse sõnumid IE006 ja IE018 ning eemaldades ja säilitades TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad ja tehes märked TIR-märkmiku lõigendile. TIR-märkmiku valdaja esitab TIR-märkmiku andmed, sealhulgas Raja-Joosepis alanud ülejäänud veo andmed, ning esitab TIR-märkmiku Oulus uue TIR-veoetapi alustamiseks. Sihttolliasutus (Turu) loeb TIR-veoetapi lõppenuks, saates Oulusse sõnumid IE006 ja IE018 ning rebides välja ja säilitades TIR-märkmiku kviitungi nr 2 mõlemad osad ja tehes märked TIR-märkmiku lõigendile.

IX.9.1. Näide Brexiti-järgsest olukorrast, mis on seotud Põhja-Iirimaaga

TIR-vedu toimub Saksamaalt Põhja-Iirimaale Belgia ja Suurbritannia kaudu.

Maanteesõiduk või konteiner tuleb kontrolliks esitada Saksamaa lähtetolliasutusele koos TIR-märkmikuga. Kui Saksamaa tolliasutus on TIR-märkmiku aktsepteerinud, **algab esimene TIR-veoetapp sellest asutusest Belgias asuvasse väljumistolliasutusse (vahetolliasutus).** Maanteesõiduk või konteiner tuleb koos TIR-märkmikuga esitada Belgia väljumistolliasutusele (vahetolliasutus), kus TIR-veoetapp lõpetatakse.

Tuleb märkida, et lisaks TIR konventsiooni nõuetele (nt paberkandjal TIR-märkmiku kasutamine) toimub TIR-märkmiku andmete vahetamine kahe tolliasutuse vahel **TIR-NCTS-veo loomisega** Saksamaa tolliasutuses ja selle lõpetamisega Belgia tolliasutuses, nagu on sätestatud liidu tolliseadustiku rakendusmääruses.

Seejärel liigub maanteesõiduk või konteiner parvlaevaga Suurbritanniasse, lahkudes seega ELi tolliterritooriumilt. Maanteesõiduk või konteiner tuleb kontrolliks esitada Suurbritannia sisenemistolliasutusele (vahetolliasutus) koos TIR-märkmikuga aktsepteerimiseks. **Siin algab teine TIR-veoetapp.** Sõiduki teekond Suurbritannias lõpeb Suurbritannia väljumistolliasutuses (vahetolliasutus), kus sõiduk ja TIR-märkmik tuleb esitada kontrolliks ja veoetapi lõpetamiseks.

Kui sõiduk või konteiner siseneb Põhja-Iirimaale, mille suhtes kohaldatakse liidu tolliseadustiku õigusraamistikku, tuleb sõiduk või konteiner esitada kontrolliks Põhja-Iirimaa sisenemistolliasutusele (vahetolliasutus). **Siit algab selle TIR-veo kolmas ja viimane TIR-veoetapp Põhja-Iirimaa sisenemistolliasutusest (vahetolliasutus) Põhja-Iirimaa sisemaal asuvasse sihttolliasutusse**. Sõiduk või konteiner tuleb esitada kontrolliks ning TIR-veoetapi lõppemiseks ja lõpetamiseks sihttolliasutusele. Liidu tolliseadustiku rakendusmääruse kohaselt tuleb TIR-märkmiku andmete vahetamiseks Põhja-Iirimaa sisenemistolliasutuse

(vahetolliasutus) ja sihttolliasutuse vahel luua Põhja-Iirimaa sisenemistolliasutuses TIR-NCTS-vedu, mis lõpeb Põhja-Iirimaa sihttolliasutuses.